This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

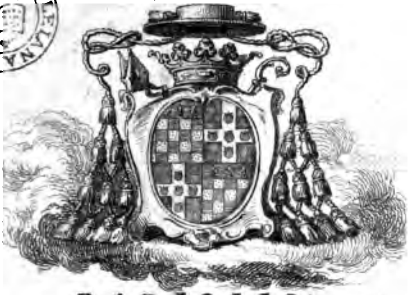
600095412R

13841. f. 1

BREVIARIUM AGATHENSE,

Illuſtriſſimi & Reverendiſſimi in Chriſto Patris DD. CAROLI - FRANCISCI - SIMEONIS VERMANDOIS DE SAINT SIMON ROUVROY SANDRICOURT, Episcopi & Comitis Agathenſis auctoritate, ac venerabilis ejusdem Eccleſiæ Capituli conſenſu editum.

PARS HYEMALIS.

PARISIIS,

Apud BIBLIOPOLAS Uſuum Pariſienſium & Agathenſium.

M. DCC. LXV.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini.	*Aureus Num.*	*Epacta*	*Indictio.*	*Litt. Dom.*	*Dom. poſt Epiph.*	*Septuageſima.*	*Dies Cinerum.* Simplex.
1765	18	vij	13	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1766	19	xviij	14	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1767	1	*	15	d	5 †	15 Febr.	4 Martii
1768	2	xj	1	c b	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1769	3	xxij	2	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1770	4	iij	3	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1771	5	xiv	4	f	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1772	6	xxv	5	e d	5 †	16 Febr.	4 Martii
1773	7	vj	6	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1774	8	xvij	7	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1775	9	xxviij	8	A	5	12 Febr.	1 Martii
1776	10	ix	9	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1777	11	xx	10	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1778	12	j	11	d	5 †	15 Febr.	4 Martii
1779	13	xij	12	c	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1780	14	xxiij	13	b A	2	23 Jan.	9 Febr.
1781	15	iv	14	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1782	16	xv	15	f	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1783	17	xxvj	1	e	5 †	16 Febr.	5 Martii
1784	18	vij	2	d c	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1785	19	xviij	3	b	2 †	23 Jan.	9 Febr.
1786	1	*	4	A	5	12 Febr.	1 Martii
1787	2	xj	5	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1788	3	xxij	6	f e	1 †	20 Jan.	6 Febr.
1789	4	iij	7	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1790	5	xiv	8	c	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1791	6	xxv	9	b	6	20 Febr.	9 Martii
1792	7	vj	10	A g	4	5 Febr.	22 Febr.
1793	8	xvij	11	f	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1794	9	xxviij	12	e	5 †	16 Febr.	5 Martii
1795	10	ix	13	d	3 †	1 Febr.	18 Febr.
1796	11	xx	14	c b	2 †	24 Jan.	10 Febr.
1797	12	j	15	A	5	12 Febr.	1 Martii
1798	13	xij	1	g	4	4 Febr.	21 Febr.
1799	14	xxiij	2	f	1 †	20 Jan.	6 Febr.
1800	15	iv	3	e	4 †	9 Febr.	26 Febr.
1801	16	xv	4	d	3 †	1 Febr.	18 Febr.
1802	17	xxvj	5	c	5 †	14 Febr.	3 Martii
1803	18	vij	6	b	4 †	6 Febr.	23 Febr.
1804	19	xviij	7	A g	3	29 Jan.	15 Febr.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	PASCHA. Annuale.	*Aſcenſio Domini.* Sol. maj.	*Pentecoſtes.* Annuale.	*Feſt. Corp. Chriſti.* Sol. maj.	*Dom. poſt Pent.*	*Dom. 1. Adv. Domini.*
1765	7 April.	16 Maii	26 Maii	6 Junii	26	1 Dec.
1766	30 Martii	8 Maii	18 Maii	29 Maii	27	30 Nov.
1767	19 April.	28 Maii	7 Junii	18 Junii	24	29 Nov.
1768	3 April.	12 Maii	22 Maii	2 Junii	26	27 Nov.
1769	26 Martii	4 Maii	14 Maii	25 Maii	28	3 Dec.
1770	15 April.	24 Maii	3 Junii	14 Junii	25	2 Dec.
1771	31 Martii	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1 Dec.
1772	19 April.	28 Maii	7 Junii	18 Junii	24	29 Nov.
1773	11 April.	20 Maii	30 Maii	10 Junii	25	28 Nov.
1774	3 April.	12 Maii	22 Maii	2 Junii	26	27 Nov.
1775	16 April.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3 Dec.
1776	7 April.	16 Maii	26 Maii	6 Junii	26	1 Dec.
1777	30 Martii	8 Maii	18 Maii	29 Maii	27	30 Nov.
1778	19 April.	28 Maii	7 Junii	18 Junii	24	29 Nov.
1779	4 April.	13 Maii	23 Maii	3 Junii	26	28 Nov.
1780	26 Martii	4 Maii	14 Maii	25 Maii	28	3 Dec.
1781	15 April.	24 Maii	3 Junii	14 Junii	25	2 Dec.
1782	31 Martii	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1 Dec.
1783	20 April.	29 Maii	8 Junii	19 Junii	24	30 Nov.
1784	11 April.	20 Maii	30 Maii	10 Junii	25	28 Nov.
1785	27 Martii	5 Maii	15 Maii	26 Maii	27	27 Nov.
1786	16 April.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3 Dec.
1787	8 April.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2 Dec.
1788	23 Martii	1 Maii	11 Maii	22 Maii	28	30 Nov.
1789	12 April.	21 Maii	31 Maii	11 Junii	25	29 Nov.
1790	4 April.	13 Maii	23 Maii	3 Junii	26	28 Nov.
1791	24 April.	2 Junii	12 Junii	23 Junii	23	27 Nov.
1792	8 April.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2 Dec.
1793	31 Martii	9 Maii	19 Maii	30 Maii	27	1 Dec.
1794	20 April.	29 Maii	8 Junii	19 Junii	24	30 Nov.
1795	5 April.	14 Maii	24 Maii	4 Junii	26	29 Nov.
1796	27 Martii	5 Maii	15 Maii	26 Maii	27	27 Nov.
1797	16 April.	25 Maii	4 Junii	15 Junii	25	3 Dec.
1798	8 April.	17 Maii	27 Maii	7 Junii	26	2 Dec.
1799	24 Martii	2 Maii	12 Maii	23 Maii	28	1 Dec.
1800	13 April.	22 Maii	1 Junii	12 Junii	25	30 Nov.
1801	5 April.	14 Maii	24 Maii	4 Junii	26	29 Nov.
1802	18 April.	27 Maii	6 Junii	17 Junii	24	28 Nov.
1803	10 April.	19 Maii	29 Maii	9 Junii	25	27 Nov.
1804	1 April.	10 Maii	20 Maii	31 Maii	27	2 Dec.

Ubicumque reperitur nota hæc † juxta numerum Dominicarum quæ Epiphaniam inter & Septuageſimam occurrunt in præcedenti Tabella Temporaria, deſignat Officium Dominicæ cujusdam anticipandum in Sabbatum, aut aliquam Feriam præcedentem, proùt habetur fuſiùs, Part. I. Cap. VI. num. 16. *Rubricarum generalium.*

In ſequenti Calendario appoſitum eſt tempus quo quisque Sanctus obiit : an. *ſignificat anno :* c. an. *circa annum :* ſ. *ſeculo :* c. med. ſ. *circa medium ſeculi :* c. fin. ſ. *circa finem ſeculi. Quibus nihil apponitur, tempus eorum mortis planè incertum.*

Feſta quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

JANUARIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies Menſis.		
*	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, *Solemne-minus.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani.
xxix	b	iv	2	Octava S. Stephani, Proto Martyris : *Duplex-majus.*
xxviij	c	iij	3	Genovefæ, Virginis, *Semiduplex :* an. 512.
xxvij	d	Prid.	4	Baſilii magni, Cæſarienſis in Cappadocia Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris, *Semiduplex :* obiit 1. Januarii, an. 379.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ, *ſine jejunio, Simplex :* cum *commem.* S. Simeonis Stylitæ, Anachoretæ prope Antiochiam : circa an. 460.
25. xxv	f	viij	6	EPIPHANIA DOMINI, *Solemne-majus.*
xxiv	g	vij	7	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xxiij	A	vj	8	De Octava Epiphaniæ, *Semidupl.* cum *commem.* SS. Juliani & Baſiliſſæ, Mart. iv. ſ.
xxij	b	v	9	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies mensis.		*JANUARIUS.*
xxj	c	iv	10	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex :* cum *commem.* S. Pauli, primi Eremitæ Thebaidis : c. an. 341.
xx	d	iij	11	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xix	e	Prid.	12	De Octava Epiphaniæ, *Semiduplex.*
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiphaniæ, & Baptiſmus Domini, *Duplex-majus.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictavienſis Episcopi, & Eccleſiæ Doctoris, (è 13.) *Duplex-minus :* c. an. 368. cum *commem.* S. Felicis, Presbyt. Nolani : c. an. 265.
xvj	A	xviij	15	Sulpitii, Bitur. Episc. (è 17.) *Semid.* an. 644. *Tranſlat. hâc die,* cum *commem.* S. Mauri, Glannofolienſis Abbatis, c. finem VI. ſec.
xv	b	xvij	16	
xiv	c	xvj	17	Antonii, Abbatis Ægyptii, *Semiduplex :* an. 356.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, ſeu Cathedra ſancti Petri Apoſtoli, quâ primùm Antiochiæ, tum Romæ ſedit, *Semiduplex.*
				Prima Septuageſima.
xij	e	xiv	19	Boniti, Claromontani Episc. *Simplex :* c. an. 710.
xj	f	xiij	20	Sebaſtiani, Martyris, *Duplex-minus :* c. an. 288. cum *comm.* S. Fabiani, Papæ & Martyris : an. 250.
x	g	xij	21	Agnetis, Virginis & Mart. *Semiduplex :* an. 303 *vel* 304. cum *commem.* SS. Fructuoſi, Tarragonenſis Episcopi, Augurii & Eulogii, Diac. & Mart. c. an. 257.
ix	A	xj	22	Vincentii, Diaconi & Mart. *Semiduplex :* an. 303 *vel* 304.
viij	b	x	23	
vij	c	ix	24	Timothei, Epheſini Episc. & Mart. *Simplex :* I. ſec.
vj	d	viij	25	Converſio S. Pauli, Apoſtoli, *Duplex-majus :* an. *quibusdam* 30 *vel* 31. *aliis* 34 *vel* 35.
v	e	vij	26	
iv	f	vj	27	
iij	g	v	28	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies mensis.		FEBRUARIUS.
ij	A	iv	29	Franciſci Saleſii, Genevenſis Episc. (è 28 Dec.) *Semiduplex*: an. 1622.
j	b	iij	30	Bathildis, Francorum Reginæ, Viduæ, *Simplex*: c. an. 680.
*	c	Prid.	31	Petri Nolaſci, Inſtitut. Ord. B. Mariæ de Mercede, (è 25 Dec.) *Semiduplex*: an. 1256.

FEBRUARIUS.

xxix	d	Cal.	1	IGnatii, Antiochiæ Episc. & Mart. (è 20 Dec.) *Semiduplex*: an. 107.
xxviij	e	iv	2	PRÆSENTATIO DOMINI, & PURIFICATIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS, *Solemne-majus.*
xxvij	f	iij	3	Blaſii, Sebaſteni Episcopi & Martyris, *Simplex*: c. an. 316.
				Prima dies Cinerum.
25. xxvj	g	Prid.	4	
xxv. xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Catanenſis Virginis & Mart. *Simplex*: an. 251.
xxiij	b	viij	6	Vedaſti, Atrebatenſis Episc. *Simplex*: c. an. 539. cum *commem.* S. Amandi, Trajectenſis Episc. c. an. 679.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, Presbyteri, Ordinis SS. Trinitatis Fundat. (è 21 Dec.) *Semiduplex*: an. 1213.
xx	e	v	9	
xix	f	iv	10	Scholaſticæ, Caſſinenſis Virg. *Simplex*: c. an. 543.
xviij	g	iij	11	Benedicti, Anianenſis Abbatis, *Simplex*: an. 821.
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	Fulcranni, Lodovenſis Episcopi, *Semiduplex*: an. 1006.
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij		xiv	16	
xij	f	xiij	17	
xj	g	xij	18	

FEBRUARIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies mensis.		
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	*Ultima Septuageſima.*
vij	d	viij	22	
vj	e	vij	23	
*	*	*	*	*Dies intercalaris addendus in anno biſſextili.*
v	f	vj	24	MATTHIÆ, Apoſt. *Duplex-maj.* 2. Cl.
iv	g	v	25	*In anno biſſextili.*
iij	A	iv	26	
ij	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	

In anno biſſextili Februarius eſt dierum 29, & Feſtum ſancti Matthiæ celebratur 25 Februarii, & bis dicitur *ſexto Calendas*, id eſt, 24 & 25. Littera verò Dominicalis quæ aſſumpta fuit in menſe Januario, mutatur in præcedentem; ut, ſi in Januario Littera Dominicalis fuit A, mutatur in præcedentem, quæ eſt g; & ſic de aliis.

Feriâ vj poſt Cineres fit Officium de Quinque Plagis Chriſti, *Duplex-minus.*

MARTIUS.

*	d	Cal.	1	ALbini, Andegavenſis Epiſcopi, *Simplex:* an. 550.
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv.	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Perpetuæ & Felicitatis, Mart. *comm.* c. an. 204.
xxiij	d	viij	8	*Primum Novilunium Paſchale.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis.		MARTIUS.
xxij	e	vij	9	
xxj	f	vj	10	*Ultima dies Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	
xiij	g	xv	18	Alexandri, Hieroſolymitani Episc. & Mart. *commem.* an. 250.
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	*Primum Pascha.*
ix	d	xj	22	
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO DOMINICA, *Solemne majus.*
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	[De Octava Annuntiationis, *Semidupl.* ſi Pascha occurrerit die 22 Martii.]

Feriâ ſextâ poſt Dominicam Paſſionis ſit Officium de Compaſſione Beatæ Mariæ Virginis, *Duplex-minus.*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.		Dies menſis.	APRILIS.
xxix	g	Cal.	1	Octava Annuntiationis, [modò Paſcha occurrat 22 *vel* 23 Martii.] *Duplex-majus.*
xxviij	A	iv	2	Franciſci de Paula, Inſtitutoris Ordinis Minimorum, *Semiduplex:* an. 1507.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Ambroſii, Mediolanenſis Epiſc. & Eccl. Doctoris, *Duplex-minus:* an. 397.
xxv. xxiv	d	Non.	5	
				Ultimum Novilunium Paſchale.
xxiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Hermenigildi, Martyris, *commem.* an. 586.
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	Joſeph, Sponſi Beatæ Mariæ Virginis, (è 19 Mart.) *Duplex-majus:* 1. ſec.
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, Mart. *commem.* c. an. 303.
v	b	viij	24	Roberti, Abbatis Caſæ Dei, *commem.* an. 1064.
iv	c	vij	25	Marci, Evangeliſtæ, *Duplex-majus:* c. an. 68.
				Ultimum Paſcha.
iij	d	vj	26	Cleti ſeu Anacleti, Papæ & Martyris, *commem.* c. an. 91.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis.		APRILIS.
ij	e	v	27	Polycarpi, Smyrn. Episc. & Martyris (è 26 Martii.) *Semidup.* an. 169.
j	f	iv	28	Aphrodiſii, Biterrenſis Episc. & Mart. *commem.* III. ſec.
*	g	iij	29	Mariæ Egyptiæ, (è 1.) *Semid.* v. *vel* VI. ſec.
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, Santonenſis Episc. & Mart. *commem.* III. ſ.

M A I U S.

xxviij	b	Cal.	1	PHilippi * & Jacobi ** (Alphæi) Apoſtolorum, *Duplex-majus :* * poſt an. 81. ** an. 62.
xxvij	c	vj	2	Athanaſii, Alexandriæ Episc. & Eccl. Doct. *Semiduplex :* an. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio ſanctæ Crucis, *Duplex-majus* an. 326.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ, Viduæ, *commem.* an. 387.
xxiv	f	iij	5	Theodardi, Narbonenſis Episc. (è 1.) *commem.* an. 893.
xxiij	g	Prid.	6	Joannis, Apoſt. & Evang. ante Portam Latinam, *Semidupl.* an. 95.
xxij	A	Non.	7	
xxj	b	viij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Conſtantinopolitani Episc. & Eccl. Doct. *Semid.* an. 391.
				Prima Pentecoſte.
xix	d	vj	10	
xviij	e	v	11	Pontii, Martyris, *Semiduplex :* c. an. 258. cum *commem.* S. Mamerti, Viennenſis Episc. poſt an. 475.
xvij	f	iv	12	
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	Pachomii, Tabennæ in Thebaide Abbatis, *commem.* an. 348 *vel* 349.
xiv	b	Idib.	15	Guimerræ, Carcaſſonenſis Episcopi, *commem.* c. an. 931.
xiij	c	xvij	16	
xij	d	xvj	17	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies mensis		MAIUS.
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Yvonis, Presbyt. *Semid.* an. 1303.
ix	g	xiij	20	Baudilii, Nemauſenſis Mart. *Simplex* : c. med. III. ſec.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Franciſci Regis, Presb. (è 31. Dec.) *Simpl.* an. 1640. cum *commem.* SS. Donatiani & Rogatiani, Martyrum, c. an. 287.
iv	e	viij	25	
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Guillelmi, Aquitaniæ Ducis, & Comitis Toloſani, poſteà Monachi, *Semidupl.* an. 812. cum *commem.* S. Germani, Pariſ. Episc. an. 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	

¶ Dominicâ primâ poſt Pentecoſten ſit Officium de SS. TRINITATE, *Solemne-minus.*

JUNIUS.

xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, Lugdunenſis Episc. Blandinæ Virginis, & Quadraginta quinque Martyrum, *Semiduplex* : an. 177. cum *commem.* SS. Marcellini, Presb. & Petri Exorciſtæ, Mart. an. 304.
xxv. xxiv	g	iij	3	Clotildis, Reginæ Francorum, *Semid.* poſt an. 537.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Claudii, Veſuntion. Episc. *Simplex* : an. 581.
xx	d	vij	7	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.		Dies mensis.	JUNIUS.
xix	c	vj	8	Medardi, Noviomenſis Episc. *S* c. an. 545.
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium Apoſtoli, *minus:* c. fin. 1 ſ.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	
				Ultima Pentecoſte.
xiij	d	xviij	14	
xij	e	xvij	15	
xj	f	xvj	16	Cyrici, & Julittæ matris ejus; *Semiduplex:* an. 305.
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	Gervaſii & Protaſii, Martyrum *plex:* 1 vel 11 ſ.
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	Paulini, Nolani Episc. *Semi* an. 431. cum *commem.* S. . Mart. c. an. 237.
iv	f	ix	23	Vigilia, *cum jejunio.*
iij	g	viij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BA *Solemne-minus.*
ij	A	vij	25	
j	b	vj	26	Maxentii Agathæi, in Diœc. Abbatis, *Duplex-minus:* c. cum *commem.* SS. Joannis Martyrum, c. an. 363.
*	c	v	27	
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugdun. Episc. & Ec ac Soc. Mart. *Duplex-minus* 202. cum *commem.* Vigiliæ & Pauli, Apoſt. *cum jejuni*
xxviij	e	iij	29	PETRI & PAULI, Apoſtolorum *ne-majus:* c. an. 66.
xxvij	F	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli, Ap *plex-minus:* cum *commem.* Apoſt.

JULIUS.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies mensis		
xxvj	g	Cal.	1	MArtialis, Lemovicenſis Epiſcopi, (è 30 Junii) *Semiduplex :* m. ſ. cum *commem.* Octavæ SS. Petri & Pauli.
25. xxv	A	vj	2	Viſitatio B. M. V. *Duplex majus :* cum *commem.* Octavæ SS. Petri & Pauli.
xxiv	b	v	3	De Octava, *Semid.* cum *commem.* S. Raymundi, Canonici Toloſani, c. fin. xi. ſ.
xxiij	c	iv	4	} De Octava, *Semiduplex.*
xxij	d	iij	5	
xxj	e	Prid.	6	Octava SS. Petri & Pauli, Apoſtolor. *Duplex-minus.*
xx	f	Non.	7	Thomæ, Cantuarienſis Episc. & Mart. (è 29 Dec.) *Semiduplex :* an. 1170. *Tranſlatio hâc die*, an. 1222.
xix	g	viij	8	¶ Dominicâ ſecundâ celebratur ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS * ECCLESIÆ CATHEDRALIS, & ALIARUM DIŒCESIS ECCLESIARUM, *Solemne-majus*, cum Octava, in propria Eccleſia, Agathæ, & ubi de Eccleſia principalis Dedicatione conſtat. Alibi, *Solemne-minus*, ſine Octava. * an. 1453.
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, filiorum ſanctæ Felicitatis, Mart. *Simplex :* c. an. 150.
xvj	c	v	11	Benedicti, Caſſinenſis Abb. (è 21 Mart.) *Semiduplex :* an. 543. *Tranſlatio hâc die*, c. an. 653.
xv	d	iv	12	Diei & Clari, Martyrum, *Simplex.*
xiv	e	iij	13	
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanenſis Epiſcopi & Doctoris, *Semiduplex :* an. 1274.
xij	g	Idib.	15	Henrici, Imperatoris, *Semiduplex :* an. 1024.
xj	A	xvij	16	
x	b	xvj	17	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis		JULIUS.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, Doctoris, (è 7 Mart.) *Duplex-minus:* an. 1274. *Canonizatio hâc die:* an. 1333.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, Presbyteri Miſſion. Inſtitut. (è 27 Sept.) *Semiduplex:* an. 1660.
vij	e	xiij	20	Arſenii, Diaconi, & Anachoretæ, (è 19.) *Simplex:* an. 445.
vj	f	xij	21	Victoris, Mart. *Simplex:* c. an. 290.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenes, *Duplex-majus:* I. ſec.
iv	A	x	23	
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi (Zebedæi) Apoſtoli, *Duplex-majus:* anno 44. cum *commem.* S. Chriſtophori, Mart. in Lycia: III. ſ. & S. Cucufatis, Mart. c. an. 304.
j	d	vij	26	Joachim & Annæ, Parentum beatæ Mariæ Virginis, *Duplex-minus.*
*	e	vj	27	
xxix	f	v	28	Nazarii & Celſi, Martyrum, *Semiduplex:* I vel II ſec.
xxviij	g	iv	29	
xxvij	A	iij	30	Ignatii Loyolæ, Presb. Inſtit. Societatis Jeſu. (è 31.) *Semiduplex:* an. 1556.
25. xxvj	b	Prid.	31	Germani, Autiſſiodorenſis Epiſcopi, *Semiduplex:* an. 448.

AUGUSTUS.

xxv. xxiv	c	Cal.	1	Petri ad Vincula, (è 20 Aprilis) *Duplex-minus:* (In Cath. *Duplex-majus:*) an. 44 & 65. *Dedicat. Baſilicæ ejusdem hâc die:* an. 439 *vel* 451. cum *commem.* S. Felicis, Mart. Gerundenſis: c. an. 304.
xxiij	d	iv	2	Stephani, Papæ & Mart. *Simplex:* an. 257.
xxij	e	iij	3	Revelatio ſeu Inventio Corporis S. Stephani, Proto-Martyris, (è 19 Dec.) (Agathæ, *Solemne-majus:* cum

Cycl. Epact.	Lit. Dom.	Dies mensis		AUGUSTUS.
				Octava.) Alibi, *Duplex-majus*, ſine Feſtiv, & ſine Octava, an. 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presb. Inſtit. Ord. Fratrum Prædic. (è 6.) *Semidupl.* an. 1221. (Agathæ, cum *commem.* Octavæ S. Stephani.)
xx	g	Non.	5	(Agathæ, de Octava, *Semiduplex.*)
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *Duplex-majus :* an. 28 *vel* 32. cum *commem.* (Agathæ, Octavæ, &) S. Xyſti, Papæ & Mart. an. 258.
xviij	b	vij	7	Juſti & Paſtoris, Mart. (è 6.) *Semid.* iv ſ. (Agathæ, cum *commem.* Octav.)
xvij	c	vj	8	(Agathæ, de Octava, *Semiduplex.*)
xvj	d	v	9	(Agathæ, de Octava, *Semiduplex.*)
	e	iv	10	Laurentii, Diaconi & Mart. *Duplex-majus :* anno 258. (Agathæ, cum *commem.* diei Octavæ S. Stephani.)
xiv	f	iij	11	
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Virg. Clariſſarum Abbatiſſæ, (ex 11.) *Simplex :* anno 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, Reginæ Franciæ, Viduæ: *Simplex :* an. 587. cum *commem.* SS. Hippolyti, Concordiæ & Sociorum, Mart. an. 258.
xj	b	xix	14	Vigilia *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. M. V. *Annuale :* 1. ſ.
ix	d	xvij	16	Rochi, Laïci, apud Montem Peſſulanum, *Duplex-minus :* an. 1327. cum *commem.* Octavæ Aſſumpt. & S. Arnulphi, Metenſis Episc. c. an. 640.
viij	e	xvj	17	De Octava, *Semiduplex.*
vij	f	xv	18	De Octava, *Semidup.* cum *commem.* S. Helenæ, Imperatricis, an. 328.
vj	g	xiv	19	De Octava, *Semidup.* cum *commem.* S. Ludovici, Episc. Toloſani, c. fin. XIII. ſ.
v	A	xiij	20	Bernardi, Claravallenſis Abbatis, & Eccl. Doct. *Duplex-minus:* an. 1158. cum *commem.* Octavæ.
iv	b	xij	21	Venuſti, Agathenſis Episcopi & Mart. *Duplex-majus :* circà an. 263. cum *commem.* Octavæ, *ac* S. Privati, Gabalit. Episc. & Mart. c. an. 263.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis.		AUGUSTU
iij		xj	22	Octava Aſſumptionis B. M *majus :* cum *comm,* S. Syn Mart. c. an. 179.
ij	d	x	23	¶ Agathæ, Dominicâ pr Octavam Aſſumpt. celebrat S. Severi, Agathenſis Abba *Solemne-minus :* c. an. 500.]
j	e	ix	24	Bartholomæi, Apoſt. *Dupl* 1 ſec.
*	f	viij	25	Ludovici IX. Regis Franciæ *majus :* an. 1270.
xxix	g	vij	26	[Per Diœceſim.] S. Severi, Abbatis, (è 25.) *Dupl* c. an. 500.
xxviij	A	vj	27	Cæſarii, Arelatenſis Episco Doct *Duplex-minus :* an.
xxvij	b	v	28	Auguſtini Hipponenſis Ep Eccl. Doctoris *Duplex-m* 430. cum *commem.* S Juli tenſis Mart. c. an. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Bapti *plex-majus :* an. 28 *vel* 3
xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	Paulini, Trevirenſis Episc. an. 358.

SEPTEMB

xxiij	f	Cal.	1	ÆGidii, Abbatis in O *Semiduplex :* an. 547 *vel* *commem.* S. Lupi, Senon an. 628.
xxij	g	iv	2	Lazari à Chriſto ſuſcitati, & & Marthæ ſororum, Chri tum, *Duplex-minus :* cum S. Antonini, Mart. Apam troni, 111 ſec.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, Papæ & E (è 12 Mart.) *Duplex-mi* 604. *Ordinatio hâc die ;*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies mensis.		
xx	b	Prid.	4	Geneſii Arelatenſis, Mart. (è 25 Aug.) *Semiduplex* : III *vel* IV. ſ. cum *commem.* ſancti Marcelli Cabillonenſis, Mart. an. 179.
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	
xvj	f	vj	8	Nativitas B. M. V. *Solemne-majus.*
xv	g	v	9	De Octava, *Semid.*
xiv	A	iv	10	De Octava, *Semid.* cum *commem.* S. Salvii, Albienſis Epiſc. c. an. 684.
xiij	b	iij	11	De Octava, *Semiduplex.*
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio ſanctæ Crucis, (imperante Conſtantino : an. 326 *vel* 327. imperante Heraclio : an. 629.) *Duplex-majus* : cum *commem.* de Oct. *ac* S. Cornelii, Papæ & Mart. an. 252.
ix	f	xvij	15	Octava Nativitatis B. M. *Duplex-minus.*
viij	g	xvj	16	Cypriani, Carthaginenſis Epiſc. Eccl. Doct. & Mart. *Semiduplex* ; an. 258. cum *commem.* S. Camillæ, Virg. & Mart. c. fin. XI. ſ.
vij	A	xv	17	Joannis-Chryſoſtomi, Conſtantinop. Epiſc. & Eccl. Doct. (è 14.) *Semiduplex* : an. 407.
vj	b	xiv	18	Ferreoli, Viennenſis, Mart. *Simplex* : c. an. 304.
v	c	xiij	19	
iv	d	xij	20	
iij	e	xj	21	Matthæi, Apoſt. & Evang. *Duplex-majus* : I. ſ. cum *commem.* S. Caſtoris, Aptenſis Epiſc. c. an. 420.
ij	f	x	22	Mauricii & Soc. Mart. *Semid.* an. 286.
j	g	ix	23	Theclæ, Virginis & Mart. *Semiduplex* : c. fin. I. ſ.
*	A	viij	24	Yſarni, Maſſilienſis Abbatis, *Simplex* : an. 1048.
xxix	b	vij	25	
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Coſmæ & Damiani, fratrum, Mart. *Semiduplex* : c. init. IV. ſ.
25. xxvj	e	iv	28	Trophimi, Arelat. Epiſc. (è 29 Dec.) *Semiduplex* ; III ſ. *Tranſlatio hâc die,*

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis		
				an. 1152. cum *commem.* S. Exuperii, Episc. Toloſ. c. init v. ſ.
xxv. xxiv	f	iij	29	Michaëlis, & omnium Angelorum, *Duplex-majus:* Hoc Feſtum in Apulia ſumpſit initium, an. 493 *vel* 536.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, Presbyteri & Eccl. Doct. *Duplex-minus:* an. 420. cum *commem.* S. Simonis, Comitis Crispiacenſis, poſteà Monachi, an. 1082.

OCTOBER.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis		
xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remenſis Episcopi, (è 13 Jan.) *Duplex-minus:* an. 533. *Tranſlatio prima hâc die*, ante an. 585.
xxj	b	vj	2	Feſtum Angelorum Cuſtodum, *Duplex-minus:* (Agathæ, cum *commem.* Liberationis Civitatis: an. 1567.)
xx	c	v	3	Dionyſii Areopagitæ, primi Athenarum Episcopi & Martyris, *Simplex:* an. 95.
xix	d	iv	4	Franciſci, Aſſiſinatis in Umbria, Ordinis Fratrum Minorum Inſtitutoris, *Semiduplex:* an. 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, Monachi, Inſtitut. Ordinis Carthuſianorum, *Semiduplex:* an. 1101. cum *commem.* S. Fidis, Virg. & Mart. c. an. 287 *vel* 290.
xvj	g	Non.	7	
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	Dionyſii, primi Pariſiorum Episcopi, Ruſtici Presb. & Eleutherii Diaconi, Mart. *Semiduplex:* an. 275 *vel* 286.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	Firmini, Ucetienſis Episcopi, *Simplex:* an. 553.
xi	e	iv	12	
x	f	iij	13	Geraldi, Comitis Aureliacenſis, *Simplex:* an. 909.
ix	g	Prid.	14	

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis.		OCTOBER.
viij	A	Idib.	15	Thereſiæ, Virg. Inſtauratricis Ordinis Carmelit. *Semiduplex* : anno 1582. cum *commem.* S. Bertrandi, Conven. Epiſc. an. 1126.
vij	b	xvij	16	
vj	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evang. *Duplex-majus* : 1 ſec.
iv	e	xiv	19	
iij	f	xiij	20	
ij	g	xij	21	Urſulæ & Sociarum, Virg. & Mart. *Semiduplex* : an. 450. cum *commem.* S. Hilarionis, Abbatis, an. 371.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	
xxviij	d	viij	25	Criſpini & Criſpiniani fratrum, Martyrum, *Simplex* : an. 288.
xxvij	e	vij	26	Ruſtici, Narbon. Epiſcopi, *Semiduplex* : an. 461.
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis & Judæ, Apoſt. *Duplex-majus* : 1. ſ.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	Flori, Lodovenſis Epiſc. *Simplex* : c. fin. iv. ſ.
xxij	c	Prid.	31	Vigilia *cum jejunio* : cum *commem.* S. Quintini, Mart. c. an. 287.

NOVEMBER.

xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *Solemne-majus* : Inſtitut. c. an. 835.
xx	e	iv	2	Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum, *Duplex-majus*: Inſtituta an. 998. (*commem.* Octavæ omnium SS. ſi Dominica ſit.)
xix	f	iij	3	De Octava omnium Sanctorum, *Semiduplex* : cum *commem.* SS. Euſtachii & Soc. Mart. (è 1.)
xviij	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediolanenſis Epiſc. Cardin. (è 3.) *Duplex-minus* : an.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis.		NOVEMBER.
				1584. cum *commem.* omnium SS. *ac* S. Amantii, Ruthen. Ep. v. ſ.
xvij	A	Non.	5	De Octava omnium SS. *Semiduplex :* cum *commem.* S. Geraldi, Biterrenſis Epiſc. an. 1123.
xvj	b	viij	6	Stephani Agathæi, Aptenſis Epiſcopi, *Semiduplex:* an. 1046. cum *commem.* omnium SS. *ac* S. Papuli, Presbyt. & Mart. (è 1.) III. ſec.
xv	c	vij	7	De Octava omnium Sanctorum, *Semi-duplex.*
xiv	d	vj	8	Octava omnium SS. & Veneratio SS. Reliquiarum, *Duplex-minus.*
xiij	e	v	9	
xij	f	iv	10	Thyberii, Modeſti, & Florentiæ, Agathenſium, Martyrum, *Duplex-minus:* IV ſec. cum *commem.* S. Martini, Papæ & Mart. (è 16 Sept.) an. 655.
xj	g	iij	11	Martini, Turonenſis Epiſcopi, *Duplex-majus :* an. 397. cum *commem.* S. Verani, Cabellicenſis Epiſc. c. an. 590.
x	A	Prid.	12	Leonis Magni, Papæ & Eccl. Doct. *Semiduplex :* c. an. 461 *vel* 462. cum *commem.* S. Rufi, Avenionen. Epiſc. III ſ.
ix	b	Idib.	13	Briccii, Turon. Epiſc. *Simplex :* an. 444.
viij	c	xviij	14	
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	Eucherii, Lugdun. Epiſc. *Simplex :* c. an. 444.
v	f	xv	17	
iv	g	xiv	18	
iij	A	xiij	19	Elizabeth, Viduæ, *Simplex :* an. 1231.
ij	b	xij	20	¶ Agathæ, Dominicâ ultimâ poſt Pent. celebratur feſtum S. ANDREÆ, Apoſt. (è 30.) *Solemne-minus :* I. ſ.
j	c	xj	21	Præſentatio B. M. V. *Duplex-minus :* cum *commem.* S. Columbani, Abbatis : an. 615.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis		NOVEMBER.
*	d	Prid.	22	Cæciliæ, Virginis & Mart. *Semidupl.* II *vel* III ſ.
xxix	e	x	23	Clementis, Papæ & Mart. *Semidupl.* an. 100.
xxviij	f	ix	24	Chryſogoni, Mart. *Simplex:* an. 304.
xxvij	g	viij	25	Catharinæ, Virg. & Mart. *Simplex:* IV. ſ.
25. xxvj	A	vij	26	Lini, Papæ & Mart. *Simplex:* c. an. 78.
xxv. xxiv	b	vj	27	Vitalis & Agricolæ, Mart. *Simplex:* c. an. 304.
				Prima ſedes Adventûs.
xxiij	c	v	28	
xxij	d	iv	29	Saturnini, Toloſani Episc. & Mart. *Semidupl.* c. an. 258 *vel* 275.
xxj	e	iij	30	(Per Diœceſim,) Andreæ, Apoſtoli, *Duplex-majus:* I ſec.

DECEMBER.

xx	f	Cal.	1	Eligii, Noviomenſis Episc. (è 30 Nov.) *Simplex:* an. 659.
xix	g	iv	2	Franciſci Xaverii, Presbyteri, *comm.* an. 1552.
				Ultima ſedes Adventûs.
xviij	A	iij	3	
xvij	b	Prid.	4	
xvj	c	Non.	5	
xv	d	viij	6	Nicolai, Myrenſis Episc. *Semiduplex:* c. an. 320.
xiv	e	vij	7	
xiij	f	vj	8	Conceptio B. M. V. *Solemne-minus.*
xij	g	v	9	Leocadiæ, Virg. & Mart. *commem.* c. an. 288.
xj	A	iv	10	Eulaliæ Emeritenſ. Virginis & Mart. *commem.* c. an. 288.
x	b	iij	11	Pauli, primi Narbon. Episc. *Duplex-minus:* III. ſec. cum *commem.* S. Damaſi, Papæ, anno 384.

Cycl. Epact.	Litt. Dom.	Dies menſis.		DECEMBER.
ix	d	Prid	12	
viij	c	Idib.	13	Luciæ, Virginis & Martyris, *commem.* an. 304.
vij	e	xix	14	
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
*	e	xij	21	Thomæ, Apoſt. *Duplex-majus* : 1. ſ.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	
xxvij	A	ix	24	Vigilia *cum jejunio.*
xxvj	b	viij	25	NATALE DOMINI, *Annuale.*
25. xxv	c	vij	26	*STEPHANI*, DIAC. & PROTO MART. ECCL. CATHED. & DIOC. PATRONI, *Annuale* : an. 33. cum *commem.* Octavæ Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	Joannis, Apoſtoli & Evangeliſtæ, *Duplex-majus* : anno 100 *vel* 104. cum *commem.* Octavæ Natalis Domini, & S. Stephani.
xxiij	e	v	28	Innocentium, Mart. *Duplex-minus* : 1. ſ. cum *commem.* Octavæ Natalis Domini, & S. Stephani.
xxij	f	iv	29	De Octava Natalis Domini, cum *commem.* Oct. S. Stephani.
xxj	g	iij	30	Officium Dominicæ intra Octavam Natalis Domini, *Semiduplex* : cum *commem.* Oct. S. Stephani.
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octava Natalis Domini, cum *commem.* Oct. S. Stephani, S. Sylveſtri, Papæ : an. 335. *ac* ſanctæ Columbæ, Virg. & Mart. an. 258 *vel* 273.

* Hæc Epacta 19. nunquam eſt in uſu, niſi quando eodem anno concurrit cum aureo Numero xix.

PRIVILEGE DU ROI.

LOUIS, PAR LA GRACE DE DIEU, ROI DE FRANCE ET DE NAVARRE ; A nos amés & féaux Conſeillers les Gens tenant nos Cours de Parlement, Maîtres des Requêtes ordinaires de notre Hôtel, Grand Conſeil, Prévôt de Paris, Baillifs, Sénéchaux, leurs Lieutenans Civils, & autres nos Juſticiers qu'il appartiendra ; SALUT. Notre bien amé & féal Conſeiller en nos Conſeils, le Sieur CHARLES-FRANÇOIS-SIMÉON DE SAINT SIMON DE SANDRICOURT, Evêque d'Agde, Nous a fait expoſer qu'il auroit beſoin de nos Lettres de Privilége pour l'impreſſion des Uſages de ſon Diocèſe. A CES CAUSES, voulant favorablement traiter ledit ſieur Evêque, Nous lui avons permis & permettons par ces Préſentes, de faire imprimer par tel Imprimeur qu'il voudra choiſir, tous les *Bréviaires*, *Diurnaux*, *Miſſels*, *Rituels*, *Antiphoniers*, *Manuels*, *Graduels*, *Proceſſionnaux*, *Epiſtoliers*, *Pſeautiers*, *demi-Pſeautiers*, *Directoires*, *Heures*, *Catéchiſmes*, *Ordonnances*, *Mandemens*, *Statuts Synodaux*, *Lettres Paſtorales & Inſtructions à l'uſage de ſondit Diocèſe*, en tels volumes, forme, marge, caractères, conjointement ou ſéparément, & autant de fois que bon lui ſemblera ; & de les faire vendre & débiter par tout notre Royaume, pendant le temps de douze années conſécutives, à compter du jour de la date des Préſentes ; ſans toutefois qu'à l'occaſion des Livres ci-deſſus ſpécifiés, il puiſſe en être imprimé d'autres qui ne ſoient pas dudit ſieur Evêque. Faiſons défenſes à tous Imprimeurs, Libraires, & autres Perſonnes, de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, d'en introduire d'impreſſion étrangère dans aucun lieu de notre obéiſſance ; comme auſſi d'imprimer ou faire imprimer, vendre, faire vendre, & débiter leſdits Livres en tout ou en partie, ni d'en faire aucunes Traductions ou Extraits, ſous quelque prétexte que ce puiſſe être, ſans la permiſſion expreſſe & par écrit dudit ſieur Evêque, ou de ceux qui auront droit de lui ; à peine de confiſcation des Exemplaires contrefaits, de trois mille livres d'amende contre chacun des contrevenans, dont un tiers à Nous, un tiers à l'Hôtel-Dieu de Paris, & l'autre tiers audit ſieur Evêque, ou à celui qui aura droit de lui, & de tous dépens, dommages & intérêts : A la charge que ces Préſentes ſeront enregiſtrées tout au long ſur le Regiſtre de la Communauté des Imprimeurs & Libraires de Paris, dans trois mois de la date d'icelles ; que l'impreſſion de ces Livres ſera faite dans notre Royaume, & non ailleurs, en bon papier & beaux caractères, conformément aux Régle-

mens de la Librairie ; qu'avant de les expoſer en vente, les Manuſcrits ou Imprimés qui auront ſervi de copie à l'impreſſion deſdits Livres, ſeront remis ès mains de notre très-cher & féal Chevalier Chancelier de France le Sieur DE LAMOIGNON ; & qu'il en ſera enſuite remis deux Exemplaires de chacun dans notre Bibliothèque publique, un dans celle de notre Château du Louvre, un dans celle dudit Sieur DE LAMOIGNON ; & un dans celle de notre très-cher & féal Chevalier Garde des Sceaux de France le Sieur FEYDEAU DE BROU, le tout à peine de nullité des Préſentes. Du contenu deſquelles vous mandons & enjoignons de faire jouir ledit ſieur Evêque, & ſes ayans cauſe, pleinement & paiſiblement, ſans ſouffrir qu'il leur ſoit fait aucun trouble ou empêchement : Voulons que la copie des Préſentes, qui ſera imprimée tout au long au commencement ou à la fin deſdits Livres, ſoit tenue pour duement ſignifiée, & qu'aux copies collationnées par l'un de nos amés & féaux Conſeillers-Secrétaires, foi ſoit ajoutée comme à l'original : Commandons au premier notre Huiſſier ou Sergent, ſur ce requis, de faire pour l'exécution d'icelles tous actes requis & néceſſaires, ſans demander autre permiſſion, & nonobſtant clameur de Haro, Chartre Normande, & Lettres à ce contraires. Car tel eſt notre plaiſir. DONNÉ à Paris, le dix-ſeptiéme jour du mois d'Août, l'an de grace mil ſept cent ſoixante-trois, & de notre règne le quarante-huitiéme. PAR LE ROI EN SON CONSEIL.

Signé, LE BEGUE, avec paraphe.

Regiſtré ſur le Regiſtre XV. de la Chambre Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de Paris, n° 1098, fol. 461, conformément au Réglement de 1723, qui fait défenſes, art. XLI, à toutes perſonnes, de quelque qualité & condition qu'elles ſoient, autres que les Libraires & Imprimeurs, de vendre, débiter, faire afficher aucuns Livres pour les vendre en leurs noms, ſoit qu'ils s'en diſent les Auteurs ou autrement, à la charge de fournir à la ſuſdite Chambre neuf Exemplaires preſcrits par l'article CVIII. du même Réglement. A Paris, ce 27 Août 1763.

Signé, LE BRETON, Syndic.

cedons & transportons par ces Préſentes aux Sieurs
lles Le Mercier, Jean Deſaint & Charles Saillant,
mas Hériſſant, Antoine Boudet, Claude-Jean-Baptiſte
& Auguſtin-Martin Lottin, Libraires & Imprimeurs
e droit de Privilége qui nous appartient en conſéquence
es-Patentes de SA MAJESTE' à Nous accordées le
me jour du mois d'Août de la préſente année mil
ſoixante-trois, pour en jouir par leſdits ſusnommés
yans cauſe, comme de choſe à eux appartenante, &
vertu dudit Privilége, imprimer ſeuls les *Bréviaires*,
s, *Miſſels*, *Antiphoniers*, *Manuels*, *Graduels*, *Pro-*
ux, *Epiſtoliers*, *Pſeautiers*, *Heures*, *& tous les Livres*
l'Office Divin à l'uſage de notre Diocèſe, *tant pour*
ſiaſtiques, *que pour les Laïcs*, tout ainſi & en la ma-
l eſt porté audit Privilége, dont nous leur avons fait
une Copie collationnée. Donné à Paris, le vingt-neu-
oût mil ſept cent ſoixante-trois.

igné, ✠ CHARLES FRANÇOIS SIMEON,
Evêque & Comte d'Agde.

é la préſente Ceſſion ſur le Regiſtre XV. de la
Royale & Syndicale des Libraires & Imprimeurs de
° 1098, *conformément aux anciens Réglemens*, *con-*
r celui du 28 Février 1723. A Paris, *ce 31 Août*

Signé, LE BRETON, Syndic.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.

PARS HYEMALIS.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur ſecretò:

PAter noſter, qui es in cœlis; ſanctificétur nomen tuum: advéniat regnum tuum: fiat voluntas tua ſicut in cœlo & in terra: panem noſtrum quotidiánum da nobis hódie, & dimitte nobis débita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris: & ne nos indúcas in tentatiónem; ſed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus, & benedictus fructus ventris tui Jeſus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, & in hora mortis noſtræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem, creatórem cœli & terræ: Et in Jeſum Chriſtum Fílium ejus únicum, Dóminum noſtrum: qui conceptus eſt de Spíritu ſancto, natus ex María Vírgine: paſſus ſub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, & ſepultus: deſcendit ad ínferos: tértiâ die reſurrexit à mórtuis: aſcendit ad cœlos, ſedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis: inde ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos. Credo in Spíritum ſanctum, ſanctam Eccléſiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remiſſiónem peccatórum, carnis reſurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deinde altâ voce dicitur:

DOmine, lábia mea apéries; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Pſ.* 50.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſǽcula ſæculórum. Amen. Allelúia.

[*A Septuageſima ad Paſcha loco* Allelúia *dicitur* · Laus tibi, Dómine, Rex ætérnæ glóriæ.]

In Dominicis per Adventum, & à Natali Domini ad Præſentationem, niſi Septuageſima priùs evenerit, Invitatorium habetur in Proprio.

A Præſentatione verò ad Septuageſimam dicitur ſequens.

Invitatorium. Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo ſalutári noſtro: præoccupémus fáciem ejus in confeſſióne, & in pſalmis jubilémus ei.

Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Quóniam Deus magnus Dóminus, & rex magnus ſuper omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plebem ſuam; quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipſe conſpicit.

* Veníte, adorémus.

Quóniam ipſius eſt mare, & ipſe fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter; nos autem pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus.

* Veníte, adorémus.

Hódie ſi vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda veſtra, ſicut in exacerbatióne, ſecundùm diem tentatiónis in deſerto, ubi tentavérunt me patres veſtri, probavérunt & vidérunt ópera mea.

* Veníte, adorémus.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, & dixi: Semper hi errant corde; ipſi verò non cognovérunt vias meas: quibus jurávi in ira mea, ſi introíbunt in réquiem meam.

* Veníte, adorémus.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

Repetitur, Dóminum qui fecit nos, * Veníte, adorémus.

Sequens Hym. dicitur à Præſentatione uſque ad Septuag.

Hymnus.

DIe diérum príncipe
Lux è ténebris éruta!
Chriſtus ſepulcri cárcere,
Lux vera mundi, pródiit.

Et mors, & horrendū chaos
Vocem jubentis áudiunt:
Nos ſurdióres, ô pudor!
Deo pigébit óbſequi?

Umbris ſepulta dum ſtupet
Natúra, lucis fílii,
Surgámus, & noctem piis
Exerceámus cánticis.

Legem, prophétas, & ſacro
Pſalmos calentes lúmine,
Profána dum ſilent loca,
Divína templa pérſonent.

Cœleſtis hæc vincat tuba
Cordis ſopórem lánguidi,
Novique mores éxprimant
Vitam reſurgentis novam.

Hoc conſequémur, te duce,
Fons caritátis, ô Deus,
Qui legis addis litteræ
Vitæ datórem ſpíritum.

Sit laus Patri, laus Fílio;
Par ſit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo mentes ſacris
Lucent & ardent ígnibus.
Amen.

Aliis Temporibus à ſupradicto Tempore, Hymnus habetur in Proprio, pro Officii varietate.

IN I. NOCTURNO.

Singulis Dominicis in Adventu ſuæ ſunt Antiphonæ propriæ.

Tempore Natalis Domini,

id eſt, à Natali Domini, ad Præſentationem ante Septuageſimam.

Ant. 1. *to.* a. Deus.

Poſt Præſent. uſque ad Quadrag. Ant. 3. a. Beátus vir.

*Aſteriſcus hic * notat mediationem & pauſam.*

Pſalmus 1.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non ſtetit, * & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit;

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum quod plantátum eſt ſecùs decurſus aquárum, * quod fructũ ſuum dabit in témpore ſuo.

Et fólium ejus non défluet; * & ómnia quæcumque fáciet, proſperabuntur.

Non ſic ímpii, non ſic; * ſed tamquam pulvis quem prójicit ventus à fácie terræ.

Ideò non reſurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio juſtórum;

Quóniam novit Dóminus viam juſtórum, * & iter impiórum períbit.

Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto:

Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, * & in ſécula ſeculórum. Amen.

Hi verſus Glória & Sicut erat. *dicuntur in fine Pſalmorum, Diviſionum & Canticorum, niſi aliter notetur.*

Temp. Nat. Ant. Deus ex ſémine David, ſecundùm promiſſiónem, eduxit Iſrael Salvatórem Jeſum, *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens.

Poſt Præſent. Ant. Beátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, ſed in lege Dómini meditábitur die ac nocte.

Ant. 4. f. Servíte Dómino.

Pſalmus 2.

QUare fremuérunt gentes, * & pópuli meditáti ſunt inánia?

Aſtitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsùs Dóminum, & advérsùs Chriſtum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * & projiciámus à nobis jugum ipſórum.

Qui hábitat in cœlis irridébit eos, * & Dóminus ſubſannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira ſua, * & in furóre ſuo conturbábit eos.

Ego autem conſtitútus ſum rex ab eo ſuper Sion montem ſanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póſtula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * & poſſeſſiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terrã.

Servíte Dómino in timóre, * & exultáte ei cum tremóre:

Apprehéndite disciplínam, nequando iraſcátur Dóminus, * & pereátis de via juſta.

Cùm exárſerit in brevi ira

ejus, * beáti omnes qui confí-dunt in eo.

Temp. Nat. Ant. In útero habens de Spíritu ſancto, péperit María Fílium ſuum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. *G.* Ipſe.

Poſt Præſent. Ant. Servíte Dómino, & exultáte ei: apprehéndite disciplínam.

Ant. 8. *G.* Dicunt.

Pſalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti ſunt qui tríbulant me? * multi inſurgunt adverſùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non eſt ſalus ipſi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es, * glória mea, & exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * & exaudívit me de monte ſancto ſuo.

Ego dormívi, & ſoporátus ſum; * & exurrexi, quia Dóminus ſuſcépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exurge, Dómine; ſalvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percuſſiſti omnes adverſántes mihi ſine cauſa, * dentes peccatórum contrivíſti.

Dómini eſt ſalus; * & ſuper pópulum tuum benedíctio tua.

Temp. Nat. Ant. Ipſe eſt pax noſtra, ſolvens inimicítias in carne ſua, ut reconcíliet Deo. *Epheſ.* 2.

℣. In ſplendóribus Sanctórum ℟. Ante lucíferum génui te. *Pſ.* 109.

Poſt Præſent. Ant. Dicunt ánimæ meæ: Non eſt ſalus ipſi in Deo ejus; tu autem, Dómine, ſuſceptor meus es.

℣. Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; ℟. Et cuſtodívi legem tuam. *Pſ.* 118.

Poſt verſiculum cujuſlibet Nocturni dicitur ſecretò: Pater noſter.

Altâ voce: ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Abſol. & Benedict. habentur poſt Pſalterium.

Lectiones cum Reſponſoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

Temp. Nat. Ant. 7. d. Grátias Deo.

Poſt Præſent. Ant. 6. F. Díligam te.

Pſalmus 17.

DIligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, * & ſperábo in eum.

Protector meus, & cornu ſalútis meæ, * & ſuſceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum; * & ab inimícis meis ſalvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi;

Et exaudívit de templo ſancto ſuo vocem meam; * &

clamor meus in conſpectu *ejus*, introivit in aures ejus.

Commóta eſt & contrémuit terra: fundamenta móntium conturbáta ſunt, & commóta ſunt; * quóniam irátus eſt eis.

Aſcendit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exarſit: * carbónes ſuccenſi ſunt ab eo.

Inclinávit cœlos, & deſcendit: * & calígo ſub pédibus ejus.

Et aſcendit ſuper Chérubim, & volávit: * volávit ſuper pennas ventórum.

Et póſuit ténebras latíbulum ſuum: in circúitu ejus tabernáculum ejus; * tenebróſa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conſpectu ejus nubes tranſiérunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, & Altíſſimus dedit vocem ſuam: * grando & carbónes ignis.

Et miſit ſagittas ſuas, & diſſipávit eos: * fúlgura multiplicávit, & conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, * & reveláta ſunt fundamenta orbis terrárum,

Ab increpatióne tua, Dómine, * ab inſpiratióne ſpíritûs iræ tuæ.

Temp. Nat. Ant. Grátias Deo qui nos tránſtulit in regnum Filii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem, remiſſiónem peccatórum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. f. In ipſo.

Poſt Præſent. Ant. Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, firmamentum meum, & refúgium meum.

Ant. 4. *D.* Ero immaculátus.

Diviſio Pſalmi 17.

Miſit de ſummo [Dóminus,] & accépit me, * & aſſumpſit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortiſſimis, & ab his qui odérunt me; * quóniam confortáti ſunt ſuper me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * & factus eſt Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem: * ſalvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam, * & ſecundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi;

Quia cuſtodívi vias Dómini, * nec ímpiè geſſi à Deo meo;

Quóniam ómnia judícia ejus in conſpectu meo, * & juſtítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * & obſervábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus ſecundùm juſtítiam meam, * & ſecundùm puritátem mánuum meárum in conſpectu oculórum ejus.

Cum ſancto ſanctus eris, * & cum viro innocente innocens eris:

Et cum electo electus eris, * & cum perverſo pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem ſalvum fácies, * & óculos ſuperbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * & in Deo meo tranſgrédiar murum.

Temp. Nat. Ant. In ipſo cóndita ſunt univerſa ; & ipſe eſt ante omnes , & ómnia in ipſo conſtant. Complácuit per eum reconcilliáre ómnia in ipſum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 5. à. Sicut accepiſtis.

Poſt Præſent. Ant. Ero immaculátus cum Deo meo, & obſervábo me ab iniquitáte mea.

Ant. 7. a. Déxtera tua.

Altera diviſio Pſalmi 17.

Deus meus, impollúta via ejus ; elóquia Dómini igne examináta : * protector eſt ómnium ſperántium in ſe.

Quóniam quis Deus præter Dóminum ? * aut quis Deus præter Deum noſtrum ?

Deus qui præcinxit me virtúte, * & póſuit immaculátam viam meam ;

Qui perfécit pedes meos tamquam cervórum, * & ſuper excelſa ſtátuens me ;

Qui docet manus meas ad prælium : * & poſuiſti ut arcum æreum bráchia mea ,

Et dediſti mihi protectiónem ſalútis tuæ ; * & déxtera tua ſuſcépit me.

Et diſciplína tua correxit me in finem , * & diſciplína tua ipſa me docébit.

Dilataſti greſſus meos ſubtus me , * & non ſunt infirmáta veſtígia mea.

Pérſequar inimícos meos , & comprehendam illos , * & non convertar donec defíciant.

Confringam illos , nec póterunt ſtare : * cadent ſubtus pedes meos.

Et præcinxiſti me virtúte ad bellum ; * & ſupplantaſti inſurgentes in me ſubtus me.

Et inimícos meos dediſti mihi dorſum , * & odientes me diſperdidiſti.

Clamavérunt , nec erat qui ſalvos fáceret : * ad Dóminum , nec exaudívit eos.

Et comminuam eos ut púlverem ante fáciem venti : * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli : * conſtítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi , ſervívit mihi : * in audítu auris obedívit mihi.

Filii aliéni mentíti ſunt mihi : * filii aliéni inveteráti ſunt, & claudicavérunt à ſémitis ſuis.

Vivit Dóminus , & benedictus Deus meus ; * & exaltétur Deus ſalútis meæ.

Deus , qui das vindictas mihi , & ſubdis pópulos ſub me,* liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab inſurgéntibus in me exaltábis me : * à viro iniquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus , Dómine ; * & nómini tuo pſalmum dicam.

Magníficans ſalútes regis ejus , * & fáciens miſericórdiam chriſto ſuo David , & ſémini ejus uſque in ſéculum.

Temp. Nat. Ant. Sicut accepiſtis Jeſum Chriſtum , in ipſo ambuláte ; quia in ipſo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2.

℣. Unxit te Deus , Deus tuus óleo lætítiæ , ℟. Præ conſórtibus tuis. *Pſ.* 44.

Poſt Præſent. Ant. Déxtera tua ſuſcépit me, Dómine; & diſciplína tua ipſa me docébit.

℣. Legem tuam, Dómine, non ſum oblítus: ℟. Médiâ nocte ſurgébam ad confiténdum tibi. *Pſ.* 118.

Pater noſter.

IN III. NOCTURNO.

Temp. Nat. Ant. 6. F. Deus.

Poſt Præſent. Ant. 2. D. In Deo.

Pſalmus 27.

AD te, Dómine, clamábo: Deus meus, ne ſíleas à me; * nequando táceas à me, & aſſimilábor deſcendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dum oro ad te, * dum extollo manus meas ad templum ſanctum tuum.

Ne ſimul trahas me cum peccatóribus; * & cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo ſuo: * mala autem in córdibus eórum.

Da illis ſecundùm ópera eórum, * & ſecundùm nequítiam adinventiónum ipſórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipſis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, & in ópera mánuum ejus; * déſtrues illos, & non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, & protector meus: * in ipſo ſperávit cor meum, & adjútus ſum.

Et reflóruit caro mea; * & ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis ſuæ, * & protector ſalvatiónum chriſti ſui eſt.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ; * & rege eos, & extolle illos uſque in æternum.

Temp. Nat. Ant. Deus Fílium ſuum miſit benedicentem vobis, ut convertat ſe unuſquiſque à nequítia ſua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic eſt.

Poſt Præſent. Ant. In Deo ſperávit cor meum, & adjútus ſum; & ex voluntáte mea confitébor ei.

Ant. 1. D. Pſállite.

Pſalmus 29.

EXaltábo te, Dómine, quóniam ſuſcepiſti me, * nec delectaſti inimícos meos ſuper me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * & ſanaſti me.

Dómine, eduxiſti ab inferno ánimam meam: * ſalvaſti me à deſcendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, ſancti ejus, * & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * & vita in voluntáte ejus.

Ad véſperum demorábitur fletus, * & ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua * præſtitiſti decóri meo virtútẽ:

Avertiſti fáciem tuam à me; * & factus ſum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo, * & ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in ſánguine meo, * dum deſcendo in corruptiónem?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?

Audívit Dóminus, & miſertus eſt mei: * Dóminus factus eſt adjútor meus.

Convertiſti planctum meum in gáudium mihi: * conſcidiſti ſaccum meum, & circumdediſti me lætítiâ;

Ut cantet tibi glória mea, & non compungar: * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

Temp. Nat. Ant. Hic eſt lapis qui factus eſt in caput ánguli; & non eſt in álio áliquo ſalus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Vobis.

Poſt Præsent. Ant. Psállite Dómino, ſancti ejus, & confitémini memóriæ ſanctitátis ejus.

Ant. 5. a. Veníte.

Pſalmus 65.

JUbiláte Deo, omnis terra; pſalmum dícite nómini ejus: * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo: Quàm terribília ſunt ópera tua, Dómine! * in multitúdine virtútis tuæ mentientur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & pſallat tibi: * pſalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terríbilis in consíliis ſuper fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam; in flúmine pertransíbunt pede: * ibi lætábimur in ipſo.

Qui dominátur in virtúte ſua in æternum; óculi ejus ſuper gentes reſpíciunt: * qui exáſperant, non exaltentur in ſemetipſis.

Benedícite, gentes, Deum noſtrum; * & audítam fácite vocem laudis ejus.

Qui póſuit ánimam meam ad vitam, * & non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probaſti nos, Deus: * igne nos examinaſti, ſicut examinátur argentum:

Induxiſti nos in láqueum, poſuiſti tribulatiónes in dorſo noſtro: * impoſuiſti hómines ſuper cápita noſtra.

Transívimus per ignem & aquam; * & eduxiſti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocauſtis: * reddam tibi vota mea,

Quæ diſtinxérunt lábia mea, & locútum eſt os meum * in tribulatióne mea.

Holocauſta medulláta ófferam tibi cum incenſo aríetum: * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipſum ore meo clamávi, * & exaltávi ſub lingua mea.

Iniquitátem ſi aſpexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus, * & attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, & miſericórdiam ſuam à me.

Temp. Nat. Ant. Vobis honor credéntibus; non credéntibus autem factus eſt lapis offenſiónis, & petra ſcándali. 1. *Petr.* 2.

℣. A Dómino factum eſt iſtud: ℟. Et eſt mirábile in óculis noſtris. *Pſ.* 117.

Poſt Præſent. Ant. Veníte, audíte, & narrábo quanta fecit ánimæ meæ.

℣. Deum exquiſívi mánibus meis nocte, ℟. Et non ſum deceptus. *Pſ.* 76.

Pater noſter.

Poſt ultimum Reſponſorium dicitur Te Deum. *ſi dicendum ſit.*

Te Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli; * tibi cœli, & univerſæ poteſtátes;

Tibi Chérubim & Séraphim* inceſſábili voce proclámant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus Deus ſábaoth.

Pleni ſunt cœli & terra * majeſtátis glóriæ tuæ.

Te glorióſus * Apoſtolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * ſancta confitétur Eccléſia,

Patrem * immenſæ majeſtátis:

Venerandum tuum verum * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Chriſte:

Tu Patris * ſempitérnus es Fílius:

Tu, ad liberandum ſuſceptúrus hóminem, * non horruiſti Vírginis úterum:

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuiſti credéntibus regna cœlórum:

Tu ad déxteram Dei ſedes* in glória Patris.

Judex créderis * eſſe ventúrus.

Te ergo quæſumus, fámulis tuis ſúbveni, * quos pretióſo ſánguine redemiſti.

Ætérnâ fac * cum ſanctis tuis in glóriâ numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hæreditáti tuæ;

Et rege eos, * & extolle illos usque in ætérnum.

Per ſingulos dies * benedícimus te;

Et laudámus nomen tuum in ſéculum, * & in ſéculum ſéculi.

Dignáre, Dómine, die iſto * ſine peccáto nos cuſtodíre.

Miſerére noſtri, Dómine,* miſerére noſtri.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemadmodum ſperávimus in te.

In te, Dómine, ſperávi; * non confundar in ætérnum.

Per Adventum, & in Dominicis à Natali Domini ad Præſent. (ante Septuag.) ℣. *Sacerd. ut in Proprio.*

Poſt Præſent. ℣. *Sacerd.* Anima mea exultábit in Dómino: ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

A v

Si non continuò ſequantur Laudes, hìc dicitur : Dominus vobiscum, ℟. Et cum ſpíritu tuo. Orémus. *deinde Oratio própria, cum integra concluſione. Et tunc ante Laudes dicitur ſecretò*, Pater & Ave.

AD LAUDES.

DEus, in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

Glória Patri, &c.

In Dominicis per Adventum, & à Natali Domini ad Præſentationem (ante Sept.) Antiphonæ, Capit. Hymn. &c. dicuntur ut in Próprio, pro diverſitate Temporis; quod etiam ſervatur ad alias Horas.

Poſt Præſentat. verò, (ante Septuag.) prout hìc habentur.

Ant. 8. *G.* Deus.

Pſalmus 62.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multiplíciter tibi caro mea * in terra deſerta, & invia, & inaquóſa.

Sic in ſancto appárui tibi, * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior eſt miſericórdia tua ſuper vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * & in nómine tuo leválbo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea, * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui ſuper ſtratum meum, * in matutínis meditábor in te,

Quia fuiſti adjútor meus, * & in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæſit ánima mea poſt te; * me ſuſcépit déxtera tua.

Ipſi verò in vanum quæſiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ :

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo; * quia obſtructum eſt os loquéntium iniqua.

Ant. Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo : ſitívit in te ánima mea.

Ant. 1. a. Exultent.

Pſalmus 69.

DEus, in adjutórium meum intende : * Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

Confundantur, & revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorſum, & erubeſcant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur ſtatim erubeſcentes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent & lætentur in te omnes qui quærunt te; * & dicant ſemper : Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego verò egénus & pauper ſum : * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus & liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.

Ant. Exultent & lætentur in te, qui díligunt ſalutáre tuum, Dómine.

Ant. 5. C. Servíte Dómino.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus: * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páſcuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Ant. Servíte Dómino in lætitia: ſcitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus.

Ant. 4. E. Bénedictus es.

Cantic. trium Pueror. Dan. 3.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino; * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino: * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, Dómino: * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, ſol & luna, Dómino: * benedícite, ſtellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino: * benedícite, omnes ſpíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æſtus, Dómino: * benedícite, frigus & æſtus, Dómino.

Benedícite, rores & pruína, Dómino: * benedícite, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino: * benedícite, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & ténebræ, Dómino: * benedícite, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum; * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino: * benedícite, universa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino: * benedícite, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & ómnia quæ moventur in aquis, Dómino: * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béſtiæ & pécora, Dómino: * benedícite, filii hóminū, Dómino.

Benedícat Iſrael Dóminū; * laudet & ſuperexaltet eum in ſécula.

Benedícite, ſacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, ſervi Dómini, Dómino.

Benedícite, ſpíritus & ánimæ juſtórum, Dómino: * benedícite, ſancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Anánia, Azária, Miſael, Dómino; * laudáte & ſuperexaltáte eum in ſécula.

Hic, loco Glória Patri, *dicitur:*

Benedicámus Patrem, & Filium, cum ſancto Spíritu; * laudémus & ſuperexaltémus eum in ſécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli; * & laudá-

bilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. Benedictus es, Dómine, in throno regni tui; & ſuperlaudábilis, & ſuperexaltátus in ſécula.

Ant. 7. d. Hymnus.

Pſalmus 148.

LAudáte Dóminum, de cœlis: * laudáte eum in excelſis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, ſol & luna: * laudáte eum, omnes ſtellæ & lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum: * & aquæ omnes quæ ſuper cœlos ſunt, laudent nomen Dómini;

Quia ipſe dixit, & facta ſunt; * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Státuit ea in æternum, & in ſéculum ſéculi: * præceptum póſuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra; * dracónes, & omnes abyſſi;

Ignis, grando, nix, glácies, ſpíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, & omnes colles; * ligna fructífera, & omnes cedri;

Béſtiæ, & univerſa pécora; * ſerpentes, & vólucres pennátæ;

Reges terræ, & omnes pópuli; * príncipes, & omnes júdices terræ;

Júvenes & vírgines, ſenes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus.

Conféſſio ejus ſuper cœlum & terram; * & exaltávit cornu pópuli ſui.

Hymnus ómnibus ſanctis ejus, * fíliis Iſrael, pópulo appropinquanti ſibi.

Ant. Hymnus ómnibus ſanctis ejus, fíliis Iſrael, pópulo appropinquanti ſibi.

Capitulum. Deut. 6.

AUdi, Iſrael: Dóminus Deus noſter, Dóminus unus eſt. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota ánima tua, & ex tota fortitúdine tua; eruntque verba hæc in corde tuo: & meditáberis in eis ſedens in domo tua, & ámbulans in itínere, dórmiens atque conſurgens.

℟. Deo grátias.

Sic reſpondetur in fine omnium Capitulorum.

Hymnus.

AD templa nos rurſus vocat
Surgentis auróræ nitor,
Novaſque pro læto monet
Referre grates múnere.

At victor auróram ſuo
Fulgóre Chriſtus óbruit:
Huic, magna cujus pars ſumus,
Juvat triumpho pláudere.

Quòd evolútus fáſciis
Repentè mundus éxtitit,
Puro renídens lúmine,
Virtútis hoc quantæ fuit!

Quòd tráditum neci Pater,
Ut fóntibus vitam daret,
Vitæ redónat Fílium,
Amóris hoc quanti fuit!

Æternus ut rerum Sator
Aſpexit orbem, prótinus,
Colóre depictum ſuo,
Probávit excellens opus.

At lætius quantò óbtulit

Sese Patri ſpectáculum,
Cœleſtis Agni cándido
Ablútus orbis ſánguine!
Cum luce nobis rédditur
Mundi renaſcentis decor,
Occulta per quem Núminis
Mens ſurgit ad magnália.
At ſplendor æterni Patris,
Lumenque Chriſtus córdium,
Deum dat in ſe, quantus eſt,
Sub nube carnis cérnere.
Præſta, beáta Trínitas,
Ut legis ad facem tuæ
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod jubes.
Amen.

℣. Manè aſtábo tibi, Dómine, & vidébo; ℟. Quóniam non Deus volens iniquitátem tu es. *Pſ.* 5.

Antiphona, ut in Proprio.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

BEnedictus Dóminus Deus Iſrael, * quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ;

Et erexit cornu ſalútis nobis * in domo David púeri ſui,

Sicut locútus eſt per os ſanctórum, * qui à ſéculo ſunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis noſtris, * & de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, * & memorári teſtamenti ſui ſancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis,

Ut ſine timóre, de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi

In ſanctitáte & juſtítia coram ipſo, * ómnibus diébus noſtris.

Et tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis; * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum,

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, * in quibus viſitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent, * ad dirigendos pedes noſtros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphona & Oratio, ut in Proprio. Poſteà dicitur:

Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Poſt quamlibet Horam, ſi alĭud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde:* Pater noſter.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto ſídere,
Deum precémur ſúpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.
Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.
Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.
Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da, te favente, próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibique párcitas.
Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 1. D. In toto corde meo.

Pſalmus 117.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc Iſrael quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aaron, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum, * & exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor, * & ego despíciam inimícos meos.

Bonum eſt confídere in Dómino, * quàm confídere in hómine.

Bonum eſt ſperáre in Dómino, * quàm ſperáre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Circumdedérunt me ſicut apes, & exarſérunt ſicut ignis in ſpinis; * & in nómine Dómini quia ultus ſum in eos.

Impulſus, everſus ſum ut cáderem; * & Dóminus ſuscepit me.

Fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Vox exultatiónis & ſalútis * in tabernáculis juſtórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me, * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, ſed vivam, * & narrábo ópera Dómini.

Caſtígans caſtigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas juſtítiæ: * ingreſſus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * juſti intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificantes, * hic factus eſt in caput ánguli.

A Dómino factum eſt iſtud, * & eſt mirábile in óculis noſtris.

Hæc eſt dies quam fecit Dóminus: * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, ſalvum me fac; ô Dómine, bene proſperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illuxit nobis.

Conſtitúite diem ſolemnem in condenſis, * uſque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi: * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Pſalmus 118.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui ſcrutantur teſtimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandaſti * mandáta tua cuſtodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad cuſtodiendas juſtificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perſpéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod didici judícia juſtitiæ tuæ.

Juſtificatiónes tuas cuſtódiam; * non me derelinquas uſquequáque.

In quo córrigit adoleſcéntior viam ſuam? * in cuſtodiendo ſermónes tuos.

In toto corde meo exquíſivi te; * ne repéllas me à mandátis tuis.

In corde meo abſcondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me juſtificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum, * ſicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & conſiderábo vias tuas.

In juſtificatiónibus tuis meditábor, * non obliviſcar ſermónes tuos.

Diviſio Pſalmi 118.

RETríbue ſervo tuo, vivífica me; * & cuſtódiam ſermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & conſiderábo mirabília de lege tua.

Incola ego ſum in terra; * non abſcondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea deſideráre juſtificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpaſti ſuperbos: * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia teſtimónia tua exquiſívi.

Etenim ſedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; * ſervus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis.

Nam & teſtimónia tua meditátio mea eſt, * & conſilium meum juſtificatiónes tuæ.

Adhæſit pavimento ánima mea: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudiſti me; * doce me juſtificatiónes tuas.

Viam juſtificatiónum tuárum inſtrue me; * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me: * & de lege tua miſerére mei.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non ſum oblítus.

Adhæſi teſtimóniis tuis, Dómine: * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri, * cùm dilataſti cor meum.

Quando ſit Officium de Dominica, niſi aliter notetur, dicitur Symbolum ſequens.

QUicumque vult ſalvus eſſe, * ante ómnia opus eſt ut téneat cathólicam fidem:

Quam niſi quiſque íntegram inviolatamque ſerváverit, * abſque dúbio in æternum períbit.

Fides autem cathólica hæc eſt, * ut unum Deum in Trinitáte, & Trinitátem in Unitáte venerémur;

Neque confundentes perſónas, * neque ſubſtántiam ſeparantes.

Alia eſt enim perſóna Patris, ália Fílii, * ália Spíritûs ſancti.

Sed Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti una eſt divínitas, * æquális glória, coætera majeſtas.

Qualis Pater, talis Fílius, * talis Spíritus ſanctus.

Increátus Pater, increátus Fílius, * increátus Spíritus ſanctus.

Immenſus Pater, immenſus Fílius, * immenſus Spíritus ſanctus.

Æternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres æterni, * ſed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immenſi; * ſed unus increátus, & unus immenſus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres omnipotentes, * ſed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres dii, * ſed unus eſt Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus ſanctus;

Et tamen non tres Dómini, * ſed unus eſt Dóminus.

Quia ſicut ſingillátim unamquamque perſónam, Deum ac Dóminum confitéri chriſtiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo eſt factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre ſolo eſt, * non factus, nec creátus, ſed génitus.

Spíritus ſanctus à Patre & Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, ſed procédens.

Unus ergo Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus ſanctus, non tres ſpíritus ſancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut poſtérius, nihil majùs aut minus; * ſed totæ tres perſónæ coætérnæ ſibi ſunt & coæquáles.

Ita ut per ómnia, ſicut jam ſuprà dictum eſt, * & Unitas in Trinitáte, & Trínitas in Unitáte veneranda ſit.

Deus meus es tu, & confitébor tibi: * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudiſti me, * & factus es mihi in ſalútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Pſalmus 118.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui ſcrutantur teſtimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operantur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandaſti * mandáta tua cuſtodíri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ * ad cuſtodiendas juſtificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perſpéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia juſtítiæ tuæ.

Juſtificatiónes tuas cuſtódiam; * non me derelinquas uſquequáque.

In quo córrigit adoleſcéntior viam ſuam? * in cuſtodiendo ſermónes tuos.

In toto corde meo exquiſívi te; * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abſcondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me juſtificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via teſtimoniórum tuórum delectátus ſum, * ſicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exercébor, * & conſiderábo vias tuas.

In juſtificatiónibus tuis meditábor, * non oblivíſcar ſermónes tuos.

Diviſio Pſalmi 118.

REtríbue ſervo tuo, vivífica me; * & cuſtódiam ſermónes tuos.

Revéla óculos meos, * & conſiderábo mirabília de lege tua.

Incola ego ſum in terra; * non abſcondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea deſideráre juſtificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpaſti ſuperbos: * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contemptum; * quia teſtimónia tua exquiſívi.

Etenim ſedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; * ſervus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis.

Nam & teſtimónia tua meditátio mea eſt, * & conſilium meum juſtificatiónes tuæ.

Adhæſit pavimento ánima mea: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudiſti me; * doce me juſtificatiónes tuas.

Viam juſtificatiónum tuárum inſtrue me; * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio: * confírma me in verbis tuis.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

Sancta María, & omnes Sancti adjuvent nos in orationibus ſuis pro nobis ad Deum; ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, & ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

Deinde, ubi legitur Necrologium, poſt ejus lectionem dicitur Pſalm. De profundis. *& in fine,* Réquiem. *cum* ℣℣. Requieſcant in pace. Dómine, exaudi. Dóminus vobiſcum. *& Oratio,* Abſolve. *ut habetur in fine III. Nocturni Officii Defunctorum.*

Poſteà dicitur, ℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen. Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò,* Pater. *Altâ voce,* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárũ dírige. *Pſ.* 89. Glória Patri.

Orémus.

Dirígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum; ut hîc, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Lector: Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit,* domna. *ſolus vel ſola recitans,* Dómine.]

Bened. Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ad calcem: in cujus fine dicitur, Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomad. dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini: ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum,* Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens

in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector.* Amen.

Secretò, Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requieſcant in pace. Amen. *Deinde*, Pater, &c.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórũ parens,
Tuas refúſus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 6. *C.* Da mihi.

Ex Pſalmo 118.

LEgem pone mihi, Dómine, viam juſtificatiónum tuárum, * & exquíram eam ſemper.

Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam; * & cuſtódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum, * quia ipſam vólui.

Inclína cor meum in teſtimónia tua, * & non in avarítiam.

Averte óculos meos ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me.

Státue ſervo tuo elóquium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod ſuſpicátus ſum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua: * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat ſuper me miſericórdia tua, Dómine, * ſalutáre tuum ſecundùm elóquium tuum.

Et reſpondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia ſperávi in ſermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; * quia in judíciis tuis ſuperſperávi.

Et cuſtódiam legem tuam ſemper, * in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquiſívi.

Et loquébar de teſtimóniis tuis in conſpectu regum, * & non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ diléxi, * & exercébar in juſtificatiónibus tuis.

Diviſio Pſalmi 118.

MEmor eſto verbi tui ſervo tuo, * in quo mihi ſpem dediſti.

Hæc me conſoláta eſt in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iníquè agébant uſquequáque: * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à ſéculo, Dómine; * & conſolátus ſum.

Deféctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant juſti-

ficatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine; * & cuſtodívi legem tuam.

Hæc facta eſt mihi, * quia juſtificatiónes tuas exquiſívi.

Pórtio mea, Dómine, * dixi, cuſtodíre legem tuam.

Deprecátus ſum fáciem tuam in toto corde meo: * miſeréré meî ſecundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * & converti pedes meos in teſtimónia tua.

Parátus ſum, & non ſum turbátus,* ut cuſtódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi ſunt me; * & legem tuam non ſum oblítus.

Médiâ nocte ſurgébam ad confitendum tibi * ſuper judícia juſtificatiónis tuæ.

Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, * & cuſtodiéntium mandáta tua.

Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra: * juſtificatiónes tuas doce me.

Diviſio Pſalmi 118.

BOnitátem feciſti cum ſervo tuo, Dómine, * ſecundùm verbum tuum.

Bonitátem, & disciplínam, & ſciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquàm humiliárer, ego delíqui; * proptéreà elóquium tuum cuſtodívi.

Bonus es tu; * & in bonitáte tua doce me juſtificatiónes tuas.

Multiplicáta eſt ſuper me iníquitas ſuperbórum; * ego autem in toto corde meo ſcrutábor mandáta tua.

Coagulátum eſt ſicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus ſum.

Bonum mihi quia humiliaſti me, * ut diſcam juſtificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * ſuper míllia auri & argenti.

Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me: * da mihi intellectum, & diſcam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, & lætabuntur; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * & in veritáte tua humiliaſti me.

Fiat miſericórdia tua, ut conſolétur me, * ſecundùm elóquium tuum ſervo tuo.

Véniant mihi miſeratiónes tuæ, & vivam; * quia lex tua meditátio mea eſt.

Confundantur ſuperbi, quia injuſtè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * & qui novérunt teſtimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Ant. Da mihi intellectum, & ſcrutábor legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Joan. 2.

IN hoc ſcimus quóniam cognóvimus Deum, ſi mandáta ejus obſervémus. Qui dicit ſe noſſe eum, & mandáta ejus non cuſtódit, mendax eſt, & in hoc véritas non eſt; qui

autem ſervat verbum ejus, verè in hoc cáritas Dei perfécta eſt.

℟. *br.* Inclína cor meum, Deus, * In teſtimónia tua. Inclína. ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem: * in via tua vivífica me. * In teſtimónia tua. Glória. Inclína cor meum.

℣. Deduc me in ſémitam mandatórum tuórum; ℟. Quia ipſam vólui. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium.

Hymnus.

JAm ſolis excelſum jubar
Toto coruſcat lúmine;
Sinuſque pandens áureos,
Igníta vibrat ſpícula.

Tu, Chriſte, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.

Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 2. D. Inclinávi.

Ex Pſalmo 118.

DEfécit in ſalutáre tuum ánima mea, * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicentes: Quando conſoláberis me?

Quia factus ſum ſicut uter in pruína;* juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Quot ſunt dies ſervi tui? * quando fácies de perſequéntibus me judícium?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes;* ſed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua, véritas: * iníquè perſecúti ſunt me, ádjuva me.

Pauló minùs conſummavérunt me in terra; * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm miſericórdiam tuam vivífica me, * & cuſtódiam teſtimónia oris tui.

In æternum, Dómine,* verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundaſti terram, & pérmanet.

Ordinatióne tuâ perſevérat dies: * quóniam ómnia ſérviunt tibi.

Niſi quòd lex tua meditátio mea eſt, * tunc fortè periiſſem in humilitáte mea.

In æternum non oblivíſcar juſtificatiónes tuas; * quia in ipſis vivificaſti me.

Tuus ſum ego, ſalvum me fac; * quóniam juſtificatiónes tuas exquiſívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me: * teſtimónia tua intellexi.

Omnis conſummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.

Diviſio Pſalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuã, Dómine! * totâ die meditátio mea eſt.

Super inimícos meos prudentem me feciſti mandáto tuo, * quia in æternũ mihi eſt.

Super omnes docentes me intellexi, * quia teſtimónia tua meditátio mea eſt.

Super ſenes intellexi, * quia mandáta tua quæſivi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos, * ut cuſtódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi, * quia tu legem poſuiſti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua! * ſuper mel ori meo.

A mandátis tuis intelléxi; * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum, * & lumen ſémitis meis.

Jurávi & ſtátui * cuſtodíre judícia juſtítiæ tuæ.

Humiliátus ſum usquequáque, Dómine: * vivífica me ſecundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac, Dómine, * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis ſemper; * & legem tuam non ſum oblítus.

Poſuérunt peccatóres láqueum mihi; * & de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi teſtimónia tua in æternum, * quia exultátio cordis mei ſunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum, * propter retributiónem.

Diviſio Pſalmi 118.

INiquos ódio hábui, * & legem tuam dilexi.

Adjútor & ſusceptor meus es tu; * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Declináte à me, maligni; * & ſcrutábor mandáta Dei mei.

Súſcipe me ſecundùm elóquium tuum, & vivam; * & non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me, & ſalvus ero; * & meditábor in juſtificatiónibus tuis ſemper.

Spreviſti omnes diſcedentes à judíciis tuis, * quia injuſta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ; * ideò dilexi teſtimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas; * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium & juſtítiam: * non tradas me calumniántibus me.

Súſcipe ſervum tuum in bonum: * non calumnientur me ſuperbi.

Oculi mei defecérunt in ſalutáre tuum, * & in elóquium juſtítiæ tuæ.

Fac cum ſervo tuo ſecundùm miſericórdiam tuam, * & juſtificatiónes tuas doce me.

Servus tuus ſum ego: * da mihi intellectum, ut ſciam teſtimónia tua.

Tempus faciendi, Dómine: * diſſipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * ſuper aurum & topázion.

Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.

Ant. Inclinávi cor meum ad faciendas juſtificatiónes tuas in æternum.

Capitulum. 1. Joan. 5.

HÆc eſt cáritas Dei, ut mandáta ejus cuſtodiámus; & mandáta ejus grávia non ſunt.

℟. *br.* Teſtimónia tua intellexi, Dómine: * Latum man-

um nimis. Teſtimó-
)mnis conſummatió-
i finem. * Latum.
tri. Teſtimónia.
lexi mandáta tua ſu-
a : ℟. Proptéreà ad
andáta tua dirigébar.

tio conveniens.
N O N A M.
s, in adjutórium.
Hymnus.
te jam ſolis rotâ,
at in noctem dies;
prémam cito
d metam gradu.
iſte, dum fixus cruci
orbi bráchia,
a crucem; tuo
n amplexu mori.
atri ſit glória,
ſoli Fílio,
imul cum Spíritu,
per omne ſéculum.
en.
t. 4. E. Omnia.
x *Pſalmo* 118.
Irabília teſtimónia
tua; * ídeò ſcrutáta
eſt ea ánima mea.
rátio ſermónum tuó-
ninat, * & intelle-
t párvulis.
um apérui, & attráxi
; * quia mandáta tua
bam.
e in me, & miſerére
ſecundùm judícium di-
n nomen tuum.
s meos dírige ſecun-
quium tuum; * & non
tur meî omnis injuſtí-

ne me à calúmniis hó-
, * ut cuſtódiam man-
i.

Fáciem tuam illúmina ſuper ſervum tuum, * & doce me juſtificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non cuſtodiérunt legem tuam.

Juſtus es, Dómine, * & rectum judícium tuum.

Mandaſti juſtítiam teſtimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabéſcere me fecit zelus meus, * quia oblíti ſunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * & ſervus tuus diléxit illud.

Adoleſcéntulus ſum ego, & contemptus: * juſtificatiónes tuas non ſum oblítus.

Juſtítia tua, juſtítia in ætérnum; * & lex tua véritas.

Tribulátio & angúſtia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea eſt.

Æquitas teſtimónia tua in ætérnum: * intellectum da mihi, & vivam.

Diviſio Pſalmi 118.

CLamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * juſtificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, ſalvum me fac, * ut cuſtódiã mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua ſuperſperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi ſecundùm miſericórdiam tuam, Dómine; * & ſecundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt perſe-

quentes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti ſunt.

Propè es tu, Dómine; * & omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de teſtimóniis tuis, * quia in æternum fundaſti ea.

Vide humilitátem meam, & éripe me; * quia legem tuam non ſum oblítus.

Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus ſalus, * quia juſtificatiónes tuas non exquiſiérunt.

Miſericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * ſecundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui perſequuntur me, & tríbulant me; * à teſtimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, & tabeſcébam; * quia elóquia tua non cuſtodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua diléxi, Dómine: * in miſericórdia tua vivífica me.

Princípium verbórum tuórum, véritas: * in æternum ómnia judícia juſtítiæ tuæ.

Diviſio Pſalmi 118.

PRíncipes perſecúti ſunt me gratìs, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego ſuper elóquia tua, * ſicut qui invénit ſpólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus ſum; * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi * ſuper judícia juſtítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * & non eſt illis ſcándalum.

Expectábam ſalutáre tuum, Dómine; * & mandáta tua diléxi.

Cuſtodívit ánima mea teſtimónia tua, * & diléxit ea vehementer.

Servávi mandáta tua & teſtimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conſpectu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret poſtulátio mea in conſpectu tuo: * ſecundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me juſtificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua, æquitas.

Fiat manus tua ut ſalvet me, * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi ſalutáre tuum, Dómine; * & lex tua meditátio mea eſt.

Vivet ánima mea, & laudábit te; * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi ſicut ovis quæ périit: * quære ſervum tuum, quia mandáta tua non ſum oblítus.

Ant. Omnia mandáta tua æquitas: pax multa diligéntibus legem tuam, Dómine.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntiâ bonâ, & fide non fictâ.

℟. *br.* Omnes viæ meæ * In conſpectu tuo, Dómine. Omnes. ℣. Servávi mandáta tua * & teſtimónia tua, * In conſpectu tuo. Glória Patri. Omnes.

℣.

℣. Cuſtodívit ánima mea teſtimónia tua, ℟. Et dilexit ea vehementer. *Pſ.* 118.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 7. *c.* Dixit Dóminus.

Pſalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos * ſcabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus; implébit ruínas; * conquaſſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet; * proptéreà exaltábit caput.

Ant. Dixit Dóminus Dómino meo: Sede à dextris meis.

Ant. 4. d. Fidélia.

Pſalmus 110.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio juſtórum & congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquiſíta in omnes voluntátes ejus.

Confé{ſſ}io & magnificéntia opus ejus: * & juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi.

Memóriam fecit mirabílium ſuórum miſéricors & miſerátor Dóminus: * escam dedit timéntibus ſe.

Memor erit in ſéculum teſtamenti ſui: * virtútem óperum ſuórum annuntiábit pópulo ſuo;

Ut det illis hæreditátem géntium: * ópera mánuum ejus, véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in ſéculum ſéculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem miſit pópulo ſuo, * mandávit in æternum teſtamentum ſuum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium ſapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in ſéculum ſéculi.

Ant. Fidélia ómnia mandáta ejus, confirmáta in ſéculum ſéculi.

Ant. 1. *f.* Qui timet Dóminum.

Pſalmus 111.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit ſemen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória & divítiæ in domo ejus; * & juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi.

Exortum eſt in ténebris lumen rectis; * miséricors, & miſerátor, & juſtus.

Jucundus homo, qui miſerétur & cómmodat, dispónet ſermónes ſuos in judício; * quia in æternum non commovébitur,

In memória æterna erit juſtus; * ab auditióne mala non timébit.

Parátum cor ejus ſperáre in Dómino, confirmátum eſt cor ejus; * non commovébitur, donec deſpíciat inimícos ſuos.

Diſperſit, dedit paupéribus; * juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi: cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, & iraſcétur; déntibus ſuis fremet, & tabeſcet: * deſidérium peccatórum períbit.

Ant. Qui timet Dóminum, in mandátis ejus cupit nimis.

Ant. 7. ç. Sit nomen.

Pſalmus 112.

LAudáte, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

A ſolis ortu uſque ad occaſum, * laudábile nomen Dómini.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperẽ;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli ſui.

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Ant Sit nomen Dómini benedictum in ſécula.

Ant. 1. A. Nos qui vívimus.

Pſalmus 113.

IN éxitu Iſrael de Ægypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro,

Facta eſt Judæa ſanctificátio ejus, * Iſrael poteſtas ejus.

Mare vidit, & fugit, * Jordánis converſus eſt retrorſùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles ſicut agni óvium.

Quid eſt tibi, mare, quòd fugiſti? * & tu, Jordánis, quia converſus es retrorsùm?

Montes, exultaſtis ſicut aríetes? * & colles, ſicut agni óvium?

A fácie Dómini mota eſt terra, * à fácie Dei Jacob,

Qui convertit petram in ſtagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * ſed nómini tuo da glóriam ſuper miſericórdia tua & veritáte tua;

Nequando dicant gentes: * Ubi eſt Deus eórum?

Deus autem noſter in cœlo; * ómnia quæcumque vóluit, fecit.

Simulácra géntium argentum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquentur; * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non áudient; * nares habent & non odorábunt.

Manus habent, & non palpábunt; pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture ſuo.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Iſrael ſperávit in Dómino ; * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Dómus Aaron ſperávit in Dómino ; * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino ; * adjútor eórum & protector eórum eſt.

Dóminus memor fuit noſtri, * & benedixit nobis.

Benedixit dómui Iſraël, * benedixit dómui Aaron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * puſillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus ſuper vos, * ſuper vos, & ſuper filios veſtros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino ; * terram autem dedit filiis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui deſcendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Nos qui vívimus, benedícimus Dómino.

Capitulum. Epheſ. 1.

BEnedictus Deus, & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui benedixit nos in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto, ſicut elégit nos in ipſo ante mundi conſtitutiónem, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

Hymnus.

O Luce qui mortálibus
Lates inacceſsâ, Deus!
Præſente quo ſancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli :
Hîc, ceu profundâ cónditi
Demérgimur calígine :
Æternus at noctem ſuo
Fulgóre depellet dies.

Hunc nempe nobis præparas,
Nobis reſervas hunc diem,
Quem vix adumbrat ſpléndida
Flammantis aſtri cláritas.

Moráris heu! nimis diu
Moráris, optátus dies :
Ut te fruámur, nóxii
Linquenda moles córporis.

His cùm ſolúta vínculis
Mens evolárit, ô Deus;
Vidére te, laudáre te,
Amáre te non déſinet.

Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trínitas :
Fac lucis uſúræ brevi
Æterna ſuccédat dies.
Amen.

℣. In Deo laudábimur totâ die ; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in ſéculum. *Pſ.* 43.

Antiph. ut in Proprio.

Canticum B. Mariæ Virginis. Luc. 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum.

Et exultávit ſpíritus meus * in Deo ſalutári meo ;

Quia reſpexit humilitátem ancillæ ſuæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens eſt ; * & ſanctum nomen ejus.

Et miſericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio ſuo ; * diſperſit ſuperbos mente cordis ſui.

Depóſuit potentes de ſede, * & exaltávit húmiles.

Eſurientes implévit bonis, * & dívites dimíſit inánes.

Suscépit Iſrael púerum ſuũ,* recordátus miſericórdiæ ſuæ,

Sicut locútus eſt ad patres noſtros, * Abraham & ſémini ejus in ſécula.

Ant. & Orat. ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter ; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 8. G. Scuto.

Pſalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus juſtítiæ meæ : * in tribulatióne dilataſti mihi.

Miſerére meî, * & exaudi oratiónem meam.

Filii hóminum, úsquequò gravi corde ? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium ?

Et ſcitóte quóniam mirificávit Dóminus ſanctum ſuum : * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolíte peccáre : * quæ dícitis in córdibus veſtris, in cubílibus veſtris compungímini.

Sacrificáte ſacrifícium juſtítiæ, & ſperáte in Dómino ; * multi dicunt : Quis oſtendit nobis bona ?

Signátum eſt ſuper nos lumen vultûs tui, Dómine ; * dediſti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei ſui, * multiplicáti ſunt.

In pace in idipſum dórmiam, * & requiescam ;

Quóniam tu Dómine, * ſinguláriter in ſpe conſtituiſti me.

Pſalmus 90.

Qui hábitat in adjutório Altíſſimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino : Susceptor meus es tu, & refúgium meum : * Deus meus, ſperábo in eum ;

Quóniam ipſe liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis ſuis obumbrábit tibi,* & ſub pennis ejus ſperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus ; * non timébis à timóre nocturno.

A ſagitta volante in die, à negótio perambulante in ténebris, * ab incurſu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille,& decem míllia à dextris tuis ; * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis conſiderábis, * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, ſpes mea : * altíſſimum poſuiſti refúgium tuum ;

Non accédet ad te malum,* & flagellum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis ſuis mandávit de te, * ut cuſtódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áſpidem & baſiliſcum ambulábis, * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me ſperávit, liberábo eum: * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * & ego exáudiam eum.

Cum ipſo ſum in tribulatióne; * erípiam eum, & glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * & oſtendam illi ſalutáre meum.

Pſalmus 133.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes ſervi Dómini.

Qui ſtatis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri;

In nóctibus extóllite manus veſtras in ſancta, * & benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Scuto circúmdabit te véritas ejus; non timébis à timóre nocturno. *Pſ.* 90.

Per Adventum, Hymnus.

IN noctis umbra déſides
Dum ſomnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat ſuſpíriis.

Deſiderâte géntibus,
Verbum Patris, mundi ſalus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapſos éxcita.

Adſis, Redemptor, & tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ ſcelus quas cláuſerat,
Reclúde cœleſtes domos.

Qui liberátor ádvenis,
Fili tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

A Vigilia Natalis Domini, ad Præſentationem ejusdem excluſivè.

Hymnus.

MUndi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam
Referre nos infántiam.

Feſſos diurno dum levat
Labóre nocturnus ſopor,
Defende, Paſtor, béſtiis
Tuas ab infeſtis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Foveſque lactentem ſinu;
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

A Præſentatione Domini, ad Feriam IV. Cinerum excluſivè.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronoque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne novâ
Inflígat hoſtis vúlnera.

Infeſtus usque círcuit
Quærens leo quem dévoret:
Umbrâ ſub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O quando luceſcet tuus
Qui neſcit occáſum dies!

O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!
Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

In Officiis de Beata, Hymnus Virgo. *ut in Officio parvo.*

Capitulum. 1. Theſſ. 5.

OMnes vos filii lucis eſtis, & filii diéi: non ſumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus ſicut & céteri, ſed vigilémus & ſóbrii ſimus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

In Adventu, Ant. 5. a. Salutáre.

Temp. Nat. Ant. 4. *D.* In judícium.

Poſt Præſent. Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervū tuum, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,

Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſrael.

In Adventu, Ant. Salutáre tuum expectábo, Dómine. *Gen.* 49.

Temp. Nat. Ant. In judícium ego in hunc mundum veni; ut qui non vident vídeant, & qui vident cæci fiant. *Joan.* 9.

Poſt Præſent. Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis. *Iſ.* 26.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

VIſita, quæſumus, Dómine, habitatiónem iſtam; & omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui ſancti hábitent in ea, qui nos in pace cuſtódiant; & benedíctio tua ſit ſuper nos ſemper; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

℣. Dóminus vobiſcum. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, ſubmiſſiori voce dicitur: Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. ℟. Amen. 2.*Cor.* 13.

Poſteà dicitur una ex Antiphonis de B. Maria Virgine, ut habentur infrà, ad calcem Pſalterii.

Poſt completum Officium dicitur ſecretò, Pater, Ave, Credo.

FERIA SECUNDA.

AD OFFICIUM NOCT.

Dómine, lábia. *ſuprà.* 1.

Invit. Veníte, exultémus Dómino, * Jubilémus Deo ſalutári noſtro.

Continuatur Pſalm. 94. Præoccupémus. 2.

Hymnus.

DEi canámus glóriam,
Cœlum ſecundo qui die
Expandit, admirábile

Mortálibus ſpectáculum.
Poli ſtupémus álveo
Stagnáre pénſiles lacus :
Hinc imbre terras fértili
Cœleſtis irrórat Pater.
Quam præparas nobis, Deus,
Eſt hæc imágo grátiæ :
Hæc rore ſtillans úberi
Cordis penétrat íntima.
Hanc qui fidéli cómbibunt
Aquam ſalúbrem péctore,
In his ad æternas domos
Miro reſultat ímpetu.
Beáta gens, quam pródigâ
Ditáre non ceſſas manu !
Amóris hæc memor tui,
Amóris & reddat vices!
Deo Patri ſit glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

In Feriis, & aliis Officiis trium Lectionum, dicuntur, pro unico Nocturno, novem Pſalmi ad unamquamque Feriam poſiti, ſub una duntaxat Antiphona poſt ſingulos tres Pſalmos. In Feſtis verò novem Lectionum, poſt quemlibet Pſalmum, unaquæque Antiphona dicitur, vel de Proprio, vel de Communi.

Ant. 4. d. Omnia.

Pſalmus 103.

BEnedic, ánima mea, Dómino : * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confeſſiónem & decórem induiſti, * amictus lúmine ſicut veſtimento ;

Extendens cœlum ſicut pellem, * qui tegis aquis ſuperióra ejus ;

Qui ponis nubem aſcenſum tuum, * qui ámbulas ſuper pennas ventórum ;

Qui facis Angelos tuos ſpíritus, * & miniſtros tuos ignem urentem ;

Qui fundaſti terram ſuper ſtabilitátem ſuam : * non inclinábitur in ſéculum ſéculi.

Abyſſus, ſicut veſtimentum, amictus ejus : * ſuper montes ſtabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient ; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Aſcendunt montes, & deſcendunt campi, * in locum quem fundaſti eis.

Términum poſuiſti quem non transgredientur ; * neque convertentur operíre terram.

Qui emittis fontes in convállibus : * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béſtiæ agri ; * expectábunt ónagri in ſiti ſua.

Super ea vólucres cœli habitábunt ; * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de ſuperióribus ſuis ; * de fructu óperum tuórum ſatiábitur terra :

Prodúcens fœnũ jumentis, * & herbam ſervitúti hóminum.

Ut edúcas panem de terra, * & vinum lætíficet cor hóminis ;

Ut exhilaret fáciem in óleo, * & panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * & cedri Líbani quas plantávit.

Illîc páſſeres nidificábunt : * heródii domus dux eſt eórum.

Montes excelſi cervis, * petra refúgium herinácиis.

Fecit lunam in témpora : * ſol cognóvit occáſum ſuum.

Poſuiſti ténebras, & facta eſt nox ; * in ipſa pertransíbunt omnes béſtiæ ſylvæ :

Cátuli leónum rugientes, * ut rápiant, & quærant à Deo escam ſibi.

Ortus eſt ſol ; & congregáti ſunt ; * & in cubílibus ſuis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus ſuũ, * & ad operatiónem ſuam usque ad véſperum.

Diviſio Pſalmi 103.

QUàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine ! * ómnia in ſapiéntia feciſti ; impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Hoc mare magnum, & ſpatióſum mánibus : * illíc reptília, quorum non eſt númerus, animália puſilla cum magnis.

Illíc naves pertransíbunt : * draco iſte quem formaſti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent ; * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur : * áuferes ſpíritum eórum, & deficient, & in púlverem ſuum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, & creabuntur ; * & renovábis fáciem terræ.

Altera diviſio Pſalmi 103.

SIt glória Dómini in ſéculum : * lætábitur Dóminus in opéribus ſuis ;

Qui réſpicit terram, & facit eam trémere ; * qui tangit montes, & fúmigant.

Cantábo Dómino in vita mea : * pſallam Deo meo quámdiu ſum.

Jucundum ſit ei elóquium meum ; ego verò delectábor in Dómino.

Deficiant peccatóres à terra, & iníqui, ita ut non ſint : * bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Omnia in ſapiéntia feciſti, Dómine : impléta eſt terra poſſeſſióne tuâ.

Ant. 7. *d.* Mementóte.

Pſalmus 104.

COnfitémini Dómino, & invocáte nomen ejus : * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & pſállite ei : * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine ſancto ejus : * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, & confirmámini ; * quærite fáciem ejus ſemper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham ſervi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipſe Dóminus Deus noſter ; * in univerſa terra judícia ejus.

Memor fuit in ſéculum teſtamenti ſui ; * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispóſuit ad Abraham : * & juramenti ſui ad Iſaac.

Et ſtátuit illud Jacob in præ-

ceptum, * & Iſrael in teſtamentum æternum;

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis veſtræ;

Cùm eſſent número brevi, paucíſſimi, * & íncolæ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * & de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * & corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere chríſtos meos, * & in prophétis meis nolíte malignári.

Diviſio Pſalmi 104. Et

VOcávit [Dóminus] famem ſuper terram, * & omne firmamentum panis contrívit.

Miſit ante eos virum; * in ſervũ venúmdatus eſt Joſeph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus; * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Miſit rex, & ſolvit eum; * princeps populórum, & dimíſit eum.

Conſtítuit eum dóminum domûs ſuæ, * & príncipem omnis poſſeſſiónis ſuæ;

Ut erudíret príncipes ejus ſicut ſemetipſum, * & ſenes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Iſrael in Ægyptum; * & Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum ſuum vehementer, * & firmávit eum ſuper inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent *pópulum ejus*, * & dolum fácerent in ſervos ejus.

Altera diviſio Pſalmi 104.

MIſit [Dóminus] Móyſen ſervum ſuum, * Aaron quem elégit ipſum.

Póſuit in eis verba ſignórum ſuórum, * & prodigiórum in terra Cham.

Miſit ténebras, & obſcurávit; * & non exacerbávit ſermónes ſuos.

Convertit aquas eórum in ſánguinem, * & occídit piſces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipſórũ.

Dixit; & venit cœnomyía, & cínifes * in ómnibus fínibus eórum.

Póſuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipſórum;

Et percuſſit víneas eórum, & ficúlneas eórum; * & contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; & venit locuſta & bruchus, * cujus non erat númerus:

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * & comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percuſſit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento & auro; * & non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta eſt Ægyptus in profectióne eórum, * quia incúbuit timor eórum ſuper eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * & ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, & venit coturnix; * & pane cœli ſaturávit eos.

Dirúpit petram, & fluxérunt aquæ: * abiérunt in ſicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi ſancti ſui, * quod hábuit ad Abraham púerum ſuum.

Et eduxit pópulum ſuum in exultatióne, * & electos ſuos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * & labóres populórum poſſedérunt;

Ut cuſtódiant juſtificatiónes ejus, * & legem ejus requírant.

Ant. Mementóte mirabíliū ejus quæ fecit, prodígia ejus, & judícia oris ejus.

Ant. 1. *a.* Víſita nos.

Pſalmus 105.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * audítas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui cuſtódiunt judícium, * & fáciunt juſtítiam in omni témpore.

Memento noſtri, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * víſita nos in ſalutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Diviſio Pſalmi 105.

Peccávimus cum pátribus noſtris; * injuſtè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres noſtri in Ægypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis miſericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt aſcendentes in mare, * mare rubrum.

Et ſalvávit eos propter nomen ſuum, * ut notam fáceret poténtiam ſuam.

Et increpuit mare rubrum, & exſiccátum eſt; * & deduxit eos in abyſſis, ſicut in deſerto;

Et ſalvávit eos de manu audiéntium, * & redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remanſit.

Et credidérunt verbis ejus, * & laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti ſunt óperum ejus, * & non ſuſtinuérunt conſilium ejus;

Et concupiérunt concupiſcéntiam in deſerto, * & tentavérunt Deum in inaquóſo.

Et dedit eis petitiónem ipſórum, * & miſit ſaturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móyſen in caſtris, * Aaron ſanctum Dómini.

Aperta eſt terra, & deglutívit Dathan, * & opéruit ſuper congregatiónem Abíron.

Et exarſit ignis in ſynagóga eórum; * flamma combuſſit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * & adoravérunt ſcúlptile;

Et mutavérunt glóriam ſuam * in ſimilitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti ſunt Deum qui ſalvávit eos, * qui fecít magnália in Ægypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut diſpérderet eos, ſi non Móyſes electus ejus ſte-

ſtiſſet in confractióne, in conſpectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne diſpérderet eos.

Et pro nihilo habuérunt terram deſiderábilem; * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis ſuis; * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum ſuam ſuper eos, * ut proſtérneret eos in deſerto,

Et ut dejíceret ſemen eórum in natiónibus, * & diſpérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti ſunt Beélphegor, * & comedérunt ſacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus ſuis; * & multiplicáta eſt in eis ruína.

Et ſtetit Phínees, & placávit; * & ceſſavit quaſſátio.

Et reputátum eſt ei in juſtítiam, * in generatiónem & generatiónem uſque in ſempitérnum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * & vexátus eſt Móyſes propter eos,

Quia exacerb vérunt ſpíritum ejus; * & diſtinxit in lábiis ſuis.

Altera diviſio Pſalmi 105.

NOn diſperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti ſunt inter gentes, * & didicérunt ópera eórũ.

Et ſerviérunt ſculptílibus eórum; * & factum eſt illis in ſcándalum.

Et immolavérunt fílios ſuos * & fílias ſuas dæmóniis.

Et effudérunt ſánguinem innocentem, * ſánguinem filiórum ſuórum, & filiárum ſuárum, quas ſacrificavérunt ſculptílibus Chanaan.

Et infecta eſt terra in ſanguínibus, & contamináta eſt in opéribus eórum; * & fornicáti ſunt in adinventiónibus ſuis.

Et irátus eſt furóre Dóminus in pópulum ſuum, * & abominátus eſt hæreditátem ſuam.

Et trádidit eos in manus géntium; * & domináti ſunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * & humiliáti ſunt ſub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos; * ipſi autem exacerbavérunt eum in conſílio ſuo, & humiliáti ſunt in iniquitátibus ſuis.

Et vidit, cùm tribularentur; * & audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit teſtamenti ſui, * & pœnítuit eum ſecundùm multitúdinem miſericórdiæ ſuæ.

Et dedit eos in miſericórdias, * in conſpectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, * & cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini ſancto tuo, * & gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & uſque in ſéculum; * & dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Ant. Víſita nos in ſalutári tuo, Dómine, ad videndum in bonitáte electórum tuórum.

℣. E pandit nubem in protectiónem eórum, ℟. Et

ignem ut lucéret eis per noctem. *Pſ.* 104.

Pater noſter.

Abſolutio & Benedictiones, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lectiones cum ℟℟℟. *habentur in proprio de Tempore; & ſic in ſequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum. *in Feriis.*

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meũ in ſalutári tuo : ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Pſ.* 12.

A D L A U D E S.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 5. a. Bonum eſt.

Pſalmus 91.

BOnum eſt confitéri Dómino, * & psállere nómini tuo, Altíſſime,

Ad annuntiandum manè miſericórdiam tuam, * & veritátem tuam per noctem,

In decachordo pſaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectaſti me, Dómine, in factura tua, * & in opéribus mánuum tuárũ exultábo.

Quàm magnificáta ſunt ópera tua, Dómine! * nimis profundæ factæ ſunt cogitatiónes tuæ.

Vir inſípiens non cognoſcet, * & ſtultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres ſicut fœnum, & apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in ſéculum ſéculi:

Tu autem Altíſſimus * in æternum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * & diſpergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur ſicut unicornis cornu meum: * & ſenectus mea in miſericórdia úberi.

Et deſpexit óculus meus inimícos meos, * & in inſurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Juſtus ut palma florébit; * ſicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei noſtri florébunt.

Adhuc multiplicabuntur in ſenecta úberi, * & bene patientes erunt,

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noſter, * & non eſt iníquitas in eo.

Ant. Bonum eſt psállere nómini tuo, Altíſſime, ad annuntiandum manè miſericórdiam tuam.

Ant. 8. d. Bonus Dóminus.

Pſalmus 135.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui facit mirabília magna ſolus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui firmávit terram ſuper aquas, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna,* quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Solem in poteſtátem diéi,* quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Lunam & ſtellas in poteſtátem noctis,* quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Ant. Bonus Dóminus : in æternum miſericórdia ejus.

Ant. 4. a. Dóminus.

Diviſio Pſalmi 135.

[Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;]

Qui percuſſit Ægyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui eduxit Iſrael de médio eórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

In manu potenti, & bráchio excelſo, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui diviſit mare rubrum in diviſiónes, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et eduxit Iſrael per médium ejus, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Et excuſſit Pharaónem & virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum ſuum per deſertum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Qui percuſſit reges magnos, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et Og regem Baſan, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Hæreditátem Iſrael ſervo ſuo, * quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Quia in humilitáte noſtra memor fuit noſtri, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis noſtris, * quóniam in æternũ miſericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni,* quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum miſericórdia ejus;

Confitémini Dómino dominórum,* quóniam in æternum miſericórdia ejus.

Ant. Dóminus in humilitáte noſtra memor fuit noſtri, & redémit nos ab inimícis noſtris.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum ſequens,

Ant. 7. d. Quis símilis tui.

Canticum Moyſi. Exod. 15.

Cantémus Dómino; glorióſè enim magnificátus eſt : * equum & aſcenſórem dejécit in mare.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Iſte Deus meus, & glorificábo eum : * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quaſi vir pugnátor; * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis & exércitum ejus projécit in mare; * electi príncipes ejus ſubmerſi ſunt in mari rubro.

Abyſſi operuérunt eos; * descendérunt in profundum quaſi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta eſt in fortitúdine; * déxtera tua, Dómine, percusſit inimícum.

Et in multitúdine glóriæ tuæ depoſuiſti adverſários tuos, * miſiſti iram tuam quæ devorávit eos ſicut ſtípulam.

Et in ſpíritu furóris tui congregátæ ſunt aquæ; * ſtetit unda fluens, congregátæ ſunt abyſſi in médio mari.

Dixit inimícus, Pérſequar & comprehendam; * dívidam ſpólia, implébitur ánima mea.

Evaginábo gládium meum,* interfíciet eos manus mea.

Flavit ſpíritus tuus, & opéruit eos mare; * ſubmerſi ſunt quaſi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis ſímilis tuî in fórtibus, Dómine? * quis ſímilis tuî, magníficus in ſanctitáte, terríbilis, atque laudábilis, fáciens mirabília?

Extendiſti manum tuam, * & devorávit eos terra.

Dux fuiſti in miſericórdia tua pópulo quem redemiſti, * & portaſti eum in fortitúdine tua ad habitáculum ſanctum tuum.

Aſcendérunt pópuli, & iráti ſunt; * dolóres obtinuérunt habitatóres Philíſthiim.

Tunc conturbáti ſunt príncipes Edom; robuſtos Moab obtínuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat ſuper eos formído & pavor: * in magnitúdine bráchii tui fiant immóbiles quaſi lapis;

Donec pertránseat pópulus tuus, Dómine, * donec pertránseat pópulus tuus iſte quem poſſediſti.

Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíſſimo habitáculo tuo quod operátus es, Dómine,

Sanctuárium tuum, Dómine, * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnábit * in ætérnum & ultrà.

Ingreſſus eſt enim eques Pharao cum cúrribus & equítibus ejus in mare, * & reduxit ſuper eos Dóminus aquas maris;

Fílii autem Iſrael ambulavérunt per ſiccum * in médio ejus.

Ant. Quis ſímilis tuî, Dómine, magníficus in ſanctitáte, fáciens mirabília?

[*In Feſtis, loco ſuperioris Cantici, dicitur ſequens.*

Canticum. Eccli. 39.

Collaudáte cánticum, * & benedícite Dóminum in opéribus ſuis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * & confitémini illi in voce labiórum veſtrórum, & in cánticis labiórum, & cítharis;

Et ſic dicétis in confeſſióne: * Opera Dómini univerſa bona valde.

In verbo ejus ſtetit aqua ſicut congéries : * & in ſermóne oris illíus ſicut exceptória aquárum ;

Quóniam in præcepto ipſíus placor fit , * & non eſt minorátio in ſalúte ipſíus.

Opera omnis carnis coram illo , * & non eſt quidquam abſcónditum ab óculis ejus.

A ſéculo uſque in ſéculum réſpicit , * & nihil eſt mirábile in conſpectu ejus.]

Ant. 1. g. Laudáte Dóminum.

Pſalmus 134.

LAudáte nomen Dómini ; * laudáte , ſervi, Dóminum.

Qui ſtatis in domo Dómini,* in átriis domûs Dei noſtri,

Laudáte Dóminum , quia bonus Dóminus ; * pſállite nómini ejus , quóniam ſuáve ;

Quóniam Jacob elégit ſibi Dóminus , * Iſraël in poſſeſſiónem ſibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus eſt Dóminus , * & Deus noſter præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit , Dóminus fecit , * in cœlo , & in terra , in mari , & in ómnibus abyſſis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ , * fúlgura in plúviam fecit ;

Qui prodúcit ventos de theſauris ſuis ; * qui percuſſit primogénita Ægypti ab hómine uſque ad pecus.

Et miſit ſigna & prodígia in médio tuî , Ægypte, * in Pharaónem , & in omnes ſervos ejus ;

Qui percuſſit gentes multas , * & occidit reges fortes ,

Sehon regem Amorrhæórum , & Og regem Baſan, * & ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem,* hæreditátem Iſraël pópulo ſuo.

Dómine , nomen tuum in æternum : * Dómine , memoriále tuum in generatiónem & generatiónem ;

Quia judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum & aurum ; * ópera mánuum hóminum.

Os habent , & non loquentur : * óculos habent , & non vidébunt :

Aures habent , & non áudient ; * neque enim eſt ſpíritus in ore ipſórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea , * & omnes qui confídunt in eis.

Domus Iſraël , benedícite Dómino : * domus Aaron , benedícite Dómino :

Domus Levi , benedícite Dómino : * qui timétis Dóminum , benedícite Dómino.

Benedictus Dñus ex Sion , * qui hábitat in Jeruſalem.

Ant. Laudáte Dóminum , pſállite nómini ejus , quóniam elégit Iſraël in poſſeſſiónẽ ſibi.

Capitulum. Prov. 8.

EGo diligentes me díligo ; & qui manè vígilant ad me , invénient me.

Hymnus.

NIl láudibus noſtris eges ,
Sed fílios amas , Pater ;
Multâque cœleſtem prece
Vis provocári grátiam.
Tui profunda conſilî

Noctis canat ſiléntium :
Tuæ jubar cleméntiæ
Splendor diéi prædicat.

Tantis minor miráculis
Mens óbſtupet, vox déficit :
Tacére ſed totis nequit
Amor medullis æſtuans.

Erumpat ergo : te memor
Clamet parentem, qui mala
Præſentis ævi mítigas,
Spondes futúri præmia.

Huc vota tendunt córdium;
Infirma ſed tardat caro :
Quæ ducit ad te, da ſequi,
Dux ipſe Jeſu, ſémitam.
Amen.

℣. Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ, Dómine, ℟. Et exultávimus, & delectáti ſumus. *Pſ.* 89.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Benedictus Dóminus Deus Iſrael, quia viſitávit, & fecit redemptiónem plebis ſuæ. *Luc.* 1.

Preces, quando dicuntur, & ſuffragia, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti; & ſic in aliis Horis & Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus, Jam lucis. *infrà poſt Completorium Sabbati, & ſic in aliis Feriis.*

Ant. 8. G. Quid eſt homo.

Pſalmus 8.

Domine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciſti laudem propter inimícos tuos, * ut déſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti :

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam víſitas eum?

Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, ínſuper & pécora campi,

Vólucres cœli, * & piſces maris qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 76.

Voce meâ ad Dóminum clamávi; * voce meâ ad Deum, & intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquiſívi, mánibus meis nocte contra eum; * & non ſum deceptus.

Rénuit conſolári ánima mea : * memor fui Dei, & delectátus ſum, & exercitátus ſum; & defécit ſpíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei; * turbátus ſum, & non ſum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus ſum nocte cum corde meo; * & exercitábar,

& ſcopébam ſpíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior ſit adhuc?

Aut in finem miſericórdiam ſuam abſcindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviſcétur miſeréri Deus? * aut continébit in ira ſua miſericórdias ſuas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excelſi.

Diviſio Pſalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum;

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * & in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in ſancto via tua; * quis Deus magnus ſicut Deus noſter?

Tu es Deus qui facis mirabília, * notam feciſti in pópulis virtútem tuam:

Redemiſti in bráchio tuo pópulum tuum, * filios Jacob, & Joſeph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, & timuérunt; * & turbátæ ſunt abyſſi.

Multitúdo ſónitus aquárũ, * vocem dedérunt nubes.

Etenim ſagittæ tuæ tránſeunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruſcatiónes tuæ orbi terræ; * commóta eſt & contrémuit terra.

In mari via tua, & ſémitæ tuæ in aquis multis; * & veſtígia tua non cognoſcentur.

Deduxiſti ſicut oves pópulum tuum * in manu Móyſi & Aaron.

Ant. Quid eſt homo, Dómine, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? *Pſ.* 8.

Capitulum, ℟. breve, & Preces, quando dicuntur, habentur infrà poſt Completorium Sabbati, & ſic in aliis Feriis.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus, O fons amóris. *Infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. Tóllite hóſtias.

Pſalmus 24.

AD te, Dómine, leváví ánimam meam; * Deus meus, in te confído, non erubeſcam.

Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim univerſi qui ſúſtinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonſtra mihi, * & ſémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus ſalvátor meus, & te ſuſtínui totâ die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt.

Delicta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm miſericórdiam tuam memento mei tu, * propter bonitátẽ tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; propter hoc legem dabit delinquéntibus in via:

Díriget manſuétos in ju

cio, * docébit mites vias ſuas.

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtamentum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum eſt enim.

Diviſio Pſalmi 24.

QUis eſt homo qui timet Dóminum? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum; * & teſtamentum ipsíus, ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum, * quóniam ipſe evellet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſerére mei, * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei m ltiplicátæ ſunt: * de neceſſit ítibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte univerſa delícta mea:

Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam & érue me; * non erubeſcam, quóniam ſperávi in te.

Innocentes & recti adhæſérunt mihi, * quia ſuſtínui te.

Líbera, Deus, Iſrael * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

Pſalmus 95.

CAntáte Dómino cánticum novum; * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem ſalutáre ejus:

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * terríbilis eſt ſuper omnes deos.

Quóniam omnes dii géntium dæmónia; * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféſſio & pulcritúdo in conſpectu ejus; * ſanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam & honórem: * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus: * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus univerſa terra; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur: * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli, & exúltet terra; commoveátur mare & plenitúdo ejus: * gaudébunt campi, & ómnia quæ in eis ſunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna ſylvárum à fácie Dómini, quia venit, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * & pópulos in veritáte ſua.

Ant. Tóllite hóſtias, & adoráte Dóminum; étenim correxit orbem terræ. *Pſ.* 95.

Capitulum. Epheſ. 5.

EStóte imitatóres Dei, ſicut filii cariſſimi; & ambuláte in dilectióne, ſicut & Chriſtus diléxit nos, & trádidit ſemetipſum pro nobis oblatiónem, & hóſtiam Deo in odórem ſuavitátis.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino, * Pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid retríbuam. ℣. Vota mea Dño reddam * coram omni pópulo ejus, *Pro ómnibus. Glória Patri. Quid retríbuam.

℣. Tibi, Dómine, sacrificábo hóſtiam laudis, ℟. Et nomen Dñi invocábo. *Pſ.* 115.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus, Jam ſolis. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 6. F. Elégit.

Pſalmus 46.

OMnes gentes, pláudite mánibus: * jubiláte Deo in voce exultatiónis;

Quóniam Dóminus excelſus, terríbilis: * Rex magnus ſuper omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * & gentes ſub pédibus noſtris.

Elégit nobis hæreditátem ſuam, * ſpéciem Jacob quam diléxit.

Aſcendit Deus in júbilo, * & Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo noſtro, psállite; * psállite Regi noſtro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite ſapienter.

Regnábit Deus ſuper gentes: * Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam.

Príncipes populórum congregáti ſunt cum Deo Abraham; * quóniã dii fortes terræ vehementer eleváti ſunt.

Pſalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum; * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárũ in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Pſalmus 98.

DOminus regnávit, iraſcantur pópuli; * qui ſedet ſuper Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, *

& excelſus ſuper omnes pópulos.

Confiteantur nómini tuo magno, quóniam terríbile & ſanctum eſt; * & honor regis judícium díligit.

Tu paraſti directiónes: * judícium & juſtítiam in Jacob tu feciſti.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte ſcabellum pedum ejus; * quóniam ſanctum eſt.

Móyſes & Aaron in ſacerdótibus ejus, * & Sámuel inter eos qui invocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, & ipſe exaudiébat eos: * in columna nubis loquebátur ad eos.

Cuſtodiébant teſtimónia ejus, * & præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noſter, tu exaudiébas eos: * Deus, tu propítius fuiſti eis, & ulciſcens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum noſtrum, & adoráte in monte ſancto ejus: * quóniam ſanctus Dóminus Deus noſter.

Ant. Elégit nobis hæreditátem ſuam quam diléxit Dóminus. *Pſ.* 46.

Capitulum. Rom. 8.

SPíritus teſtimónium reddit ſpirítui noſtro, quòd ſumus fílii Dei. Si autem fílii, & hærédes: hærédes quidem Dei, cohærédes autem Chriſti.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * Miſericórdiæ ejus. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum: * Miſericórdiæ. Glória Patri. Confiteantur. *Pſ.* 106.

℣. Quómodò miſerétur pater filiórum, ℟. Miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe. *Pſ.* 102.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus, Labente. *infrà poſt Completorium Sabbati.*

Ant. 7. ç. In voluntáte tua.

Pſalmus 52.

DIxit inſipiens in corde ſuo: * Non eſt Deus.

Corrupti ſunt & abominábiles facti ſunt in iniquitátibus: * non eſt qui fáciat bonum.

Deus de cœlo proſpexit ſuper fílios hóminũ, * ut vídeat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt: * non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum.

Nonne ſcient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis?

Deum non invocavérunt: * illic trepidavérunt timóre, ubi non erat timor.

Quóniam Deus diſſipávit oſſa eórum qui homínibus placent: * confúſi ſunt, quóniam Deus ſprevit eos.

Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael.

Pſalmus 72.

QUàm bonus Iſrael Deus * his qui recto ſunt corde!

Mei autem penè moti ſunt pedes, * penè effúſi ſunt greſſus mei;

Quia zelávi ſuper iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non eſt reſpectus morti eórum, * & firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non ſunt, * & cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos ſupérbia; * operti ſunt iniquitáte & impietáte ſuâ.

Pródiit quaſi ex ádipe iníquitas eórum; * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt & locúti ſunt nequítiam: * iniquitátem in excelſo locúti ſunt.

Poſuérunt in cœlum os ſuū, * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hîc; * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt: Quómodò ſcit Deus? * &, Si eſt ſciéntia in Excelſo?

Ecce ipſi peccatóres, & abundantes in ſéculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo ſine cauſa juſtificávi cor meum, * & lavi inter innocentes manus meas;

Et fui flagellátus totâ die, * & caſtigátio mea in matutínis.

Si dicébam: Narrábo ſic, * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Exiſtimábam ut cognóſcerem hoc: * labor eſt ante me,

Donec intrem in ſanctuárium Dei, * & intélligam in noviſſimis eórum.

Verùmtamen propter dolos poſuiſti eis; * dejeciſti eos, dum allevarentur.

Quómodò facti ſunt in deſolatiónem! * ſúbitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem ſuam.

Velut ſómnium ſurgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipſórum ad níhilum rédiges;

Quia inflammátum eſt cor meum, & renes mei commutáti ſunt; * & ego ad níhilum redactus ſum, & neſcivi.

Ut jumentum factus ſum apud te, * & ego ſemper tecum.

Diviſio Pſalmi 72.

TEnuiſti [Dómine] manum déxteram meam, & in voluntáte tua deduxiſti me, * & cum glória ſuſcepiſti me.

Quid enim mihi eſt in cœlo? * & à te quid vólui ſuper terram?

Defécit caro mea, & cor meum; * Deus cordis mei, & pars mea, Deus, in ætérnum.

Quia ecce qui elongant ſe à te, períbunt; * perdidiſti omnes qui fornicantur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum eſt, * pónere in Dómino Deo ſpem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Ant. In voluntáte tua deduxiſti me, Dómine, & cum glória ſuſcepiſti me. *Pſ.* 72.

Capitulum. 2. Theſſ. 1.

Dignétur vos vocatióne ſuâ Deus noſter, & ímpleat omnem voluntátem bonitátis, & opus fidei in virtúte; ut clarificétur nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti in vobis, & vos in illo.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam; * Quia Deus meus es tu. Doce. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me; * Quia. Glória Patri. Doce. *Pſ.* 142.

℣. In Deo ſalutáre meum, & glória mea: ℟. Deus auxílii mei; & ſpes mea in Deo eſt. *Pſ.* 61.

Preces, ſi dicendæ ſint, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. 2. D. Convértere.

Pſalmus 114.

Dilexi, * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem ſuam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, & juſtus, & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus; * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus beneſécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapſu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

Ant. Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus beneſécit tibi.

Ant. 8. G. Levávi.

Pſalmus 120.

Levávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui cuſtódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui cuſtódit Iſrael.

Dóminus cuſtódit te, Dóminus protéctio tua * ſuper manum déxteram tuam.

Per diem ſol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus cuſtódit te ab omni malo: * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus cuſtódiat intróitum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Ant. Levávi óculos meos in montes: auxílium meum à Dómino.

Ant. 1. a. Adjutórium noſtrum.

Pſalmus 123.

Niſi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Iſrael; * niſi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutiſſent nos.

Cùm iraicerétur furor eórum in nos, * fórſitan aqua abſorbuiſſet nos.

Torrentem pertransívit ánima noſtra,* fórſitan pertransiſſet ánima noſtra aquam intolerábilem.

Benedíctus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus eſt : * & nos liberáti ſumus.

Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, qui fecit cœlum & terram.

Ant. 5. a. Magnificávit Dóminus.

Pſalmus 125.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti ſumus ſicut conſoláti.

Tunc replétum eſt gáudio os noſtrum, * & lingua noſtra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : * facti ſumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem noſtram, * ſicut torrens in auſtro.

Qui ſéminant in lácrymis,* in exultatióne metent.

Euntes ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos ſuos.

Ant. Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : facti ſumus lætantes.

Ant. 6. F. Adhæreat.

Pſalmus 136.

SUper flúmina Babylónis, illìc ſédimus, * & flévimus, cùm recordarémur Sion.

In ſalícibus in médio ejus,* ſuſpéndimus órgana noſtra;

Quia illìc interrogavérunt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos : * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúſalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis* ſi non meminero tuî,

Si non propoſúero Jerúſalem* in princípio lætítiæ meæ.

Memor eſto, Dómine, filiórum Edom, * in die Jerúſalem;

Qui dicunt : Exinaníte, exinaníte * usque ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis míſera; * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuiſti nobis.

Beátus qui tenébit, * & allídet párvulos tuos ad petram.

Ant. Adhæreat lingua mea fáucibus meis, ſi non propoſúero Jerúſalem in princípio lætítiæ meæ.

Capitulum. 1. Petr. 1.

NUnc non videntes, crédi-tis : credentes autem, exultábitis lætítiâ inenarrábili & glorificátâ ; reportantes finem fidei veſtræ, ſalútem animárum.

Hymnus.

JActámur heu quot flúctibus!
Spes una de cœlis nitet :
Illuc & ora tóllimus,
Et míttimus ſuſpíria.

Tu vota præcurris, Pater,
Magnamque protendis manũ :
Jam fulta tanto róbore
Surgit potens infírmitas.

Quæ ſæva nos premunt mala
Vinces, malis poténtior :
Te noſtra duræ séntiet
Mens ſervitútis víndicem.

Quin vile corpus, Fílii
Fulgóre donábis tui :
At illa venális patet
Multo labóre glória.

Felix labor, quem récreas
Tam ſpléndidâ rerum vice!
Fletu quis æternum brevi
Neget paciſci gáudium?

Sit laus Patri, laus Fílio ;
Utrumque qui nectis, Deus,
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Ad te, Dómine, clamávi totâ die : ℟. Lætífica ánimam ſervi tui. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Magníficat ánima mea Dóminum, & exultávit ſpíritus meus in Deo ſalutári meo. *Luc.* 1.

Preces, ſi dicendæ ſint, & Suffragia, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.

Oratio, quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, in adjutórium.

Ant. 2. D. Juſtum.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus ſum : * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valdè ; * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam : * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam ;

Quóniam non eſt in morte, qui memor ſit tui : * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſíngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus ; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubescant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur & erubeſcant valde velóciter.

Pſalmus 7.

DOmine Deus meus, in te ſperávi : * ſalvum me fac ex ómnibus perſequéntibus me, & líbera me.

Nequando

Nequando rápiat ut leo ánimam meam, * dum non eſt qui rédimat, neque qui ſalvum fáciat.

Dómine Deus meus, ſi feci iſtud; * ſi eſt iníquitas in mánibus meis;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis inánis:

Perſequátur inimícus ánimam meam, & comprehendat, & concúlcet in terra vitam meam, * & glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in ira tua, * & exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandaſti.

Et ſynagóga populórum circúmdabit te; * & propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos: * júdica me, Dómine, ſecundùm juſtítiam meam, & ſecundùm innocéntiam meam ſuper me.

Conſumétur nequítia peccatórum; * & díriges juſtum, ſcrutans corda & renes, Deus.

Juſtum adjutórium meum à Dómino, * qui ſalvos facit rectos corde.

Diviſio Pſalmi 7.

DEus judex juſtus, fortis & pátiens, * numquid iráſcitur per ſingulos dies?

Niſi converſi fuéritis, gládium ſuum vibrábit: * arcum ſuum tetendit, & parávit illũ:

Et in eo parávit vaſa mortis; * ſagittas ſuas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injuſtítiam; * concépit dolórem, & péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, & effódit eum; * & íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus; * & in vérticem ipſíus iníquitas ejus deſcendet.

Confitébor Dómino ſecundùm juſtítiam ejus, * & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Ant. Juſtum adjutórium meũ à Dómino, qui ſalvos facit rectos corde. *Pſ.* 7.

Hymnus, Capitulum, ℟. *breve, Antiphona ad* Nunc dimittis. *& Preces, quando dicuntur, habentur infrà poſt Completorium Sabbati.*

FERIA TERTIA.
AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium. Pópulus Dómini, & oves manûs ejus, * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JUbes: &, in præceps aquis
Repentè confluéntibus,
Prodit ſub auras húmidis
Exúta velis Arida.

Hanc tu colendam qui tuis,
Pater, dediſti filiis;
Quos orbis unus cóntinet,
Fac una jungat cáritas.

Nunc exulámus; ſed tuam
Mox congregábis in domum
Te Patre dignos, qui pio
Amóre fratres víxerint.

At, qui malignis ártibus
Linguiſque lædunt próximum,
A te repelles: hoc genus
Cœleſtis aula non capit.

En ipſa tellus ímprobos
Dudum labórans ſúſtinet,

Ardetque non ſuæ jugo
Corruptiónis éximi.
Adoptiónem nos quoque
Efflagitámus íntegram,
Cui nos ſacráto Spíritus
Prædeſtinávit pígnore.
Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Diffúſa per quem córdibus
Fraterna regnat cáritas.
Amen.

Ant. 7. d. Quis requieſcet.

Pſalmus 14.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requieſcet in monte ſancto tuo?

Qui ingréditur ſine mácula, * & operátur juſtítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde ſuo; * qui non egit dolum in lingua ſua;

Nec fecit próximo ſuo malum, * & oppróbrium non accépit adversùs próximos ſuos.

Ad níhilum deductus eſt in conſpectu ejus malignus; * timentes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo ſuo, & non décipit; * qui pecúniam ſuam non dedit ad uſúram, & múnera ſuper innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in ætermum.

Pſalmus 18.

CŒli enarrant glóriã Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum: * in ſole póſuit tabernáculum ſuum;

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus, & occurſus ejus uſque ad ſummum ejus: * nec eſt qui ſe abſcondat à calóre ejus.

Diviſio Pſalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſéculum ſéculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Ant. Quis requieſcet in-

monte ſancto tuo, Dómine? qui operátur juſtítiam, nec fecit próximo ſuo malum. *Pſ.* 14.

Ant. 5. a. Non proponébam.

Pſalmus 71.

Deus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam fílio regis:

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suſcípiant montes pacem pópulo: * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Deſcendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Diviſio Pſalmi 71.

Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes ſérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi; * & ánimas páuperum ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedíctus Dóminus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedíctum nomen majeſtátis ejus in ætérnum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Pſalmus 100.

Miſericórdiam & judícium * cantábo tibi, Dómine.

Pſallam, & intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in innocéntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam ante óculos meos rem injuſtam: * faciéntes prævaricatiónes odívi.

Non adhæſit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem ſecrétò próximo ſuo, * hunc perſequébar.

Superbo óculo, & inſatiá-

bili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut ſédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi miniſtrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: * qui lóquitur iníqua, non diréxit in conſpectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut diſpérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

Ant. Non proponébam ante óculos meos rem injuſtam: detrahentem ſecrétò próximo ſuo, hunc perſequébar. *Pſ.* 100.

Ant. 6. F. Adjúvit.

Pſalmus 106.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ſéculum miſericórdia ejus.

Dicant qui redempti ſunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à ſolis ortu & occáſu, ab aquilóne & mari.

Erravérunt in ſolitúdine, in inaquóſo: * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Eſurientes, & ſitientes; * ánima eórum in ipſis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum eripuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia ſatiávit ánimam inánem, * & ánimam eſurientem ſatiávit bonis.

Sedentes in ténebris & umbra mortis, * vinctos in mendicitáte & ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * & consílium Altíſſimi irritavérunt.

Et humiliátum eſt in labóribus cor eórum: * infirmáti ſunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris & umbrâ mortis, * & víncula eórum disrúpit.

Diviſio Pſalmi 106.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas æreas: * & vectes férreos confrégit.

Suſcépit eos de via iniquitátis eórum: * propter injuſtítias enim ſuas humiliáti ſunt.

Omnem eſcam abomináta eſt ánima eórum; * & appropinquavérunt uſque ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum liberávit eos.

Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos; * & erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et ſacrificent ſacrifícium

laudis, * & annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * faciéntes operatiónem in aquis multis;

Ipſi vidérunt ópera Dómini, * & mirabília ejus in profúndo.

Dixit: & ſtetit ſpíritus procellæ; * & exaltáti ſunt fluctus ejus.

Aſcendunt uſque ad cœlos, & deſcendunt uſque ad abyſſos; * ánima eórum in malis tabeſcébat.

Turbáti ſunt, & moti ſunt ſicut ébrius; * & omnis ſapiéntia eórum devoráta eſt.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * & de neceſſitátibus eórum eduxit eos.

Et ſtátuit procellam ejus in auram, * & ſiluérunt fluctus ejus.

Et lætáti ſunt quia ſiluérunt: * & deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Altera Diviſio Pſalmi 106.

Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, * & mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * & in cáthedra ſeniórum laudent eum.

Póſuit flúmina in deſertum, * & éxitus aquárum in ſitim:

Terram fructíferam in ſalſúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Póſuit deſertum in ſtagna aquárum, * & terram ſine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illic eſurientes: * & conſtituérunt civitátem habitatiónis;

Et ſeminavérunt agros, & plantavérunt víneas; * & fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, & multiplicáti ſunt nimis; * & jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti ſunt, * & vexáti ſunt à tribulatióne malórum & dolóre.

Effúſa eſt contémptio ſuper príncipes; * & erráre fecit eos in ínvio, & non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * & póſuit ſicut oves famílias.

Vidébunt recti, & lætabuntur; * & omnis iníquitas oppilábit os ſuum.

Quis ſápiens, & cuſtódiet hæc? * & intélliget miſericórdias Dómini?

Ant. Adjúvit Dóminus páuperem de inópia: vidébunt recti, & lætabuntur.

℣. Exortum eſt in ténebris lumen rectis: ℟. Miſéricors, & miſerátor & juſtus. *Pſ.* 111.

Pater noſter.

℣. *Sacerd.* Magnificáte Dóminum mecum, ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipſum. *Pſ.* 33.

AD LAUDES.

Ant. 4. *D.* Qui non accépit.

Pſalmus 23.

Domini eſt terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & univerſi qui hábitant in eo.

Quia ipſe ſuper mária fundávit eum, * & ſuper flúmina præparávit eum.

Quis aſcendet in montem Dómini? * aut quis ſtabit in loco ſancto ejus?

Innocens mánibus & mun-

do corde, * qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * & miſericórdiam à Deo ſalutári ſuo.

Hæc eſt generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas príncipes veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas príncipes veſtras; & elevámini, portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis eſt iſte Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipſe eſt Rex glóriæ.

Ant. Qui non accépit in vano ánimam ſuam, nec jurávit in dolo próximo ſuo, hic accípiet benedictiónem à Dómino.

Ant. 5. a. Audiam.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dómine, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuã, * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam, * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam,

Et ſuper ſanctos ſuos, * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipſíus, * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt, * & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit, * & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; quóniam loquétur pacem in plebem ſuam, & ſuper ſanctos ſuos.

Ant. 3. à. Qui diligitis.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit, exultet terra, * læténtur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus: * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet, * & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ: * vidit, & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília, * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, & lætáta eſt Sion: * & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram: * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: * cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta eſt juſto, * & rectis corde lætítia.

Lætámini, juſti, in Dómino, * & confitémini memóriæ ſanctificatiónis ejus.

Ant. Qui dilígitis Dóminum, odíte malum: cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum.

Ant. 7. *d.* Vivens.

In Feriis, Canticum Ezechiæ. Iſ. 38.

Ego dixi: In dimídio diérum meórum vadam ad portas ínferi: * quæsívi resíduum annórum meórum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium: * non aſpíciam hóminem ultrà, & habitatórem quiétis.

Generátio mea abláta eſt, & convolúta eſt à me, * quaſi tabernáculum paſtórum.

Præcíſa eſt, velut à texénte, vita mea; dum adhuc ordírer, ſuccídit me: * de mane usque ad véſperam fínies me.

Sperábam usque ad mane; quaſi leo ſic contrívit ómnia oſſa mea: * de mane usque ad véſperam fínies me.

Sicut pullus hirúndinis ſic clamábo, * meditábor ut columba.

Attenuáti ſunt óculi mei, ſuſpicientes in excelſum: * Dómine, vim pátior, reſponde pro me.

Quid dicam, aut quid respondébit mihi, * cùm ipſe fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, ſi ſic vívitur, & in tálibus vita ſpíritûs mei, * corrípies me, & vivificábis me.

Ecce in pace amaritúdo mea amaríſſima: * tu autem eruiſti ánimam meam, ut non períret.

Projeciſti poſt tergum tuũ * ómnia peccáta mea.

Quia non infernus confitébitur tibi, neque mors laudábit te: * non expectábunt, qui deſcendunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens, vivens ipſe confitébitur tibi, ſicut & ego hódie: * pater fíliis notam fáciet veritátem tuam.

Dómine, ſalvum me fac; * & pſalmos noſtros cantábimus cunctis diébus vitæ noſtræ in domo Dómini.

Ant. Vivens, vivens ipſe confitébitur tibi, Dómine: pater filiis notam fáciet veritátem tuam.

[*In Feſtis, Canticum.*
Eccli. 36.

MIſerére noſtri,Deus ómnium, & réſpice nos, * & oſtende nobis lucem miſeratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum ſuper gentes quæ non exquiſiérunt te; * ut cognoſcant quia non eſt Deus, niſi tu, & enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam ſuper gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conſpectu eórum ſanctificátus es in nobis,* ſic in conſpectu noſtro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * ſicut & nos cognóvimus quóniam non eſt Deus præter te, Dómine.

Innova ſigna, & immúta mirabília: * glorífica manum, & bráchium dextrum.

Excita furórem, & effunde iram: * tolle adverſárium, & afflíge inimícum.

Feſtína tempus, & memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui ſalvátur; * & qui péſſimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non eſt álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob, * ut cognoscant quia non eſt Deus, niſi tu, & enarrent *magnália tua;*

Et hæreditábis eos, * ſicut ab inítio.

Miſerére plebi tuæ ſuper quam invocátum eſt nomen tuum, * & Iſrael quem coæquaſti primogénito tuo.

Miſerére civitáti ſanctificatiónis tuæ Jerúſalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * & glóriâ tuâ pópulum tuum.]

Ant. 1. *D.* Laudáte.
Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ: * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ant. Laudáte Dóminum in ſanctis ejus: laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Capitulum. 1. Joan. 2.

MAndátum novum ſcribo vobis, quod verum eſt & in Chriſto, & in vobis; quia ténebræ tranſiérunt; & verum lumen jam lucet. Qui dicit ſe in luce eſſe, & fratrem ſuum odit, in ténebris eſt usque adhuc. Qui díligit fratrem ſuum, in lúmine manet, & ſcándalum in eo non eſt.

Hymnus.

TE príncipẽ ſummo, Deus,
Jubes amóre díligi:
Tibi ſecundum prótinus
Jubes amári próximum.

Amóre fundátam tuo
Communiónem réſpice,
Quâ corpus unum plúrimi,
Unum cor, una mens ſumus.

Illam fides & véritas
Amábili ſtipant choro:
Oblíquus hinc livor procul
Et litis ardor éxulant.

Tu, pacis auctor, mútuos
Aſtringe nexus: da, Pater,
Gaudére fratrum gáudiis,
Da condolére flétibus.

Æterna laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui moris uníus ſacrâ
Nos pacis in domo locat.
Amen.

℣. Deus in médio civitátis ſuæ; non commovébitur: ℟. Adjuvábit eam mane dilúculo. *Pſ.* 45.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. a. Erexit Dóminus cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, ſicut locútus eſt per os ſanctórum. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Cùm mihi.

Pſalmus 34.

JUdica, Dómine, nocentes me: * expugna impugnantes me.

Apprehende arma & ſcutum, * & exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, & conclúde adversùs eos qui perſequuntur me; * dic ánimæ meæ: Salus tua ego ſum.

Confundantur & revereantur * quærentes ánimam meã.

Avertantur retrorsùm, * & confundantur cogitantes mihi mala.

Fiant tamquam pulvis ante fáciem venti, * & ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ & lúbricum, * & ángelus Dómini pérſequens eos;

Quóniam gratìs abſcondérunt mihi intéritum láquei ſui, * ſupervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; & cáptio quam abſcondit, apprehendat eum; * & in láqueum cadat in ipſum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * & delectábitur ſuper ſalutári ſuo.

Omnia oſſa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum & páuperem à diripiéntibus eum.

Diviſio Pſalmi 34.

SUrgentes teſtes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * ſterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi moleſti eſſent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * & orátio mea in ſinu meo convertétur.

Quaſi próximum, & quaſi fratrem noſtrum, ſic complacébam: * quaſi lugens & contriſtátus, ſic humiliábar.

Et adversùm me lætáti ſunt, & convenérunt: * congregáta ſunt ſuper me flagella, & ignorávi.

Diſſipáti ſunt, nec compun-

ſti; tentavérunt me, ſubſannavérunt me ſubſannatióne: * frenduérunt ſuper me déntibus ſuis.

Dómine, quando reſpícies? * reſtítue ánimam meam à malignitáte eórum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in eccléſia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non ſupergáudeant mihi qui adverſantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratìs, & ánnuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur; * & in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt ſuper me os ſuum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi noſtri.

Vidiſti, Dómine, ne ſíleas: * Dómine, ne diſcédas à me.

Altera Diviſio Pſalmi 34.

EXurge, & intende judício meo, * Deus meus & Dóminus meus, in cauſam meam.

Júdica me ſecundùm juſtítiam tuam, Dómine Deus meus; * & non ſupergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus ſuis: Euge, euge, ánimæ noſtræ; * nec dicant: Devorávimus eum.

Erubeſcant & revereantur ſimul, * qui gratulantur malis meis.

Induantur confuſióne & reveréntiâ, * qui magna loquuntur ſuper me.

Exultent & lætentur qui volunt juſtítiam meam; * dicant ſemper: Magnificét[ur] Dóminus, qui volunt pac[em] ſervi ejus.

Et lingua mea meditábi[tur] juſtítiam tuam, * totâ [die] laudem tuam.

Ant. Cùm mihi moleſti [eſ]ſent, quaſi próximum, & q[ua]ſi fratrem noſtrum, ſic co[m]placébam.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Cum ímpiis n[on] ſedébo.

Pſalmus 25.

JUdica me, Dómine, q[uó]niam ego in innocén[tia] mea ingreſſus ſum; * & [in] Dómino ſperans, non inf[ir]mábor.

Proba me, Dómine, [&] tenta me: * ure renes m[eos] & cor meum;

Quóniam miſericórdia [tua] ante óculos meos eſt, * [&] complácui in veritáte tua.

Non ſedi cum concílio [va]nitátis, * & cum iníqua gerén[]tibus non introíbo.

Odívi eccléſiam malignán[]tium, * & cum ímpiis n[on] ſedébo.

Lavábo inter innocen[tes] manus meas, * & circúmda[bo] altáre tuum, Dómine;

Ut áudiam vocem laudis & enarrem univerſa mirabi[lia] tua.

Dómine, dilexi decór[em] domûs tuæ, * & locum ha[bi]tatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpii[s] Deus, ánimam meam, * [&] cum viris ſánguinum vit[am] meam,

In quorum mánibus iniq[uitates]

tátes ſunt : * déxtera eórum repléta eſt munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingreſſus ſum : * rédime me, & miſerére mei.

Pes meus ſtetit in directo : * in eccléſiis benedícam te, Dómine.

Pſalmus 49.

DEus deórum Dóminus locútus eſt ; * & vocávit terram à ſolis ortu uſque ad occáſum.

Ex Sion * ſpécies decóris ejus.

Deus maniféſtè véniet ; * Deus noſter, & non ſilébit.

Ignis in conſpectu ejus exardeſcet, * & in circúitu ejus tempeſtas válida.

Advocábit cœlum deſurſùm, & terram, * diſcérnere pópulum ſuum.

Congregáte illi ſanctos ejus, * qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia.

Et annuntiábunt cœli juſtítiam ejus, * quóniam Deus judex eſt.

Audi, pópulus meus, & loquar ; Iſraël, & teſtificábor tibi : * Deus, Deus tuus ego ſum.

Non in ſacrifíciis tuis árguam te ; * holocauſta autem tua in conſpectu meo ſunt ſemper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos ;

Quóniam meæ ſunt omnes feræ ſylvárum, * jumenta in móntibus & boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli ; * & pulcritúdo agri mecum eſt.

Si eſuríero, non dicã tibi ; * meus eſt enim orbis terræ, & plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum ? * aut ſánguinem hircórum potábo ?

Immola Deo ſacrifíciũ laudis, * & redde Altíſſimo vota tua.

Et invoca me in die tribulatiónis ; * éruam te, & honorificábis me.

Diviſio Pſalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus : * Quare tu enarras juſtítias meas, & aſſúmis teſtamentum meum per os tuum ?

Tu verò odiſti diſciplínam, * & projeciſti ſermónes meos retrorſùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * & cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * & lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adverſùs fratrem tuum loquebáris, & adverſùs filium matris tuæ ponébas ſcándalum : * hæc feciſti, & tácui.

Exiſtimaſti iníquè, quòd ero tui ſimilis : * árguam te, & ſtátuam contra fáciem tuam.

Intelligite hæc, qui obliviſcímini Deum ; * nequando rápiat, & non ſit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me ; * & illic iter, quò oſtendam illi ſalutáre Dei.

Ant. Cum ímpiis non ſedébo : inter innocentes circúmdabo altáre tuum, Dómine. *Pſ.* 25.

Capitulum. Eccli. 35.

SAcrificium ſalutáre eſt atténdere mandátis, & discédere ab omni iniquitáte: & propitiatiónem litáre ſacrifícii ſuper injuſtítias, & deprecátio pro peccátis, recédere ab injuſtítia.

℟. *br.* Quis aſcendet in montem Dómini, * Stabit in loco ſancto ejus? Quis aſcendet. ℣. Innocens mánibus, * & mundo corde, * Stabit in loco ſancto ejus. Glória Patri. Quis aſcendet. *Pſ.* 23.

℣. Congregáte Dómino ſanctos ejus, ℟. Qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia. *Pſ.* 49.

AD SEXTAM.

Ant. 4. c. Juſtus.

Pſalmus 36.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris facientes iniquitátem.

Quóniam tamquam fœnum velóciter aréſcent, * & quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita terram, & paſcéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & ſpera in eo; * & ipſe fáciet.

Et edúcet quaſi lumen juſtítiam tuam, & judícium tuum tanquam merídiem: * ſúbditus eſto Dómino, & ora eum.

Noli æmulári in eo qui proſperátur in via ſua, * in hómine faciente injuſtítias.

Déſine ab ira, & derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur: * ſuſtinentes autem Dóminum, ipſi hæreditábunt terram.

Et adhuc puſillùm, & non erit peccátor; * & quæres locum ejus, & non invénies.

Manſuéti autem hæreditábunt terram, * & delectabuntur in multitúdine pacis.

Obſervábit peccátor juſtum, * & ſtridébit ſuper eum déntibus ſuis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próſpicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres; * intendérunt arcum ſuum,

Ut dejiciant páuperem & ínopem, * ut trucídent rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipſórum, * & arcus eórum confringátur.

Mélius eſt módicum juſto, * ſuper divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem juſtos Dóminus.

Diviſio Pſalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * & hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundentur in témpore malo, & in diébus famis ſaturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint & exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus, deficient.

Mutuábitur peccátor, &

non ſolvet ; * juſtus autem miſerétur, & tríbuet.

Quía benedicentes ei hæreditábunt terram ; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum greſſus hóminis dirigentur, * & viam ejus volet.

Cùm ceciderit, non collidétur; * quia Dóminus ſuppónit manum ſuam.

Júnior fui, étenim ſénui; * & non vidi juſtum derelíctum, nec ſemen ejus quærens panē.

Totâ die miſerétur, & cómmodat ; * & ſemen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, & fac bonū; * & inhábita in ſéculum ſéculi.

Quia Dóminus amat judícium, & non derelinquet ſanctos ſuos : * in æternum conſervabuntur.

Injuſti punientur ; * & ſemen impiórum períbit.

Juſti autem hæreditábunt terram, * & inhabitábunt in ſéculum ſéculi ſuper eam.

Altera diviſio Pſalmi 36.

OS juſti meditábitur ſapiéntiam, * & lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus ; * & non ſupplantabuntur greſſus ejus.

Consíderat peccátor juſtū, * & quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus, * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum, & cuſtódi viam ejus ; & exaltábit te, ut hæreditáte cápias terram : * cum períerint peccatóres, vidébis.

Vidi ímpium ſuperexaltátum, * & elevátum ſicut cedros Líbani.

Et transívi, & ecce non erat ; * & quæsívi eum, & non eſt inventus locus ejus.

Cuſtódi innocéntiam, & vide æquitátem ; * quóniam ſunt relíquiæ hómini pacífico.

Injuſti autem diſperíbunt ſimul ; * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem juſtórum à Dómino ; * & protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus, & liberábit eos; * & éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos, quia ſperavérunt in eo.

Ant. Juſtus totâ die miſerétur, & cómmodat ; & ſemen illíus in benedictióne erit.

Capitulum. 1. Joan. 3.

QUi habúerit ſubſtántiam hujus mundi, & víderit fratrem ſuum neceſſitátem habére, & cláuſerit víſcera ſua ab eo ; quómodò cáritas Dei manet in eo? Filíoli mei, non diligámus verbo, neque linguâ, ſed ópere & veritáte.

℞. *br.* Jucundus homo * Qui miſerétur, & cómmodat. Jucundus. ℣. In æternum * non commovébitur, * Qui miſerétur. Glória Patri. Jucundus.

℣. Diſperſit, dedit paupéribus : ℞. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 111.

AD NONAM.

Ant. 7. b. Pro eo.

Pſalmus 108.

DEus, laudem meam ne tacúeris ; * quia os peccatóris, & os dolóſi ſuper me apertum eſt.

Locúti ſunt adversùm me linguâ dolósâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me, * & expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me diligerent, detrahébant mihi; * ego autem orábam.

Et poſuérunt adversùm me mala pro bonis, * & ódium pro dilectióne mea.

Diviſio Pſalmi 108.

Conſtitue [Dómine] ſuper eum peccatórem; * & diábolus ſtet à dextris ejus.

Cùm judicátur, éxeat condemnátus; * & orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci; * & epiſcopátum ejus accípiat alter.

Fiant filii ejus órphani, * & uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur filii ejus, & mendícent, * & ejiciantur de habitatiónibus ſuis.

Scrutétur fœnerátor omnem ſubſtántiam ejus; * & dirípiant aliéni labóres ejus.

Non ſit illi adjútor, * nec ſit qui miſereátur pupíllis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iniquitas patrum ejus in conſpectu Dómini; * & peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contra Dóminũ ſemper: * & diſpéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non eſt recordátus fácere miſericórdiam, * & perſecútus eſt hóminem ínopem & mendícum, & compunctum corde mortificáre.

Et diléxit maledictiónem, & véniet ei; * & nóluit benedictiónem, & elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem ſicut veſtimentum; * & intrávit ſicut aqua in interióra ejus, & ſicut óleum in óſſibus ejus.

Fiat ei ſicut veſtimentum quo operítur, * & ſicut zona quâ ſemper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * & qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia ſuávis eſt miſericórdia tua.

Altera diviſio Pſalmi 108.

Líbera me, quia egénus & pauper ego ſum, * & cor meum conturbátũ eſt intrà me.

Sicut umbra, cùm declinat, ablátus ſum; * & excuſſus ſum ſicut locuſtæ.

Génua mea infirmáta ſunt à jejúnio, * & caro mea immutáta eſt propter óleum.

Et ego factus ſum oppróbrium illis: * vidérunt me, & movérunt cápita ſua.

Adjuva me, Dómine Deus meus: * ſalvum me fac ſecundùm miſericórdiam tuam.

Et ſciant quia manus tua hæc; * & tu, Dómine, feciſti eam.

Maledícent illi, & tu benedíces: * qui inſurgunt in me, confundantur; ſervus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * & operiantur ſicut diplóide confuſióne ſuâ.

Confitébor Dómino nimis

in ore meo, * & in médio multórum laudábo eum;

Quia áſtitit à dextris páuperis, * ut ſalvam fáceret à perſequéntibus ánimam meam.

Ant. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; ego autem orábam.

Capitulum. Rom. 12.

NOlíte eſſe prudentes apud vosmetipſos, nulli malum pro malo reddentes, providentes bona non tantùm coram Deo, ſed étiam coram ómnibus homínibus. Si fieri poteſt, quod ex vobis eſt, cum ómnibus homínibus pacem habentes.

℟. *br.* Poſuérunt adversùm me * Mala pro bonis. Poſuérunt. ℣. Et ódium * pro dilectióne mea, * Mala pro bonis. Glória. Poſuérunt. *Pſ.* 108.

℣. Si réddidi retribuéntibus mihi mala, ℟. Décidam méritò ab inimícis meis inánis. *Pſ.* 7.

AD VESPERAS.

Ant. 3. b. Multùm íncola fuit.

Pſalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolóſa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dóloſam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus deſolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacē, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratìs.

Ant. Multùm íncola fuit ánima mea, Dómine: cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus.

Ant. 1. f. Propter fratres meos.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi: * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jerúſalem.

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini; * teſtimónium Iſrael, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem; * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæſivi bona tibi.

Ant. Propter fratres meos & próximos meos, loquébar pacem de te, Jerúſalem.

Ant. 4. d. Quàm bonum.

Pſalmus 132.

ECce quàm bonum, & quàm jucundum * habitáre fratres in unum!

Sicut unguentū in cápite, * quod descendit in barbam, barbam Aaron;

Quòd descendit in oram

veſtimenti ejus : * ſicut ros Hermon , qui deſcendit in montem Sion ;

Quóniam illîc mandávit Dóminus benedictiónem , * & vitam usque in ſéculum.

Ant. Quàm bonum , & quàm jucundum habitáre fratres in unum !

Ant. 8. G. In miſericórdia.

Pſalmus 140.

DOmine , clamávi ad te , exaudi me;* intende voci meæ , cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea ſicut incenſum in conſpectu tuo : * elevátio mánuum meárum , ſacrificium veſpertínum.

Pone , Dómine , cuſtódiam ori meo , * & óſtium circumſtántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ , * ad excuſandas excuſatiónes in peccátis ,

Cum homínibus operántibus iniquitátem ; * & non communicábo cum electis eórum.

Corrípiet me juſtus in miſericórdia , & increpábit me : * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum ;

Quóniam adhuc & orátio mea * in beneplácitis eórum.

Abſorpti ſunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea , quóniam potuérunt.

Sicut craſſitúdo terræ erupta eſt ſuper terram , * diſſipáta ſunt oſſa noſtra ſecùs inférnum.

Quia ad te , Dómine , Dómine , óculi mei ; * in te ſperávi , non áuferas ánimam meam.

Cuſtódi me à láqueo quem ſtatuérunt mihi , * & à ſcándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * ſinguláriter ſum ego , donec tránſeam.

Ant. In miſericórdia juſtus increpábit me : óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Ant. 6. F. Me expectant juſti.

Pſalmus 141.

VOce meâ ad Dóminum clamávi ; * voce meâ ad Dóminum deprecátus ſum.

Effundo in conſpectu ejus oratiónem meam , * & tribulatiónem meam ante ipſum pronúntio ,

In deficiendo ex me ſpíritum meum ; * & tu cognoviſti ſémitas meas.

In via hac quâ ambulábã , * abſcondérunt láqueum mihi.

Conſiderábam ad déxteram, & vidébam ; * & non erat qui cognóſceret me.

Périit fuga à me , * & non eſt qui requírat ánimã meam.

Clamávi ad te , Dómine : * dixi , Tu es ſpes mea , pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam ; * quia humiliátus ſum nimis.

Líbera me à perſequéntibus me , * quia confortáti ſunt ſuper me.

Educ de cuſtódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant juſti , donec retríbuas mihi.

Ant. Me expectant juſti,donec retríbuas mihi , Dómine.

Capitulum. 1. Cor. 12.

SI quid pátitur unum membrum , compatiuntur ómnia membra ; ſive gloriátur

unum membrum, congaudent ómnia membra: vos autem eſtis corpus Chriſti, & membra de membro.

Hymnus.

O Quàm juvat fratres, Deus,
Unum quibus Chriſtus caput
Vitále robur ſúfficit,
Uno movéri ſpíritu!

Quàm dulce laudes dícere
Unâ tibi cunctos domo,
Precumque ceu factâ manu,
Inferre vim gratam tibi!

Hanc quiſque díligat domũ;
Hanc pace concors récreet:
Væ dira qui ſpargit malus
Diſſenſiónum ſémina.

Sed damna cedunt in lucrũ
Te, Chriſte, diligéntibus:
Augent corónas prælia;
Proſuntque, dum nocent, mali.

Vox blanda ſævit tríſtiùs,
Dum pectus incautum ſubit,
Lapſuque cæco dúlcibus
Laudum venénis ínficit.

Præſta, beáta Trínitas,
Ut caritáte mútuâ
Proſímus alter álteri,
Regnémus & polo ſimul.
Amen.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant manſuéti, & lætentur. *Pſ.* 33.

Ad Magníf. *Ant.* 8. *G.* Reſpexit Deus humilitátẽ ancillæ ſuæ: ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. ç. Tu remiſiſti.

Pſalmus 12.

USquequò, Dómine, obliviſcéris me in finem! * úſquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiu ponam conſília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus ſuper me? * réſpice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequando dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt ſi motus fúero; * ego autem in miſericórdia tua ſperávi.

Exultábit cor meum in ſalutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & pſallam nómini Dómini altíſſimi.

Pſalmus 31.

BEáti quorum remiſſæ ſunt iniquitátes, * & quorum tecta ſunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec eſt in ſpíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt oſſa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua: * converſus ſum in ærumna mea, dum configitur ſpina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * & injuſtítiam meam non abſcondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injuſtitiam meam Dómino; * & tu remiſiſti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis ſanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio

aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & inſtruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo ſuper te óculos meos.

Nolíte fíeri ſicut equus & mulus, * quibus non eſt intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum conſtringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris; * ſperantem autem in Dómino miſericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte, juſti; * & gloriámini, omnes recti corde.

Pſalmus 78.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, polluérunt templum ſanctum tuum, * poſuérunt Jerúſalem in pomórum cuſtódiam.

Poſuérunt morticína ſervórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes ſanctórum tuórum béſtiis terræ.

Effudérunt ſánguinem eórum tanquam aquam in circúitu Jerúſalem; * & non erat qui ſepelíret.

Facti ſumus oppróbrium vicínis noſtris; * ſubſannátio & illúſio his qui in circúitu noſtro ſunt.

Uſquequò, Dómine, iraſcéris in finem; * accendétur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt, * & in regna quæ nomen tuum non invocavérunt;

Quia comedérunt Jacob, * & locum ejus deſolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum noſtrárum antiquárum: * citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ, quia páuperes facti ſumus nimis.

Adjuva nos, Deus ſalutáris noſter; * & propter glóriam nóminis tui, Dñe, líbera nos:

Et propítius eſto peccátis noſtris * propter nomen tuum;

Ne fortè dicant in géntibus: * Ubi eſt Deus eórum?

Et innoteſcat in natiónibus coram óculis noſtris * últio ſánguinis ſervórum tuórum, qui effúſus eſt.

Introéat in conſpectu tuo * gémitus compeditórum.

Secundùm magnitúdinem bráchii tui, * póſſide filios mortificatórum;

Et redde vicínis noſtris ſéptuplum in ſinu eórum impropérium ipſórum, * quod exprobravérunt tibi, Dómine.

Nos autem pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, * confitébimur tibi in ſéculum.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

Ant. Tu remiſiſti impietátem peccáti mei: pro hac orábit ad te omnis ſanctus. *Pſ.* 31.

FERIA QUARTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Non repellet Dóminus plebem ſuam: * Veníte, adorémus.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

MIrámur, ô Deus, tuæ
Recens opus poténtiæ,
Quæ ſcripta ſcintillántibus

Refulget aſtrórum globis.
Ut ſol diéi, cándida
Sic luna nocti præſidet:
Exércitu totum novo
Discríminant ſtellæ polum.
At ipſe, cœlórum decus,
Sol novit occáſus ſuos:
Sunt certa lunæ témpora,
Statique lapſus síderum.
Jugi rotáta túrbine
Furantur & reddunt diem:
Tu ſemper idem, néscius
Mortálium ſpem fállere.
Turbáta quid mens fluctuet?
Curâ paternâ nos regis:
Æterna ſi cordi ſalus,
Æterna nos ſalus manet.
Supréma laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Suo repóni qui jubet
Curas & angóres ſinu. Amen.

Ant. 3. *d.* Sperent in te.

Pſalmus 9.

Confitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor & exultábo in te: * pſallam nómini tuo, Altíſſime,

In convertendo inimícum meum retrorsùm: * infirmabuntur, & períbunt à fácie tua.

Quóniam feciſti judícium meum & cauſam meam; * ſediſti ſuper thronum, qui júdicas juſtítiam.

Increpaſti gentes, & périit ímpius: * nomen eórum deleſti in ætérnum, & in ſéculum ſéculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem, * & civitátes eórum deſtruxiſti.

Périit memória eórum cum ſónitu; * & Dóminus in ætérnum pérmanet.

Parávit in judício thronum ſuum; * & ipſe judicábit orbem terræ in æquitáte, judicábit pópulos in juſtítia.

Et factus eſt Dóminus refúgium páuperi; * adjútor in opportunitátibus, in tribulatióne.

Et ſperent in te, qui novérunt nomen tuum; * quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine.

Pſállite Dómino qui hábitat in Sion: * annuntiáte inter gentes ſtúdia ejus;

Quóniam requírens ſánguinem, eórum recordátus eſt; * non eſt oblítus clamórem páuperum.

Diviſio Pſalmi 9.

Miſerére meî, Dómine: * vide humilitátem meam de inimícis meis,

Qui exaltas me de portis mortis; * ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion.

Exultábo in ſalutári tuo: * infixæ ſunt gentes in intéritu quem fecérunt.

In láqueo iſto quem abſcondérunt, * comprehenſus eſt pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens: * in opéribus mánuum ſuárum comprehenſus eſt peccátor.

Convertantur peccatóres in inférnum, * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finē oblívio erit páuperis: * patiéntia páuperum non períbit in finē.

Exurge, Dómine; non confortétur homo: * judicentur gentes in conſpectu tuo.

Conſtítue, Dómine, legiſlatórem ſuper eos; * ut ſciant gentes quóniam hómines ſunt.

Altera diviſio Pſalmi 9

UT quid, Dómine, receſſiſti longè ? * déſpicis in opportunitátibus, in tribulatióne ?

Dum ſuperbit ímpius, incénditur pauper:* comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in deſidériis ánimæ ſuæ, * & iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor; * ſecundùm multitúdinem iræ ſuæ non quæret.

Non eſt Deus in conſpectu ejus; * inquinátæ ſunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus: * ómnium inimicórum ſuórum dominábitur.

Dixit enim in corde ſuo: * Non movébor à generatióne in generatiónem ſine malo.

Cujus maledictióne os plenum eſt, & amaritúdine, & dolo: * ſub lingua ejus labor & dolor.

Sedet in insídiis cum divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem reſpíciunt: * inſidiátur in abſcóndito, quaſi leo in ſpelunca ſua.

Inſidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páuperem, dum áttrahit eum.

In láqueo ſuo humiliábit eum: * inclinábit ſe, & cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde ſuo: Oblítus eſt Deus; * avertit fáciem ſuã, ne vídeat in finem.

Exurge, Dóminè Deus; exaltétur manus tua: * ne oblíviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum ? * dixit enim in corde ſuo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus eſt pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni: * quærétur peccátum illíus, & non inveniétur.

Dóminus regnábit in ætérnũ, & in ſéculum ſéculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Deſidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupillo & húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre ſe homo ſuper terram.

Ant. Sperent in te, qui novérunt nomen tuum; quóniam non dereliquiſti quærentes te, Dómine.

Ant. 8. G. Filii.

Pſalmus 77.

ATténdite, pópule meus, legem meam; * inclináte aurem veſtram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propoſitiónes ab inítio.

Quanta audívimus, & cognóvimus ea; * & patres noſtri narravérunt nobis.

Non ſunt occultáta à filiis eórum * in generatióne áltera:

ſarrantes laudes Dómini, virtútes ejus, * & mirabília us quæ fecit.

Et ſuſcitávit teſtimónium in acob; * & legem póſuit in ſrael.

Quanta mandávit pátribus noſtris, nota fácere ea filiis ſuis, * ut cognoſcat generátio áltera.

Filii qui naſcentur, & exurgent, * & narrábunt filiis ſuis;

Ut ponant in Deo ſpem ſuam, & non obliviſcantur óperum Dei, * & mandáta ejus exquírant;

Ne fiant ſicut patres eórum, * generátio prava & exáſperans:

Generátio quæ non direxit cor ſuum, * & non eſt créditus cum Deo ſpíritus ejus.

Diviſio Pſalmi 77.

FIlii Ephrem intendentes & mittentes arcum, * converſi ſunt in die belli.

Non cuſtodiérunt teſtamentum Dei, * & in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et oblíti ſunt benefactórum ejus, * & mirabílium ejus quæ oſtendit eis.

Coram pátribus eórum fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, & perduxit eos, * & ſtátuit aquas quaſi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * & totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * & adaquávit eos velut in abyſſo multa.

Et eduxit aquam de petra, * & deduxit tanquã flúmina aquas.

Et appoſuérunt adhuc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelſum in inaquóſo.

Et tentavérunt Deum in córdibus ſuis, * ut péterent eſcas animábus ſuis.

Et malè locúti ſunt de Deo; * dixérunt: Numquid póterit Deus paráre menſã in deſerto?

Quóniam percuſſit petram, & fluxérunt aquæ, * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare, * aut paráre menſam pópulo ſuo?

Ideò audívit Dóminus, & diſtulit: * & ignis accenſus eſt in Jacob, & ira aſcendit in Iſrael;

Quia non credidérunt in Deo, * nec ſperavérunt in ſalutári ejus.

Et mandávit núbibus déſuper, * & jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducandum, * & panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária miſit eis in abundántia.

Altera diviſio Pſalmi 77.

TRánſtulit [Dóminus] Auſtrum de cœlo; * & induxit in virtúte ſua Africum.

Et pluit ſuper eos ſicut púl verem carnes, * & ſicut ar nam maris volatília pennáta

Et cecidérunt in médio ſtrórum eórum, * circa tab nácula eórum.

Et manducavérunt, & turáti ſunt nimis; & de rium eórum áttulit eis: * ſunt fraudáti à deſidério

Adhuc eſcæ eórum er

ore ipſórum, * & ira Dei aſcendit ſuper eos.

Et occídit pingues eórum, * & electos Iſrael impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhuc, * & non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * & anni eórum cum feſtinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * & revertebantur, & dilúculo veniébant ad eum.

Et rememoráti ſunt quia Deus adjútor eſt eórum, * & Deus excelſus redemptor eórum eſt.

Et dilexérunt eũ in ore ſuo, * & linguâ ſuâ mentíti ſunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti ſunt in teſtaménto ejus.

Ipſe autem eſt miſéricors, & propítius fiet peccátis eórum, * & non diſperdet eos.

Ant. Fílii qui naſcentur, narrábunt fíliis ſuis, ut ponant in Deo ſpem ſuam.

Ant. 7. ... Abſtulit.

Ex Pſalmo 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram ſuã, * & non accendit omnem iram ſuam.

Et recordátus eſt quia caro ſunt, * ſpíritus vadens, & non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deſerto? * in iram concitavérunt eum in inaquóſo?

Et converſi ſunt, & tentavérunt Deum, * & Sanctum Iſrael exacerbavérunt.

Non ſunt recordáti manûs ejus: * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut póſuit in Ægypto ſigna ſua, * & prodígia ſua in campo Táneos.

Et convertit in ſánguinem flúmina eórum, * & imbres eórum, ne bíberent.

Miſit in eos cœnomyíam, & comédit eos; * & ranam, & diſpérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locuſtæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruina.

Et trádidit grándini juménta eórum, * & poſſeſſiónem eórum igni.

Miſit in eos iram indignatiónis ſuæ; * indignatiónem, & iram, & tribulatiónem, immiſſiónes per ángelos malos.

Viam fecit ſémitæ iræ ſuæ, non pepercit à morte animábus eórum, * & juménta eórum in morte conclúſit;

Et percuſſit omne primogénitum in terra Ægypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Diviſio Pſalmi 77. Et

ABſtulit [Dóminus] ſicut oves pópulum ſuum, * & perduxit eos tanquam gregem in deſerto.

Et deduxit eos in ſpe, & non timuérunt; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem ſanctificatiónis ſuæ, * montem quem acquiſívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * & ſorte diviſit eis terram in funículo diſtributiónis,

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Iſrael.

Et tentavérunt, & exacerbavérunt Deum excelſum; * & teſtimónia ejus non cuſtodiérunt.

Et avertérunt ſe, & non ſervavérunt pactum: * quemádmodùm patres eórum, converſi ſunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus ſuis, * & in ſculptílibus ſuis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, & ſprevit; * & ad níhilum redégit valde Iſrael.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum ſuum, ubi habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * & pulcritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúſit in gládio pópulum ſuum, * & hæreditátem ſuam ſprevit.

Júvenes eórũ comédit ignis, * & vírgines eórum non ſunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * & víduæ eórum non plorabantur.

Altera diviſio Pſalmi 77 Et

EXcitátus eſt tanquam dórmiens Dóminus, * tanquã potens crapulátus à vino.

Et percuſſit inimícos ſuos in poſterióra: * oppróbrium ſempitérnum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joſeph, * & tribum Ephraim non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem diléxit.

Et ædificávit ſicut unicórnium ſanctifícium ſuum * in terra quam fundávit in ſécula:

Et elégit David ſervum ſuum, * & ſúſtulit eum de grégibus óvium.

De poſt fœtantes accépit eum, * páſcere Jacob ſervum ſuum, & Iſrael hæreditátem ſuam.

Et pavit eos in innocéntia cordis ſui, * & in intelléctibus mánuum ſuárum deduxit eos.

Ant. Abſtulit Dóminus ſicut oves pópulum ſuum, & deduxit eos in ſpe.

℣. Ecce non dormitábit, neque dórmiet, ℟. Qui cuſtódit Iſrael. *Pſ.* 120.

Pater noſter.

℣. *Sacerd.* Lætábitur juſtus in Dómino, & ſperábit in eo; ℟. Et laudabuntur omnes recti corde. *Pſ.* 63.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. Omnes.

Pſalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocẽ meam.

Manè aſtábo tibi, & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxtà te malignus, * neque permanébunt injuſti ante óculos tuos.

Odiſti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui lòquuntur mendácium.

Virum sánguinum & dolóſum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine

[redacted]

miſericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in juſtítia tua: * propter inimícos meos dírige in conſpectu tuo viam meam;

Quóniam non eſt in ore eórum véritas, * cor eórum vanum eſt.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum, linguis ſuis dolósè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus ſuis; ſecundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui ſperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces juſto.

Dómine, ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ * coronaſti nos.

Ant. Omnes qui ſperant in te, Dómine, in æternû exultábunt, & habitábis in eis.

Ant. 5. C. In tégmine.

Pſalmus 35.

DIxit injuſtus, ut delinquat in ſemetipſo: * non eſt timor Dei ante óculos ejus;

Quóniam dolósè egit in conſpectu ejus, * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas & dolus: * nóluit intellígere, ut bene ágeret.

Iniquitátem meditátus eſt in cubíli ſuo: áſtitit omni viæ non bonæ; * malítiam autem non odívit.

Dómine, in cœlo miſericórdia tua, * & véritas tua uſque ad nubes.

Juſtítia tua ſicut montes Dei: * judícia tua abyſſus multa.

Hómines & jumenta ſalvábis, Dómine; * quemádmodùm multiplicaſti miſericórdiam tuam, Deus.

Fílii autem hóminum * in tégmine alárum tuárum ſperábunt.

Inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ; * & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te eſt fons vitæ, * & in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende miſericórdiam tuã ſciéntibus te, * & juſtítiam tuam his qui recto ſunt corde.

Non véniat mihi pes ſupérbiæ, * & manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem: * expulſi ſunt, nec potuérunt ſtare.

Ant. In tégmine alárum tuárum ſperábunt, Dómine; & torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Ant. 3. a. Exaudi nos.

Pſalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jerúſalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt ſuper nos; * & impietátibus noſtris tu propitiáberis.

Beátus quem elegiſti, & aſſumpſiſti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ:

tuæ : * ſanctum eſt templum tuum ; mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, * ſpes ómnium fínium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tuâ, accinctus poténtiâ : * qui conturbas profundum maris, ſonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes,& timébunt qui hábitant términos, à ſignis tuis : * éxitus matutíni & véſpere delectábis.

Viſitaſti terram,& inebriaſti eam : * multiplicaſti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum eſt aquis ; * paraſti cibum illórum, quóniam ita eſt præparátio ejus.

Rivos ejus inébria,multíplica genímina ejus;* in ſtillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ ; * & campi tuì replebuntur ubertáte.

Pinguéſcent ſpecióſa deſertì, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti ſunt aríetes óvium, & valles abundábunt frumento : * clamábunt,étenim hymnum dicent.

Ant. Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, ſpes ómnium fínium terræ.

Ant. 1. a. Ecce.

In Feriis, Canticum. Iſaiæ 12.

CONfitébor tibi, Dómine, quóniam irátus es mihi : * converſus eſt furor tuus, & conſolátus es me.

Ecce Deus ſalvátor meus ; * fiduciáliter agam, & non timébo.

Quia fortitúdo mea, & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.

Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris ; * & dicétis in die illa:Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus.

Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: * mementóte quóniam excelſum eſt nomen ejus.

Cantáte Dómino, quóniam magníficè fecit : * annuntiáte hoc in univerſa terra.

Exulta & lauda, habitátio Sion ; * quia magnus in médio tuì Sanctus Iſrael.

Ant. Ecce Deus ſalvátor meus ; fiduciáliter agam, & non timébo.

[*In Feſtis Canticum.* Tob. 13.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * & in ómnia ſécula regnum tuum.

Quóniam tu flagellas, & ſalvas : dedúcis ad ínferos, & redúcis : * & non eſt qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, filiì Iſrael, * & in conſpectu géntium laudáte eum ;

Quóniam ideò diſperſit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis ſcire eos, * quia non eſt álius Deus omnípotens præter eum.

Ipſe caſtigávit nos propter iniquitátes noſtras ; * & ipſe ſalvábit nos propter miſericórdiam ſuam.

Aſpícite ergo quæ fecit nobiſcum, & cum timóre & tremóre confitémini illi : * Regemque ſeculórum exaltáte in opéribus veſtris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi ; * quóniam oſtendit majeſtátem ſúam in gentem peccatrícem.

Convertímini itaque, peccatóres, & fácite juſtítiam coram Deo, * credentes quòd fáciat vobíſcum miſericórdiam ſuam.

Ego autem, & ánima mea,* in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus :* ágite dies lætítiæ, & confitémini illi.]

Ant. 6. *C.* Beneplácitum eſt.

Pſalmus 146.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus eſt pſalmus :* Deo noſtro ſit jucunda decoraque laudátio.

Ædíficans Jeruſalem Dóminus, * diſperſiónes Iſraélis congregábit ;

Qui ſanat contrítos corde,* & álligat contritiónes eórum ;

Qui númerat multitúdinem ſtellárum, * & ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noſter, & magna virtus ejus ; * & ſapiéntiæ ejus non eſt númerus.

Suscípiens manſuétos Dóminus ; * humílians autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confeſſióne : * pſállite Deo noſtro in cíthara ;

Qui óperit cœlum núbibus, * & parat terræ plúviam;

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * & herbam ſervitúti hóminum ;

Qui dat jumentis escam ipſórum, * & pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit ; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Ant. Beneplácitum eſt Dómino ſuper timentes eum, & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus.

Capitulum. Iſ. 26.

IN ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te : nomen tuum & memoriále tuum in deſidério ánimæ. Anima mea deſiderávit te in nocte ; ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Hymnus.

PRomittis, & ſervas datam
Immóbilis fidem, Deus :
Hanc manè primo ſédulâ
Repóſcimus fidem prece.
Promittit atque décipit
Incertus & fallax homo :
Sic quaſſa, ſi incumbas ſuper,
Arundo transfiget manum.
Beátus ergo, qui tuo
Se totus abdit in ſinu :
Hâc arce tutum túrbinis
Vis nulla de ſtatu quatit.
Ne cor vacillet, óbligas
Temet ſacramento, Deus :
Spes nixa tanto pígnore
Æterna jam prenſat bona.
Jam mente præſúmens polum,
Secúra ſublími throno
Aſſiſtit, & cœléſtium
Prælibat undas flúminum.
Fons ô perennis grátiæ,
Colenda ſemper Trinitas,
Te ſpem ſalútis únicam
Da mente totâ quærere.
Amen.

℣. Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam; ℟. Quia in te ſperávi. *Pſ.* 142.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Jurávit Dóminus datúrum ſe nobis, ut ſine timóre, de manu inimicórum noſtrórum liberáti, ſerviámus illi. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 8. c. Ego.

Pſalmus 30.

IN te, Dómine, ſperávi, non confúndar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuã: * accélera ut éruas me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut ſalvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu: * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc quem abſcondérunt mihi, * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo ſpíritum meum: * redemiſti me, Dómine Deus veritátis.

Odiſti obſervantes vanitátes ſupervácuè; * ego autem in Dómino ſperávi.

Exultábo, & lætábor in miſericórdia tua; * quóniam reſpexiſti humilitátem meam, ſalvaſti de neceſſitátibus ánimam meam.

Nec concluſiſti me in mánibus inimíci; * ſtatuiſti in loco ſpatióſo pedes meos.

Diviſio Pſalmi 30.

MIſerére meî, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus eſt in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta eſt in paupertáte virtus mea, * & oſſa mea conturbáta ſunt.

Super omnes inimícos meos factus ſum oppróbrium, & vicínis meis valde; * & timor notis meis.

Qui vidébant me, * foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus ſum tanquam mórtuus à corde: * factus ſum tanquam vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu: * in eo dum convenírent ſimul adversùm me, accípere ánimam meam conſiliáti ſunt.

Ego autem in te ſperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis ſortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à perſequéntibus me.

Illuſtra fáciem tuam ſuper ſervum tuum: * ſalvum me fac in miſericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te; * erubescant ímpii, & deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolóſa, * quæ loquuntur adversùs juſtum iniquitátem, in ſupérbia, & in abuſióne.

Altera diviſio Pſalmi 30.

QUàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abſcondiſti timéntibus te!

Perfeciſti eis qui ſperant in

te, * in conſpectu filiórum hóminum.

Abſcondes eos in abſcóndito faciéi tuæ * à conturbatióne hóminum.

Próteges eos in tabernáculo tuo * à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit miſericórdiam ſuam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in exceſſu mentis meæ: * Projectus ſum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudiſti vocem oratiónis meæ, * dum clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes ſancti ejus; quóniam veritátem requíret Dóminus, * & retríbuet abundanter faciéntibus ſupérbiam.

Viríliter ágite, & confortétur cor veſtrum, * omnes qui ſperátis in Dómino.

Ant. Ego in Dómino ſperávi: exultábo, & lætábor in miſericórdia tua.

AD TERTIAM.

Ant. 4. A. Spera in Deo.

Pſalmus 41.

QUemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie: Ubi eſt Deus tuus?

Hæc recordátus ſum, & *effúdi in me* ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, uſque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confeſſiónis, * ſonus epulantis.

Quare triſtis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Diviſio Pſalmi 41.

AD meipſum ánima mea conturbáta eſt; * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyſſus abyſſum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelſa tua, & fluctus tui * ſuper me transiérunt.

In die mandávit Dóminus miſericórdiam ſuam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Suſceptor meus es.

Quare oblítus es meî, & quare contriſtátus incédo, * dum afflígit me inimícus?

Dum confringuntur oſſa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per ſíngulos dies: * Ubi eſt Deus tuus?

Quare triſtis es, ánima mea? * & quare conturbas me?

Spera in Deo; quóniam adhuc confitébor illi: * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Pſalmus 42.

JUdica me, Deus, & diſcerne cauſam meam de gente non ſancta: * ab hómine iníquo & dolóſo érue me;

tu es, Deus, forti-
a : * quare me repu-
quare triſtis incédo,
ígit me inimícus?
e lucem tuam & ve-
tuam : * ipſa me de-
t, & adduxérunt in
ſanctum tuum, & in
ula tua.
roíbo ad altáre Dei, *
a qui lætíficat juven-
eam
ébor tibi in cíthara,
Deus meus : * quare
, ánima mea? & qua-
rbas me?
in Deo, quóniam ad-
itébor illi : * ſalutáre
ei, & Deus meus.
ſpera in Deo, ánima
utáre vultûs mei, &
us.
ulum. Rom. 15.
cumque ſcripta ſunt,
noſtram doctrínam
ant; ut per patién-
conſolatiónem Scri-
a, ſpem habeámus.
. Memor eſto verbi
mine, * In quo mihi
diſti. Memor eſto.
me conſoláta eſt, *
uium tuum vivificá-
* In quo mihi ſpem
lória. Memor eſto.
pondébo exprobrán-
i verbum; ℟. Quia
n ſermónibus tuis.

SEXTAM.
). Qui ſperat in Dño.
Pſalmus 20.
ine, in virtúte tua
ábitur rex, * & ſu-
ſalutáre tuum exul-
menter.

Deſidérium cordis ejus tribuiſti ei, * & voluntáte labiórū ejus non fraudaſti eum;

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, * poſuiſti in cápite ejus corónam de lápide pretióſo.

Vitam pétiit à te; * & tribuiſti ei longitúdinem diérum in ſéculum, & in ſéculū ſéculi.

Magna eſt glória ejus in alutári tuo : * glóriam & magnum decórem impónes ſuper eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in ſéculum ſéculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex ſperat in Dómino; * & in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira ſua conturbábit eos, & devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * & ſemen eórum à fíliis hóminum;

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt conſília, quæ non potuérunt ſtabilíre.

Quóniam pones eos dorſum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus & pſallémus virtútes tuas.

Pſalmus 102.

Benedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intrà me ſunt, nómini ſancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino, * & noli oblivíſci omnes retributiónes ejus;

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; * qui ſanat omnes infirmitátes tuas;

Qui rédimit de intéritu vitam tuam; * qui corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus;

Qui replet in bonis deſidérium tuum: * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens miſericórdias Dóminus, * & judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias ſuas Móyſi, * fíliis Iſrael voluntátes ſuas.

Diviſio Pſalmi 102.

MIſerâtor & miſéricors Dóminus: * longánimis, & multùm miſéricors.

Non in perpétuum iraſcétur, * neque in ætemum comminábitur.

Non ſecundùm peccáta noſtra fecit nobis, * neque ſecundùm iniquitátes noſtras retríbuit nobis;

Quóniam ſecundùm altitúdinem cœli à terra, * corroborávit miſericórdiam ſuam ſuper timentes ſe.

Quantùm diſtat ortus ab occidente, * longè fecit à nobis iniquitátes noſtras.

Quómodò miſerétur pater filiórum, * miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe;

Quóniam ipſe cognóvit figmentum noſtrum: * recordátus eſt quóniam pulvis ſumus.

Homo, ſicut fœnum dies ejus: * tanquam flos agri ſic efflorébit;

Quóniam ſpíritus pertranſibit in illo, & non ſubſiſtet, * & non cognoſcet ámpliùs locum ſuum.

Miſericórdia autem Dómini ab æterno, * & usque in æternum ſuper timentes eum:

Et juſtítia illíus in filios filiórum, * his qui ſervant teſtamentum ejus,

Et mémores ſunt mandatórum ipsíus, * ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit ſedem ſuam; * & regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * ad audiendam vocem ſermónum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtútes ejus, * miniſtri ejus, qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino, ómnia ópera ejus: * in omni loco dominatiónis ejus, bénedic, ánima mea, Dómino.

Ant. Qui ſperat in Dómino, in miſericórdia Altíſſimi non commovébitur. *Pſ.* 20.

Capitulum. 1. Joan. 3.

NUnc fílii Dei ſumus, & nondum appáruit quid érimus. Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus, quóniam vidébimus eum sícuti eſt. Et omnis qui habet hanc ſpem in eo, ſanctíficat ſe, ſicut & ille ſanctus eſt.

℟. *br.* Beátus vir, * Cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus. Beátus vir. ℣. Et non reſpexit in vanitátes * & insánias falſas: * Cujus eſt. Glória Patri. Beátus vir. *Pſ.* 39.

℣. Speráte in eo, omnis congregátio pópuli: ℟. Effúndite coram illo corda veſtra. *Pſ.* 61.

AD NONAM.

Ant. 8. d. Factus eſt.

Pſalmus 81.

Deus ſtetit in ſynagóga deórum; * in médio autem deos dijúdicat.

Uſquequò judicátis iniquitátem, * & fácies peccatórum ſúmitis?

Judicáte egéno & pupillo: * húmilem & páuperem juſtificáte.

Erípite páuperem, * & egénum de manu peccatóris liberáte.

Neſciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant: * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi: Dii eſtis, * & filii Excelſi omnes.

Vos autem ſicut hómines moriémini, * & ſicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

Pſalmus 93.

Deus ultiónũ Dóminus, * Deus ultiónũ líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram: * redde retributiónem ſuperbis.

Uſquequò peccatóres, Dómine, * uſquequò peccatóres gloriabuntur?

Effabuntur & loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injuſtítiam?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * & hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt, * & pupillos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intelligite, inſipientes in pópulo; * & ſtulti, aliquando ſápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet? * aut qui finxit óculum, non conſíderat?

Qui córripit gentes, non árguet? * qui docet hóminem ſciéntiam?

Dóminus ſcit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ ſunt.

Diviſio Pſalmi 93.

Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, * & de lege tua docúeris eum;

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem ſuam; * & hæreditátem ſuam non derelínquet;

Quoadúsque juſtítia convertátur in judícium, * & qui juxta illam omnes qui recto ſunt corde.

Quis conſurget mihi adversùs malignantes? * aut quis ſtabit mecum adversùs operantes iniquitátem?

Niſi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitaſſet in inferno ánima mea.

Si dicébam: Motus eſt pes meus; * miſericórdia tua, Dómine, adjuvâbat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * conſolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi ſedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam juſti, * & ſánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus eſt mihi Dóminus in refúgium, * & Deus meus in adjutórium ſpei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipſórum; & in malítia eórum diſperdet eos: * diſperdet illos Dóminus Deus noſter.

Ant. Factus eſt mihi Dóminus in refúgium, & Deus meus in adjutórium ſpei meæ. *Pſ.* 93.

Capitulum. Hebr. 10.

NOlíte amíttere confidéntiam veſtram, quæ magnam habet remuneratiónem: patiéntia enim vobis neceſſária eſt; ut voluntátem Dei facientes, reportétis promiſſiónem.

℟. *br.* Bonum eſt confídere in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Bonum eſt. ℣. Bonum eſt * ſperáre in Dómino, * Quàm confídere in hómine. Glória Patri. Bonum eſt. *Pſ.* 117.

℣. Mihi adhærére Deo bonum eſt, ℟. Pónere in Dómino Deo ſpem meam. *Pſ.* 72.

AD VESPERAS.

Ant. 7. d. Oculi noſtri.

Pſalmus 122.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce, ſicut óculi ſervórum * in mánibus dominórum ſuórum,

Sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ ſuæ; * ita óculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtri.

Miſerére noſtri, Dómine, miſerére noſtri; * quia multùm repléti ſumus deſpectióne;

Quia multùm repléta eſt ánima noſtra: * oppróbrium abundántibus, & deſpéctio ſuperbis.

Ant. Oculi noſtri ad Dóminum Deum noſtrum, donec miſereátur noſtri.

Ant. 5. a. Qui confídunt in Dómino.

Pſalmus 124.

QUi confídunt in Dómino, ſicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúſalem.

Montes in circúitu ejus, & Dóminus in circúitu pópuli ſui, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum ſuper ſortem juſtórum, * ut non extendant juſti ad iniquitátem manus ſuas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátē: * pax ſuper Iſrael.

Ant. Qui confídunt in Dómino, ſicut mons Sion: non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúſalem.

Ant. 8. c. Beátus vir.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit ci-

vitátem, * fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſúrgere: * ſúrgite, poſtquam ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita filii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Ant. Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum; non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis.

Ant. 1. a. Suſtínuit.

Pſalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus, * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína usque ad noctem * ſperet Iſrael in Dómino;

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Ant. Suſtínuit ánima mea in verbo ejus: ſperávit ánima mea in Dómino.

Ant. 4. a. Speret.

Pſalmus 130.

DOmine, non eſt exaltátum cor meum, * neque eláti ſunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus ſuper me.

Si non humíliter ſentiébã, * ſed exaltávi ánimam meam;

Sicut ablactátus eſt ſuper matre ſua, * ita retribútio in ánima mea.

Speret Iſrael in Dómino; * ex hoc nunc, & usque in ſéculum.

Ant. Speret Iſrael in Dómino.

Capitulum. Rom. 15.

DEus ſpei répleat vos omni gáudio & pace in credendo; ut abundétis in ſpe, & virtúte Spíritûs ſancti.

Hymnus.

HOrres ſuperbos, nec tuam
Das álteri laudem, Deus:
Humána nil iſthinc ſibi
Decerpat arrogántia.

Ingráta quippe mens tuæ
Fluenta ſiſtit grátiæ;
Triſtique marceſcit ſtatim,
Ceu gramen exuſtum, ſiti.

Ut ſervus in manus heri
Intenta figit lúmina;
Sic ora ſacris móntibus
Non dimovémus ánxii.

Deſiderâtam ſi dare
Opem moráris; ſpes tamen,
Tenácis inſtar áncoræ,
Immóta fundat péctora.

Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui dedit
Nobis futúræ Spíritum
Hæreditátis óbſidem. Amen.

℣. A cuſtódia matutína us-

D v

que ad noctem ℟. Speret Iſrael in Dómino. *Pſ.* 129.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. E. Conſerva me.

Pſalmus 10.

IN Dómino confido : * quómodò dícitis ánimæ meæ, Tránsmigra in montem ſicut paſſer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt ſagittas ſuas in pháretra, * ut ſagittent in obſcúro rectos corde.

Quóniam quæ perfeciſti, deſtruxérunt; * juſtus autem quid fecit?

Dominus in templo ſancto ſuo : * Dóminus in cœlo ſedes ejus.

Oculi ejus in páuperem reſpiciunt: * pálpebræ ejus intérrogant filios hóminum.

Dóminus intérrogat juſtum & impium; * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam ſuam.

Pluet ſuper peccatóres láqueos : * ignis, & ſulphur, & ſpíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam juſtus Dóminus, & juſtítias diléxit : * æquitátem vidit vultus ejus.

Pſalmus 13.

DIxit inſípiens in corde ſuo : * Non eſt Deus.

Corrupti ſunt, & abomínábiles facti ſunt in ſtúdiis ſuis: * non eſt qui fáciat bonum, non eſt usque ad unum.

Dóminus de cœlo proſpexit ſuper filios hóminum, * ut videat ſi eſt intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt : * non eſt qui fáciat bonum, non eſt usque ad unum.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum; linguis ſuis dolósè agébant : * venénum áſpidum ſub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne & amaritúdine plenum eſt : * velóces pedes eórum ad effundendum ſánguinem.

Contrítio & infelícitas in viis eórum, & viam pacis non cognovérunt; * non eſt timor Dei ante óculos eórum.

Nonne cognoſcent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ſicut eſcam panis?

Dóminum non invocavérunt : illîc trepidavérunt timóre, ubi non erat timor; * quóniam Dóminus in generatióne juſta eſt.

Consílium ínopis confudiſtis, * quóniam Dóminus ſpes ejus eſt.

Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael.

Pſalmus 15.

COnſerva me, Dómine, * quóniam ſperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu, * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui ſunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ ſunt infirmitá-

tes eórum ; * póſteà accelera-vérunt.

Non congregábo conventí-cula eórum de ſanguínibus ; * nec memor ero nóminum eó-rum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ & cálicis mei : * tu es qui reſtítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris ; * étenim hæréditas mea præclára eſt mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intelléctum : * ín-ſuper & usque ad noctem in-crepuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conſpectu meo ſemper ; * quó-niam à dextris eſt mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum eſt cor meum, & exultávit lingua mea : * ínſuper & caro mea requieſcet in ſpe ;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis ſanctum tuum vidé-re corruptiónem.

Notas mihi feciſti vias vitæ ; adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo : * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.

Ant. Conſerva me, Dómine, quóniam ſperávi in te. *Pſ.* 15.

FERIA QUINTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Hódie ſi vocem Dó-mini audiéritis, * Nolíte ob-duráre corda veſtra.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Iiſdem creáti flúctibus
Pisces natant, volant aves ;
Utrumque mortáli genus
Parátur eſca córpori.
Menti ſed æternæ cibus
Debétur alter : hæc Dei
Sermóne vivit ; hanc fovet
Cœleſtis & nutrit fides.

Quæsita Chriſti ſánguine
Manávit in terras fides,
Et impiárum péctora
Victrix ſubégit géntium.

Fax illa puris córdibus
Monſtráre cœlos éfficax,
Æterna dignis íncitat
Factis meréri præmia.

Sancti leónum, per fidem,
Mulſére rugítus ; truces
Fregére regnantûm minas ;
Riſére ſtridentes rogos.

Hâc luce ſignátum, Deus,
Calcáre dona trámitem,
Et caritátis úberes
Fructus eundo cárpere.

Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. 3. b. Rectum eſt ver-bum Dómini.

Pſalmus 19.

Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis : * próte-gat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de ſan-cto, * & de Sion tueátur te.

Memor ſit omnis ſacrifícii tui ; * & holocauſtum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi ſecundùm cor tuum, * & omne conſílium tuum confírmet.

Lætábimur in ſalutári tuo, * & in nómine Dei noſtri ma-gnificábimur.

Impleat Dóminus omnes pe-titiónes tuas : * nunc cognóvi quóniam ſalvum fecit Dómi-nus chriſtum ſuum.

Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo : * in potentátibus ſalus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, & hi in equis ; * nos autem in nómine Dñi Dei noſtri invocábimus.

Ipſi obligáti ſunt, & cecidérunt ; * nos autem ſurréximus & erecti ſumus.

Dómine, ſalvum fac regem ; * & exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Pſalmus 32.

EXultáte, juſti, in Dómino : * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara : * in pſaltério decem chordárum pſállite illi.

Cantáte ei cánticum novum : * benè pſállite ei in vociferatióne.

Quia rectum eſt verbum Dómini, * & ómnia ópera ejus in fide.

Díligit miſericórdiam & judícium : * miſericórdiâ Dómini plena eſt terra.

Verbo Dómini cœli firmáti ſunt ; * & ſpíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans ſicut in utre aquas maris : * ponens in theſauris abyſſos.

Tímeat Dóminum omnis terra : * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem ;

Quóniam ipſe dixit, & facta ſunt ; * ipſe mandávit, & creáta ſunt.

Dóminus díſſipat consília géntium ; * réprobat autem cogitatiónes populórum, & réprobat consília príncipum.

Consílium autem Dómini in ætérnum manet : * cogitatiónes cordis ejus in generatióne & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 32.

BEáta gens, cujus eſt Dóminus Deus ejus : * pópulus quem elégit in hæreditátem ſibi.

De cœlo reſpexit Dóminus, * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo ſuo * reſpexit ſuper omnes qui hábitant terram ;

Qui finxit ſingillátim corda eórum ; * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non ſalvátur rex per multam virtútem ; * & gigas non ſalvábitur in multitúdine virtútis ſuæ.

Fallax equus ad ſalútem ; * in abundántia autem virtútis ſuæ non ſalvábitur.

Ecce óculi Dómini ſuper metuentes eum, * & in eis qui ſperant ſuper miſericórdia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * & alat eos in fame.

Anima noſtra ſúſtinet Dóminum ; * quóniam adjútor & protector noſter eſt :

Quia in eo lætábitur cor noſtrum, * & in nómine ſancto ejus ſperávimus.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

Ant. Rectum eſt verbum Dómini, & ómnia ópera ejus in fide. *Pſ.* 32.

Ant. 4. A. Dóminus.

Pſalmus 67.

EXurgat Deus, & diſſipentur inimíci ejus ; * & fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * ſicut fluit cera à fácie ignis, ſic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et juſti epulentur, & exultent in conſpectu Dei, * & delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, pſalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui aſcendit ſuper occáſum.

Dóminus nomen illi; * exultáte in conſpectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, & júdicis viduárum.

Deus in loco ſancto ſuo; * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo:

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * ſimíliter eos qui exáſperant, qui hábitant in ſepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conſpectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deſerto,

Terra mota eſt; * étenim cœli diſtillavérunt à fácie Dei Sínai, à fácie Dei Iſrael.

Plúviam voluntáriam ſegregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * & infirmáta eſt, tu verò perfeciſti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * paraſti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Diviſio Pſalmi 67.

Dominus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti; * & ſpeciéi domûs dividere ſpólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ, * & poſterióra dorſi ejus in pallóre auri.

Dum diſcernit cœleſtis reges ſuper eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis; * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid ſuſpicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum eſt Deo habitáre in eo; étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dñus in eis in Sina, in ſancto.

Aſcendiſti in altum, cepiſti captivitátem: * accepiſti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídie: * próſperum iter fáciet nobis Deus ſalutárium noſtrórum.

Deus noſter, Deus ſalvos faciendi; * & Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum ſuórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis ſuis.

Dixit Dóminus: Ex Baſan convertam, * convertam in profúndum maris;

Ut intingátur pes tuus in ſánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipſo.

Vidérunt ingreſſus tuos, Deus, * ingreſſus Dei mei, Regis mei qui eſt in ſancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti pſalléntibus, * in médio juvenculárum tympaniſtriárũ.

Altera diviſio Pſalmi 67.

In eccléſiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Iſrael.

Ibi Bénjamin adolescéntulus * in mentis exceſſu.

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zabúlon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúſalem,* tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum,* ut exclúdant eos qui probáti ſunt argento.

Díſſipa gentes quæ bella volunt:* vénient legáti ex Ægypto; Æthiópia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; * psállite Dómino.

Psállite Deo qui ascendit ſuper cœlum cœli * ad orientem.

Ecce dabit voci ſuæ vocem virtútis: * date glóriam Deo.

Super Iſrael magnificéntia ejus,* & virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in ſanctis ſuis; Deus Iſrael ipſe dabit virtútem & fortitúdinem plebi ſuæ: * benedictus Deus.

Ant. Dóminus dabit verbũ evangelizántibus: Deus Iſrael ipſe dabit fortitúdinem plebi ſuæ.

Ant. 8. G. Dómine.

Pſalmus 88.

MIſericórdias Dómini * in ætemum cantábo.

In generatiónem & generatiónem * annuntiábo veritátẽ tuam in ore meo.

Quóniam dixiſti: In ætemum miſericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Diſpóſui teſtamentum eléctis meis; * jurávi David ſervo meo:

Usque in æternum præparábo ſemen tuum, * & ædificábo in generatiónem & generatiónem ſedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in eccléſia ſanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * ſimilis erit Deo in filiis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio ſanctórum; * magnus & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt.

Dómine Deus virtútum, quis ſimilis tibi? * potens es, Dómine; & véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris poteſtáti maris; * motum autem fluctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliaſti ſicut vulnerátum, ſuperbum: * in bráchio virtútis tuæ diſperſiſti inimícos tuos.

Tui ſunt cœli, & tua eſt terra: * orbem terræ & plenitúdinem ejus tu fundaſti;

Aquilónem & mare tu creaſti: * Thabor & Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia: * firmétur manus tua, & exaltétur déxtera tua.

Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ; * miſericórdia & véritas præcédent fáciem tuam.

Diviſio Pſalmi 88.

BEátus pópulus qui ſcit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt,

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * & in juſtítia tua exaltabuntur;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * & in beneplácito tuo exaltábitur cornu noſtrũ.

Quia Dómini eſt aſſúmptio noſtra, * & Sancti Iſrael regis noſtri.

Tunc locútus es in viſióne ſanctis tuis, & dixiſti: * Póſui adjutórium in potente, & exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David ſervum meũ, * óleo ſancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * & bráchium meum confortábit eum.

Nihil profíciet inimícus in eo, * & filius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipſius inimícos ejus, * & odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea, & miſericórdia mea cum ipſo, * & in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * & in flumínibus déxteram ejus.

Ipſe invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, & ſuſceptor ſalútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelſum præ régibus terræ.

In æternum ſervábo illi miſericórdiam meam, * & teſtamentum meum fidéle ipſi;

Et ponam in séculum séculi ſemen ejus, * & thronum ejus ſicut dies cœli.

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam, * & in judíciis meis non ambuláverint;

Si juſtítias meas profanáverint, * & mandáta mea non cuſtodíerint,

Viſitábo in virga iniquitátes eórum, * & in verbéribus peccáta eórum.

Miſericórdiam autem meam non diſpergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea;

Neque profanábo teſtamentum meum; * & quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera diviſio Pſalmi 88.

Semel jurávi in ſancto meo, * ſi David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * & thronus ejus ſicut ſol in conſpectu meo,

Et ſicut luna perfecta in æternum, * & teſtis in cœlo fidélis.

Tu verò repuliſti & deſpexiſti, * diſtuliſti Chriſtum tuum.

Evertiſti teſtamentum ſervi tui, * profanaſti in terra ſanctuárium ejus.

Deſtruxiſti omnes ſepes ejus, * poſuiſti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes tranſeuntes viam: * factus eſt oppróbrium vicínis ſuis.

Exaltaſti déxteram deprimentium eum: * lætificaſti omnes inimícos ejus.

Averiſti adjutórium gládii ejus, * & non es auxiliátus ei in bello.

Deſtruxiſti eum ab emundatióne; * & ſedem ejus in terram colliſiſti.

Minoraſti dies témporis ejus: * perfudiſti eum confuſióne.

Uſquequò, Dómine, avertis in finem? * exardeſcet ſicut ignis ira tua?

Memoráre quæ mea ſubſtántia : * numquid enim vanè conſtituiſti omnes filios hóminum?

Quis eſt homo qui vivet, & non vidébit mortem? * éruet ánimam ſuam de manu ínferi?

Ubi ſunt miſericórdiæ tuæ antíquæ, Dómine, * ſicut juraſti David in veritáte tua?

Memor eſto, Dómine, oppróbrii ſervórum tuórum, * quod contínui in ſinu meo, multárum géntium;

Quod exprobravérunt inimíci tui, Dómine, * quod exprobravérunt commutatiónem Chriſti tui.

Benedíctus Dóminus in æternum: * fiat, fiat.

Ant. Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt, & in nómine tuo exultábunt totâ die, & in juſtítia tua exaltabuntur.

℣. Ténebræ non obſcurabuntur à te, Dómine; ℟. Et nox ſicut dies illuminábitur. *Pſ.* 138.

Pater noſter.

℣. *Sacerd.* Cognoſcant quia nomen tibi Dóminus: ℟. Tu ſolus Altíſſimus in omni terra. *Pſ.* 82.

AD LAUDES.

Ant. 4. f. Audi.

Pſalmus 80.

EXultáte Deo adjutóri noſtro: * jubiláte Deo Jacob.

Súmite pſalmum, & date tympanum, * pſaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba, * in inſigni die ſolemnitátis veſtræ;

Quia præceptum in Iſrael eſt, * & judícium Deo Jacob.

Teſtimónium in Joſeph póſuit illud, cùm exíret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divertit ab onéribus dorſum ejus: * manus ejus in cóphino ſerviérunt.

In tribulatióne invocaſti me, & liberávi te: * exaudívi te in abſcóndito tempeſtátis; probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi, pópulus meus, & conteſtábor te: * Iſrael, ſi audíeris me, non erit in te deus recens, neque adorábis deum aliénum.

Ego enim ſum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti: * diláta os tuum, & implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam; * & Iſrael non intendit mihi.

Et dimíſi eos ſecundùm deſidéria cordis eórum: * ibunt in adinventiónibus ſuis.

Si pópulus meus audiſſet me; * Iſrael ſi in viis meis ambulaſſet,

Pro níhilo fórſitan inimícos eórum humiliaſſem, * & ſuper tribulantes eos miſiſſem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti ſunt ei; * & erit tempus eórum in ſécula.

Et cibávit eos ex ádipe fruменti; * & de petra, melle ſaturávit eos.

Ant. Audi, pópulus meus, & conteſtábor te: ego ſum Dóminus Deus tuus.

Ant. 1. g. Parátum.

Pſalmus 107.

PArátum cor meum, Deus, parátu cor meum : * cantábo & pſallam in glória mea.

Exurge, glória mea; exurge, pſaltérium & cíthara : * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine, * & pſallam tibi in natiónibus;

Quia magna eſt ſuper cœlos miſericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos, Deus;* & ſuper omnem terram glória tua;

Ut liberentur dilecti tui : * ſalvum fac déxterâ tuâ, & exaudi me.

Ant. Parátum cor meum, Deus; exurgam dilúculo : confitébor tibi, Dómine.

Ant. 6. F. Dómine.

Diviſio Pſalmi 107.

DEus locútus eſt in ſancto ſuo : * exultábo, & dívidam Síchimam, & convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manaſſes; * & Ephraim ſuſcéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes ſpei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repuliſti nos? * & non exíbis, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem:* & ipſe ad níhilum dedúcet inimícos noſtros.

Ant. Dómine, vana ſalus hóminis: in Deo faciémus virtútem.

Ant. 8. c. Deus.

In Feriis, Canticum Annæ.

1. Reg. 2.

EXultávit cor meum in Dómino, * & exaltátum eſt cornu meum in Deo meo.

Dilatátum eſt os meum ſuper inimícos meos, * quia lætáta ſum in ſalutári tuo.

Non eſt ſanctus, ut eſt Dóminus; neque enim eſt álius extra te : * & non eſt fortis ſicut Deus noſter.

Nolíte multiplicáre loqui ſublímia, gloriantes : * recédant vétera de ore veſtro;

Quia Deus ſcientiárum Dóminus eſt, * & ipſi præparantur cogitatiónes.

Arcus fórtiū ſuperátus eſt;* & infirmi accincti ſunt róbore.

Repléti priùs pro pánibus ſe locavérunt; * & famélici ſaturáti ſunt,

Donec ſtérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat fílios, infirmáta eſt.

Dóminus mortíficat,& vivíficat; * dedúcit ad ínferos, & redúcit.

Dóminus páuperem facit, & ditat; * humíliat & ſúblevat.

Súſcitat de púlvere egénum, * & de ſtércore élevat páuperem;

Ut ſédeat cum princípibus,* & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim ſunt cárdines terræ, * & póſuit ſuper eos orbem.

Pedes ſanctórum ſuórum ſervábit, & ímpii in ténebris conticeſcent; * quia non in fortitúdine ſua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adverſárii ejus; * & ſuper ipſos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, & dabit impérium regi ſuo, * & ſublimábit cornu chriſti ſui.

Ant. Deus ſcientiárum Dóminus eſt, & ipſi præparantur cogitatiónes.

[*In Feſtis, Canticum.*

1. Paral. 29.

Benedictus es, Dómine, Deus Iſraël patris noſtri, * ab æterno in æternum.

Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; * & tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo ſunt & in terra, * tua ſunt.

Tuum, Dómine, regnum; * & tu es ſuper omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, & tua eſt glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus & poténtia: * in manu tua magnitúdo, & impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noſter, confitémur tibi, * & laudámus nomen tuum ínclytum.]

Ant. 5. a. Annúntiat Dóminus.

Pſalmus 147.

Lauda, Jeruſalem, Dóminum, * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui póſuit fines tuos pacem, * & ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus;

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit;

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea: * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſraël.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. Annúntiat Dóminus verbum ſuum Jacob, & judícia ſua Iſraël: non fecit táliter omni natióni.

Capitulum. 1. Petr. 2.

Vos genus electum, regále ſacerdótium, gens ſancta, pópulus acquiſitiónis; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum.

Hymnus.

Dignas quis, ô Deus, tibi
Laudes rependat, qui tuo
Pellis ténebras lúmine,
Salútis & monſtras viam?

Tu, quam jubes, donas fidem:
Hæc cúltui præeſt tuo;
Hæc mentis errores fugat;
Hæc corda ſurſum dírigit.

Te deſtitúta ſpíritu
Nil pompa ſacrórum juvat:
Secréta puri blándius
Tibi litábunt péctoris.

Vox inde cordi cónſona
Vectígal exolvet ſuum,
Et ad ſalútem líbero
Prométur ore véritas.

O, qui ſuperbos réſpuis,
Et ſimplices amas, Deus;
Ut creſcat in nobis fides,
Cordis tumórem cómprime.
Sit ſumma Patri glória:
Sit ſumma Nato, qui fidem
Cruóre fundávit ſuo:
Par ſit tibi laus; Spíritus.
Amen.

℣. Declarátio ſermónũ tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Pſ.* 118.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Tu, puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis, ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. *d.* Illúminet.

Pſalmus 66.

DEus miſereátur noſtri, & benedícat nobis: * illúminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereátur noſtri;

Ut cognoſcámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 89.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquàm montes fierent, aut formarétur terra & orbis, * à ſéculo & usque in ſéculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * & dixiſti: Convertímini, filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tanquam dies heſterna quæ prætériit, & cuſtódia in nocte;

Quæ pro níhilo habentur, * eórum anni erunt.

Manè ſicut herba tránseat, manè flóreat & tránseat: * véspere décidat, indúret & areſcat;

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbári ſumus.

Poſuiſti iniquitátes noſtras in conſpectu tuo, * ſéculum noſtrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies noſtri defecérunt, & in ira tua defécimus: * anni noſtri ſicut aránea meditabuntur.

Dies annórum noſtrórum in ipſis ſeptuaginta anni: * ſi autem in potentátibus octoginta anni,

Et ámplius eórum * labor & dolor.

Quóniam ſupervénit manſuetúdo, * & corripiémur.

Diviſio Pſalmi 89.

QUis novit poteſtátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam ſic notam fac, * & erudítos corde in ſapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequò? * & deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos.

Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ ; * & exultávimus, & delectáti ſumus ómnibus diébus noſtris.

Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, * annis quibus vídimus mala.

Réſpice in ſervos tuos, & in ópera tua ; * & dírige fílios eórum.

Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos : & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos ; * & opus mánuum noſtrárum dírige.

Ant. Illúminet Dóminus vultum ſuum ſuper nos ; ut cognoſcámus in terra viam tuã, Dómine. *Pſ.* 66.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Credo.

Pſalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & ſalus mea ; * quem timébo ?

Dóminus protector vitæ meæ ; * à quo trepidábo ?

Dum appropíant ſuper me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipſi infirmáti ſunt & cecidérunt.

Si conſiſtant adversùm me caſtra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ :

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & viſitem templum ejus.

Quóniam abſcondit me in tabernáculo ſuo : * in die malórum protexit me in abſcóndito tabernáculi ſui.

In petra exaltávit me, * & nunc exaltávit caput meum ſuper inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóſtiam vociferatiónis : * cantábo, & pſalmum dicam Dómino.

Diviſio Pſalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te : * miſerére meî, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquiſívit te fácies mea : * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me : * ne declínes in ira à ſervo tuo.

Adjútor meus eſto, ne derelinquas me, * neque deſpícias me, Deus ſalutáris meus ;

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me : * Dóminus autem aſſumpſit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua ; * & dírige me in ſémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántiũ me ; * quóniam inſurrexérunt in me teſtes iníqui, & mentíta eſt iníquitas ſibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age ; * & confortétur cor tuum, & ſúſtine Dóminum.

Pſalmus 83.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum ! * concupiſcit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum & caro mea * exſultavérunt in Deum vivum.

Etenim paſſer invénit ſibi domum, * & turtur nidum ſibi, ubi ponat pullos ſuos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus & Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: * in ſécula ſeculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus eſt auxílium abs te: * aſcenſiónes in corde ſuo diſpóſuit, in valle lacrymárum, in loco quem póſuit.

Etenim benedictiónem dabit legiſlátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine, Deus virtútum, exaudi oratiónem meam, * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noſter, áſpice, Deus, * & réſpice in fáciem chriſti tui;

Quia mélior eſt dies una in átriis tuis * ſuper míllia.

Elégi abjectus eſſe in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia miſericórdiam & veritátem díligit Deus; * grátiam & glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui ſperat in te.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium. *Pſ.* 26.

Capitulum. Hebr. 11.

EST fides ſperandárum ſubſtántia rerum, argumentum non apparéntium.

℟. *br.* Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * Quam abſcondiſti timéntibus te! Quàm magna. ℣. Perfeciſti eis * qui ſperant in te, * Quam abſcondiſti. Glória Patri. Quàm magna. *Pſ.* 30.

℣. Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes; ℟. Sed non ut lex tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Veníte, filii.

Pſalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me ſuper ſémitas juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipſa me conſoláta ſunt.

Paraſti in conſpectu meo menſam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguaſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dñi, * in longitúdinem diérum.

Pſalmus 33.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * ſemper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant manſuéti, & læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum ; * & exaltémus nomen ejus in idipſum.

Exquiſívi Dóminum ; & exaudívit me, * & ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, & illumináminì ; * & fácies veſtræ non confundentur.

Iſte pauper clamávit ; & Dóminus exaudívit eum, * & de ómnibus tribulatiónibus ejus ſalvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum ; * & erípiet eos.

Guſtáte, & vidéte quóniam ſuávis eſt Dóminus : * beátus vir qui ſperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes ſancti ejus ; * quóniam non eſt inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & eſuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Diviſio Pſalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis eſt homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos.

Próhibe linguam tuam à malo ; * & lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, & fac bonum : * inquíre pacem, & perſéquere eam.

Oculi Dómini ſuper juſtos, * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini ſuper facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt juſti ; & Dóminus exaudívit eos ; * & ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde, * & húmiles ſpíritu ſalvábit.

Multæ tribulatiónes juſtórum ; * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Cuſtódit Dóminus ómnia oſſa eórum : * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péſſima ; * & qui odérunt juſtum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas ſervórum ſuórum ; * & non delinquent omnes qui ſperant in eo.

Ant. Veníte, filii, audíte me : timórem Dómini docébo vos. *Pſ.* 33.

Capitulum. Jac. 2.

SIcut corpus ſine ſpíritu mórtuum eſt, ita & fides ſine opéribus mórtua eſt.

℟. *br.* Greſſus meos dírige, Dómine, * Secundùm elóquium tuum. Greſſus. ℣. Ut cuſtódiam * mandáta tua, * Secundùm elóquium tuum. Glória. Greſſus.

℣. Bonitátem, & diſciplínam, & ſciéntiam doce me ; ℟. Quia mandátis tuis crédidi. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 1. 2. Teſtimónia.

Pſalmus 79.

QUi regis Iſrael, inténde ; * qui dedúcis velut ovem Joſeph.

Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre coram Ephraim, Bénjamin, & Manaſſe.

Excita poténtiam tuam ; * & veni, ut ſalvos fácias nos.

Deus, converte nos, & oſtende fáciem tuam ; * & ſalvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quousque iraſcéris ſuper oratiónem ſervi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * & potum dabis nobis in lácrymis in menſúra?

Poſuiſti nos in contradictiónem vicínis noſtris; * & inimíci noſtri ſubſannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, & oſtende fáciem tuam; * & ſalvi érimus.

Diviſio Pſalmi 79.

[Dómine] víneam de Ægypto tranſtuliſti : * ejeciſti gentes, & plantaſti eam.

Dux itíneris fuiſti in conſpectu ejus : * plantaſti radíces ejus, & implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * & arbuſta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites ſuos usque ad mare, * & usque ad flumen propágines ejus.

Ut quid deſtruxiſti macériem ejus ; * & vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Extermínávit eam aper de ſylva, * & ſinguláris ferus depaſtus eſt eam.

Deus virtútum, convértere : * réſpice de cœlo, & vide, & víſita víneam iſtam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * & ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Incenſa igni, & ſuffoſſa : * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua ſuper virum déxteræ tuæ, * & ſuper fílium hóminis quem confirmaſti tibi.

Et non diſcédimus à te : * vivificábis nos, & nomen tuum invocábimus.

Dómine, Deus virtútum, converte nos, & oſtende fáciem tuam; * & ſalvi érimus.

Pſalmus 92.

Dominus regnávit, decórem indútus eſt : * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc : * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine : * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris : * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis : * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Teſtimónia tua, Dómine, credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92.

Capitulum. Rom. 4.

Credenti in eum qui juſtíficat ímpium, reputátur fides ejus ad juſtítiam, ſecundùm propóſitum grátiæ Dei.

℟. *br.* Salvávit eos Dóminus, * Et credidérunt verbis ejus. Salvávit. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Et credidérunt. Glória Patri. Salvávit. *Pſ.* 105.

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam : ℟. Re-

cordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Crédidi.

Pſalmus 115.

CRédidi, propter quod locútus ſum; * ego autem humiliátus ſum nimis.

Ego dixi in exceſſu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem ſalutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretióſa in conſpectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego ſervus tuus; * ego ſervus tuus, & filius ancillæ tuæ.

Dirupiſti víncula mea; * tibi ſacrificábo hóſtiam laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conſpectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúſalem.

Ant. Crédidi, propter quod locútus ſum; ego autem humiliátus ſum nimis.

Ant. 1. g. Confitébor.

Pſalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam audiſti verba oris mei.

In conſpectu angelórum pſallam tibi: * adorábo ad templum ſanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo ſuper miſericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificaſti ſuper omne, nomen ſanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútē.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna eſt glória Dómini;

Quóniam excelſus Dóminus, & humília réſpicit, * & alta à longè cognoſcit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & ſuper iram inimicórum meórum extendiſti manum tuam, & ſalvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, miſericórdia tua in ſéculum: ópera mánuum tuárum ne deſpícias.

Ant. Confitébor nómini tuo, Dómine, ſuper miſericórdia tua & veritáte tua.

Ant. 7. d. Generátio.

Pſalmus 144.

EXaltábo te, Deus meus rex; * & benedícam nómini tuo in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Per ſíngulos dies benedícam tibi; * & laudábo nomen tuum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.

Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; * & magnitúdinis ejus non eſt finis.

Generátio & generátio laudábit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ ſanctitátis tuæ loquentur, * & mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * & magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam

Memóriam abundántiæ ſuavitátis tuæ eructábunt, * & juſtitiâ tuâ exultábunt.

Ant. Generátio & generátio laudábit ópera tua, & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Ant. 4. *D.* Fidélis.

Diviſio Pſalmi 144.

MIſerátor & miſéricors Dóminus; * pátiens, & multùm miſéricors.

Suávis Dóminus univerſis, * & miſeratiónes ejus ſuper ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * & ſancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquentur;

Ut nótam fáciant filiis hóminum poténtiam tuam, * & glóriâ magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium ſeculórum; * & dominátio tua in omni generatióne & generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * & érigit omnes elíſos.

Oculi ómniũ in te ſperant, Dómine; * & tu das eſcam illórũ in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * & imples omne ánimal benedictióne.

Ant. Fidélis Dóminus in ómnibus verbis ſuis, & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Ant. 8. c. Prope eſt Dñus.

Altera diviſio Pſalmi 144.

JUſtus Dóminus in ómnibus viis ſuis, * & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis.

Prope eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium ſe fáciet, & deprecatiónem eórum exáudiet, * & ſalvos fáciet eos.

Cuſtódit Dóminus omnes diligentes ſe, * & omnes peccatóres diſperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum; * & benedícat omnis caro nómini ſancto ejus in ſéculum, & in ſéculum ſeculi.

Ant. Prope eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Capitulum. Rom. 10.

COrde créditur ad juſtítiam, ore autem confeſſio fit ad ſalútem; dicit enim Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim eſt diſtinctio Judæi & Græci: nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui ínvocant illum.

Hymnus.

O Fortis, ó clemens Deus,
Salútis auctor, tu fidem
Noſtris potenter ínſere,
Germen ſalútis, córdibus.

Hinc omne robur dúcimus:
Hæc arma nobis; hoc manus
Protecta ſcuto, flámmea
Retundet hoſtis ſpícula.

Hinc fúndimus preces tibi
Sacri ſub umbra nóminis,
Quo nítitur ſpes ómnium
Uno ſalútis pígnore.

Placátus illo nómine,
Labántibus feres opem,
Dabiſque, ſanctam dégener
Ne vita deturpet fidem.

Sit laus Patri, laus Filio:

Par ſit tibi laus, Spíritus,
Infúſa per quem córdibus
Relúcet imis véritas. Amen.

℣. Os meum annuntiábit juſtítiam tuam, ℟. Totâ die ſalutáre tuum. *Pſ.* 70.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Potens eſt Dóminus, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. f. Salvum me fac.

Pſalmus 11.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit ſanctus; * quóniam diminútæ ſunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti ſunt unuſquiſque ad próximum ſuum: * lábia dolóſa, in corde & corde lócuti ſunt.

Diſperdat Dóminus univerſa lábia dolóſa, * & linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam noſtram magnificábimus, lábia noſtra à nobis ſunt: * quis noſter Dóminus eſt?

Propter miſériam ínopum, & gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in ſalutári: * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia caſta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum ſéptuplum.

Tu, Dómine, ſervábis nos; * & cuſtódies nos à generatióne hac in ætemum.

In circúitu ímpii ámbulant: * ſecundùm altitúdinem tuam multiplicaſti fílios hóminum.

Pſalmus 38.

DIxi: Cuſtódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Póſui ori meo cuſtódiam, * cùm conſíſteret peccátor adversùm me.

Obmútui, & humiliátus ſum, & ſílui à bonis; * & dolor meus renovátus eſt.

Concáluit cor meum intrà me, & in meditatióne mea exardeſcet ignis: * locútus ſum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, & númerum diérum meórum, quis eſt; * ut ſciam quid deſit mihi.

Ecce menſurábiles poſuiſti dies meos; * & ſubſtántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univerſa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertranſit homo; * ſed & fruſtrà conturbátur.

Theſaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ eſt expectátio mea? nonne Dóminus? * & ſubſtántia mea apud te eſt.

Diviſio Pſalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me: * oppróbrium inſipienti dediſti me.

Obmútui, & non apérui os meum; * quóniam tu feciſti.

Amove à me plagas tuas: * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuiſti hóminem, & tabéſcere feciſti ſicut aráneam ánimam ejus: * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam: * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne ſileas, quóniam ádvena ego ſum apud te, & peregrínus, * ſicut omnes patres mei.

Remítte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam; * & ámpliùs non ero.

Ant. Salvum me fac, Dómine, quóniam diminútæ ſunt veritátes à fíliis hóminum. *Pſ.* 11.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: * Plorémus coram Dómino qui fecit nos.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAm ſánctius moves opus,
Tecum, Deus, delíberans:
Mundo recenti príncipem,
Tibique præcónem paras.

Homo creátur: hunc ſacro
Cœleſtis oris hálitu
Succendis, & vivam tui
Spiráre das imáginem.

Ergo per omnes æquoris,
Tellúris omnes & ſinus
Regnábit: at, memor ſui,
Deo minórem ſe gerat.

Heu, cæca cordis právitas!
Jugum rebellis éxcutit;
Deo ſuperbus nec timet
Æquáre pulvis vérticem.

Hinc quanta lúctuum cohors
Incumbit orbi pérdito!
O Chriſte, ni feras opem,
Spes tota ſontes déſerat.

Qui nos creávit, laus Patri;
Qui nos redémit, Fílio;
Cujus movémur hálitu,
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ant. 7. b. Contriſtátus ſum.

Pſalmus 51.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injuſtítiam cogitávit lingua tua: * ſicut novácula acúta feciſti dolum.

Dilexiſti malítiam ſuper benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexiſti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolóſa.

Proptéreà Deus déſtruet te in finem: * evellet te, & emigrábit te de tabernáculo tuo, & radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt juſti, & timébunt, & ſuper eum ridébunt;* & dicent: Ecce homo qui non póſuit Deum adjutórem ſuum;

Sed ſperávit in multitúdine divitiárum ſuárum, * & præváluit in vanitáte ſua.

Ego autem ſicut olíva fructífera in domo Dei: * ſperávi in miſericórdia Dei in ætérnum, & in ſéculum ſéculi.

Confitébor tibi in ſéculum, quia feciſti; * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum eſt in conſpectu ſanctórum tuórum.

Pſalmus 54.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, & ne deſpéxeris deprecatiónem meam: * inténde mihi, & exaudi me.

Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, * & conturbátus ſum à voce inimíci, & à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * & in ira moleſti erant mihi.

Cor meum conturbátum eſt in me, * & formído mortis cécidit ſuper me.

Timor & tremor venérunt ſuper me, * & contexérunt me ténebræ.

Et dixi : Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ ? * & volábo, & requieſcam.

Ecce, elongávi fúgiens, * & manſi in ſolitúdine.

Expectábam eum qui ſalvum me fecit à puſillanimitáte ſpíritûs, * & tempeſtáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum ; * quóniam vidi iniquitátem & contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam ſuper muros ejus iníquitas ; * & labor in médio ejus, & injuſtítia.

Et non defécit de platéis ejus * uſúra & dolus.

Quóniam ſi inimícus meus maledixiſſet mihi, * ſuſtinuiſſem útique ;

Et ſi is qui óderat me, ſuper me magna locútus fuiſſet, * abſcondiſſem me fórſitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus & notus meus ;

Qui ſimul mecum dulces capiébas cibos ; * in domo Dei ambulávimus cum conſenſu.

Véniat mors ſuper illos, * & deſcendant in infernum vivéntes ;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi ; * & Dóminus ſalvábit me.

Diviſio Pſalmi 54.

VEſperè, & manè, & merídiè narrábo & annuntiábo ; * & exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi ; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, & humiliábit illos, * qui eſt ante ſécula.

Non enim eſt illis commutátio, & non timuérunt Deum :* extendit manum ſuam in retribuendo.

Contaminavérunt teſtamentum ejus, diviſi ſunt ab ira vultûs ejus ; * & appropinquávit cor illíus.

Molliti ſunt ſermónes ejus ſuper óleum ; * & ipſi ſunt jácula.

Jacta ſuper Dóminum curam tuam, & ipſe te enútriet :* non dabit in æternum fluctuatiónem juſto.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri ſánguinũ & dolóſi non dimidiábunt dies ſuos ; * ego autem ſperábo in te, Dómine.

Ant. Contriſtátus ſum in exercitatióne mea, & conturbátus ſum ; quóniam declinavérunt in me iniquitátes. *Pſ.* 54.

Ant. 2. D. Ab inſurgéntibus in me.

Pſalmus 58.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus ; * & ab inſurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * & de viris ſánguinum ſalva me ;

Quia ecce cepérunt ánimam eá: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine; * ſine iniquitáte cucurri, & direxi.

Exurge in occurſum meum, & vide; * & tu, Dómine Deus virtútum, Deus Iſrael.

Intende ad viſitandas omnes gentes: * non miſereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad véſperã; * & famem patientur ut canes, & circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore ſuo, & gládius in lábiis eórum; * quóniam quis audívit?

Et tu, Dómine, deridébis eos: * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam, quia Deus ſuſceptor meus es: * Deus meus, miſericórdia ejus prævéniet me.

Diviſio Pſalmi 58.

Deus oſtendet mihi ſuper inimícos meos: * ne occídas eos, nequando obliviſcantur pópuli mei.

Diſperge illos in virtúte tua, * & depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, ſermónem labiórum ipſórum; * & comprehendantur in ſupérbia ſua.

Et de execratióne & mendácio annuntiabuntur in conſummatióne; * in ira conſummatiónis, & non erunt.

Et ſcient quia Deus dominábitur Jacob, * & finium terræ.

Convertentur ad véſperam; & famem patientur ut canes, & circuíbunt civitátem.

Ipſi diſpergentur ad manducandum; * ſi verò non fúerint ſaturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam; * & exultábo manè miſericórdiam tuam;

Quia factus es ſuſceptor meus & refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi pſallam; quia Deus ſuſceptor meus es: * Deus meus, miſericórdia mea.

Pſalmus 60.

Exaudi, Deus, deprecatiónem meam: * intende oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamávi, dum anxiarétur cor meum: * in petra exaltaſti me.

Deduxiſti me, quia factus es ſpes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in ſécula: * prótegar in velamento alárum tuárum;

Quóniam tu, Deus meus, exaudiſti oratiónem meam, * dediſti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies ſuper dies regis adjicies, * annos ejus uſque in diem generatiónis & generatiónis.

Pérmanet in æternum in conſpectu Dei: * miſericórdiam & veritátem ejus qui requíret?

Sic pſalmum dicam nomini tuo in ſéculũ ſéculi, * ut reddam vota mea de die in die

Ant. Ab inſurgéntibus in me líbera me, Dómine; quia irruérunt in me fortes. *Pſ.* 58.

Ant. 4. a. In conſpectu.

Pſalmus 68.

SAlvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Infixus ſum in limo profundi, * & non eſt ſubſtántia.

Veni in altitúdinem maris, * & tempeſtas demerſit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ ſunt fauces meæ: * defecérunt óculi mei, dum ſpero in Deum meum.

Multiplicáti ſunt ſuper capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti ſunt qui perſecúti ſunt me inimíci mei injuſtè: * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu ſcis inſipiéntiam meam: * & delicta mea à te non ſunt abſcóndita.

Non erubeſcant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur ſuper me, * qui quærunt te, Deus Iſrael.

Quóniam propter te ſuſtínui oppróbrium, * opéruit confúſio fáciem meam.

Extráneus factus ſum frátribus meis, & peregrínus fíliis matris meæ.

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt ſuper me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam; * & factum eſt in oppróbrium mihi.

Et póſui veſtimentum meũ cilícium: * & factus ſum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui ſedébant in porta; * & in me pſallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine: * tempus beneplácITI, Deus.

In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte ſalútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * líbera me ab iis qui óderunt me, & de profundis aquárum.

Non me demergat tempeſtas aquæ, neque abſórbeat me profundum, * neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum.

Diviſio Pſalmi 68.

EXaudi me, Dómine, quóniam benigna eſt miſericórdia tua: * ſecundùm multitúdinem miſeratiónum tuárum réſpice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, & líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Tu ſcis impropérium meum, & confuſiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conſpectu tuo ſunt omnes qui tríbulant me: * impropérium expectávit cor meum, & miſériam.

Et ſuſtínui qui ſimul contriſtarétur, & non fuit; * & qui conſolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * & in ſiti mea potavérunt me acéto.

Fiat menſa eórum coram ipſis in láqueum, * & in retributiónes, & in ſcándalum.

Obſcurentur óculi eórum, ne vídeant; * & dorſum eórum ſemper incurva.

Effunde ſuper eos iram tuam; * & furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deſerta; * & in tabernáculis eórum non ſit qui inhábitet;

Quóniam quem tu percuſſiſti, perſecúti ſunt; * & ſuper dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem ſuper iniquitátem eórum; * & non intrent in juſtítiam tuam.

Deleantur de libro vivéntium; * & cum juſtis non ſcribantur.

Altera Diviſio Pſalmi 68.

EGo ſum pauper & dolens: * ſalus tua, Deus, ſuſcépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo ſuper vítulum novellum, * córnua producentem & úngulas.

Vídeant páuperes, & læ-tentur: * quærite Deum, & vivet ánima veſtra;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * & vinctos ſuos non deſpexit.

Laudent illum cœli & terra, * mare, & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus ſalvam fáciet Sion, * & ædificabuntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.

Et ſemen ſervórum ejus poſſidébit eam; * & qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. In conſpectu tuo ſunt omnes qui tríbulant me: impropérium expectávit cor meum, & miſériam.

℣. Die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua: ℟. Converſus ſum in ærumna mea, dum confígitur ſpina. *Pſ.* 31.

Pater noſter.

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum; ℟. Et ab inimícis meis ſalvus ero. *Pſ.* 17.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. Auribus.

Pſalmus 53.

DEus, in nómine tuo ſalvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei;

Quóniam aliéni inſurrexérunt adversùm me, & fortes quæſiérunt ánimam meam, * & non propoſuérunt Deum ante conſpectum ſuum.

Ecce enim Deus ádjuvat me; * & Dóminus ſuſceptor eſt ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis; * & in veritáte tua diſperde illos.

Voluntáriè ſacrificábo tibi; * & confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum eſt:

Quóniam ex omni tribulatióne eripuiſti me; * & ſuper inimícos meos deſpexit óculus meus.

Ant. Auribus pércipe, Dómine, verba oris mei; quóniam aliéni inſurrexérunt adversùm me.

Ant. 7. c. Deus meus.

Pſalmus 70.

IN te, Dómine, ſperávi, non confundar in ætérnum: * in juſtítia tua líbera me, & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * & ſalva me.

Eſto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum, * ut ſalvum me fácias;

Quóniam firmamentum meum * & refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agentis, & iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, ſpes mea à juventúte mea.

In te confirmátus ſum ex útero: de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea ſemper.

Tanquam prodígium factus ſum multis, * & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore ſenectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * & qui cuſtodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; perſequímini & comprehéndite eum, * quia non eſt qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meum réſpice.

Confundantur & defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiantur confuſióne & pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem ſemper ſperábo; * & adjíciam ſuper omnem laudem tuam.

Ant. Deus meus, éripe me de manu peccatóris; quóniam tu es patiéntia mea.

Ant. 3. d. Lingua mea.

Diviſio Pſalmi 70.

OS meum annuntiábit juſtítiam tuam, * totâ die ſalutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor juſtítiæ tuæ ſolíus.

Deus, docuiſti me à juventúte meâ; * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua,

Et usque in ſenectam & ſénium: * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra eſt,

Poténtiam tuam & juſtítiam tuam, Deus, usque in altíſſima quæ feciſti magnália: * Deus, quis ſímilis tibi?

Quantas oſtendiſti mihi tribulatiónes multas, & malas? * & converſus vivificaſti me, & de abyſſis terræ iterùm reduxiſti me.

Multiplicaſti magnificéntiam tuam; * & converſus, conſolátus es me.

Nam & ego confitébor tibi in vaſis pſalmi veritátem tuam, Deus: * pſallam tibi in cíthara, Sanctus Iſrael.

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi: * & ánima mea, quam redemiſti.

Sed & lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuam, * cùm confúſi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. Lingua mea totâ die meditábitur juſtítiam tuam, cùm confúſi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

Ant. 8. G. Cùm irátus fúeris.

In Feriis, Canticum Habacuc.

Cap. 3.

Domine, audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine, opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis.

Deus ab Auſtro véniet, * & ſanctus de monte Pharan.

Opéruit cœlos glória ejus, * & laudis ejus plena eſt terra.

Splendor ejus ut lux erit, córnua in mánibus ejus: * ibi abſcóndita eſt fortitúdo ejus.

Ante fáciem ejus ibit mors; * & egrediétur diábolus ante pedes ejus.

Stetit, & menſus eſt terram: * aſpexit, & diſſolvit gentes; & contríti ſunt montes ſéculi.

Incurváti ſunt colles mundi * ab itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabuntur pelles terræ Mádian.

Numquid in flumínibus irátus es, Dómine? * aut in fluminibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?

Qui aſcendes ſuper equos tuos, * & quadrígæ tuæ ſalvátio;

Súſcitans ſuſcitábis arcum tuum: * juramenta tríbubu quæ locútus es.

Flúvios ſcindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes; gurges aquárum tránſiit.

Dedit abyſſus vocem ſuam: altitúdo manus ſuas levávit.

Sol & luna ſtetérunt in habitáculo ſuo: * in luce ſagittárum tuárum ibunt, in ſplendóre fulgurantis haſtæ tuæ.

In frémitu conculcábis terram: * & in furóre obſtupefácies gentes.

Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, * in ſalútem cum chriſto tuo.

Percuſſiſti caput de domo ímpii; * denudaſti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixiſti ſceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad diſpergendum me.

Exultátio eórum, * ſicut ejus qui dévorat páuperem in abſcóndito.

Viam feciſti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus eſt venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óſſibus meis, * & ſubter me ſcáteat;

Ut requieſcam in die tribulatiónis, * ut aſcendam ad pópulum accinctum noſtrum.

Ficus enim non florébit; & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olivæ; * & arva non áfferent cibum.

Abſcindétur de ovíli pecus; & non erit armentum in præſépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo, * & exultábo in Deo Jeſu meo.

Deus Dóminus, fortitúdo mea, * & ponet pedes meos quaſi cervórum.

Et ſuper excelſa mea dedúcet me victor * in pſalmis canentem.

Ant. Cùm irátus fúeris, Dómine, miſericórdiæ recordáberis.

[*In Feſtis, Canticum.* Iſaïæ 26.

URbs fortitúdinis noſtræ Sion: * Salvátor ponétur in ea murus & antemurále.

Aperíte portas, * & ingrediátur gens juſta, cuſtódiens veritátem.

Vetus error ábiit: ſervábis pacem; * pacem, quia in te ſperávimus.

Speraſtis in Dómino in ſeculis æternis, * in Dómino Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelſo, * civitátem ſublímem humiliábit.

Humiliábit eam uſque ad terram, * détrahet eam uſque ad púlverem.

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, greſſus egenórum.

Sémita juſti recta eſt, * rectus callis juſti ad ambulandum.

Et in ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: * nomen tuum, & memoriále tuum in deſidério ánimæ.

Anima mea deſiderávit te in nocte; * ſed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * juſtítiam diſcent habitatóres orbis.

Miſereámur ímpio, & non diſcet juſtítiam: * in terra ſanctórum iníqua geſſit, & non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua; * & non vídeant:

Vídeant, & confundantur zelantes pópuli; * & ignis hoſtes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis; * ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis.]

Ant. 4. *D.* Laudábo.

Pſalmus 145

LAuda, ánima mea, Dóminum: * laudábo Dóminum in vita mea; pſallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non eſt ſalus.

Exíbit ſpíritus ejus, & revertetur in terram ſuam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, ſpes ejus in Dómino Deo ipſíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis ſunt.

Qui cuſtódit veritátem in ſéculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat eſcam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elíſos: * Dóminus díligit juſtos.

Dóminus cuſtódit ádvenas: pupíllum & víduam ſuſcípiet; * & vias peccatórum diſperdet.

Regnábit Dóminus in ſécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Ant. Laudábo in vita mea Dóminum, qui facit judícium injúriam patiéntibus.

Capitulum. Iſaïæ 33.

DOmine, miſerére noſtri; te enim expectávimus: eſto bráchium noſtrum in mane, & ſalus noſtra in témpore tribulatiónis.

Hymnus.

ULtrícibus nos úndique
Dum ſáucias telis, Deus,
Quis ferre, te præter, queat
Mœréntibus ſolátium?

Mundus faceſſat: nil opis
Favóre præſtat fútili:
Fallácibus quin áſperat
Alitque fomentis malum.

Flagella nos terrent tua;
Non illa ſpem demunt tamen:
Quæ ferre nos jubes, Pater,
Fiunt medéla vúlnerum.

At ímpetus libídinum
Ferocientes cómprime;
Hæc vera nos vexant mala,
Sanáre quæ ſolus potes.

Quid ergo ceſſas? ingruunt
Intùs forìſque prælia;
Hoſti-ne præda mens erit
Chriſti redempta ſánguine?

Audis precantes: ánxiæ
Spes blanda jam menti redit:
O Chriſte, tetros mors tua
Mortis pavóres díscutit.

Sit Trinitáti glória,
Quæ ſic flagellis quos amat
Exercet, ut cleméntiæ
Rurſum recordétur ſuæ.
Amen.

℣. Exultábo manè miſericórdiam tuam; ℟. Quia factus es ſusceptor meus in die tribulatiónis. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Per víscera miſericórdiæ Dei noſtri viſitávit nos óriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Exurge.

Pſalmus 43.

DEus, áuribus noſtris audívimus, patres noſtri annuntiavérunt nobis opus * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes diſpérdidit, & plantaſti eos: * afflixiſti pópulos, & expuliſti eos.

Nec enim in gládio ſuo poſſedérunt terram, * & bráchium eórum non ſalvávit eos:

Sed déxtera tua, & bráchium tuum, & illuminátio vultûs tui; * quóniam complacuiſti in eis.

Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, * qui mandas ſalútes Jacob.

In te inimícos noſtros ventilábimus cornu, * & in nómine tuo ſpernémus inſurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo ſperábo, * & gládius meus non ſalvábit me.

Salvaſti enim nos de affligéntibus nos, * & odientes nos confudiſti.

Diviſio Pſalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die; * & in nómine tuo confitébimur in ſéculum.

Nunc autem repuliſti, & confudiſti nos; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris.

Avertiſti nos retrorsùm poſt inimícos noſtros; * & qui odérunt nos, diripiébant ſibi.

Dediſti nos tanquam oves eſcárum, * & in géntibus diſperſiſti nos.

Vendidiſti pópulum tuum ſine prétio, * & non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Poſuiſti nos oppróbrium vicínis noſtris, * ſubſannatiónẽ & derísum his qui ſunt in circúitu noſtro.

Poſuiſti nos in ſimilitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me eſt; * & confúſio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis & obloquentis, * à fácie inimíci & perſequentis.

Hæc ómnia venérunt ſuper nos; nec oblíti ſumus te, * & iníquè non égimus in teſtamento tuo.

Et non receſſit retrò cor noſtrum, * & declinaſti ſémitas noſtras à via tua;

Quóniam humiliaſti nos in loco afflictiónis, * & coopéruit nos umbra mortis.

Altera diviſio Pſalmi 43.

SI oblíti ſumus nomen Dei noſtri, * & ſi expándimus manus noſtras ad deum aliénum:

Nonne Deus requíret iſta? * ipſe enim novit abſcóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis.

Exurge, quare obdormis, Dómine? * exurge, & ne repellas in finem.

Quare fáciem tuam avertis? * oblivíſceris inópiæ noſtræ & tribulatiónis noſtræ?

Quóniam humiliáta eſt in púlvere ánima noſtra, * conglutinátus eſt in terra venter noſter.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Exurge, quare obdormis, Dómine? exurge, & ne repellas in finem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Circumdedérunt.

Pſalmus 39.

EXpectans expectávi Dóminum, * & intendit mihi.

Et exaudívit preces meas; * & eduxit me de lacu miſériæ, & de luto fæcis.

Et ſtátuit ſuper petram pedes meos, * & direxit greſſus meos.

Et immíſit in os meum cánticum novum, * carmen Deo noſtro.

Vidébunt multi, & timébunt; * & ſperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus, * & non reſpexit in vanitátes & insánias falſas.

Multa feciſti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * & cogitatiónibus tuis non eſt qui ſimilis ſit tibi.

Annuntiávi & locútus ſum: * multiplicáti ſunt ſuper númerum.

Sacrifícium & oblatiónem noluiſti; * aures autem perfeciſti mihi.

Holocauſtum & pro peccáto non poſtulaſti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In câpite libri ſcriptum eſt de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

Diviſio Pſalmi 39.

ANnuntiávi juſtítiam tuam in eccléſia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti.

Juſtítiam tuam non abſcondi in corde meo: * veritátem tuam & ſalutáre tuum dixi.

Non abſcondi miſericórdiam tuam & veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miſeratiónes tuas à me: * miſericórdia tua & véritas tua ſemper ſuscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non eſt númerus; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ ſunt ſuper capillos cápitis mei; * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dómine, ad adjuvandum me réſpice.

Confundantur & revereantur ſimul, qui quærunt ánimā meam, * ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, & revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confeſtim confuſiónem ſuam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent & lætentur ſuper te omnes quærentes te; * & dicant ſemper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt ſalutáre tuum.

Ego autem mendícus ſum & pauper: * Dóminus ſollícitus eſt mei.

Adjútor meus, & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Pſalmus 57.

SI verè útique juſtítiam loquímini, * recta judicáte, filii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injuſtítias manus veſtræ concinnant.

Alienáti ſunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti ſunt falſa.

Furor illis ſecundùm ſimilitúdinem ſerpentis: * ſicut áſpidis ſurdæ, & obturantis aures ſuas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * & venéfici incantantis ſapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipſórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decurrens: * intendit arcum ſuum donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * ſupercécidit ignis, & non vidérunt ſolem.

Priusquàm intellígerent ſpinæ veſtræ rhamnum; * ſicut viventes, ſic in ira abſorbet eos.

Lætábitur juſtus cùm víderit vindíctam: * manus ſuas lavábit in ſánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útique eſt fructus juſto, * útique eſt Deus júdicans eos in terra.

Ant. Circumdedérunt me mala quórum non eſt númer-

rus : compláceat tibi, Dómine, ut éruas me. *Pſ.* 39.

Capitulum. 2. Cor. 1.

SUpra modum graváti ſumus ſupra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipſi in nobiſmetipſis reſponſum mortis habúimus, ut non ſimus fidentes in nobis, ſed in Deo qui ſúſcitat mórtuos; qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit; in quem ſperámus quóniam & adhuc erípiet.

℟. *br.* Multiplicáti ſunt, * Qui odérunt me gratìs. Multiplicáti ſunt. ℣. Confortáti ſunt * qui perſecúti ſunt me injuſtè, * Qui. Glória Patri. Multiplicáti ſunt. *Pſ.* 68.

℣. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me : ℟. Ad defenſiónem meam cónſpice. *Pſ.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Potum meum.

Pſalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me : * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei, * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percuſſus ſum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus ſum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pelicáno ſolitúdinis : * factus ſum ſicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei, * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miſcébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans alliſiſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt; * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Diviſio Pſalmi 101.

TU exurgens miſeréberis Sion, * quia tempus miſerendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miſerebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória ſua.

Reſpexit in oratiónem humílium, * & non ſprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo : * Dóminus de cœlo in terram aſpexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut ſólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúſalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut ſérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis ſuæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Altera diviſio Pſalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundaſti: * & ópera mánuum tuárum ſunt cœli.

Ipſi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes ſicut veſtimentum veteraſcent; * & ſicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur.

Tu autem idem ipſe es, * & anni tui non deficient.

Fílii ſervórum tuórum habitábunt; * & ſemen eórum in ſéculum dirigétur.

Ant. Potum meum cum fletu miſcébam, à fácie iræ & indignatiónis tuæ, Dómine.

Capitulum. Hebr. 12.

VObis, tanquam fíliis, lóquitur [Deus] dicens: Fili mi, noli negligere disciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris: quem enim díligit Dóminus, caſtígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit. In disciplína perſeveráte.

℟. *br.* Ego, Dómine, * In flagella parátus ſum. Ego. ℣. Et dolor meus * in conſpectu meo ſemper: * In flagella. Glória Patri. Ego.

℣. Dómine, ante te omne deſidérium meum; ℟. Et gémitus meus à te non eſt abſcónditus. *Pſ.* 37.

AD NONAM.

Ant. 6. *F.* Deus meus.

Pſalmus 21.

DEus, Deus meus, réſpice in me: quare me dereliquiſti? * longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies; * & nocte, & non ad inſipiéntiā mihi.

Tu autem in ſancto hábitas, * laus Iſrael.

In te ſperavérunt patres noſtri: * ſperavérunt, & liberaſti eos.

Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt: * in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi.

Ego autem ſum vermis & non homo; * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes videntes me, deriſérunt me: * locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxiſti me de ventre; * ſpes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus ſum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Diviſio Pſalmi 21.

[DEus meus] ne discéſſeris à me, * quóniam tribulátio próxima, eſt quóniam non eſt qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obſedérunt me.

Aperuérunt ſuper me os ſuum, * ſicut leo rápiens & rúgiens.

Sicut aqua effúſus ſum, * & diſperſa ſunt ómnia oſſa mea.

Factum eſt cor meum tanquam cera liquescens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam teſta virtus mea, & lingua mea adhæſit fáucibus meis; * & in púlverem mortis deduxiſti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obſédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt ómnia oſſa mea.

Ipſi verò conſideravérunt & inſpexérunt me: * diviſérunt ſibi veſtimenta mea, & ſuper veſtem meam miſérunt ſortem.

Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * ad defenſiónem meam cónſpice.

Erue à frámea, Deus, ánimam meam, * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis, * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis: * in médio eccléſiæ laudábo te.

Altera diviſio Pſalmi 21.

QUi timétis Dóminum, laudáte eum: * univerſū ſemen Jacob, glorificáte eum.

Tímeat eum omne ſemen Iſrael; * quóniam non ſprevit neque deſpexit deprecatiónem páuperis.

Nec avertit fáciem ſuam à me; * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.

Apud te laus mea in eccléſia magna: * vota mea reddam in conſpectu timéntium eum.

Edent páuperes, & ſaturabuntur; & laudábunt Dóminum qui requírunt eum: * vivent corda eórum in ſéculum ſéculi.

Reminiscentur & convertentur ad Dóminum * univerſi fines terræ.

Et adorábunt in conſpectu ejus * univerſæ famíliæ géntium;

Quóniam Dómini eſt regnum, * & ipſe dominábitur géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conſpectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet; * & ſemen meum ſérviet ipſi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra; * & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.

Ant. Deus meus, quare me dereliquiſti? longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Capitulum. Thren. 5.

QUare in perpétuum obliviſcéris noſtri? derelinques nos in longitúdine diérum? Converte nos, Dómine, ad te, & convertémur: ínnova dies noſtros, ſicut à princípio; ſed projíciens repuliſti nos, irátus es contra nos vehementer.

℟. *br.* Usquequò, Dómine, * Obliviſcéris me in finem? Usquequò. ℣. Usquequò exaltábitur * inimícus meus ſuper

me ? * Obliviſcéris me in finē. Glória. Usquequò. *Pſ.* 12.

℣. Exurge, Dómine Deus, exaltétur manus tua : ℟. Ne obliviscáris páuperum. *Pſ.* 9.

AD VESPERAS.

Ant. 4. A. Supra dorſum.

Pſalmus 128.

SÆpè expugnavérunt me à juventúte mea, * dicat nunc Iſrael.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem ſuam.

Dóminus juſtus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur & convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant ſicut fœnum tectórum, * quod, priusquàm evellátur, exáruit :

De quo non implévit manum ſuam, qui metit; * & ſinum ſuum, qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui præteribant : Benedíctio Dómini ſuper vos : * benedíximus vobis in nómine Dómini.

Ant. Supra dorſum meum fabricavérunt peccatóres : prolongavérunt iniquitátem ſuam.

Ant. 2. D. Poſuiſti.

Pſalmus 138.

DOmine, probaſti me, & cognoviſti me : * tu cognoviſti ſeſſiónem meam, & reſurrectiónem meam.

Intellexiſti cogitatiónes meas de longè : * ſémitam meam, & funículum meum inveſtigaſti.

Et omnes vias meas prævidiſti, * quia non eſt ſermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognoviſti ómnia, noviſſima & antíqua : * tu formaſti me, & poſuiſti ſuper me manum tuam.

Mirábilis facta eſt ſciéntia tua ex me : * confortáta eſt, & non pótero ad eam.

Quò ibo à ſpíritu tuo ? * & quò à fácie tua fúgiam ?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es : * ſi deſcéndero in infernum, ades :

Si ſúmpſero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris;

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórſitan ténebræ conculcábunt me; * & nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obſcurabuntur à te; & nox ſicut dies illuminábitur : * ſicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu poſſediſti renes meos : * ſuscepiſti me de útero matris meæ.

Ant. Poſuiſti ſuper me manum tuam, Dómine : quò à fácie tua fúgiam ?

Ant. 6. F. Confitébor tibi.

Diviſio Pſalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine] quia terribíliter magnificátus es; * mirabília ópera tua, & ánima mea cognoscit nimis.

Non eſt occultátum os meū à te quod feciſti in occulto : * & ſubſtántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui; & in libro tuo omnes ſcribentur : * dies formabuntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus eſt principátus eórum.

Dinumerábo eos, & ſuper arénam multiplicabuntur : * exurrexi, & adhuc ſum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri sánguinum, declináte à me;

Quia dícitis in cogitatióne :* Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam? * & ſuper inimícos tuos tabescébam?

Perfecto ódio óderam illos; * & inimíci facti ſunt mihi.

Proba me, Deus, & ſcito cor meum : * intérroga me, & cognosce ſémitas meas;

Et vide ſi via iniquitátis in me eſt, * & deduc me in via æterna.

Ant. Confitébor tibi, Dómine, quia terribíliter magnificátus es; ánima mea cognoscit nimis.

Ant. 3. b. Cuſtódi me, Dómine.

Pſalmus 139.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * totâ die conſtituébant prælia.

Acuérunt linguas ſuas ſicut ſerpentis : * venénum áspidum ſub lábiis eórum.

Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris; * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt ſupplantáre greſſus meos : * abſcondérunt ſuperbi láqueum mihi,

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter ſcándalum poſuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Ant. Cuſtódi me, Dómine, de manu peccatóris.

Ant. 7. c. Dómine, Dómine.

Diviſio Pſalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus ſalútis meæ, * obumbraſti ſuper caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à deſidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me; ne derelínquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eórum; * labor labiórum ipſórum opériet eos.

Cadent ſuper eos carbónes: in ignem dejícies eos; * in miſériis non ſubſiſtent.

Vir linguóſus non dirigétur in terra : * virum injuſtum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium inopis, * & vindictam páuperum.

Verúmtamen juſti confitebuntur nómini tuo; * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Dómine, Dómine, virtus ſalútis meæ, ne derelínquas me.

Capitulum. Hebr. 12.

DEponentes omne pondus & circumſtans nos peccátum, per patiéntiam curramus

ad propóſitū nobis certámen; aſpicientes in auctórem fidei & conſummatórem Jeſum, qui, propóſito ſibi gáudio, ſuſtínuit crucem, confuſióne contemptâ.

Hymnus.

LUgéte, pacis Angeli:
Mortális en ultrò Deus,
Culpæ gerens imáginem,
Pœnam nocentûm ſúſtinet.

Amóris ô miráculum!
O cordis humáni ſtupor!
Inſons Deus neci datur;
Pigébit & ſontes pati!

Nos ſempiternis crux tua,
O Chriſte, flammis éruit:
Hîc ure, vindex, hîc ſeca,
Parcas in æternum modò.

Caro reclámat; ſed Patris
Urget volúntas: nos tuâ
Virtúte da fortes ſequi,
Jeſu, quod exemplo doces.

Livóre ſanátos tuo,
Tuoque lotos ſánguine,
Peccando ne novam ſinas
Paráre nos tibi crucem.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natoque ſit laus víctimæ:
Par ſit tibi laus, qui ſacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

℣. Clamávi ad te, Dómine, totâ die: ℟. Expandi ad te manus meas. *Pſ.* 87.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. *D.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio ſuo: diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. *Luc.* 1.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Dómine.

Pſalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi, * & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non eſt pax óſſibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ ſupergreſſæ ſunt caput meum: * & ſicut onus grave graváte ſunt ſuper me.

Putruérunt & corruptæ ſunt cicatríces meæ, * à fácie inſipiéntiæ meæ.

Miſer factus ſum & curvátus ſum usque in finem: * totâ die contriſtátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus; * & non eſt ſánitas in carne mea.

Afflictus ſum & humiliátus ſum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne deſidérium meum; * & gémitus meus à te non eſt abscónditus.

Cor meum conturbátum eſt, derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipſum non eſt mecum.

Diviſio Pſalmi 37.

AMíci mei, & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & ſtetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè ſtetérunt; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti ſunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam ſurdus non audiébam, * & ſicut mutus non apériens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo non áudiens, * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, ſperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequando ſupergáudeant mihi inimíci mei; * &, dum commoventur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Quóniam ego in flagella parátus ſum; * & dolor meus in conſpectu meo ſemper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me; * & multiplicáti ſunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam ſequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discéſſeris à me.

Intende in adjutórium meũ, * Dómine Deus ſalútis meæ.

Pſalmus 55.

MIſerére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diéi timébo; * ego verò in te ſperábo.

In Deo laudábo ſermónes meos, in Deo ſperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, & abſcondent: * ipſi calcáneum meum obſervábunt.

Sicut ſuſtinuérunt ánimam meam, pro níhilo ſalvos fácies illos: * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * poſuiſti lácrymas meas in conſpectu tuo, ſicut & in promiſſióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum: * in Dómino laudábo ſermónem.

In Deo ſperávi: * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me ſunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudatiónes tibi;

Quóniam eripuiſti ánimam meam de morte, & pedes meos de lapſu; * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Ant. Dómine Deus meus, ne diſcéſſeris à me. *Pſ.* 37.

SABBATO.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus ipſe eſt Deus noſter: * Veníte, adorémus. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TAndem peractis, ô Deus,
Sexto diérum límite,
Ponis modum labóribus,
Orbique plaudis cóndito.

At dum perenni ſéptimam
Lucem quiéti cónſecras,
En te repoſcit dénuo
Alter creatórem labor.

Te cuncta nempe prædicant;

Te terra, pontus, ſidera
Cantu celébrant æmulo;
Peccátor unus diſſonat.
Tu pectus aufer ſáxeum;
Tu cárneum pectus crea:
Et caritátis úberes
Fructus canent hymnum tibi.
Hæc te juvant præcónia,
Si facta voci cónſonent:
Sic efficáci flěctitur
Divína majeſtas prece.
Ætema laus & glória
Uni ſit & trino Deo,
Qui cuncta nutu cóndidit,
Nutuque ſervat cóndita.
Amen.

Ant. 3. a. Propter innocéntiam.

Pſalmus 40.

BEátus qui intélligit ſuper egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus: * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi: Dómine, miſerére meì; * ſana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi: * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur: * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur forìs, * & loquebátur in idípſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei: * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum conſtituérunt adversùm me: * numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meì, & reſúſcita me; * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuſcepiſti, * & confirmaſti me in conſpectu tuo in ætermum.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael à ſéculo, & usque in ſéculum: * fiat, fiat.

Pſalmus 48.

AUdíte hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, & filii hóminum, * ſimul in unum dives & pauper.

Os meum loquétur ſapiéntiam, * & meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in pſaltério propoſitiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúmdabit me.

Qui confídunt in virtúte ſua, * & in multitúdine diviárum ſuárum gloriantur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem ſuam,

Et prétium redemptiónis ánimæ ſuæ: * & laborábit in

æternum, * & vivet adhuc in finem.

Non vidébit intéritũ, * cùm víderit ſapientes morientes.

Simul insípiens & ſtultus períbunt, * & relinquent aliénis divítias ſuas.

Et ſepulcra eórum domus illórum in æternum; tabernácula eórum in progénie & progénie: * vocavérunt nómina ſua in terris ſuis.

Et homo, cùm in honóre eſſet, non intellexit: * comparátus eſt juméntis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Hæc via illórum ſcándalum ipſis; * & póſteà in ore ſuo complacébunt.

Sicut oves in inferno póſiti ſunt: * mors depaſcet eos.

Et dominabuntur eórum juſti in matutíno; * & auxílium eórum veteraſcet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Diviſio Pſalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * & cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non ſumet ómnia; * neque deſcendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipſíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm benefééceris ei.

Introíbit usque in progénies patrum ſuórum; * & usque in æternum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre eſſet, non intellexit: * comparátus eſt juméntis inſipiéntibus, & ſímilis factus eſt illis.

Ant. Propter innocéntiam ſuſcepiſti me, Deus: & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum. *Pſ.* 40.

Ant. 5. F. Tibi, Deus.

Pſalmus 61.

NOnne Deo ſubjecta erit ánima mea? * ab ipſo enim ſalutáre meum.

Nam & ipſe Deus meus, & ſalutáris meus: * ſuſceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quousque irrúitis in hóminem? * interfícitis univerſi vos tanquam paríeti inclináto, & macériæ depulſæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere; cucurri in ſiti: * ore ſuo benedicébant, & corde ſuo maledicébant.

Verúmtamen Deo ſubjecta eſto, ánima mea; * quóniam ab ipſo patiéntia mea.

Quia ipſe Deus meus, & Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo ſalutáre meum, & glória mea: * Deus auxílii mei; & ſpes mea in Deo eſt.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coram illo corda veſtra: * Deus adjútor noſter in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in ſtatéris, * ut decípiant ipſi de vanitáte in idipſum.

Nolíte ſperáre in iniquitáte, & rapínas nolíte concupíſcere: * divítiæ ſi áffluant, nolíte cor appónere.

Semel locútus eſt Deus, duo hæc audívi; quia poteſtas Dei eſt, & tibi, Dómine, miſeri-

córdia; * quia tu reddes unicuíque juxta ópera ſua.

Pſalmus 63.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexiſti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas ſuas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut ſagittent in occultis immaculátum.

Súbitò ſagittábunt eum, & non timébunt: * firmavérunt ſibi ſermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt, Quis vidébit eos?

Scrutáti ſunt iniquitátes: * defecérunt ſcrutantes ſcrutínio.

Accédet homo ad cor altum; * & exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ ſunt plagæ eórum; * & infirmátæ ſunt contra eos linguæ eórum.

Conturbáti ſunt omnes qui vidébant eos; * & tímuit omnis homo,

Et annuntiavérunt ópera Dei; * & facta ejus intellexérunt.

Lætábitur juſtus in Dómino, & ſperábit in eo; * & laudabuntur omnes recti corde.

Pſalmus 74.

COnfitébimur tibi, Deus, * confitébimur, & invocábimus nomen tuum: narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego juſtítias judicábo.

Liquefacta eſt terra, & omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu veſtrum: * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à deſertis móntibus.

Quóniam Deus judex eſt: * hunc humíliat, & hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto; * & inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non eſt exinaníta: * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in ſéculum: * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam; * & exaltabuntur córnua juſti.

Ant. Tibi, Deus, confitébimur, & invocábimus nomen tuum: narrábimus mirabília tua. *Pſ.* 74.

Ant. 6. F. Cogitátio hóminis.

Pſalmus 75.

NOtus in Judæa Deus: * in Iſraël magnum nomen ejus.

Et factus eſt in pace locus ejus, * & habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * ſcutum, gládium, & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis: * turbáti ſunt omnes inſipientes corde.

Dormiérunt ſomnum ſuũ ;* & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus ſuis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui aſcendérunt equos.

Tu terríbilis es, & quis reſiſtet tibi? * ex tunc ira tua?

De cœlo audítum feciſti judícium : * terra trémuit, & quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut ſalvos fáceret omnes manſuétos terræ.

Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi ; * & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi.

Vovéte, & réddite Dómino Deo veſtro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera,

Terríbili, & ei qui aufert ſpíritum príncipum ; * terríbili apud reges terræ.

Pſalmus. 82.

DEus, quis símilis erit tibi? * ne táceas, neque compescáris, Deus ;

Quóniam ecce inimíci tui ſonuérunt : * & qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * & cogitavérunt adversùs ſanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, & diſperdámus eos de gente ; * & non memorétur nomen Iſrael ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter : * ſimul adversùm te teſtamentum diſpoſuérunt tabernácula Idumæórum & Iſmahelítæ,

Moab, & Agaréni, Gebal, & Ammon, & Amalec ; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Aſſur venit cum illis ; * facti ſunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis ſicut Mádian, & Síſaræ, * ſicut Jabin in torrente Ciſſon.

Disperiérunt in Endor ; * facti ſunt ut ſtercus terræ.

Pone príncipes eórum ſicut Oreb, & Zeb, * & Zébee, & Sálmana ;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hæreditáte poſſideámus ſanctuárium Dei.

Diviſio Pſalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam, * & ſicut ſtípulam ante fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit ſylvam, * & ſicut flamma combúrens montes ;

Ita perſequéris illos in tempeſtáte tua, * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomínia ; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubeſcant & conturbentur in ſéculum ſéculi, * & confundantur, & péreant :

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus ; * tu ſolus Altíſſimus in omni terra.

Ant. Cogitátio hóminis confitébitur tibi ; & relíquiæ cogitatiónis diem feſtum agent tibi. *Pſ.* 75.

℣. Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua ;
℟. Et ſancti tui benedícant tibi. *Pſ.* 144.

Pater noſter.

℣. *Sacerd.* Repleátur os meũ laude,

laude, ut cantem glóriam tuam, ℟. Totâ die magnitúdinem tuam. *Pſ.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 4. d. Pérfice.

Pſalmus 16.

EXaudi, Dómine, juſtítiam meam: * inténde deprecatiónem meam.

Áuribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolóſis.

De vultu tuo judíciū meum pródeat: * óculi tui vídeant æquitátes.

Probaſti cor meum, & viſitaſti nocte: * igne me examinaſti; & non eſt inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego cuſtodívi vias duras.

Pérfice greſſus meos in ſémitis tuis, * ut non moveantur veſtígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudiſti me, Deus: * inclína aurem tuam mihi, & exaudi verba mea.

Miríſica miſericórdias tuas, * qui ſalvos facis ſperantes in te.

A reſiſténtibus déxteræ tuæ cuſtódi me, * ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Ant. Pérfice greſſus meos in ſémitis tuis, Dómine, ut non moveantur veſtígia mea.

Ant. 7. b. In juſtítia.

Diviſio Pſalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt; ádipem ſuum concluſérunt: * os eórum locútum eſt ſupérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me: * óculos ſuos ſtatuérunt declináre in terram.

Suſcepérunt me ſicut leo parátus ad prædam, * & ſicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævéni eum, & ſupplanta eum: * éripe ánimam meam ab ímpio; frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra dívide eos in vita eórum: * de abſcónditis tuis adimplétus eſt venter eórum.

Saturáti ſunt fíliis; * & dimiſérunt relíquias ſuas párvulis ſuis.

Ego autem in juſtítia apparébo conſpéctui tuo: * ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. In juſtítia apparébo conſpéctui tuo: ſatiábor, cùm apparúerit glória tua.

Ant. 1. *f.* Parátum.

Pſalmus 56.

MIſerére meî, Deus, miſerére meî; * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum ſperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíſſimum, * Deum qui benefécit mihi.

Miſit de cœlo, & liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Miſit Deus miſericórdiam ſuam & veritátem ſuam; * & erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus

Filii hóminum, dentes eórum arma & ſagittæ; * & lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre ſuper cœlos, Deus; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis; * & incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt ante fáciem meam fóveam; * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum; * cantábo & pſalmum dicam.

Exurge, glória mea; exurge, pſaltérium & cíthara: * exurgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis, Dómine: * & pſalmum dicam tibi in géntibus;

Quóniam magnificáta eſt usque ad cœlos miſericórdia tua, * & usque ad nubes véritas tua.

Exaltáre ſuper cœlos, Deus; * & ſuper omnem terram glória tua.

Ant. Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: cantábo, & pſalmum dicam.

Ant. 5. a. Date magnificéntiam.

In Feriis, Canticum Moyſi.

Deut. 32.

Audíte, cœli, quæ loquor: * áudiat terra verba oris mei.

Concreſcat ut plúvia doctrína mea: * fluat ut ros elóquium meum.

Quaſi imber ſuper herbam, * & quaſi ſtillæ ſuper grámina.

Quia nomen Dómini invocábo: * date magnificéntiam Deo noſtro.

Dei perfecta ſunt ópera, & omnes viæ ejus judícia: * Deus fidélis, & abſque ulla iniquitáte, juſtus & rectus.

Peccavérunt ei, & non filii ejus in ſórdibus, * generátio prava atque perverſa.

Hæccine reddis Dómino, * pópule ſtulte & inſípiens?

Numquid non ipſe eſt pater tuus, * qui poſſédit te, & fecit, & creávit te?

Meménto diérum antiquórum: * cógita generatiónes ſíngulas.

Intérroga patrem tuum, & annuntiábit tibi: * majóres tuos, & dicent tibi.

Quando dividébat Altíſſimus gentes, * quando ſeparábat filios Adam,

Conſtítuit términos populórum * juxta númerum filiórum Iſrael.

Pars autem Dómini pópulus ejus: * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invénit eum in terra deſerta, * in loco horróris, & vaſtæ ſolitúdinis.

Circumduxit eum, & dócuit, * & cuſtodívit quaſi pupillam óculi ſui.

Sicut áquila próvocans ad volandum pullos ſuos, * & ſuper eos vólitans,

Expandit alas ſuas, & aſſumpſit eum, * atque portávit in húmeris ſuis.

Dóminus ſolus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus.

Conſtítuit eum ſuper excelſam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut ſúgeret mel de petra, *

oleúmque de ſaxo duríſſimo :

Bútyrum de armento, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & aríetum filiórum Baſan,

Et hircos cum medulla trítici ; * & ſánguinem uvæ bíberet meracíſſimum.

Incraſſátus eſt dilectus, & recalcitrávit ; * incraſſátus, impinguátus, dilatátus.

Dereliquit Deum factórem ſuum, * & receſſit à Deo ſalutári ſuo.

Provocavérunt eum in diis aliénis ; * & in abominatiónibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt dæmóniis, & non Deo ; * diis quos ignorábant.

Novi recentéſque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit, dereliquiſti ; * & oblítus es Dómini creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus eſt ; * quia provocavérunt eum filii ſui, & filiæ.

Et ait : Abſcondam fáciem meam ab eis, * & conſiderábo noviſſima eórum ;

Generátio enim perverſa eſt, * & infidéles filii.

Ipſi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitátibus ſuis ;

Et ego provocábo eos in eo qui non eſt pópulus, * & in gente ſtulta irritábo illos.

Ignis ſuccénſus eſt in furóre meo, * & ardébit uſque ad inferni noviſſima ;

Devorabítque terram cum gérmine ſuo, * & móntium fundaménta combúret.

Congregábo ſuper eos mala ; * & ſagittas meas complébo in eis.

Conſumentur fame, * & devorábunt eos aves morſu amaríſſimo.

Dentes beſtiárum immittam in eos, * cum furóre trahéntium ſuper terram, atque ſerpéntium.

Foris vaſtábit eos gládius, & intus pavor, * júvenem ſimul ac vírginem, lacténtem cum hómine ſene.

Dixi : Ubinam ſunt ? * ceſſáre fáciam ex homínibus memóriam eórum.

Sed propter iram inimicórum diſtuli, * ne fortè ſuperbirent hoſtes eórum ;

Et dicerent : Manus noſtra excelſa, & non Dóminus, * fecit hæc ómnia.

Gens abſque conſilio eſt, & ſine prudéntia : * útinam ſáperent, & intellígerent, ac noviſſima providérent !

Quómodò perſequátur unus mille, * & duo fugent decem míllia ?

Nonne ideò quia Deus ſuus véndidit eos, * & Dóminus concluſit illos ?

Non enim eſt Deus noſter ut dii eórum ; * & inimíci noſtri ſunt júdices.

De vínea Sodomórum, vínea eórum, * & de ſuburbánis Gomorrhæ.

Uva eórum, uva fellis ; * & botri amaríſſimi.

Fel dracónum vinum eórum, * & venénum áſpidum inſanábile.

Nonne hæc cóndita ſunt apud me, * & ſignáta in theſauris meis?

Mea eſt últio, & ego retríbuam in témpore, * ut labátur pes eórum.

Juxtà eſt dies perditiónis; * & adeſſe feſtínant témpora.

Judicábit Dóminus pópulum ſuum, * & in ſervis ſuis miſerébitur.

Vidébit quòd infirmáta ſit manus, * & clauſi quoque defecérunt, reſiduique conſumpti ſunt.

Et dicet: Ubi ſunt dii eórum, * in quibus habébant fidúciam;

De quorum víctimis comedébant ádipes, * & bibébant vinum libáminum?

Surgant, & opitulentur vobis, * & in neceſſitáte vos prótegant.

Vidéte quòd ego ſim ſolus, * & non ſit álius Deus præter me.

Ego occídam, & ego vívere fáciam; percútiam, & ego ſanábo: * & non eſt qui de manu mea poſſit erúere.

Levábo ad cœlum manum meam, & dicam: * Vivo ego in æternum.

Si acúero ut fulgur gládium meum, * & arripúerit judícium manus mea,

Reddam ultiónem hóſtibus meis; * & his qui odérunt me, retríbuam:

Inebriábo ſagittas meas ſánguine, * & gládius meus devorábit carnes,

De cruóre occiſórum, * & de captivitáte, nudáti inimicórum *cápitis.*

Laudáte, gentes, pópulum ejus; * quia ſánguinem ſervórum ſuórum ulciſcétur:

Et vindíctam retríbuet in hoſtes eórum, * & propítius erit terræ pópuli ſui.

Ant. Date magnificéntiam Deo noſtro: Dei perfecta ſunt ópera.

[*In Feſtis, Canticum.* Judith 16.

Incípite Dómino in tympanis: * cantáte Dómino in cymbalis.

Moduláminì illi pſalmum novum: * exaltáte, & invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella: * Dóminus nomen eſt illi.

Qui póſuit caſtra ſua in médio pópuli ſui, * ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum noſtrórum.

Venit Aſſur ex móntibus ab Aquilóne, * in multitúdine fortitúdinis ſuæ.

Cujus multitúdo obturávit torrentes, * & equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit ſe incenſúrum fines meos, * & júvenes meos occiſúrum gládio,

Infantes meos dare in prædam, * & vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum, & trádidit eum in manus féminæ, * & confódit eum.]

Ant. 2. D. Laudáte Dñum.

Pſalmus 116.

Laudáte Dóminum, omnes gentes: * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus,

& véritas Dómini manet in ætérnum.

Ant. Laudáte Dóminum, omnes pópuli; quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus.

Capitulum. Coloſſ. 1.

Non ceſſámus pro vobis orantes, & poſtulantes ut impleámini agnitióne voluntátis Dei, in omni ſapiéntia & intellectu ſpiritáli; ut ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei, in omni virtúte confortáti ſecundùm poténtiam claritátis ejus.

Hymnus.

Rerum Creátor ómnium,
Noſtros labóres ádjuva;
Ut caſta Chriſti nómine
Nos vita dignos árguat.

Tu nempe ſanctus & potens,
Placére das ſolus tibi:
Tu legis auctor das ſequi
Quod lege præmonſtras iter.

Cingunt iter perícula,
Tu lúbricos firma pedes;
Et certióre férvidi
Pergémus ad metam gradu.

O meta felix, pax ubi
Et vera nos manet quies;
Ubi voluptátis ſacro
Torrente potábis tuos!

Te mens, ô alma Trínitas,
Anhélat ardens, te ſitit:
Tuâ redemptis grátiâ
Æterna redde præmia.
Amen.

℣. Deduc me, Dómine, & ingrédiar in veritáte tua: ℟. Lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum. *Pſ.* 85.

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Dírige pedes noſtros in viam pacis, Deus Iſrael. *Luc.* 1.

AD PRIMAM.

Ant. 7. *d.* Notam.

Pſalmus 87.

Dómine, Deus ſalútis meæ, * in die clamávi & nocte coram te.

Intret in conſpectu tuo orátio mea: * inclína aurem tuam ad precem meam;

Quia repléta eſt malis ánima mea, * & vita mea inferno appropinquávit.

Æſtimátus ſum cum deſcendéntibus in lacum: * factus ſum ſicut homo ſine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulneráti dormientes in ſepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * & ipſi de manu tua repulſi ſunt.

Poſuérunt me in lacu inferióri, * in tenebróſis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus eſt furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxiſti ſuper me.

Longè feciſti notos meos à me: * poſuérunt me abominatiónem ſibi.

Tráditus ſum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici ſuſcitábunt, & confitebuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in ſepulcro miſericórdiam tuã, * & veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoſcentur in ténebris mirabília tua, * & juſtítia tua in terra oblivióniſ?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * & manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper ſum ego, & in labóribus à juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus ſum & conturbátus.

In me tranſiérunt iræ tuæ; * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me ſicut aqua totâ die; * circumdedérunt me ſimul.

Elongaſti à me amícum & próximum, * & notos meos à miſéria.

Pſalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obſecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua juſtítia.

Et non intres in judícium cum ſervo tuo; * quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens.

Quia perſecútus eſt inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obſcúris, ſicut mórtuos ſéculi; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus: in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus ſum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit ſpíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & ſímilis ero deſcendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam; * quia in te ſperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Diviſio Pſalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in miſericórdia tua diſperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam; * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Ant. Notam fac mihi viam in qua ámbulem; quia ad te levávi ánimam meam, Dómine. *Pſ.* 142.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. Afferte Dómino.

Pſalmus 28.

AFferte Dómino, filii Dei; * afferte Dómino filios aríetum.

Afferte Dómino glóriam & honórem; afferte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

Vox Dómini ſuper aquas; Deus majeſtátis intónuit: * Dóminus ſuper aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringentis cedros; * & confringet Dóminus cedros Líbani:

Et comminuet eas tanquam vítulum Líbani; * & diléctus quemádmodùm filius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis: vox Dómini concutientis deſertum; * & commovébit Dóminus deſertum Cades.

Vox Dómini præparantis cervos, & revelábit condenſa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit, * & ſedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo ſuo dabit: * Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciófus formâ præ fíliis hóminum: diffúſa eſt grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedíxit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulcritúdine tuâ intende, * próſperè procéde,

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in ſéculum ſéculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ, præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam; * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui:

Et concupiſcet rex decórem tuum, * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus; & adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs: * in fímbriis áureis, circumamícta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi fílii: * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * & in ſéculum ſéculi.

Pſalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in eccléſia ſanctórum.

Lætétur Iſrael in eo qui fecit eum; * & filii Sion exultent in rege ſuo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & pſaltério pſallant ei;

Quia beneplácitum eſt Dómino in pópulo ſuo, * & exaltábit manſuétos in ſalútem.

Exultábunt ſancti in glória: * lætabuntur in cubílibus ſuis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum; * & gládii ancípites in mánibus eórum,

Ad faciendam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:

Ad alligandos reges eórum in compédibus, * & nóbiles eórũ in mánicis férreis;

Ut fáciant in eis judícium conſcriptum: * glória hæc eſt ómnibus ſanctis ejus.

Ant. Afferte Dómino glóriam & honórem. *Pſ.* 28.

Capitulum. Coloſſ. 3.

OMne quodcumque fácitis, in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti; grátias agentes Deo & Patri per ipſum.

℟. *br.* Benedícam Dóminum * In omni témpore. Benedícam. ℣. Semper laus ejus * in ore meo, * In omni témpore. *Glória Patri.* Benedícam. *Pſ.* 33.

℣. Laudábo Dóminum in vita mea: ℟. Pſallam Deo meo, quámdiu fúero. *Pſ.* 145.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Adjútor.

Pſalmus 45.

DEus noſter refúgium & virtus: * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ ſunt aquæ eórum: * conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * ſanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

Deus in médio ejus; non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna: * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum, * ſusceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiſcum, * ſusceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 47.

MAgnus Dóminus, & laudábilis nimis, * in civitáte Dei noſtri, in monte ſancto ejus.

Fundátur exultatióne univérſæ terræ mons Sion, * látera Aquilónis, cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur, * cùm ſuscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti ſunt: * convenérunt in unum.

Ipſi videntes ſic admiráti ſunt, * conturbáti ſunt, commóti ſunt.

Tremor apprehendit eos: * ibi dolóres ut parturientis.

In ſpíritu vehementi * cónteres naves Tharſis.

Sicut audívimus, ſic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei noſtri: * Deus fundávit eam in ætern ū.

Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, ſic & laus tua in fines terræ: * juſtítiâ plena eſt déxtera tua.

Lætétur mons Sion, & exultent fíliæ Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, & compleſtímini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda veſtra in virtúte ejus, & diſtribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera;

Quóniam hic eſt Deus, Deus noſter in ætern um, & in séculum séculi: * ipſe reget nos in ſécula.

Pſalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus ſanctis: * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis, * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ, & Tyrus, & pópulus Æthíopum; * hi fuérunt illîc.

Numquid Sion dicet: Homo, & homo natus eſt in ea; * & ipſe fundávit eam Altíſſimus?

Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum, * horũ qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio eſt in te.

Ant. Adjútor noſter Deus; proptéreà non timébimus. *Pſ.* 45.

Capitulum. 2. Petr. 1.

SAtágite ut per bona ópera certam veſtram vocatiónem & electiónem faciátis; hæc enim facientes, non peccábitis aliquando.

℟. *br.* Quærite Dóminum, * Et confirmámini. Quærite. ℣. Quærite * fáciem ejus ſemper, * Et confirmámini. Glória Patri. Quærite Dóminum. *Pſ.* 104.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies veſtræ non confundentur. *Pſ.* 33.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Pauper.

Pſalmus 59.

DEus, repuliſti nos, & deſtruxiſti nos: * irátus es, & miſertus es nobis.

Commoviſti terram, & conturbaſti eam: * ſana contritiónes ejus, quia commóta eſt.

Oſtendiſti pópulo tuo dura: * potaſti nos vino compunctiónis.

Dediſti metuéntibus te ſignificatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs;

Ut liberentur dilecti tui: * ſalvum fac dexterâ tuâ, & exaudi me.

Deus locútus eſt in ſancto ſuo: * Lætábor, & partíbor Síchimam, & convallem tabernaculórum metíbor.

Meus eſt Gálaad, & meus eſt Manaſſes; * & Ephraïm fortitúdo cápitis mei:

Juda rex meus, * Moab olla ſpei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum: * mihi alienígenæ ſúbditi ſunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam? * quis dedúcet me usque in Idumæam?

Nonne tu, Deus, qui repuliſti nos; * & non egrediéris, Deus, in virtútibus noſtris?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana ſalus hóminis.

In Deo faciémus virtútem; * & ipſe ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

Pſalmus 73.

UT quid, Deus, repuliſti in finem? * irátus eſt furor tuus ſuper oves páscuæ tuæ?

Memor eſto congregatiónis tuæ, * quam poſſediſti ab inítio.

Redemiſti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitaſti in eo.

Leva manus tuas in ſupérbias eórum in finem: * quanta malignátus eſt inimícus in ſancto!

Et gloriáti ſunt qui odérunt te, * in médio ſolemnitátis tuæ.

Poſuérunt ſigna ſua, ſigna; * & non cognovérunt, ſicut in éxitu ſuper ſummum.

Quaſi in ſylva lignórum ſecúribus excidérunt jánuas ejus in idipſum: * in ſecúri & áſcia dejecérunt eam.

Incendérunt igni ſanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde ſuo cognátio eórum ſimul: * Quiéscere faciámus omnes dies feſtos Dei à terra.

Signa noſtra non vídimus: jam non eſt prophéta; * & nos non cognoſcet ámpliùs.

Diviſio Pſalmi 73.

USquequò, Deus, improperábit inimícus? * irrítat adverſárius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuã & déxteram tuam * de médio ſinu tuo in finem?

Deus autem, rex noſter ante ſécula, * operátus eſt ſalútem in médio terræ.

Tu confirmaſti in virtúte tua mare; * contribulaſti cápita dracónum in aquis.

Tu confregiſti cápita dracónis: * dediſti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupiſti fontes & torrentes: * tu ſiccaſti flúvios Ethan.

Tuus eſt dies, & tua eſt nox: * tu fabricátus es auróram & ſolem.

Tu feciſti omnes términos

terræ: * æſtátem & ver, tu plaſmaſti ea.

Memor eſto hujus, inimícus improperávit Dómino; * & pópulus inſípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béſtiis ánimas confiténtes tibi; * & ánimas páuperum tuórum ne obliviſcáris in finem.

Réſpice in teſtamentum tuum; * quia repléti ſunt, qui obſcuráti ſunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúſus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica cauſam tuam: * memor eſto improperiórum tuórum, eórum quæ ab inſipiénte ſunt totâ die.

Ne obliviſcáris voces inimicórum tuórum: * ſupérbia eórum qui te odérunt, aſcendit ſemper.

Ant. Pauper & inops laudábunt nomen tuum, Dómine. *Pſ.* 73.

Capitulum. Philip. 4.

QUæcumque ſunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque juſta, quæcumque ſancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, ſi qua virtus, ſi qua laus diſciplínæ, hæc cogitáte.

℟. *br.* Mandaſti juſtítiam * Teſtimónia tua. Mandaſti juſtítiam * Teſtimónia tua. ℣. Et veritátem tuam * nimis, * Teſtimónia tua. Glória Patri. Mandaſti juſtítiam * Teſtimónia tua.

℣. Feci judícium & juſtítiam: ℟. Non tradas me calumniántibus me. *Pſ.* 118.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *D.* Beáti omnes.

Pſalmus 127.

BEáti omnes qui timen Dóminum, * qui ám bulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuáru quia manducábis: * beátus es & bene tibi erit.

Uxor tua ſicut vitis abun dans * in latéribus dómûs tua

Fílii tui ſicut novellæ olivi rum * in circúitu menſæ tua

Ecce ſic benedicétur ho mo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus e Sion; * & vídeas bona Jerúſa lem ómnibus diébus vitæ tua

Et vídeas fílios filiórum tu rum, * pacem ſuper Iſrael.

Ant. Beáti omnes qui timen Dóminum, qui ámbulant i viis ejus.

Ant. 1. a. Surge, Dómin

Pſalmus 131.

MEmento, Dómine, Da vid, * & omnis man ſuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * vo tum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernácu lum domûs meæ, * ſi aſcén dero in lectum ſtrati mei:

Si dédero ſomnum ócul meis, * & pálpebris meis do mitatiónem,

Et réquiem tempóribus mei donec invéniam locum Dóm no, * tabernáculũ Deo Jaco

Ecce audívimus eam i Ephrata: * invénimus eam i campis ſylvæ.

Introíbimus in tabernácu lum ejus: * adorábimus i loco ubi ſtetérunt pedes eju

Surge, Dómine, in r

quiem tuam; * tu & arca ſanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur juſtítiâ; * & ſancti tui exultent.

Propter David ſervum tuú, * non avertas fáciem chriſti tui.

Ant. Surge, Dómine, in réquiem tuam; & ſancti tui exultent.

Ant. 7. ç. Sion réquies mea.

Diviſio Pſalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eum: * De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Si cuſtodíerint filii tui teſtamentum meum, * & teſtimónia mea hæc quæ docébo eos;

Et filii eórum usque in ſéculum * ſedébunt ſuper ſedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion: * elégit eam in habitatiónem ſibi.

Hæc réquies mea in ſéculum ſéculi: * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam: * páuperes ejus ſaturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam ſalutári; * & ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Illuc prodúcam cornu David: * parávi lucernam chriſto meo.

Inimícos ejus índuam confuſióne; * ſuper ipſum autem efflorébit ſanctificátio mea.

Ant. Sion réquies mea in ſéculum ſéculi: ſancti ejus exultatióne exultábunt.

Ant. 2. D. Deus meus.

Pſalmus 143.

BEnedictus Dóminus Deus *meus, qui* docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Miſericórdia mea, & refúgium meum; * ſusceptor meus, & liberátor meus.

Protector meus, & in ipſo ſperávi: * qui ſubdit pópulum meum ſub me.

Dómine, quid eſt homo; quia innotuiſti ei? * aut filius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitáti ſímilis factus eſt: * dies ejus ſicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclina cœlos tuos, & descende: * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, & diſſipábis eos: * emitte ſagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto: éripe me, & líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum eſt vanitátem; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Ant. Deus meus, miſericórdia mea, & ſusceptor meus.

Ant. 6. F. Beátus.

Diviſio Pſalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi: * in pſaltério decachordo pſallam tibi.

Qui das ſalútem régibus; * qui redemiſti David ſervum tuum de gládio maligno, éripe me,

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum eſt vanitátem; * & déxtera eórum, déxtera iniquitátis:

Quorum filii ſicut novellæ plantatiónes * in juventúte ſua.

Filiæ eórum compóſitæ, * circumornátæ,

circumornátæ ut ſimilitúdo templi.

Promptuária eórum pléna,* eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtóſæ, abundántes in egréſſibus ſuis; * boves eórum craſſæ.

Non eſt ruína macériæ, neque tránſitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum cui hæc ſunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. Beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, & mundáret ſibi pópulum acceptábilem, ſectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

SUpréme motor córdium,
Tu ſanctitátis frúgibus
Juſtos ab orbe cóndito
Tenóre ditas pérpeti.

Hic ſpes, fides & cáritas
Dulci cohærent vínculo:
Præſentis ævi poſt diem
Manébit una cáritas.

O cáritas! ô véritas!
O lux perennis! en erit,
Poſt tot labóres, ut tuo
Tandem fruámur Sábbato.

Hic mille per discrímina
Semen gementes ſpárgimus:
Illic ovante ſpléndidam
Geſtíbimus meſſem manu.

Tu trine, tu potens Deus,
Fructus adauge quos petis:
Mox dona, juſtus árbiter,
Cœlo coronábis tua. Amen.

℣. Beneplácitum eſt Dño in pópulo ſuo; ℟. Et exaltábit manſuétos in ſalútem. *Pſ.* 149.

Ad Magníficat. *Antiph.* & *Oratio, ut in Proprio.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Miſerére mei.

Pſalmus 50.

MIſerére mei, Deus, * ſecundùm magnam miſericórdiam tuam.

Et ſecundùm multitúdinem miſeratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognosco, * & peccátum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccávi, & malum coram te feci; * ut juſtificéris in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus ſum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexiſti: * incerta & occulta ſapiéntiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſópo, & mundábor: * lavábis me, & ſuper nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt oſſa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * & ſpíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua;* & Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam ſalutáris tui; * & ſpíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; *

& impii ad te convertentur.

Líbera me de ſanguínibus, Deus, Deus ſalútis meæ; * & exultábit lingua mea juſtítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam ſi voluiſſes ſacrificium, dediſſem útique; * holocauſtis non delectáberis.

Sacrificium Deo ſpíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum, Deus, non deſpícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúſalem.

Tunc acceptábis ſacrificium juſtítiæ, oblatiónes & holocauſta; * tunc impónent ſuper altáre tuum vítulos.

Pſalmus 85.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exaudi me; * quóniam inops & pauper ſum ego.

Cuſtódi ánimam meam, quóniam ſanctus ſum: * ſalvum fac ſervum tuum, Deus meus, ſperantem in te.

Miſerére meî, Dómine, quóniam ad te clamávi totâ die: * lætífica ánimam ſervi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, ſuávis & mitis; * & multæ miſericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, orationem meam; * & intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudiſti me.

Non eſt ſímilis tuî in diis, Dómine; * & non eſt ſecundùm ópera tua.

Omnes gentes, quaſcumque feciſti, vénient & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & fáciens mirabília: * tu es Deus ſolus.

Diviſio Pſalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia miſericórdia tua magna eſt ſuper me, * & eruiſti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui inſurrexérunt ſuper me, & ſynagóga poténtium quæſiérunt ánimam meam; * & non propoſuérunt te in conſpectu ſuo.

Et tu, Dómine, Deus miſerátor & miſéricors, * pátiens, & multæ miſericórdiæ, & verax.

Réſpice in me, & miſerére meî: * da impérium tuum púero tuo, & ſalvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum ſignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, & confundantur; * quóniam tu, Dómine, ádjuviſti me, & conſolátus es me.

Ant. Miſerére meî, Dómine; quóniam ad te clamávi totâ die. *Pſ.* 85.

Hymnus. Capit. &c. habentur infrà poſt Suffragia ad Veſperas.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES.

In Feriis Adventûs, dicuntur flexis genibus Preces ſequentes.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi, Dómine, miſerére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Pſ.* 40.

℣. Convértere, Dómine: úsquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dñe, ſuper nos; ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Sacerdótes tui induántur juſtítiam; ℟. Et ſancti tui exultent. *Pſ.* 131.

℣. Orémus pro Paſtóre noſtro *N.* ℟. Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum. *Pſ.* 40.

℣. Memor eſto congregatiónis tuæ, ℟. Quam poſſediſti ab inítio. *Pſ.* 73.

℣. Dómine, ſalvum fac regem noſtrum *N.* ℟. Et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19.

℣. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, & bénedic hæreditáti tuæ: ℟. Et rege eos, & extolle illos uſque in ætérnum. *Pſ.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem ſunt Jeruſalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, & abundántia in túrribus tuis. *Pſ.* 121.

℣. Orémus pro frátribus noſtris abſéntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis & rectis corde. *Pſ.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis, & captívis. ℟. Líbera, Deus, Iſrael ex ómnibus tribulatiónibus ſuis. *Pſ.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant juſtítiam ejus. *Mich.* 7.

Deinde dicitur Pſalmus De profundis. *qui habetur ſuprà in Veſperis Feriæ quartæ*, 81. *& in fine*, Glória Patri.

[*In Veſperis, ejus loco dicitur Pſalmus* Miſerére. *ſuprà*, 133. *cum* Glória Patri.]

Finito Pſalmo dicitur:

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos: ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Et dicitur Oratio conveniens. Quando propria non aſſignatur, dicitur de Dominica præcedenti.

Dicto Benedicámus *ſi fa-*

cienda ſit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.

Deinde fiunt Suffragia, ſeu Commem. communes, ut ſequitur.

DE S. CRUCE.

[*In Officio Feriali tantùm.*]

Ant. Peccáta noſtra Chriſtus pértulit in córpore ſuo ſuper lignum; ut peccátis mórtui, juſtítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipſe rédimet Iſrael. ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Pſ.* 129.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæſumus, Dómine, pace cuſtódi, quos per lignum ſanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis & regnas Deus ℟. Amen.

[*Si ſequatur Officium parvum B. Mariæ, tunc fit integra concluſio:* Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſǽcula ſæculórum.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino.

Deinde inchoatur Officium parvum, quod dicitur ſemel in Hebdomada, à Præſent. Domini, ad diem Cinerum, quando occurrit Feria.]

[*Ubi verò non dicitur, ejus loco fit Suffragium ſequens.*

DE B. MARIA.

Ant. Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. *Gen.* 28.

℣ Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Pſ.* 44.

Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæſumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis ſanitáte gaudére; & glorióſâ beátæ Maríæ ſemper Vírginis interceſſióne, à præſenti liberári triſtítia, & æternâ pérfrui lætítiâ; Per Chriſtum, &c. ℟. Amen.]

Poſteà fit Commem. de Patrono Eccleſiæ; ac de Titulari, ſi à Patrono differat. Si autem Eccleſia dedicata ſit ſub titulo SS. Trinitatis, aut S. Spiritûs, vel alicujus ex Myſteriis Chriſti; ejuſmodi Commemoratio fit poſt Orationem de Cruce ante Suffragium de Beata. Quòd ſi in honorem S. Crucis dedicata ſit, ſupradicta Commem. de Cruce fit etiam in Feſtis ſimplicibus. Si verò ſub invocatione S. Mariæ, non fit alia Commemoratio de ea quàm quæ hîc habetur.

Deinde fit Commem. de omnibus Sanctis, & ſpeciatim de iis quorum Corpora aut ſaltèm Reliquiæ habentur.

Ant. Hi ſunt ante thronum Dei, & ſérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui ſedet in throno, habitábit ſuper illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt, & habitábis in eis; ℟. Et gloriabuntur in te, Dómine. *Pſ.* 5.

In Oratione ſequenti, extrà Eccleſiam omittitur vox [hac].

Orémus.

PRopitiáre, quæſumus, Dómine, fámulis tuis per Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Eccléſia tua requieſcunt, & ómnium Sanctórum mérita glorióſa; ut eórum interceſſióne ab ómnibus ſem-

per protegámur adverſis ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus qui fecit nobiſcum ſecundùm ſuam miſericórdiam, det nobis jucunditátem cordis, & fíeri pacem in diébus noſtris. *Eccli.* 50.

℣. Dóminus virtútem pópulo ſuo dabit : ℟. Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace. *Pſ.* 28.

Orémus.

DEus, à quo ſancta deſidéria, recta consília & juſta ſunt ópera : da ſervis tuis illam quam mundus dare non poteſt pacem ; ut, & corda noſtra mandátis tuis dédita ; & ; hóſtium ſublátâ formídine, témpora ſint tuâ protectióne tranquilla ; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, &c.

℣. Dóminus vobiſcum. *vel* Dómine, exaudi. ℣. Benedicámus Dómino.

AD PRIMAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

JAm lucis orto ſídere,
Deum precémur súpplices,
Noſtras ut ipſe dírigat,
Lux increáta, ſémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet :
In ore ſimplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dum fluet dies,
O Chriſte, cuſtos pérvigil,
Quas ſævus hoſtis óbſidet,
Portas tuére ſénſuum.

Præſta diurnus ut tuæ
Subſérviat laudi labor :
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente próſequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet ſupérbiam
Potûs cibique párcitas.

Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiph. dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Antiph. ſemper ſumitur de Proprio, vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria ; niſi aliter notetur.]

Capitulum. Epheſ. 5.

VIdéte, fratres, quómodò cautè ambulétis, non quaſi inſipientes, ſed ut ſapientes ; redimentes tempus, quóniam dies mali ſunt.

℟. *br.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. ℣. Qui ſedes * ad déxteram Patris, (*Hic verſus quandoquè mutandus eſt, ut notatur in Proprio.*) * Miſerére nobis. Glória Patri, & Fílio, * & Spirítui ſancto. *Repet.* Chriſte, Fili Dei vivi, * Miſerére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Hebr.* 1.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos ; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

PRECES.

Quando ad Laudes dictæ ſunt Preces, hæ dicuntur flexis genibus.

In Duplicibus, & intrà Octavas, omittuntur ſequentes ℣℣.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Credo in Deum. ℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi; ℟. Et mane orátio mea prævéniet te. *Pſ.* 87.

℣. Repleátur os meum laude; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Pſ.* 70.

℣. Averte fáciem tuám à peccátis meis; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Pſ.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus; ℟. Et ſpíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Pſ.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua; ℟. Et Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me. *Pſ.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam ſalutáris tui; ℟. Et ſpíritu principáli confirma me. *Pſ.* 50.

[*Quando Preces dicuntur flexis genibus, adduntur ſequentes* ℣℣. *ante* Adjutórium.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo: ℟. A viro iníquo éripe me. *Pſ.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Pſ.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem; ℟. Et de viris sánguinum ſalva me. *Pſ.* 58.

℣. Sic pſalmum dicam nómini tuo in ſéculum ſéculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Pſ.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, & doce me; ℟. Quia tu es Deus ſalvátor meus. *Pſ.* 24.

℣. Deus, in adjutórium meum inténde: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Reminíscere miſeratiónum tuárum, Dñe. ℟. Et miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt. *Pſ.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et ómnia quæ intrà me ſunt, nómini ſancto ejus. *Pſ.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino; ℟. Et noli oblivisci omnes retributiónes ejus. *Pſ.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis; ℟. Qui ſanat omnes infirmitátes tuas. *Pſ.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam; ℟. Qui corónat te in miſericórdia & miſeratiónibus. *Pſ.* 102.

℣. Qui replet in bonis deſidérium tuum: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Pſ.* 102.]

℣. Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocri voce dicens:

COnfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ ſemper Vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptiſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, [& vobis, fratres;] quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ cul-

pâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper Vírginem; beátum Michaélem Archángelum; beátum Joánnem Baptiſtam; ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum; omnes Sanctos, [& vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus dicit:

Miſereátur tuî omnípotèns Deus; &, dimiſſis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam æternam. *Hebdomadarius reſpondet*, Amen.

Deinde Chorus facit Confeſſionem; & ubi dictum eſt vobis, fratres, *&* vos, fratres, *dicit* tibi, pater, *&* te, pater.

[*Mulieres in ſuis Conventibus, loco* fratres, *&* pater, *dicunt*, foróres, *&* mater.]

Factâ confeſſione à Choro, Hebdomadarius dicit:

Miſereátur veſtrî omnípotens Deus; &, dimiſſis peccátis veſtris, perdúcat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.

[*Qui ſolus recitat ſemel dicit*, Confiteor. *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi, & additâ particulâ* &, *ante voces* ómnibus *&* omnes. *Deinde* Miſereátur. *ſemel, ad quod dicit*, noſtrî, noſtris, nos.]

Indulgéntiam, abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit:

℣. Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtrî, Dómine, ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, &c.

Orémus.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre feciſti, tuâ nos hódie ſalva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, ſed ſemper ad tuam juſtítiam faciendam noſtra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes & ópera; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda ſit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil reſpondetur; ſed ſtatim Hebdomadarius dicit:

℣. Pretióſa in conſpectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Pſ.* 115.

Sancta María, & omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus ſuis pro nobis ad Deum; ut ſecundùm eum qui vocávit nos, Sanctum,

& ipſi in omni converſatióne ſancti ſimus. *Rom.*15. 1.*Pet.*1. ℟. Amen.

Deinde, ubi legitur Necrologium, poſt ejus lectionem dicitur. Pſ. De profundis. 81. *& in fine,* Réquiem. *cum* ℣℣ Requiescant in pace. Dómine, exaudi. Dóminus vobiscum. *& Oratio*, Abſolve. *ut habetur in fine III. Nocturni Officii Defunctorum.*

Poſteà dicitur: ℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. *Pſ.* 69.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína.

℣. Deus, in adjutórium meum intende: ℟. Dómine, ad adjuvandum me feſtína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon, Kyrie, eléiſon. *ſecretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réſpice in ſervos tuos, Dómine, & in ópera tua; & dírige fílios eórum: ℟. Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos; & ópera mánuum noſtrárum dírige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dírige. *Pſ.* 89.

Glória Patri. & Sicut erat.

Orémus.

Dirígere & ſanctificáre, régere & gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora noſtra, ſenſus, ſermónes & actus noſtros, in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, & in æternum, te auxiliante, ſalvi & líberi eſſe mereámur, Salvátor mundi; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *ſolus vel ſola recitans*, Dómine.] *Bened.* Det Dóminus leges ſuas in mentem noſtram, & in corde noſtro ſuperſcríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tum fit lectio Canonis, qui pro ſingulis diebus habetur ſuo loco; in cujus fine dicitur: Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

Poſt lectionem, Hebdomadarius dicit: Adjutórium noſtrum in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum & terram. *Pſ.* 123.

Submiſſiori voce dicit: Benedícite. *Lector verſus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coram ſe. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Poſt quamlibet Horam, ſi aliud Officium non ſequatur, dicitur ſecretò: Fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deinde*, Pater noſter.

AD TERTIAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O ſancte donórum parens,

Tuas refuſus intimis
Accende flammas córdibus.
Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.
Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

[*In Feriali Officio Pſalmi & Antiphonæ dicuntur ſecundùm Feriam, ut ſingulis diebus aſſignantur.*

In Feſtis verò, Ant. ſemper ſumitur de Proprio, vel de Communi, & Pſalmi tantùm dicuntur de Feria, niſi aliter notetur.]

Capit. & ℟. *breve ſumuntur ubi ſumitur Antiph. ſuper Pſalmos; & ſic ad alias Horas.*

PRECES.

Quando ad Laudes dictæ ſunt Preces, tunc ad Tertiam, Sextam, & Nonam, hæ dicuntur flexis genibus.

Kyrie, eléiſon. Christe, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter. *ſecretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et oſtende fáciem tuam, & ſalvi érimus. *Pſ.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Pſ.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, &c.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, &c.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Jam ſolis excelſum jubar
Toto coruſcat lúmine;
Sinusque pandens áureos,
Ignita vibrat ſpícula.
Tu, Christe, qui mundum novâ,
Sol verus, accendis face;
Fac noſtra plenam cáritas
Creſcendo ſurgat ad diem.
Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur ut ſuprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Hymnus.

Labente jam ſolis rotâ,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita ſuprémam cito
Feſtínat ad metam gradu.
O Christe, dum fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem; tuo
Da nos in amplexu mori.
Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

Ant. Pſalmi, Capit. ℟. *br. & Preces, ſi dicendæ ſint, dicuntur ut ſuprà ad Tertiam.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Preces, ſi dicendæ ſint, hæ

bentur ſuprà ad Laudes, 135. *In iis loco. Pſ.* De profundis. *dicitur Pſ.* Miſerére. 133.

SUFFRAGIA.

De sancta Cruce.

[*In Officio Feriali tantùm.*

Ant. Mihi abſit gloriári, niſi in Cruce Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Galat.* 6.

℣. In Deo ſalutáre meùm. ℟. Et glória mea. *Pſ.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæſumus, Dómine, pace cuſtódi; quos per lignum ſanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis & regnas Deus. ℟. Amen. [*Si ſequantur Veſperæ de B. Maria, tunc ſit integra concluſio.* : Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia sécula ſeculórum. ℟. Amen. *& poſt* Benedicámus. *dicitur*, Deus, in adjutórium.]

Ubi verò non dicitur Officium parvum, ejus loco fit Suffragium ſequens.

De B. Mariâ.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

℣. Ipſe eſt Dóminus Deus tuus; & adorábunt eum: ℟. Vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis. *Pſ.* 44.

Orémus.

COncéde nos fámulos tuos, quæſumus, Dómine Deus, perpétuâ mentis & córporis ſanitáte gaudére, & glorióſâ beátæ Maríæ ſemper vírginis interceſſióne, à præſenti liberári triſtítia, & ætérnâ pérfrui lætítiâ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Poſteà fit Commem. de Patrono & Titulari, ut dictum eſt ſuprà, 136.

Deinde de ómnibus Sanctis, & ſpeciatim de iis quorum Corpora aut ſaltèm Reliquiæ habentur.

Ant. Fulgébunt juſti ſicut ſol in regno Patris eórum. *Matth.* 13.

℣. Juſti confitebuntur nómini tuo, Dómine; ℟. Et habitábunt recti cum vultu tuo. *Pſ.* 139.

Orémus.

PRopitiáre, quæſumus, Dómine, fámulis tuis per Sanctórum quorum Relíquiæ in [hac] Eccléſia tua requieſcunt, & ómnium Sanctórum mérita glorióſa; ut eórum interceſſióne ab ómnibus ſemper protegámur adverſis; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Ultimò, pro Pace.

Ant. Deus meminerit teſtaménti ſui, & fáciat pacem; nec déſerat in témpore malo. 1. *Mach.* 1.

℣. Dñus Deus loquétur pacē. ℟. In plebem ſuam. *Pſ.* 84.

Orémus.

DEus, à quo ſancta deſidéria, recta conſília & juſta ſunt ópera: da ſervis tuis illam quam mundus dare non poteſt pacem; ut, & corda noſtra mandátis tuis dédita, & hóſtium ſublátâ formídine, témpora ſint tuâ protectióne tranquilla; Per

Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, &c.

℣. Dóminus vobiſcum.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

AD COMPLETORIUM.

CONverte nos, Deus ſalutáris noſter. ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Pſ.* 84.

℣. Deus, in adjutórium.

Antiphona & Pſalmi convenientes.

In Adventu, Hymnus.

IN noctis umbra déſides
Dum ſomnus artus óccupat,
Ad te, Deus, fidélibus
Mens éxcubat ſuſpíriis.

Deſideráte géntibus,
Verbum Patris, mundi ſalus,
Audi preces geméntium,
Tandemque lapſos éxcita.

Adſis, Redemptor; & tuæ
Plebis relaxans crímina,
Adæ ſcelus quas cláuſerat,
Reclúde cœleſtes domos.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.

Amen.

A Vigilia Natalis Domini, ad Præſentationem ejuſdem excluſivè.

Hymnus.

MUndi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam
Referre nos infántiam.

Feſſos diurno dum levat
Labóre nocturnus ſopor,
Defende, Paſtor, béſtiis
Tuas ab infeſtis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Foveſque lactentem ſinu;
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.

Amen.

A craſtino Præſentationis Domini; ad Feriam IV. Cinerum excluſivè.

Hymnus.

GRates, peracto jam die,
Deus, tibi perſólvimus;
Pronóque, dum nox íncipit,
Proſtérnimus vultu preces.

Quod longa peccávit dies,
Amárus éxpiet dolor;
Somno gravátis ne nova
Infligat hoſtis vúlnera.

Infeſtus usque círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Umbrâ ſub alárum tuos
Defende fílios, Pater.

O quando lucescet tuus
Qui neſcit occáſum dies!
O quando ſancta ſe dabit
Quæ neſcit hoſtem pátria!

Deo Patri ſit glória,
Ejusque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.

Amen.

In omni Officio de beata Maria, loco præcedentis Hymni, dicitur ſequens

Hymnus.

VIrgo Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víscera, factus homo.

Hinc méritò dicent te ſécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.

Súscipe, quos pia plebs tibi péndere certat honóres;

Annue, ſollícitâ quam prece
poſcit, opem.
Glória magna Patri: com-
par ſit glória Nato:
Ambórum tibi par, Spíritus
alme, decus. Amen.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SObrii eſtóte, & vigiláte; quia adverſárius veſter diábolus, tánquam leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret: cui reſíſtite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus tuas. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória Patri. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub úmbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

Ant. 3. c. Dómine.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervum tuum, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace;
Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,
Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,
Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſraël.

Ant. Dómine, dabis pacem nobis; ómnia enim ópera noſtra operátus es nobis. *Iſ.* 26.

P R E C E S.

Quando dictæ ſunt Preces in Veſperis, hæ dicuntur flexis genibus.

In Duplic. & intrà Octavas omittuntur ſequentes ℣℣.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.
Pater noſter. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.
Credo in Deum.
℣. Carnis reſurrectiónem, ℟. Vitam ætérnam. Amen.
℣ Benedictus es, Dómine, Deus patrum noſtrórum; ℟. Et laudábilis, & glorióſus, & ſuperexaltátus in ſécula. *Dan.* 3.
℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ ſanctum; ℟. Et laudábile, & ſuperexaltátum in ómnibus ſéculis. *Dan.* 3.
℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, & glorióſus in ſécula. *Dan.* 3.
℣. Benedícat nos Deus, Deus noſter: ℟. Benedícat nos Deus. *Pſ.* 66.

Hebdomadarius facit Confeſſionem, mediocr. voce dicens:

COnfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ ſemper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joánni Baptiſtæ, ſanctis Apóſtolis Petro & Paulo, ómnibus Sanctis, (& vobis, fratres;) quia peccávi nimis cogitatióne, verbo & ópere, meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam ſemper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptiſtam, ſanctos Apóſtolos Petrum & Paulum, omnes Sanctos, (& vos, fratres,) oráre pro me ad Dóminum Deum noſtrum.

Chorus dicit :

Miſereátur tuî omnípotens Deus ; & , dimiſſis peccátis tuis , perdúcat te ad vitam ætérnam. *Hebdomadarius reſpondet* , Amen.

Deinde Chorus facit Confeſſionem ; & ubi dictum eſt : vobis , fratres , *&* vos , fratres , *dicit :* tibi , pater , *&* te, pater.

[*Mulieres in ſuis Conventibus* , *loco* fratres , *&* pater , *dicunt* , ſorores , *&* mater.]

Factâ Confeſſione à Choro , *Hebdomadarius dicit :*

Miſereátur veſtrî omnípotens Deus ; & , dimiſſis peccátis veſtris , perdúcat vos ad vitam ætérnam.

℟. Amen.

Qui ſolus recitat , *ſemel dicit* , Confíteor. *omiſſis vocibus quæ clauduntur parentheſi* , *& additâ particulâ* & *ante voces*, ómnibus *&* omnes. *Deinde* Miſereátur. *ſemel* , *ad quod dicit* noſtrî , noſtris , nos.

Indulgéntiam , abſolutiónem, & remiſſiónem peccatórum noſtrórum tríbuat nobis omnípotens & miséricors Dóminus. ℟. Amen.

℣. Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter , ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Pſ.* 64.

℣. Miſerére noſtrî , Dñe ; ℟. Miſerére noſtrî. *Pſ.* 122.

℣. Fiat miſericórdia tua , Dómine, ſuper nos, ℟. Quemádmodum ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Dómine , exaudi , oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum , ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Viſita , quæſumus , Dómine, habitatiónem iſtam, & omnes inſídias inimíci ab ea longè repelle : Angeli tui ſancti hábitent in ea , qui nos in pace cuſtódiant ; & benedíctio tua ſit ſuper nos ſemper ; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum , qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus , per ómnia sécula ſeculórum.

℣. Dóminus vobiſcum , ℟. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio , *ſubmiſsâ voce dicitur :* Grátia Dñi noſtri Jeſu Chriſti , & cáritas Dei , & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

Poſteà , *ſi ſit uſus locorum* , *dicitur Antiphona de B. Maria* , *ut ſequitur.*

Poſt completum Officium dicitur ſecretò , Pater. Ave. Credo.

In Adventu.

ALma Redemptóris mater, quæ pérvia cœli
Porta manes, & ſtella maris, ſuccurre cadenti,
Súrgere qui curat, pópulo: tu quæ genuiſti,
Natúrâ mirante, tuum ſanctum genitórem:
Virgo prius ac poſtérius, Gabriélis ab ore
Sumens illud Ave, peccatórum miſerére.

℣. Deus in médio ejus, ℟. Non commovébitur. *Pſ.* 45.

Orémus.

GRátiam tuam, quæſumus, Dómine, méntibus noſtris infunde; ut qui, Angelo nuntiante, Chriſti Fílii tui incarnatiónem cognóvimus, per paſſiónem ejus & crucem ad reſurrectiónis glóriam perducámur; Per eumdem Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

A die Natalis Domini ad Præſentationem ejusdem incluſivè, Ant. Alma. *ſuprà.*

℣. Homo natus eſt in ea: ℟. Et ipſe fundávit eam Altiſſimus. *Pſ.* 86.

Orémus.

DEus, qui ſalútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præſtitiſti: tribue, quæſumus, ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ ſuſcípere Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum. ℟. Amen.

A craſtino Præſentationis Domini ad Feriam III. majoris Hebdomadæ.

AVe, Regína cœlórum,
Ave, dómina Angelórũ,
Salve, radix; ſalve, porta
Ex qua mundo lux eſt orta:
Gaude, Virgo glorióſa,
Super omnes ſpecióſa:
Vale, ô valde decóra,
Et pro nobis Chriſtum exóra.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

Orémus.

COncéde, miſéricors Deus, fragilitáti noſtræ præſídium; ut qui ſanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus; Per eumdem Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

ABSOLUTIONES
ET BENEDICTIONES
Dicendæ in Officio Nocturno ante Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non ſunt de Sanctis.

IN I. NOCTURNO.
Et pro II. & V. Feria.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor noſtrum in lege ſua, & in præceptis ſuis; & det nobis cor ómnibus, ut colámus eum.
℟. Amen.
Sic reſpondetur ad ſingulas Abſolutiones & Benedictiones.

BENEDICTIONES.

1. Deus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater glóriæ, det nobis ſpíritum ſapiéntiæ. ℟. Amen. *Epheſ.* 1.
2. Fílius Dei det nobis ſenſum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. & VI. Feria.

Abſolutio. 3. Reg. 8.

DEus noſter inclínet corda noſtra ad ſe, ut cuſtodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES.

4. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti benedícat nos in omni benedictióne ſpirituáli. *Epheſ.* 1.
5. Sciámus ſupereminentem ſciéntiæ caritátem Chriſti, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Epheſ.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis & dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

BENEDICTIONES.

7. Detur nobis ſermo in apertióne oris noſtri cum fidúcia, notum fácere myſtérium Evangélii. *Epheſ.* 6.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Epheſ.* 4.
9. Deus ſpei répleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in ſpe & virtúte Spíritûs ſancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur

aliud Evangelium cum Homilia, tunc nona Benedictio erit : Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si tria legantur Evangelia, ſeptima Benedictio erit : Detur nobis ſermo in apertióne oris noſtri cum fidúcia, notum fácere myſtérium Evangélii. *Epheſ.* 6.

8. Fúlgeat nobis illuminâtio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

9. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à ſpe Evangélii. *Coloſſ.* 1.

Si nona Lectio ſit de Sancto, Benedictio erit : Digni habeámur regno Dei, cùm véneric in Sanctis ſuis admirábilis fieri. 2. *Theſſ.* 1.

[*Quando D. Episcopus Lectionem lecturus eſt, poſtquàm ipſe præmiſit ex more,* Jube, domne, benedícere. *Dignior poſt ipſum dicit illi :* Ora pro nobis, Pater. *Ipſe autem Episcopus reſpondet :* Oro ut cáritas veſtra magis ac magis abundet in ſciéntia & in omni ſenſu. *Chorus,* ℟. Amen. *Philip.* 1.
Idem obſervatur ubi unicus eſt Presbyter.]

Feriâ IV. & Sabbato.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus memínerit teſtamenti ſui quod locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti det nobis Chriſtum habitáre per fidem in córdibus noſtris. *Epheſ.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Epheſ.* 4.

3. Deus ſpei rěpleat nos omni gáudio & pace in credendo; ut abundémus in ſpe & virtúte Spíritûs ſancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio ſit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit:

4. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.
Eadem dicitur in omni Feria, quando pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS B. M. VIRGINIS, ET ALIORUM SANCTORUM, *quæ ſunt ix. Lectionum.*

Abſol. & Bened. dicuntur in I. & III. Nocturno, ut ſuprà; in II. autem, ut ſequitur.

Abſolutio. 3. Reg. 8.

DEus noſter inclínet corda noſtra ad ſe, ut cuſtodiámus mandáta ejus.

BENEDICTIONES *in Feſtis B. M. V.*

4. Deus à quo miſſus eſt Gábriel Angelus ad Maríam, mittat nobis de cœlis ſapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 6.

5. Fílius Altíſſimi, quem Virgo concépit & péperit, det nobis fílios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus ſanctus de quo eſt, quod in María natum eſt, ſanctíficet nos per ómnia. *Matth.* 1. *Theſſ.* 5.

BENEDICTIONES *in Feſtis Sanctorum.*

4. Deus det nobis illuminátos óculos cordis, ut ſciámus quæ ſit ſpes vocatiónis ejus in Sanctis. *Epheſ.* 1.

5. Dignos nos fáciat in partem ſortis Sanctórum, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum. *Coloſſ.* 1.

6. Aperiantur óculi noſtri, ut convertámur à ténebris ad lucem, & accipiámus ſortem inter Sanctos. *Act.* 26.

IN OFFICIIS B. M. VIRG. ET IN FESTIS SANCTORUM, *quæ ſunt trium Lect. tantùm.*

Abſolutio dicitur ſecundùm Feriam; Benedictiones verò eæ adhibentur, quæ modo notatæ ſunt pro II. Nocturno in eorumdem Officiis & Feſtis novem Lectiones complectentibus.

Si pro tertia Lectione legendum ſit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit:

Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

IN ECCLESIA CATHEDRALI,

SUFFRAGIA

SEU

COMMEMORATIONES COMMUNES

DE SANCTO STEPHANO.

AD LAUDES.

Antiphona.

LApidábant Stéphanum invocantem & dicentem: Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. *Act.* 7.

℣. Ecce Deus ádjuvat me,

℟. Et Dóminus ſuſceptor eſt ánimæ meæ. *Pſalm.* 53.

Orémus.

BEáti Stéphani Levítæ & Mártyris ſuffrágium recolentes; quæſumus, Dómine, ut des nobis eum móribus imitári, qui fídei & caſtitátis egrégiæ, qui prædicatiónis

[illegible]

[*Dominicâ primâ Adventûs, AD OFFICIUM NOCTURNUM in Eccleſiâ Lateranenſi, pro prima Lectione legitur Præfatio ſancti Hieronymi in Iſaiam, quæ incipit, Nemo cum Prophetas. Per ſingulas verò legitur initium Libri Iſaiæ; omnes quæ ſequuntur in unum junctæ.*

Dominicâ Septuageſimæ, in eadem Eccleſiâ Lateranenſi ſervatur ad Lectionem Præfationis ſancti Hieronymi in Pentateuchum, quæ incipit per hæc verba: Deſidérii mei.]

Sequens Evangelium, ſeu Genealogia Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundùm Matthæum (juxta Eccleſiæ Agathenſis morem antiquum) legitur in Natali Domini poſt Reſponſorium immediatè ante Te Deum laudámus.

℣. Dóminus vobiſcum,
℟. Et cum ſpíritu tuo.

[*Solus recitans non dicit* Dóminus vobiſcum, *ſed incipit abſolutè.*]

Inítium ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum ℟. Glória tibi, Dómine. *Matth.* 1.

LIber generatiónis Jeſu Chriſti fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Iſaac. Iſaac autem génuit Jacob. Jacob autem génuit Judam. Judas autem génuit Phares & Zaram de Thamar. Phares autem génuit Eſron. Eſron autem génuit Aram. Aram autem génuit Aminadab. Amínadab autem génuit Naaſſon. Naaſſon autem génuit Salmon. Salmon autem génuit Booz de Rahab. Booz autem génuit Obed ex Ruth. Obed autem génuit Jeſſe. Jeſſe autem génuit David regem.

David autem rex génuit Salomónem ex ea quæ fuit Uríæ. Sálomon autem génuit Róboam. Róboam autem génuit Abíam. Abías autem génuit Aſa. Aſa autem génuit Jóſaphat. Jóſaphat autem génuit Joram. Joram autem génuit Ozíam. Ozías autem génuit Jóatham Jóatham autem génuit Achaz. Achaz autem génuit Ezechiam. Ezechías autem génuit Manaſſen. Manaſſes autem génuit Amon. Amon autem génuit Josíam. Josías autem génuit Jechóniam, & fratres ejus in transmigratióne Babylónis. Et poſt transmigratiónem Babylónis, Jechónias génuit Saláthiel. Saláthiel autem génuit Zoróbabel. Zoróbabel autem génuit Abíud. Abíud autem génuit Eliacim. Elíacim autem génuit Azor. Azor autem génuit Sadoc. Sadoc autem génuit Achim. Achim autem génuit Elíud. Elíud autem génuit Eleázar. Eleázar autem génuit Mathan. Mathan autem génuit Jacob. Jacob autem génuit Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus qui vocátur Chriſtus.

Poſteà, dicitur Te Deum.

Sequens Evangelium, ſeu Genealogia Domini noſtri Jeſu Chriſti ſecundùm Lucam legitur in Epiphania Domini poſt Reſponſorium immediatè ante Te Deum laudâmus.

℣. Dóminus vobiscum,
℟. Et cum ſpíritu tuo.

[*Solus recitans non dicit* Dóminus vobiſcum, *ſed incipit abſolutè*]

Sequéntia ſancti Evangélii ſecundùm Lucam. ℟. Glória tibi, Dómine. *Luc.* 3. & 4.

FActum eſt, cùm baptizarétur omnis pópulus, & Jeſu baptizáto & orante, apertum eſt cœlum, & descendit Spíritus ſanctus corporáli ſpécie ſicut columba in ipſum: & vox de cœlo facta eſt: Tu es Fílius meus dilectus in te complácui mihi. Et ipſe Jeſus erat incípiens quaſi annórum triginta, ut putabátur fílius Joſeph, qui fuit Heli, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Melchi, qui fuit Janne, qui fuit Joſeph, qui fuit Mathathíæ, qui fuit Amos, qui fuit Nahum, qui fuit Hesli, qui fuit Nagge, qui fuit Mahath, qui fuit Mathathíæ, qui fuit Semei, qui fuit Joſeph, qui fuit Juda, qui fuit Joanna, qui fuit Reſa, qui fuit Zoróbabel, qui fuit Salathíel, qui fuit Neri, qui fuit Melchi, qui fuit Addi, qui fuit Coſan, qui fuit Elmadan, qui fuit Her, qui fuit Jeſu, qui fuit Elíezer, qui fuit Jorim, qui fuit Mathat, qui fuit Levi, qui fuit Símeon, qui fuit Juda, qui fuit Joſeph, qui fuit Juda, qui fuit Elíakim, qui fuit Mélea, qui fuit Menna, qui fuit Máthatha, qui fuit Nathan, qui fuit David, qui fuit Jeſſe, qui fuit Obed, qui fuit Booz, qui fuit Salmon, qui fuit Naaſſon, qui fuit Amínadab, qui

fuit Aram, qui fuit Esron, qui fuit Phares, qui fuit Judæ, qui fuit Iſaac, qui fuit Jacob, qui fuit Iſaac, qui fuit Abrahæ, qui fuit Thare, qui fuit Nachor, qui fuit Sarug, qui fuit Rágali, qui fuit Phaleg, qui fuit Heber, qui fuit Sale, qui fuit Cáinan, qui fuit Arphaxad, qui fuit Sem, qui fuit Noë, qui fuit Lamech, qui fuit Mathúſale, qui fuit Henoch, qui fuit Jared, qui fuit Maláleel, qui fuit Cáinan, qui fuit Henos, qui fuit Seth, qui fuit Adam, qui fuit Dei. Jeſus autem plenus Spíritu ſancto, regreſſus eſt à Jordáne.

Poſteà, dicitur Te Deum.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS HYEMALIS.

SABBATO ante Dominicàm I. Adventûs.

AD VESPERAS.

Ant. & Pſal. Beáti omnes. *cum ceteris de Pſalterio*, 131.

Capitulum. Jerem. 23.

ECce dies véniunt, dicit Dóminus, & ſuscitábo David germen juſtum; & regnábit rex, & ſápiens erit, & fáciet judícium & juſtítiam in terra. ℟. Deo grátias.

℟. Roráte, cœli, déſuper; & nubes pluant Juſtū: * Aperiátur terra, & gérminet Salvatórem; & juſtítia oriátur ſimul. ℣. Chriſtus Jeſus factus eſt nobis ſapiéntia à Deo; & juſtítia, & redémptio: * Aperiátur. Glória Patri. * Aperiátur. *Iſ.* 45. 1. *Cor.* 1.

Hymnus, Statúta decréto Dei. *ut infrà*, 159.

℣. Oriétur in diébus ejus juſtítia & abundántia pacis: ℟. Et dominábitur usque ad términos orbis terrárū. *Pſ.* 71.

Ad Magníficat. *Ant.* J. Sicut terra profert germen ſuum, & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat; ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem corā univerſis géntibus. *Iſ.* 61.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio; ſervatis quæ propria ſunt Tempori Adventûs, ut ſuprà*, 143 & 144.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus. Inſtantis. *infrà*, 157.

Pſalmi de Dominica, ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce Dóminus audítum fecit in extrémis terræ: dícite filiæ Sion, Ecce Salvátor tuus venit. *Iſ.* 62.

Ant. 1. a. Rex tuus véniet tibi juſtus, & ſalvátor; & loquétur pacem géntibus. *Zach.* 9.

Ant. 7. d. Congregábit Iſrael, & cuſtódiet eum ſicut paſtor gregem ſuum; redémit enim Dóminus Jacob, & liberávit eum. *Jerem.* 31.

℣. Salvos nos fac, Dómine Deus noſter, & cóngrega nos de natiónibus; ℟. Ut confiteámur nómini ſancto tuo. *Pſ.* 105.

Pater noſter. *Abſol. & Benedict. ut ſuprà poſt Pſalterium.*

Incipit liber Iſaíæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

VIſio Iſaíæ, filii Amos, quam vidit ſuper Judam & Jerúſalem in diébus Ozíæ, Jóathan, Achaz, & Ezechíæ, regum Juda. Au-

díte, cœli; & áuribus pércipe, terra, quóniam Dóminus locútus eſt: Fílios enutrívi, & exaltávi; ipſi autem ſprevérunt me. Cognóvit bos poſſeſſórem ſuum, & áſinus præſépe dómini ſui: Iſrael autem me non cognóvit, & pópulus meus non intellexit. Væ genti peccatríci, pópulo gravi iniquitáte, sémini nequam, fíliis ſcelerátis: dereliquérunt Dóminũ, blaſphemavérunt Sanctum Iſrael, abalienáti ſunt retrorsùm. Super quo percútiam vos ultrà, addentes prævaricatiónem? Omne caput lánguidum, & omne cor mœrens. A planta pedis uſque ad vérticem non eſt in eo ſánitas: vulnus, & livor, & plaga tumens, non eſt circumligáta, nec curáta medicámine, neque fota óleo. Terra veſtra deſerta; civitátes veſtræ ſuccenſæ igni: regiónem veſtram coram vobis aliéni dévorant, & deſolábitur ſicut in vaſtitáte hoſtíli. Et derelinquétur fília Sion, ut umbráculum in vínea, & ſicut tugúrium in cucumerário, & ſicut cívitas quæ vaſtátur. ¶ Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & ſalvi éritis.

¶ *Sic terminantur omnes Lectiones ex Iſaia per Adventum, nihil reſpondendo.*]

℟. Attende, Dómine, de cœlo, & vide de habitáculo ſancto tuo: * Tu enim pater noſter, & Abraham neſcívit nos: † Tu, Dómine, redemptor noſter, § A ſéculo nomen tuum: ¶ Utinam dirúmperes cœlos, & descénderes! ℣. Adjuva nos, miſertus noſtri, Dómine: * Tu enim pater noſter, & Abraham neſcívit nos. ℣. Non áliud nomen eſt ſub cœlo datum, in quo opórteat nos ſalvos fieri: † Tu, Dómine, redemptor noſter. ℣. Nos credídimus & cognóvimus quia tu es Fílius Dei; § A ſéculo nomen tuum: ¶ Utinã dirúmperes cœlos, & descénderes! ℣. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto. *Chorus*, ¶ Utinam dirúmperes cœlos, & descénderes! *Repet.* ℟. Attende. *uſque ad* ℣. Adjuva nos. *Iſ.* 63 *&* 64. *Marc.* 9. *Act.* 4. *Joan.* 6.

Lectio ij.

NIſi Dóminus exercítuum reliquiſſet nobis ſemen, quaſi Sódoma fuiſſémus, & quaſi Gomorrha ſímiles eſſémus. Audíte verbum Dómini, príncipes Sodomórum: percípite áuribus legem Dei noſtri, pópulus Gomorrhæ. Quò mihi multitúdinem victimárum veſtrárum, dicit Dóminus? plenus ſum: holocauſta aríetum, & ádipem pínguium, & ſánguinem vitulórum, & agnórum, & hircórum nólui. Cùm venirétis ante conſpectum meum, quis quæsívit hæc de mánibus veſtris, ut ambularétis in átriis meis? Ne offerátis ultrà ſacrifícium fruſtrà: incenſum abominátio eſt mihi. Neoméniam, & ſábbatum, & feſtivitátes álias non feram; iníqui ſunt cœtus veſtri. Calendas veſtras, & ſolemnitátes veſtras odívit ánima mea: facta ſunt mihi moleſta, laborávi ſúſtinens. Et

cùm extendéritis manus veſtras, avertam óculos meos à vobis: & cùm multiplicavéritis oratiónem, non exáudiam; manus enim veſtræ ſánguine plenæ ſunt. Lavámini, mundi eſtóte, auferte malum cogitatiónum veſtrárum ab óculis meis: quiéſcite ágere perverſè, díſcite benefácere: quærite judícium, ſubveníte oppreſſo, judicáte pupillo, deféndite víduam. Et veníte, & argúite me, dicit Dóminus: ſi fúerint peccáta veſtra ut cóccinum, quaſi nix dealbabúntur; & ſi fúerint rubra quaſi vermículus, vélut lana alba erunt. Si voluéritis, & audiéritis me, bona terræ comedétis. Quòd ſi noluéritis, & me ad iracúndiam provocavéritis, gládius devorábit vos; quia os Dómini locútũ eſt. Hæc dicit.

℞. Statim véniet ad templũ ſuum Dominátor: * Ipſe quaſi ignis conflans purgábit fílios Levi; & erunt offerentes ſacrifícia in juſtítia: & placébit Dómino ſacrifíciũ. ℣. Lex conſtítuit ſacerdótes infirmitátem habentes; ſermo autem, qui poſt legem eſt, Fílium in æternum perfectum: * Ipſe. *Malach.* 3. *Hebr.* 7.

Lectio iij.

QUómodò facta eſt méretrix cívitas fidélis, plena judícii? juſtítia habitávit in ea, nunc autem homicídæ. Argentum tuum verſum eſt in ſcóriam: vinum tuum mixtum eſt aquâ. Príncipes tui infidéles, ſócii furum: omnes díligunt múnera, ſequuntur retributiónes. Pupillo non júdicant; & cauſa víduæ non ingréditur ad illos. Propter hoc ait Dóminus Deus exercítuũ, Fortis Iſrael: Heu, conſolábor ſuper hóſtibus meis, & vindicábor de inimícis meis. Et convertam manum meam ad te, & éxcoquam ad purum ſcóriam tuam, & áuferam omne ſtannũ tuum. Et reſtítuam júdices tuos ut fuérunt priùs, & conſiliários tuos ſicut antíquitùs: poſt hæc vocáberis Cívitas juſti, Urbs fidélis. Sion in judício redimétur, & redúcent eam in juſtítia. Hæc dicit.

℞. Quare mœróre contráheris, fília Sion? numquid rex non eſt tibi, aut conſiliárius tuus périit? * Liberáberis: † Rédimet te Dóminus de manu inimicórũ tuórum. ℣. Venit Fílius hóminis quærere & ſalvùm fácere quod períerat: * Liberáberis. Glória Patri. † Rédimet. *Mich.* 4. *Luc.* 19.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cùm vénerit Sion Redemptor, hoc fœdus meum cum eis, dicit Dóminus: Spíritus meus qui eſt in te, non recédet. *Iſ.* 59.

Ant. 4. E. In miſericórdia ſempiterna miſertus ſum tui, Sion; & fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miſerátor tuus Dóminus. *Iſ.* 54.

Ant. 6. F. Conſolábor vos, & conſolabímini: vidébitis, & gaudébit cor veſtrum; & cognoſcétur manus Dómini ſervis ejus. *Iſ.* 66.

℣. Propè eſt Dóminus ómnibus invocántibus eum: ℞. Omnibus invocántibus eum in veritáte. *Pſ.* 144.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

Serm. 4. *n.* 1, 4 *&* 5, *de Adv. Domini.*

Lectio iv.

DIgnum eſt, fratres, ut totâ cum devotióne Dómini celebrétis Adventum, delectáti tantâ conſolatióne, ſtupefacti tantâ dignatióne, inflammáti tantâ dilectióne. Nec verò ſolùm cogitétis adventum quo venit quærere & ſalvum fácere quod períerat; ſed & illum nihilóminus, quo véniet & aſſúmet nos ad ſeipſum. Utínam circa hos duos adventus jugi meditatióne verſémini, ruminantes in córdibus veſtris, quantùm in prióre præſtíterit, quantùm promíſerit in ſecundo. Advéniens enim Salvátor reformábit corpus humilitátis noſtræ, configurátum córpori claritátis ſuæ; ſi tamen priùs fúerit cor reformátum, & configurátum humilitáti cordis ipſíus. Propter quod & dicébat: Díſcite à me quia mitis ſum & húmilis corde. Ergo illâ virtútum formam teneámus, quam verbo & exemplo commendávit Chriſtus præſens in carne; ſiquidem omnis virtus noſtra tam longè eſt à vera virtúte, quàm longè eſt ab ea forma. ℣ Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

℣ *Sic terminantur Lectiones per annum, niſi aliter notetur.*]

℟. Ecce ſervus meus, dicit Dóminus: non contendet, neque clamábit, nec audiétur vox ejus foris, * Donec ponat in terra judíciũ: & legem ejus ínſulæ expectábunt. ℣. Nunc annúntiat homínibus ut omnes ubíque pœniténtiâ agant, * Donec. *Iſ.* 42. *Matth.* 12. *Act.* 17.

Sermo 5. *n.* 1. *Lectio v.*

TErtius quidam adventus eſt médius inter illos, in quo delectabíliter dórmiunt qui eum norunt. Illi enim duo manifeſti ſunt, ſed non iſte. In prióri quidem, In terris viſus, & cum homínibus converſátus eſt, quando, ſicut ipſe teſtátur, & vidérunt eum, & odérunt. In poſterióre verò, Vidébit omnis caro ſalutáre Dei noſtri; &, Vidébunt in quem transfixérunt. Médius occultus eſt, in quo ſoli eum in ſeipſis vident electi, & ſalvæ fiunt ánimæ eórum. In primo ergo venit in carne & in infirmitáte; in hoc médio, in Spíritu & virtúte; in último, in glória & majeſtáte. Per virtútem enim pervenítur ad glóriam, quia Dóminus virtútum ipſe eſt rex glóriæ; & adventus iſte médius via quædam eſt per quam à primo venítur ad último. In primo Chriſtus fuit redémptio noſtra; in último apparébit vita noſtra; in iſto réquies eſt & conſolátio noſtra.

℟. Confortáre, omnis pópulus terræ; * Quóniam ego vobiſcum ſum, dicit Dóminus exercítuum: & Spíritus meus erit in médio veſtrûm. ℣. Non dicent, Ecce hîc; aut, Ecce illîc: ecce enim regnum Dei intrà vos eſt; * Quóniam. *Agg.* 2. *Luc.* 17.

℟. 2 & 3. *Lectio vj.*

DE hoc adventu médio ipſum audíte : Si quis díligit me, inquit, ſermónes meos ſervábit ; & Pater meus díliget eum, & ad eum veniémus. Legi álibi : Qui timet Dóminum, fáciet bona ; ſed plus áliquid dictum ſéntio de diligente, quia ſermónes Dei ſervábit. Ubi ergo ſervandi ſunt ? Haud dúbium quin in corde, ſicut ait Prophéta : In corde meo abſcondi elóquia tua, ut non peccem tibi. Sic ſerva ſermónem Dei, quómodò mélius ſerváre potes cibum córporis tui. Nam & ille panis vivus eſt, & cibus mentis. Ergo trajiciátur in víſcera quædam ánimæ tuæ, tránſeat in affectiónes tuas & in mores tuos. Si ſic verbum Dei ſerváveris, haud dúbium quin ab eo ſervéris. Véniet enim Fílius ad te cum Patre : véniet Prophéta magnus, qui renovábit Jeruſalem ; & ille nova fáciet ómnia. Hoc enim fáciet hic adventus, ut ſicut portávimus imáginem terréni, ſic portémus & imáginem cœleſtis. Sicut fuit vetus Adam effúſus per totum hóminem, & totum occupávit ; ita modò totum obtíneat Chriſtus, qui totum creávit, totum redémit, totum & glorificábit.

℟. Expectat Dóminus ut miſereátur veſtri ; & ídeò exaltábitur parcens vobis : * Deus judícii Dóminus ; † Beáti omnes qui expectant eum. ℣. Apparébit expectántibus ſe in ſalútem. * Deus. Glória Patri. † Beáti. *Iſ.* 30. *Hebr.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Egrediétur ſicut in die certáminis, & véniet Dóminus Deus meus, omneſque ſancti cum eo. *Zach.* 14.

Ant. 3. *d.* Ecce venit in ſanctis míllibus ſuis, fácere judícium, & argúere omnes ímpios. *Ep. Jud.*

Ant. 1. *D.* Judicábit judícium plebis ſuæ, & oblectábit juſtos miſericórdiâ ſuâ. *Eccli.* 35.

℣. Cùm exárſerit in brevi ira ejus, ℟. Beáti omnes qui confídunt in eo. *Pſ.* 2.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore ; Dixit Jeſus diſcípulis ſuis : Erunt ſigna in ſole, & luna, & ſtellis ; & in terris preſſúra géntium. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homilia 1. *in Evang.*

DOminus ac redemptor noſter, fratres caríſſimi, parátos nos inveníre desíderans, ſeneſcentem mundum quæ mala ſequantur denúntiat, ut nos ab ejus amóre compeſcat. Appropinquantem ejus términum quantæ percuſſiónes prævéniant, innoteſcit ; ut ſi Deum metúere in tranquillitáte nólumus, vicínum ejus judícium, vel percuſſiónibus attríti timeámus. Hæc nos, fratres caríſſimi, idcirco dícimus, ut ad cautélæ ſtúdium veſtræ mentes evígilent, ne ſecuritáte tórpeant, ne ignorántiâ langueſcant ; ſed ſemper eas & timor

ſollícitet, & in bono ópere ſollicitúdo confirmet, penſantes hoc quod Redemptóris noſtri voce ſubjúngitur: Areſcéntibus homínibus præ timóre & expectatióne, quæ ſupervénient univerſo orbi.

Tu autem.

℟. Erunt ſigna in ſole, & lunâ, & ſtellis; & in terris preſſúra géntium: * Tunc vidébunt Fílium hóminis veniéntem in nube cum poteſtáte magna & majeſtáte. ℣. Sol convertétur in ténebras, & luna in ſánguinē, ántequàm véniat dies Dómini magnus & horríbilis: * Tunc vidébunt. *Luc.* 21. *Joel.* 2.

Lectio viij.

Virtútes cœlórum movebuntur. Quid étenim Dóminus Virtútes cœlórum, niſi Angelos, Archángelos, Thronos, Dominatiónes, Principátus & Poteſtátes appellat? quæ in adventu diſtricti Júdicis noſtris tunc óculis viſibíliter apparébunt, ut diſtrictè tunc à nobis éxigant hoc, quod nos modò inviſíbilis Cónditor æquánimiter portat. Ubi & ſúbditur: Et tunc vidébunt Fílium hóminis venientem in núbibus, cum poteſtáte magna & majeſtáte. Ac ſi apertè dicerétur: In poteſtáte & majeſtáte viſúri ſunt, quem in humilitáte pósitum audíre noluérunt; ut virtútem ejus tantò tunc diſtríctiùs séntiant, quantò nunc cervícem cordis ad ejus patiéntiā non inclínant. Sed quia hæc contra réprobos dicta ſunt, mox ad electórum conſolatiónem verba vertuntur. Nam & ſúbditur: His autē fieri incipiéntibus, reſpícite, & leváte cápita veſtra; quóniam appropinquat redémptio veſtra.

℟. Deus manifeſtè véniet, Deus noſter & non ſilébit. Ignis in conſpectu ejus exardeſcet: advocábit cœlum & terram diſcérnere pópulum ſuum. * Congregáte illi ſanctos ejus. ℣. Timéte Dóminū, & date illi honórem; * quia venit hora judícii ejus: * Congregáte. *Pſ.* 49. *Apoc.* 14.

Lectio ix.

Leváre cápita, eſt mentes noſtras ad gáudia pátriæ cœleſtis erígere. Qui ergo Deū díligunt, ex mundi fine gaudére atque hilaréſcere jubentur; quia vidélicet eum quem amant, mox invéniunt, dum tranſit is quem non amavérunt. Abſit enim ut fidélis quiſque qui Deum vidére deſíderat, de mundi percuſſiónibus lúgeat, quem fíníri eiſdem ſuis percuſſiónibus non ignórat. Scriptum namque eſt: Quicumque volúerit amícus eſſe séculi hujus, inimícus Dei conſtitúitur. Qui ergo appropinquante mundi fine non gaudet, amícum ſe illíus eſſe teſtátur, atque per hoc inimícus Dei eſſe convíncitur. Sed abſit hoc à fidélium córdibus; abſit ab his qui & eſſe áliam vitam per fidem credunt, & eam per operatiónem díligunt. Ex mundi enim deſtructióne lugére eórum eſt, qui radíces cordis in ejus amóre plantavérunt, qui ſequentem vitam non quærunt, qui illam neque eſſe ſuſ-

picantur. Nos autem qui cœleſtis pátriæ gáudia æterna cognóvimus, feſtináre ad ea quantóciùs debémus.

℟. Lætentur cœli, & exultet terra, & dicant in natiónibus: Dóminus regnávit. * Tunc laudábunt ligna ſaltûs coram Dómino; quia venit judicáre terram. ℣. Expectátio creatúræ revelatiónem filiórum Dei expectat; quia & ipſa creatúra liberábitur à ſervitúte corruptiónis. * Tunc laudábunt. Glória. ¶ *Repetitur* ℟. Lætentur. *usque ad* ℣. Expectátio. 1. *Par.* 16. *Rom.* 8.

¶ *Is ritus obſervatur in omni Officio ix. Lect. in quo non dicitur* Te Deum.]

℣. *Sacerd.* Surge, Deus, júdica terram; ℟. Quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus. *Pſ.* 81.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. D. Ecce cum núbibus cœli quaſi Fílius hóminis veniébat; & Antíquus diérum dedit ei poteſtátem, & honórem, & regnum. *Dan.* 7.

Ant. 3. a. Omnes pópuli, tribus, & linguæ ipſi ſérvient. *Dan.* 7.

Ant. 7. *d.* Poteſtas ejus, poteſtas æterna quæ non auferétur, & regnum ejus quod non corrumpétur. *Dan.* 7.

Ant. 5. C. Fluent ad eum pópuli, & judicábit inter pópulos multos, & corrípiet gentes fortes usque in longinquum. *Mich.* 4.

Ant. 4. f. Ambulábimus in nómine Dómini Dei noſtri; & regnábit Dóminus in monte Sion, ex hoc nunc & usque in æternum. *Mich.* 4.

Capitulum. 1. Tim. 6.

Adventum Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſuis tempóribus oſtendet beátus & ſolus potens, Rex regum, & Dóminus dominántium: qui ſolus habet immortalitátem, & lucem inhábitat inaccesſíbilem: quem nullus hóminū vidit, ſed nec vidére poteſt: cui honor, & impérium ſempiternum.

Hym. Jordánis. *infrà*, 157.

℣. Intende, próſperè procéde, ℟. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Scitóte quóniam propè eſt regnum Dei: amen dico vobis, quia non præteríbit generátio hæc, donec ómnia fiant. *Luc.* 21.

Oratio.

Excita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni; ut ab imminéntibus peccatórum noſtrórum perículis, te mereámur protegente éripi, te liberante ſalvári; Qui vivis & regnas.

Oratio cujuſlibet Dominicæ Adventûs dicitur ad Horas per Hebdomad. niſi aliter notetur.

AD HORAS, Antiph. ſumuntur ex Laudibus, quartâ prætermiſſâ; quod ſemper obſervatur, niſi aliter notetur.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Ecce cùm núbibus cœli.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miſerére nobis. *Joan.* 6.

Cetera ut in Pſalterio.

Canones habentur ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Omnes pópuli.

Capitulum. Zach. 14.

ERit Dóminus rex ſuper omnem terram; in die illa erit Dóminus unus, & erit nomen ejus unum.

℟. *br.* Timébunt gentes * Nomen tuum, Dómine. Timébunt. ℣. Et omnes reges terræ * glóriam tuam, * Nomen. Glória Patri. Timébunt.

℣. Dóminus vidébitur in glória ſua: ℟. Et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum. *Pſ.* 101.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Poteſtas ejus.

Capitulum. Dan. 7.

JUdícium ſedébit ut auferátur poténtia, & conterátur, & dispéreat usque in finē: regnum autem, & poteſtas, & magnitúdo regni quæ eſt ſubter omne cœlum, detur pópulo ſanctórum Altíſſimi; cujus regnum, regnum ſempiternum eſt.

℟. *br.* Regnum tuum, Dómine, * Regnū ómnium ſeculórum. Regnum tuum. ℣. Et dominátio tua in omni generatióne & generatiónem, * Regnum ómnium ſeculórum. Glória. Regnum. *Pſ.* 144.

℣. Tua eſt, Dómine, poténtia & glória: ℟. Tu es ſuper omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

AD NONAM.

Ant. 4. f. Ambulábimus.

Capitulum. Ezech. 39.

POnam glóriam meam in géntibus: & vidébunt omnes gentes judícium meum quod fécerim, & manum meā quam poſúerim ſuper eos; & ſcient domus Iſrael quia ego Dóminus Deus eórum à die illa, & deinceps.

℟. *br.* Lætentur & exultent gentes; * Quóniam júdicas pópulos in æquitáte. Lætentur. ℣. Et gentes * in terra dírigis; * Quóniam. Glória Patri. Lætentur. *Pſ.* 66.

℣. Jubiláte in conſpectu regis Dómini: ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Pſ* 97.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. f. ECce Dóminus Deus in fortitúdine véniet; & bráchium ejus dominábitur. Allelúia. *Iſ.* 40.

Ant. 5. C. Ecce merces Dómini cum eo, & opus illíus coram illo. Allelúia. *Iſ.* 40.

Ant. 7. a. De Jeruſalem dabit vocem ſuam Dóminus, ſpes pópuli ſui, & fortitúdo filiórum Iſrael. Allelúia. *Joel.* 3.

Ant. 3. a. Replébitur terra, ut cognoscant glóriam Dómini. Allelúia. *Habac.* 2.

Ant. 4. *D.* Omnis qui invocáverit nomen Dómini, ſalvus erit; quia in monte Sion erit ſalvátio. Allelúia. *Joel.* 2.

Capitulum. Apocal. 22.

QUi juſtus eſt juſtificétur adhuc, & ſanctus ſanctificétur adhuc. Ecce vénio citò, & merces mea mecum eſt, réddere unicuíque ſecundùm ópera ſua.

Hymnus, Statúta. *infrà*, 159.

℣. Excita poténtiā tuam, & veni, ℟. Ut ſalvos fácias nos. *Pſ.* 79.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Vigiláte, omni témpore orantes; ut digni habeámini ſtare ante Filium hóminis. Allelúia. *Luc.* 21.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

IN FERIIS ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

ante diem 16 Decembris.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 16 Decembris, & deinceps, dicitur ſequens.

Invit. Dóminus propè eſt: * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

INſtantis adventum Dei
Poscámus ardenti prece;
Feſtisque munus ínclytum
Præoccupémus cánticis.

Æterna Proles féminæ
Non horret inclúdi ſinu;
Fit ipſe ſervus, ut jugo
Nos ſervitútis éximat.

Manſuétus & clemens venit;
Occurre, feſtína, Sion:
Ultro tibi quam pórrigit,
Ne dura pacem réſpuas.

Mox nube clarâ fúlgurans
Mundi redíbit árbiter,
Suique membra córporis
Cœlo triumphátor vehet.

Fœtus tenebrárum, die
Cedant propinquo crímina:
Adam reformétur vetus,
Imágo ſuccédat novi.

Qui liberátor ádvenis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Antiphonæ & Pſalmi de Pſalterio, ſecundùm Feriam.

℣. Anima mea deſiderávit te in nocte: ℟. Sed & ſpíritu meo in præcórdiis meis de mane vigilábo ad te. *Cantic. Iſ.* 26.

Tria ℟℟℟. *ſumuntur è Dominica præcedenti, ex I. & II. Nocturno alternatim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Miſerére noſtri, Deus ómnium, & réſpice nos; ℟. Et oſtende nobis lucem miſeratiónum tuárum. *Cantic. Eccli.* 36.

AD LAUDES.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio, ſecundùm Feriam.

Capitulum. Zach. 6.

HÆc ait Dóminus exercítuum, dicens: Ecce vir, Oriens nomen ejus; & ſubter eum oriétur, & ædificábit templum Dómino.

Hymnus.

JOrdánis oras prævia
Vox ecce Baptiſtæ quatit:
Præcónis ad grandes ſonos
Ignávus abscédat ſopor.

Auctóris adventum ſui
Tellus, & æther, & mare
Prægeſtiente ſéntiunt,
Et jam ſalútant gáudio.

Mundémus & nos péctora:
Deo propinquanti viam
Sternámus; & dignam domum
Tanto parémus hóſpiti.

Tu noſtra, tu, Jeſu, ſalus;
Tu robur & ſolátium:
Arens ut herba, te ſine
Mortále tabeſcit genus.

Ægris ſalutárem manum
Extende: proſtrátos leva:
Oſtende vultum, jam ſuus
Mundo refloreſcet decor.

Qui liberátor ádvenis,

Fili, tibi laus máxima
Cum Patre & almo Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

℣. Tu exurgens, Dómine, miſeréberis Sion; ℟. Quia venit tempus miſerendi ejus. *Pſ.* 101.

Ad Benedictus. *Antiph. propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces flexis genibus, ut in Pſalterio, 135.

Oratio Dominicæ præcedentis, niſi propria aſſignetur.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Conſurge, conſurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini: conſurge ſicut in diébus antíquis. *Iſ.* 51.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum, * Miſerére nobis. *Joan.* 6.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 138.

AD TERTIAM.

Ant. 1. g. Obſecro, Dómine, mitte quem miſſúrus es. *Exod.* 4.

Capitulum. Iſaïæ. 62.

PRopter Sion non tacébo, & propter Jerúſalem non quieſcam, donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus, & Salvátor ejus ut lampas accendátur.

℟. *br.* Memento noſtri, Dómine, * In beneplácito pópuli tui. Memento. ℣. Víſita nos in ſalutári tuo, * In. Glória. Memento. *Pſ.* 105.

℣. Quis dabit ex Sion ſalutáre Iſrael? ℟. Cùm convérterit Deus captivitátem plebis ſuæ, exultábit Jacob, & lætábitur Iſrael. *Pſ.* 52.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 141.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Oſtende, Dómine, fáciem tuam: placáre, Dómine; ne moréris. *Dan.* 9.

Capitulum. Iſaïæ. 46.

AUdíte me, duro corde, qui longè eſtis à juſtítia: propè feci juſtítiam meam; non elongábitur, & ſalus mea non morábitur.

℟. *br.* Oſtende nobis, Dómine, * Miſericórdiam tuam. Oſtende. ℣. Et ſalutáre tuum da nobis: * Miſericórdiam. Glória Patri. Oſtende. *Pſ.* 84.

℣. Miríſica miſericórdias tuas, ℟. Qui ſalvos facis ſperantes in te. *Pſ.* 16.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 141.

AD NONAM.

Ant. 1. f. Expectátio Iſrael, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, ne derelinquas nos. *Jerem.* 14.

Capitulum. Jerem. 50.

IN témpore illo, ait Dóminus: Quærétur iníquitas Iſrael, & non erit: & peccátum Juda, & non inveniétur; quóniam propítius ero eis quos relíquero.

℟. *br.* Propè timentes Dóminum * Salutáre ipsíus. Propè. ℣. Ut inhábitet glória in terra noſtra, * Salutáre ipsíus. Glória Patri. Propè.

℣. Juſtítia ante eum ambulábit: ℟. Et ponet in via greſſus ſuos. *Pſ.* 84.

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 141.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio, ſecundùm feriam.

Capitulum. Habac. 2.

APparébit in finem, & non mentiétur: ſi moram fécerit, expecta illum; quia véniens véniet, & non tardábit.

Hymnus.

STatúta decréto Dei
Tandem propinquant témpora:
Emptus tot annórum morâ
Affulget è cœlo dies.

Patris nefando crímine
Proles jacébat ſáucia:
In mortis umbra cónditum
Sedébat humánum genus.

Morti ſecundæ débitos
Et ſempiternis ígnibus
Horrenda juſti Júdicis
Manébat expectátio.

Heu! quis ruínæ tam gravis
Sarcíre damna; quæ manus
Afferre tam grandi queat
Parem medélam vúlneri?

Tu, Chriſte, tu ſolus tuo
Delapſus è throno Deus,
Imágini potes tuæ
Formam decusque réddere.

Roráte, cœli, déſuper;
Juſtumque fœcundo ſinu
Complexa tellus, pérdito
Orbi ſalútem gérminet.

Sit ſempiterna laus tibi,
Verbum Patris factum caro,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

℣. Adjútor meus & protector meus tu es: ℟. Deus meus, ne tardáveris. *Pſ.* 39.

Ad Magníficat. *Antiph. propria, ut infrà in qualibet Feria.*

Preces, flexis genibus, ut in Pſalterio, 142.

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio, ſervatis quæ Tempori Adventûs ſunt propria.*

Preces, quando dicuntur, ut ſuprà, 145.

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 2.

ERit in noviſſimis diébus præparátus mons domûs Dómini in vértice móntium, & elevábitur ſuper colles; & fluent ad eum omnes gentes. Et ibunt pópuli multi, & dicent: Veníte, & aſcendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Jacob: & docébit nos vias ſuas: & ambulábimus in ſémitis ejus; quia de Sion exíbit lex, & verbum Dómini de Jerúſalem. Et judicábit gentes, & árguet pópulos multos, & conflábunt gládios ſuos in vómeres, & lánceas ſuas in falces: non levábit gens contra gentem gládium, nec exercebuntur ultrà ad prælium. Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. Projeciſti enim pópulum tuum, domum Jacob; quia repléti ſunt ut olim, & áugures habuérunt ut Philiſthiim, & púeris aliénis adhæſérunt. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus: Dómui Juda miſerébor, * Et ſalvábo eos: & erit ubi dicétur eis: Non pópulus meus vos; dicétur eis, Fílii Dei viventis. ℣. Mittam Fílium meum dilectum, * Et. *Oſ.* 1. *Luc.* 20.

Lectio ij. Cap. 3.

ECce enim dominátor Dóminus exercítuum áuferet à Jerúſalem & à Juda válidum

& fortem, omne robur panis, & omne robur aquæ: fortem, & virum bellatórem, júdicem & prophétam, & aríolum, & ſenem; príncipem ſuper quinquaginta, & honorábilem vultu, & conſiliárium, & ſapientem de architectis, & prudentem elóquii myſtici. Et dabo púeros príncipes eórum; & effemináti dominabuntur eis. Hæc dicit.

℟. Statim véniet ad templum ſuum. 151.

Lectio iij. Cap. 4.

IN die illa erit germen Dómini in magnificéntia & glória, & fructus terræ ſublímis, & exultátio his qui ſalváti fúerint de Iſrael. Et erit: Omnis qui relictus fúerit in Sion, & resíduus in Jerúſalem, ſanctus vocábitur, omnis qui ſcriptus eſt in vita in Jerúſalem: ſi ablúerit Dóminus ſordes filiárum Sion, & ſánguinem Jerúſalem láverit de médio ejus in ſpíritu judícii, & ſpíritu ardóris. Et creábit Dóminus ſuper omnem locum montis Sion, & ubi invocátus eſt, nubem per diem, & fumum & ſplendórem ignis flammantis in nocte, ſuper omnem enim glóriã protéctio. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre. 151.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Non tardat Dóminus promisſiónem ſuam: advéniet dies Dómini. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Ecce prædixi vobis ómnia: cùm vidéritis hæc fieri, ſcitóte quòd in próximo ſit in óſtiis. *Marc.* 13.

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

CAntábo dilecto meo cánticum patruélis mei víneæ ſuæ. Vínea facta eſt dilecto meo in cornu fílio ólei. Et ſepívit eam, & lápides elégit ex illa, & plantávit eam electam, & ædificávit turrim in médio ejus; & tórcular extruxit in ea; & expectávit ut fáceret uvas, & fecit labruscas. Nunc ergo, habitatóres Jerúſalem, & viri Juda, judicáte inter me & víneam meam. Quid eſt quod débui ultrà fácere víneæ meæ, & non feci ei? An quòd expectávi ut fáceret uvas, & fecit labruscas? Hæc dicit.

℟. Ecce ſervus. 152.

Lectio ij.

ET nunc oſtendam vobis quid ego fáciam víneæ meæ: Auferam ſepem ejus, & erit in direptiónem; díruam macériam ejus, & erit in conculcatiónem. Et ponã eam deſertam: non putábitur, & non fodiétur; & ascendent vepres, & ſpinæ: & núbibus mandábo ne pluant ſuper eam imbrem. Vínea enim Dómini exercítuum domus Iſrael eſt, & vir Juda germen ejus delectábile: & expectávi ut fáceret judícium, & ecce iníquitas; & juſtítiam, & ecce clamor. Væ qui conjúngitis domum ad domum, & agrum agro copulátis uſque ad términum loci; numquid habitábitis vos ſoli in médio terræ? In áuribus meis ſunt hæc, dicit Dóminus exercítuum. Hæc dicit.

℟. Confortáre. 152.

Lectio iij.

VÆ qui conſúrgitis manè ad èbrietátem ſectandam, & potandum uſque ad véſperam, ut vino æſtuétis. Cíthara, & lyra, & tympanum, & tíbia, & vinum in convíviis veſtris: & opus Dómini non reſpícitis, nec ópera mánuum ejus conſiderátis. Proptéreà captívus ductus eſt pópulus meus, quia non hábuit ſciéntiam; & nóbiles ejus interiérunt fame, & multitúdo ejus ſiti exáruit. Proptéreà dilatávit infernus ánimam ſuam, & apéruit os ſuum abſque ullo término; & deſcendent fortes ejus, & pópulus ejus, & ſublímes, glorióſique ejus ad eum. Et incurvábitur homo, & humiliábitur vir, & óculi ſublímium deprimentur. Et exaltábitur Dóminus exercítuū in judício, & Deus ſanctus ſanctificábitur in juſtítia. Hæc dicit.

℟. Expectáte. 153.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Quales oportet vos eſſe in ſanctis converſatiónibus, expectantes & properantes in adventū diéi Dómini? 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Atténdite ne graventur corda veſtra in crápula, & ebrietáte, & curis hujus vitæ. *Luc.* 21.

FERIA QUARTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 5.

VÆ qui tráhitis iniquitátem in funículis vanitátis, & quaſi vínculum plauſtri peccátum. Qui dícitis: Feſtínet, & citò véniat opus ejus, ut videámus, & appropíet; & véniet conſílium Sancti Iſrael, & ſciémus illud. Væ qui dícitis malum bonum, & bonum malum: ponentes ténebras lucem, & lucē ténebras: ponentes amárum in dulce, & dulce in amárum. Væ qui ſapientes eſtis in óculis veſtris, & coram vobiſmetipſis prudentes. Væ qui potentes eſtis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miſcendam ebrietátem: qui juſtificátis ímpium pro munéribus, & juſtítiam juſti aufertis ab eo. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus. 159.

Lectio ij.

PRopter hoc, ſicut dévorat ſtípulam lingua ignis, & calor flammæ exúrit; ſic radix eórum quaſi favilla erit, & germen eórum ut pulvis aſcendet. Abjecérunt enim legem Dómini exercítuum, & elóquium Sancti Iſrael blasphemavérunt. Ideò irátus eſt furor Dómini in pópulum ſuum, & extendit manum ſuam ſuper eum, & percuſſit eum; & conturbáti ſunt montes, & facta ſunt morticína eórum quaſi ſtercus in médio plateárum. In his ómnibus non eſt averſus furor ejus, ſed adhuc manus ejus extenta. Et elevábit ſignū in natiónibus procul, & ſibilábit ad eum de fínibus terræ: & ecce feſtínus velóciter véniet. Hæc dicit.

℟. Statim véniet. 151.

Lectio iij. Cap. 8.

DOminum exercítuum ipſum ſanctificáte: ipſe pavor veſter, & ipſe terror veſter. Et erit vobis in ſancti-

ſicatiónem : in lápidem autem offenſiónis & in petram ſcándali duábus dómibus Iſrael ; in láqueum & in ruínam habitántibus Jeruſalem. Et offendent ex eis plúrimi, & cadent, & conterentur, & irretientur, & capientur. Liga teſtimónium, ſigna legem in discípulis meis. Et expectábo Dóminum qui abscondit fáciem ſuam à domo Jacob, & præſtolábor eum. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre. 151.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. g. Satágite immaculáti & inviolati ei inveníri in pace. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. c. Vos símiles homínibus expectántibus dóminum ſuum; ut, cùm vénerit, confeſtim apériant ei. *Luc.* 12.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 10.

ET erit in die illa : non adjíciet resíduum Iſrael, & hi qui fúgerint de domo Jacob, inníti ſuper eo qui pércutit eos; ſed innitétur ſuper Dóminum ſanctum Iſrael in veritáte. Relíquiæ convertentur, relíquiæ, inquam, Jacob ad Deum fortem. Si enim fúerit pópulus tuus Iſrael quaſi aréna maris, relíquiæ convertentur ex eo : conſummátio abbreviáta inundábit juſtítiam. Conſummatiónem enim & abbreviatiónem Dóminus Deus exercítuum fáciet in médio omnis terræ. Propter hoc, hæc dicit Dóminus Deus exercítuum : Noli timére, pópulus meus habitátor Sion, ab Aſſur : in virga percútiet te, & báculum ſuum levábit ſuper te in via Ægypti. Adhuc enim páululum modicumque, & conſummábitur indignátio & furor meus ſuper ſcelus eórum. Hæc dicit.

℟. Ecce ſervus. 152.

Lectio ij. Cap. 11.

IN die illa radix Jeſſe, qui ſtat in ſignum populórum, ipſum gentes deprecabuntur; & erit ſepulcrum ejus glorióſum. Et erit in die illa : Adjíciet Dóminus ſecundò manum ſuam ad poſſidendum reſíduum pópuli ſui, quod relinquétur ab Aſſyriis, & ab Ægypto, & à Phetros, & ab Æthiópia, & ab Elam, & à Sénnaar, & ab Emath, & ab ínſulis maris. Et levábit ſignū in natiónes, & congregábit prófugos Iſrael, & diſperſos Juda cólliget à quatuor plagis terræ. Hæc dicit.

℟. Confortáre. 152.

Lectio iij. Cap. 14.

PRopè eſt ut véniat tempus ejus, & dies ejus non elongabuntur. Miſerébitur enim Dóminus Jacob, & éliget adhuc de Iſrael; & requiéſcere eos fáciet ſuper humum ſuam : adjungétur ádvena ad eos, & adhærébit dómui Jacob. Et tenébunt eos pópuli, & addúcent eos in locum ſuum : & poſſidébit eos domus Iſrael ſuper terram Dómini in ſervos & ancillas ; & erunt capientes eos qui ſe céperant, & ſubjícient exactóres ſuos. Et erit in die illa : cùm réquiem déderit tibi Deus à labóre tuo, & à concuſſióne tua, & à ſervitúte dura quâ antè ſerviſti,

ſumes parábolam iſtam contra regem Babylónis, & dices: Quómodò ceſſávit exactor, quiévit tribútum? Contrívit Dóminus báculum impiórum, virgam dominántium, cædentem pópulos in indignatióne, plagâ inſanábili, ſubjicientem in furóre gentes, perſequentem crudéliter. Conquiévit & ſiluit omnis terra, gavíſa eſt & exultávit. Hæc dicit.

℟. Expectat. 153.

Ad Benedictus. *Ant.* 4, A. Grátia vobis & pax à Deo, ut nihil deſit in ulla grátia expectántibus revelatiónem Dómini. 1. *Cor.* 1.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. F. Ecce vénio: beátus qui vígilat, & cuſtódit veſtimenta ſua, ne nudus ámbulet. *Apoc.* 16.

FERIA SEXTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 16.

EMitte Agnum, Dómine, dominatórem terræ, de Petra deſerti ad montem fíliæ Sion. Et erit: Sicut avis fúgiens, & pulli de nido avolantes, ſic erunt fíliæ Moab in tranſcenſu Arnon. Ini conſílium, coge concíliũ: pone quaſi noctem umbram tuam in merídie. Abſconde fugientes, & vagos ne prodas. Habitábunt apud te prófugi mei: Moab, eſto latíbulum eórum à fácie vaſtatóris: finítus eſt enim pulvis, conſummátus eſt miſer: defécit qui conculcábat terram. Et præparábitur in miſericórdia ſólium, & ſedébit ſuper illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans & quærens judícium, & velóciter reddens quod juſtum eſt. Hæc dicit.

℟. Dixit Dóminus. 159.

Lectio ij. Cap. 17.

ET erit in die illa: Attenuábitur glória Jacob, & pinguédo carnis ejus marceſcet. Et erit ſicut cóngregans in meſſe quod reſtíterit, & bráchium ejus ſpicas leget: & erit ſicut quærens ſpicas in valle Ráphaim. Et relinquétur in eo ſicut racémus, & ſicut excúſſio óleæ duárum vel trium olivárum in ſummitáte rami, ſive quátuor aut quinque in cacumínibus ejus fructus ejus, dicit Dóminus Deus Iſrael. In die illa inclinábitur homo ad factórem ſuum, & óculi ejus ad Sanctum Iſrael reſpícient; & non inclinábitur ad altária quæ fecérunt manus ejus; & quæ operáti ſunt dígiti ejus, non reſpíciet, lucos & delúbra. Hæc dicit.

℟. Statim véniet. 151.

Lectio iij. Cap. 19.

IN die illa erit altáre Dómini in médio terræ Ægypti; & títulus Dómini juxta términũ ejus erit in ſignum & in teſtimónium Dómino exercítuum in terra Ægypti. Clamábunt enim ad Dóminum à fácie tribulantis, & mittet eis ſalvatórem & propugnatórem, qui líberet eos. Et cognoſcétur Dóminus ab Ægypto, & cognoſcent Ægyptii Dóminum in die illa, & colent eum in hóſtiis & in munéribus; & vota vovébunt Dómino, & ſolvent. Et percútiet Dóminus Ægyptum plagâ, & ſanábit eam: & revertentur ad Dóminum; &

placábitur eis, & ſanábit eos. Hæc dicit.

℟. Quare mœróre. 151.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Integer ſpíritus veſter, & ánima, & corpus ſine queréla in adventu Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſervétur. 1. *Theſſ.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sicut fulgur coruſcans de ſub cœlo in ea quæ ſub cœlo ſunt, fulget; ita erit Fílius hóminis in die ſua. *Luc.* 17.

SABBATO.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 28.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, & ſertum exultatiónis reſíduo pópuli ſui: & ſpíritus judícii ſedenti ſuper judícium, & fortitúdo reverténtibus de bello ad portam. Verùm hi quoque præ vino neſciérunt, & præ ebrietáte erravérunt: ſacerdos & prophéta neſciérunt præ ebrietáte, abſorpti ſunt à vino, erravérunt in ebrietáte, neſciérunt videntem, ignoravérunt judícium. Omnes enim menſæ replétæ ſunt vómitu, ſordiumque, ita ut non eſſet ultrà locus. Quem docébit ſciéntiam? & quem intellígere fáciet audítum? ablactátos à lacte, avulſos ab ubéribus. Hæc dicit.

℟. Ecce ſervus. 152.

Lectio ij.

PRopter hoc audíte verbum Dómini, viri illuſóres, qui dominámini ſuper pópulum meum qui eſt in Jeruſalem. Dixiſtis enim: Percúſſimus fœdus cum morte, & cum inferno fécimus pactum. Flagellum inundans cùm tranſíerit, non véniet ſuper nos; quia poſúimus mendácium ſpem noſtram, & mendácio protecti ſumus. Idcirco hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem, lápidem probátum, anguláre, pretióſum, in fundamento fundátum; qui credíderit, non feſtínet. Et ponã in póndere judícium, & juſtítiam in menſúra: & ſubvertet grando ſpem mendácii, & protectiónem aquæ inundábunt. Et delébitur fœdus veſtrum cum morte, & pactum veſtrum cum inferno non ſtabit; flagellum inundans cùm tranſíerit, éritis ei in conculcatiónem. Hæc dicit.

℟. Confortáre. 152.

Lectio iij. Cap. 29.

VÆ qui profundi eſtis corde, ut à Dómino abſcondátis conſílium; quorum ſunt in ténebris ópera, & dicunt: Quis videt nos, & quis novit nos? Perverſa eſt hæc veſtra cogitátio: quaſi ſi lutum contra fígulum cógitet, & dicat opus factóri ſuo: Non feciſti me; & figmentum dicat fictóri ſuo: Non intélligis. Nonne adhuc in módico & in brevi convertétur Líbanus in Charmel, & Charmel in ſaltum reputábitur? Et áudient in die illa ſurdi verba libri, & de ténebris & calígine óculi cæcórum vidébunt. Et addent mites in Dómino lætítiam, & páuperes hómines in Sancto Iſrael exultábunt; quóniam defécit qui prævalébat, conſummátus eſt illúſor, & ſucciſi

ſunt omnes qui vigilábant ſuper iniquitátem. Hæc dicit.

℟. Expectat. 153.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Exaltábitur Dóminus exercítuum in judício, & Deus ſanctus ſanctificábitur in juſtítia. *Iſ.* 5.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Deut. 18.

PRophétam de gente tua, & de frátribus tuis ſicut me, ſuſcitábit tibi Dóminus Deus tuus: ipſum áudies.

Hymnus, Statúta. 159.

℣. Accédite ad eum, & illuminámini; ℟. Et fácies veſtræ non confundentur. *Pſ.* 33.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Míſerans miſerébitur tui Dóminus, & non fáciet avoláre à te ultrà doctórem tuum; & erunt óculi tui videntes præceptórem tuum. *Iſ.* 30.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA II.

ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. *ut ſuprà*, 157.

Pſalmi ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Scriptum eſt in Prophétis: Erunt omnes docíbiles Dei. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Non caligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligenter auſcultábunt. *Iſ.* 32.

Ant. 3. *d.* Cor ſtultórum intélliget ſciéntiam, & lingua balbórum velóciter loquétur; & planè. *Iſ.* 32.

℣. Déxteram tuam ſic notam fac, Dómine, ℟. Et erudítos corde in ſapiéntia. *Pſ.* 89.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 32.

ECce in juſtítia regnábit rex; & príncipes in judício præerunt. Et erit vir ſicut qui abscónditur à vento, & celat ſe à tempeſtáte, ſicut rivi aquárum in ſiti, & umbra petræ prominentis in terra deſerta. Non caligábunt óculi vidéntium, & aures audiéntium diligenter auscultábunt. Et cor ſtultórum intélliget ſciéntiam, & lingua balbórum velóciter loquétur, & planè. Non vocábitur ultrà is qui inſípiens eſt, Princeps; neque fraudulentus appellábitur Major. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes mei, dicit Dóminus, & ſervus meus quem elégi; * Ut ſciátis & credátis mihi, & intelligátis quia ego ipſe ſum. ℣. Qui de cœlo venit, ſuper omnes eſt: & quod vidit, & audívit, hoc teſtátur; * Ut ſciátis & credátis. *Iſ.* 43. *Joan.* 3.

Lectio ij. Cap. 33.

AUdíte, qui longè eſtis, quæ fécerim; & cognóſcite, vicíni, fortitúdinem meam. Contérriti ſunt in Sion peccatóres, poſſédit tremor hypócritas. Quis póterit habitáre de vobis cum igne devorante? Quis habitábit ex vobis cum ardóribus ſempitérnis? Qui ámbulat in juſtítiis, & lóquitur veritátem: qui prójicit

avarítiam ex calúmnia, & excutit manus ſuas ab omni múnere: qui obtúrat aures ſuas ne áudiat ſánguinem, & claudit óculos ſuos ne vídeat malum; iſte in excelſis habitábit, munimenta ſaxórum ſublímitas ejus: panis ei datus eſt, aquæ ejus fidéles ſunt. Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus, cernent terram de longè. Hæc dicit.

℟. Pópulus durâ cervíce convertétur; & ſcient quia ego ſum Dóminus Deus eórum: & * Dabo eis cor, & intélligent; aures, & áudient: & laudábunt me. ℣. Scriptum eſt: Dedit illis Deus óculos ut non vídeant, & aures ut non áudiant, usque in hodiernum diem. * Dabo eis. *Baruch.* 2. *Rom.* 11.

Lectio iij. Cap. 35.

LÆtábitur deſerta & ínvia, & exultábit ſolitúdo, & florébit quaſi lílium. Gérminans germinábit, & exultábit lætabunda & laudans: glória Líbani data eſt ei: decor Carméli, & Saron. Ipſi vidébunt glóriam Dómini, & decórem Dei noſtri. Confortáte manus diſſolútas, & génua debília roboráte. Dícite puſillánimis: Confortámini, & nolíte timére: ecce Deus veſter ultiónem addúcet retributiónis: Deus ipſe véniet, & ſalvábit vos. Tunc aperientur óculi cæcórum, & aures ſurdórum patébunt. Tunc ſáliet ſicut cervus, claudus: & aperta erit lingua mutórum; quia ſciſſæ ſunt in deſerto aquæ, & torrentes in ſolitúdine. Et quæ erat árida, erit in ſtagnum; & ſítiens, in fontes aquárum. Hæc dicit.

℟. Properábunt gentes multæ, & dicent: Veníte, ascendámus ad montem Dómini, & * Docébit nos de viis ſuis, & † Ibimus in ſémitis ejus. ℣. Meſsías venit, qui dícitur Chriſtus: cùm vénerit ille, nobis annuntiábit ómnia: * Docébit. Glória Patri. † Ibimus. *Mich.* 4. *Joan.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Magnificátus eſt Dóminus: implévit Sion judício & juſtítiâ; & erit fides in tempóribus tuis. *Iſ.* 33.

Ant. 4. f. Divítiæ ſalútis ſapiéntia & ſciéntia: timor Dómini ipſe eſt theſaurus ejus. *Iſ.* 33.

Ant. 5. a. Tempus requiréndi Dóminum, cùm vénerit qui docébit vos juſtítiam. *Oſee.* 10.

℣. Propè es tu, Dómine; ℟. Et omnes viæ tuæ véritas. *Pſ.* 118.

Sermo ſancti Leónis Papæ. *Serm.* 1. *de Jejunio decimi menſis, & Collectis. C.* 1.

Lectio iv.

SI fidéliter, dilectíſſimi, atque ſapienter creatiónis noſtræ intelligámus exórdium, inveniémus hóminem ídeò ad imáginem Dei cónditum, ut imitátor ſui eſſet auctóris: & hanc eſſe naturálem noſtri géneris dignitátem, ſi in nobis quaſi in quodam ſpéculo divínæ benignitátis forma resplendeat. Ad quam quotídie nos útique réparat grátia Salvatóris, dum quod cécidit in Adam primo, erigi-

tur in ſecundo. Cauſa autem reparatiónis noſtræ non eſt niſi miſericórdia Dei, quem non diligerémus, niſi nos prior ipſe dilígeret, & ténebras ignorántiæ noſtræ, ſuæ veritátis luce discúteret.

℟. Sapiéntia ſúscipit inquirentes ſe, & præíbit in via juſtítiæ: * Qui ſérviunt ei, obſequentes erunt Sancto; & eos qui díligunt illam, díligit Deus. ℣. Nos Spíritu ex fide, ſpem juſtítiæ expectámus in Chriſto Jeſu: * Qui. *Eccli.* 4. *Galat.* 5.

Lectio v.

QUod quómodò impletum ſit, Joannes Apóſtolus commémorat, dicens: Scimus quóniam Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum, ut cognoſcámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus. Et íterùm: Nos ergo diligámus Deum, quóniam ipſe prior diléxit nos. Diligendo itaque nos Deus, ad imáginem ſuam nos réparat; & ut in nobis formam ſuæ bonitátis invéniat, dat unde ipſi quoque quod operátur, operémur: accendens ſcilicet méntiũ noſtrárum lucernas, & igne nos ſuæ caritátis inflammans; ut non ſolùm ipſum, ſed étiam quidquid díligit, diligámus. Nam ſi inter hómines ea demum firma amicítia eſt, quam morum ſimilitúdo ſociárit, cùm tamen parílitas voluntátum ſæpè in réprobos tendat affectus; quantùm nobis optandum atque nitendum eſt, ut in nullo ab iis quæ Deo ſunt plácita, diſcrepémus? De quo dicit Prophéta: Quóniam ira in indignatióne ejus, & vita in voluntáte ejus; quia non áliter in nobis erit dígnitas divínæ majeſtátis, niſi imitátio fíerit voluntátis.

℟. Senſum tuum, Dómine, quis ſciet, * Niſi tu ſapiéntiam míſeris de altíſſimis; & ſic correctæ ſint ſémitæ eórum qui ſunt in terris, & quæ tibi placent didícerint hómines? ℣. Ego carnális ſum, venúmdatus ſub peccáto; quod enim óperor, non intélligo, * Niſi. *Sap.* 9. *Rom.* 7.

Cap. 2. *Lectio vj.*

DIcente itaque Dómino, Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota mente tua; &, Díliges próximum tuum ſicut teipſum, ſuſcípiat fidélis ánima auctóris ſui atque rectóris immarceſſíbilem caritátem, totamque ſe étiam ejus ſubjíciat voluntáti, in cujus opéribus atque judíciis nihil vacat à veritáte juſtítiæ, nihil à miſeratióne cleméntiæ. Quóniam etſi magnis quis labóribus & multis fatigétur incómmodis, bona eſt illi cauſa tolerandi, qui ſe adverſis vel córrigi intélligit, vel probári. Caritátis verò iſtíus píetas perfecta eſſe non póterit, niſi diligátur & próximus. Quo nómine non ii tantùm intelligendi ſunt qui nobis amicítiâ aut propinquitáte junguntur, ſed omnes prorſus hómines, cum quibus nobis natúra commúnis eſt, ſive illi hoſtes ſint, ſive ſócii, ſive líberi, ſive ſervi. Unus enim nos Cón-

ditor finxit, unus nos Creátor animávit. Dedit autem nobis majóres diligendi próximi cauſas étiam grátiæ chriſtiánæ latitúdo.

℟. Quis ſuscitávit ab oriente Juſtum? Vidérunt extréma terræ, appropinquavérunt & acceſſérunt: * Unusquisque próximo ſuo auxiliábitur, & fratri ſuo dicet: Confortáre. ℣. Ut unánimes honorificétis Patrem Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſuscípite ínvicem, ſicut & Chriſtus ſuscépit vos in honórem Dei: * Unusquisque próximo. Glória Patri. * Unusquisque próximo. *Iſaiæ*. 41. *Rom*. 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Flos de radíce Jeſſe ascendet; & requiescet ſuper eum Spíritus ſapiéntiæ & intellectûs. *Iſ*. 11.

Ant. 6. F. In ſciéntia ſua juſtificábit ipſe multos, & iniquitátes eórum ipſe portábit. *Iſ*. 53.

Ant. 7. d. Scient errantes ſpíritu intellectum; & muſſitatóres discent legem. *Iſ*. 29.

℣. Deus, cognoscámus in terra viam tuam: ℟. In ómnibus géntibus ſalutáre tuum. *Pſ*. 66.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore; Joannes cùm audíſſet in vínculis ópera Chriſti, mittens duos de discípulis ſuis, ait illi: Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 2. *C*. 11.

JOannes non quaſi ignórans intérrogat; ipſe enim céteris ignorántibus demonſtráverat, dicens: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi; & Patris vocem audíerat intonantis: Hic eſt Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Sed quómodò Salvátor intérrogat ubi ſit póſitus Lázarus, ut qui locum ſepulcri indicábant, ſaltèm ſic pararentur ad fidem & vidérent mórtuum reſurgentem; ſic & Joannes interficiendus ab Heróde, discípulos ſuos mittit ad Chriſtum, ut per hanc occaſiónem videntes ſigna atque virtútes, créderent in eum, & magiſtro interrogante ſibi díscerent.

℟. Deus ipſe véniet, & ſalvábit vos: tunc aperientur óculi cæcórum, & aures ſurdórum patébunt: tunc * Sáliet ſicut cervus, claudus; & aperta erit lingua mutórum. ℣. Cæci vident, claudi ámbulant, lepróſi mundantur, ſurdi áudiunt: * Sáliet ſicut cervus. *Iſ*. 35. *Matth*. 11.

Lectio viij.

JOannes interrogáverat per discípulos, Tu es qui ventúrus es, an álium expectámus? Chriſtus ſigna demonſtrat; non ad ea respondens quæ interrogátus fúerat, ſed ad ſcándalum nuntiórum. Ite, inquit, & dícite Joanni ſigna quæ cérnitis; cæcos videntes, & claudos ambulantes, & réliqua. Et, quod his non minus

eſt, Páuperes evangelizantur. Vel páuperes ſpíritu, vel certè ópibus páuperes; ut nulla inter nóbiles & ignóbiles, inter dívites & egénos, in prædicatióne diſtántia ſit. Hæc magiſtri rigórem, hæc præceptóris cómprobant veritátem; quando omnis apud eum qui ſalvári poteſt, æqualis eſt. Quòd autem ait: Et beátus qui non fúerit ſcandalizátus in me, internúntios pércutit, ſicut in conſequéntibus demonſtrábitur.

℟. Audient in die illa ſurdi verba libri, & * De ténebris & calígine óculi cæcórum vidébunt; & páuperes hómines in Sancto Iſrael exultábunt. ℣. Mórtui reſurgunt, páuperes evangelizantur: * De ténebris. *Iſ.* 29. *Matth.* 11.

Lectio ix.

SI ſupérior ſenténtia contra Joannem proláta fúerat in eo quod ait, Beátus eſt qui non fúerit ſcandalizátus in me, quómodò nunc Joannes tantis láudibus prædicátur? Sed quia turba circumſtans interrogatiónis myſtériū neſciébat, & putábat Joannem dubitáre de Chriſto, quem ipſe monſtráverat dígito; ut intellígerent Joannem non ſibi interrogaſſe, ſed diſcípulis ſuis; Quid, inquit, exiſtis in deſertum? Numquid ob hoc, ut hóminem viderétis cálamo ſimilem, qui omni vento circumfertur, & levitáte mentis de eo ambígeret, quem ántea prædicârat? An fórſitan ſtímulis contra me invídiæ cógitur, & prædicátio ejus vanam ſectátur glóriam, ut ex ea quærat lucra? Cur divítias cúpiat? ut ásfluat dápibus? locuſtis véscitur, & melle ſylveſtri. An ut móllibus veſtiátur? pili camelórum tegmen ejus ſunt. Iſtiúsmodi cibus & veſtis, cárceris hoſpítio recipiuntur; & prædicátio veritátis tale habet habitáculum. Qui autem adulatóres ſunt, & ſectantur lucra, & quærunt divítias, & delíciis áffluunt, & móllibus veſtiuntur; iſti in dómibus regum ſunt. Ex quo oſténditur, rígidam vitam & auſtéram prædicatiónem vitáre debére aulas regum, & móllium hóminum palátia declináre. Sed quid exiſtis vidére? Prophétam? Etiam dico vobis, & plusquam Prophétam. In eo Joannes Prophétis céteris major eſt, quòd quem illi prædicavérunt eſſe ventúrum, hic veniſſe dígito demonſtrávit.

℟. Beátus homo qui audit me: qui me invénerit, invéniet vitam, & háuriet ſalútem à Dómino; * Qui autem in me peccáverit, lædet ánimam ſuam. ℣. Beátus qui non fúerit ſcandalizátus in me; * Qui autem. Glória. *Repet.* ℟. Beátus homo. *usque ad* ℣. Beátus. *Prov.* 8. *Matth.* 11.

℣. *Sacerd.* Audítā fac mihi manè miſericórdiam tuam; ℟. Quia in te ſperávi. *Iſ.* 142.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. DOminus formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum, dixit: Ecce dedi te in lucem géntium. *Iſ.* 49.

Ant. 8. c. Evangelizáre pau-

péribus miſit me, prædicáre captívis remiſſiónem, & cæcis viſum. *Luc.* 4.

Ant. 3. c. Miſit me ut prædicárem annum placábilem Dómino, ut conſolárer omnes lugentes. *Iſ.* 61.

Ant. 4. *D.* Ducam cæcos in viam quam néſciunt; & in ſémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam. *Iſ.* 42.

Ant. 5. a. Ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta. *Iſ.* 42.

Capitulum. Iſaïæ 50.

QUis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem ſervi ſui? Qui ambulávit in ténebris, & non eſt lumen ei, ſperet in nómine Dómini, & innitátur ſuper Deum ſuum.

Hymnus. Jordánis oras prævia. 157.

℣. Emitte lucem tuam, Deus, ℟. Et veritátem tuam. *Pſ.* 42.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Multos curávit Jeſus à languóribus, & plagis, & ſpirítibus malis; & cæcis multis donávit viſum, & dixit: Euntes renuntiáte Joanni quæ audiſtis & vidiſtis. Allelúia. *Luc.* 7.

Oratio.

EXcita, Dómine, corda noſtra ad præparandas Unigéniti tui vias; ut per ejus advéntum, purificátis tibi méntibus ſervíre mereámur; Qui tecum vivit & regnat, in unitate.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Evangelizáre.

Capitulum. Iſ. 48.

HÆc dicit Dóminus redemptor tuus Sanctus Iſrael: Ego Dóminus Deus tuus docens te utília, gubernans te in via quâ ámbulas.

℟. *br.* Audiam quid loquátur * Dóminus Deus. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem ſuam * Dóminus Deus. Glória. Audiam. *Pſ.* 84.

℣. Díriget manſuétos in judício; ℟. Docébit mites vias ſuas. *Pſ.* 24.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Miſit me.

Capitulum. Iſ. 54.

POnam univerſos fílios tuos doctos à Dómino, & multitúdinem pacis fíliis tuis; & in juſtítia fundáberis.

℟. *br.* Disciplína tua, Dómine, * Correxit me in finem. Disciplína tua. ℣. Et disciplína tua * ipſa me docébit: * Correxit. Glória Patri. Disciplína. *Pſ.* 17.

℣. Miſericórdiâ tuâ, Dómine, plena eſt terra: ℟. Juſtificatiónes tuas doce me. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Ponam.

Capitulum. Iſ. 60.

ERit tibi Dóminus in lucem ſempiternam, & complebuntur dies luctûs tui. Pópulus autem tuus omnes juſti: in perpétuum hæreditábunt terram, germen plantatiónis meæ, opus manûs meæ ad glorificandum.

℟. *br.* Tu es * Lucerna mea, Dómine. Tu es. ℣. Et tu illuminábis * ténebras meas: * Lu-

æterna mea, Dómine. Glória Patri. Tu es. 2. *Reg.* 22.

℣. Dóminus illuminátio mea, & ſalus mea; ℟. Quem timébo? *Pſ.* 26.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam: & ſtatim véniet Dominátor. Allelúia. *Malach.* 3.

Ant. 5. C. Quàm pulcri ſuper montes pedes annuntiantis bonum, prædicantis ſalútem, dicentis Sion: Regnábit Deus tuus! Allelúia. *Iſ.* 52.

Ant. 2. D. Præparábitur in misericórdia ſólium, & ſedébit ſuper illud in veritáte in tabernáculo David, júdicans & velóciter reddens quod juſtum eſt. Allelúia. *Iſ.* 16.

Ant. 4. E. Dóminus diléxit eum, fáciet voluntátem ſuam. Ego, ego adduxi eum, & directa eſt via ejus. Allelúia. *Iſ.* 48.

Ant. 7. a. Veníte in conſpectu ejus: commoveátur à fácie ejus omnis terra, quia venit. Allelúia. 1. *Paralip.* 16.

Capitulum. Iſaïæ 40.

SUper montem excelſum aſcende, tu qui evangelízas Sion: exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jeruſalem: exalta, noli timére, Dic civitátibus Juda: Ecce Deus veſter.

Hymnus, Statúta. 159.

℣. Juſtítia & judícium præparátio ſedis tuæ, Dómine: ℟. Miſericórdia & véritas præcédent fáciem tuam. *Pſ.* 88.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dixit Jeſus ad turbas de Joanne: Hic eſt de quo ſcriptum eſt: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. Allelúia. *Matth.* 11.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 41.

TAceant ad me inſulæ, & gentes mutent fortitúdinem: accédant, & tunc loquantur, ſimul ad judícium propinquémus. Quis ſuſcitávit ab oriente Juſtum, vocávit eum ut ſequeretur ſe? Dabit in conſpectu ejus gentes, & reges obtinébit; dabit quaſi púlverem gládio ejus, ſicut ſtípulam vento raptam árcui ejus. Perſequétur eos, tranſíbit in pace, sémita in pédibus ejus non apparébit. Quis hæc operátus eſt & fecit, vocans generatiónes ab exórdio? Ego Dóminus, primus & noviſſimus ego ſum. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes. 165.

Lectio ij.

ET tu, Iſrael, ſerve meus, Jacob quem elégi, ſemen Abraham amíci mei, in quo apprehendi te ab extrémis terræ, & à longinquis ejus vocávi te, & dixi tibi: Servus meus es tu, elégi te, & non abjéci te. Ne tímeas, quia ego tecum ſum: ne declínes, quia ego Deus tuus: confortávi te, & auxiliátus ſum tibi, & ſuſcépit te déxtera Juſti mei. Ecce confundentur & erubeſcent omnes qui pugnant adverſùm te: erunt quaſi non ſint, & peribunt viri qui contradícunt tibi. Quæres eos, & non in-

vénies, viros rebelles tuos: erunt quaſi non ſint; & véluti consúmptio, hómines bellantes adversùm te. Hæc dicit.

℟. Pópulus. 166.

Lectio iij.

EGo Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te. Noli timére, vermis Jacob, qui mórtui eſtis ex Iſrael: ego auxiliátus ſum tibi, dicit Dóminus, & redemptor tuus Sanctus Iſrael. Ego póſui te quaſi plauſtrum tritúrans novum, habens roſtra ſerrántia: triturábis montes, & comminues; & colles quaſi púlverem pones. Ventilábis eos, & ventus tollet, & turbo disperget eos; & tu exultábis in Dómino, in Sancto Iſrael lætáberis. Hæc dicit.

℟. Properábunt. 166.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. In die ſalútis auxiliátus ſum tuî; & dedi te in fœdus pópuli, ut díceres his qui in ténebris: Revelámini. *Iſ.* 49.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Dedi te in lucem géntium, ut edúceres de domo cárceris ſedentes in ténebris. *Iſ.* 42.

FERIA TERTIA.

De Iſaia Prophéta.

Lectio j. Cap. 42.

ECce ſervus meus, ſuſcípiam eum: electus meus, complácuit ſibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum ſuper eum; judícium géntibus próferet. Non clamábit, neque accípiet perſónam, nec audiétur vox ejus foris. Cálamum quaſſátum non cónteret, & linum fúmigans non extinguet: in veritáte edúcet judícium. Non erit triſtis, neque turbulentus, donec ponat in terra judícium; & legem ejus ínſulæ expectábunt. Hæc dicit Dóminus Deus, creans cœlos, & extendens eos: firmans terram, & quæ gérminant ex ea: dans flatum pópulo qui eſt ſuper eam, & ſpíritum calcántibus eam. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia. 167.

Lectio ij.

EGo Dóminus vocávi te in juſtítia, & apprehendi manum tuam, & ſervávi te. Et dedi te in fœdus pópuli, in lucem géntium; ut aperíres óculos cæcórum, & edúceres de concluſióne vinctum, de domo cárceris ſedentes in ténebris. Ego Dóminus, hoc eſt nomen meum: glóriam meam álteri non dabo, & laudem meam ſculptílibus. Quæ prima fuérunt, ecce venérunt: nova quoque ego annúntio: ántequam oriantur, audíta vobis fáciam. Cantáte Dómino cánticum novum, laus ejus ab extrémis terræ: qui descénditis in mare, & plenitúdo ejus; ínſulæ, & habitatóres eárum. Hæc dicit.

℟. Senſum tuum. 167.

Lectio iij.

ET ducam cæcos in viam quam néſciunt; & in ſémitis quas ignoravérunt, ambuláre eos fáciam: ponam ténebras coram eis in lucem, & prava in recta: hæc verba feci eis, & non derelíqui eos. Converſi ſunt retrorsùm: confundantur confuſióne qui confidunt in ſcúlptili, qui dicunt

conflátili:

conflátili: Vos dii noſtri. Surdi, audíte; & cæci, intuémini ad videndum. Quis cæcus, niſi ſervus meus? & ſurdus, niſi ad quem núntios meos miſi? Quis cæcus, niſi qui venúmdatus eſt? & quis cæcus, niſi ſervus Dómini? Hæc dicit.

℟. Quis ſuſcitávit. 168.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Congregábo eos ab extrémis terræ, inter quos erunt cæcus & claudus; quia factus ſum Iſraéli pater. *Jerem.* 31.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Salvábo claudicantem; & dabo vos in laudem, cùm convértero captivitátem veſtram, dicit Dóminus. *Sophon.* 3.

FERIA QUARTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 43.

ET nunc hæc dicit Dóminus creans te, Jacob, & formans te, Iſrael: Noli timére, quia redémi te, & vocávi te nómine tuo; meus es tu. Cùm transíeris per aquas, tecum ero, & flúmina non opérient te: cùm ambuláveris in igne, non comburéris, & flamma non ardébit in te. Quia ego Dóminus Deus tuus Sanctus Iſrael, Salvátor tuus, dedi propitiatiónem tuam Ægyptum, Æthiópiam, & Saba pro te. Ex quo honorábilis factus es in óculis meis, & glorióſus, ego dilexi te; & dabo hómines pro te, & pópulos pro ánima tua. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes mei. 165.

Lectio ij.

NOli timére, quia ego tecum ſum: ab oriente addúcam ſemen tuum, & ab occidente congregábo te. Dicam aquilóni: Da; & auſtro: Noli prohibére; affer filios meos de longinquo, & filias meas ab extrémis terræ. Et omnem qui ínvocat nomen meum, in glóriam meam creávi eum, formávi eum, & feci eum. Educ foràs pópulum cæcum, & óculos habentem; ſurdum, & aures ei ſunt. Hæc dicit.

℟. Pópulus. 166.

Lectio iij.

EGo ſum, ego ſum Dóminus; & non eſt absque me Salvátor. Ego annuntiávi & ſalvávi: audítum feci, & non fuit in vobis aliénus. Vos teſtes mei, dicit Dóminus, & ego Deus. Et ab inítio ego ipſe, & non eſt qui de manu mea éruat: operábor, & quis avertet illud? Hæc dicit Dóminus redemptor veſter, Sanctus Iſrael: Propter vos miſi in Babylónem, & detraxi vectes univerſos, & Chaldæos in návibus ſuis gloriantes. Ego Dóminus Sanctus veſter, creans Iſrael Rex veſter. Hæc dicit.

℟. Properábunt. 166.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Derelinquam in médio tuî pópulum páuperem, & egénum; & ſperábunt in nómine Dómini. *Sophon.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. A. Ego Dóminus exáudiam páuperes: Deus Iſrael, non derelinquam eos. *Iſ.* 41.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 44.

ET nunc audi, Jacob ſerve meus, & Iſrael quem elégi. Hæc dicit Dó-

minus fáciens & formans te, ab útero auxiliátor tuus: Noli timére, ſerve meus Jacob, & rectiſſime quem elégi. Effundam enim aquas ſuper ſitientem, & fluenta ſuper áridam: effundam Spíritū meum ſuper ſemen tuum, & benedictiónē meam ſuper ſtirpem tuam. Et germinábunt inter herbas, quaſi ſálices juxta præterfluentes aquas. Iſte dicet: Dómini ego ſum: & ille vocábit in nómine Jacob; & hic ſcribet manu ſuâ: Dómino; & in nómine Iſrael aſſimilábitur. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia. 167.

Lectio ij.

HÆc dicit Dóminus, redemptor tuus, & formátor tuus ex útero: Ego ſum Dóminus, fáciens ómnia, extendens cœlos ſolus, ſtabíliens terram, & nullus mecum; írrita fáciens ſigna divinórum, & aríolos in furórem vertens; convértens ſapientes retrorsùm, & ſciéntiam eórum ſtultam fáciens; ſúſcitans verbum ſervi ſui, & consílium nuntiórum ſuórum complens; qui dico Jerúſalem: Habitáberis; & civitátibus Juda: Ædificabímini, & deſerta ejus ſuſcitábo; qui dico profundo: Deſoláre, & flúmina tua arefáciam; qui dico Cyro: Paſtor meus es, & omnem voluntátem meam complébis; qui dico Jerúſalem: Ædificáberis; & templo: Fundáberis. Hæc dicit.

℟. Senſum tuum. 167.

Lectio iij. Cap. 45.

EGo ſuſcitávi eum ad juſtítiam, & omnes vias ejus dírigam: ipſe ædificábit civitátem meam, & captivitátem meam dimittet, non in prétio neque in munéribus, dicit Dóminus Deus exercítuum. Hæc dicit Dóminus: Labor Ægypti, & negotiátio Æthiópiæ, & Sábaim viri ſublímes ad te transíbunt, & tui erunt: poſt te ambulábunt, vincti mánicis pergent; & te adorábunt, teque deprecabuntur: Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſrael Salvátor. Confúſi ſunt, & erubuérunt omnes: ſimul abiérunt in confuſiónem fabricatóres errórum. Iſrael ſalvátus eſt in Dño ſalúte æternâ: non confundémini, & non erubeſcétis usque in ſéculum ſéculi. Hæc dicit.

℟. Quis ſuſcitávit. 168.

Ad Benedict. *Ant.* 6. F. Domus Jacob, veníte, & ambulémus in lúmine Dómini. *Iſ.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. ç. De Sion egrediétur lex, & verbum Dómini de Jerúſalem. *Mich.* 4.

FERIA SEXTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 49.

AUdíte, ínſulæ; & atténdite, pópuli de longè: Dóminus ab útero vocávit me: de ventre matris meæ recordátus eſt nóminis mei. Et póſuit os meum quaſi gládium acútum: in umbra manûs ſuæ protexit me, & póſuit me ſicut ſagittam electam, in pháretra ſua abscondit me. Et dixit mihi: Servus meus es tu, Iſrael, quia in te gloriábor. Hæc dicit.

℟. Vos teſtes mei. 165.

Lectio ij.

ET nunc dicit Dóminus, formans me ex útero ſervum ſibi, ut redúcam Jacob ad eum, & Iſrael non congregábitur: & glorificátus ſum in óculis Dómini, & Deus meus factus eſt fortitúdo mea. Et dixit: Parùm eſt ut ſis mihi ſervus ad ſuſcitandas tribus Jacob, & fæces Iſrael convertendas. Ecce dedi te in lucem géntium, ut ſis ſalus mea usque ad extrémum terræ. Hæc dicit Dóminus redemptòr Iſrael, Sanctus ejus, ad contemptíbilem ánimam, ad abominátam gentem, ad ſervum dominórum: Reges vidébunt, & conſúrgent príncipes, & adorábunt propter Dóminum, quia fidélis eſt, & Sanctum Iſrael qui elégit te. Hæc dicit.

℟. Pópulus. 166.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus: In témpore plácito exaudívi te, & in die ſalútis auxiliátus ſum tuî: & ſervávi te, & dedi te in fœdus pópuli, ut ſuſcitáres terram, & poſſidéres hæreditátes diſſipátas; ut díceres his qui vincti ſunt: Exíte; & his qui in ténebris: Revelámini. Super vias paſcentur, & in ómnibus planis páſcua eórum. Non eſúrient, neque ſítient, & non percútiet eos æſtus & ſol; quia miſerátor eorū reget eos, & ad fontes aquárum potábit eos. Et ponam omnes montes meos in viam, & ſémitæ meæ exaltabuntur. Hæc dicit.

℟. Properábunt. 166.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Fílii Sion, exultáte & lætámini in Dómino Deo veſtro; quia dedit vobis doctórem juſtítiæ. *Joel.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem géntibus. *Iſ.* 55. [*Niſi dicenda ſit Antiph.* O Sapiéntia.]

SABBATO.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 49.

HÆc dicit Dóminus Deus: Ecce levábo ad gentes manum meam, & ad pópulos exaltábo ſignum meum. Et áfferent fílios tuos in ulnis, & fílias tuas ſuper húmeros portábunt. Et erunt reges nutrítii tui, & regínæ nutríces tuæ: vultu in terram demiſſo adorábunt te, & púlverem pedum tuórum lingent. Et ſcies quia ego Dóminus, ſuper quo non confundentur qui expectant eum. Numquid tollétur à forti præda? aut quod captum fúerit à robuſto, ſalvum eſſe póterit? Quia hæc dicit Dóminus: Equidem, & captívitas à forti tollétur; & quod ablátum fúerit à robuſto, ſalvábitur. Eos verò qui judicavérunt te, ego judicábo; & fílios tuos ego ſalvábo. Hæc dicit.

℟. Sapiéntia. 167.

Lectio ij. Cap. 50.

HÆc dicit Dóminus: Quis eſt hic liber repúdii matris veſtræ, quo dimíſi eam? aut quis eſt créditor meus, cui véndidi vos? Ecce in iniquitátibus veſtris vénditi eſtis, & in ſcеléribus veſtris dimíſi matrem veſtram. Quia veni, & non erat vir: vocávi, & non

erat qui audíret. Numquid abbreviáta & párvula facta eſt manus mea, ut non poſſim redímere? aut non eſt in me virtus ad liberandum? Ecce in increpatióne mea deſertum fáciam mare: ponam flúmina in ſiccum: computreſcent piſces ſine aqua, & morientur in ſiti. Hæc dicit.

℟. Senſum tuum. 167.

Lectio iij.

JUxtà eſt qui juſtíficat me, quis contradícet mihi? Stemus ſimul, quis eſt adverſárius meus? Accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus, quis eſt qui condemnet me? Ecce omnes quaſi veſtimentum conterentur, tínea cómedet eos. Quis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem ſervi ſui? Qui ambulávit in ténebris, & non eſt lumen ei, ſperet in nómine Dómini, & innitátur ſuper Deum ſuum. Hæc dicit.

℟. Quis ſuſcitávit. 168.

Si incœptæ fuerint Ant. majores O. tunc ad Laudes & per Horas dicuntur Antiphonæ propriæ, ut ordinantur infrà, ante Officium Vigiliæ Natalis Domini.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. ç. Ponam verba mea in ore ejus; loqueturque ad eos ómnia quæ præcépero illi. *Deut.* 18.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Iſaïæ 59.

TImébunt qui ab occidente, nomen Dómini; & qui ab ortu ſolis, glóriam ejus; cùm vénerit quaſi flúvius violentus quem Spíritus Dómini cogit, & vénerit Sion Redemptor.

Hymnus, Statúta. 159.

℣. Viſitaſti terrã, Dómine, ℟. Et inebriaſti eam. *Pſ.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Hauriétis aquas in gáudio de fóntibus Salvatóris; & dicétis in die illa: Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus. *Iſ.* 12.

[*Niſi dicenda ſit Ant.* O.]

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Ante 16. *Decembris, Invit.* Dóminum Deum qui ventúrus eſt, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 1.

Die 16. *& poſteà, Invit.* Dóminus propè eſt, * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. 157.

Pſalmi ut in Pſalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Dicit Dóminus: Reverſus ſum ad Sion, & habitábo in médio Jerúſalem; & vocábitur cívitas veritátis. *Zach.* 8.

Ant. 5. a. In diébus illis, ait Dóminus, vénient fílii Iſrael, & fílii Juda ſimul, & Dóminum Deum ſuum quærent. *Jerem.* 50.

Ant. 3. c. Hæreditábunt terram electi mei qui requiſiérunt me; & vos qui dereliquiſtis Dóminum, omnes corruétis. *Iſ.* 65.

℣. Pópulum húmilem ſalvum fácies, Dómine; ℟. Et

ſcúlos ſuperbórum humiliábis. *Pſ.* 17.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 51.

AUdíte me, qui ſequímini quod juſtum eſt, & quærítis Dóminum: atténdite ad petram unde excíſi eſtis, & ad cavernam laci de qua præcíſi eſtis. Atténdite ad Abraham patrem veſtrum, & ad Saram quæ péperit vos; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. Conſolábitur ergo Dóminus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus: & ponet deſertum ejus quaſi delícias, & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini. Gáudium, & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, & vox laudis. Atténdite ad me, pópule meus; & tribus mea, me audíte: quia lex à me éxiet, & judícium meum in lucem populórum requiescet. Propè eſt Juſtus meus, egreſſus eſt Salvátor meus, & bráchia mea pópulos judicábunt: me ínſulæ expectábunt, & bráchium meum ſuſtinébunt. Leváte in cœlum óculos veſtros, & vidéte ſub terra deorſum; quia cœli ſicut fumus liquescent, & terra ſicut veſtimentum atterétur, & habitatóres ejus ſicut hæc interíbunt: Salus autem mea in ſempiternum erit, & juſtítia mea non defíciet. Hæc dicit.

℟. Ego quaſi nutrítius Ephraim, portábam eos in bráchiis meis; & neſciérunt quòd curárem eos: * In funículis Adam traham eos, in vínculis caritátis. ℣. Nemo poteſt veníre ad me, niſi Pater qui miſit me, tráxerit eum: omnis qui audívit à Patre, & dídicit, venit ad me: * In funículis. *Oſ.* 11. *Joan.* 6.

Lectio ij.

AUdíte me, qui ſcitis juſtum; pópulus meus, lex mea in corde eórum: nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis. Sicut enim veſtimentùm, ſic cómedet eos vermis; & ſicut lanam, ſic devorábit eos tínea. Salus autem mea in ſempiternum erit, & juſtítia mea in generatiónes generatiónum. Conſurge, conſurge, indúere fortitúdinem, bráchium Dómini: conſurge ſicut in diébus antíquis, in generatiónibus ſeculórum. Numquid non tu percuſſiſti ſuperbum, vulneraſti dracónẽ? Numquid non tu ſiccaſti mare, aquam abyſſi vehementis: qui poſuiſti profundum maris viam, ut transírent liberáti? Hæc dicit.

℟. Dicit Dóminus ad Jerúſalem: Tantum in te eſt Deus, & non eſt absque te Deus. * Verè tu es Deus abscónditus, Deus Iſrael Salvátor. ℣. Dómine, quid factum eſt, quia manifeſtatúrus es nobis teipſum, & non mundo? * Verè. *Iſ.* 45. *Joan.* 14.

Lectio iij.

EGo autem ſum Dóminus Deus tuus, qui conturbo mare, & intumescunt fluctus ejus: Dóminus exercítuum nomen meum. Póſui verba mea in ore tuo, & in umbra manûs meæ protexi te, ut plantes cœlos, & fundes ter-

ram, & dicas ad Sion : Pópulus meus es tu. Elevâre, elevâre, conſurge, Jerúſalem, quæ bibiſti de manu Dómini cálicem iræ ejus : usque ad fundum cálicis ſopóris bibiſti, & potaſti usque ad fæces. Non eſt qui ſuſtentet eam ex ómnibus fíliis quos génuit; & non eſt qui apprehendat manum ejus ex ómnibus fíliis quos enutrívit. Duo ſunt quæ occurrérunt tibi : quis contriſtábitur ſuper te? Váſtitas, & contrítio, & fames, & gládius : quis conſolábitur te? Hæc dicit.

℟. Expectátio Iſrael, Salvátor ejus, Dómine, * Quare futúrus es in terra velut vir vagus? † Dómine, nomen tuum invocátum eſt ſuper nos, ne derelinquas nos. ℣. Tu es Fílius Dei, tu es Rex Iſrael : * Quare. Glória. † Dómine. *Jerem.* 14. *Joan.* 1.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Mundámini : præcédet vos Dóminus, & congregábit vos Deus Iſrael. *Iſ.* 52.

Ant. 1. a. Iſte asperget gentes multas : ſuper ipſum continébunt reges os ſuum. *Iſ.* 52.

Ant. 7. d. Ego ſuscitávi eum ad juſtítiam, & omnes vias ejus dírigam, dicit Dóminus Deus exercítuum. *Iſ.* 45.

℣. Deus meus, impollúta via ejus : ℟. Protector eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

Serm. 16. *de Jejunio decimi menſis, & de Eleemoſynis* 6.

Lectio iv.

Evangélicis ſanctiónibus, dilectíſſimi, multùm auctoritátis præbet doctrína legális, cùm quædam de mandáto véteri ad novam obſervántiam transferuntur; & ex ipſa eccleſiáſtica devotióne demonſtrátur, quòd Dóminus Jeſus Chriſtus non venit legem ſólvere, ſed adimplére. Ceſſántibus enim significatiónibus quibus Salvatóris noſtri nuntiabátur adventus, & peractis figúris quas ábſtulit ipſa præſéntia veritátis; ea quæ vel ad régulas morum, vel ad símplicem Dei cultum rátio pietátis inſtítuit, in eâdem apud nos formâ, in qua ſunt cóndita, perſevérant : & quæ utríque teſtamento erant cóngrua, nullâ ſunt commutatióne variáta. Ex iis autem eſt étiã décimi menſis ſolemne jejúniũ, quod à nobis nunc ánnuâ eſt conſuetúdine celebrandum; quia plenum juſtítiæ eſt atque pietátis grátias divínæ ágere largitáti, pro frúctibus quos in uſus hóminum ſecundùm ſummæ providéntiæ temperamentùm terra produxit. Quod ut prompto ánimo nos fácere monſtrémus, non ſolùm continéntiam jejúnii, ſed étiam eleemoſynárum curam oportet aſſúmi; ut de terra quoque cordis noſtri germen juſtítiæ & fructus caritátis oriátur, & miſericórdiam Dei, páuperum ipsíus miſerendo, mereámur.

℟. Jejúnium décimi erit dómui Juda in gáudium, & in ſolemnitátes præcláras : * Veritátem & pacem dilígite. ℣. In Spíritu ſancto orantes, vosmetipſos in dilectióne Dei ſervâte, expectantes miſericórdiam

Dómini noſtri Jeſu Chriſti : * Veritátem. *Zach.* 8. *Ep. Jud.*

Lectio v.

EFficaciſſima enim eſt ad exorandum Deum poſtulátio, cui pietátis ópera ſuffragantur; quóniam qui ſuum ab ínope non avertit ánimum, citò ad ſe Dómini convertit audítum, dicente Dómino : Eſtóte miſericordes, ſicut & Pater veſter miſéricors eſt : Dimíttite, & dimittétur vobis. Quid hâc juſtítiâ benígnius? Quid hâc retributióne cleméntius, ubi ſenténtia judicáturi in poteſtáte pónitur judicandi? Date, inquit, & dabitur vobis. Quàm citò diffidéntiæ ſollicitúdo, & avarítiæ eſt amputáta cunctátio; ut quod reddit̃uram ſe promittit véritas, ſecúra expendat humánitas. Conſtans eſto, chriſtiáne largítor : da quod accípias, ſere quod metas, ſparge quod cólligas. Noli metúere diſpéndium, noli de dúbio ſuſpiráre proventu. Subſtántia tua, cùm bene erogátur, augétur; & concupiſcere juſtum miſericórdiæ lucrum, æterni quæſtûs eſt ſectári commércium.

℟. Hoc eſt jejúnium quod elégi, dicit Dóminus : Frange eſurienti panem tuum, & egénos vagoſque induc in domum tuam; * Tunc invocábis, & Dóminus exáudiet; clamábis, & dicet : Ecce adſum. ℣. Cùm vénerit Fílius hóminis, dicet his qui à dextris ejus erunt : Veníte; eſurívi enim, & dediſtis mihi manducáre; * Tunc. *Iſ.* 58. *Matth.* 25.

Lectio vj.

QUi ergo pecúnias amat, & multiplicáre opes ſuas immódicis optat augmentis, hoc pótiùs ſanctũ fœnus exérceat, & hâc uſurárum arte ditescat, ut non hóminum laborántium captet neceſſitátes. Sacratiſſimus prophéta David cùm díceret : Dómine, quia habitábit in tabernáculo tuo, aut quis requiescet in monte ſancto tuo? reſponſo divínæ vocis inſtrúitur, & eum ad æternam réquiem pertinére cognoscit, qui, inter álias piæ converſatiónis régulas, pecúniam ſuam non dedit ad uſúram; & à tabernáculo Dei oſténditur aliénus, & à ſancto monte ejus extráneus, qui dolóſum quæſtum de pecúniæ ſuæ captat uſúris : & dum per aliéna cupit damna ditári, æternâ dignus eſt egeſtáte puníri. Vos itaque, dilectiſſimi, qui ex toto corde promiſſiónibus Dómini crediditis, fugientes avarítiæ lepram immundiſſimam, donis Dei piè & ſapienter utímini. Et quóniam de ipsíus largitáte gaudétis, date óperam ut possítis gaudiórum veſtrórum habére conſortes. Multis enim, quæ vobis ſúppetunt, deſunt; & in quorumdam indigéntiâ, matéria vobis data eſt divínæ bonitátis imitandæ : ut per vos étiam in álios beneficia divína tranſírent, & bene diſpenſantes temporália, acquirerétis ætérna.

℟. Qui prójicit avarítiam, & éxcutit manus ſuas ab omni múnere : qui obtúrat aures ſuas, ne áudiat ſánguinẽ, &

claudit óculos ſuos ne vídeat malū, * Regem in decóre ſuo vidébunt óculi ejus. ℣. Uniuscujusque opus dies Dómini declarábit; ſi cujus opus mánſerit, mercédem accípiet: * Regem. Glória. * Regem. *Iſ.* 33. 1. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Vox clamantis in deſerto: Paráte viam Dómini. *Iſ.* 40.

Ant. 8. G. Pœniténtiam ágite; appropinquávit enim regnum cœlórum. *Matth.* 3.

Ant. 4. d. Confortámini, & nolíte timére: Ecce Deus veſter. *Iſ.* 35.

℣. Quæ eſt expectátio mea? nonne Dóminus? ℟. Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me. *Pſ.* 38.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore; Miſérunt Judæi ab Jeroſólymis Sacerdótes & Levítas ad Joannem, ut interrogárent eum: Tu quis es? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 7. in Evang.

EX hujus nobis lectiónis verbis, fratres caríſſimi, Joannis humílitas commendátur: qui cùm tantæ virtútis eſſet, ut Chriſtus credi potuiſſet, elégit ſólidè ſubſíſtere in ſe, ne humánâ opinióne raperétur inániter ſuper ſe. Nam confeſſus eſt, & non negávit: & confeſſus eſt, quia Non ſum ego Chriſtus. Sed quia dixit, Non ſum; negávit planè quod non erat, ſed non negávit quod erat; ut veritátem loquens, ejus membrum fieret, cujus ſibi nomen falláciter non uſurpáret. Cùm ergo non vult appétere nomen Chriſti, factus eſt membrum Chriſti; quia, dum infirmitátem ſuam ſtúduit humíliter agnóſcere, illíus celſitúdinem méruit veráciter obtinére.

℟. Hoc eſt teſtimónium Joannis, quando miſérunt Judæi ad eum: * Non ſum ego Chriſtus, non ſum Elías, non ſum Prophéta. ℣. Dómine, non eſt exaltátum cor meum, neque eláti ſunt óculi mei: * Non. *Joan.* 1. *Pſ.* 130.

Lectio viij.

INquiſítus à diſcípulis Dóminus de Elíæ adventu, reſpondit: Elías jam venit, & non cognovérunt eum, ſed fecérunt in eum quæcumque voluérunt. Et, ſi vultis ſcire, Joannes ipſe eſt Elías. Requiſítus autem Joannes, dicit: Non ſum Elías. Quid eſt hoc, fratres caríſſimi, quia quod Véritas affirmat, hoc Prophéta Veritátis negat? Sed ſi ſubtíliter véritas ipſa requirátur, hoc quod inter ſe contrárium ſónuit, quómodò contrárium non ſit, invenítur. Ad Zachaníam namque de Joanne Angelus dicit: Ipſe præcédet ante illum in ſpíritu & virtúte Elíæ. Qui idcirco ventúrus in ſpíritu & virtúte Elíæ dícitur, quia ſicut Elías ſecundùm Dómini adventum prævéniet, ita Joannes prævénit primum. Sicut ille præcurſor ventúrus eſt Júdicis, ita iſte præcurſor eſt factus Redemptóris. Joannes

Igitur in ſpíritu Elías erat, in perſóna Elías non erat. Quod ergo Dóminus fatétur de ſpíritu, hoc Joannes dénegat de perſóna.

℟. Confeſſus eſt Joannes, & non negávit; & confeſſus eſt: Quia non ſum ego Chriſtus. * Ipſe eſt qui poſt me ventúrus eſt, qui ante me factus eſt. ℣. Ante Dóminum qui elégit me, vílior fiam pluſquam factus ſum: * Ipſe eſt. *Joan.* 1. 2. *Reg.* 6.

Lectio ix.

JOannes Vocem ſe eſſe áſſerit, quia Verbum præcédit. Adventum itaque Domínicum præcurrens, Vox dícitur; quia per ejus miniſtérium Patris Verbum ab homínibus audítur. Qui étiam in deſerto clamat; quia derelíctæ deſtitutæque Judææ ſolátium Redemptóris annúntiat. Quid autem clamet, insínuat cùm ſubjungit: Dirígite viam Dómini, ſicut dixit Iſaías prophéta. Via Dómini ad cor dirígitur, cùm veritátis ſermo humíliter audítur. Via Dómini ad cor dirígitur, cùm ad præceptum illíus vita præparátur. Unde ſcriptum eſt: Si quis díligit me, ſermónem meum ſervábit, & Pater meus díliget eum; & ad eum veniémus, & manſiónem apud eum faciémus.

℟. Vos mihi teſtimónium perhibétis quòd díxerim: Non ſum ego Chriſtus; ſed * Quia miſſus ſum ante illum. Qui accépit ejus teſtimónium, ſignávit quia Deus verax eſt. ℣. Præparáte viam, planum fácite iter: ecce Salvátor venit; * Quia. Glória. *Repet.* ℟. Vos. *usque ad* ℣. *Joan.* 3. *Iſ.* 62.

℣. *Sacerd.* Exultábit cor meum in ſalutári tuo: ℟. Cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi. *Pſ.* 12.

AD LAUDES.

Ant. 1. D. VEniet ex Sion qui erípiat, & avertat impietátem à Jacob: & hoc illis à me teſtamentum, cùm abſtúlero peccáta eórum. *Rom.* 11.

Ant. 2. D. Dabo eis cor unum & viam unam, ut tímeant me univerſis diébus, & bene ſit eis. *Jerem.* 32.

Ant. 3. à. Fériam eis pactū ſempiternum, & non déſinam eis benefácere: & timórem meum dabo in corde eórū, ut non recédant à me. *Jerem.* 32.

Ant. 4. *D.* Salvos eos fáciam, & emundábo eos; & erunt mihi pópulus, & ego ero eis Deus. *Ezech.* 37.

Ant. 5. a. Paſtor unus erit ómnium eórum: in judíciis meis ambulábunt, & mandáta mea cuſtódient, & fácient ea. *Ezech.* 37.

Capitulum. Jerem. 30.

REvertétur Jacob, & quieſcet, & cunctis áffluet bonis, & non erit quem formídet; quóniam tecum ego ſum, ait Dóminus, ut ſalvem te.

Hymnus, Jordánis. 157.

℣. Deus in dómibus Sion cognoscétur, ℟. Cùm ſuſcípiet eam. *Pſ.* 47.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Ego baptízo in aqua; médius autem veſtrûm ſtetit, quem vos neſcítis: ipſe eſt qui poſt me ventúrus eſt. *Joan.* 1.

Oratio.

AUrem tuam, quæſumus, Dómine, précibus noſtris accómmoda, & mentis noſtræ ténebras grátiâ tuæ viſitatiónis illuſtra; Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Véniet ex Sion.

In ℞. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Dabo eis.

Capitulum. Jerem. 33.

ERit mihi in nomen, & in gáudium, & in laudem, & in exultatiónẽ cunctis géntibus terræ, quæ audíerint ómnia bona quæ ego factúrus ſum eis: & pavébunt, & turbabuntur in univerſis bonis, & in omni pace quam ego fáciam eis.

℞. *br.* Víſita nos, Dómine, * In ſalutári tuo. Víſita nos. ℣. Ad videndum in bonitáte * electórum tuórum, * In ſalutári tuo. Glória. Viſita. *Pſ.* 105.

℣. Bénefac, Dómine, bonis, ℞. Et rectis corde. *Pſ.* 124.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. Fériam eis.

Capitulum. Hebr. 8.

HOc eſt teſtamentum quod diſponam dómui Iſrael poſt dies illos, dicit Dóminus: Dabo leges meas in mentem eórum, & in corde eórum ſuperſcríbam eas; & ero eis in Deum, & ipſi erunt mihi in pópulum.

℞. *br.* Exurge, Dómine Deus, * In præcepto quod mandaſti. Exurge. ℣. Et ſynagóga populórum * circúmdabit te, * In. Glória. Exurge. *Pſ.* 7.

℣. Non discédimus à te; vivificábis nos: ℞. Et nomen tuum invocábimus. *Pſ.* 79.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Paſtor unus.

Capitulum. Mich. 2.

COngregatióne congregábo, Jacob, totum te: in unum condúcam relíquias Iſrael; páriter ponam illum quaſi gregem in ovíli, quaſi pecus in médio caulárum: tumultuabuntur à multitúdine hóminum.

℞. *br.* Qui regis Iſrael, inténde: * Qui dedúcis velut ovem Joſeph. Qui regis. ℣. Qui ſedes ſuper Chérubim, * manifeſtáre; * Qui dedúcis. Glória. Qui regis. *Pſ.* 79.

℣. Nos pópulus tuus, & oves páscuæ tuæ, ℞. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD VESPERAS.

Ant. 3. a. DIcit Dóminus redemptor tuus, Iſrael: Ego ſum Dóminus, ſúſcitans verbum ſervi ſui, & conſílium nuntiórum ſuórũ complens. Allelúia. *Iſ.* 44.

Ant. 1. D. Locútus ſum ſuper Prophétas, & ego viſiónem multiplicávi, & in manu Prophetárum aſſimilátus ſum. Allelúia. *Oſ.* 12.

Ant. 5. C. Propter hoc ſciet pópulus meus nomen meum in die illa; quia ego ipſe qui loquébar, ecce adſum. Allelúia. *Iſ.* 52.

Ant. 4. A. Bonas fácite vias veſtras, & ſtúdia veſtra; & habitábo vobiscum. Allel. *Jer.* 7.

Ant. 6. F. Scient omnes gentes quia eſt qui rédimat, & líberet Iſrael. Allelúia. 1. *Mach.* 4.

Capitulum. 1. Mach. 4.

NUnc clamémus in cœlum; & miſerébitur noſtri Dóminus, & memor erit teſtamenti patrum noſtrórum.

Hymnus. Statúta decréto Dei. 159.

℣. Miſericórdia Dómini ab ætérno & uſque in ætérnum, ℟. His qui ſervant teſtamentum ejus. *Pſ.* 102.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. à. Qui poſt me ventúrus eſt, ante me factus eſt; cujus ego non ſum dignus ut ſolvam ejus corrígiá calceamenti. *Joan.* 1.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 51.

AUdi hoc, paupércula, & ébria non à vino. Hæc dicit dominátor tuus Dóminus, & Deus tuus, qui pugnávit pro pópulo ſuo: Ecce tuli de manu tua cálicem ſopóris, fundum cálicis indignatiónis meæ; non adjícies ut bibas illum ultrà. Et ponam illum in manu eórum qui te humiliavérunt, & dixérunt ánimæ tuæ: Incurváre, ut transeámus; & poſuiſti ut terram corpus tuum, & quaſi viam transeúntibus. Hæc dicit.

℟. Ego quaſi. 177.

Lectio ij. Cap. 52.

QUàm pulcri ſuper montes pedes annuntiantis & prædicantis pacem, annuntiantis bonum, prædicantis ſalútem, dicentis Sion: Regnábit Deus tuus! Vox ſpeculatórum tuórum: levavérunt vocem, ſimul laudábunt; quia óculo ad óculum vidébunt, cùm convérterit Dñus Sion. Gaudéte, & laudáte ſimul, deſerta Jerúſalem, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, redémit Jerúſalem. Parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium: & vidébunt omnes fines terræ Salutáre Dei noſtri. Hæc dicit.

℟. Dicit. 177.

Lectio iij.

REcédite, recédite, exíte inde, pollútum nolíte tángere: exíte de médio ejus, mundámini, qui fertis vaſa Dómini. Quóniam non in tumultu exíbitis, nec in fuga properábitis; præcédet enim vos Dóminus, & congregábit vos Deus Iſrael. Ecce intélliget ſervus meus, exaltábitur, & elevábitur; & ſublímis erit valde. Sicut obſtupuérunt ſuper te multi, ſic inglórius erit inter viros aſpectus ejus, & forma ejus inter filios hóminum. Iſte aſperget gentes multas, ſuper ipſum continébunt reges os ſuum: quia quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt; & qui non audiérunt, contempláti ſunt. Hæc dicit Dóminus.

℟. Expectátio. 178.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. A. Expectábo Dóminum, qui abſcondit fáciem ſuam à domo Jacob; & præſtolábor eum. *Iſ.* 8.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. c. Super Dómino non confundentur qui expectant eum. *Iſ.* 49.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 54.

LAuda, ſtérilis, quæ non paris: decanta laudem, & hinni, quæ non pariebas; quóniam multi filii deſertæ, magìs quàm ejus quæ habet virum, dicit Dóminus. Diláta locum tentórii tui, & pelles tabernaculórum tuórum extende; ne parcas, longos fac funículos tuos, & clavos tuos conſólida. Ad déxteram enim & ad lævam penetrábis: & ſemen tuum gentes hæreditábit, & civitátes deſertas inhabitábit. Hæc dicit.

℟. Jejúnium. 178.

Lectio ij.

NOli timére, quia non confundéris, neque erubeſces: non enim te pudébit, quia confuſiónis adoleſcéntiæ tuæ obliviſcéris, & oppróbrii viduitátis tuæ non recordáberis ámpliùs. Quia dominábitur tui qui fecit te: Dóminus exercítuum, nomen ejus; & redemptor tuus, Sanctus Iſrael, Deus omnis terræ vocábitur. Quia ut mulíerem derelictã & mœrentem ſpíritu vocávit te Dóminus, & uxórem ab adoleſcéntia abjectam, dixit Deus tuus. Ad punctum in módico dereliqui te, & in miſeratiónibus magnis congregábo te. In momento indignatiónis abſcondi fáciem meam parumper à te, & in miſericórdia ſempitérna miſertus ſum tui, dixit redemptor tuus Dóminus. Hæc dicit.

℟. Hoc eſt jejúnium. 179.

Lectio iij.

SIcut in diébus Noë iſtud mihi eſt, cui jurávi ne indúcerem aquas Noë ultrà ſuper terrã; ſic jurávi ut non iraſcar tibi, & non íncrepem te. Montes enim commovebuntur, & colles contremiſcent; miſericórdia autem mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur, dixit miſerátor tuus Dóminus. Paupércula, tempeſtáte convulſa, abſque ulla conſolatióne. Ecce ego ſternam per órdinem lápides tuos, & fundábo te in ſapphíris; & ponam jáſpidem propugnácula tua, & portas tuas in lápides ſculptos, & omnes términos tuos in lápides deſiderábiles, univerſos filios tuos doctos à Dño, & multitúdinem pacis filiis tuis: & in juſtítia fundáberis. Hæc dicit.

℟. Qui prójicit. 179.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Ego, ego ipſe conſolábor vos: Dóminus exercítuum nomen meum. *Iſ.* 51.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Clama ad me, & exáudiam te: & ſuſcitábo verbum bonum quod locútus ſum ad domum Iſrael. *Jerem.* 33.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 55.

QUærite Dóminũ, dum inveníri poteſt: invocáte eum, dum propè eſt. Derelinquat ímpius viam ſuam, & vir iníquus cogitatiónes ſuas, & revertátur ad Dóminum; & miſerébitur ejus: & ad Deum noſtrum, quóniam

multus eſt ad ignoscendum. Non enim cogitatiónes meæ, cogitatiónes veſtræ; neque viæ veſtræ, viæ meæ, dicit Dóminus. Quia ſicut exaltantur cœli à terra, ſic exaltátæ ſunt viæ meæ à viis veſtris, & cogitatiónes meæ à cogitatiónibus veſtris. Hæc dicit.

℟. Súscita, Dómine, prædicatiónes quas locúti ſunt in nómine tuo Prophétæ prióres: * Da mercédem ſuſtinéntibus te, ut Prophétæ tui fidéles inveniantur; & exaudi oratiónes ſervórum tuórum. ℣. Dómine Deus omnípotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es, advénit tempus réddere mercédem ſervis tuis: * Da mercédem. *Eccli.* 36. *Apoc.* 11.

Lectio ij.

Et quómodò deſcendit imber & nix de cœlo, & illuc ultrà non revértitur, ſed inébriat terram, & infundit eam, & germináre eam facit, & dat ſemen ſerenti, & panem comedenti; ſic erit verbum meum quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum, ſed fáciet quæcumque vólui, & proſperábitur in iis ad quæ miſi illud. Quia in lætítia egrediémini, & in pace dedúcémini: montes & colles cantábunt coram vobis laudem, & ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro ſaliunca aſcendet ábies, & pro urtíca creſcet myrtus: & erit Dóminus nominátus in ſignum æternum, quod non auferétur. Hæc dicit.

℟. Conſolámini, conſolámini, pópule meus, dicit Deus veſter; quóniam * Compléta eſt malítia Jeruſalem, dimiſſa eſt iníquitas illíus. ℣. Vobis remíſſio peccatórum annuntiátur, & ab ómnibus quibus non potuiſtis in lege Móysi juſtificári: * Compléta eſt. *Iſ.* 40. *Act.* 13.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

In illo témpore; Miſſus eſt Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem deſponſátam viro, cui nomen erat Joſeph, de domo David; & nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Preſbyteri.

In Cap. 1. Luc. in Feſto Annuntiat. tom. 7.

Exórdium noſtræ redemptiónis, fratres cariſſimi, hodierna nobis ſancti Evangélii léctio commendat, quæ Angelum à Deo de cœlis miſſum narrat ad Vírginem; ut novam in carne nativitátem Filii Dei prædicáret; per quam nos, abjectâ vetuſtáte nóxiâ, renovári atque inter filios Dei computári poſſímus. Aptum profectò humánæ reſtauratiónis princípium fuit, ut Angelus à Deo mitterétur ad Vírginem partu conſecrandam divíno; quia prima perditiónis humánæ fuit cauſa, cùm ſerpens à diábolo mittebátur ad mulíerem ſpíritu ſupérbiæ decipiendam: imò ipſe in ſerpente diábolus veniébat, qui genus humánum, deceptis paréntibus primis, immortalitátis glóriâ nudáret.

℟. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: * Spíritus ſanctus ſupervéniet in te, & virtus Altíſſimi obumbrábit tibi. Ideóque & † Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. ℣. Creávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum. * Spíritus ſanctus. Glória. † Quod. *Luc.* 1. *Jerem.* 31.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Ne tímeas, María; concípies in útero, & páries Fílium: hic erit magnus, & Fílius Altísſimi vocábitur. *Luc.* 1.

Preces, ut in Pſalterio. 135.

Oratio.

PRopè eſto, Dómine, ómnibus expectántibus te in veritáte; ut in adventu Fílii tui Dómini noſtri, plácitis tibi áctibus præſentémur; Per eumdem. *Et dicitur ad Laudes & ad Horas tantùm.*

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. Dabit illi Dóminus Deus ſedem David patris ejus: & regnábit in domo Jacob in æternum; & regni ejus non erit finis. *Luc.* 1.

[*Niſi dicatur Ant.* O.]

Oratio Dominicæ præcedentis.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 56.

HÆc dicit Dóminus: Cuſtodíte judícium, & fácite juſtítiam; quia juxtà eſt ſalus mea ut véniat, & juſtítia mea ut revelétur. Beátus vir qui facit hoc, & fílius hóminis qui apprehendet iſtud: cuſtódiens ſábbatum, ne pólluat illud; cuſtódiens manus ſuas, ne fáciat omne malum. Hæc dicit.

℟. Ego quaſi. 177.

Lectio ij.

ET non dicat fílius ádvena qui adhæret Dómino, dicens: Separatióne dívidet me Dóminus à pópulo ſuo. Et non dicat eunúchus: Ecce ego lignum áridum. Quia hæc dicit Dóminus eunúchis: Qui cuſtodíerint ſábbata mea, & elégerint quæ ego vólui, & tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea & in muris meis locum, & nomen mélius à fíliis & filiábus: nomen ſempiternum dabo eis, quod non períbit. Et fílios ádvenæ qui adhærent Dómino, ut colant eum, & díligant nomen ejus, ut ſint ei in ſervos; omnem cuſtodientem ſábbatum ne pólluat illud, & tenentem fœdus meum: addúcam eos in montem ſanctum meum, & lætificábo eos in domo oratiónis meæ. Holocauſta eórum, & víctimæ eórum placébunt mihi ſuper altári meo; quia domus mea domus oratiónis vocábitur cunctis pópulis. Hæc dicit.

℟. Dicit Dóminus. 177.

Lectio iij.

AIt Dóminus Deus qui cóngregat diſperſos Iſrael: Adhuc congregábo ad eum congregátos ejus. Omnes béſtiæ agri, veníte ad devorandum, univerſæ béſtiæ ſaltûs. Speculatóres ejus cæci omnes, nesciérunt univerſi: canes muti non valentes latráre, videntes vana, dormientes, & amantes ſómnia. Et canes im-

pudentiſſimi neſciérunt ſaturitátem : ipſi paſtóres ignoravérunt intelligéntiam : omnes in viam ſuam declinavérunt, unusquisque ad avarítiam ſuã à ſummo usque ad noviſſimum. Hæc dicit.

℟. Expectátio. 178.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Ecce ego vénio, ait Dóminus: & applicabuntur gentes multæ ad Dóminum, & erunt mihì in pópulum. *Zach.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà ante Officium Vigiliæ Natalis Domini.*

FERIA SEXTA

QUATUOR TEMPORUM.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 58.

CLama, ne ceſſes : quaſi tuba exalta vocem tuam, & annúntia pópulo meo ſcélera eórum, & dómui Jacob peccáta eórum. Me étenim de die in diem quærunt, & ſcire vias meas volunt, quaſi gens quæ juſtítiam fécerit, & judícium Dei ſui non derelíquerit. Rogant me judícia juſtítiæ; appropinquáre Deo volunt. Quare jejunávimus, & non aspexiſti ; humiliavimus ánimas noſtras, & neſciſti? Ecce in die jejúnii veſtri invenítur voluntas veſtra, & omnes debitóres veſtros repétitis. Ecce ad lites & contentiónes jejunátis, & percútitis pugno ímpiè. Hæc dicit.

℟. Jejúnium. 178.

*Si hâc die occurrat Feſtum ſancti Thomæ, ſequens Lectio dividitur in duas, diviſione factâ ad * Aſteriscum.*

Lectio ij.

NOlíte jejunáre ſicut usque ad hanc diem, ut audiátur in excelſo clamor veſter. Numquid tale eſt jejúnium quod elégi, per diem afflígere hóminem ánimam ſuam? Numquid contorquére quaſi círculum caput ſuum, & ſaccum & cínerem ſtérnere? Numquid iſtud vocávi jejúnium, & diem acceptábilem Dómino? Nonne hoc eſt magìs jejúnium quod elégi? Diſſolve colligatiónes impietátis, ſolve fascículos deprimentes; dimitte eos qui confracti ſunt, líberos, & omne onus dirumpe. * Frange eſurienti panẽ tuum, & egénos vagosque induc in domum tuam : cùm víderis nudum, óperi eum, & carnem tuã ne despéxeris. Tunc erumpet quaſi mane lumen tuum, & ſánitas tua cítiùs oriétur, & anteíbit fáciem tuam juſtítia tua, & glória Dómini cólliget te. Tunc invocábis, & Dóminus exáudiet; clamábis, & dicet : Ecce adſum. Si abſtúleris de médio tuî caténam, & desíeris exténdere dígitum, & loqui quod non prodeſt. Cùm effúderis eſurienti ánimam tuam, & ánimam afflictam repléveris, oriétur in ténebris lux tua, & ténebræ tuæ erunt ſicut merídies. Hæc dicit.

℟. Hoc eſt jejúnium. 179.

Lectio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

EXurgens María in diébus illis, ábiit in montána cum feſtinatióne in civitátem Judà; & intrávit in domum

Zachariæ, & ſalutávit Elízabeth. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. lib. 2.

COntuendum eſt quia ſupérior venit ad inferiórem, ut inférior adjuvétur; María ad Elízabeth, Chriſtus ad Joannem. Dénique étiam póſteà, ut ſanctificáret baptiſmum Joannis, Dóminus venit ad baptiſmum. Citò quoque adventûs Maríæ & præſéntiæ Domínicæ benefícia declarantur. Simul enim ut audívit ſalutatiónem Maríæ Elízabeth, exultávit infans in útero ejus; & repléta eſt Spíritu ſancto. Vide diſtinctiónem, ſingulorumque verbórum proprietátes. Vocem prior Elízabeth audívit, ſed Joannes prior grátiam ſenſit. Illa natúræ órdine audívit, iſte exultávit ratióne myſtérii; illa Maríæ, iſte Dómini ſenſit adventum. Iſtæ grátiam loquuntur, illi intùs operantur, pietatiſque myſtérium maternis adoriuntur proféctibus; duplicique miráculo prophétant matres ſpíritu parvulórum. Exultávit infans, repléta eſt mater. Non priùs mater repléta quàm fílius; ſed cùm fílius eſſet replétus Spíritu ſancto, replévit & matrem.

℟. Unde hoc mihi, ut véniat mater Dómini mei ad me? * Et beáta quæ credidiſti, quóniam † Perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. ℣. Benedictus Dóminus, qui te diréxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum; * Et beáta. Glória Patri. † Perficientur. *Luc.* 1. *Judith.* 13.

AD LAUDES & per Horas, Antiphonæ propriæ, ut infrà ante Officium Vigiliæ Natalis Domini; & ſic in ſequentibus Feriis.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Oratio.

EXcita, Dómine, quæſumus, poténtiam tuam, & veni; ut hi qui in tua pietáte confídunt, ab omni cítiùs adverſitáte liberentur; Qui vivis & regnas.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà. Oratio*, Aurem tuam. 182.

SABBATO QUATUOR TEMPORUM.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 61.

SPíritus Dómini ſuper me, eò quòd únxerit Dóminus me: ad annuntiandum manſuétis miſit me, ut medérer contrítis corde, & prædicárem captívis indulgéntiam, & clauſis apertiónem; ut prædicárem annum placábilem Dómino, & diem ultiónis Deo noſtro; ut conſolárer omnes lugentes; ut pónerem lugéntibus Sion, & darem eis corónam pro cínere, óleum gáudii pro luctu, pállium laudis pro ſpíritu mœróris: & vocabuntur in ea fortes juſtítiæ, plantátio Dómini ad glorificandum. Et ædificábunt deſerta à ſéculo, & ruínas antíquas érigent, & inſtaurábunt civitátes deſertas, diſſipátas in ge-

generatiónem & generatiónem. Hæc dicit.

℟. Sion, non diſſolvantur manus tuæ: Dóminus Deus tuus in médio tui, fortis; ipſe ſalvábit: * Gaudébit ſuper te in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. ℣. Fecit Dóminus redemptiónem plebis ſuæ:* Gaudébit. *Soph.* 3. *Luc.* 1.

*Si hâc die occur. Feſtum ſancti Thomæ, ſequens Lectio dividitur in duas, diviſione factâ ad * Aſteriſcum.*

Lectio ij.

ET ſtabunt aliéni, & paſcent pécora veſtra: & filii peregrinórum agrícolæ & vinitóres veſtri erunt. Vos autem Sacerdótes Dómini vocabímini: Miniſtri Dei noſtri, dicétur vobis. Fortitúdinem géntium comedétis, & in glória eárum ſuperbiétis. Pro confuſióne veſtra dúplici, & rubóre, laudábunt partem ſuam: propter hoc in terra ſua duplícia poſſidébunt, lætítia ſempiterna erit eis. Quia ego Dóminus díligens judícium, & ódio habens rapínam in holocauſto; & dabo opus eórum in veritáte, & fœdus perpétuum fériam eis. * Et ſcient in Géntibus ſemen eórum, & germen eórum in médio populórum: omnes qui víderint eos, cognoſcent illos; quia iſti ſunt ſemen, cui benedixit Dóminus. Gaudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me veſtimentis ſalútis, & indumento juſtítiæ circúmdedit me, quaſi ſponſum decorátũ corónâ, & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. Sicut enim terra profert germen ſuum, & ſicut hortus ſemen ſuum gérminat, ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam, & laudem coram univerſis géntibus. Hæc dicit.

℟. Sion, non vocáberis ultrà Derelícta; & terra tua non vocábitur ámpliùs Deſoláta: habitábunt in te filii tui.* Totâ die & totâ nocte in perpétuum non tacébunt, donec ſtabíliat laudem in terra Dóminus. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Auſtro: * Totâ die. *Iſ.* 62. *Luc.* 13.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 1.

INítium Evangélii Jeſu Chriſti Fílii Dei, ſicut ſcriptum eſt in Iſaía prophéta: Ecce ego mitto Angelum meum ante fáciem tuam, qui præparábit viam tuam ante te. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 6. in Evang.

QUod græcè Angelus, hoc latínè Núntius dícitur. Rectè ergo qui nuntiáre ſupernum Júdicem mittitur, Angelus vocátur; ut dignitátem ſervet in nómine quam explet in operatióne. Altum quidem nomen eſt, ſed vita nómine inférior non eſt. Utinam, fratres caríſſimi, non ad judícium noſtrum dicámus; quia omnes qui ſacerdótii nómine cenſentur, Angeli vocantur, Prophétâ atteſtante, qui

ait : Lábia ſacerdótis cuſtódiunt ſcientiam, & legem requirunt ex ore ejus ; quia Angelus Dómini exercituum eſt. Sed hujus altitúdinem nóminis étiam vos, ſi vultis, poteſtis meréri. Nam unuſquiſque veſtrûm in quantum ſúfficit, in quantum grátiam ſupernæ aspiratiónis accepit, ſi à pravitáte próximum revocat, ſi exhortári ad bene operandum curat, ſi æternum regnum vel ſupplicium erranti denúntiat, cùm ſanctæ annuntiatiónis verba impendit, profectò Angelus exiſtit.

℟. Fuit Joannes in deſerto baptízans, & prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum : * Et egrediebátur ad eum omnis Judææ régio, & Jeroſolymítæ univerſi. ℣. Ipſe eſt directus divínitus in pœniténtiam gentis : * Et. Glória. * Et. *Marc.* 1. *Eccli.* 49.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Prædicábat Joannes, dicens : Venit fórtior me poſt me, cujus non ſum dignus procumbens ſólvere corrígiam calceamentórum ejus. *Marc.* 1.

Oratio.

DEus, qui cónſpicis quia ex noſtra pravitáte afflígimur : concéde propítius, ut ex tua viſitatióne conſolémur ; Qui vivis & regnas.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio.

Capitulum. Geneſ. 49.

NOn auferétur ſceptrum de Juda, & dux de fémore ejus, donec véniat qui mittendus eſt ; & ipſe erit expectátio géntium.

Hymnus, Statúta. 159.

℣. Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : ℟. Domin áre in médio inimicórum tuórum. *Pſ.* 109.

Ad Magnif. *Ant.* O. *Oratio*, Excita. *infrà ad Laudes.*

DOMINICA IV. ADVENTUS.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus propè eſt : * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. *ut ſuprà*, 157. *Pſalmi ut in Pſalterio.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. *D.* Juda, te laudábunt fratres tui : manus tua in cervícibus inimicórum tuórum ; adorábunt te fílii patris tui. *Geneſ.* 49.

Ant. 8. G. Dómine, intróduc Judam ad pópulum ſuum : manus ejus pugnábunt pro eo, & adjútor illíus contra adverſários ejus erit. *Deut.* 33.

Ant. 2. D. Cœtus ejus permanébit, & erit dux ejus ex eo ; & princeps de médio ejus producétur. *Jerem.* 30.

℣. Deus locútus eſt in ſancto ſuo : ℟. Juda rex meus. *Pſ.* 59.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 63.

QUis eſt iſte qui venit de Edom, tinctis véſtibus de Boſra ? Iſte formóſus in ſtola ſua, grádiens in multitúdine fortitúdinis ſuæ. Ego qui loquor juſtítiam, & propugnátor ſum ad ſalvandum. Quare ergo rubrum eſt indumentum tuum, & veſtimenta tua ſicut calcántium in

Tórcular calcávi ſo-
éntibus non eſt vir
lcávi eos in furóre
nculcávi eos in ira
ſperſus eſt ſanguis
r veſtimenta mea ,
ndumenta mea in-
ies enim ultiónis in
, annus redemptió-
nit. Circumſpexi ,
t auxiliátor : quæſí-
fuit qui adjuváret ;
t mihi bráchium
ndignátio mea ipſa
t mihi. Et conculcá-
In furóre meo , &
os in indignatióne
traxi in terram vir-
m. Hæc dicit.
us leónis Juda:* Ad
fili mi, aſcendiſti :
s accubuiſti ut leo ,
na ; quis ſuſcitábit
icit leo de tribu Ju-
David : * Ad præ-
ſ. 49. *Apoc.* 5.
Lectio ij.
tiónum Dómini re-
ábor , laudem Dó-
ómnibus quæ réd-
Dóminus , & ſuper
em bonórũ dómui
æ largítus eſt eis ſe-
dulgéntiam ſuam ,
m multitúdinem mi-
um ſuárum. Et dixit:
en pópulus meus eſt,
gantes ; & factus eſt
r. In omni tribulá-
m non eſt tribulá-
elus faciéi ejus ſal-
in dilectióne ſua, &
ntia ſua ipſe redémit
távit eos , & elevá-
ctis diébus ſéculi.
ad iracúndiam pro-
vocavérunt , & afflixérunt ſpí-
ritũ Sancti ejus ; & converſus eſt eis in inimícum , & ipſe debellávit eos. Hæc dicit.

℟. Convertam converſiónem Juda , ait Dóminus ; & erit in die illa:* Sérvient Dómino Deo ſuo , & David regi ſuo quem ſuſcitábo eis, & egrediétur de eis laus. ℣. Salus ex Judæis eſt ; ſed venit hora , & nunc eſt , quando veri adoratóres adorábunt Patrem:* Sérvient. *Jerem.* 30. *Joan.* 4.

Lectio iij.

ET recordátus eſt diérum ſéculi Móyſi , & pópuli ſui. Ubi eſt qui eduxit eos de mari cum paſtóribus gregis ſui? Ubi eſt qui póſuit in médio ejus ſpíritum Sancti ſui? Qui eduxit ad déxteram Móyſen bráchio majeſtátis ſuæ ; qui ſcidit aquas ante eos , ut fáceret ſibi nomen ſempiternum? Qui eduxit eos per abyſſos , quaſi equum in deſerto non impingentem? Quaſi ánimal in campo deſcendens , Spíritus Dómini ductor ejus fuit : ſic adduxiſti pópulum tuum , ut fáceres tibi nomen glóriæ. Hæc dicit.

℟. In diébus illis, apprehendent hómines ex ómnibus linguis géntium fímbriam viri Judæi , dicentes : * Ibimus vobiſcum ; † Audívimus enim quóniam Deus vobiſcum eſt. ℣. Manifeſtũ eſt quòd ex Juda ortus ſit Dóminus noſter:* Ibimus. Glória. † Audívimus. *Zach.* 8. *Hebr.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. *d.* Radix Jeſſe qui ſtat in ſignum populórum.

ipſum Gentes deprecabuntur. *Iſ.* 11.

Ant. 5. a. Erit in petram ſcándali duábus dómibus Iſrael; & offendent ex eis plúrimi, & cadent. *Iſ.* 8.

Ant. 8. c. Cæcitas ex parte cóntigit in Iſrael, donec plenitúdo Géntium intráret, & ſic omnis Iſrael ſalvus fieret. *Rom.* 11.

℣. Copióſa apud Dóminum redémptio: ℟. Et ipſe rédimet Iſrael. *Pſ.* 129.

Ex libro ſancti Cypriáni Epíſcopi & Mártyris.

De idolorum vanitate.

Lectio iv.

QUòd Chriſtus ſit, & quomodò per ipſum nobis ſalus vénerit, ſic eſt ordo, ſic rátio. Judæis primùm erat apud Deum grátia: ſic olim juſti erant, ſic majóres eórum religiónibus obediébant. Inde illis & regni ſublímitas flóruit, & géneris magnitúdo provénit. Sed illi negligentes, & indiſcipli-náti & ſuperbi póſtmodùm facti, & fidúciâ patrum infláti, dum divína præcepta contemnunt, datam ſibi grátiam perdidérunt. Quàm verò fúerit illis profána vita, quæ contracta ſit violátæ religiónis offenſa, ipſi quoque teſtantur, qui etſi voce tacent, éxitu confitentur. Diſperſi & palabundi vagantur, ſoli & cœli ſui prófugi, per hoſpítia aliéna jactantur. Necnon Deus antè prædíxerat fore ut, vergente ſéculo, & mundi fine jam próximo, ex omni gente & pópulo & loco cultóres ſibi allégeret Deus multò fidelióres, & melióris obſéquii, qui indulgéntiam de divínis munéribus haurirent, quam acceptam Judæi, contemptis religiónibus, perdidiſſent. Hujus ígitur grátiæ disciplinæque árbiter & magiſter, Sermo & Fílius Dei míttitur, qui per Prophétas omnes retro illumináter & doctor humáni géneris prædicabátur.

℟. Ecce óculi Dómini Dei ſuper regnum peccans, & cónteram illud à fácie terræ: * Verúmtamen cónterens non cónterâ domum Jacob. ℣. Dico vobis; auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti facienti fructus ejus: * Verúmtamen. *Amos* 9. *Matth.* 21.

Lectio v.

HIc eſt virtus Dei, hic rátio, hic ſapiéntia ejus & glória. Hic in Vírginem illábitur; carnem, Spíritu ſancto cooperante, indúitur. Deus cum hómine miſcétur. Hic Deus noſter, hic Chriſtus eſt, qui mediátor duórum, hóminem índuit, quem perdúcat ad Patrem. Quod homo eſt, eſſe Chriſtus vóluit, ut & homo poſſit eſſe quod Chriſtus eſt. Sciébant & Judæi Chriſtum eſſe ventúrum, nam hic illis ſemper, Prophétis admonéntibus, annuntiabátur; ſed ſignificáto dúplici ejus adventu, uno qui exercítio & exemplo hóminis fungerétur, áltero qui Deum faterétur, non intelligendo primum adventum qui in paſſióne præceſſit occultus, unum tantùm credunt qui erit in poteſtáte manifeſtus. Quòd

autem hoc Judæórum pópulus intellígere non pótuit, delictórum méritum fuit. Sic erant ſapiéntiæ & intelligéntiæ cæcitáte multáti, ut qui vitâ indigni eſſent, habérent vitam ante óculos, nec vidérent.

℟. Dies multos ſedébunt fílii Iſraël ſine rege, & ſine príncipe, & ſine ſacrifício: & * Poſt hæc revertentur, & quærent Dóminum Deum ſuum, & David regem ſuum; & pavébunt ad Dóminum, & ad bonum ejus. ℣. Numquid ſic offendérunt ut cáderent? Abſit; ſed illórum delicto, ſalus eſt géntibus, ut illos æmulentur: * Poſt. *Oſ.* 3. *Rom.* 11.

Lectio vj.

Itaque cùm Chriſtus Jeſus, ſecundùm à Prophétis antè prædicta, verbo & vocis império dæmónia de homínibus excúteret, paralyticos reſtríngeret, lepróſos purgáret, illumináret cæcos, claudis greſſum daret, mórtuos rurſus animáret, cógeret ſibi elementa famulári, ſervíre ventos, mária obedíre, ínferos cédere: Judæi qui illum credíderant hóminem tantùm de humilitáte carnis & córporis, exiſtimábant magum de licéntia poteſtátis. Hoc eos factúros & ipſe prædíxerat, & Prophetárum ómnium teſtimónium ſic antè præcéſſerat, oportére illum pati, non ut ſentíret tantùm mortem, ſed ut vínceret; & cùm paſſus eſſet, ad ſúperos dénuò régredi, ut vim divínæ majeſtátis oſténderet. Fidem ítaque rerum curſus implévit. Hunc comitámur, hunc ſéquimur, hunc habémus itíneris ducem, lucis príncipem, ſalútis auctórem, cœlum páriter & Patrem quæréntibus, & credéntibus pollicentē. Quod eſt Chriſtus, érimus Chriſtiáni, ſi Chriſtum fuérimus imitáti.

℟. In die illa, dicit Dóminus, * Suscitábo tabernáculum David, quod cécidit: & † Reædificábo illud ſicut in diébus antíquis, ut poſsídeant omnes natiónes. ℣. Deus viſitávit ſúmere ex géntibus pópulum nómini ſuo; & huic concordant verba Prophetárum: * Suscitábo. Glória. † Reædificábo. *Amos* 9. *Act.* 15.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Tempus tribulatiónis eſt Jacob, & ex ipſo ſalvábitur; & non dominabuntur ei ámpliùs aliéni. *Jerem.* 30.

Ant. 6. F. Congregabuntur fílii Juda, & fílii Iſraël páriter; & ponent ſibimet caput unum, & ascendent de terra. *Oſ.* 1.

Ant. 4. f. Fáciam eos in gentem unam in terra in móntibus Iſraël, & rex unus erit ómnibus ímperans, nec dividentur ámpliùs. *Ezech.* 37.

℣. Annúntient nomen Dómini, & laudem ejus in Jerúſalem, ℟. In conveniendo pópulos in unum. *Pſ.* 101.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 3.

Anno quinto-décimo impérii Tibérii Cæſaris, procurante Póntio Piláto Judæam. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 20. in Evang.

REdemptóris noſtri Præcurſor quo témpore prædicatiónis verbum accéperit, memoráto Románæ Reipúblicæ príncipe, & Judææ régibus, deſignátur. Quia enim illum prædicáre veniébat, qui & ex Judæa quosdã, & multos ex Géntibus redemptúrus erat, per regem Géntium & príncipes Judæórum prædicatiónis ejus témpora deſignantur. Quia autem gentílitas colligenda erat, & Judæa pro culpa perfídiæ diſpergenda, ipſa quoque deſcríptio terréni principátûs oſtendit; quóniam & in Romána República unus præfuiſſe deſcríbitur, & in Judææ regno per quartam partem plúrimi principabantur. Voce étenim Redemptóris noſtri dícitur: Omne regnum in ſeipſum divíſum deſolábitur. Liquet ergo quòd ad finem regni Judæa pervénerat, quæ tot régibus divíſa ſubjacébat. Aptè quoque non ſolùm quibus régibus, ſed étiam quibus ſacerdótibus actũ ſit, demonſtrátur: quia illum Joannes Baptiſta prædicáret, qui ſimul rex & ſacerdos exíſteret, Lucas Evangeliſta prædicatiónis ejus témpora per regnum & ſacerdótium deſignávit.

℟. Suſcitábit Deus cœli regnum, quod in æternum non diſſipábitur: * Comminuet autem & conſúmet univerſa regna. ℣. Factum eſt regnum hujus mundi, Dómini noſtri & Chriſti ejus; & regnábit in ſécula ſeculórum: * Comminuet. *Dan.* 2. *Apoc.* 11.

Lectio viij.

ET venit in omnem regiónem Jordánis, prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum. Cunctis legéntibus liquet, quia Joannes non ſolùm baptiſmũ pœniténtiæ prædicávit, verùm étiam quibusdam dedit; ſed tamen baptiſmum ſuum in remiſſiónem peccatórum dare non pótuit. Remíſſio étenim peccatórum in ſolo nobis baptiſmo Chriſti tribúitur. Notandum ítaque quod dícitur: Prædicans baptiſmum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórum; quóniam baptiſmum quod peccáta ſólveret, quia dare non póterat, prædicábat; ut ſicut incarnátum Verbum Patris præcurrébat verbo prædicatiónis, ita baptiſmum pœniténtiæ quo peccáta ſolvuntur, præcúrreret ſuo baptíſmate quo peccáta ſolvi non poſſunt.

℟. Conſurge, conſurge, indúere fortitúdine tuâ, Sion: * Induére veſtimentis glóriæ tuæ, Jerúſalem cívitas Sancti; quia non adjíciet ultrà ut pertránſeat per te immundus. ℣. Deus ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael Salvatórem Jeſum, prædicante Joanne ante fáciem adventûs ejus baptiſmum pœniténtiæ: * Indúere. *Iſ.* 52. *Act.* 13.

Lectio ix.

SIcut ſcriptum eſt in libro ſermónum Iſaíæ prophétæ: Vox clamantis in deſerto, Paráte viam Dómini, rectas

fácite ſémitas ejus. Omnis qui fidem rectam & bona ópera prædicat, quid áliud quàm veniénti Dómino ad corda audiéntium viam parat? ut hæc vis grátiæ pénetret, ut lumen veritátis illuſtret. Omnis vallis implébitur, & omnis mons & collis humiliábitur. Quid hoc loco vállium nómine, niſi húmiles! quid móntium & cóllium, niſi ſuperbi hómines deſignantur? In adventu ergo Redemptóris valles implétæ, montes verò & colles humiliáti ſunt; quia nimírũ in fide Mediatóris Dei & hóminum hóminis Chriſti Jeſu, & Gentílitas plenitúdinem grátiæ accépit, & Judæa per errórem perfídiæ hoc unde tumébat, pérdidit. Et erunt prava in directa, & áspera in vias planas. Prava directa ſunt, cùm malórum corda per injuſtítiam detorta, ad juſtítiæ régulam diriguntur: & áspera in vias planas immutantur, cùm immítes atque iracundæ mentes, per infuſiónem ſupernæ grátiæ, ad lenitátem manſuetúdinis rédeunt.

℟. Conſtítuit Deus humiliáre omnem montem excelſum, & convalles replére in æqualitátem terræ; * Ut ámbulet Iſrael diligenter in honórẽ Dei. ℣. Scriptum eſt in libro ſermónum Iſaíæ prophétæ: Erunt prava in directa, & áspera in vias planas; * Ut ámbulet. Glória. *Repet.* ℟. Conſtítuit. *uſque ad* ℣. Scriptum eſt. *Baruch.* 5. *Luc.* 3.

℣. *Sacerd.* Exaudi nos, Deus ſalutáris noſter, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Pſ.* 64.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Laudáte, cœli: jubiláte, extréma terræ: reſonáte, montes, laudatiónem; quóniam redémit Dóminus Jacob, & Iſrael gloriábitur. Allelúia. *Iſ.* 44.

Ant. 1. D. Ego levávi manum meam, ut ramos germinétis, & fructum afferátis pópulo meo; propè enim eſt ut véniat, quia ecce ego ad vos. Allelúia. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Erit ibi ſémita & via, & via ſancta vocábitur: non transíbit per eam pollútus; & ambulábunt qui liueráti fúerint. Allelúia. *Iſ.* 35.

Ant. 2. D. Omnia ligna regiónis plaudent manu; & erit Dóminus nominátus in ſignũ æternum, quod non auferétur. Allelúia. *Iſ.* 55.

Ant. 3. a. Revelábitur glória Dómini; & vidébit omnis caro páriter quòd os Dómini locútum eſt. Allelúia. *Iſ.* 40.

Capitulum. Iſaïæ 62.

Vidébunt gentes Juſtum tuum, & cuncti reges Inclytum tuum; & vocábitur tibi nomen novum quod os Dómini nominábit.

Hymnus, Jordánis. 157.

℣. Ibunt de virtúte in virtútem: ℟. Vidébitur Deus deórum in Sion. *Pſ.* 83.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. d. Vidébit omnis caro Salutáre Dei. *Luc.* 3.

Oratio.

Excita, quæſumus, Dómine, poténtiam tuam, & veni, & magnâ nobis virtúte ſuccurre: ut per auxílium grátiæ tuæ, quod noſtra peccáta

præpédiunt, indulgéntia tuæ propitiatiónis accéleret; Qui.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Laudáte, cœli.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum. *Joan.* 6.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Ego.

Capitulum. Iſaïæ 35.

SOlitúdo gérminans germinábit, & exultábit lætábunda & laudans: glória Libani data eſt ei; decor Carméli & Saron: ipſi vidébunt glóriam Dómini, & decórẽ Dei noſtri.

℟. *br.* Gaudébunt campi: * Exultábunt ligna ſylvárum. Gaudébunt. ℣. A fácie Dómini, * quia venit, * Exultábunt. Glória Patri. Gaudébunt campi. *Pſ.* 95.

℣. Exultatióne colles accingentur, & valles: ℟. Clamábunt, étenim hymnum dicent. *Pſ.* 64.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Erit ibi.

Capitulum. Jerem. 4.

SI revertéris, Iſrael, ait Dóminus, ad me convértere. Si abſtúleris offendícula tua à fácie mea, non commovéberis; & jurábis, Vivit Dóminus, in veritáte, & in judício, & in juſtítia; & benedícent eum gentes, ipſumque laudábunt.

℟. *br.* Apud Dóminũ * Greſſus hóminis dirigentur. Apud. ℣. Et viam ejus * volet. * Greſſus. Glória. Apud. *Pſ.* 36.

℣. In ſémita judiciórum tuórum, Dómine, ſuſtinúimus te: ℟. Nomen tuum, & memoriále tuum in deſidério ánimæ. *Cant. Iſ.* 26.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Revelábitur.

Capitulum. Philip. 4.

GAudéte in Dómino ſemper: íterùm dico, Gaudéte: modéſtia veſtra nota ſit ómnibus homínibus; Dóminus propè eſt.

℟. *br.* Oculi noſtri * Ad Dóminum Deum noſtrum. Oculi noſtri. ℣. Donec * miſereátur noſtrî. * Ad Dóminum. Glória Patri. Oculi. *Pſ.* 122.

℣. Juxtà eſt Dóminus iis qui tribuláto ſunt corde: ℟. Et húmiles ſpíritu ſalvábit. *Pſ.* 33.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. AUdíte me, domus Jacob, qui portámini à meo útero: ego feci, & ego feram: ego portábo, & ſalvábo. Allelúia. *Iſ.* 46.

Ant. 3. a. Ego ſcio cogitatiónes quas ego cógito ſuper vos, cogitatiónes pacis, & non afflictiónis. Allel. *Jerem.* 29.

Ant. 7. a. Cùm quæſiéritis me in toto corde veſtro, invéniar à vobis; & redúcam captivitátẽ veſtram. Allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 4. A. Congregábo vos de univerſis géntibus & de cunctis locis, & reverti vos fáciam. Allelúia. *Jerem.* 29.

Ant. 5. C. Vobiſcum ſum ego, ut ſalvos vos fáciam: & dabo vobis miſericórdias, & miſerébor veſtrî. Allelúia. *Jerem.* 42.

Capitulum. Ezech. 20.

IN odórem ſuavitátis ſuſcípiam vos, cum edúxero vos de pópulis, & congregávero vos de terris in quas diſperſi eſtis, & ſanctificábor in vobis in óculis natiónum.

Hymnus,

Hymnus, Statúta. 159.

℣. Converte, Dómine, captivitátem noſtram, ℟. Sicut torrens in auſtro. *Pſ.* 125.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà*, 201.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 63.

ATtende de cœlo, & vide de habitáculo ſancto tuo, & glóriæ tuæ: ubi eſt zelus tuus, & fortitúdo tua, multitúdo víſcerum tuórum & miſeratiónum tuárum? Super me continuérunt ſe. Tu enim pater noſter, & Abraham neſcivit nos, & Iſraël ignorávit nos: tu, Dómine, pater noſter, redemptor noſter; à ſéculo nomen tuum. Quare erráre nos fecíſti, Dómine, de viis tuis: induraſti cor noſtrum, ne timerémus te? Convértere propter ſervos tuos tribus hæreditátis tuæ. Quaſi níhilum poſſedérunt pópulum ſanctum tuum hoſtes noſtri: conculcavérunt ſanctificatiónem tuam. Facti ſumus quaſi in princípio, cùm non dominaréris noſtri, neque invocarétur nomen tuum ſuper nos. Hæc dicit.

℟. Cátulus leónis Juda. 191.

Lectio ij. Cap. 64.

UTinam dirúmperes cœlos, & deſcénderes! à fácie tua montes deflúerent, ſicut exúſtio ignis tabéſcerent, aquæ ardérent igni, ut notum fieret nomen tuum inimícis tuis: à fácie tua gentes turbarentur. Cùm féceris mirabília, non ſuſtinébimus: deſcendiſti, & à fácie tua montes defluxérunt. A ſéculo non audiérunt, neque áuribus percepérunt: óculus non vidit, Deus, abſque te, quæ præparaſti expectántibus te. Occurriſti lætanti, & facienti juſtítiam: in viis tuis recordabuntur tui: ecce tu irátus es, & peccávimus: in ipſis fúimus ſemper, & ſalvábimur. Hæc dicit.

℟. Convertam. 191.

Lectio iij.

ET nunc, Dómine, pater noſter es tu, nos verò lutum: & fictor noſter tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. Ne iraſcáris, Dómine, ſatis, & ne ultrà memíneris iniquitátis noſtræ: ecce, réſpice, pópulus tuus omnes nos. Cívitas Sancti tui facta eſt deſerta; Sion deſerta facta eſt; Jerúſalem deſoláta eſt. Domus ſanctificatiónis noſtræ & glóriæ noſtræ, ubi laudavérunt te patres noſtri, facta eſt in exuſtiónem ignis, & ómnia deſiderabília noſtra verſa ſunt in ruínas. Numquid ſuper iis continébis te, Dómine, tacébis & affliges nos vehementer? Hæc dicit.

℟. In diébus illis. 191.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Próteget Dóminus Jerúſalem, prótegens & líberans, tránsiens & ſalvans. *Iſ.* 31.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà*, 201.

FERIA TERTIA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 65.

QUæſiérunt me qui antè non interrogábant; invenérunt qui non quæ-

ſiérunt me. Dixi : Ecce ego; ecce ego ad gentem quæ non invocábat nomen meum. Expandi manus meas totâ die ad pópulum incrédulum, qui gráditur in via non bona poſt cogitatiónes ſuas. Pópulus qui ad iracúndiam próvocat me, ante fáciem meam ſemper : qui ímmolant in hortis, & ſacríficant ſuper láteres: qui hábitant in ſepulcris, & in delúbris idolórum dórmiunt : qui cómedunt carnem ſuillam ; & jus profánum in vaſis eórum. Qui dicunt : Recéde à me, non appropinques mihi, quia immundus es; iſti fumus erunt in furóre meo, ignis ardens totâ die. Hæc dicit.

℟. Ecce óculi Dómini Dei. 192.

Lectio ij.

ECce ſcriptum eſt coram me : non tacébo, ſed reddam & retribuam in ſinum eórum iniquitátes veſtras, & iniquitátes patrum veſtrórum ſimul, dicit Dóminus, qui ſacrificavérunt ſuper montes, & ſuper colles exprobravérunt mihi ; & remétiar opus eórum primum in ſinu eórum. Hæc dicit Dóminus : Quómodò ſi inveniátur granum in botro, & dicátur : Ne díſſipes illud, quóniam benedíctio eſt; ſic fáciam propter ſervos meos, ut non diſperdam totum. Et edúcam de Jacob ſemen, & de Juda poſſidentem montes meos : & hæreditábunt eam electi mei, & ſervi mei habitábunt ibi. Hæc dicit.

℟. Dies multos ſedébunt. 193.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus Deus : Ecce ſervi mei cómedent, & vos eſuriétis: ecce ſervi mei bibent, & vos ſitiétis : ecce ſervi mei lætabuntur, & vos confundémini : ecce ſervi mei laudábunt præ exultatióne cordis, & vos clamábitis præ dolóre cordis, & præ contritióne ſpíritûs ululábitis. Et dimittétis nomen veſtrũ in juramentum electis meis : & interficiet te Dóminus Deus, & ſervos ſuos vocábit nómine álio. In quo qui benedictus eſt ſuper terram, benedicétur in Deo, amen; & qui jurat in terra, jurábit in Deo, amen : quia oblivióni tráditæ ſunt angúſtiæ prióres, & quia abſcónditæ ſunt ab óculis meis. Hæc dicit.

℟. In die illa. 193.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. a. Dabo vos in nomen & in laudem ómnibus pópulis terræ, cùm convértero captivitátem veſtram. *Sophon.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà.* 201.

FERIA QUARTA,

De Iſaïa Prophéta.

Lectio j. Cap. 65.

ECce enim ego creo cœlos novos, & terrã novam: & non erunt in memória prióra, & non aſcendent ſuper cor. Sed gaudébitis & exultábitis uſque in ſempiternum in iis quæ ego creo ; quia ecce ego creo Jerúſalẽ exultatiónem, & pópulum ejus gáudium. Et exultábo in Jerúſalem, & gaudébo in pópulo meo : & non audiétur in eo ultrà vox fletûs & vox clamóris. Hæc dicit.

℟. Cátulus leónis. 191.

Lectio ij.

NOn erit ibi ámpliùs infans diérum, & ſenex qui non ímpleat dies ſuos; quóniam puer centum annórum moriétur, & peccátor centum annórum maledictus erit. Et ædificábunt domos, & habitábunt: & plantábunt víneas, & cómedent fructus eárum. Non ædificábunt, & álius habitábit: non plantábunt, & álius cómedet: ſecundùm enim dies ligni, erunt dies pópuli mei; & ópera mánuum eórum inveterábunt. Hæc dicit.

℟. Convertam. 191.

Lectio iij.

ELecti mei non laborábunt fruſtrà, neque generábunt in conturbatióne; quia ſemen benedictórum Dómini eſt, & nepótes eórum cum eis. Eritque ántequàm clament, egó exáudiam: adhuc illis loquéntibus, ego áudiam. Lupus & agnus paſcentur ſimul, leo & bos cómedent páleas; & ſerpenti pulvis, panis ejus: non nocébunt, neque occídent in omni monte ſancto meo, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℟. In diébus illis. 191.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Captívitas à forti tollétur; & quod ablátum fúerit à robuſto, ſalvábitur. *Iſ.* 49.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà.* 201.

FERIA QUINTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 66.

HÆc dicit Dóminus: Cœlum ſedes mea, terra autem ſcabellum pedum meórum: quæ eſt iſta domus quam ædificábitis mihi? & quis eſt iſte locus quiétis meæ? Omnia hæc manus mea fecit, & facta ſunt univerſa iſta, dicit Dóminus. Ad quem autem reſpíciam, niſi ad paupérculum, & contrítum ſpíritu, & trementem ſermónes meos? Hæc dicit.

℟. Ecce óculi. 192.

Lectio ij.

QUi ímmolat bovem, quaſi qui interfíciat virum: qui mactat pecus, quaſi qui excérebret canem: qui offert oblatiónem, quaſi qui ſánguinem ſuillum ófferat: qui recordátur thuris, quaſi qui benedícat idólo. Hæc ómnia elegérunt in viis ſuis; & in abominatiónibus ſuis ánima eórum delectáta eſt. Unde & ego éligam illuſiónes eórum: & quæ timébant, addúcam eis; quia vocávi, & non erat qui reſpondéret: locútus ſum, & non audiérunt: feceruntque malum in óculis meis; & quæ nólui, elegérunt. Hæc dicit.

℟. Dies. 193.

Lectio iij.

AUdíte verbum Dómini, qui trémitis ad verbum ejus. Dixérunt fratres veſtri odientes vos, & abjicientes propter nomen meum: Glorificétur Dóminus, & vidébimus in lætítia veſtra; ipſi autem confundentur. Vox pópuli de civitáte, vox de templo, vox Dómini reddentis retributiónem inimícis ſuis. Hæc dicit.

℟. In die illa. 193.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Pópulus Dei, citò vidébis perditiónẽ inimíci tui. *Baruch.* 4.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. O. *ut infrà*, 201.

FERIA SEXTA.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 66.

ANtequàm parturíret, péperit: ántequam veníret partus ejus, péperit másculum. Quis audívit unquam tale? & quis vidit huic símile? Numquid parturíet terra in die una? aut pariétur gens ſimul, quia parturívit, & péperit Sion fílios ſuos? Numquid ego qui álios párere fácio, ipſe non páriam, dicit Dóminus? ſi ego qui generatiónem céteris tríbuo, ſtérilis ero, ait Dóminus Deus tuus? Hæc dicit.

℞. Cátulus leónis. 191.

Lectio ij.

LÆtámini cum Jerúſalem, & exultáte in ea, omnes qui dilígitis eam: gaudéte cum ea gáudio, univerſi qui lugétis ſuper eam; ut ſugátis, & repleámini ab úbere conſolatiónis ejus; ut mulgeátis, & delíciis affluátis ab omnímoda glória ejus. Quia hæc dicit Dóminus: Ecce ego declinábo ſuper eam quaſi flúvium pacis, & quaſi torrentem inundantem glóriam géntium quam ſugétis: ad úbera portabímini, & ſuper génua blandientur vobis. Hæc dicit.

℞. Convertam. 191.

Lectio iij.

QUómodo ſi cui mater blandiátur, ita ego conſolábor vos; & in Jerúſalem conſolabímini. Vidébitis, & gaudébit cor veſtrum, & oſſa veſtra quaſi herba germinábunt, & cognoscétur manus Dómini ſervis ejus, & indignábitur inimícis ſuis. Quia ecce Dóminus in igne véniet, & quaſi turbo quadrígæ ejus, réddere in indignatióne furórem ſuum, & increpatiónem ſuam in flamma ignis; quia in igne Dóminus dijudicábit, & in gládio ſuo ad omnem carnem, & multiplicabuntur interfecti à Dómino. Qui ſanctificabantur, & mundos ſe putábant in hortis poſt jánuam intrínſecùs; qui comedébant carnem ſuillam, & abominatiónem, & murem, ſimul conſumentur, dicit Dóminus. Hæc dicit.

℞. In diébus illis. 191.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. f Dominábitur tuî, qui fecit te: & redemptor tuus Sanctus Iſrael, Deus omnis terræ vocábitur. *Iſ.* 54.

ANTIPH. MAJORES.

Inchoantur decimâ quintâ die Decembris vesperè; & unaquæque dicitur ter, 1. *ante* Magníficat. 2. *ante* Glória Patri. 3. *poſt.* Sicut erat.

Si Vesperæ fiant de Feſto, tunc pro commemoratione Adventûs, dicitur. Ant. O occurrens, *hoc modò: Ant. integrè dicitur: tum* Glória Patri. *ſine* Sicut erat. *Iterùm Ant. Deinde* Sicut erat. *Tertiò denique dicitur Ant. cum* ℣. Adjútor. *ſi ſit Feria, vel cum* ℣. *proprio, ſi ſit Sabbatum aut Dominica, & Oratione conveniente.*

DIE XV. DECEMBRIS.

Antiph. 2. D.

O Sapiéntia, quæ ex ore Altíſſimi prodiíſti, attingens à fine usque ad finem, fortiter ſuaviterque diſpónens ómnia, veni ad docendum nos viam prudéntiæ. *Eccli.* 24. *Sap.* 8. *Iſ.* 40.

DIE XVI. 2. D.

O Adónaï, & Dux domûs Iſrael, qui Móyſi in igne flammæ rubi apparuíſti, & ei in Sina legem dediſti; veni ad rediméndū nos in bráchio extento. *Judith.* 16. 1. *Paral.* 17. *Act.* 7. *Exod.* 6. 4. *Reg.* 17.

DIE XVII. 2. D.

O Radix Jeſſe, qui ſtas in ſignum populórum, ſuper quem continébunt reges os ſuum, quem gentes deprecabuntur; veni ad rediméndum nos, jam noli tardáre. *Iſ.* 11. & 52. *Pſ.* 25. & 39.

DIE XVIII. 2. D.

O Clavis David, & ſcéptrum domûs Iſrael: qui áperis, & nemo claudit: claudis, & nemo áperit; veni, & educ vinctum de domo cárceris, ſedentem in ténebris & umbra mortis. *Iſ.* 22. *Jerem.* 51. & 52. *Pſ.* 106.

DIE XIX. 2. D.

O Oriens, ſplendor lucis ætérnæ, & ſol juſtítiæ; veni, & illúmina ſedentes in ténebris & umbra mortis. *Zach.* 3. *Sap.* 7. *Malach.* 4. *Pſ.* 12. & 106.

DIE XX. 2. D.

O Sancte Sanctórum, ſpéculum ſine mácula Dei majeſtátis, & imágo bonitátis illíus; veni ut deleátur iniquitas, & adducátur juſtítia ſempiterna. *Dan.* 9. *Sap.* 7.

DIE XXI. 2. D.

O Rex Géntium, Deus Iſrael, & Salvátor, lapiſque anguláris, qui facis utráque unum; veni, & ſalva hóminem quem de limo formaſti. *Jerem.* 10. *Iſ.* 45. & 28. *Epheſ.* 2. *Iſ.* 35. *Gen.* 2.

DIE XXII. 2. D.

O Emmánuel, Rex & légifer noſter, expectátio géntium, & deſiderátus eárum; veni ad ſalvandum nos, Dñe Deus noſter. *Iſ.* 8. & 33. *Geneſ.* 49. *Agg.* 2. *Zach.* 9.

DIE XXIII. 2. D.

O Paſtor Iſrael, & dominátor in domo David, cujus egréſſus ab inítio, à diébus æternitátis; veni ut paſcas pópulum tuum in fortitúdine, & reges in juſtítia & judício. *Mich.* 5. *Ezech.* 34. *Iſ.* 32.

Ex quo harum Antiph. ſolemnitas inchoata eſt, ſcilicet nocte 16. *Decembris, dicitur Invitatorium*, Dóminus propè eſt, * Veníte, adorémus. *Philip.* 4.

Eâdem die decimâ-ſextâ Decembris, manè inchoantur Antiphonæ Laudum ferialium propriæ (quæ etiam dicuntur ad Horas, quartâ prætermiſſâ) inchoando ab his Antiphonis quæ aſſignantur Feriæ, 16. die occurrenti, ſive fuerit Feria tertiâ, aut alia, ſive Sabbatum. Si verò fuerit Dominica, inchoantur poſtridie. Quæ autem occurrunt die quâ fit Officium de ſancto Thoma, dicuntur in prævigilia Natalis Domini, ſcilicet 23. *die Decembris. Quòd ſi hâc*

die occurrerit Dominicâ IV. omittuntur eo anno.

Ad Veſperas autem in his Feriis dicuntur Antiphonæ de Pſalterio; ſed non dicuntur Preces.

FERIA SECUNDA
poſt xv. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 3. c. RESpice, Dómine, de domo ſanƈta tua in nos, & inclína aurem tuam, & exaudi nos. *Baruch.* 2.

Ant. 8. c. Dómine, pater noſter es tu: ecce, réſpice, pópulus tuus omnes nos. *Iſ.* 64.

Ant. 2. D. Miſerére Iſrael, quem coæquaſti primogénito tuo: reple glóriâ tuâ pópulum tuum. *Eccli.* 36.

Ant. 7. d. Deus cœlórum, exaudi: memento, Dómine, teſtamenti tui, ut omnes gentes agnoscant quia tu es Deus. *Judith.* 9.

Ant. 4. a. Salva, Dómine, pópulum tuum, relíquias Iſrael. *Jerem.* 31.

FERIA TERTIA
poſt xv. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 3. à. REcordáre, Dómine, oppróbrium noſtrū; ſervi domináti ſunt noſtrì: non fuit qui redímeret de manu eórum. *Thren.* 5.

Ant. 4. E. Tu, Dómine, pater noſter, redemptor noſter: convértere propter ſervos tuos. *Iſ.* 63.

Ant. 7. ç. Quare in perpétuum obliviſcéris noſtrì? derelinques nos in longitúdine diérum? *Thren.* 5.

Ant. 1. g. Ne tradas nos in perpétuum, & ne díſſipes teſtamentum tuum, neque áuferas miſericórdiam tuam à nobis. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Dabis, Deus, veritátem Jacob, miſericórdiam Abraham; quæ juraſti pátribus noſtris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

FERIA QUARTA
poſt xv. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. REcordáre, Dómine, ne írritum fácias fœdus tuum nobiscum: nonne tu es Deus noſter quem expeƈtávimus? *Jerem.* 14.

Ant. 8. G. Vetus error ábiit: ſervábis pacem, Dómine; pacem, quia in te ſperávimus. *Iſ.* 26.

Ant. 7. *d.* Cùm féceris judícia tua in terra, juſtítiam discent habitatóres orbis: Dómine, exaltétur manus tua. *Iſ.* 26.

Ant. 1. f. Dómine, Deus noſter, poſſedérunt nos dómini absque te: tantùm in te recordémur nóminis tui. *Iſ.* 26.

Ant. 6. F. Inclína, Dómine, aurem tuam, & audi: áperi, Dómine, óculos tuos, & vide: Deus noſter, ſalva nos. *Iſ.* 37.

FERIA QUINTA
poſt xv. Decembris.

AD LAUDES.

Ant. 1. *a.* MItte, Dómine, ſapiéntiam de cœlis ſanƈtis tuis, & à ſede magnitúdinis tuæ. *Sap.* 9.

Ant. 6. F. Nunc ſéquimur te, Dómine, in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam, ne confundas nos. *Dan.* 3.

Ant. 7. c. Dómine, rex omnípotens, non eſt qui poſſit tuæ reſiſtere voluntáti, ſi decréveris ſalváre Iſrael. *Eſther.* 13.

Ant. 3. c. Erue nos in mirabílibus tuis, & da glóriam nómini tuo; & confundantur qui oſtendunt ſervis tuis mala. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Cóngrega omnes tribus Jacob; ut cognoſcant quia non eſt Deus niſi tu, & enarrent magnália tua. *Ec.* 36.

FERIA SEXTA
poſt xv. Decembris.
AD LAUDES.

Ant. 4. A. EMitte Agnum, Dómine, dominatórem terræ, de Petra deſerti ad montem filiæ Sion. *Iſ.* 16.

Ant. 8. c. Non eſt in témpore hoc ſacrificium còram te, ut poſſímus invenire miſericórdiam tuam; ſed in ánimo contríto, & ſpíritu humilitátis ſuſcipiámur. *Dan.* 3.

Ant. 5. a. Si iniquitátes noſtræ respónderint nobis, Dómine; fac propter nomen tuum, quóniam tibi peccávimus. *Jerem.* 14.

Ant. 3. c. Dómine, opus tuum, in médio annórum vivífica illud. *Habac.* 3.

Ant. 1. *d.* Cùm irátus fúeris, miſericórdiæ recordáberis: Deus ab auſtro véniet, & Sanctus de monte Pharan. *Habac.* 3.

SABBATO
poſt xv. Decembris.
AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* ELeváre, eleváre, Jerúſalem, quæ bibiſti de manu Dómini cálicem iræ ejus. *Iſ.* 51.

Ant. 5. a. Ecce tuli de manu tua cálicem ſopóris, fundū cálicis indignatiónis meæ: non adjícies ut bibas illum ultrà. *Iſ.* 51.

Ant. 2. D. Noli timére, quia non confundéris; quia dominábitur tui, qui fecit te. *Iſ.* 54.

Ant. 7. b. Ad punctum in módico derelíqui te, & in miſeratiónibus magnis congregábo te. *Iſ.* 54.

Ant. 4. A. Miſericórdia mea non recédet à te, & fœdus pacis meæ non movébitur. *Iſ.* 54.

DIE XXIV. DECEMBRIS.
IN VIGILIA
NATALIS DOMINI.

¶ *Si venerit in Dominica, Officium fit hoc modo:*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. de Vigilia, ut infrà. *Hymnus*, Inſtantis adventum: *ut ſuprà*, 157.

Antiph. Pſalmi & ℣℣℣. de Dominicâ IV. Adventûs, ut ſuprà, 190.

In I. & II. Noct. Lectiones & ℟℟℟. de Dominica IV. Adventûs.

In III. Nocturno. ℣. Anima noſtra. *ut infrà. Lectiones de Homilia Vigiliæ, diviſionibus factis ad ** Aſteriſcos; & nihil legitur de Hom. Dominicæ.*

℟. *vij.* Quod in María. *ſine* Gloria Patri. ℟. *viij.* Hâc ipsâ horâ. ℟. *ix.* Sanctífica. *cum* Glória Patri. *infrà, ut in Vigilia. Et repetitur.* ℟. Sanctífica. *usque ad* ℣. *excluſivè.*

Non dicitur Te Deum. ℣. *Sacerd.* Deus illúminet. *infrà.*

Reliqua de Vigilia, ſine commemoratione Dominicæ.

AD LAUDES & HORAS.

Pſalmi de Dominica, omiſſo tamen ad Prim. Symbolo Quicumque. *Ant. Capit. &* ℟℟℟. *brev. cum Verſic. ut infrà.*]

¶ *Si autem Vigilia iſta venerit in Feriis, Officium fit ut ſequitur.*

AD OFFICIUM NOCT.

Simplex.

Invit. Cras erit vobis ſalus: * Veníte, & adoráte Dóminum. 1. *Reg.* 11. 1. *Paral.* 16.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Inſtantis. 157.

Antiph. & Pſalmi de Feria.

℣. Anima noſtra ſúſtinet Dóminum; ℟. Quóniam adjútor & protector noſter eſt. *Pſ.* 32.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 66.

VEnio ut cóngregem cum ómnibus géntibus & linguis: & vénient, & vidébunt glóriam meam. Et ponam in eis ſignum; & mittam ex eis qui ſalváti fúerint, ad gentes in mare, in Africam & Lydiam, tendentes ſagíttam; in Itáliam & Græciam, ad ínſulas longè; ad eos qui non audiérunt de me, & non vidérunt glóriam meam. Et annuntiábunt glóriam meam Géntibus, & addúcent omnes fratres veſtros de cunctis géntibus donum Dómino in equis, & in quadrígis, & in lectícis, & in mulis & in carrúcis, ad montem ſanctum meum Jerúſalem, dicit Dóminus; quómodò ſi inferant filii Iſrael munus in vaſe mundo in domum Dómini. Hæc dicit.

℟. Hâc ipsâ horâ quæ nunc eſt, * Cras mittam ducem ſuper pópulum meum, & ſalvábit pópulum meum; venit enim clamor eórum ad me. ℣. Dedit Deus palàm fácere ſervis ſuis quæ oportet fieri citò: * Cras. 1. *Reg.* 9. *Apoc.* 1.

Lectio ij.

ET aſſúmam ex eis in ſacerdótes & Levítas, dicit Dóminus. Quía ſicut cœli novi & terra nova, quæ ego fácio ſtare coram me, dicit Dóminus, ſic ſtabit ſemen veſtrum & nomen veſtrum. Et erit menſis ex menſe, & ſábbatum ex ſábbato: véniet omnis caro, ut adóret coram fácie mea, dicit Dóminus. Et egredientur, & vidébunt cadávera virórum qui prævaricáti ſunt in me: vermis eórum non moriétur, & ignis eórum non extinguétur; & erunt usque ad ſatietátem viſiónis omni carni. Hæc dicit.

℟. Sanctífica pópulum, & dic eis: * Sanctificámini in cráſtinum. ℣. Ecce nunc tempus acceptábile: ecce nunc dies ſalútis: * Sanctificámini. *Joſue* 7. 2. *Cor.* 6.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 1.

CUm eſſet desponsáta mater Jeſu María Joſeph, ántequàm convenírent, invента eſt in útero habens de Spíritu ſancto. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Preſbyteri.

Lib. 1. *Comm. in C.* 1. *Matth.*

QUærat díligens lector, & dicat: Cùm Joſeph non ſit pater Dómini

Salvatóris, quid pértinet ad Dóminum generatiónis ordo dedúctus uſque ad Joſeph? Cui reſpondébimus primùm, non eſſe conſuetúdinis Scripturárum, ut mulíerum in generatiónibus ordo texátur; deinde ex una tribu fuiſſe Joſeph & Maríam: unde ex lege eam accípere cogebátur, ut propínquam; & quòd ſimul censéntur in Béthleem, ut de una videlicet ſtirpe generáti. [*] Quod autem dícitur, Antequàm convenírent, non ſequitur ut póſteà convénerint; ſed Scriptúra quod factum non ſit, oſtendit. Joſeph autem vir ejus, cùm eſſet juſtus, & nollet eam tradúcere, vóluit occultè dimíttere eam. Si quis fornicáriæ conjúngitur, unum corpus effícitur. Et in lege præceptum eſt, non ſolùm reos, ſed & cónscios críminum obnóxios eſſe peccáti: quómodò Joſeph, cùm crimen celet uxóris, juſtus ſcríbitur? Sed hoc teſtimónium Maríæ eſt, quòd Joſeph ſciens illíus caſtitátem, & admírans quod evénerat, celat ſiléntio cujus myſtérium nesciébat. [**] Joſeph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam. Jam & ſuprà díximus ſponſas Uxóres appellári, quod pléniùs liber adversùs Helvídium docet; & blandiéntis affectu, ei per ſómnium Angelus lóquitur, ut juſtítiam ſiléntii comprobáret. Simulque notandum quòd Joſeph fílius eſſe dicátur David, ut María quoque de ſtirpe David monſtrarétur. Et vocábis nomen ejus Jeſum. Jeſus hebráico ſermóne Salvátor dícitur. Etymológiam ergo nóminis ejus Evangeliſta ſignávit, dicens: Vocábis nomen ejus Jeſum; quia ipſe ſalvum fáciet pópulum ſuum.

℟. Quod in María natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem Fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum; * Ipſe enim † Salvum fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Partúriens páriet, & relíquiæ fratrum ejus converténtur; * Ipſe enim. (Glória Patri. † Salvum.) *Matth.* 1. *Mich.* 5.

℣. *Sacerd.* Deus illúminet vultum ſuum ſuper nos, ℟. Et misereátur noſtri. *Pſ.* 66.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Pſalmi de Feria, & ſic ad alias Horas.

Ant. 1. g. Confídenter ſtate, & vidébitis auxíliũ Dómini ſuper vos, ô Juda & Jerúſalem. 2. *Paral.* 20.

Ant. 8. c. Véſpere ſciétis quòd Dóminus edúxerit vos; & manè vidébitis glóriam Dómini. *Exod.* 16.

Ant. 6. F. Nolíte timére, nec paveátis; cras egrediémini, & Dóminus erit vobiſcum. 2. *Paral.* 20.

Canticum de Feſtis.

Ant. 7. c. Cánticum erit vobis ſicut nox ſanctificátæ ſolemnitátis, & lætítia cordis. *Iſ.* 30.

Ant. 5. a. Sanctificámini; cras enim fáciet Dóminus inter vos mirabília. In hoc sciétis quòd Dóminus Deus vivens in médio veſtri eſt. *Joſ.* 3.

Capitulum. Oſ. 6.

SCiémus, ſequemurque ut cognoscámus Dóminum: quaſi dilúculum præparátus eſt egreſſus ejus, & véniet quaſi imber nobis temporáneus & serótinus terræ.

Hymnus, Jordánis. ℣. Tu exurgens. 157.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Chriſti generátio ſic erat: Cùm eſſet desponsáta mater Jeſu María Joſeph, ántequàm convenírent, inventa eſt in útero habens de Spíritu ſancto. *Matth.* 1.

Oratio.

DEus, qui nos redemptiónis noſtræ ánnuâ expectatióne lætíficas: præſta, ut Unigénitum tuum, quem redemptórem læti ſuscípimus, venientem quoque júdicem ſecúri videámus, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum vivit.

AD HORAS.

Duplex-minus.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Confidenter.

In ℟. *br.* ℣. Qui ventúrus es * in mundum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Véspere.

Capitulum. Amos. 4.

PRæparáre in occurſum Dei tui, Iſrael; quia ecce formans montes, & creans ventum, & annúntians hómini elóquium ſuum.

℟. *br.* Veni, Dómine, * Ut ſalvos fácias nos. Veni. ℣. Oſtende * fáciem tuam, * Ut ſalvos. Glória Patri. Veni.

℣. Qui regis Iſrael, intende: ℟. Qui ſedes ſuper Chérubim, manifeſtáre. *Pſ.* 79.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Nolíte timére.

Capitulum. 2. Cor. 6.

DIcit Deus: Quóniam inhabitábo in illis, & inambulábo inter eos; & ero illórum Deus, & ipſi erunt mihi pópulus.

℟. *br.* Exurge, Dómine, Deus, * Exaltétur manus tua. Exurge. ℣. Ne oblivíscáris * páuperum: * Exaltétur. Glória Patri. Exurge. *Pſ.* 9.

℣. Citò antícipent nos miſericórdiæ tuæ; ℟. Quia páuperes facti ſumus nimis. *Pſ.* 78.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Sanctificámini.

Capitulum. Mich. 5.

STabit, & paſcet in fortitúdine Dómini, in ſublimitáte nóminis Dómini Dei ſui: & convertentur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ; & erit iſte pax.

℟. *br.* Exultent, & læténtur * Qui quærunt te, Dómine. Exultent. ℣. Et dicant ſemper: Magnificétur Dóminus, * qui díligunt ſalutáre tuum; * Qui quærunt. Glória. Exultent. *Pſ.* 69.

℣. Dóminus virtútem pópulo ſuo dabit: ℟. Dóminus benedícet pópulo ſuo in pace. *Pſ.* 28.

Orat. Deus, qui nos, *ut ſuprà.*

DIE XXV. DECEMBRIS.

IN NATALI DOMINI.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. Eváte cápita veſtra; 1. D. quóniam appropinquat redémptio veſtra. *Luc.* 21.

Ant. 8. G. Antíqua ne inmeminíni; ecce ego fácio nova, & nunc oriéntur. *Iſ.* 43.

Ant. 6. C. Nolíte timére: ſtáte & vidéte magnália Dómini, quæ factúrus eſt hódiè. *Exod.* 14.

Ant. 5. C. Póſuit David púero ſuo excitáre regem ex ipſo fortíſſimum, & in throno honóris ſedentem in ſempitérnum. *Eccli.* 24.

Ant. 7. a. Erípiet vos de manu inimicórum: redúcet autem vos cum gáudio & jucunditáte in ſempitérnum. *Baruch.* 4.

Capitulum. Hebr. 10.

ADhuc módicum aliquántulum; qui ventúrus eſt, véniet, & non tardábit.

℞. Ecce Deus noſter iſte: expectávimus eum, & ſalvábit nos; iſte Dóminus, * Suſtinúimus eum; † Exultábimus & lætábimur in ſalutári ejus. ℣. Gaudéte in Dómino, gaudéte; Dóminus propè eſt, * Suſtinúimus. Glória Patri. † Exultábimus. *Iſ.* 25. *Philip.* 4.

Hymnus.

MIſſum Redemptórem polo,
Novumque totus, quà patet,
Adóret orbis Príncipem
Natum Maríâ vírgine.

Rerum Creátor ómnium
Servíle corpus índuit;
Ut carne carnem líberans,
Ne pérderet quos cóndidit.

Quod ante mundi témpora
Verbum Patris prodit ſinu;
Obnóxius nunc témpori
Mortális infans náſcitur.

Fœno cubáre ſúſtinet,
Præſépe non horret Deus,
Et índiget lactis cibo
Cibus perennis Cœlitûm.

Quæ cárdines mundi rotant,
Manus ligantur fáſciis:
Imbellis & plorans jacet,
Ut nos jacentes érigat.

Judex futúrus ſéculi,
Nunc blandus ad cunas vocat;
Amóre tanto, mútui
Amóris expóſcit vices.

¶ Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

¶ *Sic terminantur omnes Hymni ejuſdem metri uſque ad Epiphaniam, niſi propriam habeant Doxologiam.*

℣. Expectans expectávi Dóminum, ℞. Et intendit mihi. *Pſ.* 39.

Ad Magníficat. *Ant.* J. Béthleem Ephrata, párvulus es in míllibus Juda: ex te mihi egrediétur qui ſit dominátor in Iſrael, & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. *Mich.* 5.

Oratio.

Concéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet; Per eumdem.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. f. Conſurge, fília Sion; lauda in nocte, in princípio vigiliárum. Allelúia. *Thren.* 2.

Hymnus, Mundi ſalus. 143.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Egrediátur ut ſplendor Juſtus Sion, & Salvátor ejus ut lampas accendátur. Allelúia. *Iſ.* 62.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtus natus eſt nobis, * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Jam déſinant ſuſpíria;
Audívit ex alto Deus:
Cœli pateſcunt; en adeſt
Promiſſa pax mortálibus.
Profunda noctis ótia
Cœleſtis abrumpit chorus;
Natumque feſto cármine
Annúntiat terris Deum.
Specum ſacrátam pérvigil
Dum turba paſtórum ſubit,
Eámus, & caſtis pia
Cunis ferámus óſcula.
At quale nobis pánditur
Intrántibus ſpectáculum!
Præſépe, fœnum, fáſciæ,
Parens inops, infans puer.
Tu-ne ille, Chriſte, Filius
Et ſplendor æterni Patris?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo ſúſtinet?
Sic eſt, verenda queîs latet
Fides penétrat núbila:
Agnoſco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.
Agis magiſtrum vel tacens:
Ex hac cáthedra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quod horret pérpeti.
Caſtos amóres nútriens,
Sanans tumentes ſpíritus,
Divíne, noſtris, ô Puer,
Præcórdiis innáſcere. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Dóminus.

In Pſalm. Quare fremuérunt, 3. *Ant.* Dóminus dixit ad me: Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Ant. 8. G. Tanquam.

In Pſ. Cœli enarrant. *cum ſua diviſione*, 50. *Ant.* Tanquam ſponſus Dóminus procédens de thálamo ſuo.

Ant. 1. D. Speciósus.

In Pſalm. Eructávit, 127. *Ant.* Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúſa eſt grátia in lábiis tuis.

℣. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Pater noſter, &c.

Abſolutiones & Benedictiones, ut ſuprà poſt Pſalterium.

Tres Lectiones ſequentes leguntur ſine titulo.

Lectio j. Iſaïæ 9.

Primo témpore alleviáta eſt terra Zabúlon, & terra Néphthali; & noviſſimo aggraváta eſt via maris

trans Jordánem Galilææ géntium. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis. Multiplicaſti gentem, non magnificaſti lætítiam. Lætabuntur coram te, ſicut qui lætantur in meſſe, ſicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt ſpólia. Jugum enim óneris ejus, & virgam húmeri ejus, & ſceptrum exactóris ejus ſuperaſti ſicut in die Mádian. Quia omnis violenta prædátio cum tumúltu, & veſtimentum miſtum ſánguine erit in combuſtiónem, & cibus ignis. Párvulus enim natus eſt nobis; & Filius datus eſt nobis; & factus eſt principátus ſuper húmerum ejus: & vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Conſiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri ſéculi, Princeps pacis. Multiplicábitur ejus impérium, & pacis non erit finis: ſuper ſólium David, & ſuper regnum ejus ſedébit; ut confirmet illud, & corróboret in judício & juſtítiâ, ámodo & uſque in ſempiternum. Tu autem.

℞. Per víſcera misericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis: * Illumináre. Glória. * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Lectio ij. Cap. 40.

CONſolámini, conſolámini, pópule meus, dicit Deus veſter. Loquímini ad cor Jeruſalem, & advocáte eam: quóniam compléta eſt malítia ejus, dimiſſa eſt iníquitas illíus: ſuscépit de manu Dómini dúplicia pro ómnibus peccátis ſuis. Vox clamantis in deſerto: Paráte viam Dómini, rectas fácite in ſolitúdine ſémitas Dei noſtri. Omnis vallis exaltábitur, & omnis mons & collis humiliábitur; & erunt prava in directa, & áspera in vias planas. Et revelábitur glória Dómini, & vidébit omnis caro páriter quod os Dómini locútum eſt. Vox dicentis: Clama. Et dixi: Quid clamábo? Omnis caro fœnum, & omnis glória ejus quaſi flos agri. Exſiccátum eſt fœnum, & cécidit flos, quia Spíritus Dómini ſufflávit in eo. Verè fœnum eſt pópulus: exſiccátum eſt fœnum, & cécidit flos; verbum autem Dómini noſtri manet in ætternum.

℞. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum: * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: * Parávit. Glória. * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

Lectio iij. Cap. 52.

CONſurge, conſurge, indúere fortitúdine tuâ, Sion: indúere veſtimentis glóriæ tuæ, Jeruſalem, cívitas Sancti; quia non adjíciet ultrà ut pertránseat per te incircumcíſus & immundus. Excútere de púlvere, conſurge; ſede, Jeruſalem: ſolve víncula colli tui, captíva fília Sion. Quia

hæc dicit Dóminus : Gratis venúmdati eſtis, & ſine argento redimémini. Quia hæc dicit Dóminus Deus : In Ægyptum deſcendit pópulus meus in princípio, ut colónus eſſet ibi; & Aſſur abſque ulla cauſa calumniátus eſt eum. Et nunc quid mihi eſt hîc, dicit Dóminus, quóniam ablátus eſt pópulus meus gratìs? Dominatóres ejus iníquè agunt, dicit Dóminus; & júgiter totâ die nomen meum blaſphemátur. Propter hoc ſciet pópulus meus nomen meum in die illa: quia ego ipſe qui loquébar, ecce adſum.

℞. Prophetiſſa péperit fílium; & dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera ſpólia detráhere, feſtína prædári. ℣. Univerſa arma fortis armáti áuferet, & ſpólia ejus diſtríbuet: * Voca. Glória. * Voca. *Repetitur* ℞. Prophetiſſa. *usque ad* ℣. Univerſa. *Iſ.* 52. *Luc.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. C. Suſcépimus.

In Pſ. Magnus Dóminus, 129. *Antiph.* Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam in médio templi tui.

Ant. 3. a. Oriétur.

In Pſ. Deus, judícium. *cum ſua diviſione*, 51. *Ant.* Oriétur in diébus Dómini abundántia pacis, & dominábitur.

Ant. 8. c. Véritas.

In Pſalm. Benedixiſti, 54. *Ant.* Véritas de terra orta eſt, & juſtítia de cœlo proſpexit.

℣. Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: ℞. Juſtítia & pax osculátæ ſunt. *Pſ.* 84.

Sermo ſancti Leónis Papæ.
Serm. 1. *de Nat. Domini.*

Lectio iv.

SAlvátor noſter, dilectíſſimi, hódie natus eſt: gaudeámus. Neque enim locum fas eſt ibi eſſe triſtítiæ, ubi natális eſt vitæ: quæ, conſumpto mortalitátis timóre, ingerit nobis de promiſſa æternitáte lætítiam. Nemo ab hujus alacritátis participatióne ſecérnitur, una cunctis lætítiæ commúnis eſt rátio; quia Dóminus noſter, peccáti mortisque deſtructor, ſicut nullum à reátu líberum réperit, ita pro liberandis ómnibus venit. Exultet ſanctus, quia propinquat ad palmam: gáudeat peccátor, quia invitátur ad véniam: animétur Gentílis, quia vocátur ad vitam. Dei namque Fílius ſecundùm plenitúdinem témporis, quàm divíni conſílii inſcrutábilis altitúdo diſpóſuit, reconciliandam Auctóri ſuo natúram géneris aſſumpſit humáni; ut inventor mortis diábolus, per ipſam quam vícerat, vincerétur.

℞. Sic Deus diléxit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, ſed hábeat vitam ætérnã. ℣. Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, Dómine, in ſalútẽ cum Chriſto tuo; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 3. *Habac.* 3.

Lectio v.

IN quo conflictu pro nobis ínito, magno & mirábili æquitátis jure certátum eſt, dum omnípotens Dóminus cum ſæviſſimo hoſte, non in

ſua majeſtáte, ſed in noſtra congréditur humilitáte, objíciens ei eamdem formam, eamdemque natúram, mortalitátis quidem noſtræ partícipem, ſed peccáti totíus expertem. Aliénum quippe ab hac nativitáte eſt, quod de ómnibus légitur: Nemo mundus à ſorde, nec infans cujus eſt uníus diéi vita ſuper terram. Nihil ergo in iſtam ſinguláream nativitátem de carnis concupiscéntia transívit, nihil de peccáti lege manávit. Virgo régia Davídicæ ſtirpis elígitur, quæ ſacro gravidanda fœtu, divínam humanamque prolem priùs concíperet mente, quàm córpore. Et ne ſuperni ignára consílii ad inuſitátos pavéret effectus, quod in ea operandum erat à Spíritu ſancto, collóquio diſcit angélico: nec damnum credit pudóris, Dei génitrix mox futúra.

℟. Qui ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes: * Unde † Débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miséricors fíeret, ut repropitiáret delícta pópuli. ℣. Deus in terris viſus eſt, & cum homínibus converſátus eſt: * Unde. Glória Patri. † Débuit. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

Lectio vj.

AGámus ergo, dilectíſſimi, grátias Deo Patri, per Fílium ejus in Spíritu ſancto: qui propter multam miſericórdiam ſuam, quâ diléxit nos, miſertus eſt noſtri: & cùm eſſémus mórtui peccátis, convivificavit nos Chriſto; ut eſſémus in ipſo nova creatúra novumque figmentum. Deponámus ergo véterem hóminem cum áctibus ſuis: & adepti participatiónem generatiónis Chriſti, carnis renuntiémus opéribus. Agnoſce, ô Chriſtiáne, dignitátem tuam; & divínæ conſors factus natúræ, noli in véterem vilitátem degéneri converſatióne redíre. Meménto, cujus cápitis & cujus córporis ſis membrum. Reminíſcere quia érutus de poteſtáte tenebrárum, tranſlátus es in Dei lumen & regnum.

℟. Deus ipſe prior diléxit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris: * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus eſt, & factus eſt eis ſalvátor; in dilectióne ſua ipſe redémit eos. * Et. Glória. Et. *Repetitur* ℟. Deus ipſe. *usque ad* ℣. Dixit. 1. *Joan.* 4. *Iſ.* 63.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. Lætentur.

In Pſ. Cantáte.... omnis terra, 42. *Ant.* Lætentur cœli, & exultet terra à fácie Dómini, quóniam venit.

Ant. 2. D. Lux orta.

In Pſ. Dóminus regnávit..... lætentur, 54. *Ant.* Lux orta eſt juſto, & rectis corde lætítia. Allelúia.

Ant. 6. F. Notum.

In Pſ. Cantáte Dómino..... quia, 43. *Ant.* Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum. Allelúia.

℣. Deus rex noſter ante ſǽcula, ℟. Operátus eſt ſalútem in médio terræ. *Pſ.* 73.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. 2. Mach. 1.

DEus meminerit teſtamenti ſui quód locútus eſt, & exáudiat oratiónes noſtras.

℟. Amen.

Bened. Detur tibi ſermo in apertióne oris tui, cum fidúcia notum fácere myſtérium Evangélii. ℟. Amen. *Epheſ.* 6.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

IN diébus illis; Exiit e dictum à Cæſare Auguſto, ut deſcriberétur univerſus orbis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 8. *in Evang.*

QUia, largiente Dómino, Miſsárũ ſolémnia ter hódie celebratúri ſumus, loqui diu de evangélica lectióne non póſſumus. Sed nos áliquid vel bréviter dícere Redemptóris noſtri Nativitas ipſa compellit. Quid eſt quòd naſcitúro Dómino mundus deſcríbitur, niſi hoc quod apertè monſtrátur, quia ille veniébat in carne, qui electos ſuos aſcríberet in æternitáte? Quò contrà de réprobis per Prophétam dícitur; Deleantur de libro vivéntium, & cum juſtis non ſcribantur. Qui bene étiã in Béthleem náſcitur; Béthleem quippe Domus panis interpretátur. Ipſe namque eſt qui ait: Ego ſum panis vivus, qui de cœlo deſcendi. Locus ergo in quo Dóminus náſcitur, Domus panis ánteà vocatus eſt: quia futúrum profectò erat ut ille ibi per matériam carnis apparéret, qui electórum mentes internâ ſatietáte reficeret. Qui non in parentum domo, ſed in via náſcitur; ut profectò oſténderet quia per humanitátem ſuam quam aſſúmpſerat, quaſi in alieno naſcebátur.

℟. Impléti ſunt dies Maríæ ut páreret; * Et péperit filium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet filium. * Et péperit. Glória Patri. * Et péperit. *Luc.* 2. *Iſ.* 7.

Bened. Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Chriſti, qui eſt imágo Dei. ℟. Amen. 2. *Cor.* 4.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio viij. Cap. 2.

IN illo témpore; Paſtóres loquebantur ad ínvicem: Transeámus uſque Béthleem, & videámus hoc verbum quod factum eſt, quod Dóminus oſtendit nobis. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epiſcopi.

In Luc. lib. 2. *n.* 53.

VIdes feſtináre paſtóres; nemo enim cum deſídia Chriſtum requírit. Vides paſtóres Angelo credidiſſe; & tu Patri, Fílio, Spirítui ſancto, Angelis, Prophétis, & Apóſtolis crede. Vide quàm ſignátè Scriptúra ſingulórum libret momenta verbórum: Feſtinant, inquit, Verbum vidére. Etenim cùm caro Dómini vidétur, Verbum vidétur, quod eſt Fílius. Non mediocre fidei

Ubi hoc videátur exemplum : non vilis perſóna paſtórum. Certè quò vílior ad prudéntiam, eò pretióſior ad fidem. Non gymnáſia choris referta ſapientûm, ſed plebem Dóminus ſimplicem requiſívit, quæ phaleráre audíta & fucáre neſcíret. Simplícitas enim quæritur, non ambítio deſiderátur. Nec contemnenda putes quaſi vília verba Paſtórum : à paſtóribus étiam María fidem cólligit : à paſtóribus pópulus ad Dei reveréntiam congregátur.

℟. Natus eſt vobis hódie Salvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David ; & hoc vobis ſignum : * Inveniétis infantem pannis involútum, & póſitum in præſépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus veſter in médio veſtri eſt, ut éruat vos : * Inveniétis. Glória. * Inveniétis. *Luc.* 2. *Deut.* 20.

Bened. Permaneámus in fide fundáti, & immóbiles à ſpe Evangélii. ℟. Amen. *Coloſſ.* 1.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio ix. Cap. 1.

IN princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Epiſt. ad Honor. 140. *aliàs* 120. *C.* 3. *&* 4.

QUem Fílium Deus míſerit, fierique ex muliere volúerit, quantus ille Deus ſit, qui hanc humilitátem pro ſalúte fidélium ſuſcípere dignátus fúerit, ut agnoſcas, nunc attende Evangélium : In princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hic ergo Deus Verbum Dei, per quod facta ſunt ómnia, Fílius Dei eſt. Cùm eſſet Fílius Dei, venit ut fieret fílius hóminis, donaretque nobis qui erámus fílii hóminum, fílios Dei fieri. Deſcendit ergo ille, ut nos aſcenderémus ; ut, participátâ natúrâ filiorum hóminum, ad participandam étiam ſuam natúram adoptáret fílios hóminum. Quapropter cùm dixiſſet, Dedit eis poteſtátem fílios Dei fieri, modumque adjunxiſſet, ne carnális intelligerétur natívitas, quòd ſcílicet eis id præſtíterit, qui credunt in nómine ejus, & per grátiam renaſcuntur ſpiritálem, mox commendávit quaſi hujus viciſſitúdinis ſacramentum. Tanquam enim miráti tantum bonum non auderémus optáre, ſtatim ſubjunxit : Et Verbum caro factũ eſt, & habitávit in nobis ; tanquam díceret : O hómines, nolíte deſperáre vos fieri poſſe fílios Dei ; quia & ipſe Fílius Dei, hoc eſt, Verbum Dei, caro factum eſt, & habitávit in nobis. Réddite vicem : efficímini ſpíritus, & habitáte in illo, qui caro factus eſt, & habitávit in nobis. Neque enim jam deſperandum eſt participatióne Verbi fieri poſſe hómines fílios Dei, quando Fílius Dei participatióne carnis factus eſt fílius hóminis.

℟. Verbum caro factum eſt,

& habitávit in nobis : * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritátis. ℣. Cùm nox in ſuo curſu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus ſédibus proſilívit : * Et vídimus. Glória Patri. * Et. *Repetit.* ℟. Verbum. *usque ad* ℣. Cùm nox. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

Poſteà dicitur Te Deum. *quo finito ſine* ℣. *Sacerd. celebratur Miſſa in galli cantu : & factâ Communione Sacerdotis, inchoantur Laudes abſolutè ab impoſitione Antiphonæ* Paſtóres. *ut infrà, Sacerdote interim juxta altare remanente.*

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 4. E. PAſtóres erant vigilantes, & cuſtodientes vigílias noctis ſuper gregem ſuum ; & ecce Angelus Dómini ſtetit juxta illos. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Cláritas Dei circumfulſit illos, & timuérunt timóre magno, & dixit illis Angelus : Nolite timére. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 5. a. Ecce evangelízo vobis gáudium magnū, quod erit omni pópulo ; quia natus eſt vobis hódie Salvátor. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 7. *d.* Facta.

Loco Cantici Benedícite. *dicitur ſequens.*

Canticum. Iſaïæ 25.

DOmine, Deus meus es tu, * exaltábo te, & confitébor nómini tuo ;

Quóniam feciſti mirabília, * cogitatiónes antíquas, fidéles. amen.

Quia poſuiſti civitátem in túmulum, * urbem fortem in ruínam,

Domum alienórum, ut non ſit cívitas, * & in ſempiternum non ædificétur.

Super hoc laudábit te pópulus fortis, * cívitas géntium robuſtárum timébit te ;

Quia factus es fortitúdo páuperi, fortitúdo egéno in tribulatióne ſua : * ſpes à túrbine, umbráculum ab æſtu.

Spíritus enim robuſtórum, * quaſi turbo impellens pariete.

Sicut æſtus in ſiti, tumultum alienórum humiliábis : * & quaſi calóre ſub nube torrente propáginem fórtium marcéſcere fácies.

Et fáciet Dóminus exercítuum ómnibus pópulis in monte hoc convívium pínguium, convívium vindémiæ ; * pínguium medullatórum, vindémiæ defecátæ.

Et præcipitábit in monte iſto fáciem vínculi colligáti ſuper omnes pópulos, * & telam quam ordítus eſt ſuper omnes natiónes.

Præcipitábit mortem in ſempiternum : * & áuferet Dóminus Deus lácrymam ab omni fácie,

Et oppróbrium pópuli ſui áuferet de univerſa terra ; * quia Dóminus locútus eſt.

Et dicet in die illa : Ecce Deus noſter iſte, * expectávimus eum, & ſalvábit nos :

Iſte Dóminus, ſuſtinúimus eum ; * exultábimus, & lætábimur in ſalutári ejus.

Ant. Facta eſt cum Angelo multitúdo milítiæ cœleſtis laudántium Deum, & dicéntium: Glória in altíſſimis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Paſtóres loquebantur ad ínvicem: Transeámus usque Béthleem, & videámus hoc verbum quod factum eſt, quod Dóminus oſtendit nobis. Allelúia. *Luc.* 2.

Finitâ iſtâ Ant. incipit Sacerdos ad altare Antiph. ſequentem.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Venérunt paſtóres feſtinantes, & invenérunt Maríam, & Joſeph, & Infantem pójitum in præſépio. Videntes autem, cognovérunt de verbo quod dictum erat illis de Púero. Allelúia. *Luc.* 2.

Oratio.

DEus, qui panem Angelórum in præſépi Eccléſiæ cibum feciſti fidélium: da nobis, quæſumus, in præſenti ſéculo deguſtáre cœléſtium dulcédinem gaudiórum; ut in futúro perdúcas nos ad ſatietátem æternórum præmiórum; Per eumdem Dóminum noſtrum.

Sic hodie dicuntur Laudes, etiam extra Chorum.

AD HORAS, Pſalmi de Dominica, cum Antiph. de Laudibus.

Ad Tertiam, Sextam & Nonam.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum.

AD PRIMAM.

Ant. 4. E. Paſtóres.

Non dicitur Symbol. Quícumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Cláritas.

Capitulum. Hebr. 1.

CUm íterùm introdúcit Deus Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei.

℟. *br.* Adoráte eum, * omnes Angeli ejus, * Allelúia, allelúia. Adoráte. ℣. Audívit, * & lætáta eſt Sion, * Allelúia. Glória Patri. Adoráte. *Pſ.* 96.

℣. Jubiláte Deo, omnis terra: ℟. Cantáte, & exultáte, & pſállite. *Pſ.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FIdélis ſermo, & omni acceptióne dignus, quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere.

℟. *br.* Confiteantur Dómino * miſericórdiæ ejus, * Allelúia, allelúia. Confiteantur. ℣. Et mirabília ejus * fíliis hóminum, * Allelúia. Glória Patri. Confiteantur. *Pſ.* 106.

℣. In humilitáte noſtra memor fuit noſtrî; ℟. Et redémit

nos ab inimícis noſtris. *Pſ.* 135.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Paſtóres.

Capitulum. Galat. 4.

Cum eſſémus párvuli, ſub elementis mundi erámus ſervientes : at ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum factum ex muliere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant, redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Dóminus virtútum * nobiſcum,* Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Suſceptor noſter * Deus Jacob, * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Pſ.* 45.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus : ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Tecum princípium.

In Pſ. Dixit Dóminus, 25.

Ant. Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum : ex útero ante lucíferum génui te.

Ant. 7. ç. Redemptiónem.

In Pſ. Confitébor... in consílio. 25. *Ant.* Redemptiónem miſit Dóminus pópulo ſuo, mandávit in æternum teſtamentum ſuum.

Ant. 5. C. Exortum eſt.

In Pſ. Beátus vir qui, 25.

Ant. Exortum eſt in ténebris lumen rectis corde ; miſéricors, & miſerátor, & juſtus Dóminus.

Ant. 4. A. Apud Dóminum.

In Pſ. De profundis, 81.

Ant. Apud Dóminum miſericórdia, & copióſa apud eum redémptio.

Ant. 8. G. De fructu.

In Pſ. Memento, *cum ſua diviſione*, 131.

Ant. De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam.

Capitulum. 1. Joan. 4.

In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium ſuum unigénitum miſit Deus in mundum, ut vivámus per eum.

Hymnus.

Jeſu, Redemptor ómnium,
Summi Parentis únice,
Qui ſolus ante ſécula
Patri Deo par náſceris.

Tu noſtra pax & glória,
Spes una tu mortálium,
Intende quas tibi preces
De cordis ara fúndimus.

Qui córporis noſtri volens
Naſcendo formam ſúſcipis;
Divinitátis nos ſimul
Das eſſe conſortes tuæ.

Ad illud evectos decus
Tuére fratres; dégener
Ne vita ſontes príſtinam
In vilitátem déprimat.

Hoc ſancta te poſcit dies,
Ortûs dies tui memor,
Quâ lúcido ſurgens thoro
Sol verus orbem víſitas.

Nunc ergo terra, nunc polus,
Vaſtique tractus æquoris,
Qui te dedit, feſtis Patrem
Laudáre certant cánticis.

Et nos, perennis ô quibus
Salútis auctor náſceris,
Fauſtum triumpháli juvat
Ornáre concentu diem.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Hic eſt Deus, Deus noſter in æternum; ℞. Ipſe reget nos in ſécula. *Pſ.* 47.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum, ut cognoscámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus: hic eſt verus Deus, & vita æterna. Allelúia. 1. *Joan.* 5.

Oratio.

CONcéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Nativitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

Pro Commemoratione ſolemni ſancti Stephani, dicitur integrè Antiph. 4. D. Mitto ad vos Prophétas, & Sapientes: & ex illis occidétis, & flagellábitis in ſynagógis veſtris, & perſequémini; ut véniat ſuper vos omnis ſanguis juſtus qui effúſus ſuper terram. *Matth.* 23.

Deinde Canticum, Magníficat. *Et poſt*, Sicut erat, *repetitâ Ant.* Mitto, ℣. Dóminus vobiscum.

Oratio.

GRátias tibi ágimus, Dómine, de multiplicátis ſuper nos miſeratiónibus tuis, qui & Fílii tui Nativitáte nos ſalvas, & beáti Proto-Mártyris tui Stéphani deprecatióne ſuſtentas; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

℣. Dóminus vobiscum, ℞. Et cum ſpíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℞. Deo grátias.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 2. D. Ego lux in mundum veni, ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat. Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus.

MUndi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam
Referre nos infántiam.

Feſſos diurno dum levat
Labóre noctúrnus ſopor,
Defende, Paſtor, béſtiis
Tuas ab infeſtis oves.

O Virgo, quæ paris Deum
Fovesque lactentem ſinu;
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Capitulum. 1. Theſſ. 5.

OMnes vos fílii lucis eſtis, & fílii diéi: non ſumus noctis, neque tenebrárum: ígitur non dormiámus ſicut & céteri, ſed vigilémus & ſóbrii ſumus.

℞. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo ſpíritum meum. In manus. ℣. Redemiſti me, Dómine, * Deus veritátis: * Commendo. Glória. In manus. *Pſ.* 30.

℣. Cuſtódi me, Dómine, ut pupillam óculi : ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pſ.* 16.

Canticum Simeonis. Luc. 2.

NUnc dimittis ſervum tuũ, Dómine, * ſecundùm verbum tuum, in pace ;

Quia vidérunt óculi mei * ſalutáre tuum,

Quod paraſti * ante fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * & glóriam plebis tuæ Iſrael.

Ant. 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum ; & lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1.

DIE XXVI. DECEMBRIS.

IN FESTO SANCTI STEPHANI PROTO-MARTYRIS,

Eccleſiæ Cathedralis, ac totius Diœceſis Patroni.

ANNUALE.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum quem vidit Stéphanus ſtantem à dextris Dei, * Veníte, adorémus. *Act.* 7.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Qui tuo, dux Mártyrum,
Præfers corónam nómine,
Non de cadúcis flóribus
Tibi corónam néctimus.

Tuo cruenta ſánguine
Quàm ſaxa fulgent púlcriùs!
Aptáta ſacro vértici
Non ſic micárent ſídera.

Quot facta fronti vúlnera,
Tot tela lucis émicant;
Et Angelo monſtrat parem,
Quod prodit è vultu, jubar.

Tu prima Chriſto víctimæ
Vitam rependis víctima,
Primuſque teſtis æmulo
Deum fatéris fúnere.

Tu primus oſtenſam tibi
Maris rubri ſulcas viam;
Quot te ſequentur Mártyrum
Quibus præis, exércitus!

Jeſu, coróna Mártyris,
De Matre naſcens Vírgine,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre cumque Spíritu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Convocantes.

In Pſ. Dómine, quid multiplicáti ſunt. 4.

Ant. Convocantes duódecim multitúdinem diſcipulórum, dixérunt: Non eſt æquum nos derelínquere verbum Dei, & miniſtráre méſis. *Act.* 6.

Ant. 2. D. Conſideráte.

In Pſ. Uſquequò, Dómine, oblivíſcéris me in finem. 65.

Ant. Conſideráte viros ex vobis boni teſtimónii ſeptem, plenos Spíritu ſancto & ſapiéntiâ, quos conſtituámus ſuper hoc opus. *Act.* 6.

Ant. 3. a. Plácuit ſermo.

In Pſ. Exaudi, Dómine, juſtítiam meam. *cum ſua diviſione.* 121.

Ant. Plácuit ſermo coram omni multitúdine, & elegérunt Stéphanum. *Act. 6.*

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti : ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ. 64.*

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio j. *Cap. 6.*

IN diébus illis, creſcente número diſcipulórum, factum eſt murmur Græcórum adversùs Hebræos, eò quòd deſpicerentur in miniſtério quotidiáno víduæ eórum. Convocantes autem duódecim multitúdinem diſcipulórum, dixérunt : Non eſt æquum nos derelínquere verbum Dei, & miniſtráre menſis. Conſideráte ergo, fratres, viros ex vobis boni teſtimónii ſeptem, plenos Spíritu ſancto & ſapiéntiâ, quos conſtituámus ſuper hoc opus. Nos verò oratióni & miniſtério verbi inſtantes érimus. Et plácuit ſermo coram omni multitúdine. Et elegérunt Stéphanum virum plenum fide & Spíritu ſancto, & Philippum, & Próchorum, & Nicánorem, & Timónem, & Pármenam, & Nicoláum ádvenam Antiochénum. Hos ſtatuérunt ante conſpectum Apoſtolórum ; & orantes, impoſuérunt eis manus. Tu autem.

℟. Stéphanum virum plenum fide & Spíritu ſancto * Statuérunt ante conſpectum Apoſtolórum ; & orantes, impoſuérunt ei manus. ℣. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens : Státues Levítas in conſpectu Aaron & filiórum ejus, & conſecrábis oblátos Dómino. * Statuérunt. Glória. * Statuérunt. *Act. 6. Num. 8.*

Lectio ij.

STéphanus autem plenus grátiâ & fortitúdine, faciébat prodígia & ſigna magna in pópulo. Surrexérunt autem quidam de ſynagóga, quæ appellátur Libertinórum, & Cyrenénſium, & Alexandrinórum, & eórum qui erant à Cilícia & Aſia, diſputantes cum Stéphano : & non póterant reſiſtere ſapiéntiæ & Spirítui qui loquebátur. Tunc ſummiſérunt viros, qui dícerent ſe audiviſſe eum dicentem verba blaſphémiæ in Móyſen & in Deum. Commovérunt itaque plebem, & ſenióres, & ſcribas : & concurrentes rapuérunt eum, & adduxérunt in concílium, & ſtatuérunt falſos teſtes, qui dícerent : Homo iſte non ceſſat loqui verba adversùs locum ſanctum & legem ; audívimus enim eum dicentem : Quóniam Jeſus Nazarénus hic déſtruet locum iſtum, & mutábit traditiónes quas trádidit nobis Móyſes. Et intuentes eum omnes qui ſedébant in concílio, vidérunt fáciem ejus tanquam fáciem Angeli.

℟. Levítes præpóſitus erat iis quæ ſponte offerebántur Dómino ; * Univerſæque multitúdini fidéliter cibi præbebantur. ℣. Quotquot poſſeſſóres agrórum erant, vendentes afferébant prétia : dividebátur autem ſíngulis prout cuíque opus erat ; * Univerſæque. Glória. * Univerſæque. *2. Paral. 31. Act. 4.*

Lectio iij. Cap. 7.

CUm autem eſſet plenus Spíritu ſancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, & Jeſum ſtantem à dextris Dei, & ait: Ecce vídeo cœlos apértos, & Fílium hóminis ſtantem à dextris Dei. Exclamantes autem voce magnâ, continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in eum. Et ejicientes eum extra civitátem, lapidábant: & teſtes depoſuérunt veſtimenta ſua ſecùs pedes adoleſcentis qui vocabátur Saulus. Et lapidábant Stéphanum invocantem, & dicentem: Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. Póſitis autem génibus, clamávit voce magnâ, dicens: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixiſſet, obdormívit in Dómino.

℟. Qui ſéminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet, ſicut ſcriptum eſt: * Diſperſit, dedit paupéribus; † Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. ℣. Eleemóſynas illius enarrábit omnis ecclésia ſanctórum. * Diſperſit. Glória. † Juſtítia. *Repetit.* Qui ſéminat. *uſque ad* ℣. Eleemóſynas. 2. *Cor.* *Eccli.* 31.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Stéphanus.

In Pſ. Dómine, in virtúte tua. 77. *Ant.* Stéphanus plenus grátiâ & fortitúdine faciébat prodígia & ſigna magna in pópulo. *Act.* 6.

Ant. 5. a. Erat potens.

In Pſ. Miſerére meì, Deus, miſerére meì. 121. *Ant.* Erat potens in verbis & in opéribus ſuis. *Act.* 7.

Ant. 6. F. Sapiéntia.

In Pſ. Nonne Deo ſubjecta. 118. *Ant.* Sapiéntia firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & exaltábit illum apud próximos ſuos. *Eccli.* 15.

℣. Confirmátum eſt cor ejus: ℟. Non commovébitur, donec deſpíciat inimícos ſuos. *Pſ.* 111.

Benedictiones de Sanctis.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. 3. *de ſancto Stephano.*

Lectio iv.

HEri celebrávimus temporálem ſempitérni regis noſtri natálem: hódie celebrámus triumphálem mílitis paſſiónem. Herì rex noſter trábeâ carnis indútus, de aulâ úteri virginális egrédiens, viſitáre dignátus eſt mundum: hódie miles de tabernáculo córporis éxiens, triumphátor migrávit ad cœlum. Glória in excelſis Deo herì ſancti Angeli exultántes cantavérunt: hódie Stéphanum lætantes in ſuum conſórtium ſuſcepérunt. Herì Chriſtus pro nobis pannis eſt involútus: hódie Stéphanus ſtolâ eſt ab eo immortalitátis indútus. Herì præſépis anguſtia Chriſtum portávit infantem: hódie imménſitas cœli ſuſcépit Stéphanum triumphantem.

℟. Potens in Scriptúris erat edoctus viam Dómini; & * Fervens ſpíritu loquebátur, & docébat diligenter ea quæ ſunt Jeſu. ℣. Sápiens tamquam in-

bres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ : * Fervens. Glória. * Fervens. *Act.* 18. *Eccli.* 39.

Lectio v.

NEceſſárium nobis eſt, fratres cariſſimi, agnóſcere quibus armis præcinctus Stéphanus ſævítiam Judæórum pótuit ſuperáre, ut ita méruiſſet felíciter triumpháre. Invictæ in eo eníuit inſigne virtútis, quæ nec freméntium ſævítiam formidávit, nec lapidántium íctibus devicta ſuccúbuit Usque ádeò enim inter frementes permanſit intérritus, & inter lápidum fuit cruciamenta ſecúrus ; ut incredulitátem Judæórum fidenter argúeret, & benignus pro lapidántibus exoráret. Quod eſt ergo tam magnum atque inſuperábile genus armórum ? Procul dúbio, munímine régio ſeptus, nullátenus eſt ab adverſáriis ſuperátus ; quóniam Rex noſter, cùm ſit Altiſſimus, pro nobis húmilis venit, ſed inánis veníre non pótuit. Magnum quippe donatívum ſuis milítibus áttulit, quo eos non ſolùm copióſè ditávit, ſed étiam ad certandum invictiſſimè confortávit. Attulit namque donum caritátis, quo perdúceret hómines ad conſórtium deitátis.

℟. Cœpit fiduciáliter ágere in ſynagóga ; * Vehementer enim Judæos revincébat públicè, oſtendens per Scriptúras eſſe Chriſtum Jeſum. ℣. Surrexit quaſi ignis, & verbum ipſius quaſi fácula ardébat ; * Vehementer enim. Glória. * Vehementer enim. *Act.* 18. *Eccli.* 48.

Lectio vj.

CAritas ergo quæ de cœlo ad terras depóſuit Chriſtum, ipſa Stéphanum de terra elevávit ad cœlum. Cáritas quæ præceſſit in Rege, ipſa ſubſequenter refulſit in mílite. Stéphanus ergo, ut nóminis ſui corónam meruiſſet accípere, caritátem pro armis habébat, & per ipſam ubíque vincébat. Per caritátem Dei, ſævientibus Judæis non ceſſit : per caritátem próximi, pro lapidántibus interceſſit. Per caritátem arguébat errantes, ut corrigerentur : per caritátem pro lapidántibus orábat, ne punirentur. Caritátis virtúte ſubnixus vicit Saulum crudéliter ſævientem ; & quem hábuit in terra perſecutórem, in cœlo méruit habére conſortem.

℟. Surrexérunt quidam de ſynagóga diſputantes cum Stéphano ; * Et non póterant resíſtere ſapiéntiæ & Spíritui † Qui loquebátur. ℣. Obſtructum eſt os loquéntium iníqua ; * Et non. Glória Patri. † Qui. *Repetit.* Surrexérunt *usque ad* ℣. Obſtructum. *Act.* 6. *Pſ.* 62.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. D. Judæi.

In Pſ. Exaudi, Deus, oratiónem meam, cum déprecor. 119. *Ant.* Judæi repléti ſunt zelo, & contradicébant his quæ dicebantur, blaſphemantes. *Act.* 13.

Ant. 8. G. Summiſérunt viros.

In Pſ. Dóminus illuminátio mea, *cum ſuâ diviſione.* 92. *Ant.* Summiſérunt viros qui dícerent ſe audiviſſe Stéphanum dicentem verba blaſphémiæ in Móyſen & in Deum. *Act.* 6.

Ant. 7. c. Commovérunt.

In Pſ. Inclína, Dómine, aurem tuam, *cum ſuâ diviſione.* 134. *Ant.* Commovérunt plebem, & senióres, & ſcribas; & concurrentes rapúerunt Stéphanum. *Act.* 6.

℣. Lábia dolóſa loquuntur adversùs juſtum iniquitátem, ℟. In ſupérbia & in abuſióne. *Pſ.* 30.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap 23.

IN illo témpore; Dicébat Jeſus Scribis & Phariſæis: Ecce ego mitto ad vos prophétas, & ſapientes, & ſcribas; & ex illis occidétis. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 4 *Comment. in Matth.*

HOc quod ánteà dixerámus, Impléte menſúram patrum veſtrórum, ad perſónam Dómini pertinére, eò quòd occidendus eſſet ab eis, poteſt & ad diſcípulos ejus referri, de quibus nunc dicit: Ecce ego mitto ad vos prophétas, & ſapientes, & ſcribas; & ex illis occidétis, & crucifigétis, & flagellábitis in ſynagógis veſtris, & perſequémini de civitáte in civitátem, ut impleátis menſúram patrum veſtrórum. Simulque obſerva juxta Apóſtolum ſcribentem ad Corínthios, vária eſſe dona diſcipulórum Chriſti: álios prophétas, qui ventúra prædícant: álios ſapientes, qui nóverint quando débeant proferre ſermónem: álios ſcribas in lege doctíſſimos, ex quibus lapidátus eſt Stéphanus, Paulus occíſus, crucifixus Petrus, flagelláti in Actibus Apoſtolórum diſcípuli.

℟. Adduxérunt Stéphanum in concílium, & ſtatuérunt falſos teſtes qui dícerent: * Homo iſte non ceſſat loqui verba adversùs locum ſanctum & legem. ℣. Adductis viris fíliis diáboli, fecérunt eos ſedére contra eum. At illi dixérunt contra eum teſtimónium coram multitúdine: * Homo iſte. Glória. * Homo iſte. *Act.* 6. 3. *Reg.* 21.

Lectio viij.

JErúſalem, Jerúſalem, quæ occídis prophétas, & lápidas eos qui ad te miſſi ſunt. Jerúſalem, non ſaxa & ædifícia civitátis, ſed habitatóres vocat, quam patris plangit affectu, ſicut & in álio loco légimus, quòd videns eam fléverit. In eo autem quod dicit: Quóties vólui congregáre fílios tuos, omnes retro prophétas à ſe miſſos eſſe teſtátur. Ecce relinquétur vobis domus veſtra deſerta. Hoc ipſum ex perſóna Jeremíæ jam antè díxerat: Relíqui domum meam, dimíſi hæreditátem

meam, facta eſt mihi hærédi-tas mea quaſi ſpelunca hyænæ. Deſertam Judæórum domum, id eſt, Templum illud quod fulgébat augúſtius, óculis comprobámus; quia habitatórem Chriſtum pérdidit, & hæreditátem præripere géſtiens, occídit hærédem.

℟. Intuentes Stéphanum omnes qui ſedébant in concílio, * Vidérunt fáciem ejus tamquam fáciem Angeli. ℣. Símilem illum fecit Deus in glória ſanctórum, & magnificávit eum in timóre inimicórum. * Vidérunt. Glória. * Vidérunt. *Act.* 6. *Eccli.* 45.

Lectio ix.

Dico enim vobis, non me vidébitis ámodò, donec dicátis, Benedictus qui venit in nómine Dómini. Ad Jerúſalem lóquitur, & ad pópulum Judæórum. Versículum autem iſtum, quo & párvuli atque lactentes in ingreſſu Jerúſalem Dómini ſalvatóris uſi ſunt, quando dixérunt: Benedictus qui venit in nómine Dómini, hoſanna in excelſis, ſumpſit de centéſimo décimo-ſéptimo Pſalmo, qui manifeſtè de adventu Dómini ſcriptus eſt. Et quod dicit, hoc vult intélligi: Niſi pœniténtiam egéritis, & confeſſi fuéritis ipſum me eſſe de quo Prophétæ cecinérunt, Fílium omnipoténtis Patris, meam fáciem non vidébitis. Habent Judæi datum ſibi tempus pœniténtiæ; confiteantur benedictum qui venit in nómine Dómini, & Chriſti ora conſpícient.

℟. Cùm eſſet Stéphanus plenus Spíritu ſancto, inténdens in cœlum, vidit glóriam Dei, & ait: * Ecce vídeo cœlos apertos, & Fílium hóminis ſtantem à dextris Dei. ℣. Ecce in cœlo teſtis meus, & cónſcius meus in excelſis. * Ecce. Glória Patri. * Ecce. *Repetit.* Cùm eſſet. *usque ad* ℣. Ecce in cœlo. *Act.* 7. *Job.* 16.

Canticum.

Te Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli; * tibi cœli, & univerſæ poteſtátes;

Tibi Chérubim & Séraphim * inceſſábili voce proclámant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus Deus ſábaoth.

Pleni ſunt cœli & terra * majeſtátis glóriæ tuæ.

Te glorióſus * Apoſtolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis númerus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * ſancta confitétur Eccléſia,

Patrem * immenſæ majeſtátis:

Venerandum tuum verum * & únicum Fílium,

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Chriſte:

Tu Patris * ſempitérnus es Fílius:

Tu, ad liberandum ſuſcepturus hóminem, * non hor-

matris Vírginis úterum :

Tu, devícto mortis acúleo, * aperuíſti credéntibus regna cœlórum :

Tu ad déxteram Dei ſedes * in glória Patris.

Judex créderis * eſſe ventúrus.

Te ergo quæſumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióſo sánguine redemiſti.

Ætérnâ fac * cum ſanctis tuis in glóriâ numerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & bénedic hæreditáti tuæ ;

Et rege eos, * & extolle illos uſque in æternum.

Per ſingulos dies * benedícimus te ;

Et laudámus nomen tuum in séculum, * & in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die iſto * ſine peccáto nos cuſtodíre.

Miſerére noſtrî, Dómine,* miſerére noſtrî.

Fiat miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos, * quemádmodùm ſperávimus in te.

In te, Dómine, ſperávi ; * non confundar in æternum.

℣. *Sacerd.* Ad te levávi óculos meos, ℟. Qui hábitas in cœlis. *Pſ.* 122.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. G. Ego replétus ſum fortitúdine Spíritûs Dómini, judício & virtúte ; ut annúntiem Iſrael peccátum ſuum. *Mich.* 3.

Ant. 3. à. Suscitátur falsíloquus adversùs fáciem meam, contradícens mihi : collégit furórem ſuum in me. *Job.* 16.

Ant. 7. c. Cómminans mihi, infrémuit contra me déntibus ſuis : terribílibus óculis me intúitus eſt. *Job.* 16.

Ant. 1. a. Aperti ſunt.

Loco Cantici Benedícite, *dicitur ſequens*

Canticum. Eccli. 51.

Confitébor tibi, Dómine Rex, * & collaudábo te Deum Salvatórem meum.

Confitébor nómini tuo, * quóniam adjútor & protector factus es mihi.

Et liberaſti corpus meum à perditióne, à láqueo linguæ iníquæ, & à lábiis operántium mendácium, * & in conſpectu aſtántium factus es mihi adjútor.

Laudábit uſque ad mortem ánima mea Dóminum, * & vita mea appropinquans erat in inferno deorſum.

Circumdedérunt me úndique, & non erat qui adjuváret : * reſpíciens eram ad adjutórium hóminum, & non erat.

Memorátus ſum miſericórdiæ tuæ, Dómine, & operatiónis tuæ * quæ à ſéculo ſunt.

Exaltaſti ſuper terram habitatiónem meam, * & pro morte defluente deprecátus ſum.

Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, * ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ, & in témpore ſuperbórum ſine adjutório.

Laudábo nomen tuum aſ-

ſiduè, & collaudábo illud in confeſſióne, * & exaudíta eſt orátio mea.

Proptéreà confitébor & laudem dicam tibi, * & benedícam nómini Dómini.

[*Et dicitur in die Octava.*]

Ant. Aperti ſunt cœli, & vidi viſiónes Dei; & ecce ignis & ſplendor in circúitu ejus. *Ezech.* 1.

Ant. 2. D. Dicunt: Lapidétur, & aſpíciat óculus noſter; ipſi autem non cognovérunt cogitatiónes Dómini. *Mich.* 4.

Capitulum. Jerem. 26.

DOminus miſit me, ut prophetárem ad domum iſtam & ad civitátem hanc ómnia verba quæ audiſtis. Nunc ergo bonas fácite vias veſtras, & ſtúdia veſtra, & audíte vocem Dómini Dei veſtri.

Hymnus.

QUid, obſtináta péctora,
Verbo Dei reſíſtitis?
Qui vos Deo plenus docet,
Hunc deſtinátis fúneri.

Omnes in unum ſæviunt,
Saxis gravant truces manus:
Hunc párticeps Saulus necis
Per ómnium dextras petit.

Quid hoc? repentè pánditur
Stelláta cœli régia:
Ad déxteram Patris videt
Sublimè ſtantem Fílium.

Non déſeris, dux, mílitem
Quem, Chriſte, ſpectans róboras;
Stas árbiter certáminis,
Futúrus ipſe præmium.

Deo mori ſub júdice
Pugnantis eſt victória:
Dum grando ſaxórum pluit,
Nil ſentit affixus polo.

Mens nempe largo vívidæ
Torrente lucis ébria,
Nil córporis memor ſui,
Jam ſe beátis ínſerit.

Jeſu coróna Mártyris,
De Matre naſcens Vírgine;
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu.
Amen.

℣. In die malórum protexit me Dóminus: ℟. In petra exaltávit me. *Pſ.* 26.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; & ejicientes eum extra civitátem, lapidábant invocantem & dicentem: Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. *Act.* 7.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut diſcámus & inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro perſecutóribus exoráre Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum.

Deinde fit Commemoratio de Natali Domini, ut ſequitur.

Ant. Egreſſus eſt Salvátor meus; & nunc qui redempti ſunt à Dómino, revertentur, & vénient in Sion laudantes. Allelúia. *Iſ.* 51.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos

Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet; Per eumdem Dóminum.

AD HORAS

In fine Hymnorum, Doxologia

Jeſu, coróna Mártyris,
De Matre naſcens Vírgine,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu.
Amen.

Pſalmi de Dominica, cum Antiphonis de Laudibus.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Ego.

In ℟. *br.* ℣. Quem vidit Stéphanus * Stantem à dextris Dei. *Act.* 7.

CANON

Ex Epíſtola ſancti Cæleſtíni Papæ primi, ad Clerum, & Pópulum Conſtantinopolitánum.

Lectâ in Concilio Epheſino primo. An. 431.

PAtiéntiæ vobis atque conſtántiæ forma, Stéphanus primus Teſtis exiſtat. Plebs in hunc prædicantem ſtríduit perfidórum; nec tamen idóneus Chriſti comes tácuit quod vidébat. Exclamávit inter furentes, inter religiónis inimícos, vidére ſe apertos cœlos & Fílium hóminis propter quem tália paterétur, ſtantem ad déxteram Dei.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Suscitátur.

Capitulum. Ezech. 3.

DIxit ad me Dóminus: Domus Iſrael nolunt audíre te, quia nolunt audíre me; omnis quippe domus Iſrael attrítâ fronte eſt, & duro corde. Ecce dedi fáciem tuam valentiórem faciébus eórum.

℟. *br.* Príncipes * perſecúti ſunt me gratis, Allelúia, allelúia. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidávit cor meum, * Allelúia. Glória Patri. Príncipes.

℣. Sedérunt príncipes, & adversùm me loquebantur; ℟. Servus autem tuus exercebátur in juſtificatiónibus tuis. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 7. ç. Cómminans mihi.

Capitulum. Ezech. 3.

FIli hóminis, ut adamantem, & ut ſílicem dedi fáciem tuam: ne tímeas eos, neque métuas à fácie eórum.

℟. *br.* Dóminus mihi adjútor, * non timébo quid fáciat mihi homo, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Dóminus mihi adjútor, * & ego deſpíciam inimícos meos, * Allelúia. Glória. Dóminus. *Pſ.* 117.

℣. Dóminus à dextris eſt mihi, ne commóveat; ℟. Propter hoc lætátum eſt cor meum. *Pſ.* 15.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Dicunt.

Capitulum. Iſaïæ 50.

JUxtà eſt qui juſtíficat me: quis contradícet mihi? Stemus ſimul: quis eſt adversárius meus? accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis eſt qui condemnet me?

℟. *br.* Ecce * Deus ádjuvat me, * Allelúia, alle-

lúia. Ecce. ℣. Et Dóminus * ſuſceptor eſt ánimæ meæ, * Allelúia. Glória. Ecce. *Pſ.* 53.

℣. Dóminus illuminátio mea & ſalus mea; ℟. Quem timébo? *Pſ.* 26.

AD II. VESPERAS.

Antiph. & Pſſ. ut ad II. Veſperas de Natali Domini, ſuprà, 216.

Capitulum. Job. 16.

PAſſus ſum abſque iniquitáte manûs meæ, cùm habérem mundas ad Deum preces.

Hymnus.

MIris probat ſeſe modis
Suos in hoſtes cáritas;
Et blándiens & increpans,
Amíca ſemper cáritas.

Qui ſtans perorábat ſibi,
Cadens & expírans humi,
Linguâ diſerti ſánguinis,
Suis perórat hóſtibus.

Audívit è cœlo Deus
Supréma verba Mártyris;
Dux Saulus, & teſtis necis,
Necis fit ipſe præmium.

Fractis jacens cervícibus,
Et ſic períre lætior:
O Chriſte, dixit, ſúſcipe
Quem pono pro te, ſpíritum.

Tum blanda mors amábili
Sopóre clauſit lúmina;
Ad lucis ætérnæ jubar,
Exútus artus, évolat.

Servíre menſis páuperum
Id múneris quondam tui;
Convíva nunc dignus Deo,
Menſis ſupernis áſſides.

Tu nuptiáli ſpléndidus
Tui cruóris púrpurâ,
Ad immolári tránsvolas
Admiſſus Agni núptias.

Quid non, Deus, ſi réſpicis,
Humána poſſunt péctora?
Cujus triumphum pángimus,
Fac nos & exemplum ſequi.

Jeſu, coróna Mártyris,
De Matre naſcens Vírgine,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu.
Amen.

℣. Poſuérunt adversùm me mala pro bonis, ℟. Et ódium pro dilectióne mea. *Pſ.* 108.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Póſitis génibus, clamávit voce magnâ: Dómine, ne ſtátuas illis hoc peccátum. Et cùm hoc dixiſſet, obdormívit in Dómino. *Act.* 7.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Deinde fit Commem. de ſancto Joanne, Ant. Honorábilis factus es in óculis meis, & glorióſus: ego diléxi te, noli timére. *Iſ.* 43.

℣. Ecce tu, Dómine, veritátem dilexiſti: ℟. Incerta & occulta ſapiéntiæ tuæ manifeſtaſti mihi. *Pſ.* 50.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

De Natali Domini, Ant. Fílius Dei venit, & dedit nobis ſenſum ut cognoſcámus verum Deum, & ſimus in vero Fílio ejus: hic eſt verus Deus, & vita ætérna. Allelúia, 1. *Joan.* 5.

℣. Hic eſt Deus, Deus noſter in ætérnum: ℟. Ipſe reget nos in ſécula. *Pſ.* 47.

Oratio.

COncéde, quæſumus, omnípotens Deus, ut nos

Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 4. D. Obdormívit in Dómino Stéphanus. Curavérunt autem eum viri timoráti, & fecérunt planctum magnum ſuper eum. *Act.* 7 & 8.

Hymnus.

MUndi ſalus qui náſceris,
Jeſu puer, nos réſpice:
Da móribus caſtis tuam
Reſerre nos infántiam.
Feſſos diurno dum levat
Labóre nocturnus ſopor,
Defende, Paſtor, béſtiis
Tuas ab infeſtis oves.
O Virgo, quæ paris Deum
Fovesque lactentem ſinu;
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, grátiâ.
Jeſu coróna Mártyris,
De Matre naſcens Vírgine,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cùmque Spíritu.
Amen.

Capitulum de Dominica.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. c. Ignótus erit locus, donec Deus propítius fiat, & tunc Dóminus oſtendet hæc, & apparébit majeſtas Dómini. 2. *Mach.* 2.

Commemoratio Octavæ ſancti Stephani fiet poſt Commem. de Natali Domini, in Laudibus per Antiph. Exclamantes voce magnâ, continuérunt aures ſuas, & ímpetum fecérunt unanímiter in Stéphanum; & ejicientes eum extra civitátem, lapidábant invocantem & dicentem: Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum. *Act.* 7.

℣. In die malórum protexit me Dóminus; ℟. In petra exaltávit me. *Pſ.* 26.

Et in Veſperis per Antiph. Póſitis. ℣. Poſuérunt. 225.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, imitári quod cólimus, ut diſcámus & inimícos dilígere; quia ejus natalítia celebrámus, qui novit étiam pro perſecutóribus exoráre Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum; Qui tecum.

Fiet autem prædicta Commem. etiam in Circumciſione Domini.

DIE XXVII. DECEMBRIS.

In Feſto

S. JOANNIS, APOSTOLI ET EVANGELISTÆ.

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Jeſum in cujus ſinu recúbuit Joannes, * Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

TU, quem præ réliquis
Chriſtus amáverat,
O dulces hóminis delíciæ
Dei, *
Curárum ſócius, fúneris &
comes,
Et teſtis quoque glóriæ.
Fortunáte nimis, cui lícitum
fuit
Attrectáre manu Verbum
hóminem Deum,

Hunc audíre, óculis cérnere, mútuo
Quin & collóquio frui!
Hæc dos quanta fuit, cùm tibi crédidit
Senſus Chriſtus amans péctóris íntimos,
Quando monte ſuper totus homo Deus
Seſe númine véſtiit?
Jeſu tu plácido dum récubas ſinu,
Potas plena Deo vívida flúmina;
Illapſu tácito ſe própiùs tuis
Numen ſénſibus ínſerit.
Ex hoc fonte Deum pléniùs hauſeras;
Corpus deſtítuit mens velut ébria:
Dic, cùm blanda quies lúmina cláuſerit,
Quæ cœléſtia víderis.
O ſacros áditus! ô bene mútui
Hàc ignóta tenus gáudia péctoris!
Quæ non tela jacit divus amor ſacris
His fornácibus íncubans!
Hinc tu ſemper amans, ſemper amábilis:
Hinc & frontis honos, virgíneus pudor;
Hinc cœleſte jubar, quod ſúperos decet,
Toto vértice fúnditur.
Hinc creber répetis, creber idem ſonas;
Quidquid faris, amor, ſic amor ímperat:
Vix ſeſe cápiens æſtuat, & ſuis
Pectus rúmpitur ígnibus.
Sit laus ſumma Patri, ſúmmaque Fílio;
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs háuſimus.
Amen.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Vidit Jeſus duos fratres, Jacóbum Zebedæi, & Joannem fratrem ejus in navi cum Zebedæo patre eórum *Matth.* 4.

Ant. 2. D. Vidit ipſos componentes rétia in navi: & vocávit illos. *Marc.* 1.

Ant. 8. c. Illi, ſtatim relictis rétibus & patre, ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

℣. Dóminus pars hæreditátis meæ: ℟. Hæréditas mea præclára eſt mihi. *Pſ.* 15.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus ſervus Jeſu Chriſti, vocátus Apóſtolus, ſegregátus in Evangélium Dei, quod ante promíſerat per Prophétas ſuos in Scriptúris ſanctis, de Fílio ſuo qui factus eſt ei ex sémine David ſecundùm carnem, qui prædeſtinátus eſt Fílius Dei in virtúte ſecundùm ſpíritum ſanctificatiónis ex reſurrectióne mortuórum Jeſu Chriſti Dómini noſtri; per quem accépimus grátiam & apoſtolátum ad obediendum fídei in ómnibus géntibus pro nómine ejus, in quibus eſtis & vos vocáti Jeſu Chriſti: ómnibus qui ſunt Romæ, dilectis Dei, vocátis ſanctis,

ſanctis, grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro & Dómino Jeſu Chriſto. Primùm quidem grátias ago Deo meo per Jeſum Chriſtum pro ómnibus vobis; quia fides veſtra annuntiátur in univerſo mundo. Teſtis enim mihi eſt Deus, cui ſérvio in ſpíritu meo, in Evangélio Fílii ejus, quòd ſine intermiſſióne memóriam veſtri fácio ſemper in oratiónibus meis: óbſecrans, ſi quómodò tandem aliquando próſperum iter hábeam in voluntáte Dei veniendi ad vos.

℟. Stupor circumdéderat Petrum in captúra píſcium, ſimíliter Jacóbum & Joannem; * Et relíctis ómnibus, ſecúti ſunt Jeſum. ℣. Ipſi vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo; * Et. *Luc.* 5. *Pſ.* 106.

Lectio ij.

DEſidero enim vidére vos, ut áliquid impértiar vobis grátiæ ſpirituális ad confirmandos vos; id eſt, ſimul conſolári in vobis per eam quæ ínvicem eſt, fidem veſtram, atque meam. Nolo autem vos ignoráre, fratres, quia ſæpè propóſui veníre ad vos, (& prohíbitus ſum usque adhuc) ut áliquem fructum hábeam & in vobis, ſicut & in céteris géntibus. Græcis ac Bárbaris, ſapiéntibus & inſipiéntibus débitor ſum; ita (quod in me) promptum eſt & vobis, qui Romæ eſtis, evangelizáre. Non enim erubesco Evangélium: virtus enim Dei eſt in ſalútem omni credenti, Judæo primùm, & Græco. Juſtítia enim Dei in eo revelátur ex fide in fidem, ſicut ſcriptum eſt: Juſtus autem ex fide vivit. Revelátur enim ira Dei de cœlo ſuper omnem impietátem, & injuſtítiam hóminum eórum qui veritátem Dei in injuſtítia détinent; quia quod notum eſt Dei, manifeſtum eſt in illis: Deus enim illis manifeſtávit.

℟. Vocávit Jeſus ad ſe quos vóluit ipſe; & fecit ut eſſent duódecim cum illo: & * Impóſuit Jacóbo & Joanni nómina Boanerges, quod eſt, Fílii tonítrui. ℣. Dóminus Deus ſervos ſuos vocábit nómine álio: * Impóſuit. *Marc.* 3. *Iſ.* 65.

Lectio iij.

INviſibília enim ipſius, à creatúra mundi, per ea quæ facta ſunt, intellecta conſpiciuntur: ſempiterna quoque ejus virtus & divínitas; ita ut ſint inexcuſábiles. Quia cùm cognoviſſent Deum, non ſicut Deum glorificavérunt, aut grátias egérunt; ſed evanuérunt in cogitatiónibus ſuis, & obſcurátum eſt inſípiens cor eórum. Dicentes enim ſe eſſe ſapientes, ſtulti facti ſunt. Et mutavérunt glóriam incorruptíbilis Dei in ſimilitúdinem imáginis corruptíbilis hóminis, & vólucrum, & quadrúpedum, & ſerpéntium. Propter quod trádidit illos Deus in deſidéria cordis eórum, in immundítiam; ut contuméliis affíciant córpora ſua in ſemetipſis: qui commutavérunt veritátem Dei in mendácium, &

coluérunt, & ſerviérunt creatúræ pótiùs quàm Creatóri, qui eſt benedictus in ſécula. Amen. Tu autem.

℟. Aſſumpſit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joannem, & ascendit in montem ut oráret: & * Facta eſt, dum oráret, ſpécies vultûs ejus áltera; & † Vidérunt majeſtátem ejus. ℣. Póſuit óculum ſuum ſuper corda illórum, oſténdere illis magnália. * Facta eſt. Glória. † Vidérunt. *Luc.* 9. *Eccli.* 17.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Accédunt ad Jeſum Jacóbus & Joannes, dicentes: Da nobis ut unus ad déxteram tuam, & álius ad ſiniſtram tuàm ſedeámus in glória tua. *Marc.* 10.

Ant. 4. *D.* Respondens Jeſus, dixit: Poteſtis bíbere cálicem quem ego bibitúrus ſum? Dicunt ei: Póſſumus. *Matth.* 20.

Ant. 5. a. Ait illis: Cálicem quidem meum bibétis: ſedére autem ad déxteram meam vel ſiniſtram, non eſt meum dare vobis, ſed quibus parátum eſt. *Matth.* 20.

℣. Cálicem ſalutáris accípiam, ℟. Et nomen Dómini invocábo. *Pſ.* 115.

Benedictiones de Sanctis.

Ex libro ſancti Hierónymi Preſbyteri, de Scriptóribus Eccleſiáſticis. *C.* 9.

Lectio iv.

JOannes Apóſtolus, quem Jeſus amávit plúrimùm, filius Zebedæi, frater Jacóbi Apóſtoli, quem Heródes poſt paſſiónem Dómini decolláverat, noviſſimus ómnium ſcripſit Evangélium, rogátus ab Aſiæ Epíscopis, adversùs Cerinthum aliosque hæréticos, & máximè tunc Ebionitárum dogma conſurgens, qui áſſerunt Chriſtū ante Maríam non fuiſſe. Unde & compulſus eſt divínam ejus nativitátem edícere.

℟. Amantíſſimus Dómini habitábit confidenter in eo: * Quaſi in thálamo totâ die morábitur, & inter húmeros illíus requiescet. ℣. Erat recumbens unus ex discípulis Jeſu in ſinu ejus, quem diligébat Jeſus: * Quaſi. *Deut.* 33. *Joan.* 13.

Lectio v.

QUarto-décimo ígitur anno, ſecundam poſt Nerónem perſecutiónem movente Domitiáno, in Patmos ínſulam relegátus, ſcripſit Apocalypſim, quam interpretátur Juſtínus martyr, & Irenæus. Interfecto autem Domitiáno, & actis ejus ob nímiam crudelitátem à Senátu reſciſſis, ſub Nerva príncipe rédiit Epheſum: ibique usque ad Trajánum príncipem perſevérans, totas Aſiæ fundávit rexitque Eccléſias; & confectus ſénio, ſexagéſimo octávo poſt paſſiónem Dómini anno mórtuus, juxta eamdem urbem ſepultus eſt.

℟. Dixit Jeſus: Unus ex vobis tradet me. Unus ex discípulis, quem diligébat Jeſus, * Dicit ei: Dómine, quis eſt? Respondit Jeſus: Ille eſt cui ego intinctum panem porréxero. ℣. Sapiéntia denudábit absconſa ſua illi qui illam

diligit. * Dicit ei : Dómine, quis eſt? Respondit. *Joan.* 13. *Eccli.* 4.

Ex Commentáriis ejusdem in Epíſtolam ad Gálatas.

Lib. 3. *C.* 6. *Lectio vj.*

BEátus Joannes Evangeliſta, cùm Epheſi moraré tur usque ad últimam ſenectútem, & vix inter discipulórum manus ad Eccléſiam deferrétur, nec poſſet in plura verba vocem contéxere, nihil áliud per singulas ſolébat proferre collectas, niſi hoc: Filíoli, dilígite altérutrum. Tandem discípuli & fratres qui áderant, tædio affecti, quòd éadem ſemper audírent, dixérunt: Magiſter, quare ſemper hoc lóqueris? Qui respondit dignam Joanne ſenténtiã: Quia præceptum Dómini eſt; &, ſi ſolum fiat, ſúfficit.

℟. Stabat juxta crucem Jeſu mater ejus. * Cùm vidiſſet ergo Jeſus matrem, & discípulum ſtantem, quem diligébat, dicit matri ſuæ: Múlier, ecce filius tuus; deinde † Dicit discípulo: Ecce mater tua. ℣. Omni témpore díligit qui amícus eſt, & frater in angúſtiis comprobátur. * Cùm vidiſſet ergo Jeſus matrem, & discípulum ſtantem, &c. Glória Patri. † Dicit discípulo: Ecce mater tua. *Joan.* 19. *Prov.* 17.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Stetit Jeſus in littore; non tamen cognovérunt discípuli quia Jeſus eſt. Dixit discípulus ille quem diligébat Jeſus, Dóminus eſt. *Joan.* 21.

Ant. 8. *F.* Exiit ſermo inter fratres, quia discípulus ille non móritur. *Joan.* 21.

Ant. 8. *G.* Non dixit Petro Jeſus, Non móritur; ſed, Sic eum volo manére donec véniam, quid ad te? *Joan.* 21.

℣. Tribuiſti ei, Dómine, longitúdinem diérum in ſéculum: ℟. Magna eſt glória ejus in ſalutári tuo. *Pſ.* 20.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore; Dixit Jeſus Petro: Séquere me. Converſus Petrus, vidit illum discípulum quem diligébat Jeſus, ſequentem. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíscopi.

Tract. 124. *in Joan. n.* 5.

DUas vitas ſibi divínitùs prædicátas & commendátas novit Eccléſia, quarum eſt una in fide, áltera in ſpécie: una in témpore peregrinatiónis, áltera in æternitáte manſiónis: una in labóre, áltera in réquie: una in via, áltera in pátria: una in ópere actiónis, áltera in mercéde contemplatiónis. Una declínat à malo, & facit bonum: áltera nullum habet à quo declínet malum, & magnum habet quo fruátur bonum. Una cum hoſte pugnat: áltera ſine hoſte regnat. Una fortis eſt in adverſis: áltera nihil ſentit adverſi. Una carnáles libídines frænat: áltera ſpiritálibus delectatiónibus vacat.

℟. Loquéntibus Petro & Joanne ad pópulum, ſuperve-

nérunt ſacerdótes & magiſtrátus templi, dolentes quòd annuntiárent in Jeſu reſurrectiónem; & * Poſuérunt eos in cuſtódiam. ℣. Inclúſos cuſtodiébant, per quos incipiébat incorruptum legis lumen ſéculo dari. * Poſuérunt. *Act.* 4. *Sap.* 18.

n. 7. *Lectio viij.*

ERgo una bona eſt, ſed adhuc miſera: áltera mélior, & beáta. Iſta ſignificáta eſt per Apóſtolum Petrum, illa per Joannem. Tota hîc ágitur iſta usque in hujus ſéculi finem, & illîc ínvenit finem: differtur illa complenda poſt hujus ſéculi finem, ſed in futúro ſéculo non habet finem. Ideò dícitur huic, Séquere me: de illo autem, Sic eum volo manére donec véniam. Quid enim eſt hoc, niſi, Tu me ſéquere per imitatiónem perferendi temporália mala, ille máneat donec ſempiterna vénio redditúrus bona? Quod apértiùs ita dici poteſt: Perfecta me ſequátur áctio, informáta meæ paſſiónis exemplo: inchoáta verò contemplátio máneat donec vénio, perficienda cùm vénero.

℟. Videntes Petri conſtántiam & Joannis, comperto quòd hómines eſſent ſine litteris & idiótæ, * Admirabantur, & nihil póterant contradícere. ℣. Dixit Dóminus: Ecce ego addam ut admiratiónem fáciam pópulo huic miráculo grandi; períbit enim ſapiéntia à ſapiéntibus ejus. * Admirabantur, & nihil póterant contradícere. *Act.* 4. *Iſ.* 29.

Lectio ix.

NEmo tamen iſtos inſignes Apóſtolos ſéparet. Et in eo quod ſignificábat Petrus, ambo erant; & in eo quod ſignificábat Joannes, ambo futúri erant. Omnibus ſanctis, propter hujus vitæ procelloſiſſimæ gubernáculum, claves regni cœlórum Petrus accépit: eisdemque, propter vitæ illíus ſecretíſſimæ quietíſſimum ſinum, ſuper pectus Chriſti Joannes Evangeliſta discúbuit. Nec ille de Chriſti divinitáte ſublímia, qui in illo regno fácie ad fáciem contemplanda, nunc autem in ſpéculo atque in ænígmate contuenda ſunt, de fonte Domínici péctoris ſolus bibit; ſed Dóminus Evangélium ómnibus bibendum toto orbe diffúdit. Sunt qui ſénſerint à Chriſto Joannem plus amátum, quòd ab ineunte pueritia caſtíſſimus víxerit. Id quoque multùm ádjuvat congruéntiam hujusce ſenténtiæ, quòd illa vita per eum ſignificáta eſt, ubi non erunt núptiæ.

℟. Denuntiavérunt ne omníno docérent in nómine Jeſu; Petrus verò & Joannes dixérunt ad eos: * Non póſſumus quæ vídimus & audívimus non loqui. ℣. Sacramentum regis abscóndere bonum eſt; ópera autem Dei reveláre & confitéri honoríficum eſt: * Non póſſumus. Glória Patri. * Non póſſumus quæ vídimus. *Act.* 4. *Tob.* 12.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini,

omnibus pópulis mirabí-
. *Pſ.* 95.

LAUDES.

Pſalmi de Feria.

EGo Joannes párticeps in tribulatió-
regno, & patiéntia in
o Jeſu, fui in ínſula
s propter verbum Dei &
ónium Jeſu. *Apoc.* 1.
. 5. a. Audívi vocem
m, tanquam tubæ, di-
: Quod vides, ſcribe in
& mitte ſeptem Ecclé-
poc. 1.
. 7. a. Dixit mihi Ange-
portet te íterùm prophe-
éntibus, & pópulis, &
, & régibus multis.
. 10.
. 1. a. Deus ſpiríſtuum
etárum miſit Angelum
oſténdere ſervis ſuis quæ
t fieri citò. *Apoc.* 22.
. 6. F. Beátus qui cuſtó-
ba prophetíæ libri hu-
 ego Joannes audívi &
Apoc. 22.

itulum. Apoc. 14.

li álterum Angelum vo-
ntem per médium cœ-
bentem Evangéliũ ætern-
ut evangelizáret ſedén-
ſuper terram, & ſuper
n gentem, & tribum, &
m, & pópulum, dicens
magnâ: Timéte Dómi-
& date illi honórem.

Hymnus.

em nox, quem ténebræ, denſaque núbila
cumfúſa tegunt lúmine
pléndidum,
elles óculos terríficis
Deus
fulgóribus óbruat.

O dilecte Deo, quàm tibi cláriùs,
Dum tu vivis adhuc, ſe dedit áſpici!
Tu ſecréta Dei, mentis & íntimæ
Rimáris penetrália.

Ceu pennis áquilæ, raptus in æthera
Cœlum mente petis, sídera tránsvolas;
Nil obſtant rútili fúlgura lúminis,
Nudo Númine páſceris.

Æterno génitum de Patre Fílium,
Demptâ nube, vides, èque Deo Deum
Deſcendiſſe ſacros de pátrio ſinu
Caſtæ Vírginis in ſinus.

In nos hoc pótuit tantus amor Dei!
Terris ipſe ſui núminis ímmemor,
Nobis factus homo, ſe facit éxulem,
Ut cœlo trahat éxules.

Per te ſacra patent ábdita vátibus:
Quæ lux in ténebris fúlgeat, índicas:
A quo vita fluit, princípium petis,
Et primórdia lúminis.

Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háuſimus.
Amen.

℣. Introíbo in poténtias Dómini, ℟. Usque in altíſſima quæ feciſti magnália. *Pſ.* 70.

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Quod audívimus, quod vídimus, quod manus noſtræ contrectavérunt de verbo vitæ, annuntiámus vobis, ut & vos ſocietátem habeátis nobiſcum. 1. *Joan.* 1.

Oratio.

ECcléſiam tuam, Dómine, benignus illuſtra; ut beáti Joannis Apóſtoli tui & Evangeliſtæ illumináta doctrínis, ad dona pervéniat ſempitérna; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Comm. de Natali Domini, Egreſſus eſt, &c. *ſuprà*, 223.

AD HORAS.

Pſalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Ego Joannes.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Audívi.

Capitulum. Apocal. 1.

POſuit déxteram ſuam ſuper me, dicens: Noli timére, ego ſum primus & noviſſimus, & vivus, & fui mórtuus, & ecce ſum vivens in ſécula ſeculórum; & hábeo claves mortis & inferni. Scribe ergo quæ vidiſti, & quæ ſunt, & quæ oportet fieri poſt hæc.

℟. *br.* Lingua mea * cálamus ſcribæ, * Allelúia, allelúia. Lingua. ℣. Velóciter * ſcribentis, * Allelúia. Glória Patri. Lingua. *Pſ.* 44.

℣. In generatiónem & generatiónem, ℟. Annuntiábo veritátem tuam. *Pſ.* 88.

AD SEXTAM.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus.

Capitulum. Apocal. 19.

CEcidi ante pedes Angeli, ut adorárem eum. Et dicit mihi: Vide ne féceris; conſervus tuus ſum, & fratrum tuórum habéntium teſtimónium Jeſu. Deum adóra.

℟. *br.* In conſpectu Angelórum * adorábo, * Allelúia, allelúia. In conſpectu. ℣. Et confitébor nómini tuo * ſuper miſericórdia tua, * Allelúia. Glória Patri. In conſpectu. *Pſ.* 137.

℣. Non accédet ad te malum; ℟. Quóniam Angelis ſuis Deus mandávit de te. *Pſ.* 90.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Beátus.

Capitulum. Apoc. 1.

BEátus qui legit & audit verba prophetíæ hujus, & ſervat ea quæ in ea ſcripta ſunt; tempus enim propè eſt.

℟. *br.* Mirabília * teſtimónia tua, * Allelúia, allelúia. Mirabília. ℣. Ideò ſcrutáta eſt ea * ánima mea, * Allelúia. Glória. Mirabília. *Pſ.* 118.

℣. Servus tuus cuſtódit ea, ℟. In cuſtodiendis illis retribútio multa. *Pſ.* 18.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi ut in II. Veſperis de Natali Domini, 216.

Capitulum. Apoc. 1.

DEdit Jeſu Chriſto Deus palàm fácere ſervis ſuis quæ oportet fieri citò: & ſignificávit mittens per Angelum ſuum ſervo ſuo Joanni, qui teſtimónium perhíbuit verbo Dei, & teſtimónium Jeſu Chriſti, quæcumque vidit.

Hymnus.

SIt qui ritè canat te modò vírginem,
Te ſcriptis célebrem dicat Apóſtolum,
Jungat verídicis te quoque Vátibus,
Chriſti te cano Mártyrem.
Diri teſtis eras fúneris, & comes,
Votis cum Dómino fixus eras cruci;
Hoc tantùm lícuit tunc tibi, mútuis
Respondére dolóribus.
Pendens funéreâ Chriſtus ab árbore,
Te matri míſeræ jam ſine fílio,
Natum ſubſtítuit. Crédere Vírginem
Quàm par eſt tibi vírgini!
Tali depóſito quid pretióſius?
Mater vera Dei jam tua dícitur,
Natus jure pari dícere; mórtui
Jactúram réparas Dei.
Chriſtus vocis egens, te moriéntibus,
Quà fas eſt, óculis discípulum docet;
Ex illa cáthedra quàm cruor ímbuit,
Terris prædicat ómnibus.
Chriſti fide comes, páſſibus æmulis,
Quò te duxit amor, te líceat ſequi;
Ingens ille mihi ſit favor, & pati
Cum Chriſto, ſimul & mori.
Sit laus ſumma Patri, ſummaque Fílio;
Sit par ſanĉte, tibi glória, Spíritus:
Hæc eſt certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitus háuſimus.
Amen.

℣. Teſtimónia tua, Dómine, ℞. Credibília facta ſunt nimis. *Pſ.* 92.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Quem diligébat Jeſus, qui & recúbuit in cœna ſuper pectus ejus; hic eſt discípulus ille qui teſtimónium pérhibet de his, & ſcripſit hæc: & ſcimus quia verum eſt teſtimónium ejus. *Joan.* 21.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit commem. de SS. Innocentibus, Ant. 3. a. Contemplámini, & vocáte lamentatríces: aſſúmant ſuper nos lamentum; quia mors ingreſſa eſt domos noſtras, dispérdere párvulos déforis. *Jerem.* 9.

℣. Captábunt in ánimam Juſti; ℞. Et ſánguinem innocentẽ condemnábunt. *Pſ.* 93.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Poſteà de Natali Domini, Fílius, &c. *ut ſuprà*, 215.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitul. de Feria. Reliqua ut in die Natalis Domini, ſuprà, 217.

DIE XXVIII DECEMBRIS.

In Feſto SS. INNOCENTIUM.

Duplex-minus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum complexantem & benedicentem párvulos, * Veníte, adorémus. *Marc.* 10.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

SAlvéte, flores Mártyrum,
In lucis ipſo límine
Quos ſævus enſis méſſuit,

Ceu turbo naſcentes roſas.
Vos prima Chriſti víctima,
Grex immolatórum tener,
Aram ſub ipſam ſímplices
Palmâ & corónis lúditis.
Quid próficit tantum nefas?
Quid crimen Heródem juvat?
Unus tot inter fúnera
Impúnè Chriſtus tóllitur.
Inter coævi ſánguinis
Fluenta ſolus íntegér
Ferrum quod orbábat nurus,
Partus fefellit Vírginis.
Sic dira regis ímpii
Edicta quondam fúgerat,
Chriſti figúram præferens,
Moſes receptor cívium.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Conſurget rex ímpudens fácie, & interfíciet pópulum ſanctórum. *Dan.* 8.

Ant. 2. D. Dirigétur dolus in manu ejus, occídet plúrimos, & contra príncipem príncipum conſurget. *Dan.* 8.

Ant. 3. b. Non roborábitur homo ex impietáte; & radix juſtórum non commovébitur. *Prov.* 12.

℣. Peccátor ſtridébit ſuper juſtum déntibus ſuis; ℟. Dóminus autem irridébit eum. *Pſ.* 36.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 2.

PRopter quod inexcuſábilis es, ô homo omnis qui júdicas. In quo enim júdicas álterum, teipſum condemnas; éadem enim agis quæ júdicas. Scimus enim quóniam judícium Dei eſt ſecundùm veritátem in eos qui tália agunt. Exíſtimas autem hoc, ô homo, qui júdicas eos qui tália agunt, & facis ea, quia tu effúgies judícium Dei? An divítias bonitátis ejus, & patiéntiæ, & longanimitátis contemnis? Ignóras quóniam benígnitas Dei ad pœniténtiam te addúcit? Secundùm autem durítiam tuam & impœnitens cor, theſaurízas tibi iram in die iræ & revelatiónis juſti judícii Dei, qui reddet unicuíque ſecundùm ópera ejus. Iis quidem qui ſecundùm patiéntiam boni óperis, glóriam & honórem, & incorruptiónem quærunt, vitam æternam; iis autem qui ſunt ex contentióne, & qui non acquieſcunt veritáti, credunt autem iniquitáti, ira & indignátio.

℟. Heródes, clàm vocátis Magis, * Diligenter dídicit ab eis tempus ſtellæ quæ appáruit eis. ℣. Multæ ſunt inſídiæ dolóſi; bona enim in mala convertens inſidiátur: * Diligenter. *Matth.* 2. *Eccli.* 11.

Lectio ij.

TRibulátio & angúſtia in omnem ánimam hóminis operantis malum, Judæi primùm, & Græci: glória autem & honor, & pax omni operanti bonum, Judæo primùm, & Græco: non enim eſt accéptio perſonárum apud Deum. Quicumque enim ſine lege peccavérunt, ſine lege períbunt: & quicumque in lege peccavérunt, per legem judi-

cabuntur (non enim auditóres legis juſti ſunt apud Deum, ſed factóres legis juſtificabuntur. Cùm enim gentes quæ legem non habent, naturáliter ea quæ legis ſunt, fáciunt, ejúsmodi legem non habentes, ipſi ſibi ſunt lex: qui oſtendunt opus legis ſcriptum in córdibus ſuis, teſtimónium reddente illis consciéntiâ ipſórum, & inter ſe ínvicem cogitatiónibus accuſántibus, aut étiam defendéntibus,) in die, cùm judicábit Deus occulta hóminum, ſecundùm Evangélium meum per Jeſum Chriſtum.

℟. In lábiis ſuis indulcat inimícus, & * In corde ſuo inſidiátur; & ſi invénerit tempus, non ſatiábitur ſánguine. ℣. Dixit Heródes Magis: Ite & interrogáte diligenter de púero, & renuntiáte mihi; ut & ego véniens, adórem eum. * In corde. *Eccli.* 12. *Matth.* 2.

Lectio iij.

SI autem tu Judæus cognomináris, & requieſcis in lege, & gloriáris in Deo, & noſti voluntátem ejus, & probas utilióra, inſtructus per legem, confídis teipſum eſſe ducem cæcórum, lumen eórum qui in ténebris ſunt, eruditórem inſipiéntium, magiſtrum infántium, habentem formam ſciéntiæ & veritátis in lege; qui ergo álium doces, teipſum non doces: qui prædicas non furandum, furáris: qui dicis non mœchandum, mœcháris: qui abomináris idóla, ſacrilégium facis: qui in lege gloriáris, per prævaricatiónem legis Deum inhonóras. Nomen enim Dei per vos blasphemátur inter gentes, ſicut ſcriptum eſt.

℟. Reges terræ & * Príncipes convenérunt adversùs Dóminum, & adversùs Chriſtum ejus. † Qui hábitat in cœlis, irridébit eos. ℣. Cùm receſſiſſent Magi, Angelus Dómini appáruit Joſeph, dicens: Futúrum eſt ut Heródes quærat púerum ad perdendum eum: * Príncipes convenérunt. Glória Patri. † Qui hábitat. *Pſ.* 2. *Matth.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Heródes videns quóniam illúſus eſſet à Magis, irátus eſt valde. *Matth.* 2.

Ant. 5. a. Sónitus terróris ſemper in áuribus ímpii; & cùm pax ſit, insídias ſuſpicátur. *Job.* 15.

Ant. 7. d. Tetendit adverſùs Deum manum ſuam, & contra Omnipotentem roborátus eſt. *Job.* 15.

℣. Ecce partúriit injuſtítiam; ℟. Concépit dolórem, & péperit iniquitátem. *Pſ.* 7.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Epiph. 1.

Lectio iv.

HEródes áudiens Judæórum Príncipem natum, ſucceſſórem ſuſpicátus, expávit; & molítus necem ſalútis Auctóri, falſum ſpondet obſéquium. Quàm felix foret, ſi Magórum imitarétur fidem, & convérteret ad religiónem quod disponébat ad fraudem! Reverſis Magis in

regiónem ſuam, tranſlatoque Jeſu in Ægyptum ex admonitióne divina, exardescit fruſtráta in meditatiónibus ſuis Heródis inſánia. Necári omnes Béthleem párvulos jubet: & quóniam quem métuat, neſcit infantem, generálem ſævítiam in ſuſpectam ſibi tendit ætátem. Sed quos rex ímpius éximit mundo, Chriſtus ínſerit cœlo.

℟. Rex, efferátis ánimis, juſſit milítibus interfícere, nec párcere. * Fiébant ergo natórum extermínia & parvulórum neces. ℣. Heródes occídit omnes púeros qui erant in Béthleem & in fínibus ejus, à bimátu & infrà, ſecundùm tempus quod exquiſíerat à Magis. * Fiébant ergo. 2. *Mach.* 5. *Matth.* 2.

In Epiph. 2. *Lectio v.*

QUæ iſta, Judæi, tam imperíta in vobis ſciéntia eſt? Interrogáti ubi Chriſtus naſcerétur, veráciter dícitis quod legiſtis, In Béthleem Judæ. Locum nativitátis de Scripturárum teſtimónio demonſtrátis, præſéntiam témporis de cœli & terræ atteſtatióne cognóſcitis; & tamen ubi ad perſequendum ánimus Heródis exarſit, ibi ad non credendum veſter ſenſus obdúruit. Felícior ergo ignorántia infántium quos perſecútor occídit, quàm veſtra ſciéntia quam in ſua perturbatióne conſúluit. Vos noluiſtis regnum ejus recípere, cujus óppidum potuiſtis oſténdere. Illi potuérunt pro eo mori, quem nondum póterant confitéri. Itaque Chriſtus, ne ullum ei tempus eſſet abſque miráculo, ante uſum linguæ poteſtátem Verbi tácitus exercébat; & quaſi jam díceret, Sínite párvulos veníre ad me, tálium eſt enim regnum cœlórum, novâ glóriâ coronábat infantes, & de inítiis ſuis parvulórum primórdia conſecrábat; ut diſcerétur néminem hóminum divíni incapácem eſſe ſacramenti, quando étiam illa ætas glóriæ eſſet apta martyrii.

℟. Adimplétum eſt quod dictum eſt per Jeremíam prophétam, dicentem: * Vox in Rama audíta eſt; plorátus & ululátus multus: Rachel plorans fílios ſuos, & nóluit conſolári, quia non ſunt. ℣. Invocábant Dóminũ, ut vocem ſánguinis ad ſe clamantis audíret, memorarétur quoque iniquíſſimas mortes parvulórum innocentûm: * Vox. *Matth.* 2. 2. *Mach.* 8.

In Epiph. 7. *Lectio vj.*

AMat Chriſtus infántiam, quam primùm & ánimo ſuſcépit, & córpore. Amat Chriſtus infántiã, humilitátis magiſtram, innocéntiæ régulam, manſuetúdinis formam. Amat Chriſtus infántiam, ad quam majórum dírigit mores, ad quam ſenum redúcit ætátes; & eos ad ſuum inclínat exemplum, quos ad regnum ſublímat ætérnum. Ad hanc vos, dilectíſſimi, ſimilitúdinem parvulórum myſtérium hodiérnæ feſtivitátis invítat; & hanc vobis humilitátis formam adorátus à Magis puer

Salvátor inſinuat; qui, ut imitatóribus ſuis quid glóriæ paráret, oſténderet, ortûs ſui témpore éditos martyrio conſecrávit; ut in Béthleem; ubi Chriſtus natus eſt, géniti, per communiónem ætátis conſortes fierent paſſiónis.

℞. Hæc dicit Dóminus: Quieſcat vox tua à ploráta, & óculi tui à lácrymis: * Revertentur filii ad términos ſuos. ℣. Agnus reget eos, & abſterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum: * Revertentur. Glória Patri. * Revertentur. *Jerem.* 31. *Apoc.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Sínite párvulos veníre ad me; tálium eſt enim regnum cœlórum. *Matth.* 19.

Ant. 1. *g.* Hi empti ſunt ex homínibus, primítiæ Deo & Agno; ſine mácula ſunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Ant. 8. *G* Non inquinavérunt veſtimenta ſua: ambulábunt mecum in albis, quia digni ſunt. *Apoc.* 3.

℣. Novit Dóminus dies immaculatórum; ℞. Et hæréditas eórum in æternum erit. *Pſ.* 36.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Heródes videns quóniam illúſus eſſet à Magis, irátus eſt valde: & mittens, occídit omnes púeros qui erant in Béthleem, & in ómnibus fínibus ejus, à bimátu, & infrà, ſecundùm tempus quod exquiſíerat à Magis. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Homil. 9. *in Matth.*

HEródem certè non oportúerat iraſci, ſed cómprimi pótiùs ac timére, atque intellígere quòd rem ſtultam conarétur. Sed coercéri nequit ánimus pravâ ſemel voluntáte vitiátus, jamque immedicabíliter ægrótans; neque cedit, magnis quámlibet à Deo remédiis indultis. Conſídera ígitur iſtum prióribus malis áddere poſterióra certantem, & homicídia homicídiis jungentem, perque ómnia furibundum in præcipítia labentem: quaſi enim ab áliquo dæmonum, irâ, iracúndiâ, invidiâque vexátus, nullâ prorſus ratióne frænátur, ſed contra ipſam furit natúram: & iram quâ adversùs Magórum illuſiónem fremébat, in párvulos innocentes vertit; tale quiddam in palæſtína fácere aggreſſus, quale Phárao in Ægypto perpetrárat.

℞. Jerúſalem, lætáberis in fíliis tuis, quóniam * Omnes benedicentur, & congregabuntur ad Dóminum. ℣. Oves meæ non períbunt in æternum, & non rápiet eas quiſquam de manu mea: * Omnes. *Tob.* 13. *Joan.* 10.

Lectio viij.

QUo, Heródes ſæviſſime, colóre ratiónis irátus es, cùm te à Magis illúſum vidéres? Non cognóveras ortum illum eſſe divínum? Non tu príncipes convocáveras Sacerdótum? Non ipſe congregáveras Scribas? Non étiam illi

qui à te fúerant convocáti, Prophétam ſecum in judícium illius consílii protulérunt, qui olim iſta prædíxerat? Non intellexiſti nova vetéribus conſonáre? Non audiſti quóniam Magos ſtella dedúxerit? Cur non erubuiſti tam laudábile ſtúdium barbarórum? Cur non es revéritus veritátem? Cur non ex præcedéntibus étiam extréma penſitaſti? Cur non ex his ómnibus collegiſti nequáquam Magórum illuſióni deputandum eſſe quod factum eſt, ſed divínæ virtúti ómnia próvidè & utíliter ordinanti? Quòd ſi eſſes étiam Magórum fraude deceptus, quid hoc præjudicáret Innocéntibus?

℟. Gaudébo in pópulo meo; & * Non audiétur in eo ultrà vox fletûs, & vox clamóris. ℣. Mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor: * Non audiétur. *Iſ.* 65. *Apoc.* 21.

Lectio ix.

TUnc adimplétum eſt quod dictum eſt per Jeremíam prophétam, dicentem: Vox in Rama audíta eſt; plorátus & ululátus multus: Rachel plorans fílios ſuos, & nóluit conſolári, quia non ſunt. Admirábilis conſequéntia: quia enim auditórem magnitúdine horróris impléverat Evangeliſta, crudélem illam mactatiónem deſcríbens, rurſus eum conſolátur, & dicit quòd non idcirco illa facta ſint, quia ea Deus prohibére nequíverit, aut futúra non víderit; ſed quæ certè & præſcíerit, & per Prophétam longè antè prædíxerit. Ne igitur turbéris & cóncidas, ad ineffábilem providéntiam ejus proſpíciens, quam, & per illa quæ operátur ipſe, & per iſta quæ ab áliis fieri ſinit, perſpícuè póſſumus intuéri.

℟. Convertam luctum eórum in gáudium: * Et † Conſolábor eos, & lætificábo à dolóre ſuo. ℣. Ego dabo de fonte aquæ vitæ gratìs: * Et. Glória Patri. † Conſolábor. *Jerem.* 31. *Apoc.* 21.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Laudáte, púeri, Dóminum: ℟. Laudáte nomen Dómini. *Pſ* 112.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. f. COnſurge, Sion, effunde ſicut aquam cor tuum ante conſpectum Dómini: leva ad eum manus tuas pro ánima parvulórum tuórum. *Thren.* 2.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent juſtórum occídere infantes, uno liberáto, ſuſcepta eſt à pópulo ſánitas. *Sap.* 18.

Ant. 3. a. Púeri tui tanquam agni exultavérunt, magnificantes te, Dómine, qui liberaſti illos. *Sap.* 19.

Ant. 4. f. Victrícem manum tuam laudavérunt páriter, quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, & linguas infántium fecit diſertas. *Sap.* 10.

Ant. 5. a. Lætítia ſempiterna ſuper caput eórum: gáudium & lætítiam obtinébunt; & fúgiet dolor & gémitus. *Iſ.* 35.

Capitulum. Sap. 4.

GRátia Dei & miſericórdia eſt in ſanctos ejus, & reſpectus in electos illíus: condemnat autem juſtus mórtuus vivos ímpios, & juventus celériùs conſummáta longam vitam injuſti.

Hymnus.

MOlles in agnos ceu lupus
Amens tyrannus írruit,
Et déſtinat promíſcuâ
In ſtrage Chriſtum pérdere.

Cunæ redundant ſánguine,
Sed in Deum fruſtrà furit:
Unum petit tot mórtibus,
Mortes tot unus éffugit.

Matres, querélis párcite;
Quid rapta fletis pígnora?
Agnum ſalútis óbſidem
Denſo ſequuntur ágmine.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

℣. Ex ore infántium & lacténtium, Deus, perfeciſti laudem, ℟. Propter inimícos tuos. *Pſ.* 8.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. G. Sérviunt Deo die ac nocte in templo ejus: non eſúrient, neque sítient ámpliùs. Agnus qui in médio throni eſt, dedúcet eos ad vitæ fontes aquárum. *Apoc.* 7.

Oratio.

DEus, cujus hodiernâ die præcónium Innocentes Mártyres, non loquendo, ſed moriendo confeſſi ſunt: ómnia in nobis vitiórum mala mortífica; ut fidem tuam quam lingua noſtra lóquitur, étiam móribus vita fateátur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

Fit Commemoratio de Nativitate Domini, Ant. Egreſſus eſt, &c. *ſuprà*, 223.

AD HORAS,

Pſalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Conſurge, Sion.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es* de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Cùm cogitárent.

Capitulum. Dan. 3.

SIcut in holocauſto aríetum & taurórum, & ſicut in míllibus agnórum pínguium; ſic fiat ſacrifícium noſtrum in conſpectu tuo, Dómine.

℟. *br.* Propter te, Dómine, * mortificámur totâ die, * Allelúia, allelúia. Propter te. ℣. Æſtimáti ſumus * ſicut oves occiſiónis, * Allelúia. Glória Patri. Propter te.

℣. Salvaſti nos, Dómine, de affligéntibus nos: ℟. Et odientes nos confudiſti. *Pſ.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Púeri tui.

Capitulum. 2. Timoth. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne ſuâ ſanctâ, non ſecundùm ópera noſtra, ſed ſecundùm propóſitum ſuum & grátiam.

℟ *br.* Anima noſtra ſicut paſſer erepta eſt * de láqueo venántium, * Allelúia, allelúia. Anima noſtra ſicut paſſer. ℣. Láqueus contrítus eſt, * & nos liberáti ſumus, * Allelúia. Glória Patri. Anima noſtra.

℣. Benedictus Dóminus, ℟. Qui non dedit nos in

captiónem déntibus eórum. *Pſ.* 123.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Lætítia.

Capitulum. Sap. 5.

IN perpétuum vivent, & apud Dóminum eſt merces eórum, & cogitátio illórum apud Altíſſimum: ideò accípient regnum decóris, & diadéma ſpeciéi de manu Dómini.

℞. *br.* Eduxit pópulum ſuum * in exultatióne, * Allelúia, allelúia. Eduxit. ℣. Et electos ſuos * in lætítia, * Allelúia. Glória Patri. Eduxit. *Pſ.* 104.

℣. Exultent & lætentur ſuper te, ℞. Omnes quærentes te, Dómine. *Pſ.* 39.

AD II. VESPERAS.

Antiphonæ & Pſalmi ut ad II. Veſperas diei Natalis Domini, 216.

Capitulum. Apoc. 14.

HI ſunt qui cum muliéribus non ſunt coinquináti; vírgines enim ſunt. Hi ſequuntur Agnum quòcumque íerit.

Hymnus, Salvéte. 233.

℣. Deus noſter miſerétur, ℞. Cuſtódiens párvulos Dóminus. *Pſ.* 114.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sérvient Deo & Agno, & vidébunt fáciem ejus: & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.

Oratio, Deus, cujus hodiernâ. *ut ſuprà ad Laudes.*

Deinde (*niſi ſit Sabbatum*) *fit Commem. de Nat. Domini*, *Ant.* Fílius Dei venit. ℣. Hic eſt Deus. *Oratio*, Concéde, quæſumus. 225.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Feria. Reliqua ut ſuprà in Natali Domini, 217.

OFFICIUM DOMINICÆ
Intrà Octavam Natalis
Domini.

Si Dominica intrà Octavam Natalis Domini inciderit in diem S. Stephani, S. Joannis Evangeliſtæ, vel SS. Innocentium, aut ſi nulla fuerit Dominica intra dictam Octavam; tunc ejus Officium ponetur die 30 *Decemb. & fiet ut ibi notatur.*

Si inciderit in diem 29 *Dec. de ea fiet Commemoratio ad II. Veſperas SS. Innocentium, per Ant.* Ecce nos. ℣. Tu, Dómine, *& Oratio*, Omnípotens. *ut infrà.*

Si inciderit in diem 30. *vel* 31. *Pridie ad VESPERAS*, *Antiph. & Pſalmi erunt de Natali Domini, ut ſuprà*, 216.

Capitulum. Epheſ. 1.

PRopóſuit Deus in diſpenſatióne plenitúdinis témporum, inſtauráre ómnia in Chriſto quæ in cælis, & quæ in terra ſunt in ipſo.

Hymnus, Jeſu, Redemptor. 216.

℣. Tu, Dómine, redemptor noſter: ℞. A ſéculo nomen tuum. *Cantic. Iſ.* 63.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Ecce nos venímus ad te; tu enim es Dóminus Deus noſter: verè in Dómino Deo noſtro ſalus Iſrael. *Jerem.* 3.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, dírige actus noſtros in beneplácito tuo; ut

in nómine dilecti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre; Per eumdem Dóminum.

Non ſit alia Commemoratio de Octava Natalis Domini.

Si verò Sàbbatum ſit die 30. Decembris, fit Commemoratio S. Sylveſtri Papæ, & ſanctæ Columbæ Virginis & Martyris, ut ibidem notatur.

Completorium, *ut die.* 217.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Chriſtus natus eſt nobis: * Veníte, adorémus. *Luc.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

JAm déſinant ſuſpíria;
Audívit ex alto Deus:
Cœli pateſcunt; en adeſt
Promiſſa pax mortálibus.
Profunda noctis ótia
Cœleſtis abrumpit chorus;
Natumque feſto cármine
Annúntiat terris Deum.
Specum ſacrátam pérvigil
Dum turba paſtórum ſubit,
Eámus, & caſtis pia
Cunis ferámus óſcula.
At quale nobis pánditur
Intrántibus ſpectáculum!
Præſépe, fœnum, fáſciæ,
Parens inops, infans puer.
Tu-ne ille, Chriſte, Fílius
Et ſplendor æterni Patris?
Illum-ne cerno qui levi
Orbem pugillo ſúſtinet?
Sic eſt: verenda queîs lates,
Fides penétrat núbila:
Agnoſco quem proni vident,
Tremunt, adórant Angeli.
Agis magiſtrum vel tacens:
Ex hac cáthedra nos doces
Vitáre quod carni placet,
Caro quod horret pérpeti.
Caſtos amóres nútriens,
Sanans tumentes ſpíritus,
Divíne, noſtris, ô Puer,
Præcórdiis innáſcere. Amen.

Ant. Pſalmi & ℣℣℣. ut in Pſalterio, pro tempore Natalis Domini.

IN I. NOCTURNO.

Tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola beati Pauli Apoſtoli ad Romanos, juxta diem Menſis, factis diviſionibus ad Aſteriſcos **.

Poſt j. Lect. ℟. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos Oriens ex alto; * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis: * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Poſt ij. Lect. ℟. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum; * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

Poſt iij. Lect. ℟. Propheti ſſa péperit fílium; & dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera ſpólia detráhere, feſtína prædári. ℣. Univerſa arma fortis armáti áuferet, & ſpólia ejus diſtríbuet: * Voca nomen. Glória Patri. * Voca nomen. *Iſ.* 8. *Luc.* 11.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Natali Domini 9.

Lectio iv.

EXcédit quidem, dilectíſſimi, multùmque ſuperéminet humáni elóquii

facultátem divíni óperis magnitúdo; & inde óritur difficúltas fandi, unde adeſt rátio non tacendi; quia in Chriſto Jeſu Fílio Dei non ſolùm ad divínam eſſéntiam, ſed étiam ad humánam ſpectat natúram, quod dictum eſt per Prophétam: Generatiónem ejus quis enarrábit? Utramque enim ſubſtántiam in unam conveniſſe perſónam, niſi fides credat, ſermo non éxplicat: & ideò nunquam matéria déficit laudis, quia nunquam ſúfficit cópia laudatóris. Gaudeámus ígitur quòd ad eloquendum tantæ misericórdiæ ſacramentum ímpares ſumus; & cùm ſalútis noſtræ altitúdinem prómere non valeámus, ſentiámus nobis bonum eſſe quòd víncimur. Nemo enim ad cognitiónem veritátis magìs propinquat, quàm qui intélligit in rebus divínis, etiamſi multùm profíciat, ſemper ſibi ſupereſſe quod quærat. Nam qui ſe ad id in quod tendit, perveniſſe præſúmit, non quæſíta réperit, ſed in inquiſitióne defécit.

℟. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, ſed hábeat vitam ætérnã. ℣. Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, Dómine, in ſalútẽ cum Chriſto tuo; * Ut omnis. *Joan.* 3. *Habac.* 3.

Lectio v.

NE autem infirmitátis noſtræ perturbémur angúſtiis, evangélicæ nos & prophéticæ ádjuvant voces, quibus ita accéndimur & docémur, ut nobis Nativitátem Dómini, quâ Verbum caro factũ eſt, non tam prætéritam recólere, quàm præſentem videámur inspícere. Quod enim paſtóribus, pro gregum ſuórum cuſtódiâ vigilántibus, nuntiávit Angelus, étiam noſtrum implévit audítum: & ideò Domínicis óvibus præſumus, quia verba divínitùs édita cordis aure ſervámus, tanquam & in hodierna feſtivitáte dicátur: Evangelízo vobis gáudium magnum, quod erit omni pópulo; quia natus eſt vobis hódie Salvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David. Cujus prædicatiónis ſummitáti exultátio innumerabílium júngitur Angelórum, ut excelléntius fíeret teſtimóniũ, cui milítiæ cœleſtis multitúdo concíneret in honórem Dei, unâ benedictióne dicéntium: Glória in excelſis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Dei ergo glória eſt ex matre Vírgine Chriſti naſcentis infántia: in terra autem illa pax concéditur, quæ hómines éfficit bonæ voluntátis. Quo enim ſpíritu de intemerátæ matris viscéribus náscitur Chriſtus, hoc de ſanctæ Eccléſiæ útero renáscitur Chriſtiánus, cui vera pax eſt, à Dei voluntáte non dívidi, & in his ſolis quæ Deus díligit, delectári.

℟. Qui ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes: * Unde débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miſéricors fíeret, ut repropitiáret delicta pópuli. ℣. Deus in terris viſus

eſt, & cum homínibus converſátus eſt: * Unde débuit. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

Lectio vj.

NAtálem ígitur, dilectíſſimi, diem Dómini celebrantes, qui ex ómnibus præteritórum témporum diébus electus eſt, licèt diſpenſátio actiónum corporálium, ſicut æterno conſílio fúerat præordináta, tranſíerit, totaque Redemptóris humílitas in glóriâ paternæ majeſtátis evecta ſit, ut in nómine Jeſu omne genu flectátur cœléſtium, terréſtrium, & infernórum, & omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jeſus in glória eſt Dei Patris: indeſinenter tamen ipſum partum ſalutíferæ Vírginis adorámus, & illam Verbi & carnis indiſſolúbilem cópulam non minùs ſuſcípimus in præſépe jacentem, quàm in throno paternæ altitúdinis conſidentem. Dignû eſt enim atque convéniens, ut dicente Apóſtolo: Si compátimur, & conglorificábimur, ſint humilitátis Chriſti compartícipes, qui ſunt futúræ glóriæ cohærédes. Honorétur in infántia ſua Dóminus, nec ad deitátis referantur injúriam exórdia & incrementa corpórea; quóniam natúræ incommutábili nec áddidit áliquid noſtra natúra, nec mínuit, ſed qui in ſimilitúdinem carnis peccáti dignátus eſt homínibus eſſe conformis, in unitáte deitátis Patri pérmanet æquális: cum quo & Spíritu ſancto vivit & regnat in ſécula ſeculórum. Amen. Tu autem.

℞. Deus ipſe prior diléxit nos, & miſit Fílium ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris: * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus eſt, & factus eſt eis ſalvátor; in dilectióne ſua ipſe redémit eos: * Et nos. Glória Patri. * Et nos. 1. *Joan.* 4. *Iſ.* 63.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Erat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. Et benedixit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Preſbyteri.

In Luc. Cap. 2. *L.* 1.

PAtrem Salvatóris appellat Joſeph, non quòd verè juxta Photiniános pater fúerit ejus, ſed quòd ad famam Maríæ conſervandam pater ſit ab ómnibus æſtimátus. Neque enim oblítus Evangeliſta, quòd eam de Spíritu ſancto concepiſſe & vírginem peperiſſe narrárit; ſed opiniónem vulgi éxprimens, quæ vera hiſtóriæ lex eſt, patrem Joſeph núncupat Chriſti. Quamvis & eo modo pater illíus váleat dici, quo & vir Maríæ rectè intellígitur ſine commixtióne carnis, ipſâ copulatióne conjúgii, multò vidélicet conjúnctiùs, quàm ſi eſſet aliunde adoptátus. Neque enim pro-

ptéreà non erat appellandus Joſeph pater Chriſti, quia eum non genúerat, quandóquidem rectè pater eſſet étiam ejus, quem non ex ſua cónjuge procreátum alicubi adoptaſſet.

℟. Erat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. * Et benedixit illis Símeon. ℣. Miráti ſunt in illo, & honoravérunt Deum. * Et. *Luc.* 2. *Eccli.* 11.

Lectio viij.

Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael, & in ſignum cui contradicétur. Bene in reſurrectiónem, quia lumen eſt, quia glória plebis Iſrael, quia dicit: Ego ſum reſurréctio & vita. Quómodò autem in ruínam; niſi quia & lapis offenſiónis eſt, & petra ſcándali, id eſt, ruínæ, his qui offendunt Verbum, nec credunt. De quibus ipſe dicit: Si non veniſſem & locútus eis fuiſſem, peccátum non habérent. Nunc autem excuſatiónem non habent de peccáto ſuo. Qui non in ſeipſo tantùm, ſed in ſuis quoque prædicántibus in ruínam póſitus eſt reſurrectionemque multórum, teſtante Apóſtolo, qui ait: Chriſti bonus odor ſumus Deo in his qui ſalvi ſiunt, & in his qui péreunt. Qui enim verbum quod audit amando ſéquitur, bono odóre reſurgit, & ſalvátur. Qui odiendo inſéquitur, eódem ipſo bono odóre córruit, & móritur. Signum autem cui contradicétur, fidem Domínicæ crucis áccipe, de qua Apóſtolo Paulo dicunt Judæi: Nam de ſecta hac notum eſt nobis quòd ubíque ei contradícitur.

℟. Ecce póſitus eſt hic in ruínam, & in reſurrectiónem multórum in Iſrael, & in ſignum cui contradicétur; * Ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. ℣. Dóminum ſanctificáte: & erit vobis in ſanctificatiónem; in lápidem autem offenſiónis, in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúſalem; * Ut revelentur. *Luc.* 2. *Iſ.* 8.

Si ſit dies 31. *Decembris, Lectio ix. erit de S. Sylveſtro, & de S. Columba, infrà, die* 31.

Lectio ix.

Ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. Incertum erat quondam, qui Judæórum grátiam Chriſti, quam ventúram útique nóverant recípere, qui autem reſpúere mallent. At ejus nativitáte audítâ, revelátis mox córdium cogitatiónibus, Heródes rex turbátus eſt, & omnis Jeroſólyma cum illo. Paſtóres cum timóre & gáudio Deo laudem réſonant, homínibus pacis núntium pandunt. Ejus doctrínâ & virtúte diffamátâ, álii ad eum quaſi magiſtrum veritátis cónfluunt, álii ab eo quaſi ſeductóre refúgiunt. Ejus ſigno crucis erecto, hi quaſi juſtè morti dari blasphemantes irrídent, illi quaſi vitæ auctórem mori ácriter dolent. Sed & usque hódie, & usque ad conſummatiónẽ ſéculi, præſentis Eccléſiæ ánimã gládius duriſſimæ tribulatiónis pertranſíre

ſtre non ceſſat, cùm ſigno fídei ab ímprobis contradíci, cùm audíto Dei verbo multos cum Chriſto reſúrgere, ſed plures à credulitáte rúere gemebunda pertractat; cùm revelátis multórum córdium cogitatiónibus, ubi óptimum Evangélii ſevit ſemen, ibi zizánia vitiórum vel plùs juſtò prævalére, vel étiam, quod dictu grave eſt, ſola germináre ac regnáre cónſpicit.

℟. Iſrael in legem juſtítiæ non pervénit; offendérunt enim in lápidem offenſiónis, ſicut ſcriptum eſt: Ecce pono in Sion lápidem offenſiónis: * Et † Omnis qui credit in eum, non confundétur. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem probátum, angulárem, pretióſum, in fundamento fundátum: * Et omnis. Glória Patri. † Omnis. *Rom.* 9. *Iſ.* 28.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino, & benedícite nómini ejus: ℟. Annuntiáte de die in diem ſalutáre ejus. *Pſ.* 95.

AD LAUDES.

Pſalmi, cum Cantico & Ant. ut in die Natalis Domini. 214.

Capitulum. 2. Cor. 8.

Scitis grátiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti, quóniam propter vos egénus factus eſt, cùm eſſet dives; ut illíus inópiâ vos dívites eſſétis.

Hymnus. Miſſum. 207.

℣. Dómine, quid eſt homo, quia innotuiſti ei? ℟. Aut fílius hóminis, quia réputas eum? *Pſ.* 143.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael, & in ſignum cui contradicétur. *Luc.* 2.

Oratio.

Omnípotens ſempiterne Deus, dírige actus noſtros in beneplácito tuo; ut in nómine dilecti Fílii tui mereámur bonis opéribus abundáre; Per eumdem.

Non fit alia commemoratio, niſi die 31 *Decembris de ſancto Sylveſtro Papa, & de ſancta Columba, Virg. & Mart.*

AD HORAS, omnia ut in die Natalis Domini, excepto Canone ad Primam, qui dicitur juxta diem Menſis, ad calcem.

AD II. VESPERAS.

Ut in die Natalis Domini, 216. *exceptis quæ ſequuntur.*

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Anna vídua confitebátur Dómino, & loquebátur de illo ómnibus qui expectábant redemptiónem Iſrael. *Luc.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Nulla fit comm. niſi die 30. *Decembris, de S. Sylveſtro Papa, & de S. Columba.*

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 2. D. Ego lux in mundum veni; ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat. Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus, Mundi ſalus. *ut in Pſalterio*, 29.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem

venientem in hunc mundum; & lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Natalis Domini.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſſ. de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Tres Antiphonæ, ℣. Lectiones & ℟℟℟. habentur infrà in qualibet die.

AD LAUDES.

Quinque Ant. Cantic. Cap. & Hymn. ut ſuprà, 214.

℣. Ipſe tanquà ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Egreſſus eſt Salvátor meus; & nunc qui redempti ſunt à Dómino, revertentur, & vénient in Sion laudantes. Allelúia. *Iſ.* 51.

Oratio.

CONcéde, quæſumus, omnipotens Deus, ut nos Unigéniti tui nova per carnem Natívitas líberet, quos ſub peccáti jugo vetuſta ſérvitus tenet; Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD HORAS, ut in die, excepto Canone ad Primam, qui dicitur ſecundùm diem Menſis.

AD VESPERAS.

Ut in die Natalis Domini, ſuprà. 216.

COMPLETORIUM, *ut ſuprà.*

¶ *Si Dominica inciderit in diem ſequentem, ex Lectione prima de Epiſtola ad Romanos fient tres Lectiones, diviſionibus factis ad Aſteriſcos **; & ſic diebus 30 & 31 Decemb.*]

DIE XXIX. DECEMBRIS.
DE OCTAVA.
AD NOCTURNUM.

Ant. 1. a. Deus ex fémine David, ſecundùm promiſſiónem eduxit Iſrael ſalvatórem Jeſum. *Act.* 13.

Ant. 2. D. In útero habens de Spíritu ſancto, péperit María Fílium ſuum primogénitum. *Matth.* 1.

Ant. 8. G. Ipſe eſt pax noſtra, ſolvens inimicítias in carne ſua, ut reconcíliet Deo. *Epheſ.* 2.

℣. In ſplendóribus ſanctórum, ℟. Ante lucíferum génui te. *Pſ.* 109.

De Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 3.

SCimus autem, quóniam quæcumque lex lóquitur, iis qui in lege ſunt, lóquitur, ut omne os obſtruátur, & ſúbditus fiat omnis mundus Deo; quia ex opéribus legis non juſtificábitur omnis caro coram illo. Per legem enim cognítio peccáti. Nunc autem ſine lege juſtítia Dei manifeſtáta eſt, teſtificáta à lege & Prophétis. Juſtítia autem Dei per fidem Jeſu Chriſti in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum; non enim eſt diſtínctio. [*] Omnes enim peccavérunt, & egent glóriâ Dei. Juſtificáti gratìs per grátiam ipſíus, per redemptiónem quæ eſt in Chriſto Jeſu, quem propóſuit Deus propitiatiónem per fidem in ſánguine ipſíus, ad oſtenſiónem juſtítiæ ſuæ, propter remiſſiónem præcedéntium delictó-

rum: in ſuſtentatióne Dei, ad oſtenſiónem juſtítiæ ejus in hoc témpore; ut ſit ipſe juſtus, & juſtíficans eum qui eſt ex fide Jeſu Chriſti. Ubi eſt ergo gloriátio tua? Exclúſa eſt. Per quam legem? Factórum? Non; ſed per legem fidei. Arbitrámur enim juſtificári hóminem per fidem ſine opéribus legis. [**] An Judæórum Deus tantùm? Nonne & Géntium? Immo & Géntium. Quóniam quidem unus eſt Deus, qui juſtíficat circumciſiónem ex fide, & præpútium per fidem. Legem ergo deſtrúimus per fidem? Abſit, ſed legem ſtatúimus.

℟. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri, viſitávit nos Oriens ex alto, * Illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. ℣. Pópulus qui ambulábat in ténebris, vidit lucem magnam: habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis: * Illumináre. *Luc.* 1. *Iſ.* 9.

Sermo ſancti Baſílii Epíſcopi.
De humana Chriſti gener. in die Nat. Chriſti.

Lectio ij.

DEus in terra eſt, Deus inter hómines verſátur: non per ignem, tubam & montem fumantem, vel per túrbinem, & nubem, & poteſtátem ánimas auditórum legem ferendo perterrens, ſed próprio córpore, cum homínibus cognátis piè converſans ac díſſerens: Deus, inquam, in carne, non ex intervallo agens, ſicut in Prophétis, ſed conjunctam ſibi humanitátem rétinens, per carnem ſuam noſtræ cognátam ad ſe traxit humanitátem. Sed quonam modo per unum, inquis, ad omnes ſplendor? Quómodò in carne dívínitas? Quemádmodùm ignis in ferro, non ex progreſſu, ſed ex participatióne. Non enim in ferrum ignis currit aut accédit: verùm in loco rémanens, ſuárum párticeps vírium ferrum reddit; cùmque ſe totum illi commúnicet, nihil proptéreà de ſua natúra, nihil de ſuis amittit víribus. Sic & Deus verbum nihil ex ſeipſo motus eſt, cùm noſtram accépit humanitátẽ, neque item converſiónem commutationemque áliquam ſuſtínuit. Et verbum caro factum eſt. Nec proptéreà cœlum ab eo qui ſe continébat, eſt deſertum; & terra nihilóminus ſinu ſuo cœleſtem recépit.

℟. Gaudéte, & laudáte ſimul, quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum: * Parávit bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. ℣. Miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut ſalvétur mundus per ipſum: * Parávit. *Iſ.* 52. *Joan.* 3.

Lectio iij.

DIſce ítaque myſtérium: ob hoc Deus in carnem venit, ut ínſitam carni mortem interfíceret. Nam, ſicut in venénis quidquid eſt nóxium ac lethále, ſúperat antídotum córpori permiſtum, atque perfúſum; item ut in domo, à qua tenébræ lúminis adventu diffúgiunt, ac péreunt: ſic mors in natúra dóminans

humánâ, divinitátis præſéntiâ diſpáruit. O altitúdinem benignitátis humanitatiſque Dei! Et bonitátis quâdam ſuperabundántiâ à ſervitúte vindicámur. Sed cur Deus homo factus eſt, ratiónem exquírunt hómines; cùm magis ejus bonitátem admirári déceat, quàm divinitátem curióſiùs indagáre. Quidnam tecum agendum, homo? In ſublími Deum agentem mínimè quærébas; ad te verò per carnem deſcendentem, & tecum per carnem converſantem non récipis?

℟. Propheтiſſa péperit fílium; & dixit Dóminus: * Voca nomen ejus, Accélera ſpólia detráhere, feſtína prædári. ℣. Univerſa arma fortis armáti áuferet, & ſpólia ejus diſtríbuet: * Voca. Glória Patri, * Voca. *Iſ.* 8. *Luc.* 11.

DIE XXX. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 7. d. Grátias Deo, qui nos tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem, remiſſiónem peccatórum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. f. In ipſo cóndita ſunt univerſa; & ipſe eſt ante omnes, & ómnia in ipſo conſtant. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipſum. *Coloſſ.* 1.

Ant. 3. a. Sicut accepiſtis Jeſum Chriſtum, in ipſo ambuláte; quia in ipſo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2.

℣. Unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ. ℟. Præ conſórtibus tuis. *Pſ.* 44.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 4.

QUid enim dicit Scriptúra? Crédidit Abraham Deo; & reputátum eſt illi ad juſtítiam. Ei autem qui operátur, merces non imputátur ſecundùm grátiam, ſed ſecundùm débitum. Ei verò qui non operátur, credenti autem in eum qui juſtíficat ímpium, reputátur fides ejus ad juſtítiam ſecundùm propóſitum grátiæ Dei. Sicut & David dicit beatitúdinem hóminis, cui Deus accepto fert juſtítiam ſine opéribus: Beáti quorum remiſſæ ſunt iniquitátes, & quorum tecta ſunt peccáta: Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum. [*] Beatitúdo ergo hæc in circumciſióne tantùm manet, an étiam in præpútio? Dícimus enim quia reputáta eſt Abrahæ fides ad juſtítiam. Quómodò ergo reputáta eſt? In circumciſióne, an in præpútio? Non in circumciſióne, ſed in præpútio. Et ſignum accépit circumciſiónis, ſignáculum juſtítiæ fídei quæ eſt in præpútio; ut ſit pater ómnium credéntium per præpútium, ut reputétur & illis ad juſtítiam; & ſit pater circumciſiónis, non iis tantùm qui ſunt ex circumciſione, ſed & iis qui ſectantur veſtígia fídei quæ eſt in præpútio patris noſtri Abrahæ. [**] Non enim per legem promíſſio Abrahæ, aut sémini ejus, ut hæres eſſet mundi; ſed per juſtítiam fídei. Si enim qui ex

lege, hærédes ſunt, exinaníta eſt fides, abólita eſt promíſſio. Lex enim iram operátur. Ubi enim non eſt lex, nec prævaricátio. Ideò ex fide, ut ſecundùm grátiam firma ſit promíſſio omni ſémini, non ei qui ex lege eſt ſolùm; ſed & ei qui ex fide eſt Abrahæ qui pater eſt ómnium noſtrûm.

℟. Sic Deus diléxit mundum, ut Fílium ſuum unigénitum daret; * Ut omnis qui credit in eum, non péreat, ſed hábeat vitam ætérnã. ℣. Egreſſus es in ſalútem pópuli tui, Dómine, in ſalútẽ cum Chriſto tuo; * Ut. *Joan.* 3. *Habac.* 3.

Sermo ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Serm. 2. *de dupl. Nat. Chriſti.*

Lectio ij.

DIlectíſſimi fratres, atténdite magnitúdinem grátiæ, & agnóſcite quid Deus hómini dignátus eſt prærogáre. Chriſtus enim Dei Fílius, de vero Deo Deus verus, & unus cum Patre naturáliter Deus, ſemper ex ſeipſo ſanctos Angelos paſcit; ſed tamen angélicam natúram Dei Fílius non accépit. Ut autem ſuam caritátem Deus commendáret in nobis, Fílius ejus natúram noſtram ſuſcépit ex nobis; & Deus unigénitus, qui panis eſt Angelórum, ut étiam hóminum ſeipſum fáceret panem, ſimul hóminis & ánimam ſuſcépit & carnem. Accépit utramque veram, utramque ſanctam, utramque mundam. Accépit ánimam noſtrã ſine iniquitáte. Accépit carnem noſtram cum mortalitáte. Accépit ánimam juſtam, per quam noſtris animábus juſtítiam rédderet; carnem verò proptéreà dignátus eſt habére mortálem, ut ſecundùm ipſam móriens, mortem vínceret; ſecundùm ipſã étiam reſúrgeret, per quam noſtra quoque córpora ſuſcitáret.

℟. Qui ſanctíficat, & qui ſantificantur, ex uno omnes:* Unde débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miſéricors fíeret, ut repropitiáret delícta pópuli. ℣. Deus in terris viſus eſt, & cũ homínibus converſátus eſt: * Unde. *Hebr.* 2. *Baruch.* 3.

Lectio iij.

MAgnum myſtérium, dilectíſſimi fratres, magnum divínæ dilectiónis indíciũ. Homo Deum contemnens, à Deo diſceſſit: Deus hómines díligens, ad hómines venit. Diléxit ímpium, ut fáceret juſtum: diléxit infirmum, ut fáceret ſanum: diléxit perverſũ, ut fáceret rectum: diléxit mortuum, ut fáceret vivum. Et quid ámplius dicam? Quandóquidem Deus unigénitus humánam natúrã tantùm diléxit, ut eam non ſolùm à poteſtáte mali ángeli liberáret, verùm étiam in ſeipſo ſuper omnes bonos Angelos in Patris déxtera collocáret. Natúra enim quæ in primo hómine à malo ángelo captiváta fúerat, ipſa nunc in ſecundo ſuper omnes bonos ángelos regnat. Primus homo de terra terrénus, ſecundus homo de cœlo cœleſtis. Primum hóminem múlier, corruptâ mente, decépit: ſecundum hóminem virgo, incor-

ruptâ virginitáte, concépit. In primi hóminis cónjuge nequítia diáboli ſeductam depravávit mentem; in ſecundi autem hóminis matre grátia Dei & mentem íntegram ſervávit & carnem. Menti cóntulit firmíſſimam fidem: carni ábſtulit omníno libídinem. Quóniam ígitur miſerabíliter pro peccáto damnátus eſt homo, ídeò ſine peccáto mirabíliter natus eſt Deus homo.

℞. Deus ipſe prior dilexit nos, & miſit Fíliũ ſuum propitiatiónem pro peccátis noſtris: * Et nos cognóvimus, & credídimus caritáti quam habet Deus in nobis. ℣. Dixit Dóminus: Pópulus meus eſt, & factus eſt eis ſalvátor; in dilectióne ſua ipſe redémit eos: * Et. Glória. * Et nos. 1. *Joan.* 4. *Iſ.* 63.

[*Si nulla occurrat Dominica in triduo poſt Feſtum SS. Innocentium, hâc die, omiſſâ præcedenti Lectione, legitur ejus loco Evangelium Dominicæ intrà Octavam Natalis Domini, cum ſua Homilia, ut ſequitur.*

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo témpore; Erat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo; & benedixit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum in Iſrael. Et réliqua.

Homília ſancti Fulgéntii Epíſcopi.

Lib. 1. *ad Traſimund. Reg.* 4.

CErtum eſt penè omnes hæréticæ pravitátis errores hinc quibusdam multiplícitèr ſubrepſiſſe, dum magnũ pietátis ſacramentũ quod manifeſtátũ eſt in carne, nonnulli, aut non ſicut eſt, credunt, aut omníno non credunt: & ille lapis qui ab ædificántibus reprobátus, in caput factus eſt ánguli; quibusdam pravæ credulitátis cæcitáte poſſeſſis lapis offenſiónis & petra ſcándali efficitur. Unde non immérito, cum Símeon infantem Chriſtum gaudens ulnis meruiſſet geſtáre ſenílibus, mundánæ cernens adeſſe ſalvatiónis ac renovatiónis effectum, hoc de ipſo teſtátur: Ecce póſitus eſt hic in ruínam & in reſurrectiónem multórum. Ibi ergo malè credéntibus ruínam perfídia génerat, ubi recta credúlitas fidéles exaltat. In uno eodemque Chriſto, vero Dei veroque hóminis Fílio, minùs perſpiciéntium tenebrátur háctenus lippitúdo, in quo illuminátis veri lúminis claret manifeſta cognítio. Inde eſt quòd Judæus hóminem Chriſtum cæcus vidit, & cécidit; cui jam pridem Iſaías non déſtitit prædicáre: Aure audiétis, & non intelligétis; & videntes vidébitis, & non vidébitis. Qui verò eſſent non viſuri videntes, ſubſecútus oſtendit, dum Deum ex vírgine naſcitúrum evidenti vaticinatióne teſtátur. Audiens ergo Judæus, remanſit ſurdus; & videns, magis factus eſt cæcus, à quo nec veri Patris ſempiternus atque unigénitus Fílius créditur, & incorruptæ virginitátis fœcúnditas abnegátur.

℟. Iſrael in legem juſtítiæ non pervénit; offendérunt enim in lápidem offenſiónis, ſicut ſcriptum eſt: Ecce pono in Sion lápidem offenſiónis; * Et omnis qui credit in eum, non confundétur. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem probátum, angulárem, pretióſum, in fundamento fundátum; * Et omnis qui credit. Glória. * Et omnis qui credit. *Rom.* 9. *Iſ.* 28.

AD LAUDES, poſt Hymnum, ℣. Dómine. *Ad* Benedict. *Ant.* Ecce póſitus eſt. *Oratio,* Omnípotens ſempiterne Deus. 245.]

AD VESPERAS, fit commem. de S. Sylveſtro, Papa.

Ant. Elégit ipſum Dóminus ab omni vivente offerre ſacrifícium Deo, incenſum & bonum odórem pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Orat. Deus, qui ſacrũ. 253.

Deinde ſanctæ Columbæ, Virginis & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus. xlj. *Oratio*, Deus, qui inter cétera. xliv.

DIE XXXI. DECEMBRIS.

DE OCTAVA.

AD NOCTURNUM.

Ant. 6. F. Deus Fílium ſuum miſit benedicentem vobis, ut convertat ſe unusquisque à nequítia ſua. *Act.* 3.

Ant. 5. a. Hic eſt lapis qui factus eſt in caput ánguli; & non eſt in álio áliquo ſalus. *Act.* 4.

Ant. 3. c. Vobis honor credéntibus; non credéntibus autem factus eſt lapis offenſiónis, & petra ſcándali. 1. *Petr.* 2.

℣. A Dómino factum eſt iſtud: ℟. Et eſt mirábile in óculis noſtris. *Pſ.* 117.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 5.

JUſtificáti ergo ex fide, pacem habeámus ad Deum per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, per quem & habémus acceſſum per fidem in grátiam iſtam in qua ſtamus, & gloriámur in ſpe glóriæ filiórum Dei. Non ſolùm autem, ſed & gloriámur in tribulatiónibus; ſcientes quòd tribulátio patiéntiã operátur, patiéntia autem probatiónem, probátio verò ſpem: ſpes autem non confundit; quia cáritas Dei diffúſa eſt in córdibus noſtris per Spíritum ſanctum qui datus eſt nobis. [*] Ut quid enim Chriſtus, cùm adhuc infirmi eſſémus, ſecundùm tempus pro ímpiis mórtuus eſt? Vix enim pro juſto quis móritur: nam pro bono fórſitan quis áudeat mori. Commendat autem caritátem ſuam Deus in nobis; quóniam, cùm adhuc peccatóres eſſémus, ſecundùm tempus Chriſtus pro nobis mórtuus eſt: multò ígitur magìs nunc juſtificáti in ſánguine ipsíus, ſalvi érimus ab ira per ipſum. [**] Si enim cùm inimíci eſſémus, reconciliáti ſumus Deo per mortem Fílii ejus; multò magìs reconciliáti, ſalvi érimus in vita ipsíus. Non ſolùm autem, ſed & gloriámur in Deo per Dóminum

noſtrum Jeſum Chriſtum, per quem nunc reconciliatiónem accépimus. Proptereà ſicut per unum hóminem peccátum in hunc mundum intrávit, & per peccátũ mors; & ita in omnes hómines mors pertransívit, in quo omnes peccavérunt.

℟. Impléti ſunt dies Maríæ ut páreret; * Et péperit fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet fílium. * Et péperit. *Luc.* 2. *Iſ.* 7.

Sermo ſancti Hilárii Epíſcopi. *L. 2. de Trin. n.* 24. *&* 25.

Lectio ij.

DEi imágo inviſíbilis pudórem humáni exórdii non recuſávit, & per conceptiónem, partum, vagítum, cunas, omnes natúræ noſtræ contumélias transcucurrit. Quid tandē dignum à nobis tantæ dignatiónis affectui rependétur? Inenarrábilis à Deo oríginis unus unigénitus Deus, in corpúsculi humáni formam ſanctæ Vírginis útero inſertus accreſcit. Qui ómnia cóntinet, & intrà quem & per quem cuncta ſunt, humáni partûs lege profertur; & ad cujus vocem Archángeli atque Angeli tremunt, cœlum & terra & ómnia mundi hujus reſolvuntur elementa, vagítu infántiæ audítur. Qui inviſíbilis & incomprehensíbilis eſt, non viſu, ſenſu, tactuque moderandus, cunis eſt obvolútus. Hæc ſi quis indigna Deo récolet, tantò ſe majóris beneficii obnóxium confitébitur, quantò minùs hæc Dei convénerint majeſtáti. Non ille éguit homo éffici, per quem homo factus eſt: ſed nos egúimus, ut Deus caro fíeret, & habitáret in nobis. Humílitas ejus noſtra nobílitas eſt, contumélia ejus honor noſter eſt: quod ille Deus in carne conſiſtens, hoc nos viciſſim in Deum ex carne renováti.

℟. Natus eſt vobis hódie ſalvátor, qui eſt Chriſtus Dóminus, in civitáte David; & hoc vobis ſignum: * Inveniétis infantem pannis involútum, & póſitum in præſépio. ℣. Nolíte metúere, quia Dóminus Deus veſter in médio veſtrî eſt, ut éruat vos: * Inveniétis. *Luc.* 2. *Deut.* 20.

De S. Sylveſtro, & de ſancta Columba,

Lectio iij.

SYlveſter, Eccléſiæ Románæ Préſbyter, tantâ cum laude in eo múnere ſe geſſit, ut poſt Melchíadem Póntifex fúerit electus. Hujus tempóribus Concílium Areláte coactum eſt è diverſis Gálliæ, Itáliæ, Africæ, Hiſpániæ, Britanniæque Provínciis; in quo inter ália ſtatútum eſt, ut uno eodemque die Paſcha per orbem univerſum peragerétur. De non repetendo hæreticórum baptíſmate lex quoque ſancíta eſt contra Donatiſtas; cui Concílio cùm Sylveſter adeſſe non potuiſſet, ad eum hiſce verbis Patres ſcripſérunt: Utinam, frater dilectiſſime, intereſſe tanti feciſſes! te páriter nobiſcum judicante, cœtus noſter majóre lætítiâ exul-

taſſet. Rogábant inſuper, ut quæ in Concilio geſta eſſent, necnon éditi cánones, per eum qui majóres Diœcéſes tenébat, ómnibus inſinuarentur. Ipſo étiam Pontífice, datâ orbi per Conſtantínum pace; cùm in Chriſti divinitátem Arii impíetas erupiſſet, Concílium œcuménicum apud Nicæam Bithyniæ coactû eſt, cui ſynodo Sylveſter intereſſe non pótuit; ſed qui ab eo miſſi ſunt, ejus vice præfuérunt. Sylveſter deinde per plures adhuc annos offício perfunctus, óbiit circa annum Dómini trecentéſimum trigéſimum quintum. ¶ Eódem die célebris eſt Sénonis in Gálliis páſſio ſanctæ Columbæ vírginis, quæ Aureliáno júdice vel príncipe, pro fídei & caſtitátis defenſione, ſuperátis ígnibus, gládio cæſa eſt. Hæc in eádem urbe, jam à ſéptimo ſéculo, inſigne ſui nóminis monaſtérium hábuit, in quo beátus Lupus Senonenſis Antiſtes, ad pedes ſanctæ Mártyris, ſibi parávit ſepulcrum. Paríſiis verò, eódem fermè témpore dicátam Deo ſub ejus título Baſílicam ſanctus Audoénus in vita ſancti Elígii commémorat. Dénique revelátis ſub Venilóne Senonenſi Antíſtite, nono ſéculo, ejus Relíquiis, non ſolùm in Gállia, ſed & in Itália paſſim & Hispánia, celebérrimâ veneratióne, nóminis ejus memória propagáta eſt.

℟. Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis: * Et vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi Unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritátis. ℣. Cùm nox in ſuo curſu médium iter habéret, omnípotens Sermo tuus, Dómine, de cœlo à regálibus ſédibus proſilívit: * Et vídimus. Glória. * Et vídimus. *Joan.* 1. *Sap.* 18.

AD LAUDES, ſit commemoratio ſancti Sylveſtri,

Ant. Ego ſum óſtium: per me ſi quis introíerit, ſalvábitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páſcua invéniet. *Joan.* 10.

℣. Elégit Dóminus ſervum ſuum, ℟. Páſcere hæreditátem ſuam. *Pſ.* 77.

Oratio.

Deus, qui ſacrum miniſtérium fidéliter exequentes, in gáudium Dómini ſui tríbuis benignus intráre: da nobis, interceſſióne beáti Sylveſtri Pontíficis tui, ut in módico fidéles, mercédem magnam, quæ ipſe es, cónſequi mereámur; Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

Deinde ſanctæ Columbæ; *Ant.* Factus eſt. ℣. Hæréditas. *Oratio*, Deus qui inter cétera. xliv.

VESPERÆ de Feſto ſeq.

[*Si autem in aliqua Eccleſia Vesperæ non ſint hodie de Circumciſione, propter occurſum majoris Solemnitatis, Pſal. & Ant. ſunt de Natali Domini, ut in reliquis diebus intrà Octavam: Capit. verò & reliqua, de Feſto Annuali aut Solemnimajore occurrente, cum commemoratione de Circumciſione tantùm.*]

DIE I. JANUARII.

IN FESTO

CIRCUMCISIONIS DOMINI,

ET OCTAVA NATALIS EJUS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 6. F. PArvulus natus eſt nobis, & Filius datus eſt nobis: & factus eſt principátus ſuper húmerū ejus. *Iſ.* 9.

Ant. 5. C. Vocábitur nomen ejus, Admirábilis, Conſiliárius, Deus, Fortis, Pater futúri ſéculi, Princeps pacis. *Iſ.* 9.

Ant. 1. g. Super ſólium David, & ſuper regnum ejus ſedébit; ut confirmet illud, & corróboret in juſtítia usque in ſempiternum. *Iſ.* 9.

Ant. 3. a. Iſrael ſalvátus eſt in Dómino ſalúte ætérnâ: non confundémini usque in ſéculum ſéculi. *Iſ.* 45.

Ant. 4. E. Dóminus judex noſter, Dóminus légifer noſter: ipſe ſalvábit nos. *Iſ.* 33.

Capitulum. Rom. 8.

QUod impoſſíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem, Deus Fílium ſuum mittens in ſimilitúdinem carnis peccáti, & de peccáto damnávit peccátum in carne; ut juſtificátio legis impleréturin nobis, qui non ſecundùm carnem ambulámus, ſed ſecundùm ſpíritum.

℟. Habitávit in nobis Verbum plenum grátiæ & veritátis: & de plenitúdine ejus nos omnes accépimus; quia lex per Móyſen data eſt: * Grátia & véritas per Jeſum Chriſtum facta eſt. ℣. Legem mandávit Móyſes in præceptis juſtitiárum, & hæreditátem dómui Jacob: * Grátia. Glória Patri. * Grátia. *Joan.* 1. *Eccli.* 24.

Hymnus.

DEbilis ceſſent elementa legis:
Sat diu mentes timor occupávit;
Fœdus æterni ſtabilíre Jeſus
Cœpit amóris.
Sole de vero rádius, paterni
Lúminis purus ſine nube ſplendor,
Probra peccáti puer ecce tinctus
Sánguine præfert.

Stillat exciſos púeri per artus
Efficax noxas abolére ſanguis:
Obligat morti pretióſa totum
Stilla cruórem.
Hæc dies nomen tibi comparávit,
O Puer, pronus quod adóret orbis;
Et ſimul dici, ſimul ipſe Jeſus
Incipis eſſe.
Summa laus Patri; ſimul æqua Nato,
Qui ſuo mundum rédimit cruóre:
Par ſit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Exaltábitur Deus fortis ſalútis meæ: ℟. Proptéreà nómini tuo cantábo. 2. *Reg.* 22.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Propter nímiam caritátem ſuam, quà dilexit nos Deus, convivificávit nos in Chriſto, cujus grátiâ eſtis ſalváti, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. *Epheſ.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Oct. S. Stephani, Ant. Póſitis. ℣. Poſuérunt. 225. *Orat.* Da nobis. 223.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria.

Ant. 2. D. Ego lux in mundum veni; ut omnis qui credit in me, in ténebris non máneat. Allelúia. *Joan.* 12.

Hymnus, Mundi ſalus. 29.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. g. Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminem venientem in hunc mundum; & lux in ténebris lucet. Allelúia. *Joan.* 1.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fílium Dei factum ex mulíere, factum ſub lege, * Veníte, adorémus. *Gal.* 4.

Pſ. 94. Veníte, exultémus Dómino. 2.

Hymnus.

Felix dies, quam próprio
Jeſus cruóre cónſecrat!
Felix dies quâ géſtiit
Opus ſalútis ággredi!
Vix natus, ecce lácteum
Profundit Infans ſánguinem;
Libámen eſt hoc fúneris,
Amóris hoc prælúdium.
Intrans in orbem, jam Patris
Mandáta promptus éxequi,
Statum præóccupat diem,
Et quà poteſt ſit víctima.
Amóre ſe facit reum,
Pœnaſque ſolvit ínnocens;
Sub lege factus légifer,
A lege nos ut éximat.
Quo Chriſtus ictu læditur,
Lex abrogáta cóncidit;
Et íncipit lex ſánctior,
Manſúra ſemper cáritas.
Tu, Chriſte, quod non eſt tuum
Noſtro recíde péctore:
Inſcríbe nomen, íntimis
Inſcríbe legem córdibus.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. *C.* Quid eſt homo.

In Pſ. Dómine, Dóminus noſter. 40. *Ant.* Quid eſt homo, quòd memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis.

Ant. 4. *D.* Propter.

In Pſ. Salvum me fac. 98.

Ant. Propter gémitum páuperum nunc exurgam, dicit Dóminus: ponam in ſalutári.

Ant. 2. D. Holocauſtum.

In Pſ. Expectans. *cum ſua diviſione.* 108. *Ant.* Holocauſtum pro peccáto non poſtulaſti; tunc dixi: Ecce vénio.

℣. Protector noſter áſpice, Deus; ℟. Et réſpice in fáciem Chriſti tui. *Pſ.* 83.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 17.

Dixit Deus ad Abraham: Et tu ergo cuſtódies pactum meum, & ſemen tuum poſt te in generatiónibus ſuis. Hoc eſt pactum meum quod obſervábitis inter me & vos, & ſemen tuum poſt te: Circumcidétur ex vobis omne masculínum; & circumcidétis carnem præpútii veſtri, ut ſit in ſignum fœderis inter me & vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne masculínum in generatiónibus veſtris. Tam vernáculus, quàm emptítius circumcidétur, & quicumque non fúerit de ſtirpe veſtra; eritque pactum meum in carne veſtra in fœdus æternum. Másculus cujus præpútii caro circumcíſa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo ſuo; quia pactum meum írritum fecit.

℟. Semen Abraham ſervi Dómini, fílii Jacob electi ejus: ipſe Dóminus Deus noſter. * Memor fuit verbi quod dispóſuit ad Abraham, & ſtátuit illud Jacob in præceptum, & in teſtamentum æternum. ℣. Dico Chriſtum Jeſum miniſtrum fuiſſe circumciſiónis propter veritátem Dei, ad confirmandas promiſſiónes patrũ: * Memor. *Pſ.* 104. *Rom.* 15.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio ij. Cap. 2.

Circumcíſio quidem prodeſt, ſi legem obſerves; ſi autem prævaricátor legis ſis, circumcíſio tua præpútium facta eſt. Si ígitur præpútium juſtítias legis cuſtódiat, nonne præpútium illíus in circumciſiónem reputábitur? & judicábit id quod ex natúra eſt præpútium, legem conſummans, te qui per litteram & circumciſiónem prævaricátor legis es? Non enim qui in manifeſto, Judæus eſt; neque quæ in manifeſto, in carne, eſt circumcíſio: ſed qui in abſcóndito, Judæus eſt; & circumcíſio cordis in ſpíritu, non litterâ: cujus laus non ex homínibus, ſed ex Deo eſt.

℟. Novus homo renovátur in agnitiónem ſecundùm imáginem ejus qui creávit illum, * Ubi non eſt Gentílis & Judæus, circumcíſio & præpútium; ſed ómnia & in ómnibus Chriſtus. ℣. Dicit Dóminus Deus: Quæ prima fuérunt, ecce venérunt; nova quoque ego annúntio, * Ubi. *Coloſſ.* 3. *Iſ.* 42.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

Lectio iij. Cap. 3.

Si data eſſet lex quæ poſſet vivificáre, verè ex lege eſſet juſtítia. Sed conclúſit

Scriptúra

Scriptúra ómnia ſub peccáto, ut promíſſio ex fide Jeſu Chriſti darétur credéntibus. Priùs autem quàm veníret fides, ſub lege cuſtodiebámur conclúſi in eam fidem quæ revelanda erat. Itaque lex pædagógus noſter fuit in Chriſto, ut ex fide juſtificémur. At ubi venit fides, jam non ſumus ſub pædagógo; omnes enim Fílii Dei eſtis per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicumque enim in Chriſto baptizáti eſtis, Chriſtum induiſtis. Non eſt Judæus, neque Græcus: non eſt ſervus, neque liber: non eſt máſculus, neque fémina; omnes enim vos unum eſtis in Chriſto Jeſu. Si autem vos Chriſti, ergo ſemen Abrahæ eſtis, ſecundùm promiſſiónem hærédes.

℟. Ille eſt caput omnis principátûs & poteſtátis, * In quo & circumcíſi eſtis circumciſióne non manu factâ, in expoliatióne córporis carnis, ſed † In circumciſióne Chriſti. ℣. Non adjíciet ultrà, Sion, ut pertránſeat per te incircumcíſus: rediméminì, dicit Dóminus, * In quo. Glória Patri. † In circumciſióne. *Coloſſ.* 2. *Iſ.* 52.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Dóminus.

In Pſ. Deus noſter. 128.

Ant. Dóminus virtútum nobiſcum, ſusceptor noſter Deus Jacob.

Ant. 3. c. Deus.

In Pſ. Deus miſereátur. 91.

Ant. Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: terra dedit fructum ſuum.

Ant. 1. g. Deus rex noſter,

In Pſ. Ut quid. *cum ſua diviſione*, 130. *Ant.* Deus rex noſter operátus eſt ſalútem in médio terræ.

℣. Ipſe rédimet Iſrael ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Pſ.* 129.

Sermo ſancti Bernardi Abbátis.

Serm. 1. *in Circumciſ. n.* 2.

Lectio iv.

Magnum & mirábile ſacramentum! Circumcíditur Puer, & vocátur Jeſus. Quid ſibi vult iſta connéxio? Circumcíſio nempe ſalvandi pótiùs quàm Salvatóris eſſe vidétur; & Salvatórem circumcídere decet, quàm circumcídi. Sed agnoſce Mediatórem Dei & hóminum, qui ab ipſo nativitátis ſuæ exórdio, divínis humána ſóciat, ima ſummis. Náſcitur ex mulíere, ſed cui fœcunditátis fructus ſic accédat, ut non décidat flos virginitátis: pannis invólvitur, ſed panni ipſi angélicis láudibus honorantur: abscónditur in præſépio, ſed próditur radiante ſtellâ de cœlo. Sic & circumcíſio veritátem ſusceptæ probat humanitátis; & nomen quod eſt ſuper omne nomen, glóriam índicat majeſtátis.

℟. Deus noviſſimè diébus iſtis locútus eſt nobis in Fílio; * Qui cùm ſit ſplendor glóriæ Patris, portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, tantò mélior Angelis eſt effectus, quantò differéntiùs præ illis nomen hæreditávit. ℣. Qui ambulávit in ténebris, & non eſt lumen ei, ſperet in nó-

æternam. ℣. Benedictiónem dabit Legiſlátor : ibunt de virtúte in virtútem ; * Ut. *Rom.* 5. *Pſ.* 83.

Lectio ix.

CUm ergo illum víderis ſerváre legem , cave offendáris ; nec inter ſervos líberum cólloca , ſed divíni consílii altitúdinem pótiùs mente réputa. Igitur cùm octáva dies advenìſſet , quâ die carnis circumcíſio ex legis præſcripto fíeri ſolébat , nomen áccipit , nimírum Jeſus , quod expónitur , Salus pópuli. Sic enim Deus & Pater nominári Fílium ſuum vóluit ex mulíere ſecundùm carnem génitum. Tunc enim certè factus eſt ſalus pópuli , nec uníus tantùm, ſed multórum ; quin & ómnium géntium , ac univerſæ terræ. Eódem ígitur témpore, circumcíſus eſt, & nomen accépit.

℟. Non eſt in álio áliquo ſalus ; * Nec enim áliud nomen eſt ſub cœlo datum homínibus , in quo opórteat nos ſalvos fíeri. ℣. Omnis qui invocáverit nomen Dómini , ſalvus erit ; * Nec enim. Glória Patri. * Nec enim. *Act.* 4. *Joel.* 2.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino , & benedícite nómini ejus: ℟. Annuntiáte de die in diem ſalutáre ejus. *Pſ.* 95.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica , Canticum de Nat. Domini , 214.

Ant. 8. G. ANgelus Dómini appáruit Joſeph , dicens : Páriet María Fílium ; & vocábis nomen ejus , Jeſum. *Matth.* 1.

Ant. 4. E. Non cognoſcébat eam , donec péperit Fílium ſuum primogénitũ. *Matth.* 1.

Ant. 1. f. Conſummáti ſunt dies octo ut circumciderétur Puer. *Luc.* 2.

Ant. 7. a. Vocátum eſt nomen ejus Jeſus , quod vocátũ eſt ab Angelo , priuſquàm in útero conciperétur. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Omnes Prophétæ teſtimónium pérhibent , remiſſiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes qui credunt in eum. *Act.* 10.

Capitulum. Tit. 2.

SAlvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis , ut nos redímeret ab omni iniquitáte , & mundáret ſibi pópulum acceptábilem , ſectatórem bonórum óperum.

Hymnus.

NOxium Chriſtus ſimul introívit
 Innocens orbem : Pater, inquit , adſum ;
 Víndices poſcat (vénio parátus)
 Ultio pœnas.
Non placet fuſus cruor hoſtiárum :
 Quod mihi aptaſti , Pater , ecce corpus ;
 Agnus implébo móriens figúras
 Verus inánes.
Dixit ; & Patris venerátus iram ,
 Súſtinet vulnus sílicis cruentæ :
 Et jugum legis ſubit ipſe , ſervis
 Ut juga demat.

Jam nihil carnem ſpoliáre prodeſt;
Sed malas cordis reſecáre fibras,
Hoc opus: tali nova ſanciuntur
Fœdera lege.
Summa laus Patri, ſimul æqua Nato,
Qui ſuo mundum rédimit cruóre:
Par ſit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Apud Dóminum misericórdia, ℟. Et copióſa apud eum redémptio. *Pſ.* 129.

Ad Benedictus *Ant.* 2. D. Cùm mórtui eſſétis in delictis, & præpútio carnis veſtræ, convivificávit vos cum Chriſto, donans vobis ómnia delicta. Allelúia. *Coloſſ.* 2.

Oratio.

DEus, qui pro nobis homo factus, hodiernâ die circumcídi, & Salvatóris nomen accípere voluiſti: concéde propítius, ut carnis renuntiantes opéribus, ſalútis ætærnæ præmium per invocatiónem ſancti tui nóminis conſequámur; Qui vivis & regnas.

Fit Commem. de Oct. S. Stephani. Ant. Exclamantes. ℣. In die. *Oratio.* Da nobis. 223.

AD HORAS, Pſ. de Dom.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Angelus.

In ℟. *br.* ℣ Qui natus es * de María Vírgine.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Non cógnoſcébat.

Capitulum. Iſaiæ 62.

DIcite filiæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: ecce merces ejus cum eo, & opus ejus coram illo. Et vocábunt eos, Pópulus ſanctus, redempti à Dño.

℟. *br.* Miſit verbum ſuum, * & ſanávit eos, * Allelúia, allel. Miſit. ℣. Et erípuit eos * de interitiónibus eórum, * Allelúia. Glória. Miſit. *Pſ.* 106.

℣. Ipſe eſt Deus miſéricors; ℟. Et propítius fiet peccátis eórum. *Pſ.* 77.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Conſummáti ſunt.

Capitulum. Epheſ. 1.

GRatificávit nos Deus in dilecto Fílio ſuo, in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus, remiſſiónem peccatórum ſecundùm divítias grátiæ ejus quæ ſuperabundávit in nobis.

℟. *br.* Salvávit eos Dñus * de manu odiéntium, * Allelúia, allel. Salvávit. ℣. Et redémit eos * de manu inimíci, * Allel. Glória. Salvávit. *Pſ.* 105.

℣. Notas fácite in pópulis adinventiónes ejus: ℟. Meméntóte quóniam excelſum eſt nomen ejus. *Cant. Iſ.* 12.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Omnes prophétæ.

Capitulum. Rom. 10.

OMnis qui credit in illum, non cōfundétur. Non enim eſt diſtinctio Judæi, & Græci: nam idem Dñus ómniū, dives in omnes qui ínvocant illum. Omnis enim quicumque invocavérit nomen Dñi, ſalvus erit.

℟. *br.* Sperent in te * qui novérunt nomen tuum, * Allel. allel. Sperent ℣. Quóniam non dereliquiſti * quærentes te, Dñe, * Allel. Glória. Sperent. *Pſ.* 9.

℣. Propter glóriam nóminis

tui, Dómine: libera nos: & et propitius eſto peccatis noſtris, propter nomen tuum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

I[illegible] *om.* [illegible]

Pſ. Confitémini... quóniam... 3.

Ant. 1. C. CHriſtum Jeſum propóſuit Deus propitiatiónem per fidem in ſánguine ipſius. *Rom.* 3.

Ant. 2. D. Redémit nos de maledictióne legis, ut in géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Chriſto Jeſu. *Galat.* 3.

Ant. 3. a. Ipſe eſt pax noſtra, legem mandatórum decrétis evacuans, ut duos condat in ſemetipſo in unum novum hóminem. *Epheſ.* 2.

Ant. 4. *D* Cognóvit Dñus qui ſunt ejus; & discédat ab iniquitáte, omnis qui nóminat nomen Dómini. 2. *Tim.* 2.

Ant. 5. C. Nemo poteſt dícere, Dóminus Jeſus, niſi in Spíritu ſancto. 1. *Cor* 12.

Capitulum. Coloſſ. 3.

OMne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti, grátias agentes Deo & Patri per ipſum

Hymnus.

VIctis ſibi cognómina
Sumant tyranni géntibus:
Tu, Chriſte, quanto dígnius
Ab his capis quos líberas?
Non álterum mortálibus
Ægris quod ínvocent datum,
Reſúrgerent quo mórtui,
Perennè per quod víverent.
Tanti quod illi cónſtitit,
Toto quod emptum ſánguine,
Noſtro-ne turſum crímine
Inſána gens delébimus?
Sacro pati pro nómine
Summi ſit inſtar múneris:
Amára non mors ámpliùs,
Fit mors per hoc amábilis.
Tu qui vocári ſúſtines,
Jeſu, ſalus mortálium,
Audi vocantes nos, tuo
Qui gloriámur nómine.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempitérna ſécula. Amen.

℣. Salvávit eos propter nomen ſuum; ℟. Ut notam fáceret poténtiam ſuam. *Pſ.* 105.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Vitam ætérnam dedit nobis Deus: & hæc vita in Fílio ejus eſt; ut ſciátis quóniam vitam habétis ætérnam, qui créditis in nómine Fílii Dei. 1. *Joan.* 5.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Comm. de die Oct. S. Stephani, per Ant. Mitto ad vos prophétas & ſapientes: & ex illis occidétis & flagellábitis in ſynagógis veſtris, & perſequémini; ut véniat ſuper vos omnis ſanguis juſtus qui effúſus eſt ſuper terram. *Matth.* 23.

℣. Miſit ante eos virum. ℟. Elóquium Dómini inflammávit eum. *Pſ.* 104.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani ſánguine dedicaſti; tríbue, quæſumus, ut pro nobis interceſſor exiſtat, qui pro ſuis étiam perſecutóribus exorávit Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, Fílium tuum, qui tecum.

[*Si ſit Sabbatum, additur comm. de Dom. inter Circumc. & Epiph. Ant.* Aſcendet. ℣. Vidérunt, *infrà* 269. *Or.* Deus, qui. 272.]

AD

COMPLETORIUM.
i & Capit. de Domini-
qua ut ſuprà, 255.
ABBATIS
: DOMINICAS
cumciſione ad Præ-
ationem Domini.
iùs occurrat Septuag.)
SP. Antiph. & Pſ. de
), *niſi aliter notetur.*
ulum. Iſaïæ. 48.
e exultatiónis annun-
audítum fácite hoc, &
lud usque ad extréma
ícite: Redémit Dó-
rvum ſuum Jacob.

Hymnus.

um, quod ante ſécu-
:erno náſceris,
ıomo ſub témpore
is prodis ſinu.
rumpis vínculum,
: Adámus néxuit:
uod ille pérdidit:
tecum náſcitur.
ıra diſcis pérpeti
re par ſontes fuit:
ıti, flétibus
in cunis puer.
ıper, indigéntiâ
iâ ditéſcimus:
iis & lácrymis
ıvas mundi ſcelus.
opertus vílibus
ecumbens in ſpecu:
uperbis; & Deum
ecus non dédecent!
e miſſus, pérditi
is es mundi ſalus,
íre non ſinas
emis labóribus.
ıtus es de Vírgine,
ſit glória
e, cumque Spíritu,
rna ſécula. Amen.

℣. Vidérunt omnes términi terræ ℟. Salutáre Dei noſtri. *Pſ.* 97.

Ad Magníficat. *Antiph. & Oratio, ut infrà in quolibet Sabbato.*

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio.*

DOMINICIS
A Circumciſione ad Præſentationem Domini.
(*Niſi priùs occurrat. Septuag.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* I.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FAc, Chriſte, noſtrî grátiâ
Defunćte tot labóribus,
Ut mente gratâ, ſic piis
Hos prædicári cántibus.
Caſtæ parentis in ſinu
Inclúſus ardébas pati:
Æternus ut diſcas mori,
Mortále corpus índuis.
Vix natus, imbellis puer,
Acúta ſentis frígora;
En vile pro molli thoro
Fœnum tibi ſuppónitur.
Amóre te facis reum:
Fers ſponte pœnas ínnocens;
Nec éximis te légibus,
Suprémus ipſe légifer.
Qui primus excíſâ cruor
E parte ſtillat córporis,
Membris micans ex ómnibus,
Torrentis inſtar próruet.
Qui mucro lactentes necat,
Idem tuum pectus fodit;
Et quo cadébant párvuli,
Hoc tu cadébas vúlnere.
Exul Deus promptâ fugâ
Tuæ ſalúti cónſulis;
Intras Pharon verax Deus,

Miſtus diis mendácibus.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Ant. Pſalmi & ℣℣℣. ut in Pſalterio.

Lect. & ℟℟℟. ut infrà, in qualibet Dominica.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in Rege ſuo: ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Pſ.* 149.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 5. C. VEnit Fílius hóminis quærere & ſalvum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

Ant. 2. D. In própria venit, & ſui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Quotquot recepérunt eum, dedit eis poteſtátem fílios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuum frátribus meis. *Hebr.* 2.

Ant. 8. c. Partícipes Chriſti effecti ſumus; ſi tamen inítium ſubſtántiæ ejus usque ad finem firmum retineámus. *Hebr.* 3.

Capitulum. Epheſ. 4.

OCcurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti; ut jam non ſimus párvuli fluctuantes, & circumferámur omni vento doctrínæ.

Hymnus.

DIvíne, crescébas, Puer;
Crescendo discébas mori:
Hæc deſtináta tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.

Satus Deo, volens tegi,
Elégit obscúrum patrem:
Qui fecit æternas domos,
Domo latet ſub páupere.

Cœlum manus quæ ſúſtinent,
Fabrile contrectant opus;
Suprémus aſtrórum Parens
Fit ipſe vilis ártifex.

Tremenda cujus præpetes
Mandáta portant Spíritus,
Cui pronus orbis ſúbditur,
Se ſponte fabro ſúbjicit.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Intende, prósperè procéde; ℟. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant. & Oratio, infrà in qualibet Dominica.*

Deinde, à die ij. Januarii usque ad Præſ. Domini, exceptis Feſto & Octavâ integrâ Epiphaniæ, & Feſtis Annualibus & Solemnibus, (ſi quæ occurrant) fit commem. de Vírgine Deipara, per Ant. ℣. & Orat, ut ſequitur.

Ant. Péperit María Fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus eſt in ea; ℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigeniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine, ut ejuſdem Dei genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci, & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur; Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 5. C. Venit.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

Canon, ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. In própria venit.

Capitulum. Jerem. 14.

EXpectátio Iſrael, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, quare quaſi colónus futúrus es in terra, & quaſi viátor declínans ad manendum? Quare futúrus es velut vir vagus, ut fortis qui non poteſt ſalváre?

Ante Epiphaniam, ſequens ℟. *cantatur cum duplici* Allelúia. *in fine; & ſic ad Sextam & Nonam.*

℟. *br.* Salvábis me, Dómine, * A contradictiónibus pópuli mei. Salvábis. ℣. Custódies me * in caput géntium, * A contradictiónibus. Glória Patri. Salvábis. 2. *Reg.* 22.

℣. Tu, Dómine, ſuſceptor meus es; ℟. Glória mea, & exaltans caput meum. *Pſ.* 3.

Oratio, ut infrà, in qualibet Dominica, niſi aliter notetur.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Quotquot.

Capitulum. Epheſ. 1.

PRædeſtinávit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jeſum Chriſtum in ipſum, ſecundùm propóſitum voluntátis ſuæ in laudem glóriæ grátiæ ſuæ.

℟. *br.* Ipſe invocábit me: * Pater meus es tu. Ipſe invocábit. ℣. Deus meus * & ſuſceptor ſalútis meæ, * Pater. Glória Patri. Ipſe.

℣. Ego primogénitum ponam illum. ℟. Excelſum præ régibus terræ. *Pſ.* 88.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Partícipes.

Capitulum. 1. Cor. 15.

PRimus homo de terra, terrénus: ſecundus homo de cœlo, cœleſtis: qualis terrénus, tales & terréni; & qualis cœleſtis, tales & cœleſtes. Igitur ſicut portávimus imáginem terréni, portémus & imáginem cœleſtis.

℟. *br.* Exultávit ut gigas * Ad currendam viam. Exultávit. ℣. A ſummo cœlo * egréſſio ejus, * Ad. Glória Patri. Exultávit.

℣. Occurſus ejus usque ad ſummum ejus; ℟. Nec eſt qui ſe abscondat à calóre ejus. *Pſ.* 18.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 8. *G.* NOn miſit Deus Fílium ſuum in mundum, ut júdicet mundum, ſed ut ſalvétur mundus per ipſum. *Joan.* 3.

Ant. 5. C. Quē miſit Deus, verba Dei lóquitur; non enim

ad menſúram dat Deus Spíritum. *Joan.* 3.

Ant. 4. E. Pater díligit Fílium, & ómnia dedit in manu ejus. *Joan.* 3.

Ant. 7. d. Quæcumque Pater fécerit, hæc & Fílius ſimíliter facit; Pater enim ómnia demonſtrat ei quæ ipſe facit. *Joan.* 5.

Ant. 2. D. Qui verbum meum audit, & credit ei qui miſit me, habet vitam ætérnam. *Joan.* 5.

Capitulum. Act. 10.

VErbum miſit Deus fíliis Iſrael, annúntians pacem per Jeſum Chriſtum: hic eſt ómnium Dóminus.

Hymnus.

CHriſtus tenébris óbſitam
Luſtrando Judæam docet:
Gens obſtináto péctore
Chriſtum docentem réſpuit.

Seſe Deum ſignis probat:
Surgunt ſepulcris córpora;
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cœco dies.

Gens dura, flecti néſcia,
Aures ſacris ſermónibus
Obtúrat; & ſolem fugit,
Amóre noctis pérdita.

Nos lumen ambímus, Patris
In quo refulget cláritas:
Ne méntibus ſubrépere
Tetram ſinas calíginem.

Nunquam recédas à piis,
Lux ſempiterna, córdibus;
Te veritáte fúlgeant,
Te caritáte férveant.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Tu es ipſe rex meus, & Deus meus, ℟. Qui mandas ſalútes Jacob. *Pſ.* 43.

Ad Magníſic. *Ant. & Oratio infrà, in qualibet Dominica.*

Deinde fit Commem. de Virgine Deipara, ut dictum eſt in Laudibus, per Ant. ℣. & Orat. ſequentes.

Ant. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. Quinimmo, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine, ut ejuſdem Dei Genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci, & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur; Per eundem.

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio.*

IN FERIIS
A Circumciſione ad Præſentationem Domini.

(*Niſi priùs occurrat Septuag.*)

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FAc, Chriſte, noſtrî grátiâ
Defuncte tot labóribus,
Ut mente gratâ, ſic piis
Hos prædicári cántibus.

Caſtæ parentis in ſinu
Inclúſus ardébas pati:

Æternus ut diſcas mori,
Mortále corpus índuis.
Vix natus, imbellis puer,
Acúta ſentis frígora;
En vile pro molli thoro
Fœnum tibi ſuppónitur.
Amóre te facis reum:
Fers ſponte pœnas ínnocens;
Nec éximis te légibus,
Suprémus ipſe légifer.
Qui primus excíſâ cruor
E parte ſtillat córporis,
Membris micans ex ómnibus,
Torrentis inſtar próruet.
Qui mucro lactentes necat,
Idem tuum pectus fodit;
Et quo cadébant párvuli,
Hoc tu cadébas vúlnere.
Exul Deus promptâ fugâ
Tuæ ſalúti cónſulis;
Intras Pharon verax Deus,
Miſtus diis mendácibus.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſalmi, Antiph. & ℣. de Pſalterio.

Lectiones de Scriptura occurrente. ℞℞℞. *ſumuntur alternatim de I. & II. Nocturno Dominicæ occurrentis.*

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in Rege ſuo: ℞. Laudent nomen ejus in choro. *Pſ.* 149.

AD LAUDES.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Epheſ. 4.

OCcurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti; ut jam non ſimus párvuli fluctuantes, & circumferámur omni vento doctrinæ.

Hymnus.

DIvíne, crescébas, Puer;
Creſcendo diſcébas mori:
Hæc deſtináta tunc erant
Mortis tuæ prælúdia.
Satus Deo, volens tegi,
Elégit obſcúrum patrem:
Qui fecit æternas domos,
Domo latet ſub páupere.
Cœlum manus quæ ſúſtinent,
Fabríle contrectant opus;
Suprémus aſtrórum Parens
Fit ipſe vilis ártifex.
Tremenda cujus præpetes
Mandáta portant Spíritus,
Cui pronus orbis ſúbditur,
Se ſponte fabro ſúbjicit.
Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

℣. Intende, próſperè procéde; ℞. Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam. *Pſ.* 44.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Mediátor Dei & hóminũ homo Chriſtus Jeſus, dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus. 1. *Tim.* 2.

Oratio Dominicæ præcedentis.

Comm. de Virgine Deipara. *Ant.* Péperit María Fílium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus eſt in ea; ℞. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & par-

tum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine, ut ejusdem Dei genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci, & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur; Per eumdem Dóminum noſtrum.

AD HORAS, Pſalmi & Antiph. de Pſal. Capitula & ℞℞℞. ut ſequitur. Orat. Domin cæ præcedentis.

AD PRIMAM.

In ℞. *br.* ℣. Qui natus es.

Canon, ad calcem.

AD TERTIAM.

Capitulum. Jerem. 14.

EXpectátio Iſrael, Salvátor ejus in témpore tribulatiónis, quare quaſi colónus futúrus es in terra, & quaſi viátor declínans ad manendum? Quare futúrus es velut vir vagus, ut fortis qui non poteſt ſalváre?

Ante Epiph. additur Allelúia. *duplex; & ſic ad Sextam & Nonam.*

℞. *br.* Salvábis me, Dómine, * A contradictiónibus pópuli mei. Salvábis. ℣. Cuſtódies me * in caput géntium, * A contradictiónibus. Glória Patri. Salvábis. 2. *Reg.* 22.

℣. Tu, Dómine, ſusceptor meus es; ℞. Glória mea, & exaltans caput meum. *Pſ.* 3.

AD SEXTAM.

Capitulum. Epheſ. 1.

PRædeſtinávit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jeſum Chriſtum in ipſum, ſecundùm propóſitum voluntátis ſuæ in laudem glóriæ grátiæ ſuæ.

℞. *br.* Ipſe invocábit me: * Pater meus es tu. Ipſe invocábit. ℣. Deus meus * & ſusceptor ſalútis meæ: * Pater. Glória. Ipſe invocábit.

℣. Ego primogénitum ponam illum ℞. Excelſum præ régibus terræ. *Pſ.* 88.

AD NONAM.

Capitulum. 1. Cor. 15.

PRimus homo de terra, terrénus: ſecundus homo de cœlo, cœleſtis: qualis terrénus, tales & terréni; & qualis cœleſtis, tales & cœleſtes. Igitur ſicut portávimus imáginem terréni, portémus & imáginem cœleſtis.

℞. *br.* Exultávit ut gigas * Ad currendam viam. Exultávit. ℣. A ſummo cœlo * egréſſio ejus. * Ad. Glória Patri. Exultávit.

℣. Occurſus ejus usque ad ſummum ejus; ℞. Nec eſt qui ſe abscondat à calóre ejus. *Pſ.* 18.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio.

Capitulum. Act. 10.

VErbum miſit Deus filiis Iſrael, annúntians pacem per Jeſum Chriſtum: hic eſt ómnium Dóminus.

Hymnus.

CHriſtus tenébris óbſitam
Luſtrando Judæam docet:
Gens obſtináto péctore
Chriſtum docentem réspuit.

Seſe Deum ſignis probat;
Surgunt ſepulcris córpora;
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cæco dies.

Gens dura, flecti néſciæ,
Aures ſacris ſermónibus
Obtúrat; & ſolem fugit,
Amóre noctis pérdita.

Nos

lumen ambímus, Patris
refulget cláritas:
ıtibus ſubrépere
ı ſinas calíginem.
quam recédas à piis,
npiterna, córdibus;
táte fúlgeant,
.táte férveant.
natus es de Vírgine,
:ibi ſit glória
'atre, cumque Spíritu,
piterna ſécula.
Amen.
'u es ipſe rex meus, &
neus, ℟. Qui mandas
Jacob. *Pſ.* 43.
Magníficat. *Ant.* 8. *G.*
qui credit quóniam
ſt Chriſtus, ex Deo
ſt. 1. *Joan.* 5.
io Dominicæ præce-

nem. de Virg. Deipara.
eátus venter qui te por-
& úbera quæ ſuxiſti.
ımo, beáti qui áudiunt
ı Dei, & cuſtódiunt
Luc. 11,
Benedixiſti, Dómine,
tuam: ℟. Avertiſti
:átem Jacob. *Pſ.* 84.

Oratio.

ı témpora celebrantes,
: per temporálem Uni-
ui Nativitátem, & par-
aríæ Vírginis conſecra-
æſumus, Dómine, ut
ı Dei genitrícis inter-
:, & in illo renaſci, &
yſtérii fructum júgiter
is conſerváre mereá-
'er eumdem Dóminum
n.

MPLETORIUM, *ut in*
io.

gath. Pars Hyemalis.

DOMINICA INTER CIRCUMCISIONEM & Epiphaniam.

[*Si hæc Dominica incidat in diem ij. Januarii, fiet Officium de die Octava Feſti S. Stephani, cum Commem. Dominicæ, in utriſque Veſperis & Laudibus, & pro ultimâ Lectione legetur Evangelium cum Hom. ejusdem Dominicæ.*

Si inciderit in diem iij. vel iv. Januarii, fiet Officium de ea Dominica, cum Commem. Sanctorum occurrentium.

Quòd ſi venerit die v. in Vigilia Epiphaniæ, Officium fiet ut eo die notatur, infrà.

Si nulla occurrat Dominica, conſu'e rubricam poſt hoc Officium.]

Pridie AD VESPERAS, Antiph. & Pſalmi ſumuntur de Pſalterio. Capitulum & Hymnus, ut ſuprà. 263.

℣. Vidérunt omnes términi terræ ℟. Salutáre Dei noſtri. *Pſ.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Aſcendet Dóminus ſuper nubem levem, & ingrediétur Ægyptum, & commovebuntur ſimulácra Ægypti à fácie ejus. *Iſ.* 19.

Oratio.

DEus, qui in Unigénito tuo novam creatúram nos tibi eſſe feciſti: cuſtódi ópera miſericórdiæ tuæ, & ab ómnibus nos máculis vetuſtátis emunda; ut per auxílium grátiæ tuæ, in illíus inveniámur forma, in quo tecum

eſt noſtra ſubſtántia ; Qui tecum.

Completorium, *ut in Pſalterio.*

Totum Officium, ut ſuprà in Dominicis à Circumciſione ad Præſentationem, 263. exceptis quæ ſequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

*Lectiones de Scriptura occurrente, ſecundùm diem menſis, diviſionibus factis ad * * Aſteriſcos.*

Poſt j. Lect. ℟. Ego conſtitútus ſum à Deo ſuper Sion montem ſanctum ejus, prædicans præceptum ejus. Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu ; ego hódie génui te. ℣. Cui Deus dixit aliquando Angelórum : Ego ero illi in Patrem, & ipſe erit mihi in Fílium ? * Fílius. *Pſ.* 2. *Hebr.* 1.

Poſt ij. Lect. ℟. Dómine, quid eſt homo quòd memor es ejus ? aut fílius hóminis, quóniam viſitas eum ? * Minuiſti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronaſti eum, & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum. ℣. Eum qui módicò quàm Angeli minorátus eſt, vidimus Jeſum : * Minuiſti. *Pſ.* 8. *Hebr.* 2.

Poſt iij. Lect. ℟. Tu es, Dómine, qui extraxiſti me de ventre ; * Spes mea ab ubéribus matris meæ : † Narrábo nomen tuum frátribus meis. ℣. Non confúnditur, dicens : Ego ero fidens in eum. Et íterùm : Ecce ego, & púeri mei, quos dedit mihi Deus ; * Spes. Glória Patri. † Narrábo. *Pſ.* 21. *Hebr.* 2.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. L. 2. n. 40.

Lectio iv.

BRéviter ſanctus Lucas, & quo modo, & quo témpore, & quo loco, ſecundùm carnem Chriſtus natus ſit, explicávit. At verò de cœleſti generatióne ſi quæris, lege Evangélium ſancti Joannis, qui à cœléſtibus exorſus, ad terréna deſcendit. In princípio, inquit, erat Verbum : habes quando erat. Et Verbum erat apud Deum : habes quómodò erat. Habes étiam quid erat : Et Deus, inquit, erat Verbum. Quid égerat ? Omnia per ipſum facta ſunt. Quid agébat ? Erat lux vera quæ illúminat omnem hóminé venientem in hunc mundum. Et ubi erat ? In hoc mundo erat. Quò vénerit ? In ſua própria venit. Quómodò vénerit ? Verbum caro factum eſt. Quâ causâ vénerit, Joannes ipſe teſtátur : Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccáta mundi.

℟. Sit nomen Dómini benedictum in ſǽcula : * Ante ſolem pérmanet nomen ejus ; & benedicentur in ipſo omnes tribus terræ. ℣. Ipſe eſt imágo Dei inviſíbilis, primogénitus omnis creatúræ : * Ante ſolem. *Pſ.* 71. *Coloſſ.* 1.

n. 41. *Lectio v.*

ILle párvulus, ille infántulus fuit, ut tu vir poſſis eſſe

perfectus. Ille involútus in pannis, ut tu mortis láqueis ſis abſolútus. Ille in præſépibus, ut tu in altáribus. Ille in terris, ut tu in cœlis. Ille álium locum in eo diverſório non habébat, ut tu plures habéres in cœléſtibus ſédibus manſiónes. Qui cùm dives, inquit, eſſet, propter vos pauper factus eſt, ut illíus inópiâ vos ditarémini.

℟. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine, & omnes reges terræ glóriam tuam; * Quia Dóminus reſpexit in oratiónem humílium, & non ſprevit precem eórum. ℣. Scitis grátiam Dómini noſtri Jeſu Chriſti, quóniam propter vos egénus factus eſt, cùm eſſet dives; * Quia. *Pſ.* 101. 2. *Cor.* 8. *n.* 41 & 42. *Lectio vj.*

MEum ergo paupertas illa patrimónium eſt; & infírmitas Dómini mea eſt virtus. Máluit ſibi egére, ut ómnibus abundárem. Me illíus infántiæ vagientis ábluunt fletus; mea lácrymæ illæ delicta lavérunt. Plus ígitur, Dómine Jeſu, injúriis tuis débeo quòd redemptus ſum, quàm opéribus quòd creátus ſum. Non prodeſſet naſci, niſi rédimi profuiſſet. Sed nemo intrà uſum córporis formam omnem divinitátis inclúdat. Alia natúra carnis eſt, ália divinitátis glória. Propter te infírmitas, in ſe poténtia: propter te inópia, in ſe opuléntia. Noli hoc æſtimáre quod cernis, ſed quòd redimeris agnoſce.

℟. Oculi mei, Dómine, languérunt; clamávi ad te totâ die: * Pauper ſum ego, & in labóribus à juventúte mea. ℣. Vulpes fóveas habent, & vólucres cœli nidos: Fílius autem hóminis non habet ubi caput reclínet. * Pauper. Glória Patri. * Pauper. *Pſ.* 87. *Matth.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph, dicens: Surge, áccipe Púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum. Et réliqua.

Homília ſancti Joannis Chryſóſtomi.

Hom. 8. *in cap.* 2. *Matth.*

NOs ſervári dignum eſt cur, non & Magi præſentes ſalventur, & puer; ſed illi quidem in Pérſidem revertantur, hic autem cum matre in Ægyptum transfúgiat, cùm multò pótius fuiſſe videátur in manus eum Heródis incídere, nec tamen, cùm incidiſſet, intérfici, ſed claro prorſus divinitátis auxílio vindicári. Verùm hoc modo rebus implétis, créditum non fuiſſet verè illum ſuſcepiſſe carnem, tantíque hódie myſtérii ſacramenta nutárent.

℟. Angelus Dómini appáruit in ſomnis Jóſeph, dicens: Surge, & áccipe Púerum, & matrem ejus, & fuge in Ægyptum, & * Eſto ibi uſque dum dicam tibi. ℣. Deſcende in

Ægyptum : ego deſcendam tecum illuc, & inde addúcam te revertentem. * Eſto. *Matth.* 2. *Gen.* 46.

Lectio viij.

MAgos verò celériter emittit, ſimul & Perſárum regióni mittens magiſtros, & inefficácem réddens furórem tyranni; ut diſcat ſe impoſſibília molíri, & conceptam extinguat iram, ſeque ab ſtúdio vani labóris abdúcat. Eſt autem divinitátis virtúte dignum, non modò apertè contérere inimícos, verum étiam cum omni illos facilitáte decípere.

℟. Conſíderat peccátor juſtum, & quærit mortificáre eum; * Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus. ℣. Futúrum eſt ut Heródes quærat Púerum ad perdendum eum : * Dóminus autem non derelinquet eum. *Pſ* 36. *Matth* 2.

Lectio ix.

ET cujus tandem, inquies, rei grátiâ in Ægyptum párvulus míttitur? Prima quidem illa cauſa eſt, quam Evangeliſta ſignávit, ut implerétur, inquit, quod ſcriptum eſt : Ex Ægypto vocávi Filium meum. Simul étiam toti orbi denuntiantur óptimæ ſpei in póſterum prooemia. Quia enim Bábylon atque Ægyptus præ ómnibus terris flammâ impietátis ardébant, & ab ipſis ſtatim princípiis oſtendit quòd utramque emendatúrus eſſet, & igne pótiùs fídei ſuccenſúrus; ex his útique perſuádens étiam de áliis mundi pártibus ſperanda eſſe melióra. Nam Pérſidi quidem Magos remittit, ipſe verò cum matre in Ægyptum deſcendit.

℟. Conſurgens nocte * Joſeph accépit Púerum, & matrem ejus, & † Seceſſit in Ægyptum. ℣. Pertranſiérunt ad pópulum álterum : non relíquit Deus hóminem nocére eis. * Joſeph. Glória. † Seceſſit. *Matth.* 2. *Pſ.* 104.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in rege ſuo : ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Pſal.* 149.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. VEnit Fílius hóminis ſ.C. quærere & ſalvum fácere quod períerat. *Luc.* 19.

Ant. 2. D. In própria venit, & ſui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 1. a. Quotquot recepérunt eum, dedit eis poteſtátem fílios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Non confúnditur fratres eos vocáre, dicens : Nuntiábo nomen tuum frátribus meis. *Hebr.* 2.

Ant 8. c. Partícipes Chriſti effecti ſumus; ſi tamen inítium ſubſtántiæ ejus uſque ad finem firmum retineámus. *Hebr.* 3.

Capitulum. Epheſ. 4.

OCcurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum,

ıſúram ætátis plenitúdi-
ırifti ; ut jam non ſimus
i fluctuantes, & circum-
ur omni vento doctrí-

Hymnus.

'íne, crescébas, Puer;
Crescendo discébas mo-
ri :
leſtináta tunc erant
s tuæ prælúdia.
is Deo, volens tegi,
obscúrum patrem :
cit æternas domos,
latet ſub páupere.
lum manus quæ súſti-
nent,
e contrectant opus;
nus aſtrórum Parens
e vilis ártifex.
menda cujus præpetes
áta portant Spíritus,
onus orbis ſúbditur,
nte fabro ſúbjicit.
natus es de Vírgine,
tibi ſit glória
Patre, cúmque Spíritu,
ipiterna ſécula.
Amen.
Intende, próſperè pro-
℟. Et regna propter ve-
n, & manſuetúdinem,
ítiam. *Pſ.* 44.
Benedictus. *Ant.* 5. C.
oſeph in Ægypto usque
itum Heródis. *Matth.*

Oratio.

us, qui in Unigénito
io novam creatúram
bi eſſe feciſti : cuſtódi
miſericórdiæ tuæ, & ab
us nos máculis vetuſtá-
unda; ut per auxílium
tuæ, in illíus inveniá-
mur forma, in quo tecum
eſt noſtra ſubſtántia; Qui
tecum vivit & regnat in uni-
táte Spíritûs ſancti Deus.

Poſt Commem. occurrentes, ſit Commem. de Virgine Deipara, ut ſuprà. 264.

AD HORAS, omnia dicuntur ut in Dominicis à Circumciſione, ſuprà. 265.

Canon ad calcem, ſecundùm diem Menſis.

AD VESPERAS.

Ant. Capitulum & Hymnus, ut ſuprà. 265.

℣. Tu es ipſe rex meus, & Deus meus. ℟. Qui mandas ſalútes Jacob. *Pſ.* 43.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Dictum eſt à Dómino per Prophétam : Ex Ægypto vocávi Fílium meum. *Matth.* 2.

Oratio.

Deus, qui in Unigénito tuo novam creatúram nos tibi eſſe feciſti : cuſtódi ópera miſericórdiæ tuæ, & ab ómnibus nos máculis vetuſtátis emunda; ut per auxílium grátiæ tuæ, in illíus inveniámur forma, in quo tecum eſt noſtra ſubſtántia; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus.

Poſt Commem. occurrentes, ſit Commem. de Virgine Deipara, ut ſuprà, 266.

Completorium, *ut in Pſalterio.*

[*Si nulla occurrat Dominica inter Circumciſionem & Epiphaniam, tunc die iij. Januarii, Veſperæ erunt integræ*

de ſancta Genoveſa, cum Commem. tantùm S. Baſilii, Epiſcopi & Eccleſiæ Doctoris, & Virginis Deiparæ. Die verò iv. Januarii fiet Officium de Tempore, ut in Feriis à Circumciſione ad Præſentationem, 266. *& in eo legetur pro ultima Lectione Evangelium cum Homilia hujus Dominicæ, & Reſponſorio* Angelus Dómini, 271. *in cujus fine addetur* Glória Patri... *& dicitur* Te Deum.

℣. *Sacerd.* Fílii Sion exultent in rege ſuo: ℟. Laudent nomen ejus in choro. *Pſal.* 149.

AD LAUDES, poſt Hymnum. ℣. Intende. *Ad* Benedictus. *Ant.* Erat Joſeph. *Oratio*, Deus, qui in Unigénito, *infrà.*

Deinde fit Commem. de ſancto Baſilio, Epiſcopo & Eccleſiæ Doctore. Ultimò, de Virgine Deipara.

AD HORAS, ut in Feriis à Circumciſione, 268.

Oratio.

DEus, qui in Unigénito tuo novam creatúram nos tibi eſſe feciſti: cuſtódi ópera miſericórdiæ tuæ, & ab ómnibus nos máculis vetuſtátis emunda; ut per auxílium grátiæ tuæ, in illíus inveniámur forma, in quo tecum eſt noſtra ſubſtántia; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus.

AD VESPERAS, Pſalmi & Antiphonæ de Pſalterio, Capitulum & reliqua ut in Feriis à Circumciſione, ſuprà, 263.

Oratio, Deus, qui. *ſuprà.*

Deinde fit Commemorationis de ſancto Baſilio. Poſteà de ſancto Simeone Stylita. Ultimò, de Virgine Deipara.]

DIE II. JANUARII.

Fit de die Octava S. Stephani, ut in Proprio Sanctorum, exceptis Lectionibus primi Nocturni, quæ dicuntur ut ſequitur.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 5.

USque ad legem enim peccátum erat in mundo; peccátum autem non imputabátur, cùm lex non eſſet. Sed regnávit mors ab Adam uſque ad Móyſen; étiam in eos qui non peccavérunt in ſimilitúdinem prævaricatiónis Adæ, qui eſt forma futúri. Sed non ſicut delictum, ita & donum. Si enim uníus delicto multi mórtui ſunt, multò magis grátia Dei, & donum in grátia uníus hóminis Jeſu Chriſti in plures abundávit.

Lectio ij.

ET non ſicut per unum, peccátum, ita & donum: nam judícium quidem ex uno in condemnatiónem; grátia autem ex multis delictis in juſtificatiónem. Si enim uníus delicto mors regnávit per unum, multò magis abundántiam grátiæ, & donatiónis, & juſtítiæ accipientes, in vita regnábunt per unum Jeſum Chriſtum. Igitur ſicut per uníus

delictum in omnes hómines in condemnatiónem; ſic & per uníus juſtítiam in omnes hómines in juſtificatiónem vitæ.

Lectio iij.

SIcut enim per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi, ita & per uníus obeditiónem juſti conſtituentur multi. Lex autem ſubintrávit, ut abundáret delictum. Ubi autem abundávit delictum, ſuperabundávit grátia; ut ſicut regnávit peccátum in mortem, ita & grátia regnet per juſtítiam in vitam ætérnam, per Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum.

Canon ad calcem.

DIE III. JANUARII.

*Fit de ſancta Genovefa (niſi ſit Dominica) ut in Proprio Sanctorum, præter Lectionem Scripturæ occurrentis, quæ dicitur ut ſequitur, & dividitur intres ad ** Aſteriſcos, ſi ſit Dominica.*

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap 6 & 7.

EXhibéte vos Deo tanquam ex mórtuis viventes; & membra veſtra arma juſtítiæ Deo. Peccátum enim vobis non dominábitur; non enim ſub lege eſtis, ſed ſub grátia. Quid ergo? peccábimus, quóniam non ſumus ſub lege, ſed ſub grátia? Abſit. Neſcítis quóniam cui exhibétis vos ſervos ad obediendum, ſervi eſtis ejus cui obedítis, ſive peccáti ad mortem, ſive obeditiónis ad juſtítiam? Grátias autem Deo, quòd fuiſtis ſervi peccáti, obediſtis autem ex corde in eam formam doctrínæ in quam tráditi eſtis. Liberáti autem à peccáto, ſervi facti eſtis juſtítiæ. [*] Humánum dico propter infirmitátem carnis veſtræ: ſicut enim exhibuiſtis membra veſtra ſervíre immundítiæ & iniquitáti ad iniquitátem; ita nunc exhibéte membra veſtra ſervíre juſtítiæ in ſanctificatiónem. Cùm enim ſervi eſſétis peccáti, líberi fuiſtis juſtítiæ. Quem ergo fructum habuiſtis tunc in illis, in quibus nunc erubéſcitis? Nam finis illórum mors eſt. Nunc verò liberáti à peccáto, ſervi autem facti Deo, habétis fructum veſtrum in ſanctificatiónem, finem, finem verò vitam ætérnam. Stipéndia enim peccáti, mors. Grátia autem Dei, vita ætérna in Chriſto Jeſu Dómino noſtro. [**] Quid ergo dicémus? Lex peccátum eſt? Abſit. Sed peccátum non cognóvi, niſi per legem; nam concupiſcéntiam neſciébam, niſi lex díceret: Non concupiſces. Occaſióne autem acceptâ, peccátum per mandátum operátum eſt in me omnem concupiſcéntiam. Sine lege enim peccátum mórtuum erat. Ego autem vivébam ſine lege aliquando; ſed cùm veniſſet mandátum, peccátum revíxit. Ego autem mórtuus ſum; & inventum eſt mihi mandátum quod erat ad vitam, hoc eſſe ad mortem. Nam peccátum, occaſióne ac-

ceptâ per mandátum, ſedúxit me, & per illud occídit.

Canon ad calcem.

DIE IV. JANUARII.

*Si nec ſit Dominica, nec fiat Officium Dominicæ, fiet de ſancto Baſilio, ut in Proprio Sanctorum; tuncque j. Lectio erit de Scriptura occurrente, ut ſequitur. Si fiat Officium Dominicæ juxta Rubricam ſuperiùs poſitam, p. 273. Lectio ſequens in duas dividetur, factâ diviſione ad ſecundum * Aſteriſcum. Si autem ſit ipſa dies Dominica, fiet de ea, & pro I. Nocturno Lectio ſequens in tres dividetur, diviſionibus factis ad ** Aſteriſcos.*

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 7.

ITaque lex quidem ſancta, & mandátum ſanctum, & juſtum, & bonum. Quod ergo bonum eſt, mihi factum eſt mors? Abſit. Sed peccátum, ut appáreat peccátum, per bonum operátum eſt mihi mortem; ut fiat ſupra modum peccans peccátum per mandátum. [*] Scimus enim quia lex ſpirituális eſt; ego autem carnális ſum, venumdátus ſub peccáto. Quod enim óperor, non intélligo: non enim quod volo bonum, hoc ago; ſed quod odi malum, illud fácio. Si autem quod nolo, illud fácio, conſéntio legi, quóniam bona eſt. Nunc autem jam non ego óperor illud, ſed quod hábitat in me peccátum. Scio enim quia non hábitat in me, hoc eſt, in carne mea, bonum. Nam velle ádjacet mihi; perfícere autem bonum, non invénio. Non enim quod volo bonum, hoc fácio; ſed quod nolo malũ, hoc ago. Si autem quod nolo, illud fácio, jam non ego óperor illud, ſed quod hábitat in me peccátum. [*] Invénio ígitur legem volenti mihi fácere bonum, quóniam mihi malum ádjacet: condelector enim legi Dei ſecundùm interiórem hóminem; video autem áliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, & captivantem me in lege peccáti, quæ eſt in membris meis. Infelix ego homo, quis me liberábit de córpore mortis hujus? Grátia Dei per Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum. Igitur ego ipſe mente ſérvio legi Dei, carne autem legi peccáti.

DIE V. JANUARII.

IN VIGILIA EPIPHANIÆ.

¶ *Si hæc Vigilia occurr. in Dominica, Officium fit ut notatur ſuprà in Dom. à Circumciſione, 263. exceptis quæ ſequuntur.*

*IN I. NOCT. tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola ad Romanos, ut infrà; & è duabus fiunt tres, diviſionibus factis ad ** Aſterisc. ℟℟. ut ſuprà, 270.*

IN II. NOCT. tres Lect. & ℟℟. ut ſuprà, 270. & ſuiv.

IN III. NOCTURNO.

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine; ℟. Et omnes

nes reges terræ glóriam tuam. *Pſ.* 101.

*Tres Lectiones infrà, diviſione factâ, pro viij. Lect. ad * Aſteriſcum.*

℟. *vij.* Terra Zabúlon. *ſine* Glória Patri. *infrà, 276.*

℟. *viij.* Dóminus dixit. *infrà.*

℟. *ix.* Ecce electus meus. *cum* Glória Patri. 277.

Reliqua ut in Offic. Vigiliæ.

[*Si autem Vigilia iſta occurrat in Feriis, Officium fit ut ſequitur.*]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminus Rex magnus ſuper omnem terram : * Veníte, adorémus. *Pſ.* 46.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Fac, Chriſte. 266.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

℣. Timébunt gentes nomen tuum, Dómine; ℟. Et omnes reges terræ glóriam tuam. *Pſ.* 101.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 8.

NIhil ergo nunc damnatiónis eſt iis qui ſunt in Chriſto Jeſu, qui non ſecundùm carnem ámbulant. Lex enim ſpíritûs vitæ in Chriſto Jeſu liberávit me à lege peccáti & mortis. Nam quod impossíbile erat legi, in quo infirmabátur per carnem; Deus Fílium ſuum mittens in ſimilitúdinem carnis peccáti, & de peccáto damnávit peccátum in carne; ut juſtificátio legis impleretur in nobis, qui non ſecundùm carnē ambulámus, ſed ſecundùm ſpíritum. [*] Qui enim ſecundùm carnem ſunt, quæ carnis ſunt ſápiunt; qui verò ſecundùm ſpíritum ſunt, quæ ſunt ſpíritûs ſéntiunt. Nam prudéntia carnis, mors eſt; prudéntia autem ſpíritûs, vita & pax.

℟. Dóminus dixit ad me : Fílius meus es tu. * Póſtula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam, & poſſeſſiónem tuam términos terræ. ℣. Sic præcépit Dóminus : Póſui te in lucem géntium, ut ſis in ſalútem usque ad extrémum terræ. * Póſtula à me. *Pſ.* 2. *Act.* 13.

Lectio ij.

QUi autem in carne ſunt, Deo placére non poſſunt. Vos autem in carne non eſtis, ſed in ſpíritu; ſi tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Chriſti non habet, hic non eſt ejus. Si autem Chriſtus in vobis eſt, corpus quidem mórtuum eſt propter peccátum, ſpíritus verò vivit propter juſtificatiónem. [*] Quòd ſi Spíritus ejus qui ſuſcitávit Jeſû à mórtuis, hábitat in vobis; qui ſuſcitávit Jeſum Chriſtum à mórtuis, vivificábit & mortália córpora veſtra, propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis. Ergo, fratres, debitóres ſumus non carni, ut ſecundùm carnem vivámus. Si enim ſecundùm carnem vixéritis, moriémini; ſi autem ſpíritu facta carnis mortificavéritis, vivétis. Quicumque enim Spíritu Dei aguntur, ii ſunt filii Dei. Non enim accepiſtis ſpíritum ſervitútis iterùm in timóre, ſed accepiſtis ſpíritum adoptiónis filiórum, in quo

clamámus : Abba , Pater. Ipſe enim Spíritus teſtimónium reddit ſpirítui noſtro quòd ſumus fílii Dei.

℟. Ecce electus meus , dicit Dóminus , complácuit ſibi in illo ánima mea : dedi Spíritum meum ſuper eum. * Judícium géntibus próferet ; & legem ejus ínſulæ expectábunt. ℣. Notum ſit vobis quóniam Géntibus miſſum eſt hoc ſalutáre Dei , & ipſi áudient. * Judícium. *Iſ.* 42. *Act.* 28.

Lectio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo témpore ; Defuncto Heróde , ecce Angelus Dómini appáruit in ſomnis Joſeph in Ægypto. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

Comment. in Matth. Cap. 2.

MOrtuo Heróde , Joſeph per Angelum monétur ut in Judæam cum Púero & matre ipſíus rédeat. Et revertens , cùm Archeláum Heródis fílium regnáre audiſſet , tímuit eò veníre ; & per Angelum monétur ut in Galilæam tránſeat , & in regiónis ejus civitáte Názareth inhábitet. Reverti ergo ad Judæam monétur , & reverſus tìmet. Et rurſum viſu admónitus , transíre ad regiónem Géntium jubétur. Sed aut timére eum qui admónitus ſit , non opórtuit , aut per Angelum deferri admonítio mox mutanda non débuit. Verùm typica rátio ſerváta eſt. [*] Joſeph enim Apoſtolórum habet ſpéciem , quibus Chriſtus circumferendus eſt créditus. Hi , tanquam Heróde mórtuo , id eſt, pópulo ejus & regno in paſſióne Dómini depérdito , Judæis prædicáre ſunt juſſi ; miſſi enim erant ad oves pérditas domûs Iſrael : ſed manente hæreditáriæ infidelitátis dominátu , métuunt & recédunt. Admóniti per viſum , ſancti ſcilicet Spíritûs donum in Géntibus contemplantes , ad eas tránsferunt Chriſtum , Judææ miſſum , ſed vitam & ſalútem Géntium nuncupátum.

℟. Terra Zabúlon & terra Néphthali, via maris trans Jordánem Galilææ géntium: * Pópulus qui ambulábat in ténebris , vidit lucem magnam. ℣. Conſurgens Joſeph accépit Púerum & matrem ejus , & venit in terram Iſrael ; & admónitus in ſomnis , ſeceſſit in partes Galilææ. * Pópulus. [*Cùm Offic. ſit in Feriis* , Glória.* Pópulus.] *Iſ.* 9. *Matth.* 2.

[*Si ſit Dominica, legitur pro nona Lectione de S. Simeone Stylita , ut ſequitur.*

SImeon apud Cílices natus , óvium paſtor adhuc puer , ac póſteà mónachus , morum candóre céteros longè ſuperábat , & hebdómadam totam ſæpè jejúnus explébat. Vitæ ſeverióris deſidério, in ciſterna ſicca delítuit ; ex qua eductus , tres annos in céllula egit , oratiónibus ad Deum únicè intentus : eâque abſtinéntiâ , ut quadraginta diébus ſine cibo transactis , penè exanimátus repertus fúerit ; quam jejúnii quadragenárii ratiónem per octo & viginti annos ſervávit. Tum

lepto quodam ſibi in vértice montis extructo, ne ultrà pró-gredi poſſet, caténam férreā ex una parte ad ſaxum affixā, ex áltera ad dextrum pedem al-ligátam excogitávit; quam ta-men, monente Melétio Epíſ-copo, depóſuit. Cùm verò multi ad eum ex remotiſſimis orbis pártibus conflúerent, omneſque illum tángere, & benedictiónem ab eo accípe-re conténderent, ſeceſſit à tur-ba, & in columna ſtatiónem fixit. Ibi dies nóctibus contí-nuans, expanſis ad cœlum mánibus, Deum orábat, ſom-ni parcus & cibi; nec ceſſábat inde, aut fidéles ad pietátem adhortári, diffidéntium lites compónere, & Eccléſiæ curá-re negótia; aut infidéles, Ju-dæos & hæréticos confutáre. Tandem miraculórum glóriâ & ſingulári vitæ ſanctitáte il-luſtris, anno quadringentéſi-mo ſexagéſimo óbiit Calen-dis Januárii ſub Leónis im-pério; & Nonis ejuſdem men-ſis, Antiochíæ in Eccléſia Caſſiáni ſepultus eſt. Tantam fuiſſe apud Romános ejus ſan-ctitátis famam ex Theodoréto refert ſéptima Synodus, ut il-lius imágines in officinárum veſtíbulis in ſuî tutélam & præſídium collocárent.

℟. Ecce electus meus, dicit Dóminus, complácuit ſibi in illo ánima mea: dedi Spíritum meum ſuper eum. * Judícium géntibus próferet; & legem ejus ínſulæ expectábunt. ℣. No-tum ſit vobis quóniam Gén-tibus miſſum eſt hoc ſalutáre Dei, & ipſi áudient. * Judí-ciū. Glória Patri. * Judícium. *Iſ.* 42. *Act.* 28.]

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Omnes gentes, pláudite mánibus: ℟. Jubi-láte Deo in voce exultatiónis. *Pſ.* 46.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. g. MAgnificábor, & ſan-ctificábor, & notus ero in óculis multárum gén-tium; & ſcient quia ego Dó-minus. *Ezech.* 38.

Ant. 2. D. Vénient ab extré-mis terræ, & dicent: Verè mendácium poſſedérunt patres noſtri, vanitátem quæ eis non prófuit. *Jerem.* 16.

Ant. 6. C. Incurvábitur ſu-blímitas hóminum, & elevábi-tur Dñus ſolus in die illa, & idó-la pénitùs conterentur. *Iſ.* 2.

Ant. 8. G. Reddam pópulis lábium electum, ut invocent omnes in nómine Dómini, & ſérviant ei húmero uno. *So-phon.* 3.

Ant. 4. E. Mihi flectétur om-ne genu; & omnis lingua confi-tébitur Deo. Allelúia. *Rom.* 14.

Capitulum. Zach. 2.

APplicabuntur gentes mul-tæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum; & habitábo in médio tuî: & ſcies quia Dóminus exercí-tuum miſit me ad te.

Hymnus, Divíne. 267.

℣. Deus, in ſancto via tua: ℟. Notam feciſti in pópulis virtútem tuam. *Pſ.* 76.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. G. Véniens Joſeph habitávit in ci-vitáte quæ vocátur Názareth; ut adimplerétur quod dictum

M v

eſt per Prophétas : Quóniam Nazaræus vocábitur. *Matth.* 2.

Oratio.

CORda noſtra, quæſumus, Dómine, ventúræ feſtivitátis ſplendor illuſtret; quo mundi hujus ténebris carére valeámus, & perveníre ad pátriam claritátis ætérnæ; Per.

Deinde fit commem. de S. Simeone, Ant. Pars mea. ℣. Clamávi. *Orat.* Omnípotens. *ut in Communi Monachorum*, xxxiij.

Ultimò, de Virgine Deipara, ut ſuprà. 267.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Magnificábor.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Vénient.

Capitulum. Iſaïæ 65.

QUæſiérunt me qui antè non interrogábant: invenérunt qui non quæſiérunt me. Dixi: Ecce ego, ecce ego ad Gentem quæ non invocábat nomen meum.

℟. *br.* Pópulus quem ignóro, ſérviet mihi, * Allelúia, allelúia. Pópulus. ℣. Audítu auris * obédient mihi, * Allelúia. Glória Patri. Pópulus.

℣. Confitébor tibi, Dómine, in géntibus, ℟. Et nómini tuo cantábo. *Cant.* 2. *Reg.* 22.

AD SEXTAM.

Ant. 6. *C.* Incurvábitur.

Capitulum. Apoc. 15.

QUis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? quia ſolus pius es; quóniam omnes gentes vénient, & adorábunt in conſpectu tuo.

℟. *br.* Benedicentur in ipſo * omnes tribus terræ, * Allelúia, allelúia. Benedicentur. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum, * Allelúia. Glória Patri. Benedicentur. *Pſ.* 71.

℣. Magnificéntiam glóriæ ſanctitátis tuæ loquentur, ℟. Et mirabília tua narrábunt. *Pſ.* 144.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Mihi.

Capitulum. Sophon. 2.

ATtenuábit Dóminus omnes deos terræ; & adorábunt eum viri de loco ſuo, omnes ínſulæ géntium.

℟. *br.* Adorábunt eum * omnes reges terræ, * Allelúia, allelúia. Adorábunt. ℣. Omnes gentes * ſérvient ei, * Allelúia. Glória. Adorábunt. *Pſ.* 71.

℣. Dómini eſt regnum; ℟. Et ipſe dominábitur géntium. *Pſ.* 21.

DIE VI. JANUARII.

IN EPIPHANIA DOMINI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. D. ECce ego declinábo ſuper Jeruſalem quaſi flúvium pacis, & quaſi torrentem inundantem glóriam géntium. *Iſ.* 66.

Ant. 2. D. Quómodò ponam te in fílios, & tríbuam tibi hæreditátem præcláram exercítuum Géntiũ? *Jerem.* 3.

Ant. 3. a. Exurge, & vide collectos fílios tuos ab oriente ſole uſque ad occidentem, in verbo Sancti, gaudentes Dei memóriâ. *Baruch.* 5.

Ant. 5. a. Diláta locum tentórii tui; ad déxteram enim & ad lævam penetrábis: & ſemen tuum gentes hæreditábit. *Iſ.* 54.

Ant. 6. F. Vidébis, & áfflues; & mirábitur & dilatábitur cor tuum, quando converſa fúerit ad te fortitúdo géntium. *Iſ.* 60.

Capitulum. Rom. 15.

ERit radix Jeſſe, & qui exurget régere gentes: in eum gentes ſperábunt.

℟. Salutáre tuum paraſti, Deus, ante fáciem ómnium populórum, * Lumen ad revelatiónem géntium, & glóriam plebis tuæ Iſrael. ℣. Vidébunt gentes Juſtum tuum, & cuncti reges Inclytum tuum: * Lumen. Glória Patri. * Lumen. *Luc.* 2. *Iſ.* 62.

Hymnus.

QUæ ſtella ſole púlcrior
Coruſcat? hæc Regis novi
Revélat ortus: hæc Dei
Præſignat ad cunas iter.

Stat vátibus priſcis fides;
En ſtella ſurgit ex Jacob:
Arrectus ad ſpectáculum
Eóus orbis émicat.

Dum ſidus ádmonet foris,
Lux fulget intùs clárior;
Suadetque vi blandâ magos
Signi datórem quærere.

Segnes amor neſcit moras:
Labor, perícla, nil movent:
Domum, propinquos, pátriam,
Deo vocante, déſerunt.

Micante dum nos állicis,
O Chriſte, ſtellâ grátiæ;
Ne tarda cœleſti ſinas
Obſtáre corda lúmini.

Qui lumen eſt, ſit laus Patri;
Qui ſe revélat Géntibus,
Sit laus perennis Filio:
Par ſit tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣. Annuntiábunt cœli juſtítiam Dómini ℟. Pópulo qui

naſcétur, quem fecit Dóminus. *Pſ.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cívitas Dei luce ſpléndidâ fulgébis: natiónes ex longinquo ad te vénient; & múnera deferentes, adorábunt in te Dóminum. *Tob.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi de Feria.

Ant. 1. a. Illumináre, Jerúſalem; quia venit lumen tuum, & glória Dómini ſuper te orta eſt. *Iſ.* 60.

Hymnus, Mundi ſalus, 29. *cum Doxologia ſequenti, quæ dicitur ad omnes Horas in fine Hymnorum ejuſdem metri:*

Qui te revélas Géntibus,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. c. Ego Dóminus dedi te in fœdus pópuli, in lucem Géntium. Allelúiá. *Iſ.* 42.

AD OFFICIUM NOCT.

Dictis ſecretò Pater. Ave. Credo. *inchoatur abſolutè ut ſequitur.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Afferte.

In Pſ. Afferte Dómino. 126.

Ant. Afferte Dómino, filii Dei; afferte Dómino glóriam & honórem: adoráte Dóminum in aula ſancta ejus.

Ant. 3. a. Vidéte.

In Pſ. Deus noſter refúgium. 128. *Ant.* Vidéte quóniam ego ſum Deus: exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Ant. 2. D. Pſállite Deo noſtro.

In Pſ. Omnes gentes. 45.

Ant. Pſállite Deo noſtro, pſállite: pſállite Regi noſtro, pſállite; quóniam rex omnis terræ Deus.

℣. Ipſe eſt Dóminus Deus ℟. Et adorábunt eum. *Pſ.* 44.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 55.

OMnes ſitientes, veníte ad aquas: & qui non habétis argentum, properáte, émite, & comédite; veníte, émite abſque argento & abſque ulla commutatióne vinum & lac. Quare appénditis argentum non in pánibus, & labórem veſtrū non in ſaturitáte? Audíte audientes me, & comédite bonum; & delectábitur in craſſitúdine ánima veſtra. Inclináte aurem veſtram, & veníte ad me: audíte, & vivet ánima veſtra; & fériam vobiſcum pactum ſempiternum, miſericórdias David fidéles. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus. Ecce Gentem quam neſciébas, vocábis; & Gentes quæ te non cognovérunt, ad te current propter Dóminum Deum tuum, & Sanctum Iſrael, quia glorificávit te.

℟. Viri ſublímes ad te tranſibunt, & * Tui erunt: te adorábunt, teque deprecabuntur: Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. ℣. Eſt repromíſſio ómnibus qui longè ſunt, quoſcumque advocáverit Dóminus Deus noſter. * Tui erunt. *Iſ.* 45. *Act.* 2.

Lectio ij. Cap. 60.

SUrge, illumináre, Jeruſalem; quia venit lumen

ſuum, & glória Dómini ſuper te orta eſt. Quia ecce ténebræ operient terram, & calígo pópulos: ſuper te autem oriétur Dóminus, & glória ejus in te vidébitur. Et ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendóre ortûs tui. Leva in circúitu óculos tuos, & vide: omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi: fílii tui de longè vénient, & fíliæ tuæ de látere ſurgent. Tunc vidébis, & áfflues, & mirábitur & dilatábitur cor tuum, quando converſa fúerit ad te multitúdo maris, fortitúdo Géntium vénerit tibi. Inundátio camelórum opériet te, dromedárii Mádian, & Epha: omnes de Saba vénient, aurum & thus deferentes, & laudẽ Dómino annuntiantes.

℟. Vénient pópuli multi, & gentes robuſtæ, * Ad quærendum Dóminum exercítuum in Jerúſalem, & deprecandam fáciem Dómini. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Auſtro, * Ad quærendum. *Zach.* 8. *Luc.* 13.

Lectio iij. C. 61. & 62.

GAudens gaudébo in Dómino, & exultábit ánima mea in Deo meo; qui induit me veſtimentis ſalútis, & indumento juſtítiæ circúmdedit me quaſi ſponſum decorátum corónâ, & quaſi ſponſam ornátam monílibus ſuis. Sicut enim terra profert germen ſuum, & ſicut ortus ſemen ſuum gérminat; ſic Dóminus Deus germinábit juſtítiam & laudem coram univerſis géntibus. Propter Sion non tacébo, & propter Jerúſalem non quieſcam, donec egrediátur ut ſplendor Juſtus ejus, & Salvator ejus ut lampas accendátur.

℟. Super ipſum continébunt reges os ſuum: * Quia quibus non eſt narrátum de eo, vidérunt; & † Qui non audiérunt, contempláti ſunt. ℣. An Judeórum Deus tantùm? nonne & Géntium? * Quia. Glória Patri. † Qui non audiérunt. *Iſ.* 52. *Rom.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. d. Omnis terra.

In Pſ. Jubiláte Deo... pſalmum. 8. *Ant.* Omnis terra adóret te, & pſallat tibi: pſalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Ant. 1. D. Reges Tharſis.

In Pſ. Deus, judícium. *cum ſua diviſione*, 51. *Ant.* Reges Tharſis, & ínſulæ múnera offerent: reges Arabum & Saba dona addúcent.

Ant. 4. E. Omnes gentes.

In Pſ. Inclína, Dñe. *cum ſua diviſione*, 134. *Ant.* Omnes gentes, quaſcumque feciſti, vénient & adorábunt coram te, Dómine.

℣. Dábitur ei de auro Arábiæ; ℟. Et adorábunt de ipſo ſemper. *Pſ.* 71.

Sermo ſancti Leónis Papæ.

In Epiph. 2. *Lectio iv.*

GAudéte in Dómino, dilectiſſimi; iterùm dico, Gaudéte; quóniam brevi intervallo témporis poſt ſolemnitátem Nativitátis Chriſti, feſtívitas Declaratiónis ejus illuxit: & quem in illo die Virgo pé-

perit, in hoc mundus agnóvit. Verbum enim caro factum, ſic ſuſceptiónis noſtræ temperávit exórdia, ut natus Jeſus, & credéntibus manifeſtus, & perſequéntibus eſſet occultus. Jam tunc ergo cœli enarravérunt glóriam Dei, & in omnem terram ſonus veritátis exívit, quando & paſtóribus exércitus Angelórum, Salvatóris éditi annuntiátor appáruit, & Magos ad eum adorandum prævia ſtella perduxit; ut à ſolis ortu usque ad occáſum veri Regis generátio coruſcáret, cùm rerum fidem & regna Orientis per Magos díſcerent, & Románum Impérium non latéret.

℟. Cùm natus eſſet Jeſus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jeroſólymam. ℣. Circúmſpice, Jerúſalem, ad Orientem, & vide jucunditátem à Deo tibi venientem. * Ecce. *Matth.* 2. *Baruch.* 4.

Lectio v.

Nam & ſævítia Heródis volens primórdia ſuſpecti ſibi Regis extínguere, huic diſpenſatióni néſciens ſerviébat; ut dum atróci intentus facinori, ignótum ſibi púerum indiſcrétâ infántium cæde perſéquitur, annuntiátum cœlitus Dominatóris ortum inſígnior ubíque fama loquerétur; quam promptiórem ad narrandum diligentióremque faciébat, & ſupernæ ſignificatiónis nóvitas, & cruentíſſimi perſecutóris impíetas. Tunc autem étiam Ægypto Salvátor illátus eſt, ut gens antíquis erróribus dédita, jam ad vicínam ſalútem per occultam grátiam vocarétur; & quæ nondum ejécerat ab ánimo ſuperſtitiónem, jam hoſpítio recíperet veritátẽ.

℟. Venérunt Magi, dicentes: Ubi eſt qui natus eſt rex Judæórum? * Vídimus ſtellam ejus in Oriente, & vénimus adoráre eum. ℣. Oriétur ſtella ex Jacob, & conſurget virga de Iſrael: de Jacob erit qui dominétur. * Vídimus ſtellam. *Matth.* 2. *Num.* 24.

Lectio vj.

Agnoſcámus ergo, dilectíſſimi, in Magis adoratóribus Chriſti vocatiónis noſtræ fideique primítias, & exultántibus ánimis beátæ ſpei inítia celebrémus. Exinde enim in æternam hæreditátem cœpimus introíre: exinde nobis Chriſtum loquéntia Scripturárum arcána patuérunt; & véritas quam Judæórum obcæcátio non recépit, ómnibus natiónibus lumen ſuum invexit. Honorétur ítaque à nobis ſacratíſſimus dies, in quo ſalútis noſtræ Auctor appáruit: & quem Magi infantem venerátì ſunt in cunábulis, nos omnipotentem adorémus in cœlis. Ac ſicut illi de theſauris ſuis myſticas Dómino múnerum ſpécies obtulérunt; ita & nos de córdibus noſtris, quæ Deo ſunt digna promámus.

℟. Ecce ſtella quam víderant Magi in Oriente, antecedébat eos, usque dum véniens ſtaret ſupra ubi erat Puer. * Videntes ſtellam, gaviſi ſunt gáudio magno valde.

℣. Ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendóre ortûs tui. * Videntes. Glória. * Videntes. *Matth.* 2. *Iſ.* 60.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Veníte.

Pſalmus 94. *ſec. Vulg.*

VEníte, exultémus Dómino :* jubilémus Deo ſalutári noſtro.

Præoccupémus fáciem ejus in confeſſióne, * & in pſalmis jubilémus ei;

Quóniam Deus magnus Dóminus, * & rex magnus ſuper omnes deos:

Quia in manu ejus ſunt omnes fines terræ; * & altitúdines móntium ipsíus ſunt:

Quóniam ipsíus eſt mare, & ipſe fecit illud; * & ſiccam manus ejus formavérunt.

Veníte, adorémus, & procidámus, * & plorémus ante Dóminum qui fecit nos;

Quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter, * & nos pópulus páſcuæ ejus, & oves manûs ejus.

Hódie ſi vocem ejus audiéritis, * nolíte obduráre corda veſtra:

Sicut in irritatióne ſecundùm diem tentatiónis in deſerto, * ubi tentavérunt me patres veſtri, probavérunt me, & vidérunt ópera mea.

Quadraginta annis offenſus fui generatióni illi, * & dixi: Semper hi errant corde.

Et iſti non cognovérunt vias meas: * ut jurávi in ira mea, Si introíbunt in réquiem meã.

Ant. Veníte, adorémus eum; quia ipſe eſt Dóminus Deus noſter.

Ant. 6. *C.* Annuntiáte, *In I ſ.* Cantáte... omnis terra. 42. *Ant.* Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, in ómnibus pópulis mirabília ejus.

Ant. 5. a. Annuntiavérunt. *In Pſ.* Dóminus regnávit, exultet. 54. *Ant.* Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus, & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

℣. Laudáte Dóminum, omnes gentes; ℟. Quóniam confirmáta eſt ſuper nos miſericórdia ejus. *Pſ.* 116.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 2.

CUm natus eſſet Jeſus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, ecce Magi ab Oriente venérunt Jeroſólymam, dicentes: Ubi eſt qui natus eſt Rex Judæórum? Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 10. *n.* 2. *in Evang.*

IN ómnibus ſignis, quæ, vel naſcente Dómino, vel moriente, monſtráta ſunt, conſiderandum nobis eſt quanta fúerit in quorumdam Judæórum corde durítia, quæ hunc nec per prophetíæ donum, nec per miráculа agnóvit. Omnia quippe elementa auctórem ſuum veniſſe teſtáta ſunt. Ut enim de eis quiddam uſu humáno loquar, Deum hunc cœli eſſe cognovérunt; quia prótinus ſtellam miſérunt. Mare cognóvit, quia ſub plantis ejus ſe calcábile præbuit. Terra cognóvit, quia eo moriente contrémuit. Sol cognóvit, quia lucis ſuæ rádios abſcondit. Saxa & paríetes cogno-

vérunt, quia témpore mortis ejus ſciſſa ſunt. Infernus agnóvit, quia hos quos tenébat mórtuos, réddidit. Et tamen hunc, quem Dóminum ómnia inſenſibília elementa ſenſérunt, adhuc infidélium Judæórum corda Deum eſſe mínimè cognoſcunt, & durióra ſaxis ſcindi ad pœnitendum nolunt. Qui étiam ad damnatiónis ſuæ cúmulum, eum quem natum deſpíciunt, nascitúrum longè antè præſcivérunt: & non ſolùm quia nasceréiur nóverant, ſed étiam ubi nascerétur; ut ipſa eórum ſciéntia & illis fíeret ad teſtimónium damnatiónis, & nobis ad adjutórium credulitátis.

℟. Instantes domum, invenérunt Púerum cum María matre ejus: & * Procidentes, adoravérunt eum; & apertis theſauris ſuis, obtulérunt ei aurum, thus, & myrrham. ℣. De Saba vénient, aurum & thus deferentes, & laudem Dómino annuntiantes: * Procidentes. *Matth.* 2. *Iſ.* 60.

n. 3. *Lectio viij.*

NAtivitáte Regis noſtri cógnitâ, Heródes ad cállida argumenta convértitur, ne terréno regno privarétur. Renuntiári ſibi ubi Puer invenirétur póſtulat: adoráre eum velle ſe símulat; ut hunc, ſi inveníre poſſit, extinguat. Sed quanta eſt humána malítia contra conſílium divinitátis? Scriptum quippe eſt: Non eſt ſapiéntia, non eſt prudéntia, non eſt conſílium contra Dóminum. Nam ea quæ appáruit ſtella, Magos perdúcit: natum Regem repériunt, múnera déferunt; & ne redíre ad Heródem débeant, in ſomnis admonentur. Sicque fit ut Jeſum, quem quærit Heródes, inveníre non poſſit. Cujus perſónâ, qui alii quàm hypócritæ deſignantur; qui, dum ficté quærunt, inveníre Dóminum nunquam merentur?

℟. Obtulérunt Magi múnera; & * Reſponſo accepto in ſomnis ne redírent ad Heródem, per áliam viam reverſi ſunt in regiónem ſuam. ℣. Réprobat Dóminus conſília príncipum: conſílium autem Dómini in æternum manet. * Reſponſo accepto. *Matth.* 2. *Pſ.* 32.

n. 6. *Lectio ix.*

MAgi aurum, thus & myrrham déferunt. Aurum quippe regi cóngruit: thus verò in Dei ſacrifícium ponebátur: myrrhâ autem mortuórum córpora condiuntur. Eum ergo Magi quem adórant, étiam myſticis munéribus prædicant; auro, regem; thure, Deum; myrrhâ, mortálem. Nos ítaque nato Dómino offerámus aurum, ut hunc ubíque regnáre fateámur: offerámus thus, ut credámus quòd is qui in témpore appáruit, Deus ante témpora éxtitit: offerámus myrrham, ut eum quem crédimus in ſua divinitáte impassíbilem, credámus étiam in noſtra fuiſſe carne mortálem.

℟. Myſtérium Chriſti, quod áliis generatiónibus non eſt ágnitum, nunc revelátum eſt: Gentes eſſe cohærédes, & con-

corporáles, & compartícipes promiſſiónis Dei in Chriſto Jeſu; * Ut innoteſcat multifórmis ſapiéntia Dei. ℣. Dicit Dóminus: Ultra flúmina Æthiópiæ, inde ſúpplices mei; filii diſperſórum meórum déferent munus mihi; * Ut. Glória. * Ut. *Epheſ.* 3. *Sophon.* 3.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus; confiteantur tibi pópuli omnes: ℟. Læteutur & exultent gentes. *Pſ.* 66.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 6. F. BEnígnitas & humánitas appáruit Salvatóris noſtri Dei. Allel. *Tit.* 3.

Ant. 2. D. Vita manifeſtáta eſt: & vídimus vitam ætérnam quæ erat apud Patrem, & appáruit nobis. Allelúia. 1. *Joan.* 1.

Ant. 7. *d.* Qui dixit de ténebris lucem ſplendéſcere, ipſe illuxit in córdibus noſtris ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei in fácie Chriſti Jeſu. Allelúia. 2. *Cor.* 4.

Ant. 1. *g.* Vóluit.

Canticum. Iſaïæ 49.

LAudáte, cœli; & exulta, terra: * jubiláte, montes, laudem.

Quia conſolátus eſt Dóminus pópulum ſuum, * & páuperum ſuórum miserébitur.

Et dixit Sion: Derelíquit me Dóminus, * & Dóminus oblítus eſt meî.

Numquid oblivíſci poteſt múlier infantem ſuum, * ut non misereátur fílio úteri ſui?

Et ſi illa oblíta fúerit, * ego tamen non oblivíſcar tuî.

Ecce in mánibus meis deſcripſi te: * muri tui coram óculis meis ſemper.

Venérunt ſtructóres tui: * deſtruentes te, & diſſipantes à te exíbunt.

Leva in circúitu óculos tuos, & vide: * omnes iſti congregáti ſunt, venérunt tibi.

Vivo ego, dicit Dóminus, * quia ómnibus his velut ornamento veſtiéris, & circúmdabis tibi eos quaſi ſponſa.

Quia deſerta tua, & ſolitúdines tuæ, & terra ruínæ tuæ, nunc anguſta erunt præ habitatóribus; * & longè fugabuntur qui abſorbébant te.

Adhuc dicent in áuribus tuis fílii ſterilitátis tuæ: * Anguſtus eſt mihi locus, fac ſpátium mihi ut hábitem.

Et dices in corde tuo: Quis génuit mihi iſtos? * ego ſtérilis & non páriens, tranſmigráta & captíva.

Et iſtos quis enutrívit? ego deſtitúta & ſola: * & iſti ubi erant?

Ant. Vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ ſacramenti hujus in Géntibus: quod eſt Chriſtus. Allelúia. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. E. Grátia data eſt à Deo, ut fiat oblátio Géntium accepta, & ſanctificáta in Spíritu ſancto. Allelúia. *Rom.* 15.

Capitulum. 2. Tim. 1.

DEus nos liberávit, & vocávit vocatióne ſuâ ſanctâ, non ſecundùm ópera noſtra, ſed ſecundùm propóſitum ſuum, & grátiam quæ data eſt nobis in Chriſto Jeſu ante témpora ſeculária: ma-

nifeſtáta eſt autem nunc per illuminatiónem Salvatóris noſtri Jeſu Chriſti.

Hymnus.

LInquunt tecta Magi príncipis urbis,
Et parvæ cúpidis mœnia Bethlem
Votis præcípiunt; jamque ſub imo
Spe ſubnixa fides corde triumphat.

O qui lætítiæ ſenſus! ut illis
Signans rurſus iter ſtella refulſit;
Incumbenſque domo lámpade pronâ,
Infantem exhíbuit matris in ulnis!

Non hîc ſplendet ebur, non micat aurum:
Non velat rútilans púrpura corpus:
Horrens hîc ſtábulum, régia; nudum
Hîc præſépe, thronus; púrpura, panni.

Reges pompa álios dives adornet:
Regnantem méliùs ſe probat ipſe
In vili pálea, páupere cultu,
Flectens império corda potenti.

Ad cunas húmiles póplite curvo,
Præſens in Púero Numen adórant:
Et nos ad Púerum, digna propágo,
Patrum plena fide corda ferámus.

Regi caſtus amor pórrigat aurum;
Caſtigáta hómini córpora myrrham;
Inſtar thuris erunt vota preceſque:
Illo thure Deum ritè fateámur.

Qui fons lúminis eſt, glória Patri:
Qui miro récreas lúmine Gentes,
Æquális tibi ſit glória, Nate:
Ambórum ſímilis laus ſit Amóri. Amen.

℣. Pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum: ℟. Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo. *Pſ.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri viſitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris & in umbra mortis ſedent. Allelúia. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die Unigénitum tuum Géntibus, ſtellâ duce, revelaſti: concéde propítius, ut qui jam te ex fide cognóvimus, usque ad contemplandam ſpéciem tuæ celſitúdinis perducámur; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

AD HORAS.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 6. F. Benígnitas.

Non dicitur Symbolum, Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui te revélas Géntibus.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Vita.

Capitulum. Rom. 3.

NUnc ſine lege juſtítia Dei manifeſtáta eſt, teſtificáta à lege & prophétis: juſtítia

autem Dei per fidem Jeſu Chriſti in omnes & ſuper omnes qui credunt in eum; non enim eſt diſtínctio.

℟. *br.* Benedícite, gentes, * Deum noſtrum, * Allelúia, allelúia. Benedícite. ℣. Et audítam fácite * vocem laudis ejus, * Allelúia. Glória Patri. Benedícite. *Pſ.* 65.

℣. In conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam: ℟. Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ. *Pſ.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Qui dixit.

Capitulum. Iſ. 49.

DEdi te in fœdus pópuli, ut ſuſcitáres terram, & poſſidéres hæreditátes diſſipátas; ut díceres his qui vincti ſunt: Exíte; & his qui in ténebris: Revelámini.

℟. *br.* Benedictus qui venit * in nómine Dómini, * Allelúia, allel. Benedictus. ℣. Deus Dóminus, * & illuxit nobis, * Allelúia. Glória. Benedictus. *Pſ.* 117.

℣. Apud te, Dómine, eſt fons vitæ; ℟. Et in lúmine tuo vidébimus lumen. *Pſ.* 35.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Grátia.

Capitulum. Rom. 15.

DIco Gentes ſuper miſericórdia honoráre Deum, ſicut ſcriptum eſt: Proptéreà confitébor tibi in Géntibus, Dómine, & nómini tuo cantábo. Et íterùm dicit: Lætámini, Gentes, cum plebe ejus.

℟. *br.* Afferte Dómino, pátriæ géntium, * afferte Dómino glóriam & honórem, * Allelúia, allelúia. Afferte. ℣. Afferte Dómino * glóriam nómini ejus, * Allelúia. Glória Patri. Afferte. *Pſ.* 95.

℣. Veníte in conſpectu ejus, ℟. Et adoráte Dóminum in decóre ſancto. 1. *Par.* 16.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. Myſtérium.

In Pſ. Dixit Dóminus. 25.

Ant. 1. g. MYſtérium quod abſcónditum fuit à ſéculis & generatiónibus, nunc manifeſtátum eſt. Allelúia. *Coloſſ.* 1.

Ant. 2. D. Gentes.

In Pſ. Laudáte, púeri. 26.

Ant. Gentes quæ non ſectabantur juſtítiam, apprehendérunt juſtítiam; juſtítiam autem quæ ex fide eſt. Allelúia. *Rom.* 9.

Ant. 3. a. In Chriſto Jeſu.

In Pſ. Laudáte Dóminum. 124. *Ant.* In Chriſto Jeſu, vos qui erátis longè, facti eſtis propè; ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum. Allelúia. *Epheſ.* 2.

Ant. 4. E. Véniens.

In Pſ. Lætátus ſum. 63. *Ant.* Véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuiſtis, & pacem iis qui propè. Allelúia. *Epheſ.* 2.

Ant. 5. C. Non eſt.

In Pſ. Confitébor tibi.... quóniam. 96. *Ant.* Non eſt perſonárum acceptor Deus; ſed in omni gente, qui timet eum, & operátur juſtítiam, acceptus eſt illi. Allel. *Act.* 10.

Capitulum. Rom. 9.

VOcávit nos Deus non ſolùm ex Judæis, ſed étiam ex Géntibus, ſicut in Oſée dicit: Vocábo non ple-

bem meam, plebem meam; & non dilectam, dilectam; & non miſericórdiam conſecútam, miſericórdiam conſecútam.

Hymnus.

HUc vos, ô míſeri: ſurda relínquite,
Quæ cæci cólitis; mutaque númina:
Se vobis áperit ſpléndida cívitas,
Veri Núminis hóſpita.

En veſtræ præeunt primítiæ Magi;
Vatum dicta patent: exitiálibus
Errórum tenebris óbſita gens diu,
Miro lúmine ſpárgitur.

Ambo ſic pópuli, diſſociábilis
Quos dudum páries ſéparat, únicum
In corpus cóeunt. Hoc próprium modò
Ambóbus máneat decus!

O arcána Dei conſília! ô tuo
Deturbáta gradu, primus amor Dei,
Plebs Judæa! tuis glória géntium
Damnis, vitaque náſcitur.

Jam natíva óleæ bráchia décidunt,
Rami degéneres, germen adúlterum;
Miraturque novos ſémine non ſuo
Arbor créſcere ſúrculos.

Nos radix óleæ ſúſtinet. Ah! cave,
Qui ſtas, ne ſtérili deficias fide.
Tu ramos véteres ínſere dénuò:
Tu ſerva, Deus, ínſitos,

Qui nos membra ſacri córporis éfficit,
Sit laus ſumma Patri: laus quoque Fílio;
Cujus membra ſumus: quo vigor ínfluit
Membris, laus tibi, Spíritus. Amen.

℣. Pópuli confitébuntur tibi, Deus, ℟. In ætérnum, & in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Manifeſtè magnum eſt pietátis ſacramentum quod manifeſtátum eſt in carne, prædicátum eſt Géntibus, créditum eſt in mundo. Allelúia. 1. *Tim.* 3.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capitulum de Dominica. Reliqua ut heri, 280.

¶ *De DOMINICA intra Octavam Epiph. in quamcumque diem Octavæ inciderit, fit Officium ut notatur infrà.*

Si vero Dominica intrà Oct. Epiph. inciderit die 13. *Januar. Officium hujus Dominicæ fiet ut notatur infrà die* 12.

Sabbato præcedente, (niſi ſit dies Epiph.) ad Veſperas dicuntur Pſalmi de Sabbato ſub ſola Ant. 1. g. Myſtérium quod abſcónditum fuit à ſéculis & generatiónibus, nunc manifeſtátum eſt. Allelúia. *Coloſſ.* 1.

Capitulum. Iſaïæ 45.

COnvertímini ad me, & ſalvi éritis, omnes fine terræ; quia ego Deus, & non eſt álius. In memetipſo jurávi egrediétur de ore meo juſtitiæ verbum, & non revertetur, quia mihi curvábitur omne genu, & jurábit omnis lingua.

Hymnus, Quæ ſtella. 279.

℣. Quærite Dóminum, & virtútem ejus: ℞. Quærite fáciem ejus ſemper. 1. *Par.* 16.

Ad Magníſic. *Ant.* J. Quærétis me, & inveniétis: cùm quæſiéritis me in toto corde veſtro, & invéniar à vobis, ait Dóminus. *Jerem.* 29.

Oratio, ut infrà ad Laudes.
Non ſit alia com. Epiphaniæ.

DOMINICA INTRA OCTAVAM *EPIPHANIÆ.*

AD OFFICIUM NOCT.

℣. Dómine, lábia. &c.

Invit. Verbum vitæ appáruit nobis: * Veníte, adorémus. 1. *Joan* 1. *Pſ.* Veníte. 2.

Hymnus.

QUà lapſu tácito ſtella loquácibus
Scintillat rádiis, huc óculis Magi,
Huc deſidériis, huc rápidis ſimul
Certant téndere páſſibus.

Ut ventum Sólymam, non ſine númine
Lætam ſtella facem, proh dolor! ócculit;
Incertosque viæ, ceu médio vagam
Curſu, deſtítuit ratem.

Illi, nil rábiem príncipis, ínvidas
Nil artes vériti, (tanta ánimis fides!)
Urbis per trépidæ cómpita prædicant
Regem quærere ſe novum.

Nec vos írrita ſpes decípiet, Magi;
Quò divína vocat página, téndite:
Illîc quem ſua plebs réſpuit, éxteris
Regem noſſe Deum datur.

Sit laus ſumma Patri, ſummaque Fílio;
Ambórum ſit idem Spirítui decus,
Qui, dum ſtella pedes prævia dírigit,
Dux mentem mélior monet.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. O Rex géntium, inter cunctos ſapientes, & in univerſis regnis nullus eſt ſímilis tuî. *Jerem.* 10.

Ant. 7. *d.* Tua eſt, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória: tuum, Dómine, regnum; & tu es ſuper omnes príncipes. 1. *Paral.* 29.

Ant. 3. *d.* Benedictum nomen glóriæ tuæ ſanctum, & laudábile in ómnibus ſéculis: benedictus es in throno regni tui. *Dan.* 3.

℣. Regnábit Deus ſuper gentes: ℞. Deus ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam. *Pſ.* 46.

Hâc nocte, & ſequent. intrà Octav. legitur Epiſt. prima ad Corinthios, quæ habetur infrà poſt Officium Octavæ. Lectiones verò quæ aliquando ſuperſunt de Epiſtola ad Romanos, prætermittuntur.

Poſt j. Lect. ℞. Viri ſublímes ad te tranſíbunt, & * Tui erunt: te adorábunt, teque deprecabuntur. Tantùm in te eſt Deus, & non eſt absque te Deus. ℣. Eſt repromíſſio ómnibus qui longè ſunt, quoscumque advocáverit Dómi-

nus Deus noſter. * Tui erunt. *Iſ.* 45. *Act.* 2.

Poſt ij. Lect. ℟. Vénient pópuli multi, & gentes robuſtæ, * Ad quærendum Dóminum exercítuum in Jerúſalem, & deprecandam fáciem Dómini. ℣. Vénient ab Oriente, & Occidente, & Aquilóne, & Auſtro, * Ad quærendum. *Zach.* 8. *Luc* 13.

Poſt iij. Lect. ℟. Super ipſũ continébunt reges os ſuum; * Quia quibus non eſt narrátũ de eo, vidérunt; & † Qui non audiérunt, contempláti ſunt. ℣. An Judæórum Deus tantùm? Nonne & Géntium? * Quia. Glória. † Qui non. *Iſ.* 52. *Rom.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Paſce pópulum tuum in virga tua, gregem hæreditátis tuæ. *Mich.* 7.

Ant. 6. F. Manus tua in cervícibus inimicórum tuórum, adorábunt te filii patris tui. *Gen.* 49.

Ant. 8. c. Relinquent gentes idóla ſua, & vénient; & gaudébunt adorantes Regem Iſrael. *Tob.* 14.

℣. Adoravérunt omnes pingues terræ: ℟. In conſpectu Dómini cadent omnes qui deſcendunt in terram. *Pſ.* 21.

Sermo ſancti Máximi Epiſcopi. *Homil.* 1. *in Epiph.*

Lectio iv.

IN hac, dilectíſſimi, celebritáte, ſicut relátu paternæ traditiónis inſtrúimur, multíplici nobis eſt feſtivitáte lætandum. Ferunt enim hódie Chriſtum Dóminum noſtrum, vel, ſtellâ duce, à Géntibus adorátum; vel invitátum ad núptias, aquas in vina vertiſſe; vel ſuſcepto à Joanne baptíſmate, conſecraſſe fluenta Jordánis, ſuumque ſimul purificaſſe Baptiſtam. Sed quid potíſſimùm præſenti hoc factum ſit die, nóverit ipſe qui fecit; nos tamen crédere, nec dubitáre debémus, quidquid illud eſt, factũ eſſe pro nobis.

℟. Cùm natus eſſet Jeſus in Béthleem Juda in diébus Heródis regis, * Ecce Magi ab Oriente venérunt Jeroſólymã. ℣. Circúmſpice, Jerúſalem, ad Orientem, & vide jucunditátem à Deo tibi venientem. * Ecce. *Matth.* 2. *Baruch.* 4.

Lectio v.

NAm quòd eum fulgentióris ſtellæ rádiis incitáti adoravére Chaldæi, Deum verum Géntibus ſpes data eſt adorandi. Quòd aquæ novo órdine ſunt in vina mutátæ, novi nobis póculi prælibátum eſt ſacramentum. Quòd autem baptizátus eſt Agnus Dei, regenerantis baptiſmi ſalutáre nobis munus eſt dedicátum. Et quàm rectè tria hæc nobis uno acta in die myſtéria prædicantur, qui ineffábilis Trinitátis arcánum uno Dei ſub nómine confitémur! Per hæc ergo mirácula Chriſtus Dóminus, Redemptorque noſter, óculis ſe vóluit reveláre mortálium, quátenus inviſíbilis ejus divínitas quæ latébat in hómine, in ópere non lateret.

℟. Venérunt Magi, dicentes: Ubi eſt qui natus eſt Rex Judæórum? * Vídimus ſtellam ejus in Oriente, & vénimus

adoráre eum. ℣. Oriétur ſtella ex Jacob, & conſurget virga de Iſrael: de Jacob erit qui dominétur. * Vídimus ſtellam. *Matth.* 2. *Num.* 24.

Hom. 6. *Lectio vj.*

QUid ígitur, fratres, hoc lætius die? quid hâc ſolemnitáte ſacrátius, in qua partum Vírginis, qui latébat in cunis, ſtella fulgéntior coruscávit; in qua Unigénitum Dei, in ſanctificatiónem ſuî, Jordánis unda ſuscépit, homo Spíritum ſanctum vidit, Patrem mundus audívit; in qua étiam ſóbrio illo vini mirábilis póculo, peccátis ébrium mortále genus viſitaſſe ſe Chriſtus oſtendit? Ideò, caríſſimi, in ſpirituálibus donis, lúbricæ carnis voluptáte depóſitâ, ſpirituáliter gaudeámus; ut ténebras cordis noſtri lumen ſtellæ cœleſtis irrádiet, benedíctio paternæ vocis illuſtret, & ſalutáre nos vinum, Chriſto propinante, lætíficet.

℟. Ecce ſtella quam víderant Magi in Oriente, antecedébat eos, usque dum véniens ſtaret ſupra ubi erat Puer. * Videntes ſtellã, gavíſi ſunt gáudio magno valde. ℣. Ambulábunt Gentes in lúmine tuo, & reges in ſplendóre ortûs tui. * Videntes. Glória Patri. * Videntes. *Matth.* 2. *Iſ.* 60.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ecce teſtem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus. *Iſ.* 55.

Ant. 4. d. Convertentur, quia nunc magnificábitur usque ad términos terræ. *Mich.* 5.

Ant. 8. G. In médio pópuli ſui gloriábitur, & in eccléſiis Altíſſimi apériet os ſuum. *Eccli.* 24.

℣. Deus ſtetit in ſynagóga deórum; ℟. In médio autem deos dijúdicat. *Pſ.* 81.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Puer crescébat & confortabátur, plenus ſapiéntiâ: & grátia Dei erat in illo. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíscopi.

Lib. 2. in Luc. n. 63.

ADuodécimo anno, ut légimus, Domínicæ ſúmitur disputatiónis exórdium: hic enim prædicandæ fidei evangelizántium númerus debebátur. Nec otióſè immemor ſuórum ſecundùm carnem parentum, qui ſecundùm carnem útique ſapiéntiâ Dei implebátur & grátiâ, poſt tríduum reperítur in templo; ut eſſet indício quia poſt tríduum triumphális illíus paſſiónis in ſede cœleſti, & honóre divíno fídei noſtræ ſe reſurrectúrus offerret, qui mórtuus credebátur.

℟. Remanſit puer Jeſus in Jeruſalem, & non cognovérunt parentes ejus; & poſt tríduum * Invenérunt illum in templo ſedentem in médio doctórum, audientem illos, & interrogantem eos. ℣. Lætámini in Dómino Deo veſtro; quia dedit vobis Doctórem juſtítiæ. * Invenérunt. *Luc.* 2. *Joel.* 2.

n. 64. *Lectio viij.*

QUid eſt quòd me quærebátis? Neſciebátis quia in própria Patris mei oportet me eſſe? Duæ ſunt in Chriſto generatiónes: una eſt paterna, materna áltera. Paterna illa divínior; materna verò, quæ in noſtrum labórem uſumque deſcendit. Et ídeò quæ ſupra natúram, ſupra ætátem, ſupra conſuetúdinem fiunt, non humánis aſſignanda virtútibus, ſed divínis referenda ſunt poteſtátibus. Alibi eum ad myſtérium mater impellit: hîc mater argúitur; quia adhuc quæ humána ſunt, éxigat. Sed cùm hîc duódecim deſcribátur annórum, illîc diſcípulos habére doceátur; vides matrem didiciſſe de fílio, ut exígeret à validióre myſtérium, quæ ſtupébat in junióre miráculum.

℟. Dixit mater Jeſu ad illum: Fili, quid feciſti nobis ſic? Ecce pater tuus & ego dolentes quærebámus te. * Quid eſt quòd me quærebátis? Neſciebátis quia in his quæ Patris mei ſunt, oportet me eſſe? ℣. Dixit mihi Dóminus: Servus meus es tu. Et ego dixi: Ergo opus meum cum Deo meo. * Quid eſt. *Luc.* 2. *Iſ.* 49.

n. 65. *Lectio ix.*

ET venit Názareth, & erat ſúbditus illis. Quid enim magiſter virtútis, niſi offícium pietátis impléret? Et mirámur ſi Patri defert, qui ſúbditur matri? Non útique infirmitátis, ſed pietátis eſt iſta ſubjéctio: attollat licet ſævis emiſſus látebris cóluber perfídiæ caput, & ſerpentínis évomat venéna pectóribus. Cùm dicit ſe Fílius miſſum, majórē hæréticus appellat Patrem; ut imperfectum Fílium dicat, qui poteſt habére majórem, ut aliénis auxíliis áſſerat eum qui míttitur, indigére: numquid & humáno egébat auxílio, ut materno ſerviret império?

℟. Deſcendit Jeſus cum eis, & venit Názareth: & * Erat ſúbditus illis. ℣. Mens juſti meditátur obediéntiam. * Erat. Glória. * Erat. *Luc.* 2. *Prov.* 15.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: ℟. Læténtur & exultent gentes. *Pſ.* 66.

AD LAUDES.

Pſ. & Antiphonæ cum Cantico, ut in die Epiphaniæ. 285.

Capitulum. Apoc. 21.

CIvitas non eget ſole, neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illumináвit eam, & lucerna ejus eſt Agnus. Et ambulábunt gentes in lúmine ejus, & reges terræ áfferent glóriam ſuam & honórem in illam.

Hymnus, Linquunt. *ut ſuprà*, 286. ℣. Pópulus 286.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Stupébant omnes qui eum audiébant, ſuper prudéntia & reſponſis ejus. *Luc.* 2.

Oratio.

VOta, quæſumus, Dómine, ſupplicantis pópuli cœleſti pietáte proſéquere: ut, & quæ agenda ſunt vídeant, & ad implenda quæ víderint, convaleſcant; Per.

Non fit alia commemoratio Epiphaniæ.

AD

AD HORAS, omnia ut in die Epiph. excepto Canone ad Primam, qui habetur ad calcem ſecundùm diem Hebdom. ubi legitur Epiſt. ad Corinthios.

AD VESPERAS.

(*Niſi hæc Dominica concur. cum I. Veſp. diei Oct. Epiph*)

Pſ. de Dominica, cum Ant. de II. Veſp. Epiphaniæ. 287.

Capitulum. Epheſ. 4.

CRescámus in illo per ómnia, qui eſt caput Chriſtus; ex quo totum corpus compactum, & connexum per omnem junctúram ſubminiſtratiónis, ſecundùm operatiónem in menſúram uniuſcujuſque membri, augmentum córporis facit in ædificatiónem ſui in caritáte.

Hymnus, Huc vos. ℣. Pópuli. *ut ſuprà*, 288.

Ad Magníficat. *Ant.* J. Jeſus proficiébat ſapiéntiâ, & ætáte, & grátiâ apud Deum & hómines. *Luc.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Non fit alia Commem. Epiph.

COMPLET. *ut in die.* 280.

DIEBUS intrà Octavam EPIPHANIÆ.

Semiduplex.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequuntur.

Pſ de Feriâ, in toto Officio.

AD NOCT. Invitatorium & Hymnus, 289. *Tres Antiph. & ℣. ſumuntur de Nocturno Dominicæ intrà Octav. juxta Feriam; id eſt. Feriâ ij. & v. ex I. Noct. Feriâ iij & vj. ex II. Noct. Feriâ iv. & Sabbato, ex III. Nocturno.*

Lectio j. ante Dominicam intrà Oct. ſumitur de Epiſtola ad Romanos; poſt Dominic. verò de Epiſt. prima ad Corinthios.

Lectio ij & iij. habentur infrà pro unaquaque die.

Feriâ ſecundâ & quintâ dicuntur ℟℟. *I. Nocturni. Feriâ iij. & vj. dicuntur* ℟℟. *II. Nocturni. Feriâ iv. & Sabbato dicuntur* ℟℟. *III. Nocturni.*

AD LAUDES.

Canticum Epiphaniæ, 285.

Ant. ſola. 1. g Vóluit Deus. *quæ eſt quarta de Laudibus, ſuprà.* 285.

Antiphona ad Benedictus. *habetur infrà pro qualibet die.*

AD HORAS ut in die, excepto Canone, qui ſumitur unde ſumpta eſt Scriptura occurrens, ut ſuprà dictum eſt.

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 1. g. Myſtérium. *quæ eſt prima de Veſperis, ſuprà.* 287.

Antiph. ad Magníficat. *ut infrà pro qualibet die.*

COMPLET. *ut ſuprà.* 280.

DIE VII.

DE OCTAVA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 9.

NOn omnes qui ex Iſrael ſunt, ii ſunt Iſraelítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes fílii; ſed, In Iſaac vocábitur tibi ſemen: id eſt, non qui fílii carnis, hi fílii Dei; ſed qui fílii ſunt promiſſiónis, æſtimantur in sémine. Promiſſiónis enim verbum hoc eſt: Secundùm hoc tempus véniâ; & erit Saræ fílius. Non ſolùm autem illa, ſed & Rebecca ex uno concúbitu habens Iſaac

patris noſtri. Cùm enim nondum nati fuiſſent, aut áliquid boni egiſſent, aut mali, (ut ſecundùm electiónem propóſitum Dei manéret) non ex opéribus, ſed ex vocante dictum eſt ei: Quia major sérviet minóri, ſicut ſcriptum eſt: Jacob dilexi, Eſaü autem ódio hábui. Quid ergo dicémus? numquid iníquitas apud Deum? Abſit. Móyſi enim dicit? Miſerébor cujus miſeréor; & misericórdiá præſtábo cujus miſerébor. Igitur non volentis, neque currentis, ſed miſerentis eſt Dei.

De Sermóne ſancti Leónis Papæ.

In Epiph. 4. *Lectio ij.*

JUſtum & rationábile, dilectíſſimi, veræ pietátis obſéquium eſt, in diébus qui divínæ ópera miſericórdiæ proteſtantur, toto corde gaudére, & honorífice ea quæ ad ſalútem noſtram geſta ſunt, celebráre; vocante nos ad hanc devotiónem ipsâ recurréntium témporum lege, quæ nobis poſt iſtum diem in quo coætemus Patri Fílius Dei natus ex Vírgine eſt, brevi intervallo Epipháníæ íntulit feſtum, ex apparitióne Dómini conſecrátum: in quo fidei noſtræ magnum præsídium providéntia divína conſtítuit; ut, dum ſolemni veneratióne cólitur adoráta in exórdiis ſuis Salvatóris infántia, per ipſa originália documenta probarétur geri hóminis in ipſo orta natúra. Hoc enim eſt quod juſtíficat ímpios, hoc eſt quod ex peccatóribus facit ſánctos, ſi in uno eodemque Dómino noſtro Jeſu Chriſto, & vera déitas, & vera credátur humánitas: déitas, quâ ante ómnia ſécula in forma Dei æquális eſt Patri; humánitas, quâ noviſſimis diébus in forma ſervi unítus eſt hómini.

Lectio iij.

AD roborandum ergo hanc fidem, quæ contra omnes præmuniebátur erróres, ex magna geſtum eſt divíni pietáte consílii; ut gens in longinquæ orientális plagæ regióne conſiſtens, quæ ſpectandórum síderum arte pollébat, ſignum nati Púeri qui ſupra omnem Iſrael eſſet regnatúrus, accíperet. Nova étenim cláritas apud Magos ſtellæ illuſtrióris appáruit, & intuéntium ánimos ita admiratióne ſui ſplendóris implévit, ut nequáquam ſibi crederent negligendum quod tanto nuntiabátur indício. Præerat autem, ſicut res dócuit, huic miráculo grátia Dei: & cùm Chriſti nativitátem nec ipſa adhuc Béthleem tota didiciſſet, jam illam creditúris Géntibus inferébat; & quod nondum póterat humáno elóquio díſſeri, cœlo faciébat evangelizante cognosci.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Parùm eſt ut ſis mihi ſervus ad ſuſcitandas tribus Jacob: ecce dedi te in lucem géntiũ. *Iſ.* 49.

Ad Magníf *Ant.* 8. G. Hæc Prophétæ locúti ſunt & Móyſes: Paſſíbilis Chriſtus, primus lumen annuntiatúrus eſt pópulo, & Géntibus. Allel. *Act.* 26.

Fit Comm. de SS. Mart. Juliano & Baſiliſſa, Ant. Cùm vos óderint ℣. Viríliter. xiij. *Oratio, Mártyrum. infrà.*

Die viii.

DE OCTAVA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 9.

Dicis mihi : Quid adhuc quéritur ? Voluntáti enim ejus quis reſiſtit ? O homo, tu quis es, qui respóndeas Deo ? Numquid dicit figmentum ei qui ſe fixit : Quid me feciſti ſic ? An non habet poteſtátem figulus luti ex eádem maſſa fácere áliud quidem vas in honórem, áliud verò in contuméliam ? Quòd ſi Deus volens oſténdere iram, & notam fácere poténtiam ſuam, ſuſtínuit in multa patiéntia vaſa iræ, apta in intéritum, ut oſténderet divítias glóriæ ſuæ in vaſa miſericórdiæ, quæ præparávit in glóriam. Quos & vocávit nos non ſolùm ex Judæis, ſed étiam ex Géntibus, ſicut in Oſée dicit : Vocábo non plebem meam, plebem meam ; & non dilectam, dilectam ; & non miſericórdiam conſecútam, miſericórdiam conſecútam. Et erit : In loco ubi dictum eſt eis : Non plebs mea vos, ibi vocabuntur filii Dei vivi.

De Sermóne S. Leónis Papæ.

In Epiph. 6. Lectio ij.

Dies, dilectíſſimi, quo primùm Géntibus Salvátor mundi Chriſtus appáruit, ſacro nobis honóre venerandus eſt. Neque enim ita ille emenſus eſt dies, ut virtus óperis, quæ tunc eſt reveláta, transíerit ; nihilque ad nos niſi rei geſtæ fama pervénerit, quam fides ſuscíperet, & memória celebráret ; cùm, multiplicáto múnere Dei, étiam quotídie noſtra experiantur témpora quidquid illa habuére primórdia. Unde cùm cérnimus hómines mundánæ ſapiéntiæ déditos, & à Jeſu Chriſti confeſſióne longinquos, de profundo erróris ſui edúci, & ad agnitiónem veri lúminis advocári, divínæ procul dúbio grátiæ ſplendor operátur : & quidquid in córdibus tenebróſis novæ lucis appáret, de ejusdem ſtellæ rádiis micat ; ut mentes quas ſuo fulgóre contígerit, & miráculo móveat, & ad Deum adorandum præeundo perdúcat.

De S. Juliano & Sta Baſiliſſa, Lectio iij.

Juliánus & Baſiliſſa ejus uxor illuſtri martyrio ſub Diocletiáno, in eunte quarto ſéculo, coronáti ſunt. Eos mémorant tùm antíqua Martyrológia ſéculo ſexto exaráta ſub nómine ſancti Hierónymi, tùm vetuſtíſſimum Lectionárium Gallicánum & Miſſále Mozarábicũ. Erat olim Conſtantinópoli ante platéam magnam Basílica célebris ſub ſanctórum Juliáni & Baſiliſſæ invocatióne, & eórum Commemorátio fit à Græcis ad hanc diem Januárii octávam. Eccléſiam in eórum honórem miro ópere conſtruxit ſanctus Firmínus Epíscopus in média civitáte Ucetienſi ; plúrimæque áliæ váriis in regiónibus erectæ ſunt. Extat adhuc propè muros Agathenſes veſtígium Oratórii ſub ſanctórum Juliáni & Baſiliſſæ nómine, ubi fuiſſe olim Eccléſiam parochiálem ſanctis Martyri-

bus dicátam pérhibet tradítio. Inde in Faſtis Eccléſiæ Agathenſis ab antíquo honoríficè conſecráta eórum memória; & in ſolemni totíus Cleri ſupplicatióne, fériâ tértiâ Rogatiónū, ad prædictum locum ſtátio

Ad Bened. *Ant.* 4. *D.* Habitántibus in regióne umbræ mortis, lux orta eſt eis, allel. *Iſ.* 9.

Fit Commem. SS. Martyrum, *Ant.* Beáti. ℣. Multæ. xv.

Oratio.

MArtyrum tuórum Juliáni & Baſiliſſæ, quæſumus Dñe, contínuâ interceſſióne, ſuper nos miſericórdiam tuam multíplica: ut quorum patrocíniis confidimus, ipſórū ſuffrágiis, perpétuæ ſalútis auxílium nobis adeſſe ſentiámus; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Erátis vos aliquando ténebræ, nunc autem lux in Dño: ut filii lucis ambuláte. *Epheſ.* 5.

DIE IX.

DE OCTAVA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 9.

ISaías clamat pro Iſrael: Si fúerit númerus filiórum Iſrael tanquam aréna maris, relíquiæ ſalvæ fient. Verbum enim conſummans, & abbrévians in æquitáte; quia verbum breviátum fáciet Dñus ſuper terram. Et ſicut prædixit Iſaías: Niſi Dñus ſábaoth reliquiſſet nobis ſemen, ſicut Sódoma facti eſſémus, & ſicut Gomorrha ſímiles fuiſſémus. Quid ergo dicémus? Quòd gentes quæ non ſectabantur juſtítiam, apprehendérunt juſtítiam; juſtítiam autem quæ ex fide eſt. Iſrael verò ſectando legem juſtítiæ, in legem juſtítiæ non pervénit. Quare? Quia non ex fide, ſed quaſi ex opéribus; offendérunt enim in lápidem offenſiónis, ſicut ſcriptum eſt: Ecce pono in Sion lápidem offenſiónis, & petram ſcándali: & omnis qui credit in eū, non confundétur.

De Sermóne S. Leónis Papæ.

In Epiph. 7. *Lectio ij.*

IN diſpenſatiónibus ſacramentórum Chriſti & virtútes ſunt grátiæ, & incitamenta doctrínæ; ut quem confitémur fidei ſpíritu, óperum quoque ſequámur exemplo. Nam étiam ipſa primórdia, quæ Dei Fílius per matrem Vírginem naſcendo ſuſcépit, ad provectum nos pietátis inſtítuunt. Simul enim appáret córdibus rectis in una eademque perſóna, & humána humílitas, & divína majeſtas. Quem cunæ teſtantur infanté, cœlum & cœléſtia ſuū loquentur auctóré. Sed in his noſtrórum vúlnerum eſt curátio, & noſtræ dejectiónis eréctio; quia niſi in unum tanta divérſitas convenı́ret, reconciliári Deo humána natúra non poſſet.

Lectio iij.

LEgem ergo vivendi remédia nobis noſtra ſanxérunt; & inde data eſt móribus forma, unde mórtuis eſt impenſa medícina. Nec immérito, cùm tres Magos ad adorandū Jeſū novi síderis cláritas deduxiſſet, non eum imperantem dæmónibus, non mórtuos ſuſcitantem, non cæcis viſū, aut claudis greſſum, aut mutis elóquium reformantem, vel in áliqua divinárum virtútum actióne vidérunt; ſed

púerum

púerum ſilentem, quiétum, & ſub matris ſollicitúdine conſtitútum: in quo nullum quidem appáret de poteſtáte ſignum, ſed magnum præbétur de humilitáte miráculum. Ipſa ítaque ſpécies ſacræ infántiæ, cui ſe Deus Dei Fílius aptárat, prædicatiónem áuribus intimandam, óculis ingerébat; ut quod adhuc vocis non proferébat ſonus, viſiónis jam docéret effectus. Tota enim victória Salvatóris, quæ & diábolum ſuperávit & mundum, humilitáte eſt concepta, humilitáte eſt confecta. Dispóſitos dies ſub perſecutióne inchoávit, & ſub perſecutióne finívit; nec púero tolerántia paſſiónis, nec paſſúro défuit manſuetúdo puerílis.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. c. Vénient ad te, & adorábunt veſtígia pedum tuórum omnes qui detrahébant tibi. *Iſ.* 60.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. *d.* Omnes gentes adorábunt in conſpectu tuo, Dómine; quóniam judícia tua manifeſtáta ſunt. *Apoc.* 15.

Fit commem. ſancti Pauli Eremitæ. Ant. Reliquiſti. ℣. In umbra. *ut in Communi Monachorum*, xxix. *Oratio*, Omnípotens, xxxiij.

DIE X.

DE OCTAVA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 10.

DIcit Scriptúra: Omnis qui credit in illum, non confundétur. Non enim eſt diſtínctio Judæi & Græci; nam idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocáverit nomen Dómini, ſalvus erit. Quómodò ergo invocábunt in quem non credidérunt? Aut quómodò credent ei quem non audiérunt? Quómodò autem áudient ſine prædicante? Quómodò verò prædicábunt, niſi mittantur? Sicut ſcriptum eſt: Quàm ſpecióſi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Sed non omnes obédiunt Evangélio. Iſaías enim dicit: Dómine, quis crédidit audítui noſtro? Ergo fides ex audítu; audítus autem per verbum Chriſti. Sed dico: Numquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum.

Ex libro ſancti Irenæi Epíſcopi & Mártyris, contra hæréſes.

Lib. 3. *C.* 10. *Lectio ij.*

MAtthæus Magos ab Oriente venientes ait dixiſſe: Vídimus enim ſtellam ejus in Oriente, & vénimus adoráre eum; deductoſque à ſtella in domum Jacob ad Emmánuel, per ea quæ obtulérunt múnera, oſtendiſſe quis erat qui adorabátur: myrrha quidem, quòd ipſe erat qui pro mortáli humáno génere morerétur & ſepelirétur; aurum verò, quóniam Rex cujus regni finis non eſt; thus verò, quóniam Deus qui & notus in Judæa factus eſt, & manifeſtus eis qui non quærébant eum.

De ſancto Paulo Eremita, Lectio iij.

PAulus, Eremitárũ auctor & magiſter, apud inferiórem Thebáidem natus, cùm quíndecim eſſet annórum, paréntibus orbátus eſt. Declinandæ causâ perſecutiónis Décii & Valeriáni, & Deo libériùs inſerviendi, in erémi ſpeluncam ſe cóntulit; ubi palmâ ei victum & veſtitum præbente, vixit ad centéſimum & décimum-tértium annum: quo témpore ab António nonagenário, Dei admónitu inviſitur. Quibus cùm própriis ſe nomínibus, licèt ánteà ſibi ínvicem ignóti, ſalutaſſent, gratiaſque Dómino in commúne retuliſſent, corvus qui ab annis ſexaginta Paulo dimidiátum panem quotídie afferébat, íntegrum détulit. Quare, cum gratiárum actióne ad fontem capientes cibum, ubi tantiſper recreáti ſunt, noctem in divínis láudibus conſumpſérunt. Dilúculo Paulus, de morte quæ ſibi inſtáret, ádmonens Antónium, hortátur ut pállium quod ab Athanáſio accéperat, ad involvendum ſuum corpus afferret. Quo ex itínere rédiens ille, vidit inter Angelórum choros, inter Prophetárum & Apoſtolórum cœtus, Pauli ánimam in cœlum aſcéndere. Cùmque ad ejus cellam perveniſſet, invénit génibus complicátis, erectâ cervíce, extenſiſque in altum mánibus, corpus exánime; quod pállio obvolvens, hymnoſque & pſalmos ex chriſtiána traditióne decantans, in ſóveam, à duóbus leónibus qui eò occúrrerant effoſſam, ſanctum corpus íntulit; &, injectâ humo, túmulum ex chriſtiáno more compóſuit: túnicam verò Pauli, quam in ſportæ modum ex palmæ fóliis ille ſibi contexúerat, ſecum áuferens, eo veſtitu diébus ſolémnibus Paschæ & Pentecoſtes, quoad vixit, uſus eſt.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Cognoscent Ægyptii Dñum in die illa, & colent eum in hóſtiis & in munéribus. *Iſ.* 19.

Fit comm. S. Pauli, Eremitæ, Ant. Pars mea. ℣. Clamávi ad te. *Orat.* Omnípotens ſempiterne Deus. *ut in Communi*, xxxiij.

Ad Magn. *Ant.* 7. G. Reges terræ áfferent glóriam ſuam & honórem; & áfferent glóriam & honórem Géntiũ. *Apoc.* 21.

DIE XI.

DE OCTAVA.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Romános.

Lectio j. Cap. 11.

VObis dico Géntibus: Quámdiu quidem ego ſum Géntium Apóſtolus, miniſtérium meum honorificábo, ſi quómodò ad æmulandum próvocem carnem meam, & ſalvos fáciam áliquos ex illis. Si enim amíſſio eórum, reconciliátio eſt mundi; quæ aſſúmptio, niſi vita ex mórtuis? Quòd ſi delibátio ſancta eſt, & maſſa; & ſi radix ſancta, & rami. Quòd ſi áliqui ex ramis fracti ſunt, tu autem, cùm oleaſter eſſes, inſertus es in illis, & ſócius radícis & pinguédinis olivæ

factus es, noli gloriári adversùs ramos. Quòd ſi gloriáris, non tu radicem portas, ſed radix te. Dices ergo: Fracti ſunt rami, ut ego ínſerar. Bene: propter incredulitátem fracti ſunt. Tu autem fide ſtas, noli altùm ſápere, ſed time. Si enim Deus naturálibus ramis non pepercit, ne fortè nec tibi parcat.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 200. de Tempore.

Lectio ij.

AD partum Vírginis adorandum Magi ab Oriente venérunt: magnum ſacramentum. In præſépi Chriſtus jacébat, & Magos ab Oriente ducébat. Abſcondebátur in ſtábulo, & agnoscebátur in cœlo; ut ágnitus in cœlo maniſeſtarétur in ſtábulo, & appellarétur Epiphánia dies iſte, quod latínè Manifeſtátio dici poteſt: ſimul ejus celſitúdinem humilitatemque commendans; ut qui in aperto cœlo ſignis ſidéreis monſtrabátur, in anguſto diverſório quæſitus inveniretur; inválidus infantílibus membris, involútus infantílibus pannis, adorarétur à Magis, timerétur à malis. Tímuit enim eum rex Heródes, eiſdem ſibi Magis nuntiántibus, cùm adhuc quærerent párvulum quem cognóverant, cœlo teſte, jam natum. Quid erit tribúnal judicantis, quando ſuperbos reges cunæ terrébant infantis?

Lectio iij.

HÆc Magórum illuminátio magnum teſtimónium cæcitátis éxtitit Judæórum. In terra eórum iſti requirébant quem illi in ſua non agnoscébant. Apud eos iſti infantem invenérunt; quem illi apud ſe docentem negavérunt. In his terris de longinquo iſti peregríni púerum Chriſtum nondum verba promentem adoravérunt, ubi cives illi júvenem mirácula facientem crucifixérunt. Iſti in membris parvis Deum agnovérũt, illi in factis magnis nec tanquam hómini pepercérunt: quaſi plus fúerit vidére novam ſtellam in ejùs nativitáte fulgentem, quàm ſolem ejus in morte lugentem.

Ad Benedictus. *Ant. 7. d.* Erit in loco ubi dicétur eis: Non pópulus meus vos; dicétur eis: Fílii Dei viventis. *Oſ. 1.*

Ad Magníficat. *Ant. 6. F.* Dñe, redemiſti nos Deo ex omni tribu, & linguâ, & pópulo, & natióne; & feciſti nos Deo noſtro regnum. *Apocal. 5.*

DIE XII.

DE OCTAVA.

[*Si ſit Sabbatum, Officium fiet hoc modo.*

Invit. & Hymnus, ut in Dominica intrà Octav. 289.

Pſalmi de Sabbato; ſub tribus Antiph. & ℣. tertii Noct. de eadem Dominica, 291.

Lectio j. de Scriptura occurr. in Sabbato; ij. de Serm. S. Fulgentii, quæ incipit per hæc verba: Tráditum tenémus. *infrà; iij. de Evang. Domini-cæ, cum prima Lectione Homiliæ, 291.*

Duo priora ℞℞. *ſumuntur è III. Noct. Epiph. 290. tertium verò* ℞. Remanſit. *cum.* Glória Patri. *291.*

AD LAUDES, Pſalmi de Sabbato, cum Cant. de Feſto Epiphan. ſub Antiph. Vóluit Deus. *ut in Feriis intrà Octavam*, 293.

Cætera ut notantur pro eadem Dominica, uſque ad II. Veſperas excluſivè, quæ erunt integræ de die Octavæ, ſine commemoratione Dominicæ.

Epiſtola vero ad Corinthios, quæ ponitur in Dominica, inchoabitur ipſâ die Octavâ.]

Sed in quacumque alia Feria, fiet de eo ut ſequitur.

De Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Románoſ.

Lectio j. Cap. 12.

Obſecro vos, fratres, per miſericórdiam Dei, ut exhibeátis córpora veſtra hóſtiam viventem, ſanctam, Deo placentem, rationábile obſéquium veſtrum. Et nolíte conformári huic ſéculo, ſed reformámini in novitáte ſenſûs veſtri; ut probétis quæ ſit voluntas Dei bona, & beneplacens, & perfecta. Dico enim per grátiam quæ data eſt mihi ómnibus qui ſunt inter vos: Non plùs ſápere quàm oportet ſápere, ſed ſápere ad ſobrietátem; & unicuíque ſicut Deus divíſit menſúram fídei. Sicut enim in uno córpore multa membra habémus, ómnia autem membra non eumdem actum habent; ita multi unum corpus ſumus in Chriſto, ſinguli autem alter altérius membra.

Sermo S. Fulgéntii Epiſcopi.

In Epiph. 4. *Lectio ij.*

Tráditum tenémus à pátribus, quòd Unigénitus Dei, poſtquam eſt ſecundùm carnem temporaliter natus, in iſto die eſt, Magis veniéntibus, manifeſtatus; à quibus, oblátis munéribus, ſuppliciter eſt adoratus. Quid eſt, fratres, ut iſti Magi Regem Judæórum adorandum quærerent, cùm ipſi Judæi non eſſent? Et quem Regem? Utique non Heródem, ſed Chriſtum. De Heróde filii jam fúerant nati, qui erant, patre mórtuo, regnaturi. Mórtuo Heróde, Archeláus regnávit. Archelaus natus eſt in palátio, Chriſtus in diverſório: Archeláus natus, in lecto eſt argénteo póſitus; Chriſtus autem natus, in præſépio eſt breviſſimo collocátus: & tamen ille natus in palátio, contémnitur; iſte natus in diverſório, quæritur: ille à Magis nullátenus nominátur; iſte inventus, ſupplíciter adorátur.

Lectio iij.

Quis eſt iſte Rex Judæórum? Pauper & dives, húmilis & ſublímis: qui portátur ut párvulus, adorátur ut Deus: párvulus in præſépio, immenſus in cœlo: vilis in pannis, pretióſus in ſtellis. Quid eſt quòd ſic turbáris, Heródes? Rex iſte qui natus eſt, non venit reges pugnando ſuperáre, ſed moriendo mirabíliter ſubjugáre: nec ideò natus eſt ut tibi ſuccédat, ſed ut in eum mundus fidéliter credat. Venit ergo, non ut pugnet vivus, ſed ut triumphet occíſus. Puer qui nunc à Magis dícitur Rex Judæórum, idem creátor eſt & Dóminus Angelórum. Quapropter cujus times infántiam

naſcentis, magìs timére debes omnipoténtiã judicantis. Noli ergo eum timére regni tui ſucceſſórem, ſed time infidelitátis tuæ juſtíſſimum damnatórem.

Ad Benedictus. *Ant.* 5. C. Qui redempti ſunt à Dómino, revertentur laudantes; & lætitia ſempiterna ſuper cápita eórum. *Iſ.* 51.

DIE XIII.
OCTAVA EPIPHANIÆ, & Baptiſmus Domini.
Duplex-majus.
IN PRIMIS VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 8. G. ERit fons patens habitántibus Jerúſalem, in ablutiónem peccatóris; & diſperdam nómina idolórum de terra. *Zach.* 13.

Ant. 3. à. Sanctificábo nomen meum magnum, quod pollútum eſt inter gentes; & effundam ſuper vos aquam mundam. *Ezech.* 36.

Ant. 6. F. Mundabímini ab ómnibus inquinamentis veſtris; & ab univerſis idólis veſtris mundábo vos. *Ezech.* 36.

Ant. 4. E. Fáciã ut in præceptis meis ambulétis, & judícia mea cuſtodiátis, & operémini. *Ezech.* 36.

Ant. 5. a. Eritis mihi in pópulum, & ego ero vobis in Deum; & ſalvábo vos. *Ezech.* 36.

Capitulum. Joel. 3.

ERit Jerúſalem ſancta; & aliéni non tranſíbunt per eam ámpliùs. Et erit in die illa: Stillábunt montes dulcédinem, & colles fluent lacte, & per omnes rivos Juda ibunt aquæ; & fons de domo Dómini egrediétur, & irrigábit torrentem ſpinárum.

℟. Qui poſt me ventúrus eſt, fórtior me eſt, cujus non ſum dignus calceamenta portáre: * Ipſe † Vos baptizábit in Spíritu ſancto, & igni. ℣. Sanctus vocábitur omnis qui ſcriptus eſt in vita in Jerúſalem; ſi ablúerit Dóminus ſordes filiárum Sion in ſpíritu judícii & ſpíritu ardóris. * Ipſe. Glória. † Vos. *Matth.* 3. *Iſ.* 4.

Hymnus.

CLamantis ecce vox ſonans
Deſerta Judææ quatit:
Mox ad Joannem cónfluunt,
Quos críminum moles gravat.

En ipſe permiſtus reis
Accédit Agnus ínnocens;
Agnus ſuo qui ſánguine
Piábit orbis crímina.

Sub nube carnis at ſuum
Lucerna Solem détegit;
Lymphis nec audet tíngere,
A quo lavári débuit.

Parére ſed fas eſt Deo,
Vel quando ſeſe déprimit:
Hunc omne virtútum genus
Implére nempe ſic decet.

Agnosce, Præcurſor, tibi
Intùs revélat quem Deus:
Tu mergis undis córpora,
Hic corda mundat Spíritu.

¶ Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

Hæc Doxologia Mundi ſcelus. *dicitur ad omnes Horas.*]

℣. Flúmina plaudent manu, ℟. A conſpectu Dómini, quóniam venit. *Pſ.* 97.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G.

Erit dies una quæ nota eſt Dómino: & exíbunt aquæ vivæ de Jerúſalem, & erit Dóminus rex ſuper omnem terram. *Zach.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut ſuprà*, 280. *cum Doxologia*: Mundi ſcelus, &c.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum qui baptízat in Spíritu ſancto, * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Non ábluunt lymphæ Deum,
Sed ábluit lymphas Deus;
Carnisque contactu ſacræ
Vim dat lavandi críminis.

Promiſſus ecce jam patet
Fons abluendis córdibus:
Res mira! tíngitur caro,
Mentisque labes tóllitur.

His tincta nam canálibus
Regis ſuprémi púrpura
Tinctos cruentat, & nivis
Inſtar dat eſſe cándidos.

Fœcunda ſancto Spíritu
Virgo Deum nobis parit:
Fœcunda ſancto Spíritu
Nunc unda nos parit Deo.

Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Fuit Joannes in deſerto baptízans, & prædicans baptismum pœniténtiæ in remiſſiónem peccatórũ. *Marc.* 1.

Ant. 1. f. Egrediebátur ad Joannem omnis Judææ régio; & baptizabantur ab illo in Jordánis flúmine, confitentes peccáta ſua. *Marc.* 1.

Ant. 7. c. Baptizávit baptismo pœniténtiæ pópulum, dicens: In eum qui ventúrus eſſet poſt ipſum, ut créderent, hoc eſt in Jeſum. *Act.* 19.

℣. Viſitaſti terrã, Dómine, & inebriaſti eam: ℟. Flumen Dei replétum eſt aquis. *Pſ.* 64.

Tres Lectiones ſumuntur de Epiſtola prima ad Corinthios, ex Feria in qua Octava Epiphaniæ occurrit, ut infrà.

Poſt j. Lect. ℟. Vox Domini revelábit condenſa, & in templo ejus omnes dicent glóriam. * Dóminus dilúvium inhabitáre facit, & ſedébit Dóminus rex in æternum. ℣. In diébus Noe, octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam; quod & vos nunc símilis formæ ſalvos facit baptisma. * Dóminus. *Pſ.* 28. 1. *Petr.* 3.

Poſt ij. Lect. ℟. Sapiéntia deduxit juſtos in via mirábili: tránſtulit illos per mare Rubrum; * Inimícos autem illórũ demerſit in mare, & ab altitúdine inferórum eduxit illos. ℣. Patres noſtri omnes ſub nube fuérũt, & omnes mare tranſiérunt, & omnes in Móyſe baptizáti ſunt in nube & in mari; * Inimícos. *Sap.* 10. 1. *Cor.* 10.

Poſt iij. Lect. ℟. Ecce aquæ egrediebantur ad Orientem; & ait Dóminus: Aquæ iſtæ ſanabuntur; * Et vivent ómnia ad quæ vénerit torrens, quia aquæ de ſanctuário egredientur. ℣. Oſtendit mihi Angelus flúvium aquæ vitæ, procedentem de ſede Dei & Agni, & ex utraque parte flúminis lignum vitæ. * Et. Glória. * Et. *Ezech.* 47. *Apoc.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Venit Jeſus à Galilæa in Jordánem ad Joannem, ut baptizarétur ab eo. *Matth.* 3.

Ant. 8. G. Joannes prohibébat eum, dicens: Ego à te débeo baptizári, & tu venis ad me? *Matth.* 3.

Ant. 2. D. Reſpondens Jeſus, dixit: Sine modò; ſic enim decet nos implére omnem juſtítiam. *Matth.* 3.

℣. Vidérunt te aquæ, Deus; ℟. Et timuérunt, & turbátæ ſunt. *Pſ.* 76.

Sermo ſancti Gregórii Nazianzéni.

In S. Lumina. Orat. 39.

Lectio iv.

CHriſti nativitátem priùs aptâ ſolemnitáte celebrávimus, cum ſtella cucúrrimus, cum Magis adorávimus, cum Paſtóribus luce circumfúſi ſumus, cum Angelis divínam glóriam prædicávimus. Nunc verò ália Chriſti actio, áliud myſtérium ſéquitur. Non poſſum cohibére ánimi voluptátem, divíni afflátûs ímpetu agor; ac propémodùm Joannis inſtar fauſtum núntium prófero, non quidem ut ille, præcurſor; céterùm à ſolitúdine véniens. Chriſtus illuminátur, ſimul & nos illuminémur. Chriſtus baptizátur; ſimul & nos deſcendámus, ut cum ipſo páriter aſcendámus.

℟. Factum eſt, in diébus illis venit Jeſus à Názareth Galilææ; * Et baptizátus eſt à Joanne in Jordáne. ℣. Dícite puſillánimis: Deus ipſe ſalvábit vos, quia ſciſſæ ſunt in deſerto aquæ; * Et baptizátus eſt. *Marc.* 1. *Iſ.* 35.

Lectio v.

JOannes baptízat, accédit Jeſus; non admittit Baptiſta, Jeſus cértat. Ego à te débeo baptizári, dicit lucerna Soli, vox Verbo, amícus Sponſo; inter natos mulíerum major, Primogénito omnis creatúræ; is qui à materno ventre præſultáverat, ei qui in ventre adorátus fúerat; præcurſor & præcurſúrus; ei qui apparúerat & apparitúrus erat. Quid autem Jeſus; Sine modò; hoc enim certo consílio & diſpenſatióne fit. Aſcendit Jeſus ex aqua; mundum enim ſecum in altum effert: ac cœlos quos Adam cláuſerat & ſibi & póſteris, quemádmodùm & flámmeo gládio paradíſum, ſindi atque aperíri cernit. Ac Spíritus teſtimónium pérhibet divinitátis; ad símilem enim accurrit. Et vox cœlitus míttitur: illinc enim erat is de quo teſtimónium perhibebátur. Et ut columba Spíritus appáret; à multis enim ſéculis columba dilúvii finem nuntiáre conſuévit.

℟. Jeſu baptizáto, & orante, apertum eſt cœlum; & * Deſcendit Spíritus ſanctus corporáli ſpécie ſicut columba in ipsum. ℣. Flos de radíce Jeſſe aſcendet: & requieſcet ſuper eum Spíritus Dómini. * Deſcendit. *Luc.* 3. *Iſ.* 11.

Lectio vj.

NOs ígitur hódie Chriſti baptismum venerémur, ac feſtum honeſtè celebrémus; non ventris delíciis óperam

dantes, ſed ſpirituáliter nos oblectantes. Lavámini, mundi eſtóte. Si peccáto rubri eſtis, ac prope ſanguinei, quaſi nix dealbámini. Si coccinei eſtis, ac omnino viri ſánguinum, ad candórem lanæ perveníte. Purgámini, inquam; nulli enim re Deus perinde delectátur, ut hóminis reſipiſcéntiâ ac ſalúte, pro quo omnis ſermo & ómnia myſtéria. Sic fiet ut ſicut luminária in mundo, ita & vos áliis homínibus ſitis vis quædam vivífica, & velut lúmina perfúſa, magno illi lúmini aſtantes, & à Trinitáte illumináti, cujus nunc rádium à divinitáte, quæ una eſt, emanantem accepiſtis in Chriſto Jeſu Dómino noſtro, cui glória in ſécula ſeculórum. Amen. Tu autem.

℟. Ecce vox de cœlis, dicens: * Hic eſt Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. ℣. Vox Dómini ſuper aquas, Deus majeſtátis intónuit: * Hic eſt. Glória Patri. * Hic. *Matth.* 3. *Pſ.* 28.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. F. Venit per aquam Jeſus Chriſtus: & Spíritus eſt qui teſtificátur quóniam Chriſtus eſt véritas. 1. *Joan.* 5.

Ant. 1. g. Joannes clamat: Hic erat quem dixi: Qui poſt me ventúrus eſt, ante me factus eſt; quia prior me erat. *Joan.* 1.

Ant. 6. F. Ego neſciébam eum; ſed ut manifeſtétur in Iſrael, proptéreà veni ego in aqua baptízans. *Joan.* 1.

℣. Dominábitur à mari uſque ad mare; ℟. Et à flúmine uſque ad términos orbis terrárum. *Pſ.* 71.

Léctio ſancti Evangélii ſecúndum Joannem.

Lectio vij. Cap. 1.

IN illo témpore; Vidit Joannes Jeſum veniéntem ad ſe, & ait: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccátum mundi. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epiſcopi.

Tract. 4. in Joan. Evang. n. 12 & 13.

ACcépit miniſtérium baptíſmatis Joannes in aqua pœniténtiæ, paráre viam Dómino, non exiſtens Dóminus. At ubi cógnitus eſt Dóminus, ſupérfluo ei via parabátur; quia cognoſcéntibus ſe ipſe factus eſt via. Itaque non durávit diù baptiſmus Joannis. Sed quómodò demonſtrátus eſt Dóminus? Húmilis; ut ídeò accíperet baptiſma Joannes, in quo baptizarétur ipſe Dóminus. Et opus erat Dómino baptizári? Et ego intérrogans, citò reſpóndeo: Opus erat Dómino naſci? Opus erat Dómino crucifígi? Opus erat Dómino mori? Opus erat Dómino ſepelíri? Si ergo tantam ſuſcépit pro nobis humilitátem, baptiſmum non erat ſuſceptúrus? Et quid prófuit, quia ſuſcépit baptiſmum ſervi? Ut tu non dedignaréris ſuſcípere baptiſmum Dómini.

℟. Vidit Joannes Jeſum veniéntem ad ſe, & ait: Ecce Agnus Dei; * Ecce qui tollit peccátum mundi. ℣. Juſtificábit ipſe Juſtus multos, & ini-

quitátes eórum ipſe portábit : ✻ Ecce. *Joan.* 1. *Iſ.* 53.

Tract. 6. *n.* 5. 6. *Lectio viij.*

ECce columba deſcendit ſuper Dóminum, & ſuper Dóminum baptizátum; & appáruit ibi ſancta illa & vera Trínitas, quæ nobis unus Deus eſt. Aſcendit enim Dóminus ab aqua, ſicut in Evangélio légimus; & ecce aperti ſunt ei cœli, & vidit Spíritum deſcendentem velut columbam, & manſit ſuper eum; & ſtatim vox conſecúta eſt : Tu es Fílius meus dilectus, in quo mihi complácui. Appáret maniſeſtíſſima Trínitas; Pater in voce, Fílius in hómine, Spíritus in columba. In iſta Trinitáte miſſi ſunt diſcípuli, In nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti, ab illo de quo dictum eſt : Hic eſt qui baptízat : qui ſibi ténuit hanc poteſtátem, ita ut in nullum miniſtrórum eam transferret, quamvìs per miniſtros ſuos baptizáre dignátus ſit. Per hanc poteſtátem ſtat únitas Eccléſiæ, quæ ſignificátur in columba de qua dictum eſt · Una eſt columba mea. Si enim transferrétur poteſtas à Dómino ad miniſtrum, tot baptismata eſſent, quot miniſtri eſſent; & jã non ſtaret únitas baptismi.

℞. Qui miſit me baptizáre in aqua, ille mihi dixit : Super quem víderis Spíritum deſcendentem, & manentem ſuper eum, ✻ Hic eſt qui baptízat in Spíritu ſancto. ℣. Ecce ſervus meus, dedi Spíritum meum ſuper eum : ✻ Hic. *Joan.* 1. *Iſ.* 42.

n. 7. *Lectio ix.*

IN columba cognóvit Joannes quiddam próprium, cùm ei dictum eſſet : Super quem víderis Spíritum deſcendentem ſicut columbam, & manentem ſuper eum, ipſe eſt qui baptízat in Spíritu ſancto. Jam nóverat Joannes, quia baptizatúrus erat Dóminus in Spíritu ſancto. Antequàm veníret ad flúvium, cùm multi concúrrerent ad Joannem baptizári, ait illis : Ego quidem baptízo vos in aqua; qui autem poſt me venit, ipſe vos baptizábit in Spíritu ſancto & igni. Quid ergo per columbam dídicit, niſi quamdam proprietátem in Chriſto talem futúram, ut quamvìs multi miniſtri baptizatúri eſſent, ſive juſti, ſive injuſti, non tribuerétur ſánctitas baptismi, niſi illi ſuper quem deſcendit columba, de quo dictum eſt : Hic eſt qui baptízat in Spíritu ſancto? Petrus baptízet, hic eſt qui baptízat. Paulus baptízet, hic eſt qui baptízat. Judas baptízet, hic eſt qui baptízat.

℞. Vidi Spíritum deſcendentem quaſi columbam de cœlo, & manſit ſuper eum. ✻ Vidi, & teſtimónium perhíbui quia † Hic eſt Fílius Dei. ℣. Deus oſtendit illi glóriam ſuam; audívit enim eum, & vocem ipſius. ✻ Vidi. Glória. † Hic eſt. *Joan.* 1. *Eccli.* 45.

Te Deum.

℣. *Sacerd* Benedícite, fontes, Dómino : ℞. Laudáte, & ſuperexaltáte eum in ſécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Pſalmi de Feria.

Ant. 7. ç. NIſi quis renátus fúerit ex aqua & Spíritu ſancto, non poteſt introíre in regnum Dei. *Joan.* 3.

Ant. 6. F. Quod natum eſt ex carne, caro eſt; & quod natum eſt ex ſpíritu, ſpíritus eſt: oportet vos naſci dénuo. *Joan.* 3.

Ant. 5. a. Ego recípiam vos; & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in fílios & fílias. 2. *Cor.* 6.

Canticum, ut in die Epiph. 285.

Ant. 3. c. Docéte omnes gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritûs ſancti. *Matth.* 28.

Ant. 1. a. Qui credíderit, & baptizátus fúerit, ſalvus erit. *Marc.* 16.

Capitulum. Ezech. 36.

DAbo vobis cor novum, & Spíritum novum ponam in médio veſtrî; & áuferam cor lapídeum de carne veſtra, & dabo vobis cor cárneum.

Hymnus.

EMergit undis, & Deo
Fundit preces homo Deus:
Patet polórum régia,
Adeſt repentè Spíritus.

Inſtar colúmbæ, vértici
Illapſus ínſidet ſacro:
Summi Patris vox pérſonat,
Dilectus hic eſt Fílius.

Chriſti dicáta córpore
Sic quem lavácra cónſecrant,
Hic náſcitur proles Dei;
Cœlum precanti pánditur.

Caſtis ſit, expers ſórdium,
Columba ſimplex móribus:
Divínus hunc intùs regit,
Agit, fovetque Spíritus.

O Chriſte, ſacri gúrgitis
Quos abluiſti fóntibus,
Tuo cruóre cándidos
Fac nulla labes ínquinet.

Mundi ſcelus qui díluis,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

℣. Conféſſio & pulcritúdo in conſpectu ejus; ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. D. Jeſus Chriſtus diléxit nos, & lavit nos à peccátis noſtris, & fecit nos regnum & ſacerdótes Deo & Patri ſuo: ipſi glória in ſécula. *Apoc.* 1.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitus in ſubſtántia noſtræ carnis appáruit: præſta, quæſumus, ut per eum quem ſímilem nobis foris agnóvimus, intùs reformári mereámur; Qui tecum vivit & regnat in unitáte.

AD PRIMAM.

Ant. 7. ç. Niſi quis renátus.

In ℟. *br.* ℣. Mundi ſcelus * qui díluis.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Quod natum eſt.

Capitulum. Tit. 3.

DEus ſalvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis, & renovatiónis Spíritûs ſancti quem effúdit in nos abundè per Jeſum Chriſtũ Salvatórem noſtrum; ut juſtificáti grátiâ ipſíus, hærédes ſimus ſecundùm ſpem vitæ æternæ.

℟. *br.* Deduxit eos in abyſſis, * & ſalvávit eos, * Allelúia, allelúia. Deduxit. ℣. Et

opéruit aqua tribulantes eos, * All. Glória. Deduxit. *Pſ.* 105.

℣. Contribulaſti cápita dracónum in aquis: ℟. Tu dirupiſti fontes & torrentes. *Pſ.* 73.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ego.

Capitulum. 2. Petr. 1.

PEr Chriſtum Deus máxima & pretióſa nobis promiſſa donávit; ut per hæc efficiámini divínæ conſortes natúræ, fugientes ejus, quæ in mundo eſt, concupiſcéntiæ corruptiónem.

℟. *br.* Apud te, Dómine, * eſt fons vitæ, * Allelúia, all. Apud te. ℣. Et in lúmine tuo * vidébimus lumen, * Allelúia. Glória Patri. Apud te. *Pſ.* 35.

℣. Dilexìſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; ℟. Proptéreà unxit te, Deus, óleo lætítiæ præ conſórtibus tuis. *Pſ.* 44.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Qui credíderit.

Capitulum. Epheſ. 5.

CHriſtus dilexit Eccléſiam, & ſeipſum trádidit pro ea, ut illam ſanctificáret, mundans lavácro aquæ in verbo vitæ; ut exhibéret ipſe ſibi glorióſam Eccléſiam, non habentem máculam, aut rugam, aut áliquid hujúsmodi; ſed ut ſit ſancta & immaculáta.

℟. *br.* Flúminis ímpetus * lætíficat civitátem Dei, * Allel. all. Flúminis. ℣. Sanctificávit * tabernáculum ſuũ Altíſſimus. * All. Glória. Flúminis. *Pſ.* 45.

℣. Rivos ejus inébria, Dñe: ℟. Multíplica genímina ejus. *Pſ.* 64

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. UNus Dóminus, una fides, unum baptiſma, unus Deus, & Pater ómnium. *Epheſ.* 4.

Ant. 5. C. Omnes fílii Dei eſtis per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu. Quicumque enim in Chriſto baptizáti eſtis, Chriſtum induiſtis. *Galat.* 3.

Ant. 2. D. Non eſt Judæus, neque Græcus: non eſt ſervus, neque liber; omnes enim vos unũ eſtis in Chriſto Jeſu. *Gal.* 3.

Ant. 6. F. Ablúti eſtis, ſanctificáti eſtis, juſtificáti eſtis in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & in Spíritu Dei noſtri. 1. *Cor.* 6.

Ant. 3. a. Caritátem habéte, quod eſt vínculum perfectiónis; & pax Chriſti exultet in córdibus veſtris, in qua & vocáti eſtis in uno córpore. *Coloſſ.* 3.

Capitulum. 1. Cor. 12.

OMnia membra córporis cùm ſint multa, unum tamen corpus ſunt; ita & Chriſtus. Etenim in uno Spíritu omnes nos in unum corpus baptizáti ſumus, ſive Judæi, ſive gentíles, ſive ſervi, ſive líberi.

Hymnus, Emergit. 306.

℣. Ego dixi: Dii eſtis, ℟. Fílii excelſi omnes. *Pſ.* 81.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Jeſus plenus Spíritu ſancto, regreſſus eſt à Jordáne; & agebátur à Spíritu in deſertũ. *Luc.* 4.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Deinde (ſi non ſit Sabbatum) ſit Commem. S. Hilarii, Episc. & Eccleſiæ Doctoris.

Ant. Beátus qui. ℣. Beátus homo. *ut in Comm. Doct.* xxiij.

Oratio.

PRoſit nobis, Dñe, beáti Pontíficis Hilárii feſtíva ſolémnitas: ut ſicut conſubſtan-

tiális tibi Verbi fidem per univerſas Gállias ſervávit illæſam, ita nos, ejus interceſſióne, in eádem fide ſtábiles, ipſi ſoli ſemper Verbo vivámus Fílio tuo Dño noſtro; Qui tecum.

Poſteà S. Felicis, Presbyteri, Ant. De Sacerdótibus. ℣. Sacerdótes tui. *ut in Communi Presbyterorum.* (xxix.)

Oratio.

EXcita in Eccléſia tua, Dómine, chriſtiánæ paupertátis ſpíritum, quem ſanctus Présbyter Felix tui nóminis confeſſor religióſè cóluit; ut, ejus intercedéntibus méritis, promiſſa paupéribus ſpíritu præmia felíciter conſequámur; Per Dóminum.

COMPLETOR. *ut ſuprà*, 280.

AB OCT. Epiph. ad Præſent. Domini, in fine Hymn. metri ſequentis dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

AD PRIMAM, *in* ℟ *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine.

AD LAUD. & Vesp. Commem. de Virg. Deip. 264 *&* 266.

Lectiones ſeq. leguntur à Dom. intrà Oct. Epiph. & per Hebd. loco Epiſtolæ ad Romanos.

DOMINICA IPSA

quæ eſt intrà Octav. Epiphaniæ.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus vocátus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, & Sóſthenes frater, Eccléſiæ Dei quæ eſt Corinthi, ſanctificátis in Chriſto Jeſu, vocátis ſanctis, cum ómnibus qui ínvocant nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti, in omni loco ipſórum, & noſtro: Grátia vobis & pax à Deo patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo ſemper pro vobis in grátia Dei, quæ data eſt vobis in Chriſto Jeſu, quòd in ómnibus dívites facti eſtis in illo, in omni verbo, & in omni ſciéntia: ſicut teſtimónium Chriſti confirmátum eſt in vobis; ita ut nihil vobis deſit in ulla grátia, expectántibus revelatiónem Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui & confirmábit vos usque in finem ſine crímine, in die adventûs Dómini noſtri Jeſu Chriſti. Fidélis Deus, per quem vocáti eſtis in ſocietátem Fílii ejus Jeſu Chriſti Dómini noſtri.

Lectio ij.

OBſecro autem vos, fratres, per nomen Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ut idipſum dicátis omnes, & non ſint in vobis ſchíſmata; ſitis autem perfecti in eódem ſenſu, & in eádem ſenténtia. Significátum eſt enim mihi de vobis, fratres mei, ab iis qui ſunt Chloes, quia contentiónes ſunt inter vos. Hoc autem dico, quòd unusquisque veſtrûm dicit: Ego quidem ſum Pauli, ego autem Apollo; ego verò Cephæ, ego autem Chriſti. Diviſus eſt Chriſtus? Numquid Paulus crucifixus eſt pro vobis? aut in

nómine

nómine Pauli baptizáti eſtis? Grátias ago Deo, quòd néminem veſtrûm baptizávi, niſi Criſpum & Cáium: ne quis dicat quòd in nómine meo baptizáti eſtis. Baptizávi autem & Stéphanæ domum: céterùm néſcio ſi quem álium baptizáverim. Non enim miſit me Chriſtus baptizáre, ſed evangelizáre; non in ſapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Chriſti.

Lectio iij.

VErbum enim crucis pereúntibus quidem ſtultítia eſt; iis autem qui ſalvi fiunt, id eſt nobis, Dei virtus eſt. Scriptum eſt enim: Perdam ſapiéntiam ſapiéntium, & prudéntiam prudéntium reprobábo. Ubi ſápiens? ubi ſcriba? Ubi conquiſítor hujus ſéculi? Nonne ſtultam fecit Deus ſapiéntiam hujus mundi? Nam quia in Dei ſapiéntia non cognóvit mundus per ſapiéntiam Deum, plácuit Deo per ſtultítiam prædicatiónis ſalvos fácere credentes. Quóniam & Judæi ſigna petunt, & Græci ſapiéntiam quærunt: nos autem prædicámus Chriſtum crucifixum, Judæis quidem ſcándalum, Géntibus autem ſtultítiam, ipſis autem vocátis Judæis atque Græcis Chriſtum Dei virtútem & Dei ſapiéntiam.

In II. & III. Nocturno leguntur Lectiones de Dominica intra Octavam, 290. Si verò dies Octava Epiph. venerit in Dominica, leguntur de die Octava, ſuprà, 303.

FERIA SECUNDA.

De Epiſtola prima ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 2.

ET ego, cùm veniſſem ad vos, fratres, veni non in ſublimitáte ſermónis aut ſapiéntiæ, annúntians vobis teſtimónium Chriſti. Non enim judicávi me ſcire áliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtum, & hunc crucifixum. Et ego in infirmitáte, & timóre, & tremóre multo fui apud vos: & ſermo meus, & prædicátio mea non in perſuaſibilibus humánæ ſapiéntiæ verbis, ſed in oſtenſióne Spíritûs, & virtútis; ut fides veſtra non ſit in ſapiéntia hóminum, ſed in virtúte Dei.

Lectio ij.

SApiéntiam autem lóquimur inter perfectos; ſapiéntiam verò non hujus ſéculi, neque príncipum hujus ſéculi, qui deſtruuntur: ſed lóquimur Dei ſapiéntiam in myſtério, quæ abſcóndita eſt, quam prædeſtinávit Deus ante ſécula in glóriam noſtrã, quam nemo príncipum hujus ſéculi cognóvit: ſi enim cognoviſſent, nunquam Dóminũ glóriæ crucifixiſſent. Sed ſicut ſcriptum eſt: Quòd óculus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis aſcendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum. Nobis autem revelávit Deus per Spíritum ſuum; Spíritus enim ómnia ſcrutátur, étiam profunda Dei. Quis enim hóminum ſcit quæ ſunt hóminis,

niſi ſpiritus hóminis, qui in ipſo eſt? ita & quæ Dei ſunt nemo cognóvit, niſi Spiritus Dei.

Lectio iij.

NOs autem non ſpíritum hujus mundi accépimus, ſed Spiritum qui ex Deo eſt, ut ſciámus quæ à Deo donáta ſunt nobis; quæ & lóquimur non in doctis humánæ ſapiéntiæ verbis, ſed in doctrína Spiritûs, ſpirituálibus ſpirituália comparantes. Animális autem homo non pércipit ea quæ ſunt Spiritûs Dei; ſtultítia enim eſt illi, & non poteſt intelligere, quia ſpirituáliter examinátur. Spirituális autem júdicat ómnia; & ipſe à némine judicátur. Quis enim cognóvit ſenſum Dómini, qui inſtruat eum? Nos autem ſenſum Chriſti habémus.

FERIA TERTIA.

De Epíſtola prima ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 3.

CUm ſit inter vos zelus & conténtio, nonne carnáles eſtis, & ſecundùm hóminem ambulátis? Cùm enim quis dicat, Ego quidem ſum Pauli; álius autem, Ego Apollo: nonne hómines eſtis? Quid ígitur eſt Apollo? quid verò Paulus? Miniſtri ejus cui credidiſtis, & unicuíque ſicut Dóminus dedit. Ego plantavi, Apollo rigavit; ſed Deus incrementum dedit. Itaque neque qui plantat eſt áliquid, neque qui rigat; ſed qui incrementum dat, Deus. Qui autem plantat, & qui rigat, unum ſunt. Unuſquiſque autem própriam mercédem accipiet ſecundùm ſuum labórem. Dei enim ſumus adjutóres, Dei agricultúra eſtis, Dei ædificátio eſtis.

Lectio ij.

NEſcítis quia templum Dei eſtis, & Spíritus Dei hábitat in vobis? Si quis autem templum Dei violáverit, diſperdet illum Deus. Templum enim Dei ſanctum eſt, quod eſtis vos. Nemo ſe ſedúcat. Si quis videtur inter vos ſápiens eſſe in hoc ſéculo, ſtultus fiat, ut ſit ſápiens. Sapiéntia enim hujus mundi ſtultítia eſt apud Deum. Scriptum eſt enim: Comprehendam ſapientes in aſtútia eórum. Et iterùm: Dóminus novit cogitatiónes ſapiéntium, quóniam vanæ ſunt. Nemo itaque gloriétur in homínibus.

Lectio iij. Cap. 4.

HÆc autem, fratres, transfigurávi in me & Apollo, propter vos; ut in nobis diſcátis ne ſupra quàm ſcriptum eſt, unus adversùs álterum inflétur pro álio. Quis enim te diſcernit? Quid autem habes quod non accepiſti? Si autem accepiſti, quid gloriáris quaſi non accéperis? Jam ſaturáti eſtis, jam dívites facti eſtis: ſine nobis regnátis; & útinam regnétis, ut & nos vobiſcum regnémus! Puto enim quòd Deus nos Apóſtolos noviſſimos oſtendit, tanquam morti deſtinátos; quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & Angelis, & homínibus. Nos ſtulti propter Chriſtum, vos autem

prudentes in Chriſto : nos infirmi, vos autem fortes : vos nóbiles, nos autem ignóbiles.

FERIA QUARTA.

De Epíſtola prima ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 5.

OMníno audítur inter vos fornicátio, & talis fornicátio, qualis nec inter gentes; ita ut uxórem patris ſui áliquis hábeat. Et vos inflári eſtis; & non magis luctum habuiſtis, ut tollátur de médio veſtrûm qui hoc opus fecit. Ego quidem abſens córpore, præſens autem ſpíritu, jam judicávi ut præſens eum qui ſic operátus eſt, in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, congregátis vobis & meo ſpíritu, cum virtúte Dómini noſtri Jeſu, trádere hujúsmodi sátanæ in intéritum carnis, ut ſpíritus ſalvus ſit in die Dñi noſtri Jeſu Chriſti. Non eſt bona gloriátio veſtra. Neſcítis quia módicum fermentum totam maſſam corrumpit?

Lectio ij. Cap. 6.

AUdet áliquis veſtrûm habens negótium adversùs álterum, judicári apud iníquos, & non apud ſanctos? An neſcítis quóniam ſancti de hoc mundo judicábunt? Et ſi in vobis judicábitur mundus, indigni eſtis qui de mínimis judicétis? Neſcítis quóniam Angelos judicábimus? quantò magis ſeculária? Seculária ígitur judícia ſi habuéritis, contemptíbiles qui ſunt in Ecclésia, illos conſtitúite ad judicandum. Ad verecúndiam veſtram dico. Sic non eſt inter vos ſápiens quisquam, qui poſſit judicáre inter fratrem ſuum? Sed frater cum fratre judício contendit; & hoc apud infidéles.

Lectio iij.

JAm quidem omníno delictum eſt in vobis, quòd judícia habétis inter vos. Quare non magìs injúriam accípitis? Quare non magìs fraudem patímini? Sed vos injúriam fácitis, & fraudátis; & hoc frátribus. An neſcítis quia iníqui regnum Dei non poſſidébunt? Nolíte erráre : neque fornicárii, neque idólis ſervientes, neque adúlteri, neque molles, neque maſculórum concubitóres, neque fures, neque avári, neque ebrióſi, neque maledici, neque rapáces regnum Dei poſſidébunt. Et hæc quidam fuiſtis : ſed ablúti eſtis, ſed ſanctificáti eſtis, ſed juſtificáti eſtis in nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & in Spíritu Dei noſtri.

FERIA QUINTA.

De Epíſtola prima ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 6.

NEſcítis quóniam córpora veſtra membra ſunt Chriſti? Tollens ergo membra Chriſti, fáciam membra meretrícis? Abſit. An neſcítis quóniam qui adhæret meretríci, unum corpus effícitur? Erunt enim, inquit, duo in carne una. Qui autem adhæret Dómino, unus ſpíritus eſt. Fúgite fornicatiónem. Omne peccátum quodcumque féceri thomo, extra corpus eſt; qui autem fornicátur, in corpus ſuum peccat. An neſcítis

quóniam membra veſtra templum ſunt Spiritûs ſancti, qui in vobis eſt, quem habétis à Deo, & non eſtis veſtri? Empti enim eſtis prétio magno. Glorificáte & portáte Deum in córpore veſtro.

Lectio ij. Cap. 7.

DE quibus autem ſcripſiſtis mihi; bonum eſt hómini mulíerem non tángere: propter fornicatiónem autem unusquisque ſuam uxórem hábeat, & unaquæque ſuum virum hábeat. Uxóri vir débitum reddat, ſimíliter autem & uxor viro. Múlier ſui córporis poteſtátem non habet, ſed vir. Simíliter autem & vir ſui córporis poteſtátem non habet, ſed múlier. Nolíte fraudáre ínvicem, niſi fortè ex conſenſu ad tempus, ut vacétis oratióni; & iterùm revertímini in idipſum, ne tentet vos sátanas propter incontinéntiam veſtram. Hoc autem dico ſecundùm indulgéntiam, non ſecundùm impérium.

Lectio iij.

HOc ítaque dico, fratres: tempus breve eſt. Réliquum eſt, ut & qui habent uxóres, tanquam non habentes ſint; & qui flent, tanquam non flentes; & qui gaudent, tanquam non gaudentes; & qui emunt, tanquam non poſſidentes; & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur: præterit enim figúra hujus mundi. Volo autem vos ſine ſollicitúdine eſſe. Qui ſine uxóre eſt, ſollícitus eſt quæ Dómini ſunt, quómodò pláceat Deo. Qui autem cum uxóre eſt, ſollícitus eſt quæ ſunt mundi, quómodò pláceat uxóri; & diviſus eſt. Et múlier innupta & virgo cógitat quæ Dómini ſunt, ut ſit ſancta córpore & ſpíritu. Quæ autem nupta eſt, cógitat quæ ſunt mundi, quómodò pláceat viro.

FERIA SEXTA.

De Epíſtola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 9.

QUæ eſt merces mea? ut Evangélium prædicans, ſine ſumptu ponam Evangelium, ut non abútar poteſtáte meâ in Evangélio. Nam cùm liber eſſem ex ómnibus, ómnium me ſervum féci, ut plures lucrifácerem. Et factus ſum Judæis tanquam Judæus, ut Judæos lucrárer: iis qui ſub lege ſunt, quaſi ſub lege eſſem, (cùm ipſe non eſſem ſub lege,) ut eos qui ſub lege erant, lucrifácerem: iis qui ſine lege erant tanquam ſine lege eſſem, (cùm ſine lege Dei non eſſem; ſed in lege eſſem Chriſti,) ut lucrifácerē eos qui ſine lege erant. Factus ſum infirmis infirmus, ut infirmos lucrifácerem. Omnibus ómnia factus ſum, ut omnes fácerem ſalvos. Omnia autem fácio propter Evangélium, ut párticeps ejus efficiar.

Lectio ij.

NEſcítis quòd ii qui in ſtádio currunt, omnes quidem currunt, ſed unus áccipit bravíum? Sic cúrrite, ut comprehendátis. Omnis autem qui in agóne contendit, ab ómnibus ſe ábſtinet; & illi quidem ut corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrup-

tum. Ego ígitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno, non quaſi áerem vérberans; ſed caſtígo corpus meum, & in ſervitútem rédigo, ne fortè cùm áliis prædicáverim, ipſe réprobus efficiar.

Lectio iij. Cap. 12.

DE ſpirituálibus autem nolo vos ignoráre, fratres. Scitis quóniam cùm Gentes eſſétis, ad ſimulácra muta prout ducebámini euntes. Ideò notum vobis fácio, quòd nemo in Spíritu Dei loquens, dicit anáthema Jeſu. Et nemo poteſt dícere, Dóminus Jeſus, niſi in Spíritu ſancto. Diviſiónes verò gratiárum ſunt, idem autem Spíritus: & diviſiónes miniſtratiónum ſunt, idem autem Dóminus: & diviſiónes operatiónum ſunt, idem verò Deus qui operátur ómnia in ómnibus. Unicuíque autem datur manifeſtátio Spíritûs ad utilitátem. Alii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ; álii autem ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem ſpíritum: álteri fides in eódem Spíritu: álii grátia ſanitátum in uno Spíritu: álii operátio virtútum, álii prophetía, alii díſcrétio ſpirítuum, álii génera linguárum, álii interpretátio ſermónum. Hæc autem ómnia operátur unus atque idē Spíritus, dívidēs síngulis prout vult.

SABBATO.

De Epíſtola prima ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 13.

SI linguis hóminum loquar, & Angelórum, caritátem autem non hábeam, factus ſum velut æs ſonans, aut cymbalum tínniens. Et ſi habúero prophetíam, & nóverim myſtéria ómnia, & omnem ſciéntiam; & ſi habúero omnem fidem, ita ut montes tránsferam, caritátem autem non habúero, nihil ſum. Et ſi diſtribúero in cibos páuperum omnes facultátes meas, & ſi tradídero corpus meum, ita ut árdeam, caritátem autem non habúero, nihil mihi prodeſt.

Lectio ij.

CAritas pátiens eſt, benígna eſt: cáritas non æmulátur, non agit pérperam, non inflátur, non eſt ambitióſa, non quærit quæ ſua ſunt, non irritátur, non cógitat malum, non gaudet ſuper iniquitáte, congaudet autem veritáti: ómnia ſuffert, ómnia credit, ómnia ſperat, ómnia ſúſtinet. Cáritas nunquam éxcidit, ſive prophetíæ evacuabuntur, ſive linguæ ceſſabunt, ſive ſciéntia deſtruétur. Ex parte enim cognóſcimus, & ex parte prophetámus. Cùm autem vénerit quod perfectum eſt, evacuábitur quod ex parte eſt.

Lectio iij.

CUm eſſem párvulus, loquébar ut párvulus, ſapiébam ut párvulus, cogitábam ut párvulus. Quando autem factus ſum vir, evacuávi quæ erant párvuli. Vidémus nunc per ſpéculum in ænígmate, tunc autem fácie ad fáciem. Nunc cognoſco ex parte, tunc autem cognoſcam ſicut & cógnitus ſum. Nunc autem manent fides,

ſpes, cáritas, tria hæc; major autem horum eſt cáritas.

¶ *Quando Septuageſima inciderit in Dominicam ſecundam poſt Epiphaniam, tunc hodie in Officio Feſti occurr. prima Lectio erit de initio Epiſtolæ II. ad Corinth. tribus in unam junctis; ſecunda de Feſto, è duabus fit una; tertia verò de Homilia in Evang. Dominicæ II. cum commem. ejusdem Dominicæ in Laudib. tantùm ante Comm. Virg. Deip. Veſperæ verò ut in Sabbato ante Septuageſ. Et deinceps nihil fiat de Officio à Circumciſione ad Præſent. niſi commem. de Virgine Deipara ad Laudes & Veſp.* ℟. *br. ad Primam, & Doxologia:* Qui natus es.

Si verò Septuageſima non occurrat ante Præſentationem,

AD VESPERAS,

Officium ut notatum eſt ſuprà in Sabbatis & Dominicis à Circumciſione ad Præſentationem.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Si qua in Chriſto nova creatúra, vétera transiérunt: ecce facta ſunt ómnia nova. 2. *Corinth.* 5.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA II.

poſt Epiphaniam.

Omnia ut in Dominicis à Circumciſ. ad Præſent. 263. *exceptis quæ ſequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, & Timótheus frater, Eccléſiæ Dei quæ eſt Corinthi, cum ómnibus ſanctis qui ſunt in univerſa Achája: Grátia vobis & pax à Deo patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Benedictus Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, Pater miſericordiárum, & Deus totíus conſolatiónis, qui conſolátur nos in omni tribulatióne noſtra; ut poſſímus & ipſi conſolári eos qui in omni preſſúra ſunt, per exhortatiónem quâ exhortámur & ipſi à Deo. Quóniam ſicut abundant paſſiónes Chriſti in nobis, ita & per Chriſtum abundat conſolátio noſtra. Sive autem tribulámur, pro veſtra exhortatione & ſalúte; ſive conſolámur, pro veſtra conſolatióne; ſive exhortámur, pro veſtra exhortatióne & ſalúte, quæ operátur toleránriam earumdem paſſiónum, quas & nos pátimur; ut ſpes noſtra firma ſit pro vobis: ſcientes quòd ſicut ſócii paſſiónum eſtis, ſic éritis & conſolatiónis.

℟. In convertendo Dóminus captivitátem Sion, facti ſumus ſicut conſoláti: * Magnificávit Dóminus fácere nobiscum; facti ſumus lætantes. ℣. Ipſe Dóminus Jeſus Chriſtus qui diléxit nos, & dedit conſolatiónem ætername, & ſpem bonam in grátia. * Magnificávit Dóminus fácere nobiscum; facti ſumus lætantes. *Pſ.* 125. 2. *Theſſ.* 2.

Lectio ij.

NOn enim vólumus ignoráre vos, fratres, de tribulatióne noſtra quæ facta

eſt in Aſia; quóniam ſupra modum graváti ſumus ſupra virtútem, ita ut tædéret nos étiam vívere. Sed ipſi in nobismetipſis reſponſum mortis habúimus, ut non ſimus fidentes in nobis, ſed in Deo qui súſcitat mórtuos: qui de tantis perículis nos erípuit, & éruit: in quem ſperámus quóniam & adhuc erípiet, adjuvántibus & vobis in oratióne pro nobis; ut ex multórum perſónis, ejus quæ in nobis eſt donatiónis, per multos grátiæ agantur pro nobis.

℟. In te, Dómine, ſperavérunt patres noſtri, ſperavérunt; & liberaſti eos: * Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt; in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi. ℣. Eſt fides ſperandárum ſubſtántia rerum; in hac enim teſtimónium conſecúti ſunt ſenes: * Ad te. *Pſ.* 21. *Hebr.* 11.

Lectio iij.

NAm glória noſtra hæc eſt, teſtimónium conſciéntiæ noſtræ, quòd in ſimplicitáte cordis & ſinceritáte Dei, & non in ſapiéntia carnáli, ſed in grátia Dei converſáti ſumus in hoc mundo; abundántiùs autem ad vos. Non enim ália ſcríbimus vobis, quàm quæ legiſtis & cognoviſtis. Spero autem quòd uſque in finem cognoſcétis, ſicut & cognoviſtis nos ex parte, quòd glória veſtra ſumus, ſicut & vos noſtra, in die Dómini noſtri Jeſu Chriſti.

℟. Qui timétis Dóminum, laudáte eum: * Univerſum ſemen Jacob, glorificáte eum. † Tímeat eum omne ſemen Iſrael. ℣. Sunt Iſraelítæ quorum adóptio eſt filiórum, quorum patres, & ex quibus eſt Chriſtus qui eſt ſuper ómnia Deus benedíctus in sécula. * Univerſum ſemen. Glória Patri. † Tímeat eum. *Pſ.* 21. *Rom.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário S. Joannis Chryſóſtomi in Epíſtolam ad Romános.

In Proœm. *Lectio iv.*

BEáti Pauli Epiſtolárum lectiónem dum aſsíduè auſculto, perque hebdómadas ſingulas, bis ſæpè & ter, & quater, quotieſcumque ſanctórum Mártyrum memóriam celebrámus, gáudio exulto, tubâ illâ ſpirituáli perfruens; & éxcitor ac deſidério incaleſco, vocem mihi amícam agnoſcens: quin & non ſolùm præſentem ipſum ánimo intuéri, verùm & diſſerentem audíre vídeor. Interim tamen dóleo ac moleſtè fero, quòd virum hunc non omnes, ſicut par eſt, cognoſcunt; verùm ita illum nonnulli ignórant, ut ne Epiſtolárũ quidem ejus númerum planè ſciant. Hoc verò non imperítia facit, ſed quòd nolint beáti hujus viri ſcripta aſsíduè in mánibus habére.

℟. Ædificávit Dñus Sion; & vidébitur in glória ſua. * Scribantur hæc in generatióne áltera; & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminũ. ℣. Mihi data eſt grátia hæc, illumináre omnes quæ ſit diſpenſátio ſacramenti abſcónditi à séculis in Deo qui ómnia

creávit. * Scribantur hæc. *Pſ.* 101. *Epheſ.* 3.

Lectio v.

NEque enim nos, quæ ſcímus, ſi quid ſcimus, ab ingénii bonitáte atque acúmine ſcimus; ſed quòd erga hunc virum impensè affecti, ab illíus lectióne nunquam diſcédimus: síquidem qui amant, ii pluſquàm céteri omnes eórum facta nôrunt quos amant, ut qui de iis ipſis ſint ſollíciti. Id quod beátus hic véluti oſtendens, ad Philippenſes ait: Sicut eſt mihi juſtum ut hoc de vobis ómnibus séntiam, eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defenſióne & confirmatióne Evangélii. Quapropter ſi & vos quoque huic lectióni diligenter atténdere voluéritis, nihil áliud erit vobis requirendum. Verax eſt enim Chriſti ſermo dicentis: Quærite, & inveniétis; pulsáte, & aperiétur vobis.

℟. Super omnes docentes me intellexi, quia teſtimónia tua meditátio mea eſt. * Super ſenes intellexi, quia mandáta tua quæsívi. ℣. Exíſtimo ómnia detrimentum eſſe propter eminentem ſciéntiam Jeſu Chriſti Dómini mei: * Super ſenes. *Pſ.* 118. *Philipp.* 3.

Lectio vj.

CEterùm, quandóquidem complúres ex his qui huc nobiſcum convéniunt, & liberórum educatiónem, & uxóris curam, & famíliæ providéntiam ſuſcepêre; ob idque totos ſeſe huic labóri dare non ſúſtinent: at certè ipſi vos excitáte ad ea ſaltèm capienda, quæ álii collégerint; ſtúdii tantumdem iis quæ dicta fúerint auſcultandis, quantùm pecúniis colligendis, impertientes. Nam etſi turpe ſit, non niſi tantùm ſtúdii à vobis exígere, tamen vel hoc ipſo contenti érimus. Tantumdem ergo date. Síquidem hinc infiníta exorta ſunt mala, ab ipſa vidélicet ſacrárum Scripturárum ignoratióne: hinc multa hæréſeon lues pullulávit: hinc vitæ in multis neglectus: hinc inútiles ac lucro carentes labóres. Nam quemádmodùm qui lúminis hujus uſúrâ ſunt priváti, nequaquam recta íngredi poſſunt; ita qui ad divinárum Scripturárum rádios óculos non intendunt, necessáriò in multa frequentes erráta incurrunt, perinde ac ſi in ténebris periculoſíſſimis ambulárent; id quod ut ne evéniat, óculos ad ipſum apoſtolicórum verbórum fulgórem adaperiámus.

℟. A mandátis tuis intellexi, Dómine; proptéreà odívi omnem viam iniquitátis: * Lucerna pédibus meis verbum tuum, & lumen ſémitis meis. ℣. Omnis Scriptúra divínitus inſpiráta, útilis eſt ad docendum, ad arguendum, ad corripiendum, ad erudiendum in juſtítia: * Lucerna. Glória. * Lucerna. *Pſ.* 118. 2. *Tim.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 2.

IN illo témpore; Núptiæ factæ ſunt in Cana Galilææ;

lææ, & erat mater Jeſu ibi: vocátus eſt autem & Jeſus, & diſcípuli ejus ad núptias. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 8. in Joan. n. 1 & 3.

QUis eſt qui conſíderat ópera Dei, quibus régitur & adminiſtrátur totus hic mundus, & non obſtupeſcit obruiturque mirâculis? Sed quia hómines in áliud intenti perdidérunt conſiderationem óperum Dei, in qua darent quotídie laudem Creatóri; ſervávit ſibi Deus inuſitáta quædam quæ fáceret, ut tanquam dormientes hómines ad ſe colendum mirabílibus excitáret. Prióra mirácula fecit per Verbum ſuum Deum apud ſe; poſterióra fecit per ipſum Verbum ſuum incarnátum. Cùm ergo tanta videámus facta per Deum Jeſum, quid mirámur aquam in vinum converſam per hóminem Jeſum? Ipſe fecit hoc, qui illa ómnia.

℟. Deus ſecundùm imáginem ſuam fecit hóminem: creávit ex ipſo adjutórium ſímile ſibi: * Juſtítiam & judícia ſua oſtendit illis, & magnália honóris ejus vidit óculus illórum. ℣. Núptiæ factæ ſunt in Cana Galilææ, & erat mater Jeſu ibi; vocátus eſt autem & Jeſus, & diſcípuli ejus ad núptias: * Juſtitiam. *Eccli.* 17. *Joan.* 2. *n.* 3. 4. 5 & 9. * *Lectio viij.*

EXcepto miráculo, áliquid in ipſo facto myſtérii & ſacramenti latet. Quid mirum ſi in illam domum ad núptias venit, qui in hunc mundum ad núptias venit? Verbum enim, ſponſus; & ſponſa, caro humána: & utrumque unus Fílius Dei, & idem filius hóminis. Uterus Vírginis Maríæ thálamus ejus; inde proceſſit tanquam ſponſus de thálamo ſuo. Certi ſacramenti grátiâ, vidétur matrem de qua ſponſus proceſſit, non agnóſcere, & dícere illi: Quid mihi & tibi eſt, múlier? Miráculum exigébat mater: at ille non agnoſcit víſcera humána, operatúrus facta divína, tanquam dicens: Quod de me facit miráculum, non tu genuiſti; divinitátem meam non tu genuiſti: ſed quia genuiſti infirmitátem meam, tunc te cognoſcam, cùm ipſa infirmitas pendébit in cruce: hoc eſt enim, Nondum venit hora mea.

℟. Deficiente vino, dicit mater Jeſu ad eum: Vinum non habent. Et dicit ei Jeſus: Nondum venit hora mea. Dicit mater ejus miniſtris: * Quodcumque díxerit vobis, fácite. ℣. Fácite quæ præcépit Dóminus Deus, ut bene ſit vobis: * Quodcumque. *Joan.* 2. *Deut.* 5.

Tract. 9. n. 2. Lectio ix.

QUòd Dóminus invitátus venit ad núptias, étiam exceptâ myſticâ ſignificatióne, confirmáre vóluit quòd ipſe fecit núptias. Futúri enim erant, de quibus dixit Apóſtolus, prohibentes núbere, & dicentes quòd malum eſſent núptiæ, & quòd Diábolus eas

feciſſet. Nec illæ quæ virginitátem Deo vovent, quanquam amplióram gradum honóris & ſanctitátis in Ecclésia téneant, ſine núptiis ſunt: nam & ipſæ pértinent ad núptias cum tota Ecclésia, in quibus núptiis ſponſus eſt Chriſtus. Ac per hoc ergo Dóminus invitátus venit ad núptias; ut conjugális cáſtitas firmarétur, & oſtenderétur ſacramentum nuptiárum: quia & illárum nuptiárum ſponſus persónam Dómini figurábat.

℟. Ego Dóminus Deus eórum, & exáudiam eos; & * Lætábitur cor eórum quaſi à vino, & † Exultábit cor eórum in Dómino. ℣. Dicit Jeſus: Impléte hydrias aquâ. Et implevérunt. Et dicit eis Jeſus: Hauríte nunc. * Lætábitur. Glória Patri. † Exultábit. *Zach.* 10. *Joan.* 2.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *d.* Ut guſtávit architriclinus aquam vinum factam, vocat ſponſum, & dicit ei: Servaſti bonum vinum usque adhuc. *Joan.* 2.

Oratio.

Omnípotens ſempiterne Deus, qui cœléſtia ſimul & terréna moderáris: ſupplicatiónes pópuli tui clementer exaudi, & pacem tuam noſtris concéde tempóribus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus; Per ómnia ſécula seculórum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Fecit inítium ſignórum Jeſus in Cana Galilææ, & manifeſtávit glóriam ſuam; & credidérunt in eum discípuli ejus. *Joan.* 1.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA.

Omnia ut in Feriis à Circumciſione ad Præſent. 166. & ſic in Feriis ſequentibus.

De Epiſtola ſecunda ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 2.

STátui hoc ipſum apud me, ne íterùm in triſtitia venírem ad vos. Si enim ego contriſto vos, & quis eſt qui me lætíficet, niſi qui contriſtátur ex me? Et hoc ipſum ſcripſi vobis, ut non, cùm vénero, triſtítiam ſuper triſtítiam hábeam, de quibus oportúerat me gaudére: confidens in ómnibus vobis, quia meum gáudium ómnium veſtrûm eſt. Nam ex multa tribulatióne, & angúſtia cordis ſcripſi vobis per multas lácrymas, non ut contriſtémini, ſed ut sciátis quam caritátem hábeam abundántiùs in vobis.

℟. In convertendo. 314.

Lectio ij.

SI quis autem contriſtávit, non me contriſtávit; ſed ex parte, ut non ónerem omnes vos. Súfficit illi qui ejúsmodi eſt, objurgátio hæc quæ fit à plúribus; ita ut è contrário magìs donétis & conſolémini, ne fortè abundantióri triſtítiâ abſorbeátur qui ejúsmodi eſt. Propter quod óbſecro vos, ut confirmétis in illum caritátem. Ideò enim & ſcripſi, ut cognoscam experimentum veſtrum, an in ómnibus obedientes ſitis. Cui autem áliquid donaſtis, & ego: nam

& ego quod donávi, ſi quid donávi, propter vos in persóna Chriſti, ut non circumveniámur à Sátana; non enim ignorámus cogitatiónes ejus.

℟. In te, Dómine. 315.

Lectio iij.

LEo autem grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu, & odórem notitiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco; quia Chriſti bonus odor ſumus Deo in iis qui ſalvi fiunt, & in iis qui péreunt: áliis quidem odor mortis in mortem; áliis autem odor vitæ in vitam. Et ad hæc quis tam idóneus? Non enim ſumus ſicut plúrimi, adulterántes verbum Dei; ſed ex ſinceritáte, ſed ſicut ex Deo, coram Deo, in Chriſto lóquimur.

℟. Qui timétis. 315.

FERIA TERTIA.

De Epiſtola ſecunda ad Corinthios.

Lectio j. Cap. 3.

INcípimus íterùm noſmetipſos commendáre? Aut numquid egémus (ſicut quidam) commendatítiis epiſtolis ad vos, aut ex vobis? Epiſtola noſtra vos eſtis, ſcripta in córdibus noſtris, quæ ſcitur & légitur ab ómnibus homínibus: manifeſtáti quòd epiſtola eſtis Chriſti, miniſtráta à nobis, & ſcripta non atramento, ſed Spíritu Dei vivi; non in tábulis lapídeis, ſed in tábulis cordis carnálibus. Fidúciam autem talem habémus per Chriſtum ad Deum; non quòd ſufficientes ſimus cogitáre áliquid à nobis, quaſi ex nobis: ſed ſufficiéntia noſtra ex Deo eſt, qui & idóneos nos fecit miniſtros novi teſtamenti, non litterâ, ſed ſpíritu; líttera enim occidit, ſpíritus autem vivíficat.

℟. Ædificávit. 315.

Lectio ij. Cap. 4.

NOn enim noſmetipſos prædicámus, ſed Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum: nos autem ſervos veſtros per Jeſum; quóniam Deus qui dixit de ténebris lucem ſplendéſcere, ipſe illuxit in córdibus noſtris ad illuminatiónem ſciéntiæ claritátis Dei, in fácie Chriſti Jeſu. Habémus autem theſaurum iſtum in vaſis fictílibus; ut ſublímitas ſit virtútis Dei, & non ex nobis. In ómnibus tribulatiónem pátimur, ſed non anguſtiámur: aporiámur, ſed non deſtitúimur: perſecutiónem pátimur, ſed non derelínquimur: dejícimur, ſed non perímus; ſemper mortificatiónem Jeſu in córpore noſtro circumferentes, ut & vita Jeſu manifeſtétur in corpóribus noſtris. Semper enim nos qui vívimus, in mortem trádimur propter Jeſum; ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli.

℟. Super omnes. 316.

Lectio iij.

PRopter quod non defícimus: ſed licèt is qui foris eſt, noſter homo corrumpátur; tamen is qui intùs eſt, renovátur de die in diem. Id enim quod in præſenti eſt momentáneum, & leve tribulatiónis noſtræ, ſupra modum in

ſublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, ſed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália ſunt: quæ autem non videntur, æterna ſunt.

℟. A mandátis. 316.

FERIA QUARTA,

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 5.

SCimus quóniam ſi terreſtris domus noſtra hujus habitatiónis diſſolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemíscimus, habitatiónem noſtram, quæ de cœlo eſt, ſuperíndui cupientes; ſi tamen veſtíti, non nudi inveniámur. Nam & qui ſumus in hoc tabernáculo, ingemíscimus graváti; eò quòd nólumus expoliári, ſed ſuperveſtíri; ut abſorbeátur quod mortále eſt, à vita. Qui autem éfficit nos in hoc ipſum, Deus, qui dedit nobis pignus Spíritûs.

℟. In convertendo. 314.

Lectio ij.

AUdentes ígitur ſemper, ſcientes quóniam dum ſumus in córpore, peregrinámur à Dómino; (per fidem enim ambulámus, & non per ſpéciem) audémus autem, & bonam voluntátem habémus magìs peregrinári à córpore, & præſentes eſſe ad Dóminum. Et ídeò conténdimus, ſive abſentes, ſive præſentes, placére illi. Omnes enim nos manifeſtári opórtet ante tribúnal Chriſti, ut réferat unusquiſque própria córporis, prout geſſit, ſive bonum, ſive malum.

℟. In te, Dómine. 315.

Lectio iij.

CAritas enim Chriſti urget nos; æſtimantes hoc, quóniam ſi unus pro ómnibus mórtuus eſt, ergo omnes mórtui ſunt: & pro ómnibus mórtuus eſt Chriſtus; ut & qui vivunt, jam non ſibi vivant, ſed ei qui pro ipſis mórtuus eſt, & reſurrexit. Itaque nos ex hoc néminem nóvimus ſecundùm carnem. Et ſi cognóvimus ſecundùm carnem Chriſtum; ſed nunc jam non nóvimus. Si qua ergo in Chriſto nova creatúra, vétera tranſiérunt: ecce facta ſunt ómnia nova. Omnia autem ex Deo, qui nos reconciliávit ſibi per Chriſtum, & dedit nobis miniſtérium reconciliatiónis.

℟. Qui timétis. 315.

FERIA QUINTA.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 7.

NUnc gáudeo; non quia contriſtáti eſtis, ſed quia contriſtáti eſtis ad pœniténtiam. Contriſtáti enim eſtis ſecundùm Deum, ut in nullo detrimentum patiámini ex nobis. Quæ enim ſecundùm Deum triſtítia eſt, pœniténtiam in ſalútem ſtábilem operátur; ſéculi autem triſtítia mortem operátur. Ecce enim hoc ipſum ſecundùm Deum contriſtári vos, quantam in vobis operátur ſollicitúdinem; ſed defenſiónem

ſed indignatiónem, ſed timórem, ſed deſidérium, ſed æmulatiónem, ſed vindíctam. In ómnibus exhibuiſtis vos incontaminátos eſſe negótio. Igitur, etſi ſcripſi vobis, non propter eum qui fécit injúriam, nec propter eum qui paſſus eſt; ſed ad manifeſtandam ſollicitúdinem noſtram quam habémus pro vobis coram Deo.

℟. Ædificávit. 315.

Lectio ij. Cap. 9.

QUi parcè séminat, parcè & metet; & qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus & metet. Unusquisque prout deſtinávit in corde ſuo, non ex triſtítia, aut ex neceſſitáte; hílarem enim datórem díligit Deus. Potens eſt autem Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis; ut in ómnibus ſemper omnem ſufficiéntiam habentes, abundétis in omne opus bonum.

℟. Super omnes. 316.

Lectio iij. Cap. 10.

IN carne ambulantes, non ſecundùm carnem militámus. Nam arma milítiæ noſtræ non carnália ſunt, ſed poténtia Deo ad deſtructiónem munitiónum, conſília deſtruentes, & omnem altitúdinem extollentem ſe adversùs ſciéntiam Dei, & in captivitátem redigentes omnem intellectum in obséquium Chriſti, & in promptu habentes ulciſci omnem inobediéntiam, cùm impléta fúerit veſtra obediéntia.

℟. A mandátis. 316.

FERIA SEXTA.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 11.

QUóniam multi gloriantur ſecundùm carnem, & ego gloriábor. Libenter enim ſuffertis inſipientes, cùm ſitis ipſi ſapientes. Suſtinétis enim ſi quis vos in ſervitútem rédigit, ſi quis dévorat, ſi quis áccipit, ſi quis extóllitur, ſi quis in fáciem vos cædit. Secundùm ignobilitátem dico, quaſi nos infirmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet, (in inſipiéntia dico) áudeo & ego. Hebræi ſunt, & ego: Iſraëlítæ ſunt, & ego: ſemen Abrahæ ſunt, & ego: miniſtri Chriſti ſunt, (ut minùs ſápiens dico,) plùs ego: in labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs, in plagis ſupra modum, in mórtibus frequenter.

℟. In convertendo. 314.

Lectio ij. Cap. 12.

SI gloriári oportet, (non éxpedit quidem) véniam autem ad viſiónes & revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Chriſto ante annos quatuórdecim, ſive in córpore, néſcio, ſive extra corpus néſcio, Deus ſcit, raptum hujúsmodi usque ad tértium cœlum. Et ſcio hujúsmodi hóminem, ſive in córpore, ſive extra corpus, néſcio, Deus ſcit, quóniam raptus eſt in paradíſum, & audívit arcána verba, quæ non licet hómini loqui. Pro hujúsmodi gloriábor: pro me autem nihil gloriábor, niſi in infirmitátibus meis. Nam &

ſi volúero gloriári, non ero inſípiens; veritátem enim dicam. Parco autem, ne quis me exíſtimet ſupra id quod videt in me, aut áliquid audit ex me.

℟. In te, Dómine. 315.

Lectio iij.

ET ne magnitúdo revelatiónum extollat me, datus eſt mihi ſtímulus carnis meæ ángelus ſatanæ, qui me colaphízet. Propter quod ter Dóminum rogávi, ut discéderet à me; & dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus in infirmitáte perfícitur. Libenter igitur glorábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Chriſti. Propter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in neceſſitátibus, in perſecutiónibus, in anguſtiis pro Chriſto; cùm enim infírmor, tunc potens ſum.

℟. Qui timétis. 315.

SABBATO.

De Epíſtola ſecunda ad Corínthios.

Lectio j. Cap. 13.

ECce tértiò hoc vénio ad vos. In ore duórum vel trium téſtium ſtabit omne verbum. Prædixi, & prædico, ut præſens & nunc abſens, iis qui antè peccavérunt, & céteris ómnibus, quóniam ſi vénero íterùm, non parcam. An experimentum quæritis ejus qui in me lóquitur Chriſtus, qui in vobis non infirmátur, ſed potens eſt in vobis? Nam etſi crucifixus eſt ex infirmitáte; ſed vivit ex virtúte Dei. Nam & nos infirmi ſumus in illo, ſed vivémus cum eo ex virtúte Dei in vobis.

℟. Ædificávit. 315.

Lectio ij.

VOsmetipſos tentáte ſi eſtis in fide: ipſi vos probáte. Annon cognóſcitis voſmetipſos quia Chriſtus Jeſus in vobis eſt? niſi fortè réprobi eſtis. Spero autem quòd cognoscétis quia nos non ſumus réprobi. Orámus autem Deũ, ut nihil mali faciátis, non ut nos probáti appareámus, ſed ut vos, quod bonum eſt, faciátis; nos autem ut réprobi ſimus. Non enim póſſumus áliquid adversùs veritátem, ſed pro veritáte. Gaudémus enim quóniam nos infirmi ſumus, vos autem potentes eſtis. Hoc & orámus veſtram conſummatiónem.

℟. Super omnes. 316.

Lectio iij.

IDeò hæc abſens ſcribo, ut non præſens dúriùs agam ſecundùm poteſtátem quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem, & non in deſtructiónem. De cétero, fratres, gaudéte, perfecti eſtóte, exhortámini, idem ſápite, pacem habéte; & Deus pacis & dilectiónis erit vobiscum. Salutáte ínvicem in ósculo ſancto. Salútant vos omnes ſancti. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & cáritas Dei, & communicátio ſancti Spíritûs ſit cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

℟. A mandátis. 316.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Scientes quòd non juſtificátur homo ex opéribus legis, niſi

per fidem Jeſu Chriſti, & nos in Chriſto Jeſu crédimus. *Galat.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA III poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus non ab homínibus, neque per hóminem, ſed per Jeſum Chriſtum, & Deum Patrem qui ſuſcitávit eum à mórtuis; & qui mecum ſunt omnes fratres, Eccléſiis Galátiæ: Grátia vobis & pax à Deo Patre, & Dómino noſtro Jeſu Chriſto, qui dedit ſemetipſum pro peccátis noſtris, ut eríperet nos de præſenti ſéculo nequam, ſecundùm voluntátem Dei & Patris noſtri, cui eſt glória in ſécula ſeculórum. Amen. Tu autem.

℟. Apud Dóminum miſericórdia, & copióſa apud eum redémptio. * Et ipſe rédimet Iſrael ex ómnibus iniquitátibus ejus. ℣. Salvátor noſter Jeſus Chriſtus dedit ſemetipſum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte. * Et. *Pſ.* 129. *Tit.* 2.

Lectio ij.

MIror quòd ſic tam citò transferímini ab eo qui vos vocávit in grátiam Chriſti, in áliud Evangélium; quod non eſt áliud, niſi ſunt áliqui qui vos conturbant, & volunt convértere Evangélium Chriſti. Sed licèt nos, aut Angelus de cœlo evangelízet vobis prætérquàm quod evangelizávimus vobis, anáthema ſit. Sicut prædíximus, & nunc íterùm dico: Si quis vobis evangelizáverit præter id quod accepiſtis, anáthema ſit. Modò enim homínibus ſuádeo, an Deo? An quæro homínibus placére? Si adhuc homínibus placérem, Chriſti ſervus non eſſem.

℟. Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum; & humiliábit calumniatórem: * Oriétur in diébus ejus juſtítia. ℣. Chriſtum propóſuit Deus, ad oſtenſiónem juſtítiæ ejus in hoc témpore; ut ſit ipſe juſtus, & juſtíficans eum qui eſt ex fide Jeſu Chriſti. * Oriétur. *Pſ.* 71. *Rom.* 3.

Lectio iij.

NOtum enim vobis fácio, fratres, Evangélium quod evangelizátum eſt à me, quia non eſt ſecundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud, neque dídici, ſed per revelatiónem Jeſu Chriſti. Audiſtis enim converſatiónem meam aliquando in Judaiſmo; quóniam ſupra modum perſequébar Eccléſiam Dei, & expugnábam illam, & proficiébam in Judaiſmo ſupra multos coætáneos meos in génere meo, abundántiùs æmulátor exiſtens paternárum meárum traditiónum. Cùm autem plácuit ei qui me ſegregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam ſuam, ut reveláret Fílium ſuum in me, ut evangelizárem illum in géntibus, continuò non acquiévi carni & ſánguini.

nandi, & jubendi auctoritátem, operandi teſtimónium non réfugit. Volo, ergò dicit propter Photinum, ímperat propter Arium, tangit propter Manichæum.

℟. Jeſus miſertus ejus, extendit manum ſuam; & tangens eum, * Ait illi: Volo; mundáre: & ſtatim mundátus eſt. ℣. Omne quod volúerit, fáciet: & ſermo illíus poteſtáte plenus eſt. * Ait illi: Volo. *Marc.* 1. *Eccleſ.* 8.

Lectio ix.

Simul illud mirábile, quòd eo ſanávit génere, quo fúerat obſecrátus. Si vis, potes me mundáre. Volo, inquit; mundáre. Habes voluntátem, habes étiam pietátis effectum. Et extendens manum, tétigit illum. Lex tangi lepróſos próhibet; ſed qui Dóminus legis eſt, non obſéquitur legi; ſed legem facit. Non ergo tétigit, quia ſine tactu mundáre non póterat; ſed ut probáret quia ſubjectus non erat legi, nec contágium timébat ut hómines, ſed quia contaminári non póterat, qui álios liberábat: ſimul ut è contrário lepra tactu Dómini fugarétur, quæ ſolébat contamináre tangentem. Oſténdere autem ſe ſacerdóti jubétur, ut intellígeret ſacerdos non legis órdine, ſed Dei grátiâ ſuper legem eſſe curátum; &, dum mandáto jubet offerre ſacrifícium præceptum Móyſi, oſténderet Dóminus quia legem non ſólveret, ſed impléret, qui ſecundùm legem grádiens, ſupra legem ſanáre eos quos remédia legis non ſanáverant, viderétur. Et bene áddidit, Sicut præcépit Móyſes. Lex enim ſpiritális eſt, ideòque vidétur ſacrifícium ſpiritále mandaſſe.

℟. Ait Jeſus: Vide, némini díxeris; ſed vade, * Oſtende te ſacerdóti, & † Offer munus quod præcépit Móyſes in teſtimónium illis. ℣. Hic eſt ritus lepróſi, quando mundandus eſt: Adducétur ad ſacerdótem, qui præcípiet ei ut ófferat: * Oſtende te. Glória Patri. † Offer. *Matth.* 8. *Levit.* 14.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. a. Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, & malè torquétur. Et ait illi Jeſus: Ego véniam, & curábo eum. *Matth.* 8.

Oratio.

Omnípotens ſempitérne Deus, infirmitátem noſtram propítius réſpice; atque, ad protegendum nos, déxteram tuæ majeſtátis extende; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Dixit Jeſus Centurióni: Vade; & ſicut credidiſti, fiat tibi. Et ſanátus eſt puer in illa hora. *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epíſtola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 2.

Scientes quòd non juſtificátur homo ex opéribus legis, niſi per fidem Jeſu Chriſti; & nos in Chriſto Jeſu crédimus, ut juſtificémur ex fide Chriſti, & non ex opéribus legis: propter quod ex opéribus legis non juſtificábitur omnis caro. Quòd ſi quærentes juſtificári

In Chriſto, inventi ſumus & ipſi peccatóres, numquid Chriſtus peccáti miniſter eſt? Abſit. Si enim quæ deſtruxi íterùm hæc ædífico, prævaricatórem me conſtítuo. Ego enim per legem legi mórtuus ſum, ut Deo vivam: Chriſto confixus ſum cruci. Vivo autem, jam non ego; vivit verò in me Chriſtus. Quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei qui diléxit me, & trádidit ſemetipſum pro me. Non abjício grátiam Dei. Si enim per legem juſtítia, ergo gratis Chriſtus mórtuus eſt.

℟. Apud Dóminum. 323.

Lectio ij. Cap. 3.

O Inſenſáti Gálatæ, quis vos faſcinávit non obedíre veritáti, ante quorum óculos Jeſus Chriſtus præſcriptus eſt, in vobis crucifixus? Hoc ſolùm à vobis volo díſcere: Ex opéribus legis Spíritum accepiſtis, an ex audítu fídei? Sic ſtulti eſtis, ut cùm ſpíritu cœpéritis, nunc carne conſummémini? Tanta paſſi eſtis ſine cauſa? ſi tamen ſine cauſa. Qui ergo tríbuit vobis Spíritum, & operátur virtútes in vobis; ex opéribus legis, an ex audítu fídei? Sicut ſcriptum eſt: Abraham crédidit Deo, & reputátum eſt illi ad juſtítiam. Cognóſcite ergo quia qui ex fide ſunt, ii ſunt fílii Abrahæ.

℟. Judicábit. 323.

Lectio iij.

PRóvidens autem Scriptúra, quia ex fide juſtíficat gentes, Deus, prænunciávit Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes gentes. Igitur qui ex fide ſunt, benedicentur cum fidéli Abraham. Quicumque enim ex opéribus legis ſunt, ſub maledícto ſunt. Scriptum eſt enim: Maledíctus omnis qui non permánſerit in ómnibus quæ ſcripta ſunt in libro legis, ut fáciat ea. Quóniam autem in lege nemo juſtíficátur apud Deum, manifeſtū eſt quia juſtus ex fide vivit. Lex autem non eſt ex fide; ſed, Qui fécerit ea, vivet in illis. Chriſtus nos redémit de maledícto legis, factus pro nobis maledíctum; quia ſcriptū eſt: Maledíctus omnis qui pendet in ligno; ut in géntibus benedíctio Abrahæ fieret in Chriſto Jeſu, ut pollicitatiónem Spíritûs accipiámus per fidem.

℟. Rectum eſt. 324.

FERIA TERTIA.

De Epíſtola ad Gálatas.

Lectio j. Cap. 5.

VOs in libertátem vocáti eſtis, fratres: tantùm ne libertátem in occaſiónem detis carnis, ſed per caritátem Spíritûs ſervíte ínvicem. Omnis enim lex in uno ſermóne implétur: Díliges próximum tuum ſicut teipſum. Quòd ſi ínvicem mordétis, & comédítis, vidéte ne ab ínvicem conſumámini. Dico autem: Spíritu ambuláte, & deſidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupiſcit adversùs ſpíritum; ſpíritus autem adversùs carnem: hæc enim ſibi ínvicem adverſantur, ut non quæcumque vultis, illa faciátis. Quòd ſi ſpíritu ducímini, non eſtis ſub

lege. Manifeſta ſunt autem ópera carnis, quæ ſunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum ſérvitus, venefícia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, diſſenſiónes, ſectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comeſſatiónes, & his ſimília quæ prædíco vobis ſicut prædixi; quóniam qui tália agunt, regnum Dei non conſequentur. Fructus autem Spíritûs eſt cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benígnitas, bónitas, longanímitas, manſuetúdo, fides, modéſtia, continéntia, cáſtitas.

℟. Adjuva me. 324.

Lectio ij. Cap. 6.

FRatres, etſi præoccupátus fúerit homo in áliquo delícto, vos qui ſpirituáles eſtis, hujúſmodi inſtrúite in ſpíritu lenitátis, consíderans teipſum, ne & tu tentéris. Alter altérius ónera portáte, & ſic adimplébitis legem Chriſti. Nam ſi quis exíſtimat ſe áliquid eſſe, cùm nihil ſit, ipſe ſe ſedúcit. Opus autem ſuum probet unuſquiſque, & ſic in ſemetipſo tantùm glóriam habébit, & non in áltero: unuſquiſque enim onus ſuum portábit. Commúnicet autem is qui catechizátur verbo, ei qui ſe catechízat in ómnibus bonis. Nolíte erráre, Deus non irridétur. Quæ enim ſemináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui ſéminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem; qui autem ſéminat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam ætérnam.

℟. Super omnem. 324.

Lectio iij.

VIdéte quálibus lítteris ſcripſi vobis meâ manu. Quicumque enim volunt placére in carne, hi cogunt vos circumcídi, tantùm ut crucis Chriſti perſecutiónem non patiantur. Neque enim qui circumciduntur, legem cuſtódiunt; ſed volunt vos circumcídi, ut in carne veſtra gloriéntur. Mihi autem abſit gloriári, niſi in cruce Dómini noſtri Jeſu Chriſti, per quem mihi mundus crucifíxus eſt, & ego mundo. In Chriſto enim Jeſu neque circumcíſio áliquid valet, neque præpútium, ſed nova creatúra. Et quicumque hanc régulam ſecúti fúerint, pax ſuper illos, & miſericórdia, & ſuper Iſraël Dei. De cétero nemo mihi moleſtus ſit; ego enim ſtigmata Dómini Jeſu in córpore meo porto. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpíritu veſtro, fratres. Amen. Tu autem.

℟. Dóminus. 325.

FERIA QUARTA.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Ephéſios.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, ómnibus ſanctis qui ſunt Epheſi, & fidélibus in Chriſto Jeſu: Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Benedíctus Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti, qui benedixit nos in omni benedictióne ſpirituáli in cœléſtibus in Chriſto, ſicut elégit nos

in ipſo ante mundi conſtitutiónem, ut eſſémus ſancti & immaculáti in conſpectu ejus in caritáte.

℟. Apud Dóminum. 323.

Lectio ij.

QUi prædeſtinávit nos in adoptiónem filiórum per Jeſum Chriſtum in ipſum, ſecundùm propóſitum voluntátis ſuæ, in laudem glóriæ grátiæ ſuæ, in qua gratificávit nos in dilecto Fílio ſuo. In quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus, remiſſiónem peccatórum, ſecundùm divítias grátiæ ejus, quæ ſuperabundávit in nobis in omni ſapiéntia & prudéntia; ut notum fáceret nobis ſacramentum voluntátis ſuæ, ſecundùm beneplácitum ejus, quod propóſuit in eo in diſpenſatióne plenitúdinis témporum, inſtauráre ómnia in Chriſto quæ in cœlis & quæ in terra ſunt, in ipſo.

℟. Judicábit páuperes. 323.

Lectio iij.

IN quo étiam & nos ſorte vocáti ſumus, prædeſtináti ſecundùm propóſitum ejus qui operátur ómnia ſecundùm conſílium voluntátis ſuæ; ut ſimus in laudem glóriæ ejus, nos qui antè ſperávimus in Chriſto: in quo & vos, cùm audiſſétis verbum veritátis, (Evangélium ſalútis veſtræ) in quo & credentes ſignáti eſtis Spíritu promiſſiónis ſancto, qui eſt pignus hæreditátis noſtræ in redemptiónem acquiſitiónis, in laudem glóriæ ipſíus.

℟. Rectum. 324.

FERIA QUINTA.

De Epiſtola ad Ephéſios.

Lectio j. Cap. 2.

NOs omnes aliquando converſáti ſumus in deſidériis carnis noſtræ, facientes voluntátem carnis & cogitatiónum; & erámus natúrâ fílii iræ, ſicut & céteri. Deus autem qui dives eſt in miſericórdia, propter nímiam caritátem ſuam, quâ dilexit nos, & cùm eſſémus mórtui peccátis, convivificávit nos in Chriſto, (cujus grátiâ eſtis ſalváti) & conreſuscitávit, & conſedére fecit in cœléſtibus in Chriſto Jeſu; ut oſténderet in séculis ſuperveniéntibus abundantes divítias grátiæ ſuæ in bonitáte ſuper nos in Chriſto Jeſu. Grátiâ enim eſtis ſalváti per fidem, & hoc non ex vobis; Dei enim donum eſt, non ex opéribus, ut ne quis gloriétur. Ipſíus enim ſumus factúra, creáti in Chriſto Jeſu in opéribus bonis quæ præparávit Deus, ut in illis ambulémus.

℟. Adjuva me. 324.

Lectio ij.

PRopter quod mémores eſtóte quòd aliquando vos Gentes in carne, qui dícimini præpútium ab ea quæ dícitur circumcíſio in carne manu facta; quia erátis illo in témpore ſine Chriſto, alienáti à converſatióne Iſrael, & hóſpites teſtamentórum, promiſſiónis ſpem non habentes, & ſine Deo in hoc mundo. Nunc autem in Chriſto Jeſu vos, qui aliquando erátis longè, facti eſtis propè in ſán-

guine Chriſti. Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit útraque unum, & médium parietem macériæ ſolvens, inimicítias in carne ſua: legem mandatórum decrétis evácuans, ut duos condat in ſemetipſo in unum novum hóminem, fáciens pacem, & reconcíliet ambos in uno córpore Deo per crucem, interfíciens inimicítias in ſemetipſo.

℟. Super omnem. 324.

Lectio iij.

ET véniens evangelizávit pacem vobis qui longè fuiſtis, & pacem iis qui propè; quóniam per ipſum habémus acceſſum ambo in uno Spiritu ad Patrem. Ergo jam non eſtis hóſpites & ádvenæ; ſed eſtis cives ſanctórum, & doméſtici Dei: ſuperædificáti ſuper fundamentum Apoſtolórum & Prophetárum, ipſo ſummo angulári lápide Chriſto Jeſu; in quo omnis ædificátio conſtructa creſcit in templum ſanctum in Dómino; in quo & vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu.

℟. Dóminus. 325.

FERIA SEXTA.

De Epíſtola ad Ephéſios.

Lectio j. Cap. 4.

OBſecro vos ego vinctus in Dómino, ut dignè ambulétis vocatióne quâ vocáti eſtis, cum omni humilitáte & manſuetúdine, cum patiéntia, ſupportantes ínvicem in caritáte, ſollíciti ſerváre unitátem ſpíritûs in vínculo pacis. Unum corpus, & unus ſpíritus, ſicut vocáti eſtis in una ſpe vocatiónis veſtræ. Unus Dóminus, una fides, unum baptíſma. Unus Deus & Pater ómnium, qui eſt ſuper omnes, & per ómnia, & in ómnibus nobis.

℟. Apud Dóminum miſericórdia. 323.

Lectio ij.

UNicuíque autem noſtrûm data eſt grátia ſecundùm menſúram donatiónis Chriſti. Propter quod dicit: Aſcendens in altum captívam duxit captivitátem, dedit dona homínibus. Quòd autem aſcendit, quid eſt, niſi quia & deſcendit primùm in inferióres partes terræ? Qui deſcendit, ipſe eſt & qui aſcendit ſuper omnes cœlos, ut impléret ómnia.

℟. Judicábit. 323.

Lectio iij.

ET ipſe dedit quoſdam quidem Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas, álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres & Doctóres, ad conſummatiónem ſanctórum in opus miniſtérii, in ædificatiónem córporis Chriſti, donec occurrámus omnes in unitátem fídei, & agnitiónis Fílii Dei, in virum perfectum, in menſúram ætátis plenitúdinis Chriſti; ut jam non ſimus párvuli fluctuantes, & circumferámur omni vento doctrínæ, in nequítia hóminum, in aſtútia ad circumventiónem erróris. Veritátem autem faciéntes in caritáte, creſcámus in illo per ómnia, qui eſt caput Chriſtus.

℟. Rectum eſt. 324.

SABBATO.

De Epíſtola ad Ephéſios.

Lectio j. Cap. 5.

Eſtóte imitatóres Dei, ſicut filii cariſſimi: & ambuláte in dilectióne ſicut & Chriſtus diléxit nos, & trádidit ſemetipſum pro nóbis oblatiónem & hóſtiam Deo in odórem ſuavitátis. Fornicátio autem, & omnis immundítia, aut avarítia, nec nominétur in vobis, ſicut decét ſanctos, aut turpitúdo, aut ſtultilóquium, aut ſcurrílitas quæ ad rem non pértinet; ſed magis gratiárum áctio. Hoc enim ſcitóte intelligentes, quòd omnis fornicátor, aut immundus, aut avárus, (quod eſt idolórũ ſérvitus) non habet hæreditátem in regno Chriſti & Dei.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Domínicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

Nemo vos ſedúcat inánibus verbis; propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidéntiæ. Nolíte ergo éffici partícipes eórum. Erátis enim aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte, (fructus enim lucis eſt in omni bonitáte, & juſtítia, & veritáte;) probantes quid ſit beneplácitum Deo: & nolíte communicáre opéribus infructuóſis tenebrárum, magis autem redargúite. Quæ enim in occulto fiunt ab ipſis, turpe eſt & dícere. Omnia autem quæ arguuntur, à lúmine manifeſtantur; omne enim quod manifeſtátur, lumen eſt. Propter quod dicit: Surge, qui dormis, & exurge à mórtuis; & illuminábit te Chriſtus.

Lectio iij. Cap. 6.

De cétero, fratrés, confortámini in Dómino, & in poténtia virtútis ejus. Indúite vos armatúram Dei, ut poſſítis ſtare adversùs inſídias diáboli. Quóniam non eſt nobis colluctátio adversùs carnem & ſánguinem, ſed adversùs príncipes & poteſtátes, adversùs mundi rectóres tenebrárum harum, contra ſpirituália nequítiæ in cœléſtibus. Proptéreà accípite armatúram Dei, ut poſſítis reſíſtere in die malo, & in ómnibus perfecti ſtare. State ergo ſuccincti lumbos veſtros in veritáte, & indúti loricam juſtítiæ, & calceati pedes in præparatióne Evangélii pacis: in ómnibus ſumentes ſcutum fídei, in quo poſſítis ómnia tela nequíſſimi ígnea extínguere.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Omnia detrimentum feci, & árbitror ut ſtércora, ut Chriſtum lucrifáciam. *Philip.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA IV poſt Epiphaníam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epiſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philippenſes.

Lectio j. Cap. 1.

Paulus, & Timótheus, ſervi Jeſu Chriſti, ómnibus ſanctis in Chriſto Jeſu, qui ſunt Philippis, cum Epíſcopis, & Diacónibus: Grátia vobis & pax à Deo

Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo in omni memória veſtri, ſemper in cunctis oratiónibus meis pro ómnibus vobis, cum gáudio deprecatiónem fáciens, ſuper communicatióne veſtra in Evangélio Chriſti, à prima die usque nunc; confidens hoc ipſum, quia qui cœpit in vobis opus bonum, perfíciet usque in diem Chriſti Jeſu: ſicut eſt mihi juſtum hoc ſentíre pro ómnibus vobis; eò quòd hábeam vos in corde, & in vínculis meis, & in defenſióne & confirmatióne Evangélii, sócios gáudii mei omnes vos eſſe.

℟. Voluntátem timéntium ſe fáciet Dóminus, & deprecatiónem eórum exáudiet; & ſalvos fáciet eos. * Cuſtódit Dóminus omnes diligentes ſe. ℣. Scimus quia omnis qui natus eſt ex Deo, non peccat; ſed generátio Dei conſervat eum. * Cuſtódit. *Pſ.* 144. 1. *Joan.* 5.

Lectio ij.

TEſtis enim mihi eſt Deus quómodò cúpiam omnes vos in viscéribus Jeſu Chriſti. Et hoc oro ut cáritas veſtra magìs ac magìs abundet in ſciéntia & in omni ſenſu; ut probétis potióra, ut ſitis ſincéri & ſine offenſa in diem Chriſti, repléti fructu juſtítiæ per Jeſum Chriſtum in glóriam & laudem Dei. Scire autem vos volo, fratres, quia quæ circa me ſunt, magìs ad profectum venérunt Evangélii: ita ut víncula mea manifeſta fierent in Chriſto in omni prætório, & in céteris ómnibus; & plures è frátribus in Dómino confidentes vínculis meis, abundántiùs audérent ſine timóre verbum Dei loqui.

℟. Dómine, víſita nos in ſalutári tuo, * Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ, ut laudéris cum hæreditáte tua. ℣. Iis qui coæquálem nobiscum ſortíti ſunt fidem in juſtítia Dei noſtri & Salvatóris Jeſu Chriſti, grátia & pax adimpleátur, * Ad videndum. *Pſ.* 105. 2. *Petr.* 1.

Lectio iij.

QUidam quidem & propter invídiam & contentiónem, quidam autem & propter bonam voluntátem Chriſtum prædicant, quidam ex caritáte, ſcientes quóniam in defenſiónem Evangélii póſitus ſum: quidam autem ex contentióne Chriſtum annúntiant non ſincérè, exiſtimantes preſſúram ſe ſuſcitáre vínculis meis. Quid enim? Dum omni modo, ſive per occaſiónem, ſive per veritátem Chriſtus annuntiétur, & in hoc gáudeo, ſed & gaudébo. Scio enim quia hoc mihi provéniet ad ſalútem per veſtram oratiónem, & ſubminiſtratiónem ſpíritûs Jeſu Chriſti.

℟. Salvábis me, Dómine, à contradictiónibus pópuli mei: cuſtódies me in caput géntium: pópulus quem ignóro, ſérviet mihi; * Et exaltábitur Deus fortis ſalútis meæ. ℣. Sermo Dei currat, & clarificétur; * Et exaltábitur, Glória.

* Et exaltábitur. 2. *Reg.* 22. 2. *Theſſ.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ex Commentário ſancti Joannis Chryſóſtomi in Epíſtolam ad Philippenſes.

In Præf. n. 2.

Lectio iv.

PAulus teſtimónium Philippénſibus dat, non ſolùm fidei, & periculórum nómine, ſed étiam beneficéntiæ; ubi, inquit, quod & in princípio Evangélii, & ſemel & bis in uſum mihi miſiſtis, némine álio id præſtante. Hæc ígitur & nos intelligentes, aggrediámur ipſi digni fieri hujúsmodi exemplis; & primùm quidem promptos ac parátos nos oſtendámus pro Chriſto pati. At enim hoc témpore non eſt qui Chriſtiános inſectétur & vexet. Ergo, ubi nihil áliud, ſaltèm efficácem & vehementem illórum benificéntiam imitémur: neque ubi ſemel atque íterùm dedérimus, omni offício perfunctos nos arbitrémur. Etenim per omnem vitam id faciendum eſt. Quemádmodùm dívitum fílii decus áureum circa collum geſtant, illudque nunquam depónunt, tanquam nobilitátis inſigne circumferentes; ita & eleemóſynam nobis ipſis circumdémus oportet, declarantes nos eſſe miſericordis illíus fílios, qui ſolem exoríri facit ſuper malos & bonos. At non credunt infidéles? Quínimò per hæc credent, ſi nos hæc præſtitérimus. Nam ſi víderint nos ómnium miſeréri, illumque repræſentáre præceptórem, ad illíus imitatiónem hoc à nobis fieri intélligent.

℟. Clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; & de neceſſitátibus eórum liberávit eos. * Miſit verbum ſuum, & ſanávit eos; & erípuit eos de interitiónibus eórum. ℣. Vidiſtis quóniam miſéricors Dóminus eſt, & miſerátor: * Miſit verbum. *Pſ.* 106. *Jac.* 5.

Lectio v.

NOſtis profectò, noſtis & vos ex pecúniis mala ómnia, ex pecúniis ſexcenta bella ſolére exíſtere. Quamobrem qui illas contémnere dídicit, tranquillo in portu ſeipſum locávit, nec damnum poſthàc métuit. Ad hanc enim disciplínam illum eleemóſyna erudívit, non áppetit poſthàc aliéna: quómodò enim, cùm ſua profundat ac donet? Nullâ poſthâc dívitis invídiâ tángitur: quómodò enim, cùm pauper fieri velit? Ipſumque ánimæ óculum ab omni labe purum reddit. Atque hæc quidem hîc: quorum verò ibi bonórum compos futúrus ſit, nulla unquam orátio queat expónere: non unà cum ſtultis virgínibus foràs manébit, ſed unà cum prudéntibus, unà cum ſponſo introíbit, ſpléndidas habens lámpades. Tanta eſt eleemóſynæ virtus: magnâ cum libertáte alumnos ſuos introdúcit, ac nemo contradícit; ſed omnes cedunt. Nam ſi Deum in terram adduxit, idque ipſi perſuáſit ut homo fieret; multò magìs hóminem in cœlum intromíttere póte-

rit : uſque ádeò magna eſt ipsíus poténtia.

℟. Confiteantur Dómino miſericórdiæ ejus, & mirabília ejus fíliis hóminum; * Quia ſuscépit eos de via iniquitátis eórum. ℣. Suscípite infirmos, ſemper quod bonum eſt ſectámini in omnes: hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Jeſu; * Quia ſuscépit eos. *Pſ.* 106. 1. *Theſſ.* 5.

Lectio vj.

Itaque ſi ex miſericórdia atque hóminum amóre, Deus homo factus eſt, imò ſi eò adductus eſt ut ſervus fíeret; multò magis propter eam ſervos in domum introdúcet ſuam. Hanc amémus, hanc colámus, non uno aut áltero die, ſed per omne tempus; ut ipſa nos bene notos hábeat: nam ſi ea nos nóverit, & Dominus noscet: ſin ignóret, Dóminus étiam ignorábit, ac dicet, Néſcio vos. Verùm abſit ut hanc nos vocem audiámus, ſed beátam illam: Veníte, benedícti Patris mei, poſſidéte parátum vobis regnum à conſtitutióne mundi; quod útinam nos omnes conſequámur in Chriſto Jeſu Dómino noſtro, cum quo Patri, unáque ſancto Spirítui glória, impérium, honos, nunc & ſemper, in ſécula ſeculórum. Amen. Tu autem.

℟. Miſericórdiam & veritátem díligit Deus: * Grátiam & glóriam dabit Dóminus: † Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia. ℣. Hílarem datórem díligit Deus; potens eſt autem omnem grátiam abundáre fácere in v[...] * Grátiam, & glóriam. G[...] Patri. † Non privábit. *P[...]* 2. *Cor.* 9.

IN III. NOCTURN[...]

Lectio ſancti Evangélii ſ[...] dùm Matthæum.

Lectio vij. Cap.[...]

In illo témpore; Aſcen[...] Jeſu in navículam, [...] ſunt eum diſcípuli ejus: &[...] motus magnus factus eſt i[...] ri; ita ut navícula operi[...] flúctibus; ipſe verò dorm[...] Et réliqua.

Homília ſancti Auguſt[...] Epíſcopi.

Enarrat. 2. *in Pſalm.*

Audiſtis in Evang[...] Periclitabátur na[...] in ſtagno, & do[...] bat Jeſus. Navigámus per [...] dam ſtagnum, & vent[...] procellæ non deſunt; t[...] tiónibus quotidiánis huju[...] culi propè opplétur no[...] navígium. Unde autem [...] niſi quia dormit Jeſus? Si [...] dormíret in te Jeſus, te[...] ſtátes iſtas non paterérís [...] tranquillitátem habéres [...] riùs, convigilante tecum [...]

℟. Ecce motus magn[...] ctus eſt in mari, ita ut [...] cula operirétur flúctibus; [...] verò dormiébat. Et diſ[...] ejus ſuscitavérunt eum, [...] tes: * Dómine, ſalva [...] perímus. ℣. Exurge, qua[...] dormis, Dómine? ádjuva [...] * Dómine. *Matth.* 8. *Pſ.*

Lectio viij.

Quid eſt autem, D[...] Jeſus? Fides tua, [...] eſt de Jéſu, obdormívit. [...] gunt procellæ ſtagni h[...]

vides malos florére, bonos laboráre: tentátio eſt, fluctus eſt. Et dicit ánima tua: O Deus, ipſa eſt juſtítia tua, ut mali flóreant, boni labórent? Dicis Deo, Ipſa eſt juſtítia tua? & Deus tibi, Ipſa eſt fides tua? Hæc enim tibi promíſi? ad hoc Chriſtiánus factus es, ut in século iſto floréres? Unde hoc dicis? unde flúctibus ſtagni & tempeſtáte turbáris; Quia dormit Jeſus, id eſt, quia fides tua, quæ eſt de Jeſu, ſopíta eſt in corde tuo.

℟. Exurgens Jeſus, ait diſcípulis: * Quid tímidi eſtis? necdum habétis fidem? ℣. Qui timet Dóminum, non pavébit; quóniam ipſe eſt ſpes ejus. * Quid tímidi. *Marc.* 4. *Eccli.* 34.

Lectio ix.

QUid facis ut liberéris? Excita Jeſum, & dic: Magiſter, perímus. Movent enim incerta ſtagni, perímus. Evigilábit ille, id eſt, rédiet ad te fides tua; &, ádjuvante illo, conſiderábis in ánima tua, quia quæ dantur modò malis, non cum illis perſeverábunt; tibi autem quod promíttitur, manébit in æternum. Evigilante Chriſto, jam tempeſtas illa non quátiet cor tuum; non opplébunt fluctus navim tuam; quia fides tua ímperat ventis & flúctibus, & tránſiet perículum.

℟. Vidérunt ópera Dómini, & mirabília ejus in profundo. Clamavérunt ad Dóminum: * Et ſtátuit procellam in auram; & † Siluérunt fluctus maris. ℣. Comminátus eſt Jeſus vento, & dixit mari: Tace, obmutesce; * Et. Glória. † Siluérunt. *Pſ.* 106. *Marc.* 4.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Surgens Jeſus, imperávit ventis & mari; & facta eſt tranquíllitas magna. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui nos in tantis perículis conſtitútos, pro humána ſcis fragilitáte non poſſe subſiſtere: da nobis ſalútem mentis & córporis, ut ea quæ pro peccátis noſtris pátimur, te adjuvante, vincámus; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Hómines miráti ſunt, dicentes: Qualis eſt hic, quia venti & mare obédiunt ei! *Matth.* 8.

FERIA SECUNDA.

De Epíſtola ad Philippenſes.

Lectio j. Cap. 2.

SI qua conſolátio in Chriſto, ſi quod ſolátium caritátis, ſi qua ſocietas ſpíritûs, ſi qua víſcera miſeratiónis; impléte gáudium meum, ut idem ſapiátis, eamdem caritátem habentes, unánimes, idipſum ſentientes, nihil per contentiónem, neque per inánem glóriam, ſed in humilitáte ſuperióres ſibi ínvicem arbitrantes, non quæ ſua ſunt ſínguli conſiderantes, ſed ea quæ aliórum.

℟. Voluntátem. 332.

Lectio ij.

ITaque, cariſſimi mei, (ſicut ſemper obediſtis) non ut in præſéntia mei tantùm, ſed multò magìs nunc in abſéntia mea, cum metu & tremóre veſtram ſalútem operá-

mini. Deus eſt enim qui operátur in vobis & velle & perfícere, pro bona voluntáte. Omnia autem fácite ſine murmuratiónibus & hæſitatiónibus; ut ſitis ſine queréla, & símplices fílii Dei, ſine reprehènſióne in médio natiónis pravæ & perverſæ, inter quos lucétis ſicut luminária in mundo.

℟. Dómine. 332.

Lectio iij. Cap. 4.

DE cétero, fratres, quæcumque ſunt vera, quæcumque pudíca, quæcumque juſta, quæcumque ſancta, quæcumque amabília, quæcumque bonæ famæ, ſi qua virtus, ſi qua laus disciplínæ, hæc cogitáte. Quæ & didiciſtis, & accepiſtis, & audiſtis, & vidiſtis in me, hæc ágite; & Deus pacis erit vobiscum. Gavíſus ſum autem in Dómino vehementer, quóniam tandem aliquando refloruiſtis pro me ſentíre, ſicut & ſentiebátis; occupáti autem erátis. Non quaſi propter penúriam dico; ego enim dídici in quibus ſum ſuffíciens eſſe. Scio & humiliári, ſcio & abundáre, (ubíque & in ómnibus inſtitútus ſum) & ſatiári, & eſuríre, & abundáre, & penúriam pati. Omnia poſſum in eo qui me confortat.

℟. Salvábis me. 332.

FERIA TERTIA.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Coloſſenſes.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti per voluntátem Dei, & Timótheus frater, eis qui ſunt Coloſſis; ſanctis & fidélibus frátribus in Chriſto Jeſu: Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ágimus Deo & Patri Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ſemper pro vobis orantes: audientes fidem veſtram in Chriſto Jeſu, & dilectiónem quam habétis in ſanctos omnes, propter ſpem quæ repóſita eſt vobis in cœlis, quam audiſtis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, ſicut & in univerſo mundo eſt, & fructíficat, & creſcit ſicut in vobis ex ea die quá audiſtis & cognoviſtis grátiam Dei in veritáte.

℟. Clamavérunt ad Dóminum. 333.

Lectio ij.

IDeò & nos ex qua die audívimus, non ceſſámus pro vobis orantes, & poſtulantes ut impleámini agnitióne voluntátis ejus in omni ſapiéntia & intellectu ſpirituáli; ut ambulétis dignè Deo per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei: in omni virtúte confortáti ſecundùm poténtiam claritátis ejus, in omni patiéntia & longanimitáte cum gáudio, grátias agentes Deo Patri qui dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine: qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum, & tránſtulit in regnum Fílii dilectiónis ſuæ, in quo habémus redemptiónem per ſánguinem ejus, remiſſiónem peccatórum.

℟. Confiteantur Dño. 334.

Lectio iij. Cap. 2.

SIcut ergo accepiſtis Jeſum Chriſtum Dóminum, in ipſo ambuláte, radicáti & ſuperædificáti in ipſo, & confirmáti fide, ſicut & didiciſtis, abundantes in illo in gratiárum actióne. Vidéte ne quis vos decípiat per philosóphiam & inánem falláciam, ſecundùm traditiónem hóminum, ſecundùm elementa mundi, & non ſecundùm Chriſtum; quia in ipſo inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter; & eſtis in illo repléti, qui eſt caput omnis principátûs & poteſtátis: in quo & circumciſi eſtis circumciſióne non manu factâ in expoliatióne córporis carnis, ſed in circumciſióne Chriſti: conſepulti ei in baptiſmo, in quo & reſurrexiſtis per fidem operatiónis Dei qui ſuſcitávit illum à mórtuis.

℟. Miſericórdiam. 334.

FERIA QUARTA.

De Epíſtola ad Coloſſenſes.

Lectio j. Cap. 3.

INdúite vos ſicut electi Dei, ſancti & dilecti, víſcera miſericórdiæ, benignitátem, humilitátem, modéſtiam, patiéntiam; ſupportantes ínvicem, & donantes vobiſmetipſis, ſi quis adverſùs áliquem habet querélam: ſicut & Dóminus donávit vobis, ita & vos. Super ómnia autem hæc, caritátem habéte, quod eſt vínculum perfectiónis: & pax Chriſti exultet in córdibus veſtris, in qua & vocáti eſtis in uno córpore; & grati eſtóte.

℟. Voluntátem. 332.

Lectio ij.

VErbum Chriſti hábitet in vobis abundanter in omni ſapiéntia, docentes & commonentes vosmetipſos pſalmis, hymnis & cánticis ſpirituálibus, in grátia cantantes in córdibus veſtris Deo. Omne quodcumque fácitis in verbo aut in ópere, ómnia in nómine Dómini Jeſu Chriſti, grátias agentes Deo & Patri per ipſum. Mulíeres, súbditæ eſtóte viris, ſicut oportet, in Dómino. Viri, dilígite uxóres veſtras, & nolíte amári eſſe ad illas. Fílii, obedíte paréntibus per ómnia; hoc enim plácitum eſt in Dómino. Patres, nolíte ad indignatiónem provocáre fílios veſtros, ut non puſillo ánimo fiant.

℟. Dómine. 332.

Lectio iij. Cap. 3. & 4.

SErvi, obedíte per ómnia dóminis carnálibus, non ad óculum ſervientes, quaſi homínibus placentes, ſed in ſimplicitáte cordis timentes Deum. Quodcumque fácitis, ex ánimo operámini ſicut Dómino, & non homínibus; ſcientes quòd à Dómino accipiétis retributiónem hæreditátis. Dómino Chriſto ſervíte. Qui enim injúriam facit, recípiet id quod iníquè geſſit; & non eſt perſonárũ accéptio apud Deum. Dómini, quod juſtum eſt & æquum, ſervis præſtáte; ſcientes quòd & vos Dóminum habétis in cœlo. Oratióni inſtáte, vigilantes in ea in gratiárum actióne.

℟. Salvábis me. 332.

FERIA QUINTA.

Incipit Epiſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſa-lonicenſes.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus, & Timótheus, Eccléſiæ Theſſalonicénſium in Deo Patre, & Dómino Jeſu Chriſto: Grátia vobis & pax. Grátias ágimus Deo ſemper pro ómnibus vobis, memóriam veſtri facientes in oratiónibus noſtris ſine intermiſſióne; mémores óperis fidei veſtræ, & labóris, & caritátis, & ſuſtinéntiæ ſpei Dómini noſtri Jeſu Chriſti, ante Deum & Patrem noſtrum: ſcientes, fratres dilecti à Deo, electiónem veſtram; quia Evangélium noſtrum non fuit ad vos in ſermóne tantùm, ſed & in virtúte, & in Spíritu ſancto, & in plenitúdine multa, ſicut ſcitis quales fuérimus in vobis proptèr vos.

℟. Clamavérunt. 333.

Lectio ij. Cap. 2.

EXhortátio enim noſtra non de erróre, neque de immundítia, neque in dolo: ſed ſicut probáti ſumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quaſi homínibus placentes, ſed Deo, qui probat corda noſtra. Neque enim aliquando fúimus in ſermóne adulatiónis, ſicut ſcitis; neque in occaſióne avaritiæ, Deus teſtis eſt; nec quærentes ab homínibus glóriam, neque à vobis, neque ab áliis. Cùm poſſémus vobis óneri eſſe, ut Chriſti Apóſtoli; ſed facti ſumus párvuli in médio veſtrûm, tanquam ſi nutrix fóveat filios ſuos. Ita deſiderantes vos, cúpidè volebámus trádere vobis non ſolùm Evangélium Dei, ſed étiam ánimas noſtras; quóniam cariſſimi nobis facti eſtis.

℟. Confiteantur. 334.

Lectio iij.

MEmores enim eſtis, fratres, labóris noſtri & fatigatiónis; nocte ac die operantes, ne quem veſtrûm gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei. Vos teſtes eſtis, & Deus, quàm ſanctè, & juſtè, & ſine queréla, vobis qui credidiſtis, fúimus; ſicut ſcitis quáliter unumquemque veſtrûm, (ſicut pater filios ſuos) deprecantes vos & conſolantes, teſtificáti ſumus, ut ambularétis dignè Deo qui vocávit vos in ſuum regnum, & glóriam. Ideò & nos grátias ágimus Deo ſine intermiſſióne; quóniam cùm accepiſſétis à nobis verbum audítûs Dei, accepiſtis illud, non ut verbum hóminum, ſed (ſicut eſt verè) verbum Dei qui operátur in vobis qui credidiſtis.

℟. Miſericórdiam. 334.

FERIA SEXTA.

De Epiſtola prima ad Theſſa-lonicenſes.

Lectio j. Cap. 4.

DE cétero, fratres, rogámus vos, & obſecrámus in Dómino Jeſu, ut quemádmodùm accepiſtis à nobis quómodò opórteat vos ambuláre, & placére Deo, ſic & ambulétis, ut

abundétis magis. Scitis enim quæ præcepta déderim vobis per Dóminum Jeſum. Hæc eſt enim voluntas Dei, ſanctificátio veſtra, ut abſtineátis vos à fornicatióne, ut ſciat unuſquiſque veſtrûm vas ſuum poſſidére in ſanctificatióne & honóre, non in paſſióne deſidérii, ſicut & gentes quæ ignórant Deum: & ne quis ſupergrediátur, neque circumvéniat in negótio fratrem ſuum; quóniam vindex eſt Dóminus de iis ómnibus, ſicut prædíximus vobis, & teſtificáti ſumus. Non enim vocávit nos Deus in immundítiam, ſed in ſanctificatiónem.

℟. Voluntátem. 332.

Lectio ij. Cap. 5.

DE tempóribus autem & momentis, fratres, non indigétis ut ſcribámus vobis. Ipſi enim diligenter ſcitis quia dies Dómini, ſicut fur in nocte, ita véniet. Cùm enim díxerint, Pax & ſecúritas; tunc repentínus eis ſupervéniet intéritus, ſicut dolor in útero habentis, & non effúgient. Vos autem, fratres, non eſtis in ténebris, ut vos dies illa tanquam fur comprehendat. Omnes enim vos filii lucis eſtis, & filii diéi: non ſumus noctis, neque tenebrárum. Igitur non dormiámus ſicut & céteri; ſed vigilémus, & sóbrii ſimus.

℟. Dómine. 332.

Lectio iij.

ROgámus autem vos, fratres, ut novéritis eos qui labórant inter vos, & præſunt vobis in Dómino, & monent vos, ut habeátis illos abundántiùs in caritáte propter opus illórum: pacem habéte cum eis. Rogámus autem vos, fratres, corrípite inquiétos, conſolámini puſillánimes, ſuſcípite infirmos, patientes eſtóte ad omnes. Vidéte ne quis malum pro malo alícui reddat; ſed ſemper quòd bonum eſt ſectámini in ínvicem, & in omnes. Semper gaudéte. Sine intermiſſióne oráte. In ómnibus grátias ágite: hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Jeſu in ómnibus vobis. Spíritum nolíte extínguere. Prophetías nolíte ſpérnere. Omnia autem probáte: quod bonum eſt tenéte: ab omni ſpécie mala abſtinéte vos.

℟. Salvábis me. 332.

SABBATO.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Theſſalonicenſes.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus, & Silvánus; & Timótheus, Eccléſiæ Theſſalonicénſium, in Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto: Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ágere debémus ſemper Deo pro vobis, fratres, ita ut dignum eſt, quóniam ſupercréſcit fides veſtra, & abundat cáritas uniuſcujuſque veſtrûm in ínvicem; ita ut & nos ipſi in vobis gloriémur in Eccléſiis Dei, pro patiéntia veſtra, & fide, & in ómnibus perſecutiónibus veſtris, & tribulatiónibus quas ſuſtinétis in exemplum juſti judícii Dei, ut di-

gni habeámini in regno Dei, pro quo & patímini. Si tamen juſtum eſt apud Deum retribúere tribulatiónem iis qui vos tríbulant; & vobis qui tribulámini, réquiem nobiscum in revelatióne Dómini Jeſu de cœlo cum Angelis virtútis ejus.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Dominicæ præcedentis.*]

Lectio ij. Cap. 2.

ROgámus autem vos, fratres, per adventum Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & noſtræ congregatiónis in ipſum; ut non citò moveámini à veſtro ſenſu, neque terreámini neque per ſpíritum, neque per ſermónem, neque per epíſtolam tanquam per nos miſſam, quaſi inſtet dies Dómini. Ne quis vos ſedúcat ullo modo; quóniam niſi vénerit discéſſio primùm, & revelátus fúerit homo peccáti, fílius perditiónis qui adversátur, & extóllitur ſupra omne quod dícitur Deus, aut quod cólitur, ita ut in templo Dei sédeat, oſtendens ſe tanquam ſit Deus. Non retinétis quòd, cùm adhuc eſſem apud vos, hæc dicébam vobis? Et nunc quid detíneat ſcitis, ut revelétur in ſuo témpore. Nam myſtérium jam operátur iniquitátis; tantùm, ut qui tenet nunc, téneat, donec de médio fiat. Et tunc revelábitur ille iníquus, quem Dóminus Jeſus interfíciet ſpíritu oris ſui, & déſtruet illuſtratióne adventûs ſui eum.

Lectio iij. Cap. 3.

NAm & cùm eſſémus apud vos, hoc denuntiabámus vobis; quóniam ſi quis non vult operári, nec mandúcet. Audívimus enim inter vos quosdam ambuláre inquiétè, nihil operantes, ſed curióſè agentes. Iis autem qui ejúsmodi ſunt, denuntiámus, & obſecrámus in Dómino Jeſu Chriſto, ut cùm ſiléntio operantes, ſuum panem mandúcent. Vos autem, fratres, nolíte deficere benefacientes. Quòd ſi quis non óbedit verbo noſtro per epíſtolam, hunc notáte, & ne commisceámini cum illo, ut confundátur; & nolíte quaſi inimícum exiſtimáre, ſed corrípite ut fratrem. Ipſe autem Dóminus pacis det vobis pacem ſempiternam in omni loco. Dóminus ſit cum ómnibus vobis. Salutátio meâ manu Pauli; quod eſt ſignum in omni epíſtola: ita ſcribo. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Chriſtus Jeſus dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus, teſtimónium tempóribus ſuis. 1. *Tim.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA V poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epíſtola prima beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti ſecundùm impérium Dei ſalvatóris noſtri, & Chriſti Jeſu ſpei noſtræ:

ſtræ : Timótheo dilecto fílio in fide ; Grátia, misericórdia, & pax à Deo Patre, & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Sicut rogávi te ut remanéres Epheſi, cùm irem in Macedóniam, ut denuntiáres quibusdam ne áliter docérent, neque inténderent fábulis, & genealógiis interminátis: quæ quæſtiónes præſtant magis quàm ædificatiónem Dei, quæ eſt in fide. Finis autem præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntiâ bonâ, & fide non fictâ. A quibus quidam aberrantes, converſi ſunt in vanilóquium, volentes eſſe legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. Díriget Dóminus manſuétos in judício: docébit mites vias ſuas. * Univerſæ viæ Dómini, misericórdia & véritas, requiréntibus teſtamentum ejus. ℣. Sectáre juſtítiam, fidem, caritátem, & pacem; ſtultas autem & ſine disciplína quæſtiónes devíta. * Univerſæ. *Pſ.* 24. 2. *Tim.* 2.

Lectio ij.

GRátias ago ei qui me confortávit, Chriſto Jeſu Dómino noſtro, quia fidélem me exiſtimávit, ponens in miniſtério: qui priùs blasphémus fui, & perſecútor, & contumeliósus; ſed misericórdiam Dei conſecútus ſum, quia ignórans feci in incredulitáte. Superabundávit autem grátia Dómini noſtri cum fide & dilectióne quæ eſt in Chriſto Jeſu. Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus, quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere, quorum primus ego ſum: ſed ideò misericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam, ad informatiónem eórum qui creditúri ſunt illi in vitam ætérnam.

℟. Uſquequò, Deus, improperábit inimícus? irrítat adverſárius nomen tuum in finem? Deus autem rex noſter ante ſécula: * Operátus eſt ſalútem in médio terræ. ℣. Fílius hóminis non venit ánimas pérdere, ſed ſalváre: * Operátus eſt. *Pſ.* 73. *Luc.* 9.

Lectio iij. Cap. 2.

OBſecro ígitur primùm ómnium fieri obſecratiónes, oratiónes, poſtulatiónes, gratiárum actiónes, pro ómnibus homínibus, pro régibus, & ómnibus qui in ſublimitáte ſunt; ut quiétam & tranquillam vitam agámus in omni pietáte & caſtitáte. Hoc enim bonum eſt, & acceptum coram ſalvatóre noſtro Deo, qui omnes hómines vult ſalvos fieri, & ad agnitiónem veritátis veníre. Unus enim Deus, unus & mediátor Dei & hóminum homo Chriſtus Jeſus: qui dedit redemptiónem ſemetipſum pro ómnibus, teſtimónium tempóribus ſuis.

℟. Recordátus eſt Dóminus misericórdiæ ſuæ, & veritátis ſuæ dómui Iſrael: * Vidérunt omnes términi terræ ſalutáre Dei noſtri. ℣. Deus erat in Chriſto mundum reconcílians ſibi, non réputans illis delicta

ipſórum. * Vidérunt. Glória Patri. * Vidérunt. *Pſ.* 97. 2. *Cor.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De verbis Apoſt. Serm. 175. *aliàs* 9. *C.* 1.

Lectio iv.

FIdélis ſermo & omni acceptióne dignus, quia Chriſtus Jeſus venit in mundum peccatóres ſalvos fácere, quorum primus ego ſum. Nulla cauſa fuit veniendi Chriſto Dómino, niſi peccatóres ſalvos fácere. Tolle morbos, tolle vúlnera, & nulla cauſa eſt medicínæ. Si venit de cœlo magnus médicus, magnus per totum orbem terræ jacébat ægrótus. Ipſe ægrótus, genus humánum eſt.

℟. Bénedic, ánima mea, Dómino; & ómnia quæ intrà me ſunt, nómini ſancto ejus: * Anima mea, noli oblivíſci omnes retributiónes ejus, qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis. ℣. Miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam. * Anima. *Pſ.* 102. 1. *Tim.* 1.

Serm 176. *C.* 4. *Lectio v.*

DIcit Paulus unicuíque ægróto, & de ſe volenti deſperáre: Qui curávit me, miſit me ad te, & dixit mihi: Illi deſperanti vade, & dic quid habuiſti, quid in te ſanávi, quàm citò ſanávi. De cœlo vocávi, unâ voce percuſſi & dejéci, áliâ erexi & elégi, tértiâ implévi & miſi, quartâ liberávi & coronávi. Vade, dic ægrótis, clama deſperátis: Fidélis ſermo & omni acceptióne dignus, quia Chriſtus Jeſus venit in mundum peccatóres ſalvos fácere. Quid timétis? Quid trepidátis? Quorum primus ego ſum. Ego, inquit, vobis loquor, ſanus ægrotántibus, ſtans jacéntibus, ſecúrus deſperántibus. Ideò enim miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me oſténderet Chriſtus Jeſus omnem longanimitátem.

℟. Quómodò miſerétur pater filiórum, miſertus eſt Dóminus timéntibus ſe; quóniam * Ipſe cognóvit figmentum noſtrum: recordátus eſt quóniam pulvis ſumus. ℣. Non ex opéribus juſtítiæ quæ fécimus nos, ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit: * Ipſe. *Pſ.* 102. *Tit.* 3.

Cap. 5. *Lectio vj.*

NOlíte ergo deſperáre. Ægróti eſtis, accédite ad eum, & ſanámini: cæci eſtis, accédite ad eum, & illuminámini. Et qui ſani eſtis ei grátias ágite; & qui ægrotátis, ad eum ſanandi cúrrite: dícite omnes, Veníte, adorémus, & proſternámur ei, & plorémus coram Dómino qui fecit nos, & hómines & ſalvos. Nam ſi ille nos fecit hómines, nos autem ipſi nos fécimus ſalvos; áliquid illo mélius fécimus: mélior eſt enim ſalvus homo, quàm quílibet homo. Si ergo te Deus fecit hóminem, & tu te feciſti bonum hóminem; quod tu feciſti, mélius eſt. Noli te extóllere ſuper Deum: ſubde

te Deo, adora, proſtérnere, confitére illi qui fecit te; quia nemo récreat, niſi qui creat; nemo réficit, niſi qui fecit.

℟. Magnificáte Dóminum mecum, & exaltémus nomen ejus in idipſum. * Accédite ad eum, & illuminámini; & † Fácies veſtræ non confundentur. ℣. Dignos nos fecit in partem ſortis ſanctórum in lúmine, qui erípuit nos de poteſtáte tenebrárum. * Accédite. Glória † Fácies. *Pſ.* 33. *Col.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens: Símile factum eſt regnum cœlórum hómini qui ſeminávit bonum ſemen in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

De verbis Ev. Serm. 88. *C.* 18.

HOc in myſtério lectiónis hujus cognóvimus, fratres, eſſe intùs in Eccléſia bonos & malos, quòd ſæpè dícimus frumentum & páleam. Nemo ante tempus déſerat áream, tóleret páleam in tritúra, tóleret in área; quod enim tóleret, in hórreo non habébit. Véniet ventilátor qui dívidet malos à bonis. Erit étiam corporális ſeparátio, quam modò ſpiritális præcédit. A malis corde ſemper disjungímini, ad tempus cautè córpore copulámini. Nec tamen negligentes ſitis in corrigendis veſtris, ad curam ſcílicet veſtram quómodò pertinéntibus, monendo, docendo, hortando, terrendo.

℟. Símile factum eſt regnum cœlórum hómini qui * Seminávit bonum ſemen in agro ſuo; cùm autem dormírent hómines, inimícus ſuperſeminávit zizánia. ℣. Ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ Deus fecit hóminem; invídiâ autem diáboli, mors introívit in orbem terrárum. * Seminávit. *Matth.* 13. *Sap.* 2.

Lectio viij.

DUóbus modis non te máculat malus; ſi non conſéntias, & ſi redárguas: hoc eſt, non communicáre, non conſentíre. Communicátur quippe, quando facto ejus conſórtium voluntátis vel approbatiónis adjúngitur. Hoc ergo nos ádmonens Apóſtolus, ait: Nolíte communicáre opéribus infructuóſis tenebrárum. Et quia parum erat non conſentíre, ſi ſequerétur negligéntia disciplínæ: Magìs autem, inquít, & redargúite. Vidéte quemádmodùm utrumque complexus eſt, Nolíte communicáre; magìs autem & redargúite. Quid eſt, Nolíte communicáre? Nolíte conſentíre, nolíte laudáre, nolíte approbáre. Quid eſt, Magìs autem & redargúite? Reprehéndite, corrípite, coercéte. Deinde in ipſa correctióne vel coercitióne alienórum peccatórum cavendum eſt ne ſe extollat qui álterum córripit. Neque ergo conſentientes ſitis malis ut approbétis, neque negligentes ut non arguátis,

neque ſuperbientes ut inſultanter arguátis.

℟. Zizánia, fílii ſunt nequam; inimícus autem qui ſeminávit ea, eſt diábolus. * Sicut colliguntur zizánia, & igni comburuntur; ſic erit in conſummatióne ſéculi. ℣. In diem perditiónis ſervátur malus, & ad diem furóris ducétur. * Sicut. *Matth.* 13. *Job.* 21.

Lectio ix.

QUi deſerúerit unitátem, víolat caritátem: & quisquis víolat caritátem, quódlibet magnum hábeat, ipſe nihil eſt. Si linguis hóminũ loquátur & Angelórum, ſi ſciat ómnia ſacramenta, ſi hábeat omnem fidem ut montes tránsferat, ſi diſtríbuat ómnia ſua paupéribus, ſi corpus ſuum tradat ut árdeat, caritátem autem non hábeat; nihil eſt, nihil ei prodeſt. Univerſa inutíliter habet, qui unum illud quo univerſis utátur, non habet. Ampleϲtámur ítaque caritátem, ſtudentes ſerváre unitátem ſpíritûs in vínculo pacis. Non nos ſedúcant qui carnáliter intélligunt, & corporálem ſeparatiónem facientes, ab Eccléſiæ frumentis toto orbe diffúſis ſpirituáli ſacrilégio ſeparantur. Per totum enim mundum ſeminátum eſt bonum ſemen.

℟. Mittet Fílius hóminis Angelos ſuos; & cólligent eos qui fáciunt iniquitátem, & mittent eos in camínum ignis: * Tunc † Juſti fulgébunt ſicut ſol in regno Patris eórum. ℣. Juſtum & ímpium judicábit Deus, & tempus omnis rei tunc erit. * Tunc. Glória Patri. † Juſti. *Matth.* 13. *Eccleſ.* 3.

Ad Benedíctus. *Ant.* 3. c. Dómine, nonne bonum ſemen ſeminaſti in agro tuo? unde ergo habet zizánia? Et ait illis: Inimícus homo hoc fecit. *Matth.* 13.

Oratio.

FAmíliam tuam, quæſumus, Dómine, contínuâ pietáte cuſtódi; ut quæ in ſola ſpe grátiæ cœleſtis innítitur, tuâ ſemper protectióne muniátur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. g. Collígite primùm zizánia, & alligáte ea in fascículos ad comburendum; tríticum autem congregáte in hórreum meum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epíſtola prima ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

FIdélis ſermo: Si quis Episcopátum desíderat, bonum opus desíderat. Oportet ergo Epíſcopum irreprehensíbilem eſſe, uníus uxóris virum, sóbriũ, prudentem, ornátum, pudícum, hospitálem, doctórem, non vinolentum, non percuſſórem, ſed modeſtum; non litigióſum, non cúpidum, ſed ſuæ dómui bene præpóſitum, fílios habentem súbditos cum omni caſtitáte. Si quis autem dómui ſuæ præeſſe neſcit, quómodò Eccléſiæ Dei diligéntiam habébit? Non neóphytum; ne in ſupérbiam elátus, in judícium íncidat diáboli. Opor-

tet autem illum & teſtimónium habére bonum ab iis qui foris ſunt, ut non in oppróbrium íncidat, & in láqueum diáboli.

℟. Díriget. 341.

Lectio ij. Cap. 4. & 5.

NEmo adoleſcéntiã tuam contémnat; ſed exemplum eſto fidélium in verbo, in converſatione, in caritáte, in fide, in caſtitáte. Dum vénio, attende lectióni, exhortatióni & doctrínæ. Noli neglígere grátiam quæ in te eſt, quæ data eſt tibi per prophetíam cum impoſitióne mánuũ preſbytérii. Hæc meditáre, in his eſto, ut profectus tuus manifeſtus ſit ómnibus. Attende tibi, & doctrínæ: inſta in illis. Hoc enim fáciens, & teipſum ſalvum fácies, & eos qui te áudiunt. Seniórem ne increpáveris, ſed óbſecra ut patrem; júvenes, ut fratres; anus, ut matres; juvénculas, ut ſoróres in omni caſtitáte. Víduas honóra, quæ verè víduæ ſunt.

℟. Usquequò. 341.

Lectio iij. Cap. 6.

EST autem quæſtus magnus píetas cum ſufficiéntia. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium quòd nec auferre quid póſſumus. Habentes autem alimenta, & quibus tegámur, his contenti ſimus. Nam qui volunt dívites fieri, íncidunt in tentatiónem, & in láqueum diáboli, & deſidéria multa inutília & nocíva, quæ mergunt hómines in intéritum & perditiónem. Radix enim ómnium malórum eſt cupíditas: quam quidam appetentes, erravérunt à fide, & inſeruérunt ſe dolóribus multis. Tu autem, ó homo Dei, hæc fuge: ſectáre verò juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem. Certa bonum certámen fídei, apprehende vitam ætérnam in qua vocátus es, & confeſſus bonam confeſſiónem coram multis téſtibus.

℟. Recordátus. 341.

FERIA TERTIA.

Incipit Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus Apóſtolus Jeſu Chriſti, per voluntátem Dei, ſecundùm promiſſiónem vitæ quæ eſt in Chriſto Jeſu: Timótheo caríſſimo fílio; Grátia, miſericórdia, pax à Deo Patre, & Chriſto Jeſu Dómino noſtro. Grátias ago Deo, cui ſérvio à progenitóribus in conſciéntia pura, quòd ſine intermiſſióne hábeam tuî memóriam in oratiónibus meis, nocte ac die deſíderans te vidére, memor lacrymárum tuárum, ut gáudio ímplear, recordatiónem accípiens ejus fídei, quæ eſt in te non ficta, quæ & habitávit primùm in ávia tua Lóide, & matre tua Eunice, certus ſum autem quòd & in te. Propter quam cauſam admóneo te ut reſúſcites grátiam Dei, quæ eſt in te per impoſitiónem mánuum meárum.

℟. Bénedic. 342.

Lectio ij. Cap. 2.

TU ergo, fili mi, confortáre in grátia, quæ eſt in

Chriſto Jeſu; & quæ audiſti à me per multos teſtes, hæc commenda fidélibus homíni- bus, qui idónei erunt & álios docére. Labóra ſicut bonus miles Chriſti Jeſu. Nemo mílitans Deo, ímplicat ſe negótiis ſeculáribus; ut ei pláceat cui ſe probávit. Nam & qui certat in agóne, non coronátur niſi legítimè certáverit. Laborantem agrícolam oportet primùm de frúctibus percípere. Intéllige quæ dico; dabit étenim tibi Dóminus in ómnibus intellectum.

℟. Quómodò. 342.

Lectio iij.

JUvenília autem deſidéria fuge; ſectáre verò juſtítiam, fidem, caritátem, & pacem cum iis qui ínvocant Dóminũ de corde puro. Stultas autem & ſine disciplína quæſtiónes devíta; ſciens quia génerant lites. Servum autem Dómini non oportet litigáre; ſed manſuétum eſſe ad omnes, docíbilem, patientem, cum modéſtia corripientem eos qui reſiſtunt veritáti: nequando Deus det illis pœniténtiam ad cognoscendam veritátem, & reſipiscant à diáboli láqueis, à quo captívi tenentur ad ipsíus voluntátẽ.

℟. Magnificáte. 343.

FERIA QUARTA.

De Epíſtola ſecunda beáti Pauli Apóſtoli ad Timótheum.

Lectio j. Cap. 3.

HOc autem ſcito, quòd in noviſſimis diébus inſtábunt témpora periculóſa: erunt hómines ſeipſos amantes, cúpidi, eláti, ſuperbi, blasphémi, paréntibus non obedientes, ingráti, ſceleſti, ſine affectióne, ſine pace, criminatóres, incontinentes, immítes, ſine benignitáte, proditóres, protervi, túmidi, & voluptátum amatóres magis quàm Dei; habentes ſpéciem quidem pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Et hos devíta: ex his enim ſunt qui pénetrant domos, & captívas ducunt muliérculas onerátas peccátis, quæ ducuntur váriis deſidériis; ſemper discentes, & nunquam ad ſciéntiam veritátis pervenientes.

℟. Díriget. 341.

Lectio ij.

TU autem aſſecútus es meam doctrínam, inſtitutiónem, propóſitum, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiã, perſecutiónes, paſſiónes, quália mihi facta ſunt Antiochíæ, Icónii, & Lyſtris: quales perſecutiónes ſuſtínui, & ex ómnibus erípuit me Dóminus. Et omnes qui piè volunt vívere in Chriſto Jeſu, perſecutiónem patientur. Mali autem hómines & seductóres proficient in pejus; errantes, & in errórem mittentes. Tu verò pérmane in iis quæ didiciſti, & crédita ſunt tibi, ſciens à quo didíceris, & quia ab infántia ſacras lítteras noſti, quæ te poſſunt inſtrúere ad ſalútem, per fidem quæ eſt in Chriſto Jeſu.

℟. Usquequò. 341.

Lectio iij. Cap. 4.

TEſtíficor coram Deo, & Jeſu Chriſto, qui judicatúrus eſt vivos & mórtuos,

per adventum ipsíus, & regnum ejus: prædica verbum, inſta opportúnè, importúnè: árgue, óbſecra, íncrepa in omni patiéntia & doctrína. Erit enim tempus, cùm ſanam doctrínam non ſuſtinébunt, ſed ad ſua deſidéria coacervábunt ſibi magiſtros prurientes áuribus; & à veritáte quidem audítum avertent, ad fábulas autem convertentur. Tu verò vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangeliſtæ, miniſtérium tuum imple. Sóbrius eſto.

℟. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ. 341.

FERIA QUINTA.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Titum.

Lectio j. Cap. 1.

PAulus ſervus Dei, Apóſtolus autem Jeſu Chriſti ſecundùm fidem electórum Dei, & agnitiónem veritátis quæ ſecundùm pietátem eſt, in ſpem vitæ ætérnæ quam promíſit qui non mentítur Deus ante témpora ſeculária: manifeſtávit autem tempóribus ſuis verbum ſuum in prædicatióne quæ crédita eſt mihi ſecundùm præceptum Salvatóris noſtri Dei: Tito dilecto fílio, ſecundùm commúnem fidem: Grátia & pax à Deo Patre, & Chriſto Jeſu ſalvatóre noſtro.

℟. Bénedic, ánima mea. 342.

Lectio ij.

HUjus rei grátiâ relíqui te Cretæ, ut ea quæ deſunt córrigas, & conſtítuas per civitátes Preſbyteros, ſicut & ego diſpóſui tibi. Si quis ſine crímine eſt, uníus uxóris vir, fílios habens fidéles, non in accuſatióne luxúriæ, aut non súbditos. Oportet enim Epíſcopum ſine crímine eſſe, ſicut Dei diſpenſatórem; non ſuperbum, non iracundum, non vinolentum, non percuſſórem, non turpis lucri cúpidum; ſed hoſpitálem, benignum, sóbrium, juſtum, ſanctum, continentem, amplectentem eum qui ſecundùm doctrínam eſt, fidélem ſermónem; ut potens ſit exhortári in doctrína ſana, & eos qui contradícunt, argúere.

℟. Quómodò miserétur pater. 342.

Lectio iij.

SUnt enim multi étiam inobedientes, vaníloqui & ſeductóres, máximè qui de circumciſióne ſunt; quos oportet redárgui: qui univerſas domos ſubvertunt, docentes quæ non oportet, turpis lucri grátiâ. Dixit quidam ex illis próprius ipsórum prophéta: Cretenſes ſemper mendáces, malæ béſtiæ, ventres pigri. Teſtimónium hoc verum eſt. Quam ob cauſam íncrepa illos durè, ut ſani ſint in fide, non intendentes Judáicis fábulis, & mandátis hóminum averſántium ſe à veritáte. Omnia munda mundis; coinquinátis autem & infidélibus nihil eſt mundum, ſed inquinátæ ſunt eórum & mens & consciéntia. Confitentur ſe noſſe Deum, factis autem negant, cùm ſint abomináti, & incredíbiles,

& ad omne opus bonum réprobi.

℟. Magnificáte Dóminum mecum. 343.

FERIA SEXTA.

De Epíſtola ad Titum.

Lectio j. Cap. 2.

TU lóquere quæ decent ſanam doctrínam; ſenes, ut sóbrii ſint, pudíci, prudentes, ſani in fide, in dilectióne, in patiéntia. Anus ſimíliter, in hábitu ſancto, non criminatríces, non multo vino ſervientes, bene docentes; ut prudéntiam dóceant adoleſcéntulas, ut viros ſuos ament, fílios ſuos díligant, prudentes, caſtas, sóbrias, domûs curam habentes, benignas, súbditas viris ſuis, ut non blasphemétur verbum Dei. Júvenes ſimíliter hortáre, ut sóbrii ſint. In ómnibus teipſum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum ſanum, irreprehensíbile; ut is qui ex adverſo eſt, vereátur, nihil habens malum dícere de nobis.

℟. Díriget Dóminus manſuétos. 341.

Lectio ij. Cap. 3.

ADmone illos princípibus & poteſtátibus súbditos eſſe, dicto obedíre, ad omne opus bonum parátos eſſe; néminem blasphemáre, non litigióſos eſſe, ſed modeſtos, omnem oſtendentes manſuetúdinem ad omnes hómines. Erámus enim aliquando & nos *inſipientes*, incréduli, errantes, ſervientes deſidériis & voluptátibus váriis, in malítia & invídia agentes, odíbiles, odientes ínvicem. Cùm autem benígnitas & humánitas appáruit Salvatóris noſtri Dei, non ex opéribus juſtítiæ, quæ fécimus nos, ſed ſecundùm ſuam miſericórdiam ſalvos nos fecit per lavácrum regeneratiónis & renovatiónis Spíritûs ſancti, quem effúdit in nos abundè per Jeſum Chriſtum ſalvatórem noſtrum; ut juſtificáti grátiâ ipsíus, hærédes ſimus, ſecundùm ſpem vitæ ætérnæ.

℟. Usquequò, Deus, improperábit. 341.

Lectio iij.

FIdélis ſermo eſt; & de his volo te confirmáre: Ut curent bonis opéribus præeſſe, qui credunt Deo. Hæc ſunt bona & utília homínibus. Stultas autem quæſtiónes, & genealógias, & contentiónes, & pugnas legis devíta; ſunt enim inútiles & vanæ. Hæréticum hóminem, poſt unam & ſecundam correptiónem, devíta; ſciens quia ſubverſus eſt qui ejúsmodi eſt, & delinquit, cùm ſit próprio judício condemnátus. Cùm míſero ad te Artemam aut Tychicum, feſtína ad me veníre Nicópolim; ibi enim ſtátui hiemáre. Zenam legiſperítum & Apollo ſollícitè præmitte, ut nihil illis deſit. Diſcant autem & noſtri bonis opéribus præeſſe ad uſus neceſſários, ut non ſint infructuóſi. Salútant te qui mecum ſunt omnes. Salúta eos qui nos amant in fide. Grátia Dei

cum ómnibus vobis. Amen. Tu autem.

℟. Recordátus eſt Dóminus. 341.

SABBATO.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Philémonem.

Lectio j.

PAulus vinctus Chriſti Jeſu, & Timótheus frater: Philémoni dilecto & adjutóri noſtro, & Appiæ foróri cariſſimæ, & Archippo commilitóni noſtro, & Eccléſiæ quæ in domo tua eſt; Grátia vobis & pax à Deo Patre noſtro, & Dómino Jeſu Chriſto. Grátias ago Deo meo, ſemper memóriam tuî fáciens in oratiónibus meis, áudiens caritátem tuam, & fidem quam habes in Dómino Jeſu, & in omnes ſanctos; ut communicátio fídei tuæ évidens fiat in agnitióne omnis óperis boni quod eſt in vobis in Chriſto Jeſu.

[*Si fiat de Sabbato*, ℟℟℟. *ſumentur è II. Nocturno Domínicæ præcedentis.*]

Lectio ij.

GAudium enim magnum hábui, & conſolatiónem in caritáte tua, quia víſcera ſanctórum requievérunt per te, frater. Propter quod multam fidúciam habens in Chriſto Jeſu imperandi tibi quod ad rem pértinet, propter caritátẽ magìs óbſecro, cùm ſis talis, ut Paulus ſenex; nunc autem & vinctus Jeſu Chriſti: óbſecro te pro meo fílio, quem génui in vínculis, Onéſimo, qui tibi aliquando inútilis fuit, nunc autem, & mihi & tibi útilis, quem remíſi tibi. Tu autem illum, ut mea víſcera, ſúſcipe. Quem ego voluéram mecum detinére, ut pro te mihi miniſtráret in vínculis Evangélii: ſine consílio autem tuo nihil vólui fácere, uti ne velut ex neceſſitáte bonum tuum eſſet, ſed voluntárium.

Lectio iij.

FOrſitan enim ídeò diſceſſit ad horam à te, ut ætérnùm illum recíperes; jam non ut ſervum, ſed pro ſervo cariſſimum fratrem, máximè mihi: quantò autem magìs tibi, & in carne, & in Dómino? Si ergo habes me ſócium, ſúſcipe illum ſicut me, ſi autem áliquid nócuit tibi, aut debet, hoc mihi ímputa. Ego Paulus ſcripſi meâ manu: ego reddam, ut non dicam tibi quòd & teipſum mihi debes. Ita, frater. Ego te fruar in Dómino: réfice víſcera mea in Dómino. Confídens in obediéntia tua, ſcripſi tibi, ſciens quóniam & ſuper id quod dico, fácies. Simul autem & para mihi hoſpítium; nam ſpero per oratiónes veſtras donári me vobis. Salútat te Epaphras concaptívus meus in Chriſto Jeſu, Marcus, Ariſtarchus, Demas & Lucas, adjutóres mei. Grátia Dómini noſtri Jeſu Chriſti cum ſpíritu veſtro. Amen. Tu autem.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Jeſus Chriſtus herì, & hódie: ipſe & in sécula. *Hebr.* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

DOMINICA SEXTA poſt Epiphaniam.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Epíſtola beáti Pauli Apóſtoli ad Hebræos.

Lectio j. *Cap. 1.*

MUltifáriàm multiſque modis olim Deus loquens pátribus in Prophétis, noviſſimè diébus iſtis locútus eſt nobis in Fílio, quem conſtítuit hærédem universórum, per quem fecit & sécula. Qui cùm ſit ſplendor glóriæ, & figúra ſubſtántiæ ejus, portanſque ómnia verbo virtútis ſuæ, purgatiónem peccatórum fáciens, ſedet ad déxteram majeſtátis in excelſis; tantò mélior Angelis effectus, quantò differéntiùs præ illis nomen hæreditávit.

℟. Speciósus formâ præ fíliis hóminum; diffúſa eſt grátia in lábiis tuis. * Sedes tua, Deus, in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. ℣. Ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos ſuos ſpíritus; ad Fílium autem: * Sedes tua, Deus, &c. *Pſ.* 44. *Hebr.* 1.

Lectio ij.

CUi enim dixit aliquando Angelórum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te? Et rurſum: Ego ero illi in Patrem, & ipſe erit mihi in Fílium? Et cùm iterùm introdúcit Primogénitum in orbem terræ, dicit: Et adórent eum omnes Angeli Dei. Et ad Angelos quidem dicit: Qui facit Angelos ſuos ſpíritus, & miniſtros ſuos flammam ignis. Ad Fílium autem: Thronus tuus, Deus, in séculum séculi: virga æquitátis, virga regni tui. Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; proptéreà unxit te Deus, Deus tuus, óleo exultatiónis præ particípibus tuis.

℟. Regnum tuum, Dómine, regnum ómnium ſeculórum; * Et dominátio tua in omni generatióne, & generatiónem. ℣. Dómine Deus omnípotens, accepiſti virtútem tuam magnam, & regnaſti; * Et dominátio. *Pſ.* 144. *Apoc.* 11.

Lectio iij.

ET: Tu in princípio, Dómine, terram fundaſti; & ópera mánuum tuárum ſunt cœli: ipſi períbunt, tu autem permanébis: & omnes ut veſtimentum veteraſcent, & velut amictum mutábis eos, & mutabuntur; tu autem idem ipſe es, & anni tui non deficient. Ad quem autem Angelórum dixit aliquando: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos ſcabellum pedum tuórum? Nonne omnes ſunt adminiſtratórii ſpíritus, in miniſtérium miſſi propter eos qui hæreditátem cápient ſalútis?

℟. Tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram: * Nimis exaltátus es ſuper omnes deos. ℣. Dignus es, Dómine Deus noſter, accípere glóriam, & honórem, & virtútem; quia tu creaſti ómnia: * Nimis. Glória Patri. * Nimis. *Pſ.* 96. *Apoc.* 4.

IN II. NOCTURNO.
Sermo ſancti Athanáſii Epíſcopi.
Orat. 2. contra Arianos. n. 24. & 26. *Lectio iv.*

NEmo diſceptantes audíre velit hæréticos, Deum non ſemper Patrem fuiſſe, ſed póſteà factum eſſe; ut ementiantur áliquo témpore ejus Verbum non extitiſſe. Nemo, inquam, hæc disputantes pátienter audíerit, cùm multæ ſint adversùs illos refutatiónes; tum ex verbis Joannis, qui dicit: Erat Verbum; tum ex Pauli ſcriptis, cujus hæc ſenténtia eſt: Qui eſt ſplendor glóriæ, & qui eſt ſuper ómnia Deus benedictus in ſécula: Amen. Deus æternáliter eſt. Æternáliter ígitur exiſtente Patre, æternáliter quoque exiſtit ejus ſplendor, quod ipſum eſt Verbum ejus. Ac rurſum Deus exiſtens, ex ſe exiſtens Verbum habet: neque Verbum ſupervénit, cùm priùs non eſſet; neque Pater unquam irrationális, hoc eſt, ſine ratióne & Verbo fuit.

℟. Domináre in médio inimicórum tuórum: * Tecum Princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum; ex útero ante lucíferum génui te. ℣. Ad quem Angelórum dixit Deus aliquando: Sede à dextris meis, quoadusque ponam inimícos tuos ſcabellum pedum tuórum? * Tecum princípium. *Pſ.* 109. *Hebr.* 1.

n. 53. & 55. Lectio v.

SEd, inquiunt, in Epíſtola ad Hebræos ita Apóſtolus lóquitur: Tantò mélior Angelis factus, quantò præſtántius nomen præ illis ſortítus eſt. Ex his verbis cólligunt Verbum Dei creatúram eſſe, & opus, & unam ex rebus cónditis. Si perſónam, rem, tempus apoſtólici dicti cognóſcerent hærétici, nunquam humána in deitátem transferentes, tam ímpiè & ſtultè adversùs Chriſtum ſeſe habuiſſent. Id intuéri licébit, ſi inítium lectiónis probè excípias. Dicit enim Apóſtolus: Multifáriàm multisque modis olim Deus locútus eſt pátribus noſtris per Prophétas; últimis autem diébus locútus eſt nóbis in Fílio. Atque ita pauló pòſt dicit, perfectâ ab eo noſtrórum peccatórum purificatióne, ipſum ſedére ad déxteram majeſtátis in excelſis, tantò meliórem Angelis factum, quantò præſtántiùs nomen præ illis ſortítus eſt. De eo ígitur témpore quo nobis per Fílium locútus eſt, cùm peccatórum purgátio fieret, apoſtólicum dictum mentiónem facit. Quando autem nobis locútus eſt in Fílio, aut quando purgátio peccatórum facta eſt, aut quando natus eſt homo, niſi poſt Prophétas; idque in últimis diébus?

℟. Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, potentes virtúte, facientes verbum illíus, * Ad audiéndam vocem ſermónum ejus. ℣. Vidébitis cœlum apertum, & Angelos Dei aſcendentes & descendentes ſupra Fílium hóminis, * Ad audiendam. *Pſ.* 102. *Joan.* 1.

Lectio vj.

DEinde cùm narrátio inſtitúta eſſet de humána Verbi diſpenſatióne, deque últimis tempóribus; conſequenter commemorávit Deum neque ſuperióribus ætátibus tacuiſſe, ſed locútum eſſe per Prophétas: & poſtquàm Prophétæ ſuo offício perfuncti ſunt, & lex per Angelos pronuntiáta eſt, & Fílius étiam ad nos deſcendit, & ad miniſtrandum acceſſit, tunc demum neceſſário ſubíntulit: Tantò mélior Angelis factus; oſténdere volens, quantò Fílius præ ſervo excellit, tantò functióne officioque ſervórum, Filii adminiſtratiónem meliórem fuiſſe.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis Dei? Deus qui glorificátur in concílio ſanctórum: * Magnus, & terríbilis ſuper omnes qui in circúitu ejus ſunt. ℣. Qui eſt de terra, de terra eſt, & de terra lóquitur; qui de cœlo venit, ſuper omnes eſt: * Magnus. Glória. * Magnus. *Pſ.* 88. *Joan.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore; Parábolam propóſuit turbis Jeſus, dicens: Símile eſt regnum cœlórum grano ſinápis, quod accípiens homo ſeminávit in agro ſuo. Et réliqua.

Homília ſancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

REgnum cœlórum, prædicátio Evangélii eſt, & notítia Scripturárum, quæ ducit ad vitam, & de qua dícitur ad Judæos: Auferétur à vobis regnum Dei, & dábitur genti facienti fructus ejus. Símile eſt ergo hujuſcémodi regnum grano ſinápis, quod accípiens homo ſeminávit in agro ſuo. Homo qui ſéminat in agro ſuo, à plerisque Salvátor intellígitur, quod in ánimis credéntium ſéminet; ab áliis, ipſe homo ſéminans in agro ſuo, hoc eſt, in ſemetipſo, & in corde ſuo.

℟. Locútus eſt Jeſus in parábolis ad turbas, ut impleréturquod dictum eſt per Prophétam: * Eructábo abscóndita à conſtitutióne mundi. ℣. Apériam in parábolis os meum; loquar propoſitiónes ab início: * Eructábo. *Matth.* 13. *Pſ.* 77.

Lectio viij.

QUis eſt iſte qui ſéminat, niſi ſenſus noſter & ánimus; qui ſuscípiens granum prædicatiónis, & fovens ſementem humóre fidei, facit in agro ſui péctoris pulluláre? Prædicátio Evangélii mínima eſt ómnibus disciplínis. Ad primam quippe doctrínam, fidem non habet veritátis, hóminem Deum, Deum mórtuum, & ſcándalum crucis prædicans. Confer hujuſcémodi doctrínam dogmátibus philoſophórum, & libris eórum, & ſplendóri eloquéntiæ, & compoſitióni ſermónum; & vidébis quantò minor ſit céteris ſemínibus ſementis Evangélii.

℟. Dimiſſis turbis, venit Jeſus in domum; & * Acceſſér-

ſunt ad eum discípuli ejus, dicentes: Ediſſere vobis parábolam. ℣. Cor ſapientis quærit doctrínam: * Acceſſérunt. *Matth.* 13. *Prov.* 15.

Lectio ix.

SEd illa cùm créverit, nihil mordax, nihil vívidum, nihil vitále demonſtrat: ſed totum fláccidum marcidumque & mollítum ebullit in ólera, & in herbas quæ citò arescunt & córruunt. Hæc autem prædicátio, quæ parva videbátur in princípio, cùm vel in ánima credentis, vel in toto mundo ſata fúerit, non exurgit in ólera, ſed crescit in árborem; ita ut vólucres cœli (quas vel ánimas crédentium, vel fortitúdines Dei ſervítio mancipátas ſentíre debémus,) véniant & hábitent in ramis ejus. Ramos puto evangélicæ árboris, quæ de grano ſinápis créverit, dógmatum eſſe diverſitátes, in quibus ſupradictárum vólucrum unaquæque requiescit.

℟. Quæ ſemináverit homo, hæc & metet; quóniam qui séminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem: * Qui autem séminat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam ætérnam. ℣. Qui séminat iniquitátem, metet mala: * Qui autem. Glória Patri. * Qui autem. *Galat.* 6. *Prov.* 22.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. *d.* Símile eſt regnum cœlórum grano ſinápis, quod mínimum quidem eſt ómnibus ſemínibus: cùm autem créverit, majus eſt ómnibus olérıbus. *Matth.* 13.

Oratio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut ſemper rationabília meditántes, quæ tibi ſunt plácita, & dictis exequámur & factis: Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. a. Símile eſt regnum cœlórum fermento quod acceptum múlier abscondit in farínæ ſatis tribus, donec fermentátum eſt totum. *Matth.* 13.

FERIA SECUNDA.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 2.

PRoptéreà abundántiùs oportet obſerváre nos ea quæ audívimus, ne fortè pereffluámus. Si enim qui per Angelos dictus eſt ſermo, factus eſt firmus, & omnis prævaricátio & inobediéntia accépit juſtam mercédis retributiónem; quómodò nos effugiémus, ſi tantam neglexérimus ſalútem? Quæ cùm inítium accepiſſet enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt; in nos confirmáta eſt, conteſtante Deo ſignis & porténtis, & váriis virtútibus, & Spíritûs ſancti diſtributiónibus ſecundùm ſuam voluntátem.

℟. Speciósus formâ præ fíliis. 350.

Lectio ij.

EUm autem, qui módicò quàm Angeli minorátus eſt, vidémus Jeſum, propter paſſiónem mortis, glóriâ &

honóre coronátum; ut grátiâ Dei pro ómnibus guſtáret mortem. Decébat enim eum, propter quem ómnia & per quem ómnia, qui multos fílios in glóriam addúxerat, auctórem ſalútis eórum per paſſiónem conſummáre. Qui enim ſanctíficat, & qui ſanctificantur, ex uno omnes. Propter quam cauſam non confúnditur fratres eos vocáre, dicens: Nuntiábo nomen tuum frátribus meis; in médio eccléſiæ laudábo te. Et íterùm: Ego ero fidens in eum. Et íterùm: Ecce ego, & púeri mei quos dedit mihi Deus.

℟. Regnum tuum. 350.

Lectio iij.

QUia ergo púeri communicavérunt carni & ſánguini, & ipſe ſimíliter participávit eisdem; ut per mortem deſtrúeret eum qui habébat mortis impérium, id eſt, diábolum, & liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant ſervitúti. Nuſquam enim Angelos apprehendit, ſed ſemen Abrahæ apprehendit. Unde débuit per ómnia frátribus ſimilári, ut miſéricors fíeret, & fidélis Póntifex ad Deum; ut repropitiáret delicta pópuli. In eo enim, in quo paſſus eſt ipſe & tentátus, potens eſt & eis qui tentantur auxiliári.

℟. Tu Dóminus. 350.

FERIA TERTIA.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 3.

UNde, fratres ſancti, vocatiónis cœleſtis partícipes, conſideráte Apóſtolum & Pontíficem confeſſiónis noſtræ Jeſum, qui fidélis eſt ei qui fecit illum, ſicut & Móyſes in omni domo ejus. Amplióris enim glóriæ iſte præ Móyſe dignus eſt hábitus, quantò ampliórem honórem habet domûs qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab áliquo; qui autem ómnia creávit, Deus eſt. Et Moyſes quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in teſtimónium eorum quæ dicenda erant; Chriſtus verò tanquam Fílius in domo ſua: quæ domus ſumus nos, ſi fidúciam & glóriam ſpei usque ad finem firmam retineámus.

℟. Domináre. 351.

Lectio ij.

VIdéte, fratres, ne fortè ſit in áliquo veſtrûm cor malum incredulitátis, diſcedendi à Deo vivo; ſed adhortámini voſmetipſos per ſíngulos dies, donec Hódie cognominátur, ut non obdurétur quis ex vobis falláciâ peccáti. Partícipes enim Chriſti effecti ſumus; ſi tamen inítium ſubſtántiæ ejus usque ad finem, firmum retineámus. Dum dícitur: Hódie ſi vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda veſtra, quemádmodùm in illa exacerbatióne. Quidam enim audientes, exacerbavérunt: ſed non univerſi qui profecti ſunt ex Ægypto per Móyſen.

℟. Benedícite. 351.

Lectio iij. Cap. 4.

VIvus eſt enim ſermo Dei, & éfficax, & penetrabí-

lior omni gládio ancípiti; ac pertingens usque ad diviſiónem ánimæ & ſpíritûs, compágum quoque ac medullárum, & discrétor cogitatiónum & intentiónum cordis. Et non eſt ulla creatúra inviſíbilis in conſpectu ejus; ómnia autem nuda & aperta ſunt óculis ejus, ad quem nobis ſermo. Habentes ergo Pontíficem magnum, qui penetrávit cœlos, Jeſum Fílium Dei, teneámus confeſſiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non poſſit cómpati infirmitátibus noſtris; tentátum autem per ómnia pro ſimilitúdine absque peccáto. Adeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ; ut misericórdiam conſequámur, & grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

℟. Quis ſímilis erit Deo in fíliis. 352.

FERIA QUARTA.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 6.

Quapropter intermittentes inchoatiónis Chriſti ſermonem, ad perfectióra ferámur, non rurſum jacientes fundamentum pœniténtiæ ab opéribus mórtuis, & fídei ad Deum, baptísmatum doctrínæ, impoſitiónis quoque mánuum, ac reſurrectiónis mortuórum, & judícii æterni. Et hoc faciémus, síquidem permíſerit Deus. Impossíbile eſt enim eos qui ſemel ſunt illumináti, guſtavérunt étiam donum cœleſte, & partícipes facti ſunt Spíritûs ſancti, guſtavérunt nihilóminùs bonum Dei verbum, virtuteſque ſéculi ventúri, & prolapſi ſunt, rurſus renovári ad pœniténtiam; rurſum crucifigentes ſibimetipſis Fílium Dei, & oſténtui habentes.

℟. Speciósus formâ præ fíliis. 350.

Lectio ij.

Terra enim ſæpè venientem ſuper ſe bibens imbrem, & génerans herbam opportúnam illis à quibus cólitur, áccipit benedictiónem à Deo: próferens autem ſpinas ac tríbulos, réproba eſt, & maledicto próxima; cujus conſummátio in combuſtiónem. Confídimus autem de vobis, dilectíſſimi, melióra & viciniióra ſalúti; tametſi ita lóquimur. Non enim injuſtus Deus, ut obliviscátur óperis veſtri, & dilectiónis quam oſtendíſtis in nómine ipsíus, qui miniſtraſtis ſanctis, & miniſtrátis. Cúpimus autem unumquemque veſtrûm eamdem oſtentáre ſollicitúdinem ad expletiónem ſpei usque in finem, ut non ſegnes efficiámini, verùm imitatóres eórum qui fide & patiéntiâ hæreditábunt promiſſiónes.

℟. Regnum tuum, Dómine. 350.

Lectio iij. Cap. 7. & 8.

Lex hómines conſtítuit ſacerdótes infirmitátem habentes; ſermo autem jurisjurandi, qui poſt legem eſt, Fílium in æternum perfectum. Capitulum autem ſuper ea quæ dicuntur: Talem habémus Pontíficem, qui consédit in déxtera ſedis magnitúdinis in

cœlis, ſanctórum miniſter, & tabernáculi veri, quod fixit Dóminus, & non homo. Omnis enim Póntifex ad offerendum múnera & hóſtias conſtitúitur; unde neceſſe eſt & hunc habére áliquid quod ófferat. Si ergo eſſet ſuper terram, nec eſſet ſacerdos, cùm eſſent qui offerrent ſecundùm legem múnera, qui exemplári & umbræ desérviunt cœléſtium, ſicut reſponſum eſt Móyſi, cùm conſummáret tabernáculum: Vide, (inquit) ómnia fácito ſecundùm exemplar quod tibi oſtenſum eſt in monte. Nunc autem mélius ſortítus eſt miniſtérium, quantò & melióris teſtamenti mediátor eſt, quod in melióribus repromiſſiónibus ſancítum eſt. Nam ſi illud prius culpâ vacaſſet, non útique ſecundi locus inquirerétur.

℟. Tu Dóminus altíſſimus. 350.

FERIA QUINTA.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 10.

VOluntáriè peccántibus nobis poſt acceptam notítiam veritátis, jam non relínquitur pro peccátis hóſtia, terríbilis autem quædam expectátio judícii, & ignis æmulátio quæ conſumptúra eſt adversários. Irritam quis fáciens legem Móyſi, ſine ulla miſeratióne duóbus vel tribus téſtibus móritur: quantò magìs putátis deterióra meréri ſupplícia, qui Fílium Dei conculcáverit, & ſánguinem teſtamenti pollútum dúxerit, in quo ſanctificátus eſt, & ſpíritui grátiæ contuméliam fécerit? Scimus enim qui dixit: Mihi vindícta, & ego retríbuam. Et íterùm: Quia judicábit Dóminus pópulum ſuū. Horrendum eſt incídere in manus Dei viventis.

℟. Domináre. 351.

Lectio ij. Cap. 11.

EST autem fides ſperandárum ſubſtántia rerum, argumentum non apparéntium. In hac enim teſtimónium conſecúti ſunt ſenes. Fide intelligimus aptáta eſſe sécula Verbo Dei; ut ex inviſibílibus viſibília fíerent. Fide plúrimam hóſtiam Abel quàm Cain óbtulit Deo, per quam teſtimónium conſecútus eſt eſſe juſtus, teſtimónium perhibente munéribus ejus Deo; & per illam defunctus adhuc lóquitur. Fide Enoch tranſlátus eſt, ne vidéret mortem; & non inveniebátur, quia tránſtulit illum Deus: ante tranſlatiónem enim teſtimónium hábuit placuiſſe Deo. Sine fide autem impoſsíbile eſt placére Deo. Crédere enim oportet accedentem ad Deum, quia eſt, & inquiréntibus ſe remunerátor ſit.

℟. Benedícite. 351.

Lectio iij.

FIde Noë, reſponſo accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in ſalútem domûs ſuæ; per quam damnávit mundum, & juſtítiæ quæ per fidem eſt, hæres eſt inſtitútus. Fide qui vocátur Abraham obedívit in locum exire, quem acceptúrus erat in hæreditátem; & éxiit, néſciens quò iret. Fide demo-

rátus eſt in terra repromiſſiónis, tanquam in aliéna, in cáſulis habitando cum Iſaac & Jacob cohærédibus repromiſſiónis ejusdem. Expectábat enim fundamenta habentem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus.

℟. Quis símilis erit Deo in filiis. 352.

FERIA SEXTA.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 12.

DEponentes omne pondus, & circumſtans nos peccátum, per patiéntiam currámus ad propóſitum nobis certámen: aſpicientes in auctórem fídei, & conſummatórem Jeſum, qui, propóſito ſibi gáudio, ſuſtínuit crucem, confuſióne contempta, atque in déxtera ſedis Dei ſedet. Recogitáte enim eum qui talem ſuſtínuit à peccatóribus adversùm ſemetipſum contradictiónem; ut ne fatigémini, ánimis veſtris deficientes. Nondum enim usque ad ſánguinem reſtitiſtis, adversùs peccátum repugnantes: & oblíti eſtis conſolatiónis quæ vobis tanquam fíliis lóquitur, dicens: Fili mi, noli neglígere diſciplínam Dómini, neque fatigéris dum ab eo argúeris. Quem enim díligit Dóminus, caſtígat; flagellat autem omnem fílium quem récipit.

℟. Speciósus formâ. 350.

Lectio ij.

IN disciplína perſeveráte. Tanquam fíliis vobis offert ſe Deus: quis enim fílius, quem non córripit pater? Quòd ſi extra diſciplínam eſtis, cujus partícipes facti ſunt omnes; ergo adúlteri, & non fílii eſtis. Deinde patres quidem carnis noſtræ eruditóres habúimus, & reverebámur eos, non multò magìs obtemperábimus Patri ſpirítuum, & vivémus? Et illi quidem in témpore paucórum diérum ſecundùm voluntátem ſuam erudiébant nos; hic autem ad id quod útile eſt, in recipiendo ſanctificatiónem ejus. Omnis autem diſciplína in præſenti quidem vidétur non eſſe gáudii, ſed mœróris; póſteà autem fructum pacatíſſimum exercitátis per eam reddet juſtítiæ.

℟. Regnum tuum. 350.

Lectio iij.

PRopter quod remiſſas manus & ſolúta génua erígite, & greſſus rectos fácite pédibus veſtris; ut non cláudicans quis erret, magìs autem ſanétur. Pacem ſequímini cum ómnibus, & ſanctimóniam ſine qua nemo vidébit Deum; contemplantes ne quis deſit grátiæ Dei, ne qua radix amaritúdinis ſurſum gérminans impédiat, & per illam inquinentur multi. Ne quis fornicátor aut profánus, ut Eſaü qui propter unam eſcam véndidit primitíva ſua. Scitóte enim quóniam & póſteà cúpiens hæreditáre benedictiónem, reprobátus eſt; non enim invénit pœniténtiæ locum, quanquam cùm lácrymis inquiſiſſet eam.

℟. Tu Dóminus altíſſimus. 350.

SABBATO.

De Epíſtola ad Hebræos.

Lectio j. Cap. 13.

CAritas fraternitátis máneat in vobis. Et hoſpitalitátem nolíte oblivisci; per hanc enim latuérunt quidam, Angelis hoſpítio receptis. Mementóte vinctórum, tanquam ſimul vincti; & laborántium, tanquam & ipſi in córpore morantes. Honorábile connúbium in ómnibus, & thorus immaculátus. Fornicatóres enim & adúlteros judicábit Deus. Sint mores ſine avarítia, contenti præséntibus; ipſe enim dixit: Non te déſeram, neque derelinquam. Ita ut confidenter dicámus, Dóminus mihi adjútor; non timébo quid fáciat mihi homo.

℟. Domináre in médio inimicórum. 351.

Lectio ij.

DOctrínis váriis & peregrínis nolíte abdúci. Optimum eſt enim grátiâ ſtabilíre cor, non escis; quæ non profuérunt ambulántibus in eis. Habémus altáre de quo édere non habent poteſtátem, qui tabernáculo deſérviunt. Quorum enim animálium infertur ſanguis pro peccáto in ſancta per Pontíficem, horum córpora cremantur extra caſtra. Propter quod & Jeſus, ut ſanctificáret per ſuum sánguinem pópulum, extra portam paſſus eſt. Exeámus ígitur ad eum extra caſtra, impropérium ejus portantes. Non enim habémus hic manentem civitátem; ſed futúram inquírimus.

℟. Benedícite. 351.

Lectio iij.

OBedíte præpóſitis veſtris, & ſubjacéte eis: ipſi enim pervígilant, quaſi ratiónem pro animábus veſtris redditúri; ut cum gáudio hoc fáciant, & non gementes; hoc enim non éxpedit vobis. Oráte pro nobis; confídimus enim quia bonam conſciéntiam habémus, in ómnibus bene volentes converſári. Ampliùs autem déprecor vos hoc fácere, quò celériùs reſtítuar vobis. Deus autem pacis, qui eduxit de mórtuis Paſtórem magnum óvium in sánguine teſtamenti æterni, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum, aptet vos in omni bono, ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coram ſe per Jeſum Chriſtum; cui eſt glória in sécula ſeculorum. Amen. Tu autem.

℟. Quis símilis erit Deo in fíliis. 352.

SABBATO

Ante Septuageſimam.

[*In fine quintæ Antiphonæ Veſp. ſi ſint de Sabbato; (ſi autem de Feſto, in fine Ant. ad* Magníficat.) *dicitur* Allelúia, *nec ampliùs dicitur uſque ad Paſcha.*]

AD VESPERAS.

Omnia ut in Pſalterio, exceptis quæ ſequuntur.

Capitulum. Exod. 31.

CUſtódiant fílii Iſrael sábbatum, & célebrent illud in generatiónibus ſuis. Pactum

eſt ſempiternum inter me & filios Iſrael, ſignumque perpétuum; ſex enim diébus fecit Dóminus cœlum & terram, & in ſéptimo ab ópere ceſſávit.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

Te læta, mundi Cónditor,
Unum manet ſemper quies:
Feſtíva cœleſtes choros
Semper decent præcónia.
Nos, ſanctitáte pérditâ,
Pœnális expectat labor:
Hymnos-ne dulces pátriæ
Mœſti canámus éxules?
Qui te piis placábilem
Spondes futúrum flétibus,
Lugére da longi, Pater,
Delicta, cauſas éxilî.
Verùm ſalúbrem témperet
Spe nixa mœrórem fides;
Tu mox quiéti nos tuæ,
Lætiſque reddes cánticis.
Sit ſumma Patri glória,
Ejuſque ſoli Fílio,
Sancto ſimul cum Spíritu,
Nunc, & per omne ſéculum.
Amen.

℣. Priuſquàm montes fierent, aut formarétur terra & orbis, ℟. A ſéculo & uſque in ſéculum tu es Deus. *Pſ.* 89.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Dóminus Deus noſter fecit terram in fortitúdine ſua, præparávit orbem in ſapiéntia ſua, & prudéntiâ ſuâ extendit cœlos. *Jerem.* 51.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Ad Complet. *loco* Allelúia. *dicitur:* Laus tibi, Dómine, rex ætérnæ glóriæ.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuag. ad Quadrag. infrà, 364. additis quæ ſequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

Incipit liber Géneſis.

Lectio j. Cap. 1.

In princípio creávit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inánis & vácua, & ténebræ erant ſuper fáciem abyſſi; & Spíritus Dei ferebátur ſuper aquas. Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta eſt lux. Et vidit Deus lucem quòd eſſet bona: & diviſit lucem à ténebris. Appellavitque lucem, Diem; & ténebras, Noctem. Factumque eſt véſpere & mane, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmamentum in médio aquarum; & dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmamentum; diviſitque aquas quæ erant ſub firmamento, ab his quæ erant ſuper firmamentũ. Et factum eſt ita. Vocavitque Deus firmamentum, Cœlum. Et factum eſt véſpere & mane dies ſecundus. Dixit verò Deus: Congregentur aquæ quæ ſub cœlo ſunt, in locum unum; & appáreat árida. Et factum eſt ita. Et vocávit Deus áridam, Terram; congregatióneſque aquárum appellavit, Mária. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et ait: Gérminet terra herbam virentem & facientem ſemen, & lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus ſuum, cujus ſemen in ſemetipſo ſit ſuper terram. Et factum eſt ita. Et

prótulit terra herbam virentē, & facientem ſemen juxta genus ſuum, lignumque fáciens fru-ctum; & habens unumquodque ſementem ſecúndùm ſpéciem ſuam. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et factum eſt véſpere & mane, dies tértius.

℟. In princípio creávit Deus cœlum & terram: * Et vidit Deus cuncta quæ fécerat, & erant valde bona. ℣. Fide intellígimus aptáta eſſe sécula verbo Dei, ut ex inviſibílibus viſibília fíerent:* Et. *Gen.* 1. *Hebr.* 11.

Lectio ij.

DIxit autem Deus: Fiant luminária in firmamento cœli, & dívidant diem ac noctem, & ſint in ſigna & témpora, & dies & annos, ut lúceant in firmamento cœli, & illúminent terram. Et factum eſt ita. Fecitque Deus duo luminária magna: luminâre majus, ut præeſſet diéi; & luminâre minus, ut præeſſet nocti; & ſtellas. Et póſuit eas in firmamento cœli, ut lucérent ſuper terram & præeſſent diéi ac nocti, & divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et factum eſt véſpere & mane, dies quartus. Dixit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ viventis, & volátile ſuper terram, ſub firmamento cœli. Creavitque Deus cete grándia, & omnem ánimam viventem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in ſpécies ſuas, & omne volátile ſecundùm genus ſuum. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Benedixitque eis, dicens: Créſcite, & multiplicámini, & repléte aquas maris; avesque multiplicentur ſuper terram. Et factum eſt véſpere & mane, dies quintus.

℟. Verbo Dómini cœli firmáti ſunt; & Spíritu oris ejus, omnis virtus eórum: cóngregans ſicut in utre aquas maris, ponens in theſauris abyſſos. * Tímeat Dóminum omnis terra. ℣. Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil quod factum eſt. * Tímeat. *Pſ.* 32. *Joan.* 1.

Lectio iij. Cap. 1. & 2.

DIxit quoque Deus; Prodúcat terra ánimam viventem in génere ſuo, jumenta, & reptília, & béſtias terræ ſecundùm ſpécies ſuas. Factumque eſt ita. Et fecit Deus béſtias terræ juxta ſpécies ſuas, & jumenta, & omne réptile terræ in génere ſuo. Et vidit Deus quòd eſſet bonum, & ait: Faciámus hóminem ad imáginem & ſimilitúdinem noſtram: & præſit píscibus maris, & volatílibus cœli, & béſtiis, univerſæque terræ, omnique réptili quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem ſuam: ad imáginem Dei creávit illum: másculum & féminam creávit eos. Benedixitque illis Deus, & ait: Créſcite, & multiplicámini, & repléte terram, & ſubjícite eam; & dominámini píscibus maris & volatílibus cœli, & univerſis animántibus quæ moventur ſuper terram. Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferentem ſemen ſuper terram, & univerſa ligna quæ habent in

ſemetipſis ſementem géneris ſui, ut ſint vobis in escam, & cunctis animántibus terræ, omnique vólucri cœli, & univerſis quæ moventur in terra, & in quibus eſt ánima vivens, ut hábeant ad vescendum. Et factum eſt ita. Viditque Deus cuncta quæ fécerat; & erant valde bona. Et factum eſt véspere & mane, dies ſextus. Igitur perfecti ſunt cœli & terra, & omnis ornátus eórum. Complevitque Deus die séptimo opus ſuum quod fécerat; & requiévit die séptimo ab univerſo ópere quod patrârat. Et benedixit diéi séptimo, & ſanctificávit illum; quia in ipſo ceſſáverat ab omni ópere ſuo quod creávit Deus ut fáceret.

℟. Ait Deus: Faciámus hóminem ad imáginem noſtram, & præſit univerſæ terræ; & * Creávit Deus hóminem ad imáginem ſuam. ℣. Novus homo ſecundùm Deum creátus eſt in juſtítia & ſanctitáte veritátis. * Creávit. Glória Patri. * Creávit. *Gen.* 1. *Epheſ.* 4.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíscopi, de civitáte Dei.

Lib. 14. *C.* 15. §. 1.

Lectio iv.

Quia contemptus eſt Deus jubens, qui creáverat, qui ad ſuam imáginem fécerat, qui céteris animálibus præposúerat, qui in paradíſo conſtitúerat, qui rerum ómnium cópiam ſalutisque præſtíterat, qui præceptis nec plúribus, nec grándibus, nec difficílibus oneráverat; ſed uno breviſſimo atque leviſſimo ad obediéntiæ ſalubritátem adminiculáverat, quo eam creatúram cui líbera ſérvitus expedíret, ſe eſſe Dóminum commonébat; juſta damnátio ſubſecúta eſt, talisque damnátio, ut homo qui cuſtodiendo mandátum, futúrus fúerat étiam carne ſpirituális, fieret étiam mente carnális: & qui ſuâ ſupérbiâ ſibi placúerat, Dei juſtítiâ ſibi donarétur; nec ſic ut in ſua eſſet omnímoda poteſtáte, ſed à ſe ipſe quoque diſſéntiens, ſub illo cui peccando conſenſit, pro libertáte quam concupívit, duram miſeramque ágeret ſervitútem; mórtuus ſpíritu volens, & córpore moritúrus invítus; deſertor ætérnæ vitæ, étiam ætérnâ, niſi grátia liberáret, morte damnátus.

℟. Deus de terra hóminem fecit, creávit ex ipſo adjutórium símile ſibi: & * Disciplínâ intellectûs replévit illos, & mala & bona oſtendit illis. ℣. Non legiſtis quia qui fecit hóminem ab inítio, másculum & féminam fecit eos? * Disciplínâ. *Eccli.* 17. *Matth.* 19.

Lectio v.

Quisquis hujúsmodi damnatiónem vel nímiam vel injuſtam putat, metíri profectò neſcit quanta fúerit iníquitas in peccando, ubi tanta erat non peccandi facílitas. Sicut enim Abrahæ non immérito magna obediéntia prædicátur, quia, ut occíderet fílium, res difficíllima eſt imperáta; ita in paradíſo tantò major inobediéntia fuit, quantò id quod præceptum eſt,

nullíus difficultátis fuit. Et ſicut obediéntia ſecundi hóminis eò prædicabílior, quò factus eſt obédiens usque ad mortem; ita inobediéntia primi hóminis eò deteſtabílior, quò factus eſt inobédiens usque ad mortem. Ubi enim magna eſt inobediéntiæ pœna propóſita, & res à Creatóre fácilis imperáta; quisnam ſatìs éxplicet, quantùm malum ſit non obedíre in re fácili, & tantæ poteſtátis império, & tanto terrenti ſupplício?

℟. A mulíere inítium factum eſt peccáti, * Et per illam omnes mórimur. ℣. Adam enim non eſt ſeductus; múlier autem ſeducta in prævaricatióne fuit; * Et per illam. *Eccli.* 25. 1. *Tim.* 2.

Lectio vj.

Denique, ut bréviter dicátur, in illíus peccáti pœna, quid inobediéntiæ, niſi inobediéntia retribúta eſt? Nam quæ hóminis eſt ália miséria, niſi adversùs eum ipsum inobediéntia ejus ipsíus; ut quóniam nóluit quod pótuit, quod non poteſt velit? In paradíſo enim, étiamſi non ómnia póterat ante peccátum, quidquid tamen non póterat, non volébat; & ídeò póterat ómnia quæ volébat: nunc verò, ſicut in ejus ſtirpe cognóscimus, & divína Scriptúra teſtátur: Homo vanitáti símilis factus eſt. Quis enim enúmeret quàm multa quæ non poteſt velit, dum ſibi ipſi, id eſt, voluntári ejus, ipſe ánimus ejus, eóque inférior caro ejus, non obtémperat? Ipſo namque invíto, & ánimus plerumquè turbátur, & caro dolet, & veterascit, & móritur.

℟. Sicut per inobediéntiam uníus hóminis peccatóres conſtitúti ſunt multi; ita * Et † Per uníus obeditiónem juſti conſtituentur multi. ℣. Corrupti ſunt & abomínábiles facti ſunt in iniquitátibus: * Et. Glória. † Per. *Rom.* 5. *Pſ.* 52.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 20.

In illo témpore; Dixit Jeſus discípulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum hómini patrifamílias, qui éxiit primo mane condúcere operários in víneam ſuam. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíscopi.

Serm. 87. *de verbis Evang.*

Tanquam primâ horâ vocantur, qui recentes ab útero matris incípiunt eſſe Chriſtiáni; quaſi tértiâ púeri, quaſi ſextâ júvenes, quaſi nonâ vergentes in sénium; quaſi undécimâ omníno decrépiti; unum tamen vitæ æternæ denárium omnes acceptúri. Sed atténdite & intellígite, fratres mei, ne ídeò quisque dífferat veníre ad víneam, quia ſecúrus eſt; quóniam, quandocumque vénerit, ipſum denárium acceptúrus eſt. Secúrus eſt quidem, quòd ipſe denárius illi promíttitur; ſed differre non jubétur.

℟. Pater famílias éxiit primo mane condúcere operários in víneam ſuam; & circa horam tértiam vidit álios in foro otióſ-

ſos, & dixit: * Ite in víneam meam, & quod juſtum fúerit dabo vobis. ℣. Quid adhuc retardátis? operámini opus veſtrum, & Dóminus dabit vobis mercédem veſtram in témpore ſuo: * Ite. *Matth.* 20. *Ectli.* 51.

Lectio viij.

QUid ille datúrus ſit, & quid factúrus ſit, penès ipſum conſílium eſt. Tu quando vocáris, veni: merces enim cunctis æquális promíttitur; ſed de ipſa hora operandi magna quæſtio eſt. Si illi enim, verbi grátiâ, qui vocáti ſunt horâ ſextâ, in hac ætáte córporis conſtitúti, ubi juveníles anni fervent, ſicut ipſa hora ſexta fervet; ſi dícerent illi júvenes vocáti, Expecta; audívimus enim in Evangélio, quia omnes unam mercédem acceptúri ſunt; cùm ſenes facti fuérimus, horâ undécimâ veniémus, tantumdem acceptúri: quare ámpliùs laboratúri: responderétur eis, & dicerétur: Laboráre non vis, qui utrùm vivas usque ad ſenectam neſcis? Sextâ horâ vocáris, ſextâ horâ veni.

℟. Circa undécimam invénit álios ſtantes, & dicit illis: Quid hic ſtatis totâ die otióſi? * Ite & vos in víneam meam. ℣. Non diſſolvantur manus veſtræ; erit enim merces óperi veſtro. * Ite & vos. *Matth.* 20. 2. *Paral.* 15.

Lectio ix.

PAter famílias tibi quidem étiam undécimâ venienti denárium promíſit; ſed utrùm vivas usque ad séptimam, nemo tibi promíſit. Non dico usque ad undécimam, ſed usque ad séptimam. Quare ergo differs vocantem te, certus de mercéde, incertus de die? Vide ne fortè quod tibi ille datúrus eſt promittendo, tu tibi áuferas differendo. Si hoc rectè dícitur de infántibus, tanquam ad horam primam pertinéntibus; ſi rectè dícitur de púeris, tanquam ad horam tértiam pertinéntibus; ſi rectè dícitur de juvénibus, tanquam in horæ ſextæ flagrántia conſtitútis; quantò magìs rectè de decrépitis dícitur: Ecce jam hora undécima eſt, & adhuc ſtas, veníre piger es?

℟. Dicit dóminus víneæ procuratóri ſuo: Redde operáriis mercédem, incípiens à noviſſimis. Primi murmurábant; at ille uni eórum dixit: * Non fácio tibi injúriam; volo huic noviſſimo dare ſicut & tibi. ℣. Ego miſerébor cui volúero, & clemens ero in quem mihi placúerit: * Non. Glória. *Repet.* ℟. Dicit. *usque ad* ℣. Ego. *Matt.* 20. *Exod.* 33.

[*Ab hac die usque ad Paſcha, non dicitur* Te Deum. *in omni Officio de Tempore.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Amíce, nonne ex denário convéniſti mecum? Tolle quod tuum eſt. Non licet mihi quod volo fácere? An óculus tuus nequam eſt, quia ego bonus ſum? *Matth.* 20.

Oratio.

PReces pópuli tui, quæſumus, Dómine, clementer exaudi; ut qui juſtè pro peccátis noſtris afflígimur, pro

tui nóminis glória miſericorditer liberémur; Per Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Ad Magníficat. *Ant. 6.* F. Erunt noviſſimi primi, & primi noviſſimi; multi enim ſunt vocáti, pauci verò electi. *Matth.* 20.

Oratio, ut ſuprà.

IN DOMINICIS
A SEPTUAGESIMA
Ad Quadrageſimam.

Loco Allelúia. *dicitur:* Laus tibi, Dómine, Rex æternæ glóriæ. *usque ad Nonam Feriæ IV. majoris Hebdom. incluſivè, initio Horarum quarumcumque.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum qui fecit cœlum & terram, * Veníte, adorémus. *Pſ.* 113.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

REbus creátis nil egens,
Temet beátus, nunc tuo
Prodis ab arcáno, Deus,
Mundoque das primórdia.

Tu cuncta quæ non ſunt vocas:
Et illa ſe ſiſtunt tibi;
Miroque concentu, ſuo
Dant Conditóri glóriam.

At mundus è ſinu tuo
Dum prodit aſpectábilis,
Auguſtiórem cógitas
Mundum, Creátor álterum.

Illum Redemptor ártifex
Virtútibus condet ſuis,
Sparſoque terris ómnibus
Verbi potentis ſémine.

Illum, peractis ſéculis,
Cœlo locábit; & throni
Menſæque conſortem ſuæ
Deo redonábit Patri.

Utríque mundo qui præes,
Utrumque conſerva, Pater:
Utrumque, Fili, dírige:
Utrumque, Flamen, cónſecra.
Amen.

Pſalmi, Ant. & ℣℣. de Pſalterio, poſt Præſent. quâcumque Dominicâ inciderit Septuageſima.

Lectiones & Reſponſoria, ut in qualibet Dominica.

℣. *Sacerd.* Magnus Dóminus & laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non eſt finis. *Pſ.* 144.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 8. G. DOmine, tu es qui feciſti cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis ſunt. *Act.* 4.

Ant. 5. C. Omnípotens manus tua, Dómine, creávit orbem terrarum: ómnia in menſúra, & número, & póndere diſpoſuiſti. *Sap.* 11.

Ant. 3. a. Dómine, Pater noſter es tu, nos verò lutum; & fictor noſter tu, & ópera mánuum tuárum omnes nos. *Iſ.* 64.

Ant. 6. F. Benedícant te cœli & terræ, mareque, & fontes, & flúmina, & omnes creatúræ tuæ quæ in eis ſunt. *Tob.* 8.

Ant. 7. d. Laudáte Dóminum, cœli cœlórum; quia ipſe dixit, & facta ſunt; ipſe mandávit, & creáta ſunt. *Pſ.* 148.

Capitulum. Apoc. 4.

DIgnus es, Dómine Deus noſter, accípere glóriam & honórem, & virtútem; quia

quia tu creaſti ómnia, & propter voluntátem tuam erant, & creáta ſunt.

Hymnus.

QUi nos creas ſolus, Pater,
De príſtino lapſos ſtatu
Non ſolus inſtauras: ſimul
Noſtros labóres éxigis.

Delícta pœniténtibus
Clemens relaxas; ímprobos
Vocas morantes, & viam
Erróris urges línquere.

Scelus remordet; íntimo
Pectus dolóre ſcínditur:
Ultóris & partes Dei
Exercet in ſemet nocens.

Vitáre plagas ádmonet
Ægrè recepta ſánitas,
Et arctiórem ſénſuum
Hortátur ad cuſtódiam.

Divína non ſcrutábilis
O altitúdo cónſilî!
Sic vel malórum próvidus
Edúcis è ſinu bona.

At obſtinátis víndicem
Iram reſervas: mérgitur
Sceleſtus orbis; únicus
Noë ſuperſtes éffugit.

Hic, præco pœniténtiæ,
Novi ſequeſter fœderis,
Servátor orbis & parens,
Chriſti figúram prætulit.

Sit laus Patri, laus Fílio:
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Magnus eſt Deus noſter præ ómnibus diis: ℟. Omnia quæcumque vóluit, fecit. *Pſ.* 134.

Antiph. ad Benedictus. *& Oratio ut in qualibet Dominica.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Creávit Deus hóminem inexterminábilem, & ad imáginem ſimilitúdinis ſuæ fecit illum. *Sap.* 2.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Sicut per unum hóminem peccátum in mundum intrávit, & per peccátum mors; & ita in omnes hómines mors pertránſiit, in quo omnes peccavérunt. *Rom.* 5.

Capitulum. 2. Cor. 11.

FRatres; Tímeo ne ſicut ſerpens Evam ſeduxit aſtútiâ ſuâ, ita corrumpantur ſenſus veſtri, & éxcidant à ſimplicitáte quæ eſt in Chriſto.

℟. *br.* Salvum me fac, Dómine, * Quóniam defécit ſanctus. Salvum. ℣. Diminútæ ſunt veritátes * à fíliis hóminum, * Quóniam. Glória Patri. Salvum. *Pſ.* 11.

℣. Omnes declinavérunt, ſimul inútiles facti ſunt: ℟. Non eſt qui fáciat bonum, non eſt uſque ad unum. *Pſ.* 13.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Miſericórdiæ Dómini, quia non ſumus conſumpti; quia non defecérunt miſeratiónes ejus. *Thren.* 3.

Capitulum. Sap. 10.

SApiéntia illum qui primus formátus eſt à Deo pater orbis terrárum, cùm ſolus eſſet creátus, cuſtodívit, & eduxit illum à delicto ſuo, & dedit illi virtútem continendi ómnia.

℟. *br.* Quómodò miſerétur pater filiórum, * Miſertus eſt Dóminus. Quómodò. ℣. Quóniam ipſe cognóvit * figmen-

tum noſtrum, * Miſertus eſt. Glória Patri. Quómodò.

℣. Recordátus eſt quóniam pulvis ſumus : ℟. Homo ſicut fœnum dies ejus. *Pſ.* 102.

AD NONAM.

Ant. 4. E. Nihil odiſti eórum quæ feciſti : parcis autem ómnibus ; quóniam tua ſunt, Dómine, qui amas ánimas. *Sap.* 11.

Capitulum. Sap. 1.

Deus mortem non fecit, nec lætátur in perditióne vivórum ; creávit enim ut eſſent ómnia, & ſanábiles fecit natiónes orbis terrárum.

℟. *br.* Deus, tu converſus, * Vivificábis nos. Deus. ℣. Et plebs tua * lætábitur in te. * Vivificábis nos. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 84.

℣. Dómine, miſericórdia tua in ſéculum : ℟. Opera mánuum tuárum ne deſpícias. *Pſ.* 137.

AD VESPERAS.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. D. Domine Deus, ómnium creátor, qui feciſti patres electos, & ſanctificaſti eos, cuſtódi partem tuam, & ſanctífica. 2. *Mach.* 1.

Ant. 4. E. Ne áuferas miſericórdiam tuam à nobis, propter Abraham dilectum tuum, & Iſaac ſervum tuum, & Iſrael ſanctum tuum. *Dan.* 3.

Ant. 2. D. Juxta fidem defuncti ſunt iſti, non acceptis repromiſſiónibus, ſed à longè eas aſpicientes, & ſalutantes, & confitentes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Deus non confúnditur vocári Deus eórum : parávit enim illis civitátem. *Hebr.* 11.

Ant. 3. a. Móyſes ſecùs rubum dicit Dóminum, Deum Abraham, & Deum Iſaac, & Deum Jacob : Deus autem non eſt mortuórum, ſed vivórum. *Luc.* 20.

Capitulum. 1. Mach. 2.

Mementóte óperum patrum, quæ fecérunt in generatiónibus ſuis ; & accipiétis glóriam magnam, & nomen æternum.

Hymnus.

Vos, ante Chriſti témpora,
Chriſti fidéles áſſeclæ,
Verenda juſtórum cohors,
Primíque credentûm patres :

Veſtram quis ô dignis queat
Efferre láudibus fidem ?
Crebros anhelantis ſpei
Quis éxplicet ſuſpíritus ?

Hic éxules, hic ádvenæ,
Mundi figúram ſpérnitis ;
Non litterâ, ſed ſpíritu
Promiſſa penſátis bona.

Intenta mens uni Deo
Reſpectat æternas domos :
Fac, Chriſte, nos veram quoque
Deſideráre pátriam.

Sit laus Patri ; laus Fílio :
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, ſit tibi
Laus ſempiterna, Spíritus.
Amen.

℣. Recordámini ſermónis quem præcépit Dóminus, ℟. Quem pépigit cum Abraham. 1. *Paral.* 16.

Ant. ad Magníficat. *& Oratio, ut in qualibet Dominica.*

Completorium, *ut in Pſalterio.*

IN FERIIS
A SEPTUAGESIMA
ad Quadrageſimam.

Invit. Deum totíus creatúræ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Judith.* 9.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Rebus creátis. 364.

Pſalmi, Antiph. & Verſic. ut in Pſalterio.

Lectiones habentur infrà, in qualibet Feria.

Tria ℟℟℟. *ſumuntur è Dominica præcedenti, ex I. & II. Nocturno alternàtim, ut notatur in qualibet Feria.*

Non dicitur Te Deum. *usque ad Paſcha, niſi in Feſtis.*

℣. *Sacerd.* Magnus Dóminus, & laudábilis nimis; ℟. Et magnitúdinis ejus non eſt finis. *Pſ.* 144.

AD LAUDES.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio.

Capitulum. Eccli. 18.

QUi vivit in æternum, creávit ómnia ſimul. Deus ſolus juſtificábitur, & manet invictus rex in æternum. Quis ſúfficit enarráre ópera illius? Quis enim inveſtigábit magnália ejus.

Hymnus, Qui nos creas. 365.

℣. Tuus eſt dies, & tua eſt nox: ℟. Tu fabricátus es auróram & ſolem. *Pſ.* 73.

Ad Benedictus. *Antiph. propria, ut in qualibet Feria. Oratio Dominicæ præcedentis.*

AD HORAS, Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

AD PRIMAM.

Canon ad calcem, pro tempore Septuageſimæ, ſecundùm Feriam.

AD TERTIAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde plúrimam hóſtiam Abel quàm Caïn óbtulit Deo, per quam teſtimónium conſecútus eſt eſſe juſtus, teſtimónium perhibente munéribus ejus Deo; & per illam defunctus adhuc lóquitur.

℟. *br.* Sacrificáte ſacrifícium juſtítiæ: * Speráte in Dómino. Sacrificáte. ℣. Multi dicunt: * Quis oſtendit nobis bona? * Speráte. Glória Patri. Sacrificáte. *Pſ.* 4.

℣. Sacrifícium laudis honorificábit me: ℟. Et illîc iter quo oſtendam illi ſalutáre Dei. *Pſ.* 49.

AD SEXTAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Enoch tranſlátus eſt, ne vidéret mortem; & non inveniebátur, quia tránſtulit illum Deus: ante tranſlatiónem enim teſtimónium hábuit placuiſſe Deo.

℟. *br.* Beátus vir * Cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus. Beátus. ℣. Et non reſpexit in vanitátes * & inſánias falſas; * Cujus. Glória Patri. Beátus. *Pſ.* 39.

℣. Suſcípiens manſuétos Dóminus, ℟. Humílians autem peccatóres usque ad terram. *Pſ.* 146.

AD NONAM.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Noë, reſponſo accepto de iis quæ adhuc non videbantur, métuens aptávit arcam in ſalútem domûs ſuæ, per quam damnávit mundum; & juſtítiæ quæ per fidem eſt, hæres eſt inſtitútus

℟. *br.* Juſtus Dóminus, * Et juſtítias dilexit. Juſtus. ℣. Æquitátem vidit * vultus ejus, * Et juſtítias dilexit. Glória Patri. Juſtus. *Pſ.* 10.

℣. Salus juſtórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Pſ.* 36.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Antiph. de Pſalterio.

Capitulum. Hebr. 11.

FIde Abraham demorátus eſt in terra repromiſſiónis, tanquàm in aliéna, in cáſulis habitando cum Iſaac & Jacob cohærédibus repromiſſiónis ejuſdem; expectábat enim fundamenta habentem civitátem, cujus ártifex & cónditor Deus.

Hymnus, Vos, ante. 366.

℣. Advena ego ſum apud te, & peregrínus, ℟. Sicut omnes patres mei. *Pſ.* 38.

Ad Magníficat. *Antiph. propria, ut in qualibet Feria.*

COMPLETORIUM, *ut in Pſalt.*

FERIA SECUNDA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 2.

ISTæ ſunt generatiónes cœli & terræ, quando creáta ſunt in die quo fecit Dóminus Deus cœlum & terram; & omne virgultum agri, ántequàm orirétur in terra; omnemque herbam regiónis, priuſquàm germináret: non enim plúerat Dóminus Deus ſuper terram, & homo non erat qui operarétur terram; ſed fons aſcendébat è terra, írrigans univerſam ſuperficiem terræ. Formávit ígitur Dóminus Deus hóminem de limo terræ, & inſpirávit in fáciem ejus ſpiráculum vitæ, & factus eſt homo in ánimam viventem. Plantáverat autem Dóminus Deus paradíſum voluptátis à princípio, in quo póſuit hóminem quem formáverat. Produxitque Dóminus Deus de humo omne lignum pulcrum viſu, & ad veſcendum ſuáve; lignum étiam vitæ in médio paradíſi, lignumque ſciéntiæ boni & mali. Et flúvius egrediebátur de loco voluptátis ad irrigandum paradíſum, qui inde divíditur in quátuor cápita.

℟. In princípio. 360.

Lectio ij.

TUlit ergo Dóminus Deus hóminem, & póſuit eum in paradíſo voluptátis, ut operarétur & cuſtodíret illum; præcepitque ei, dicens: Ex omni ligno paradíſi cómede; de ligno autem ſciéntiæ boni & mali ne cómedas: in quocumque enim die coméderis ex eo, morte moriéris. Dixit quoque Dóminus Deus: Non eſt bonum eſſe hóminem ſolum: faciámus ei adjutórium ſímile ſibi. Formátis ígitur Dóminus Deus de humo cunctis animántibus terræ, & univerſis volatílibus cœli, adduxit ea ad Adam, ut vidéret quid vocáret ea; omne enim quod vocávit Adam ánimæ viventis, ipſum eſt nomen ejus. Appellavitque Adam nomínibus ſuis cuncta animántia, & univerſa volatília cœli, & omnes béſtias terræ.

℟. Verbo Dómini. 360.

Lectio iij.

ADæ verò non inveniebátur adjútor ſímilis ejus. Immíſit ergo Dóminus Deus

ſopórem in Adam : cùmque obdormiſſet, tulit unam de coſtis ejus, & replévit carnem pro ea. Et ædificávit Dóminus Deus coſtam, quam túlerat de Adam, in mulíerem; & adduxit eam ad Adam. Dixitque Adam : Hoc nunc os ex óſſibus meis, & caro de carne mea : hæc vocábitur Virágo, quóniam de viro ſumpta eſt. Quamobrem relinquet homo patrem ſuum & matrem, & adhærébit uxóri ſuæ: & erunt duo in carne una. Erat autem uterque nudus, Adam ſcílicet, & uxor ejus; & non erubeſcébant.

℟. Ait Deus. 361.

Ad Benedíctus. *Ant.* 2. D. Deus ab inítio conſtítuit hóminem, & relíquit illum in manu consílii ſui: adjécit mandáta & præcepta ſua. *Eccli.* 15.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Ante hóminem vita & mors, bonum & malum; quod placúerit ei dábitur illi. *Eccli.* 15.

FERIA TERTIA.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 3.

SEd & ſerpens erat callídior cunctis animántibus terræ, quæ fécerat Dóminus Deus. Qui dixit ad mulíerem : Cur præcépit vobis Deus, ut non comederétis de omni ligno paradíſi ? Cui reſpondit múlier : De fructu lignórum quæ ſunt in paradíſo, véſcimur; de fructu verò ligni, quod eſt in médio paradíſi, præcépit nobis Deus ne comederémus, & ne tangerémus illud, ne fortè moriámur. Dixit autem ſerpens ad mulíerem : Nequáquam morte moriémini; ſcit enim Deus quòd in quocumque die comedéritis ex eo, aperientur óculi veſtri, & éritis ſicut dii, ſcientes bonum & malum. Vidit ígitur múlier quòd bonum eſſet lignum ad veſcendum, & pulcrum óculis, aſpectuque delectábile: & tulit de fructu illíus, & comédit; deditque viro ſuo, qui comédit. Et aperti ſunt óculi ambórum.

℟. Deus de terra. 361.

Lectio ij.

CUmque cognoviſſent ſe eſſe nudos, conſuérunt fólia ficûs, & fecérunt ſibi perizómata. Et cùm audiſſent vocem Dómini Dei deambulantis in paradíſo ad auram poſt merídiem, abſcondit ſe Adam, & uxor ejus à fácie Dómini Dei in médio ligni paradíſi. Vocavitque Dóminus Deus Adam, & dixit ei : Ubi es? Qui ait : Vocem tuam audívi in paradíſo, & tímui, eò quòd nudus eſſem, & abſcondi me. Cui dixit : Quis enim indicávit tibi quòd nudus eſſes, niſi quòd ex ligno de quo præcéperam tibi ne coméderes, comediſti? Dixitque Adam : Múlier quam dediſti mihi sóciam, dedit mihi de ligno; & comédi. Et dixit Dóminus Deus ad mulíerem : Quare hoc feciſti? Quæ reſpondit : Serpens decépit me, & comédi.

℟. A mulíere. 362.

Lectio iij.

ET ait Dóminus Deus ad ſerpentem : Quia feciſti hoc, maledíctus es inter óm-

nia animántia, & béſtias terræ: ſuper pectus tuum gradiéris, & terram cómedes cunctis diébus vitæ tuæ. Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus: ipſa cónteret caput tuum, & tu inſidiáberis calcáneo ejus. Mulíeri quoque dixit: Multiplicábo ærumnas tuas & conceptus tuos: in dolóre páries filios, & ſub viri poteſtáte eris; & ipſe dominábitur tuî. Adæ verò dixit: Quia audiſti vocem uxóris tuæ, & comediſti de ligno ex quo præcéperam tibi ne coméderes, maledicta terra in ópere tuo: in labóribus cómedes ex ea cunctis diébus vitæ tuæ. Spinas & tríbulos germinábit tibi, & cómedes herbam terræ. In ſudóre vultûs tui vescéris pane, donec revertáris in terram de qua ſumptus es; quia pulvis es, & in púlverem revertéris. Et vocávit Adam nomen uxóris ſuæ, Eva; eò quòd mater eſſet cunctórum vivéntium.

℟. Sicut per inobediéntiam. 362.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Inítium ſupérbiæ hóminis apoſtatáre à Deo, quóniam ab eo qui fecit illum receſſit cor ejus; quóniam inítium omnis peccáti eſt ſupérbia. *Eccli.* 10.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. à. Oculi Dei ſine intermiſſióne inſpicientes in viis hóminum: non ſunt absconſa teſtamenta per iniquitátem illórum. *Eccli.* 17.

FERIA QUARTA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 3.

FEcit Dóminus Deus Adæ & uxóri ejus túnicas pellíceas, & índuit eos; & ait: Ecce Adam quaſi unus ex nobis factus eſt, ſciens bonum & malum; nunc ergo ne fortè mittat manum ſuam, & ſumat étiam de ligno vitæ, & cómedat, & vivat in æternum. Et emíſit eum Dóminus Deus de paradíſo voluptátis, ut operarétur terram, de qua ſumptus eſt. Ejecitque Adam, & collocávit ante paradíſum voluptátis Chérubim, & flámmeum gládium atque verſátilem, ad cuſtodiendam viam ligni vitæ.

℟. In princípio. 360.

Lectio ij. Cap. 4.

ADam verò cognóvit uxórem ſuam Evam; quæ concépit, & péperit Caïn, dicens: Poſſédi hóminem per Deum. Rurſumque péperit fratrem ejus Abel. Fuit autem Abel paſtor óvium, & Caïn agrícola. Factum eſt autem poſt multos dies, ut offerret Caïn de frúctibus terræ múnera Dómino. Abel quoque óbtulit de primogénitis gregis ſui, & de adípibus eórum, & reſpexit Dóminus ad Abel, & ad múnera ejus; ad Caïn verò, & ad múnera illíus non reſpexit: iratusque eſt Caïn vehementer, & cóncidit vultus ejus. Dixitque Dóminus ad eum: Quare irátus es? & cur cóncidit fácies tua? Nonne ſi bene égeris, recípies; ſin autem malè, ſtatim in fóribus peccátum áde-

rit ? Sed ſub te erit appetítus ejus, & tu domináberis illíus.

℟. Verbo Dómini. 360.

Lectio iij.

DIxitque Caïn ad Abel fratrem ſuum : Egrediámur foràs. Cùmque eſſent in agro, conſurrexit Caïn adversùs fratrem ſuum Abel, & interfécit eum. Et ait Dóminus ad Caïn : ubi eſt Abel frater tuus? Qui reſpondit : Néſcio; num cuſtos fratris mei ſum ego? Dixitque ad eum : Quid feciſti? vox ſánguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc ígitur maledictus eris ſuper terram, quæ apéruit os ſuum, & ſuscépit ſánguinem fratris tui de manu tua. Cùm operátus fúeris eam, non dabit tibi fructus ſuos : vagus & prófugus eris ſuper terram.

℟. Ait Deus. 361.

Ad Benedictus. *Ant.* 7. ç. Invídiâ diáboli mors introívit in orbem terrárum; imitantur autem illum qui ſunt ex parte illíus. *Sap.* 2.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Non eſt ex Deo, qui non díligit fratrem : ſicut Caïn qui ex maligno erat, & occídit fratrem ſuum; quóniam ópera ejus maligna erant, fratris autem ejus juſta. 1. *Joan.* 3.

FERIA QUINTA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 4.

DIxit Caïn ad Dóminum : Major eſt iníquitas mea, quàm ut véniam mérear. Ecce éjicis me hódie à fácie terræ, & à fácie tua abscondar, & ero vagus & prófugus in terra; omnis ígitur qui invénerit me, occídet me. Dixitque ei Dóminus : Nequáquam ita fiet ; ſed omnis qui occíderit Caïn, ſéptuplùm puniétur. Poſuitque Dóminus Caïn ſignum, ut non interfíceret eum omnis qui inveniſſet eum. Egreſſusque Caïn à fácie Dómini, habitávit prófugus in terra ad orientálem plagam Eden.

℟. Deus de terra hóminem fecit. 361.

Lectio ij.

COgnóvit autem Caïn uxórem ſuam, quæ concépit & péperit Enoch : & ædificávit civitátem, vocavitque nomen ejus ex nómine filii ſui, Enoch. Porrò Enoch génuit Irad, & Irad génuit Mavíael, & Mavíael génuit Mathúſael, & Mathúſael génuit Lamech. Qui accépit duas uxóres : nomen uni Ada, & nomen álteri Sella. Genuitque Ada Jabel, qui fuit pater habitántium in tentóriis, atque paſtórum. Et nomen fratris ejus, Jubal : ipſe fuit pater canéntium cítharâ & órgano. Sella quoque génuit Tubálcaïn, qui fuit malleátor, & faber in cuncta ópera æris & ferri. Soror verò Tubálcaïn, Noéma.

℟. A Muliere inítium factum. 362.

Lectio iij.

DIxitque Lamech uxóribus ſuis, Adæ & Sellæ : Audíte vocem meam, uxóres Lamech, auscultáte ſermónem meum : Quóniam occídi virum in vulnus meum, & adoleſcéntulum in livórem meum. Séptuplùm últio dábi-

tur de Caïn; de Lamech verò ſeptuágies ſépties. Cognóvit quoque adhuc Adam uxórem ſuam; & péperit fílium, vocavitque nomen ejus Seth, dicens: Póſuit mihi Deus ſemen áliud pro Abel quem occídit Caïn. Sed & Seth natus eſt fílius, quem vocávit Enos: iſte cœpit invocáre nomen Dómini.

℟. Sicut. 362.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. *d.* Deus ipſe fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre ſuper univerſam fáciem terræ, defíniens ſtatúta témpora habitatiónis eórum. *Act.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Bona bonis creáta ſunt ab initio, ſic nequíſſimis bona & mala: ómnia ſanctis in bona, ſic & ímpiis & peccatóribus in mala convertentur. *Eccli.* 39.

FERIA SEXTA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 5.

HIc eſt liber generatiónis Adam. In die quâ creávit Deus hóminem, ad ſimilitúdinem Dei fecit illũ. Máſculum & féminam creávit eos, & benedixit illis; & vocávit nomen eórum Adam, in die quo creáti ſunt. Vixit autem Adam centum triginta annis, & génuit ad imáginem & ſimilitúdinem ſuam, vocavitque nomen ejus Seth. Et facti ſunt dies Adam, poſtquàm génuit Seth, octingenti anni; genuitque fílios & fílias. Et factum eſt omne tempus quod vixit Adam, anni nongenti triginta, & mórtuus eſt. Vixit quoque Seth centum quinque annis, & génuit Enos. Vixitque Seth, poſtquàm génuit Enos, octingentis ſeptem annis; genuitque fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Seth nongentórum duódecim annórum, & mórtuus eſt.

℟. In princípio. 360.

Lectio ij.

ET vixit Jared, poſtquàm génuit Enoch, octingentis annis: & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Jared nongenti ſexaginta duo anni, & mórtuus eſt. Porrò Enoch vixit ſexaginta quinque annis, & génuit Mathúſalam. Et ambulávit Enoch cum Deo: & vixit, poſtquàm génuit Mathúſalam, trecentis annis; & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Enoch trecenti ſexaginta quinque anni. Ambulavitque cum Deo; & non appáruit, quia tulit eum Deus.

℟. Verbo Dómini. 360.

Lectio iij.

VIxit quoque Mathúſala centum octoginta ſeptem annis, & génuit Lamech. Et vixit Mathúſala, poſtquàm génuit Lamech, ſeptingentis octoginta duóbus annis; & génuit fílios & fílias. Et facti ſunt omnes dies Mathúſala nongenti ſexaginta novem anni, & mórtuus eſt. Vixit autem Lamech centum octoginta duóbus annis, & génuit fílium. Vocavitque nomen ejus Noë, dicens: Iſte conſolábitur nos ab opéribus & labóribus mánuum noſtrárum, in terra cui maledixit Dóminus. Vixitque Lamech, poſtquàm génuit

Noë, quingentis nonaginta quinque annis; & génuit filios & filias. Et facti ſunt omnes dies Lamech ſeptingenti ſeptuaginta ſeptem anni, & mórtuus eſt.

℟. Ait Deus. 361.

Ad Benedictus. *Ant. 6. C.* Quid habet ámpliùs homo de univerſo labóre ſuo, quo labórat ſub ſole? Generátio prætérit, & generátio ádvenit: univerſa, vánitas & afflíctio ſpíritûs. *Eccleſ.* 1.

Ad Vesperas, *à Capitulo de B. M. in Sabbato, niſi occurrat Feſtum ſemid. aut ſupra. Comm. de Simplici, ſi occurrat.*

SABBATO.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 5 & 6.

NOë cùm quingentórum eſſet annórum, génuit Sem, Cham & Japhet. Cùmque cœpiſſent hómines multiplicári ſuper terram, & filias procreaſſent, videntes filii Dei filias hóminum quòd eſſent pulcræ, accepérunt ſibi uxóres ex ómnibus quas elégerant. Dixitque Deus: Non permanébit Spíritus meus in hómine in æternum, quia caro eſt: eruntque dies illíus centum viginti annórum. Gigantes autem erant ſuper terram in diébus illis. Poſtquàm enim ingreſſi ſunt filii Dei ad filias hóminum, illæque genuérunt, iſti ſunt potentes à ſéculo viri famóſi.

Lectio ij.

VIdens autem Deus quòd multa malítia hóminum eſſet in terra, & cuncta cogitátio cordis intenta eſſet ad malum omni témpore, pœnítuit eum quòd hóminem feciſſet in terra. Et tactus dolóre cordis intrínſecùs, Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ, ab hómine uſque ad animántia, à réptili uſque ad vólucres cœli: pœnitet enim me feciſſe eos. Noë verò invénit grátiam coram Dómino. Hæ ſunt generatiónes Noë: Noë vir juſtus atque perfectus fuit in generatiónibus ſuis: cum Deo ambulávit; & génuit tres filios, Sem, Cham & Japhet. Corrupta eſt autem terra coram Deo, & repléta eſt iniquitáte.

Lectio iij.

CUmque vidiſſet Deus terram eſſe corruptam, (omnis quippe caro corrúperat viam ſuam ſuper terram) dixit ad Noë: Finis univerſæ carnis venit coram me: repléta eſt terra iniquitáte à fácie eórum, & ego diſperdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis: manſiúnculas in arca fácies, & bitúmine línies intrínſecùs & extrínſecus. Et ſic fácies eam: Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquaginta cubitórum latitúdo, & triginta cubitórum altitúdo illíus. Feneſtram in arca fácies, & in cúbito conſummábis ſummitátem ejus; óſtium autem arcæ pones ex látere: deorſum, cœnácula & triſtega fácies in ea. Ecce ego addúcam aquas dilúvii ſuper terram, ut interfíciam omnem carnem in qua ſpíritus vitæ eſt ſubter cœlum. Univerſa quæ in terra

ſunt conſumentur. Ponamque fœdus meum tecum; & ingrediéris arcam tu & filii tui, uxor tua & uxóres filiórum tuórum tecum. Et ex cunctis animántibus univerſæ carnis bina indúces in arcam, ut vivant tecum, masculíni ſexûs & feminíni.

AD VESPERAS.

Ant. & Pſalmi de Pſalterio.

Capitulum. Sap. 14.

AB inítio cùm perírent ſuperbi gigantes, ſpes orbis terrárum ad ratem confúgiens, remíſit ſéculo ſemen nativitátis, quæ manu tuâ, Pater, erat gubernáta.

Hymnus & ℣. ut in Sabbato ante Septuageſimam, 359.

Ad Magníficat. *Ant.* ℣. C. Noë vir juſtus atque perfectus fuit in generatiónibus ſuis: cum Deo ambulávit. *Gen.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut in Pſalterio.*

DOMINICA

SEXAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuageſima ad Quadrageſimam, ut ſuprà, 364. additis quæ ſequuntur.

AD OFFICIUM NOCT.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 6 & 7.

FEcit Noë ómnia quæ præcéperat illi Deus. Dixitque Dóminus ad eum: Ingrédere tu, & omnis domus tua in arcam; te enim vidi juſtum coram me in generatióne hac. Ex ómnibus animántibus mundis tolle ſepténa & ſepténa, máſculum & féminam: de animántibus verò immundis duo & duo, máſculum & féminam. Sed & de volatílibus cœli ſepténa & ſepténa, máſculum & féminam; ut ſalvétur ſemen ſuper fáciem univerſæ terræ. Adhuc enim, & poſt dies ſeptem ego pluam ſuper terram quadraginta diébus & quadraginta nóctibus; & delébo omnem ſubſtántiam quam feci, de ſuperfície terræ. Fecit ergo Noë ómnia quæ mandáverat ei Dóminus.

℟. Videns Deus quòd multa malítia hóminum eſſet in terra, & cuncta cogitátio cordis intenta eſſet ad malum omni témpore: * Delébo, inquit, hóminem quem creávi, à fácie terræ. ℣. Non eſt juſtus quiſquam, non eſt requírens Deum; omnes enim peccavérunt: * Delébo. *Geneſ.* 6. *Rom.* 3.

Lectio ij.

CUmque tranſiſſent ſeptem dies, aquæ dilúvii inundavérunt ſuper terram. Anno ſexcentéſimo vitæ Noë, menſe ſecundo, ſéptimo-décimo die menſis, rupti ſunt omnes fontes abyſſi magnæ, & cataractæ cœli apertæ ſunt: & facta eſt plúvia ſuper terram quadraginta diébus & quadraginta nóctibus. In artículo diéi illíus ingreſſus eſt Noë, & Sem, & Cham, & Japhet, filii ejus, uxor illíus, & tres uxóres filiórum ejus cum eis, in arcam; ipſi, & omne ánimal ſecundùm genus ſuum, univerſaque jumenta in génere ſuo, & omne quod movétur

ſuper terram in génere ſuo, cunctumque volátile ſecundùm genus ſuum, univerſæ aves, omneſque vólucres ingreſſæ ſunt ad Noë in arcam, bina & bina ex omni carne in qua erat ſpíritus vitæ. Et quæ ingreſſa ſunt, máſculus & fémina, ex omni carne introiérunt, ſicut præcéperat ei Deus; & inclúſit eum Dóminus déforìs.

℟. Noë inventus eſt perfectus, juſtus, & in témpore iracúndiæ factus eſt reconciliátio; * Ideò dimiſſum eſt réliquum terræ, cùm factum eſt dilúvium. ℣. Deus origináli mundo non pepercit, ſed octávum Noë juſtítiæ præcónem cuſtodívit; * Ideò. *Eccli.* 44. 2. *Petr.* 2.

Lectio iij.

FActumque eſt dilúvium quadraginta diébus ſuper terram; & multiplicátæ ſunt aquæ, & elevavérunt arcam in ſublíme à terra. Vehementer enim inundavérunt; & ómnia replevérunt in ſuperfície terræ; porrò arca ferebátur ſuper aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis ſuper terram; opertique ſunt montes omnes excelſi ſub univerſo cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua ſuper montes quos operúerat. Conſumptaque eſt omnis caro quæ movebátur ſuper terram, vólucrum, animántium, beſtiárum, ómniumque reptílium quæ reptant ſuper terram; univerſi hómines, & cuncta, in quibus ſpiráculum vitæ eſt in terra, mórtua ſunt. Et delévit omnem ſubſtántiam quæ erat ſuper terram, ab hómine uſque ad pecus, tàm réptile quàm vólucres cœli; & deléta ſunt de terra. Remanſit autem ſolus Noë, & qui cum eo erant in arca. Obtinueruntque aquæ terram centum quinquaginta diébus.

℟. Aquæ prævaluérunt nimis, opertique ſunt omnes montes; & delévit Deus omnem ſubſtántiam ſuper terram. * Remanſit ſolus Noë, & qui cum eo erant in arca. ℣. In arca pauci, id eſt, octo ánimæ ſalvæ factæ ſunt per aquam. * Remanſit. Glória. * Remanſit. *Gen.* 7. 1. *Petr.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi, de cathechizandis rúdibus.

Cap. 18. *Lectio iv.*

QUidquid homo fécerit, laudábilem in ſuis factis ínvenit Deum: ſi rectè égerit, laudábilem ínvenit per juſtítiam præmiórum: ſi peccáverit, laudábilem ínvenit per juſtítiam ſuppliciórum: ſi peccáta confeſſus ad rectè vivendum redíerit, laudábilem ínvenit per miſericórdiam indulgentiárum. Cur ergo non fáceret Deus hóminem, quamvis eum peccatúrum prænóſceret, cùm & ſtantem coronáret, & cadentem ordináret, & ſurgentem adjuváret; ſemper & ubíque ipſe glorióſus bonitáte, juſtítiâ, cleméntiâ? máximè quia & illud præſciébat, de propágine mortalitátis ejus futúros ſanctos.

℟. Gigantes nomináti illi,

qui ab inítio fuérunt, viam disciplínæ non invenérunt, & proptéreà periérunt: * Et quóniam non habuérunt ſapiéntiam, interiérunt propter ſuam inſipiéntiam. ℣. In diébus Noë erant comedentes & bibentes, donec venit dilúvium, & tulit omnes: * Et. *Baruch.* 3. *Matth.* 24.

Cap. 19. *Lectio v.*

PRænuntiabátur dilúvii ſacramento, quo per lignum juſti liberáti ſunt, futúra Eccléſia, quam Rex ejus & Deus Chriſtus myſtério ſuæ crucis ab hujus ſéculi ſubmerſióne ſuſpendit. Neque enim Deus ignorábat quòd étiam ex illis qui fuerant in arca ſerváti, nascitúri erant mali: ſed tamen & exemplum futúri judícii dedit, & ſanctórum liberatiónem ligni myſtério prænuntiávit. Nam & poſt hæc non ceſſávit repullulare malítia per ſupérbiam, & libídines, & illícitas impietátes. Neque tunc ſanè defuérunt juſti, quos Chriſti ventúra humílitas per Spíritum reveláta ſanávit. Horum ſanctórum, qui præceſſérunt témpore nativitátem Dómini, non ſolùm ſermo, ſed étiam vita, & conjúgia, & fílii, & facta, prophetía fuit hujus témporis, quo per fidem paſſiónis Chriſti ex géntibus congregátur Eccléſia.

℟. Egreſſus Noë de arca, ædificávit altáre Dómino, & óbtulit holocauſta: * Benedixitque Deus Noë & fíliis ejus. ℣. Juſtítiæ quæ per fidem eſt, Noë hæres eſt inſtitútus: * Benedixitque. *Geneſ.* 8 & 9. *Hebr.* 11.

Lectio vj.

PEr illos ſanctos Patriarchas & Prophétas carnáli pópulo Iſrael & viſibília benefícia miniſtrabantur, quæ carnáliter à Dómino deſiderábant, & coercitiónes pœnárum corporálium, quibus pro témpore terrerentur, ſicut eórum duritiéi congruébat. Et in his tamen ómnibus myſtéria ſpiritália ſignificabantur, quæ ad Chriſtum & Eccléſiam pertinérent: cujus Eccléſiæ membra erant étiam illi ſancti, quamvis in hac vita fúerint ántequàm ſecundùm carnem Chriſtus Dominus naſcerétur. Ipſe enim unigénitus Dei Fílius, Verbum Patris, æquále & coætemum Patri, per quod facta ſunt ómnia, homo propter nos factus eſt, ut totíus Eccléſiæ tanquam totíus córporis caput eſſet. Sed velut totus homo dum náſcitur, etiamſi manum in naſcendo præmittat, tamen univerſo córpori ſub cápite conjuncta atque compacta eſt, quemádmodùm étiam nonnulli in ipſis Patriarchis ad hujus ipsíus rei ſignum manu præmiſsâ nati ſunt: ita omnes ſancti qui ante Dómini noſtri Jeſu Chriſti nativitátem in terris fuérunt, quamvis antè nati ſunt, tamen univerſo córpori, cujus ille caput eſt, ſub cápite cohæſérunt.

℟. Dixit Deus: Arcum meum ponam in núbibus: & * Erit ſignum fœderis inter me, & inter terram; & † Non

erunt ultrà aquæ dilúvii, ad delendum univerſam carnem. ℣. Vide arcum, & bénedic eum qui fecit illum. * Erit ſignum. Glória Patri. † Non erunt. *Geneſ.* 9. *Eccli.* 43.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore; Cùm turba plúrima convenírent, & de civitátibus properárent ad Jeſum, dixit per ſimilitúdinem: Exiit qui séminat, ſemináre ſemen ſuum. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Hom. 15. in Evang. habita. in Baſilica S. Pauli, Dominicâ Sexageſimæ. n. 1.

LEctio ſancti Evangélii, quam modò, fratres caríſſimi, audiſtis, expoſitióne non índiget, ſed admonitióne. Quam enim per ſemetipſam Véritas expóſuit, hanc diſcútere humána fragílitas non præſúmit. Sed eſt quod ſollícitè in hac ipſa expoſitióne Domínica penſáre debeátis: quia ſi nos vobis ſemen verbum, agrum mundum, vólucres dæmónia, ſpinas divítias ſignificáre dicerémus; ad credendum nobis mens fórſitan veſtra dubitáret. Unde & idem Dóminus per ſemetipſum dignátus eſt expónere quod dicébat, ut ſciátis rerum ſignificatiónes quærere in iis étiam quæ per ſemetipſum nóluit explanáre.

℟. Dixit Jeſus per ſimilitúdinem: Exiit qui séminat, ſemináre ſemen ſuum; & áliud * Semen cécidit in terram bonam, & ortum fecit fructum céntuplum. ℣. Sic erit verbum quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum. * Semen. *Luc.* 8. *Iſ.* 55.

Lectio viij.

EXponendo ergo quod dixit, figurátè ſe loqui innótuit: quátenus certos vos rédderet, cùm vobis noſtra fragílitas verbórum illíus figúras aperíret. Quis enim mihi unquam créderet, ſi ſpinas divítias interpretári voluiſſem; máximè cùm illæ pungant, iſtæ deléctent? & tamen ſpinæ ſunt; quia cogitatiónum ſuárum punctiónibus mentem lácerant: & cùm uſque ad peccátum pértrahunt, quaſi inflícto vúlnere cruentant. Quas bene hoc in loco, álio Evangeliſtâ atteſtante, nequáquam Dóminus divítias, ſed falláces divítias appellat.

℟. Vobis datum eſt noſſe myſtéria regni cœlórum; illis autem non eſt datum. * Ideò in parábolis loquor eis; quia videntes non vident, & audientes non áudiunt. ℣. Dixit Dóminus: Excæca cor pópuli hujus, & óculos ejus claude; ne fortè vídeat óculis ſuis, & ſanem eum. * Ideò. *Matth.* 13. *Iſ.* 6.

n. 1 & 2. *Lectio ix.*

FAlláces enim ſunt, quæ nobiſcum diù permanére non poſſunt: falláces ſunt, quæ mentis noſtræ inópiam non expellunt. Solæ autem divítiæ veræ ſunt, quæ nos dívites virtútibus fáciunt. Si ergo, fratres caríſſimi, dívites eſſe cú-

pitis, veras divítias amáte. Si culmen veri honóris quæritis, ad cœleſte regnum téndite. Si glóriam dignitátum diligitis, in illa ſuperna Angelórum cúria aſcribi feſtináte. Verba Dómini, quæ aure percípitis, mente retinéte. Cibus enim mentis eſt ſermo Dei; & quaſi acceptus cibus ſtómacho languente rejícitur, quando auditus ſermo in ventre memóriæ non tenétur. Sed quisquis alimenta non rétinet, hujus profectò vita deſperátur.

℟. Sicut exaltantur cœli à terra, ſic exaltátæ ſunt viæ meæ à viis veſtris. * Et quómodò deſcendit imber, & inébriat terram, & dat ſemen ſerenti, & panem comedenti; ſic erit verbum meum. ℣. Sic eſt regnum Dei, quemádmodùm ſi homo jáciat ſementem in terram, & ſemen gérminet & increſcat. * Et. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Sicut. *usque ad* ℣. *Iſ.* 55. *Marc.* 4.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui ſecùs viam, hi ſunt qui áudiunt; & Diábolus tollit verbum de corde eórum: qui autem ſupra petram, hi radíces non habent; ad tempus credunt, & in témpore tentatiónis recédunt. *Luc.* 8.

Oratio.

DEus, qui cónſpicis quia ex nulla noſtra actióne confídimus: concéde propítius, ut contra adverſa ómnia, grátiæ tuæ protectióne muniámur; Per Dóminum.

Ad Magnífic. *Ant.* J. Quod in ſpinas cécidit, hi ſunt qui à ſollicitudínibus, & divítiis, & voluptátibus vitæ euntes, ſuffocantur: quod autem in bonam terram, hi ſunt qui in corde bono & óptimo audientes verbum rétinent, & fructũ áfferunt in patiéntia. *Luc.* 8.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 8.

REcordátus Deus Noë, cunctorumque animántium, & omnium jumentórum quæ erant cum eo in arca, adduxit ſpíritum ſuper terram, & imminútæ ſunt aquæ. Et clauſi ſunt fontes abyſſi, & cataractæ cœli; & prohíbitæ ſunt plúviæ de cœlo. Reverſæque ſunt aquæ de terra, euntes & redeuntes; & cœpérunt minui poſt centum quinquaginta dies. Requievitque arca menſe ſéptimo, vigéſimo ſéptimo die menſis, ſuper montes Arméniæ. At verò aquæ ibant & decreſcébant usque ad décimum menſem; décimo enim menſe, primâ die menſis, apparuérunt cacúmina móntium.

℟. Videns Deus. 374.

Lectio ij.

CUmque tranſiſſent quadraginta dies, apériens Noë feneſtram arcæ quam fécerat, dimíſit corvum, qui egrediebátur, & non revertebátur, donec ſiccarentur aquæ ſuper terram. Emíſit quoque columbam poſt eum, ut vidéret ſi jam ceſſaſſent aquæ ſuper fáciem terræ. Quæ cùm non inveniſſet ubi requiéſceret pes ejus, reverſa eſt ad eum in arcam; aquæ enim erant ſuper

univerſam terram. Extenditque manum, & apprehenſam íntulit in arcam. Expectátis autem ultrà ſeptem diébus áliis, rurſum dimíſit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore ſuo. Intellexit ergo Noë quòd ceſſaſſent aquæ ſuper terram, expectavitque nihilóminùs ſeptem álios dies, & emíſit columbam, quæ non eſt reverſa ultrà ad eum.

℟. Noë inventus eſt. 375.

Lectio iij.

MEnſe ſecundo, ſéptimo & vigéſimo die menſis, arefacta eſt terra. Locútus eſt autem Deus ad Noë, dicens: Egrédere de arca, tu & uxor tua, filii tui & uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia quæ ſunt apud te, ex omni carne, tam in volatilibus, quàm in béſtiis, & univerſis reptílibus quæ reptant ſuper terram, educ tecum, & ingredímini ſuper terram: créſcite, & multiplicámini ſuper eam. Egreſſus eſt ergo Noë, & filii ejus, uxor illius, & uxóres filiórum ejus cum eo. Sed & ómnia animántia, jumenta, & reptília quæ reptant ſuper terram ſecundùm genus ſuum, egreſſa ſunt de arca. Ædificávit autem Noë altáre Dómino; & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, óbtulit holocauſta ſuper altáre. Odoratuſque eſt Dóminus odórem ſuavitátis, & ait: Nequáquam ultrà maledícam terræ propter hómines: ſenſus enim & cogitátio humáni cordis in malum prona ſunt ab adoleſcéntia ſua.

℟. Aquæ. 375.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *D.* Cœli erant priùs, & terra de aqua, & per aquam conſiſtens Dei verbo; per quæ ille tunc mundus aquâ inundátus périit. 2. *Petr.* 3.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. d. Quómodò dilúvium áridam inebriávit, ſic ira Dómini gentes quæ non exquiſiérunt eum, hæreditábit. *Eccli.* 39.

FERIA TERTIA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 9.

BEnedixit Deus Noë & filiis ejus; & dixit ad eos: Créſcite, & multiplicámini, & repléte terram. Et terror veſter ac tremor ſit ſuper cuncta animália terræ, & ſuper omnes vólucres cœli, cum univerſis quæ moventur ſuper terram. Omnes piſces maris mánui veſtræ tráditi ſunt; & omne quod movétur & vivit, erit vobis in cibum: quaſi ólera viréntia trádidi vobis ómnia, excepto quòd carnem cum ſánguine non comedétis, ſánguinem enim animárum veſtrárum requíram de manu cunctárum beſtiárum; & de manu hóminis, de manu viri & fratris ejus requíram ánimam hóminis. Quicumque effúderit humánum ſánguinem, fundétur ſanguis illíus; ad imáginem quippe Dei factus eſt homo.

℟. Gigantes. 375.

Lectio ij.

HÆc quoque dixit Deus ad Noë, & ad filios ejus

cum eo: Ecce ego ſtátuam pactum meum vobiſcum, & cum ſémine veſtro poſt vos: & ad omnem ánimam viventem, quæ eſt vobiſcum, tam in volúcribus quàm in jumentis & pecúdibus terræ cunctis, quæ egreſſa ſunt de arca, & univerſis béſtiis terræ. Státuam pactum meum vobiſcum, & nequáquam ultrà interficiétur omnis caro aquis dilúvii, neque erit deinceps dilúvium diſſipans terram. Dixitque Deus: Hoc ſignum fœderis quod do inter me & vos, & ad omnem ánimam viventem quæ eſt vobiſcum in generatiónes ſempiternas: Arcum meum ponam in núbibus, & erit ſignum fœderis inter me & inter terram. Cùmque obdúxero núbibus cælum, apparébit arcus meus in núbibus; & recordábor fœderis mei vobiſcum, & cum omni ánima vivente quæ carnem végetat: & non erunt ultrà aquæ dilúvii ad delendum univerſam carnem.

℟. Egreſſus Noë. 376.

Lectio iij.

Erant ergo filii Noë, qui egreſſi ſunt de arca, Sem, Cham & Japhet: porrò Cham ipſe eſt pater Chánaan. Tres iſti filii ſunt Noë, & ab his diſſeminátum eſt omne genus hóminum ſuper univerſam terram. Cœpitque Noë vir agrícola exercére terram, & plantávit víneam. Bibenſque vinum inebriátus eſt, & nudátus in tabernáculo ſuo. Quod cùm vidiſſet Cham pater Chánaan, verenda ſcílicet patris ſui eſſe nudáta, nuntiávit duóbus frátribus ſuis forìs. At verò Sem & Japhet pállium impoſuérunt húmeris ſuis, & incedentes retrorſùm, operuérunt verenda patris ſui; faciéſque eórum avérſæ erant, & patris virília non vidérunt. Evígilans autem Noë ex vino, cùm didiciſſet quæ fécerat ei filius ſuus minor, ait: Maledíctus Chánaan, ſervus ſervórum erit frátribus ſuis. Dixitque: Benedíctus Dóminus Deus Sem; ſit Chánaan ſervus ejus. Dilátet Deus Japhet, & hábitet in tabernáculis Sem; ſítque Chánaan ſervus ejus. Vixit autem Noë poſt dilúvium trecentis quinquaginta annis: & impléti ſunt omnes dies ejus nongentórum quinquaginta annórum, & mórtuus eſt.

℟. Dixit Deus. 376.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Sicut in diébus Noë jurávi ne indúcerem aquas ultrà ſuper terram, ſic jurávi ut non iraſcar tibi, dixit miſerátor tuus Dóminus. *Iſ.* 54.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. a. Benedíctio patris firmat domos filiórum: glória hóminis ex honóre patris ſui. *Eccli.* 3.

FERIA QUARTA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 11.

Erat terra lábii uníus, & ſermónum eorumdem. Cùmque proficiſceréntur de oriente, invenérunt campum in terra Sénnaar, & habitavérunt in eo. Dixitque alter ad próximum ſuum: Veníte, faciámus láteres, & coquámus eos igni. Habuerúntque láteres pro ſaxis, & bitú-

men pro cœmento, & dixérunt: Veníte, faciámus nobis civitátem, & turrim, cujus culmen pertingat ad cœlum; & celebrémus nomen noſtrum ántequàm dividámur in univerſas terras. Deſcendit autem Dóminus ut vidéret civitátem, & turrim quam ædificábant filii Adam, & dixit: Ecce unus eſt pópulus, & unum lábium ómnibus; cœperuntque hoc fácere, nec deſiſtent à cogitatiónibus ſuis, donec eas ópere cómpleant. Veníte ígitur, deſcendámus, & confundámus ibi linguam eórum, ut non áudiat unuſquiſque vocem próximi ſui. Atque ita divíſit eos Dóminus ex illo loco in univerſas terras, & ceſſavérunt ædificáre civitátem. Et idcirco vocátum eſt nomen ejus, Babel.

℞. Videns Deus. 374.

Lectio ij.

Vixitque Thare ſeptuaginta annis, & génuit Abram, & Nachor, & Aran. Hæ ſunt autem generatiónes Thare: Thare génuit Abram, Nachor, & Aran. Porrò Aran génuit Lot. Mortuuſque eſt Aran ante Thare patrem ſuum in terra nativitátis ſuæ in Ur Chaldæórum. Duxérunt autem Abram & Nachor uxóres: nomen uxóris Abram, Sárai; & nomen uxóris Nachor, Melcha fília Aran, patris Melchæ, & patris Jeſchæ. Erat autem Sárai ſtérilis, nec habébat líberos. Tulit ítaque Thare Abram fílium ſuum, & Lot fílium Aran fílium fílii ſui, & Sárai nurum ſuam uxórem Abram fílii ſui; & éduxit eos de Ur Chaldæórum, ut irent in terram Chánaan: veneruntque uſque Haran, & habitavérunt ibi. Et facti ſunt dies Thare ducentórum quinque annórum, & mórtuus eſt in Haran.

℞. Noë inventus eſt. 375.

Lectio iij. Cap. 12.

Dixit autem Dóminus ad Abram: Egrédere de terra tua, & de cognatióne tua, & de domo patris tui, & veni in terram quam monſtrábo tibi; faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi, & magnificábo nomen tuum, eriſque benedictus. Benedícam benedicéntibus tibi, & maledícam maledicéntibus tibi; atque in te benedicentur univerſæ cognatiónes terræ. Egreſſus eſt ítaque Abram, ſicut præcéperat ei Dóminus, & ivit cum eo Lot. Septuaginta quinque annórum erat Abram, cùm egrederétur de Haran. Tulitque Sárai uxórem ſuam, & Lot fílium fratris ſui, univerſamque ſubſtántiam quam poſſéderant, & ánimas quas fécerant in Haran; & egreſſi ſunt, ut irent in terram Chánaan.

℞. Aquæ. 375.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. In conſenſu nequítiæ cùm ſe natiónes contuliſſent, ſapiéntia ſcivit juſtum, & conſervávit ſine queréla Deo. *Sap.* 10.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Quando dividébat Altíſſimus gentes, quando ſeparábat fílios Adã, conſtítuit términos populórum; pars autem Dómini pópulus ejus. *Deut.* 32.

FERIA QUINTA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 13.

FActa eſt rixa inter paſtóres gregum Abram & Lot. Eo autem témpore Chananæus & Pherezæus habitábant in terra illa. Dixit ergo Abram ad Lot : Ne, quæſo, ſit jurgium inter me & te, & inter paſtóres meos & paſtóres tuos ; fratres enim ſumus : ecce univerſa terra coram te eſt ; recéde à me, óbſecro. Si ad ſiniſtram ieris, ego déxteram tenébo, ſi tu dexterâ elégeris, ego ad ſiniſtram pergam. Elevátis itaque Lot óculis, vidit omnem circa regiónem Jordánis, quæ univerſa irrigabátur, ántequàm ſubvérteret Dóminus Sódomam & Gomorrham, ſicut paradíſus Dómini, & ſicut Ægyptus veniéntibus in Segor. Elegitque ſibi Lot regiónem circa Jordánem, & receſſit ab Oriente.

℟. Gigantes. 375.

Lectio ij.

ABram habitávit in terra Chánaan : Lot verò morátus eſt in óppidis quæ erant circa Jordánem, & habitávit in Sódomis. Hómines autem Sodomítæ péſſimi erant, & peccatóres coram Dómino nimis. Dixitque Dóminus ad Abram, poſtquàm diviſus eſt ab eo Lot : Leva óculos tuos, & vide à loco in quo nunc es, ad aquilónem & merídiem, ad orientem & occidentem. Omnem terram quam cóníſpicis, tibi dabo & sémini tuo uſque in ſempiternum. Faciamque ſemen tuum ſicut púlverem terræ : ſi quis poteſt hóminum numeráre púlverem terræ, ſemen quoque tuum numeráre póterit. Surge, & perámbula terram in longitúdine & in latitúdine ſua ; quia tibi datúrus ſum eam.

℟. Egreſſus Noë. 376.

Lectio iij. Cap. 14.

CUm audiſſet Abram, captum vidélicet Lot fratrem ſuum, numerávit expedítos vernáculos ſuos trecentos decem & octo ; & perſecútus eſt uſque Dan. Et diviſis sóciis, irruit ſuper eos nocte ; percuſſitque eos, & perſecútus eſt eos uſque Hoba, quæ eſt ad lævam Damaſci. Reduxitque omnem ſubſtántiam, & Lot fratrem ſuum cum ſubſtántia illíus, mulíeres quoque & pópulum. Egreſſus eſt autem rex Sodomórum in occurſum ejus, poſtquàm reverſus eſt à cæde Chodorláhomor, & regum qui cum eo erant, in valle Save, quæ eſt vallis regis. At verò Melchíſedech rex Salem, próferens panem & vinum, (erat enim Sacerdos Dei altíſſimi) benedixit ei, & ait : Benedictus Abram Deo excelſo, qui creávit cœlum & terram : & benedictus Deus excelſus, quo protegente hoſtes in mánibus tuis ſunt. Et dedit ei décimas ex ómnibus.

℟. Dixit Deus : Arcum meum. 376.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. *D.* Juſtum Lot à nefandórum luxurióſa converſatióne eripuit Deus ; aſpectu enim & audítu juſtus erat. 2. *Petr.* 2.

Ad Magnificat. *Ant.* 3. *d.* Intuémini quantus ſit hic, qui décimas ſumpſit ab Abraham; & hunc qui habébat repromiſſiónes, benedixit. *Hebr.* 7.

FERIA SEXTA.

De libro Généſis.

Lectio j. Cap. 17.

POſtquàm Abram nonaginta & novem annórum eſſe cœperat, appáruit ei Dóminus, dixitque ad eum: Ego Deus omnípotens: ámbula coram me, & eſto perfectus. Ponamque fœdus meum inter me & te, & multiplicábo te vehementer nimis. Cécidit Abram pronus in fáciem. Dixitque ei Deus: Ego ſum, & pactum meum tecum, erisque pater multárum géntium. Nec ultrà vocábitur nomen tuum Abram, ſed appellàberis Abraham, quia patrem multárum géntium conſtítui te. Faciamque te créſcere vehementíſſimè, & ponam te in géntibus, regesque ex te egredientur.

℟. Videns Deus. 374.

Lectio ij.

DIxit íterùm Deus ad Abraham: Et tu ergo cuſtódies pactum meum, & ſemen tuum poſt te in generatiónibus ſuis. Hoc eſt pactum meum quod obſervábitis inter me & vos, & ſemen tuum poſt te: Circumcidétur ex vobis omne masculínum, & circumcidétis carnem præpútii veſtri, ut ſit in ſignum fœderis inter me & vos. Infans octo diérum circumcidétur in vobis, omne masculínum in generatiónibus veſtris; tam vernáculus quàm emptítius circumcidétur, & quicumque non fúerit de ſtirpe veſtra: eritque pactum meum in carne veſtra in fœdus ætérnum. Másculus cujus præpútii caro circumcíſa non fúerit, delébitur ánima illa de pópulo ſuo; quia pactum meum írritum fecit.

℟. Noë inventus eſt. 375.

Lectio iij.

DIxit quoque Deus ad Abraham: Sárai uxórem tuam non vocábis Sárai, ſed Saram. Et benedícam ei, & ex illa dabo tibi fílium, cui benedictúrus ſum: eritque in natiónes, & reges populórum oriéntur ex eo. Cécidit Abraham in fáciem ſuam, & riſit, dicens in corde ſuo: Putasne centenário naſcétur fílius? & Sara nonagenária páriet? Dixitque ad Deum: Utinam Iſmael vivat coram te. Et ait Deus ad Abraham: Sara uxor tua páriet tibi fílium, vocabisque nomen ejus Iſaac, & conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempitérnum, & sémini ejus poſt eum. Super Iſmael quoque exaudívi te: ecce benedícam ei, & augébo, & multiplicábo eum valde: duódecim duces generábit, & fáciam illum in gentem magnam. Pactum verò meum ſtátuam ad Iſaac, quem páriet tibi Sara témpore iſtó in anno áltero.

℟. Aquæ. 375.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. *a.* Abraham pater eſt omnium noſtrûm (ſicut ſcriptum eſt: Quia patrem multárum géntium póſui te) ante Deum, cui crédidit. *Rom.* 4.

Ad Vesperas, *à Capitulo de B. M. in Sabbato, niſi occurrat Feſtum ſemiduplex. Commemoratio de Simplici occurrente.*

SABBATO.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 19.

VEnérunt duo Angeli Sódomam véſpere, & ſedente Lot in fóribus civitátis. Qui cùm vidiſſet eos, ſurrexit, & ivit óbviàm eis, adoravitque pronus in terram; & dixit: Obſecro, dómini, declináte in domum púeri veſtri, & manéte ibi: laváte pedes veſtros; & manè proficiscémini in viam veſtram. Qui dixérunt: Mínimè, ſed in platéa manébimus. Cómpulit illos óppidò ut divérterent ad eum: ingreſſiſque domum illíus fecit convívium, & coxit ázyma; & comedérunt. Priùs autem quàm irent cúbitum, viri civitátis vallavérunt domum à púero usque ad ſenem, omnis pópulus ſimul. Vocaveruntque Lot, & dixérunt ei: Ubi ſunt viri qui introiérunt ad te nocte? Educ illos huc, ut cognoscámus eos.

Lectio ij.

VImque faciébant Lot vehementíſſimè: jamque propè erat ut effríngerent fores. Et ecce miſérunt manum viri, & introduxérunt ad ſe Lot, clauſeruntque óſtium: & eos qui foris erant, percusſérunt cæcitáte à mínimo usque ad máximum, ita ut óſtium invenire non poſſent. Dixérunt autem ad Lot: Habes hîc quémpiam tuórum? génerum, aut fílios, aut fílias, omnes qui tui ſunt, educ de urbe hac: delébimus enim locum iſtum, eò quòd increvérit clamor eórum coram Dómino qui miſit nos, ut perdámus illos. Egreſſus itaque Lot, locútus eſt ad géneros ſuos, qui acceptúri erant fílias ejus, & dixit: Súrgite, egredímini de loco iſto; quia delébit Dóminus civitátem hanc. Et viſus eſt eis quaſi ludens loqui. Cùmque eſſet manè, cogébant eum Angeli, dicentes: Surge, tolle uxórem tuam, & duas fílias quas habes: ne & tu páriter péreas in ſcélere civitátis. Diſſimulante illo, apprehendérunt manum ejus, & manum uxóris, ac duárum filiárum ejus; eò quòd párceret Dóminus illi. Eduxeruntque eum, & poſuérunt extrà civitátem.

Lectio iij.

IGitur Dóminus pluit ſuper Sódomam & Gomorrham ſulphur & ignem à Dómino de cœlo: & ſubvertit civitátes has, & omnem circa regiónem, univerſos habitatóres úrbium, & cuncta terræ viréntia. Reſpiciénsque uxor ejus poſt ſe, verſa eſt in ſtátuam ſalis. Abraham autem conſurgens manè, ubi ſtéterat priùs cum Dómino, intúitus eſt Sódomam & Gomorrham, & univerſam terram regiónis illíus: viditque ascendéntem favillam de terra quaſi fornácis fumum. Cùm enim ſubvérteret Deus civitátes regiónis illíus, recordátus Abrahæ, liberávit Lot de ſubverſióne úrbium in quibus habitáverat.

AD VESPERAS.

Pſalmi & Ant. de Pſalterio.

Capitulum. Eccli. 44.

ABraham magnus pater multitúdinis géntium, & non eſt inventus símilis illi in glória; qui conſervávit legem Excelſi, & fuit in teſtamento cum illo.

Hymnus, & ℣. ut in Sabbato ante Septuag. 359.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G. Abraham in tentatióne inventus eſt fidélis; ídeò jurejurando dedit illi Deus glóriam in gente ſua. *Eccli.* 44.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM *ut in Pſalterio.*

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Omnia ut in Dominicis à Septuag. ad Quadrag. 364. *additis quæ ſequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 21.

VIſitávit Dóminus Saram ſicut promíſerat, & implévit quæ locútus eſt. Concepitque, & péperit fílium in ſenectúte ſua, témpore quo prædíxerat ei Deus. Vocavitque Abraham nomen fílii ſui quem génuit ei Sara, Iſaac; & circumcídit eum octávo die, ſicut præcéperat ei Deus, cùm centum eſſet annórum. Hâc quippe ætáte patris natus eſt Iſaac. Dixitque Sara: Riſum fecit mihi Deus: quicumque audíerit, corridébit mihi. Rurſumque ait: Quis auditúrum créderet Abraham quòd Sara lactáret fílium, quem péperit ei jam ſeni?

℟. Dixit Dóminus ad Abram: Egrédere de cognatióne tua, & veni in terram quam monſtrábo tibi. Egreſſus eſt ítaque Abram, * Tulitque Sárai uxórem ſuam, & Lot fílium fratris ſui, univerſamque ſubſtántiam quam poſſéderant. ℣. Fide Abraham obedívit in locum exíre, quem acceptúrus erat in hæreditátem, & éxiit néſciens quò iret; * Tulitque. *Geneſ.* 12. *Hebr.* 11.

Lectio ij. Cap. 22.

TEntávit Deus Abraham, & dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille reſpondit: Adſum. Ait illi: Tolle fílium tuum unigénitum, quem díligis, Iſaac, & vade in terram viſiónis; atque ibi ófferes eum in holocauſtum, ſuper unum móntium quem monſtrávero tibi. Igitur Abraham de nocte conſurgens, ſtravit áſinum ſuum, ducens ſecum duos júvenes, & Iſaac fílium ſuum. Cùmque concidiſſet ligna in holocauſtum, ábiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul, dixitque ad púeros ſuos: Expectáte hîc cum áſino; ego & puer illuc uſque properantes, poſtquàm adoravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocauſti, & impóſuit ſuper Iſaac fílium ſuum; ipſe verò portábat in mánibus ignem & gládium.

℟. Fide Sara ſtérilis virtútem in conceptiónem séminis accépit, étiam præter tempus ætátis; * Quóniam fidélem crédidit eſſe eum qui repromíſerat. ℣. Péperit Sara filium in ſenectúte ſua, témpore quo prædíxerat ei Deus; * Quóniam. *Hebr.* 11. *Geneſ.* 21.

Lectio iij.

PErgébant ergo páriter, & venérunt ad locum quem oſténderat ei Deus, in quo ædificávit altáre, & déſuper ligna compóſuit. Cùmque alligaſſet Iſaac filium ſuum, póſuit eum in altáre ſuper ſtruem lignórum. Extenditque manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium ſuum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, Abraham. Qui reſpondit: Adſum. Dixitque ei: Non extendas manum tuam ſuper púerum, neque fácias illi quidquam: nunc cognóvi quòd times Deum, & non pepercíſti unigénito filio tuo propter me. Levávit Abraham óculos ſuos, viditque poſt tergum aríetem inter vepres hærentem córnibus, quem aſſúmens óbtulit holocauſtum pro filio.

℟. Fide óbtulit Abraham Iſaac, cùm tentarétur: * Et unigénitum offerébat, qui ſuſcéperat repromiſſiónes; árbitrans † Quia & à mórtuis ſuſcitáre potens eſt Deus. ℣. Extendit manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium ſuum: * Et unigénitum. Glória Patri. † Quia. *Hebr.* 11. *Geneſ.* 22.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro ſancti Auguſtíni Epiſcopi de Civitáte Dei.

Lib. 16. *C.* 31 & 32.

Lectio iv.

NAtus eſt Abrahæ, ſecundùm promiſſiónem Dei, de Sara filius. Tentátur Abraham de immolando dilectíſſimo filio ipſo Iſaac; ut pia ejus obediéntia probarétur, ſéculis in notítiam perferenda, non Deo. Numquam ſanè créderet Abraham, quòd víctimis Deus delectarétur humánis; quamvis, divíno intonante præcepto, obediendum ſit, non diſputandum. Verúmtamen Abraham confeſtim filium, cùm fuiſſet immolátus, reſurrectúrum credidiſſe laudandus eſt. Poſtrémò quia Iſaac occídi non oportébat, poſtéaquàm eſt pater ferire prohíbitus, quis erat ille áries, quo immoláto implétum eſt ſignificatívo ſánguine ſacrifícium? Nempe, quando vidit eum Abraham, córnibus in frútice tenebátur. Quis ergo illo figurabátur, niſi Jeſus, ántequàm immolarétur, ſpinis Judáicis coronátus? Sed divína pótiùs per Angelum verba audiámus. Per memetipſum jurávi, propter quod feciſti verbum hoc, & non pepercíſti filio tuo dilecto propter me, niſi benedícens benedícam te; & benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ. Hoc modo eſt illa de vocatióne géntium in ſémine Abrahæ, poſt holocauſtum quo ſignificátus eſt Chriſtus, étiam juratióne Dei firmáta

promiſſio. Sæpè enim promíſerat, ſed nunquam juráverat. Quid autem eſt veri Dei veracíſque jurátio, niſi promiſſi confirmátio, & infidélium quædam increpátio?

℞. Vocávit Angelus Dómini Abraham de cœlo, dicens: Quia non pepercíſti fílio tuo unigénito propter me, * Benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ. ℣. Abrahæ promittens Deus, jurávit per ſemetipſum, dicens: Niſi benedícens benedícam te, & multíplicans multiplicábo te; * Benedicentur. *Geneſ.* 22. *Hebr.* 6.

C. 36. *Lectio v.*

Accépit étiam Iſaac orâculum tale quale pater ejus; quo oráculo ſic ſcriptum eſt: Státuam juramentum meum quod jurávi Abrahæ patri tuo, & multiplicábo ſemen tuum tanquam ſtellas cœli, & dabo ſémini tuo omnem terram hanc, & benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ, pro eo quod obaudívit Abraham pater tuus vocem meam. Iſte patriarcha nec uxórem hábuit áliam, nec áliquam concubínam; ſed poſteritáte duórum geminórum ex uno concúbitu procreatórum contentus fuit. Nec ideò tamen iſtum patri præferre debémus, quia iſte nullam féminam præter unam cónjugem nóverat. Erant enim procul dúbio paternæ fídei & obediéntiæ mérita potióra, in tantum ut propter illum dicat Deus huic ſe fácere bona quæ facit, ut novérimus non ex bonis ſingulis inter ſe hómines comparáre; ſed in unoquóque conſiderémus univerſa. Fieri enim poteſt, ut hábeat áliquid in vita & in móribus quíſpiam quo ſúperat álium, idque ſit longè præſtabílius quàm eſt illud unde ab álio ſuperátur.

℞. Appáruit Iſaac Dóminus, & ait; Benedícam tibi, complens juramentum quod ſpopondi Abraham patri tuo; * Et benedicentur in ſémine tuo omnes gentes terræ. ℣ Non omnes qui ex Iſrael ſunt, iſi ſunt Iſraelítæ; neque qui ſemen ſunt Abrahæ, omnes fílii; ſed in Iſaac vocábitur tibi ſemen: * Et benedicentur. *Geneſ.* 26. *Rom.* 9.

C. 37 & 38. *Lectio vj.*

Duo Iſaac fílii, Eſaü & Jacob, páriter creſcunt. Primátus majóris transfúnditur in minórem ex pacto & plácito inter illos. Seneſcit Iſaac, ejuſque óculis per ſenectam viſus aufertur. Vult benedícere fílium majórem, & pro illo néſciens benedícit minórem. Míttitur Jacob à paréntibus in Meſopotámiam, ut ibi ducat uxórem. Patris mittentis verba hæc ſunt: Deus meus benedícat te, & áugeat te, & multíplicet te; & eris in congregatiónes géntium; & Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui, tibi & sémini tuo poſt te. Hîc jam intellígimus ſegregátum ſemen Jacob ab álio ſémine Iſaac, quod factum eſt per Eſaü. Quando enim dictum eſt, In Iſaac vocábitur tibi ſemen, pértinens útique

ſemen ad Civitátem Dei, ſeparátum eſt inde áliud ſemen Abrahæ, quod erat in ancillæ fílio, & quod futúrum erat in fíliis Céthuræ. Sed adhuc erat ambíguum de duóbus géminis fíliis Iſaac, an ad utrumque, an ad unum eórum illa benedíctio pertinéret; & ſi ad unum, quiſnam eſſet illórum. Quod nunc declarátum eſt, cùm prophéticè à patre benedícitur Jacob, & dícitur ei, Et eris in congregatiónes géntium; &, Det tibi benedictiónem Abrahæ patris tui.

℟. Vidit Jacob Dóminum dicentem ſibi: Erit ſemen tuum quaſi pulvis terræ, & * Benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. ℣. Non dicit: Et ſemínibus quaſi in multis, ſed quaſi in uno, qui eſt Chriſtus: * Benedicentur. Glória Patri. * Benedicentur. *Geneſ.* 28. *Gal.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 18.

IN illo témpore; Aſſumpſit Jeſus duódecim, & ait illis: Ecce aſcéndimus Jeroſólymam, & conſummabuntur ómnia quæ ſcripta ſunt per Prophétas de Fílio hóminis. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 2. in Evang. habita in Baſilica S. Petri. Dom. Quinquageſimæ. n. 1.

REdemptor noſter, prævidens ex paſſióne ſua discipulórum ánimos perturbandos, eis longè antè & ejusdem paſſiónis pœnam & reſurrectiónis ſuæ glóriam prædícit; ut cùm eum morientem, ſicut prædictum eſt, cérnerent, étiam reſurrectúrum non dubitárent. Sed quia carnáles adhuc discípuli nullo modo valébant cápere verba myſtérii, venítur ad miráculum. Ante eórum óculos cæcus lumen récipit; ut qui cœleſtis myſtérii verba non cáperent, eos ad fidem cœléſtia facta ſolidárent.

℟. Cæcus quidam ſedébat ſecùs viam, mendícans: dixérunt autem ei quòd Jeſus transíret. Et clamávit, dicens: * Jeſu, fili David, miſerére mei. ℣. Dóminus firmamentum virtútis, & adjutórium casûs, exaltans ánimam, & illúminans óculos: * Jeſu, fili David. *Luc.* 18. *Eccli.* 34.

Lectio viij.

SEd miràcula Dómini & Salvatóris noſtri ſic accipienda ſunt, fratres cariſſimi, ut & in veritáte credantur facta, & tamen per ſignificatiónem nobis áliquid innuant. Opera quippe ejus & per poténtiam áliud oſtendunt, & per myſtérium áliud loquuntur. Ecce enim, quis juxta hiſtóriam cæcus iſte fúerit, ignorámus; ſed tamen, quem per myſtérium ſigníficet, nóvimus. Cæcus quippe eſt genus humánum, quod in parente primo à paradíſi gáudiis expulſum, claritátem ſupernæ lucis ignórans, damnatiónis ſuæ ténebras pátitur: ſed tamen per Redemptóris ſui præséntiam illuminátur; ut æternæ lucis

lucis gáudia jam per deſidérium vídeat, atque in via vitæ boni óperis greſſus ponat.

℟. Stans Jeſus, juſſit cæcum addúci ad ſe; & interrogávit illum, dicens: Quid tibi vis fáciam? At ille dixit: * Dómine, ut vídeam. ℣. Deus meus: illúmina ténebras meas: * Dómine. *Luc.* 18. *Pſ.* 17. *n.* 2. 3 & 4. *Lectio ix.*

QUiſquis ergo cæcitátis ſuæ ténebras agnoſcit, quiſquis hoc quod ſibi deeſt lumen æternitátis intélligit; clamet medullis cordis, clamet & vócibus mentis, dicens: Jeſu fili David, miſerére meî. Sed quid, clamante cæco, ſubjúngitur, audiámus: Et qui præíbant, increpábant eum ut táceret. Quid autem deſignant iſti qui Jeſum veniéntem præcédunt, niſi deſideriórum carnálium turbas, tumultuſque vitiórum? Qui, priuſquàm Jeſus ad cor noſtrum véniat, tentatiónibus ſuis cogitatiónem noſtram diſſipant, & voces cordis in oratióne perturbant. Sed quid ad hæc illuminandus iſte cæcus fecit, audiámus. Séquitur: Ipſe verò multò magìs clamábat: Fili David, miſerére meî. Ecce quem turba íncrepat ut táceat, magìs ac magìs clamat; quia quantò gravióri tumultu cogitatiónum carnálium prémimur, tantò oratióni inſíſtere ardéntiùs debémus.

℟. Jeſus dixit illi: Réſpice, fides tua te ſalvum fecit. Et confeſtim vidit. * Et ſequebátur illum, magníficans Deum. ℣. Statim viſum recépit, dicebatque: Benedíco te, Dómine Deus Iſrael. * Et ſequebátur illum. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Jeſus dixit illi. *usque ad* ℣. Statim. *Luc.* 18. *Tob.* 11.

Ad Benedictus. *Ant.* 8. *G.* Aſſumpſit Jeſus duódecim, & ait: Ecce aſcéndimus Jeroſólymam, & conſummabuntur ómnia quæ ſcripta ſunt per Prophétas de Fílio hóminis. *Luc.* 18.

Oratio.

PReces noſtras, quæſumus, Dómine, clementer exaudi; atque à peccatórum vínculis abſolútos, ab omni nos adverſitáte cuſtódi; Per.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Fílius hóminis tradétur géntibus, & illudétur, & flagellábitur, & conſpuétur; & poſt quàm flagelláverint, occídent eum: & tértiâ die reſurget. *Luc.* 18.

Oratio, ut ſuprà.

FERIA SECUNDA.

De libro Genéſis.

Lectio j. Cap. 25.

HÆ ſunt generatiónes Iſaac filii Abraham: Abrahâ génuit Iſaac; qui cùm quadraginta eſſet annórum, duxit uxórem Rebeccam fíliam Bathuélis Syri de Meſopotámia, ſorórem Laban. Deprecatuſque eſt Iſaac Dóminum pro uxóre ſua, eò quòd eſſet ſtérilis; qui exaudívit eum, & dedit conceptum Rebeccæ. Sed collidebantur in útero ejus párvuli: quæ ait: Si ſic mihi futúrum erat, quid neceſſe fuit concípere? Perrexitque ut conſúleret Dóminum. Qui reſpondens, ait: Duæ gentes ſunt in útero tuo, & duo

pópuli ex ventre tuo dividentur; populúsque pópulum ſuperábit, & major ſérviet minóri. Jam tempus pariendi advénerat, & ecce gémini in útero ejus reperti ſunt. Qui prior egreſſus eſt, rufus erat, & totus in morem pellis híſpidus: vocatúmque eſt nomen ejus, Eſaü. Prótinus alter egrédiens, plantam fratris tenébat manu; & idcircò appellávit eum Jacob.

℟. Dixit Dóminus. 385.

Lectio ij. Cap. 27.

Dixit Rebecca fílio ſuo Jacob: Audívi patrem tuũ loquentem cum Eſaü fratre tuo, & dicentem ei: Affer mihi de venatióne tua, & fac cibos ut cómedam, & benedícam tibi coram Dómino, ántequàm móriar. Nunc ergo, fili mi, acquieſce conſíliis meis; & pergens ad gregem, affer mihi duos hædos óptimos, ut fáciam ex eis eſcas patri tuo, quibus libenter véſcitur: quas cùm intúleris, & comédérit, benedícat tibi priuſquàm moriátur. Cui ille reſpondit: Noſti quòd Eſaü frater meus homo pilóſus ſit, & ego lenis: ſi attrectáverit me pater meus, & ſénſerit, tímeo ne putet me ſibi voluiſſe illúdere, & indúcam ſuper me maledictiónem pro benedictióne. Ad quem mater: In me ſit, ait, iſta maledíctio, fili mi: tantùm audi vocem meam, & pergens affer quæ dixi. Abiit, & áttulit, dedítque matri. Páravit illa cibos, ſicut velle noverat patrem illíus. Et véſtibus Eſaü valdè bonis, quas apud ſe habébat domi, índuit eum; pelliculáſque hædórum circúmdedit mánibus, & colli nuda protexit. Deditque pulmentum; & panes quos cóxerat, trádidit. Quibus illátis, dixit: Pater mi. At ille reſpondit: Audio. Quis es tu, fili mi? Dixitque Jacob: Ego ſum primogénitus tuus Eſaü.

℟. Fide Sara. 386.

Lectio iij.

Dixitque Iſaac: Accéde huc, ut tangam te, fili me, & probem utrùm tu ſis fílius meus Eſaü, an non. Acceſſit ille ad patrem; & palpáto eo, dixit Iſaac: Vox quidem, vox Jacob eſt; ſed manus, manus ſunt Eſaü. Et non cognóvit eum, quia pilóſæ manus ſimilitúdinem majóris expréſſerant. Benedícens ergo illi, ait: Tu es fílius meus Eſaü? Reſpondit: Ego ſum. Ait ille: Affer mihi, inquit, cibos de venatióne tua, fili mi; ut benedícat tibi ánima mea. Quos cùm oblátos comediſſet, óbtulit ei étiam vinum; quo hauſto, dixit ad eum: Accéde ad me, & da mihi ósculum, fili mi. Acceſſit, & osculátus eſt eum. Statímque ut ſenſit veſtimentórum illíus fragrántiam, benedícens illi, ait: Ecce odor fílii mei ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus. Det tibi Deus de rore cœli, & de pinguédine terræ abundántiam frumenti & vini. Et sérviant tibi pópuli, & adórent te tribus: eſto dóminus fratrum tuórum, & incurvéntur ante te fílii matris

mæ: qui maledíxerit tibi, ſit ille maledíctus; & qui benedíxerit tibi, benedictiónibus repleátur.

℟. Fide óbtulit. 386.

Ad Benedíctus. *Ant.* 3. c. Non ex opéribus, ſed ex vocante dictum eſt: Major sérviet minóri, ſicut ſcriptum eſt: Jacob dilexi; Eſaü autem ódio hábui. *Rom.* 9.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. *d.* Fide, & de futúris benedixit Iſaac, Jacob & Eſaü. *Hebr.* 11.

FERIA TERTIA.

De libro Géneſis.

Lectio j. Cap. 27 & 28.

ODerat ſemper Eſaü Jacob pro benedictióne quâ benedíxerat ei pater; dixitque in corde ſuo: Vénient dies luctûs patris mei, & occídam Jacob fratrem meum. Nuntiáta ſunt hæc Rebeccæ: quæ mittens & vocans Jacob fílium ſuum, dixit ad eum: Ecce Eſaü frater tuus minátur ut occídat te. Nunc ergo, fili mi, audi vocem meam; & conſurgens, fuge ad Laban fratrem meum in Haran; habitabiſque cum eo dies paucos, donec requieſcat furor fratris tui, & ceſſet indignátio ejus, oblivíſcaturque eórum quæ feciſti in eum: póſteà mittam, & addúcam te inde huc. Cur utróque orbábor fíliis in uno die? Dixitque Rebecca ad Iſaac: Tædet me vitæ meæ propter fílias Heth; ſi accéperit Jacob uxórem de ſtirpe hujus terræ, nolo vívere. Vocávit itaque Iſaac Jacob, & benedixit eum, præcepitque ei, dicens: Noli accípere cónjugem de génere Chánaan; ſed vade, & profíciſcere in Meſopotámiam Syriæ, ad domum Báthuel patris matris tuæ, & áccipe tibi inde uxórem de filiábus Laban avúnculi tui. Deus autem omnípotens benedícat tibi, & créſcere te fáciat, atque multíplicet, ut ſis in turbas populórum.

℟. Vocávit Angelus. 387.

Lectio ij. Cap. 28.

IGitur egreſſus Jacob de Berſábee, pergébat Haran. Cùmque veniſſet ad quemdam locum, & vellet in eo requiéſcere poſt ſolis occúbitum, tulit de lapídibus qui jacébant, & ſuppónens cápiti ſuo, dormívit in eódem loco. Viditque in ſomnis ſcalam ſtantem ſuper terram, & cacúmen illíus tangens cœlum, Angelos quoque Dei aſcendentes & deſcendentes per eam, & Dóminum innixum ſcalæ, dicentem ſibi: Ego ſum Dóminus Deus Abraham patris tui, & Deus Iſaac: terram in qua dormis, tibi dabo & sémini tuo. Eritque ſemen tuum quaſi pulvis terræ: dilatáberis ad occidentem, & orientem, & ſeptentriónem, & merídiem; & benedicentur in te & in sémine tuo cunctæ tribus terræ. Et ero cuſtos tuus quócumque perréxeris, & redúcã te in terram hanc, nec dimittam, niſi complévero univerſa quæ dixi.

℟. Appáruit Iſaac. 387.

Lectio iij. Cap. 35.

ERant autem filii Jacob duódecim. Filii Liæ, primogénitus Ruben, & Símeon, &

Levi, & Judas, & Iſſachar, & Zabúlon: fílii Rachel, Joſeph & Bénjamin, fílii Balæ ancíllæ Rachélis, Dan & Nephthali: fílii Zelphæ ancíllæ Liæ, Gad & Aſer. Hi ſunt fílii Jacob, qui nati ſunt ei in Meſopotámia Syriæ. Venit étiam ad Iſaac patrem ſuum in Mambre civitátem Arbée, hæc eſt Hebron: in qua peregrinátus eſt Abraham & Iſaac. Et compléti ſunt dies Iſaac centum octoginta annórum. Conſumptúſque ætáte, mórtuus eſt, & appóſitus eſt pópulo ſuo ſenex & plenus diérum; & ſepeliérunt eum Eſaü & Jacob fílii ſui.

℣. Vidit Jacob Dñum. 388.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. Jacob ſupplantávit fratrem ſuũ in Bethel, invénit Deum; ibi Dóminus locútus eſt nobiſcum. *Oſee* 12.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Sapiéntia prófugum iræ fratris juſtum deduxit per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei, & dedit illi ſciéntiam ſanctórum: honeſtávit illum in labóribus. *Sap.* 10.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS HYEMALIS.

Die xxvi. Novembris.

Vesperæ de Sabbato ante Dominicam I. Adventûs, ut in Proprio de Tempore.

Pro Commem. SS. Vitalis & Agricolæ, Mart. Antiph. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xiij.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ ſancti mártyres Vitális & Agrícola mundi nec blandítiis, nec terróribus devicti ſunt: da nobis, ut te ſolum diligentes, próſpera mundi ſimul & adverſa deſpiciámus; Per.

Die xxvii.

SS. VITALIS & AGRICOLÆ, *Commemoratio.*

Ex libro ſancti Ambróſii Epíſcopi, de Exhortatióne ad Virginitátem.

Cap. 1. num. 2.

Lectio iij.

MArtyri Agrícolæ Vitális ſervus fuit ante, nunc conſors & colléga martyrii. Cùm ſanctus Vitális cogerétur à perſequéntibus ut Chriſtum negáret, & ille ámpliùs profiterétur Dóminum Jeſum Chriſtum, ómnia tormentórum génera in eum exercéntibus, ut non eſſet in córpore ejus ſine vúlnere locus, oratiónem fudit ad Dóminum, dicens: Dómine Jeſu Chriſte, ſalvátor meus & Deus meus, jube ſúſcipi ſpíritum meum; quia jam deſídero ut accípiam corónam quam Angelus tuus ſanctus mihi oſtendit: & completâ oratióne, emíſit ſpíritum. Sanctus Agrícola mitior habebátur móribus, ut ab ipſis étiam inimícis diligerétur, ideòque differébant ejus paſſiónem. Sed hæc perſecutórum honorificéntia omni erat immanitáte acérbior, quæ invidébat martyrium. Dénique ubi non acquiévit ſanctus Agrícola, crucifixus eſt; ut advertámus illas blandítias eórum, non ſedulitátis fuiſſe, ſed fraudis. Supplício ſervi dóminum terrére voluérunt. Vertit hoc Chriſtus in grátiam, ut martyrium ſervi dóminus imitarétur.

AD LAUDES, pro eorum Commem. Antiph. Beáti qui. ℣. Multæ tribulatiónes. xv. *Oratio,* Deus, cujus. *ut ſuprà.*

Die xxviii.

Vesperæ de Psalterio; à Capitulo de sancto Saturnino, ut in Communi unius Martyris. vj. *Oratio*, Deus, qui per beátum. *infrà.*

Fit Commem. de Adventu.

Die xxix.

In Festo

SANCTI SATURNINI,

Episcopi & Martyris.

Semiduplex.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente è tribus fit una; & sic in omnibus Semiduplicibus.

Lectio ij.

SAturnínus à Románo Pontífice Géntium Epíſcopus ordinátus, cum Tróphimo, Paulo, & áliis quátuor, ad prædicandum in Gállias ante Deciórum impérium, miſſus eſt. Appuliſſe ſeptem in Provínciam Narbonenſem, & chriſtiáni nóminis reveréntiam Arelatenſi primùm urbi exhibuiſſe, vetus Eccléſiæ Gallicánæ tradítio eſt. Cívitas autem illa, quæ tunc témporis noſtræ religiónis primítias, teſte Papâ Zózymo, prima ſuſcépit, cùm res illíc commúni labóre conſtitútæ fuiſſent, ſanctum Tróphimum ex illis ſeptem primum habére méruit ſacerdótem. Eódem modo diviſis inter álios úrbibus, Paulus Narbónem, Dionyſius Lutétiam, Turónos Gatiánus, Stremónius Arvernos, & Lemóvicas Martiális diverſis ſinguli tempóribus pervenérunt: & ſic paulátim áliis Galliárum regiónibus donum fidei & religiónis infúſum. Saturninus vero primi Tolosates Evangélii lumen agnoscere aggreſſus eſt.

Lectio iij.

TOlóſam ingréſſus autor Dei Innocentis primus, multos ab idólis ad Chriſtum convertit: dæmónibus qui ibi colebantur ídolis terríbilis, ut fruſtra ſacrifíciis animálium evocati, orácula réddere ceſſáverint. Tum inexſpectáto ſiléntio commóti Gentiles, impetu facto, Saturnínum in Capitólium urbis raptárunt, comminántes durissimam mortem, niſi more pátrio diis ſacra fáceret. Quod cùm renuíſſet, pedes ejus tauro alligárunt: qui ſanctum Præſulem per declíves Capitólii gradus raptátum, colliſo cápite, excuſſo cérebro, membriſque diſcerptis, interémit. Exínde corpus támdiu à tauro diſtráctum eſt, quoad, rupto fune, acceptum, & lígneo immiſſum féretro, mulíeres duæ in altâ ſcrobe tumultuáriò condidérunt. Inventum eſt póſteà ab Hilário Toloſáno: qui, effoſſâ circùm humo, ſacras véritus relíquias commovére, túmulum ſuper impóſuit, & oratórium extruxit.

Oratio.

DEus, qui per beátum Saturnínum Mártyrem tuum atque Pontíficem, infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuiſti: da nobis ejus interceſſióne in fide ſtábiles, & à ſpe Evangélii quod prædicávit, immóbiles permanére; Per Dóminum noſtrum.

Commem. de Adventu.
VESPERÆ de ſequenti.

DIE XXX.

In Feſto
S. ANDREÆ, APOSTOLI.
Duplex-majus.

[*Agathæ, Solemne-minus.*]

Omnia de Communi Apoſtolorum, ȷ. exceptis quæ ſequuntur.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Invénit Andréas fratrem ſuum Simónem, & dicit ei: Invénimus Messíam; & adduxit eum ad Jeſum. *Joan.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Saturnini, Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xij. *Oratio,* Deus, qui per beátum, *ut ſuprà.*

Poſteà de Adventu.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

ANdréas Bethsáïdæ natus, qui eſt Galilææ vicus, frater Petri, diſcípulus Joannis Baptiſtæ, cùm eum de Chriſto dicentem audiſſet, ecce Agnus Dei; ſecútus Jeſum, fratrem quoque ſuum ad eumdem perduxit. Cùm pósteà unà cum fratre piscarétur in mari Galilææ, ambo à prætereunte Chriſto vocáti illis verbis: Veníte poſt me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum, nullam interponentes moram, & relictis rétibus, ſecúti ſunt eum. Poſt cujus Reſurrectiónem & Aſcenſiónem Andréas in Scythíâ prædicávit. Cùmque in Græciam perveniſſet, multis ab idolórum cultu ad Chriſtum colendum adductis, urbem Patras in Acháia, ſuâ morte nobilitávit. Ejus relíquias Conſtántius Imperátor, ex voto Conſtantíni patris, anno vigéſimo regni ſui Conſtantinópolim transferri, & in auguſtiſſimo Apoſtolórum templo collocári curávit; unde pósteà decerpta pígnora diverſis locis quaſi vitæ ſémina disperſa ſunt. Agathæ in Eccléſia ſancti Andréæ, quæ olim Episcopális Cáthedræ, & in qua Leo Agathenſis Præſul ſaxo jacens & gradus Altáris amplectens, lácrymis ante Deum & ſacra pígnora obteſtátus, lychnis báculo paſtoráli effractis, in Gomachárium Cómitem hujus Eccléſiæ agrum reſtituére pertinácitet detrectantem, divínam ultiónem concitávit, frequéntibus miráculis célebres ſancti Apóſtoli relíquias ſcripſit Gregórius Turonenſis. Aſſervabátur ineunte adhuc ſéculo décimo quinto in cimélliis Eccléſiæ Cathedrális prædictæ civitátis pórtio quædam Crucis ſancti Andréæ, quæ, ſicut & multæ áliæ Sanctórum relíquiæ, & præſertim Domínicæ Crucis portiúncula, Calviniánis anno milléſimo quingentéſimo ſexagéſimo ſecundo, Eccléſiam illam devaſtántibus, depérdita eſt.

Lectio v.

ANtíquam páriter & frequentem ſancti Andréæ in tota Diœcéſi Agathenſi invocatiónem teſtantur quæ ſuperſunt étiamnùm templa &

oratória. Sancti Apóſtoli nomen índitum fuit monaſtério quod ſanctus Sevérus médio ſéculo quinto ſecùs urbis mœnia juxta ipsíus Basílicam conſtrúxerat. Cœnóbium illud bellis contínuis ſolitárium derelictum, Rodgérius Comes, ad preces Gunthérii Agathenſis Præſulis, & Póntii Abbátis, Congregatióni ſancti Victóris Maſſilienſis poſſidendum, atque ad regulárem órdinem inſtaurandum anno milléſimo ſexagéſimo quarto conceſſit. Illud pòſteà Canónicis ſancti Stéphani Raimundus primus & Ermengaudus Agathenſes Epíſcopi donavére: Nunc ſub nómine priorátûs póſſident Monſpelienſes Canónici. Eccléſia verò ſancti Andréæ in parochiálem verſa eſt, & in ipſa tùm Eccléſia tùm domo clauſtráli erectum fuit médio ſéculo décimo ſéptimo ſub Franciſco Fouquet, Seminárium ad Cléricos piè & ſédulò erudiendos, divínæ providéntiæ ſapientíſſimo ac in perpétuum adorando consílio ordinante, ut in quibus Eccléſia & domo célebre illud Episcopórum octo Provinciárum de diſciplína & ordinatiónibus Clericórum Concílium hábitum eſt, in iisdé poſt diverſas clades à fídei hóſtibus illátas & tántiſper reparátas, Clérici ad Eccléſiæ primitívæ mores, & ad omne genus pietátis & ſciéntiæ, non ſolùm à ſacris homínibus exercendæ, verùm & plebi chriſtiánæ pro Dei glória utíliter tradendæ informarentur.

Sermo ſancti Petri Chryſólogi.

Serm. 133. *Lectio vj.*

BEátus Andréas hódie moriendo pro Dómino, toto virtútis gradu Domínicis incumbit hærére veſtígiis. Nec cum curſus fáciat díſparem fratri, quem natúra símilem, vocátio ſócium, parem grátia ipſa perfécerat. Ad unam vocem Dómini, ſicut ille, patrem, pátriam, cenſum relíquit. Solùm eſt quòd témpore Domínicæ paſſiónis fugit; ſed neque hoc impar, quia non eſt grávius fúgere quàm negáre. Sed æquávit fratres vénia, quos ſic diſcréverat culpa. Nam crucem quam refúgerant, póſteà conjunctis víribus, ardenter invádunt; ut unde reátum súmpſerant, inde conſcénderent cœlum, inde præmium súmerent & corónam. Petrus namque crucem, árborem conſcendit Andréas: ut qui Chriſto cómpati geſtiébant, in ſemetipſis figúram, formamque ipsíus exprímerent paſſiónis, & redempti ligno conſummarentur ad palmam. Sic Andréas noſter, etſi cedit órdini, præmio tamen non cedit & labóri.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore; Ambulans Jeſus juxta mare Galilææ, vidit duos fratres, Simónem qui vocátur Petrus, & Andréam fratrem ejus, mittentes rete in mare. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

5. in Ev. habita in Baſ. S. Andreæ in die Nat. ejus, n. 1.

AUdiſtis, fratres caríſſimi, quia ad unius juſſiónis vocem Petrus & Andréas, relictis rétibus, ſecúti ſunt Redemptórem; & ad unum Dómini præceptum, hoc quod poſſidére videbantur, oblíti ſunt. In cœlo jam ſedet, qui de converſióne nos ádmonet: jam jugo fídei colla Géntium súbdidit; jam mundi glóriam ſtrávit; jam ruínis ejus crebreſcéntibus, diſtricti ſui judícii diem propinquantem denúntiat: & tamen ſuperba mens noſtra non vult hoc ſpontè deſérere, quod quotídie perdit invíta. Quid ergo, fratres caríſſimi, quid in ejus judício dictúri ſumus, qui ab amóre præſentis séculi, nec præceptis flectimur, nec verbéribus emendámur?

n. 2. *Lectio viij.*

SEd fortaſſe áliquis tácitis ſibi cogitatiónibus dicat: Ad vocem Domínicam uterque iſte piſcátor quid aut quantùm dimíſit, qui penè nihil hábuit? Sed hâc in re, fratres caríſſimi, affectum debémus pótiùs penſáre quàm cenſum. Multùm relíquit, qui ſibi nihil retínuit: multùm relíquit, qui quantúmlibet parùm, totum deſéruit. Certè nos & hábita cum amóre poſſidémus, & ea quæ mínimè habémus, ex deſidério quærimus. Multùm ergo Petrus, & Andréas dimíſit, quando uterque étiam deſidéria habendi derelíquit.

n 4. *Lectio ix.*

QUia ergo, fratres caríſſimi, beáti Andréæ Apóſtoli natalítia celebrámus, debémus imitári quod cólimus. Oſtendat noſtræ obſéquium devotiónis, immutátæ ſolémnitas mentis: deſpiciámus quæ terréna ſunt; relictis temporálibus, mercémur ætérna. Si autem necdum póſſumus relínquere própria, saltèm non concupiſcámus aliéna. Si necdum mens noſtra accénditur igne caritátis, in ambitióne ſua hábeat frænum timóris; ut profectûs ſui páſſibus vegetáta, dum ab alienórum appetítu compéſcitur, quandóque ad própria contemnenda perducátur, adjuvante Dómino noſtro Jeſu Chriſto.

Te Deum. [*Et dicitur in Feſtis per Adventum.*]

Ad Benedictus. *Ant.* 3. a. Erant Petrus & Andréas piſcatóres; & ait illis Jeſus: Veníte poſt me, & fáciam vos fíeri piſcatóres hóminum. At illi contínuò, relictis rétibus & patre ſecúti ſunt eum. *Matth.* 4.

Oratio.

MAjeſtátem tuam, Dómine, ſupplíciter exorámus; ut ſicut Eccléſiæ tuæ beátus Andréas Apóſtolus éxtitit prædicátor & rector, ita apud te ſit pro nobis perpétuus interceſſor; Per Dóminum.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat. *Ant* 4. *D.* Omnia detrimentum feci, ut Chriſtum lucrifáciam, ad cognoſcendum illum, & virtútem reſurrectiónis ejus, &

quam priùs impugnáverat, débitam Sanctórum imagínibus veneratiónem. Cùm anno octingentéſimo ſéptimo dux quidam Arabum, Chumid nómine, Myrâ occupátâ, ſacram urnam in qua ſancti Nicolái corpus aſſervabátur, confríngere tentáret, & in vicínam ex erróre vim & ictus inferret, eum, ut ſcribit Theóphanes, ſanctus & Thaumaturgus Nicoláus manifeſtâ ultióne exagitávit: extemplò enim, inquit, immánis ventórum procella, marinórum flúctuum ímpetus, toníttruum fulgurúmque promíſcua tempeſtas ádeò claſſem jactávit, ut pleræque naves conquassátæ ſubmergerentur; ipſeque Dei hoſtis Chumid, ſancti virtútem expertus, vix ac præter ſpem potúerit effúgere.

Lectio iij.

Ex ejus ſepulcro ſtillábat óleum depellendis váriis morbórum genéribus ſalúbre, quod penículo extractum ex urna fidélibus diſtríbui ſolébat in vásculis. Eórum nonnullis in Occidentem allátis, cœpit apud Latínos nóminis & miraculórum ejus fama celebrári, quam prædicant nono ſæculo Martyrológia Uſuardi & Adónis. Paríſiis jam ad annum milléſimum trigéſimum Robertus rex in palátio régio Baſílicam ſub nómine ſancti Nicolái condíderat, in qua póſteà Coróna Dómini à ſancto Ludovíco depóſita eſt, ántequàm ſacram illic Capellam ædificáret. Aucta eſt autem imprímis ſancti Pontíficis venerátio, ex quo, devaſtátâ à Turcis Myrâ, allátum eſt corpus ejus Bárium in Apúlia, anno ſalútis milléſimo octogéſimo ſéptimo. Ibi enim extructa eſt impenſis civitátis Baſílica, quam in honórem ſancti Nicolái Urbánus Papa ſecundus, poſt biénnium in Apúliam véniens, dedicávit; in eaque ſacrum corpus cóndidit.

Oratio.

Deus, qui beátum Nicoláum Pontíficem innúmeris decoraſti miráculis: tríbue, quæſumus, ut omnes qui ejus implórant auxílium, petitiónum ſuárum ſalutárem conſequantur effectum; Per.

Commemoratio de Adventu.

AD VESP. fit Commem. de Adventu.

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN CONCEPTIONE
BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Solemne-minus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 8. G. A Mulíere inítium factum eſt peccáti, & per illam omnes mórimur. *Eccli.* 25.

Ant. 6. F. Dixit Dóminus Deus ad mulíerem: Quare hoc feciſti? Quæ reſpondit: Serpens décepit me. *Geneſ.* 3.

Ant. 3. à. Ait Dóminus Deus ad ſerpentem: Quia feciſti hoc, inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus. *Gen.* 3.

Ant. 1. D. Ipſa cónteret caput tuum; & tu inſidiáberis calcáneo ejus. *Gen.* 3.

Ant. 2. D. Dómine, erit hoc memoriále nóminis tui, cùm manus féminæ dejécerit eum. *Judith* 9.

Capitulum. Soph. 3.

LÆtáre & exulta in omni corde, fília Jerúſalem: ábſtulit Dóminus judícium tuum; avertit inimícos tuos: Rex Iſrael Dóminus in médio tuî.

℞. Benedictus Dóminus, qui creávit cœlum & terram, * Qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. ℣. Fecit poténtiam in bráchio ſuo: diſperſit ſuperbos mente cordis ſui. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Judith* 13. *Luc.* 1.

Hymnus.

HUc adſint hílares alígerum chori:
Plauſu turba fremens ócyùs ádvolet:
Concordeſque ſimul læta ferens ſonos,
Laudet cármine Vírginem.
Monſtrum colla tumens hórrida ſíbilis,
Intentanſque truces lumínibus minas,
Omnes peſtífero pólluit hábitu,
Virus lethíferum vomens.
Hærens inde tenax viscéribus malum,
Fœdam progéniem cum pátribus necat.
Quæ monſtrum nova vis fórtior ópprimet,
Infandum caput átterens.
Unam tanta manet glória Vírginem:
Victrix illa premit colla ferócia:
Exultanſque ſuper terga terit pede;
Nec jam dira nocet lues.

Patri máxima laus, máxima
Fílio;
Sit par, alme, tibi glória,
Spíritus,
Sponſam munéribus qui décoras
tuis,
Ut ſit digna Deo parens.
Amen.

℣. Deus rex noſter operátus eſt ſalútem: ℟. Tu confregiſti cápita dracónis. *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Benedixit te Dóminus in virtúte ſua, quia per te ad níhilum redégit inimícos noſtros. *Judith* 13.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Adventu.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi, Capit. & Antiph. de Feria.

Hymnus, Virgo Dei génitrix. *ut in Officio parvo.*

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Lætis terra ſonet pláuſibus, huic Dei
Mater virgo datur: múnere quo nova
Se rerum fácies prótinus éxerit,
Mundo pax redit áurea.
Hæc eſt illa domus, quâ Deus ádvenâ
In terris hábitat, digna Deo domus;
Templum grande, ſibi quod própriâ manu
Summus cóndidit Artifex.
Aureis arca vetus fúlſerit úndique
Scintillans rádiis: hæc vácuas decent
Umbras: intérior Núminis ipsíus
Arcam nobílitas decet.
Non hîc manna latet, légifer aut lapis,
Non ramus ſtérilis: flos viget hîc ferax
Virtútum; ſacer hîc panis, homo Deus;
Hîc legis réſidet dator.
Sit laus ſumma Patri, ſummaque Fílio:
Ambórum ſit idem Spirítui decus,
Arcánis hábilem qui thálamum modis
Chriſto præparat hóſpiti.
Amen.

Pſalmi de Officio parvo.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g Sanctificábo tabernáculum teſtimónii; & habitábo in médio filiórum Iſrael, eroque eis Deus. *Exod.* 29.

Ant. 5. a Opus grande eſt; neque enim hómini præparátur habitátio, ſed Deo. 1. *Paral.* 29.

Ant 2. D. Scient gentes quia ego Dóminus ſanctificátor Iſrael, cùm fúerit ſanctificátio mea in médio eórum. *Ezech.* 37.

℣. Hæc réquies mea: ℟. Hîc habitábo, quóniam elégi eam. *Pſ.* 131.

De Iſaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 44.

Laudáte, cœli, quóniam miſericórdiam fecit Dóminus: jubiláte, extréma terræ: reſonáte, montes, laudatiónem, ſaltus & omne

lignum ejus; quóniam redémit Dóminus Jacob, & Iſrael gloriábitur. Hæc dicit Dóminus, redemptor tuus & formátor tuus ex útero: Ego ſum Dóminus fáciens ómnia, extendens cœlos ſolus, ſtabíliens terram, & nullus mecum. Hæc dicit Dóminus Deus: Convertímini ad me, & ſalvi éritis. *Nihil reſpondetur.*

℟. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus: * Deus in médio ejus: Dóminus virtútum nobiſcum, ſuſceptor noſter Deus Jacob. ℣. Virgo in útero habébit, & páriet fílium; & vocábunt nomen ejus, Emmánuel, quod eſt interpretátum, Nobiſcum Deus. * Deus. *Pſ.* 45. *Matth.* 1.

Lectio ij. Cap. 45.

EGo Dóminus, & non eſt alter; formans lucem, & creans ténebras; fáciens pacem, & creans malum: ego Dóminus fáciens ómnia hæc. Roráte, cœli, déſuper; & nubes pluant Juſtum: aperiátur terra, & gérminet Salvatórem; & juſtítia oriátur ſimul: ego Dóminus creávi eum. Hæc dicit.

℟. Elégit Dóminus eam, * Elégit eam in habitatiónem ſibi. ℣. Perficientur ea quæ dicta ſunt à Dómino. * Elégit eam. *Pſ.* 131. *Luc.* 1.

Lectio iij.

HÆc dicit Dóminus: Labor Ægypti, & Sábaim viri ſublímes ad te tranſíbunt, & tui erunt; poſt te ambulábunt, vincti mánicis pergent, & te adorábunt, teque deprecabuntur. Tantùm in te eſt Deus, & non eſt abſque te Deus. Verè tu es Deus abſcónditus, Deus Iſrael ſalvátor. Confúſi ſunt & erubuérunt omnes; ſimul abiérunt in confuſiónem fabricatóres errórum. Iſrael ſalvátus eſt in Dómino ſalúte ætérnâ. Hæc dicit.

℟. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: * Benedictum nomen majeſtátis ejus in ætérnum, & † Replébitur majeſtáte ejus omnis terra. ℣. Ecce tabernáculum Dei cum homínibus, & habitábit cum eis; & ipſe Deus cum eis erit eórum Deus. * Benedictum. Glória. † Replébitur. *Pſ.* 71. *Apoc.* 21.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. *d.* Ipſa eſt múlier quam præparávit Dóminus Fílio Dómini mei. *Gen.* 24.

Ant. 8. G. Benedícam ei, & ex illa dabo Fílium cui benedictúrus ſum. *Gen.* 17.

Ant. 1. *D.* Conſtítuam pactum meum illi in fœdus ſempitérnum, & sémini ejus. *Gen.* 17.

℣. Benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: ℟. Omnes gentes magnificábunt eum. *Pſ.* 71.

Benedictiones de B. V.

Ex libro ſancti Epiphánii, Epíſcopi, adversùs Hæreſes.

Hæreſ. 78. *Lectio iv.*

MAría ſignificátur per Evam, quæ vivéntium mater ænígmatis involúcro nuncupátur. Illîc enim mater vivéntium appelláta eſt, cùm jam illud audiſſet, Terra es, & in terram re-

vertéris, poſt tranſgreſſiónem. Idque mirum eſt, quòd poſt offenſiónem ádeò magnum cognómen ei attribútum fuit. Ac ſecundùm id quod ſénſibus óbvium eſt, ab illa Eva totíus géneris humáni orígo in terra deducta eſt: hîc verò à María vita ipſa verè in mundum introducta eſt, ut viventem páriat, & ſit María mater vivéntium. Per enigma ígitur María mater vivéntium vocáta eſt.

℟. Ecce draco ſtetit ante mulíerem quæ erat paritúra Fílium qui rectúrus erat omnes gentes: * Et projectus eſt draco ille magnus, ſerpens antíquus, qui ſedúcit univerſum orbem. ℣. Per manum féminæ percuſſit illum Dóminus Deus noſter: * Et. *Apoc.* 12. *Judith* 13.

Lectio v.

EVa homínibus cauſam mortis áttulit: per eam quippe mors intrávit in mundum. María verò vitæ cauſam præbuit, per quam vita nobis nata eſt. Atque ídeò Fílius Dei in mundum advénit; & ubi abundávit delíctum, ſuperabundávit grátia: & unde mors áccidit, vita illuc acceſſit, ut in mortis locum vita ſuccéderet, & illátam à mulíere mortem, ille qui è mulíere, vita ut eſſet noſtra, natus erat, exclúderet. Et quia illîc quidem Eva, cùm eſſet virgo, in tranſgreſſióne inobediéntiæ éxtitit; rurſus per vírginem facta eſt obediéntia grátiæ, cùm evangelizátus eſt de cœlo adventus vitæ ætérnæ ſecundùm carnem.

℟. In multitúdine fortitúdinis ſuæ dixit ſe júvenes occiſúrum, infantes dare in prædam & vírgines: * Dóminus autem omnípotens nócuit eum, & trádidit eum in manus féminæ, & confódit eum. ℣. Irátus eſt draco in mulíerem; & ábiit fácere prælium cum relíquis de sémine ejus: * Dóminus. *Judith* 16. *Apoc.* 12.

Lectio vj.

NAm illîc ait ad ſerpentem Deus: Inimicítias ponam inter te & inter illam, inter ſemen tuum & ſemen illíus. Atqui nusquam ſemen mulíeris invenítur: unde non áliter, quàm per adumbratiónem ad Evam illæ inimicítiæ referuntur, quas cum hujus ſtirpe ſerpens, atque in eo diábolus & invídia exercent. Et perfectè quidem accommodári ad illam univerſa néqueunt; verè autem implentur in sémine ſancto, exímio, ac ſinguléri, quod à ſola María vírgine ſine ullo viri conſórtio propagátum eſt.

℟. Deus noſter adimplévit miſericórdiam ſuam quam promíſit dómui Iſrael; * Et † Interfécit in manu mea hoſtem pópuli ſui. ℣. Suscépit Deus Iſrael púerum ſuum, recordátus miſericórdiæ ſuæ: * Et interfécit. Glória. † Interfécit. *Judith* 13. *Luc.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ego ſum Deus Abraham patris tui, noli timére, quia ego tecum ſum: benedícam tibi. *Gen.* 26.

Ant. 6. *C.* Ponam thronum regni ſuper Iſrael in ſempiter-

num, ſicut locútus ſum David patri tuo. 3. *Reg.* 9.

Ant. 4. f. Benedictiónes patris tui confortátæ ſunt benedictiónibus patrum ejus, donec veníret deſidérium cóllium æternórum. *Gen.* 49.

℣. Dispóſui teſtamentum electis meis: ℟. Jurávi David: In æternum præparábo ſemen tuum. *Pſ.* 88.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 1.

Liber generatiónis Jeſu Chriſti, fílii David, fílii Abraham. Abraham génuit Iſaac, Iſaac autem génuit Jacob. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Lib. 2. de conſenſu Evang. c. 1.

Matthæus Evangeliſta ſic orſus eſt: Liber generatiónis Jeſu Chriſti, fílii David, fílii Abraham. Quo exórdio ſuo ſatis oſtendit generatiónem Chriſti ſecundùm carnem ſe ſuscepiſſe narrandam. Secundùm hanc enim Chriſtus fílius hóminis eſt, quod étiam ſe ipſe ſæpíſſimè appellat, commendans nobis quid miſericórditer dignátus ſit eſſe pro nobis. Nam illa ſuperna & æterna generátio, ſecundùm quam Fílius Dei unigénitus eſt ante omnem creatúram, quia ómnia per ipſum facta ſunt; ita ineffábilis eſt, ut de illa dictum à Prophéta intelligátur: Generatiónem ejus quis enarrábit?

℟. Abrahæ dictæ ſunt promiſſiónes, & sémini ejus.* Non dicit: Et ſemínibus, quaſi in multis; ſed, quaſi in uno, Et sémini tuo, qui eſt Chriſtus. ℣. Dixit Abraham Deus: Státuam pactum meum, ut ſim Deus tuus, & séminis tui poſt te; daboque tibi & sémini tuo poſſeſſiónem æternam. * Non dicit. *Galat.* 3. *Gen.* 17.

Lectio viij.

Exéquitur ergo humánam generatiónem Chriſti Matthæus, ab Abraham generatóres commémorans, quos perdúcit ad Joſeph virum Maríæ, de qua natus eſt Jeſus. Neque enim fas erat, ut ab hoc eum à conjúgio Maríæ ſeparandum putáret, quòd non ex ejus concúbitu, ſed virgo péperit Chriſtum. Hoc enim exemplo magníficè inſinuátur fidélibus conjugátis, étiam ſervátâ pari conſenſu continéntiâ, poſſe permanére vocarique conjúgium, non permixto córporis ſexu, ſed cuſtodíto mentis affectu; præſertim quia naſci eis étiam fílius pótuit ſine ullo complexú carnáli, qui propter ſolos gignendos fílios adhibendus eſt.

℟. Deus Iſrael erexit cornu ſalútis nobis in domo David púeri ſui, * Ad faciendam miſericórdiam cum pátribus noſtris, & memorári teſtamenti ſui ſancti, quod jurávit ad Abraham. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem, & non fruſtrábitur eam, * Ad faciendam. *Luc.* 1. *Pſ.* 131.

Cap. 2. *Lectio ix.*

Cum evidenter dicat Apóſtolus Paulus ex sémine David ſecundùm carnem Chriſtum, ipſam quoque Maríam

de ſtirpe David áliquam conſanguinitátem duxiſſe dubitáre útique non debémus. Cujus féminæ quóniam nec ſacerdotále genus tacétur, inſinuante Lucâ, quòd cognáta ejus eſſet Elízabeth, quam dicit de filiábus Aaron; firmíſſimè tenendum eſt carnem Chriſti ex utróque género propagátam, & regum ſcílicet & ſacerdótum, in quibus perſónis apud illum pópulum Hebræórum étiam myſtica únctio figurabátur, id eſt, chriſma, unde Chriſti nomen elúcet, tantò antè étiam illâ evidentíſſimâ ſignificatióne prænuntiátum.

℟. Fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus: * Et † Miſericórdia ejus à progénie in progénies timéntibus eum. ℣. Cogitáte per generatiónem & generatiónem, quia omnes qui ſperant in eum, non infirmantur, * Et miſericórdia ejus. Glória Patri. † Miſericórdia ejus. *Luc.* 1. 1. *Mach.* 2.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Adjuvábit eam Deus ℟. Mane dilúculo. *Pſ.* 45.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. Benedícta es tu, fília, 8.G. à Dómino Deo excelſo præ ómnibus muliéribus ſuper terram. *Judith* 13.

Ant. 3. a. Dóminus fáciens & formans te; ab útero auxiliátor tuus. *Iſ.* 44.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur qui ſit dominátor in Iſrael; & egreſſus ejus ab inítio à diébus æternitátis. *Mich.* 5.

Canticum, Incípite. *ut in Pſalterio*, 124.

Ant. 2. D. Soror noſtra es, creſcas: & poſſídeat ſemen tuum portas inimicórum ſuórum. *Gen.* 24.

Ant. 4. d. In te benedicentur univerſæ cognatiónes terræ. *Gen.* 12.

Capitulum. Rom. 15.

Erit radix Jeſſe, & qui exurget régere gentes: in eum gentes ſperábunt.

Hymnus.

Afflícta quid ploras, Sion?
Depóne cultus lúgubres:
Antíqua ceſſat ſérvitus,
Teſtáre plauſu gáudia.

Fruſtrà profundi gúrgitis
Tyrannus intentat minas:
Victus recédet, & gravi
Preſſus caténâ cóncidet.

Primis negáta ſéculis,
Pax alma terris rédditur:
María dat lætos dies,
Rerumque mutat órdinem.

Qualem, María, te canam?
O Virgo ſole púlchrior!
Hebræa quas tellus tulit,
Tu ſola vincis fílias.

Vix dum parentis in ſinu,
Jam plena vivébas Deo;
Caſtumque pectus cœperat
Ardére ſacris ígnibus.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus,
Dignam Deo, qui Vírginem
Formans, ab ortu præparas.
Amen.

℣. Semel jurávi David in ſancto meo: ℟. Semen ejus in æternum manébit. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 6. F. In me ancillâ ſuâ adimplévit Dóminus Deus noſter miſericórdiam ſuam, quam pro-

míſit dómui Iſrael. *Judith* 13.

Oratio.

DEus ineffábilis miſericórdiæ, qui primæ piácula mulíeris per Vírginem Maríam expianda ſanxiſti: da nobis Conceptiónis ejus digne ſolémnia venerári, quæ Unigénitum tuum Virgo concépit & Virgo péperit Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum; Qui tecum.

Fit Commem. de Adventu.

AD HORAS,

In fine Hymnorum, dicitur:

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Dignam Deo, qui Vírginem
Formans, ab ortu præparas.
Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Benedicta es.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

Canon proprius, ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhábita, & in Iſrael hæreditáre, & in electis meis mitte radíces.

℟. *br.* De ventre matris meæ * Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. De ventre. ℣. Spes mea * ab ubéribus matris meæ, * Allelúia. Glória Patri. De ventre. *Pſ.* 21.

℣. Tu poſſediſti, Dómine, renes meos: ℟. Suſcepiſti me de útero matris meæ. *Pſal.* 138.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Ex te mihi egrediétur.

Capitulum. Mich. 5.

DAbit eos usque ad tempus, in quo partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Prope timentes Dóminum * ſalutáre ipſíus, * Allelúia, allelúia. Prope. ℣. Ut inhábitet glória * in terra noſtra, * Allelúia. Glória Patri. Prope.

℣. Dóminus dabit benignitátem, ℟. Et terra noſtra dabit fructum ſuum. *Pſ.* 84.

AD NONAM.

Ant. 4. d. In te.

Capitulum. Judith 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Ipſe eſt Dóminus Deus tuus, * & adorábunt eum, * Allelúia, allelúia. Ipſe eſt. ℣. Vultum tuum deprecabuntur * omnes dívites plebis, * Allelúia. Glória Patri. Ipſe eſt.

℣. Pópuli confitebuntur tibi in æternum: ℟. Mémores erunt nóminis tui. *Pſ.* 44.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Officio parvo.

Ant. 2. D. SIcut lílium inter ſpinas, ſic amíca mea inter fílias. *Cant.* 2.

Ant. 4. E. Tota pulcra es, amíca mea; & mácula non eſt in te. *Cant.* 4.

Ant. 1. f. Hortus conclúſus ſoror mea ſponſa; hortus conclúſus, fons ſignátus. *Cant.* 4.

Ant. 5. C. Fons hortórum, púteus aquárum viventium,

quæ fluunt ímpetu de Líbano. *Cant.* 4.

Ant. 7. *d.* Surge, amíca mea, ſpecióſa mea; & veni. *Cant.* 2.

Capitulum. Iſ. 62.

VOcábitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominábit: & eris coróna glóriæ in manu Dómini, & diadéma regni in manu Dei tui.

Hymnus.

UT floret hortórum decus,
Candóre puro lílium;
Color tibi, flos vírginum,
Sic purus æternùm manet.

Ut ſol, decóro sídere,
Splendescit, umbræ néscius;
Sic, Virgo, nullam péctore
Admittis umbram críminis.

Ut luna, cœlos récreans,
Vincit ténebras lúmine;
Sic tota fulges, & tuum
Sic nulla nox lædit decus.

Ut unda vitro púrior,
Vultum fidélis éxhibet;
Sic mente perfectam Dei
Virgo, refers imáginem.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus,
Dignam Deo, qui Vírginem
Formans, ab ortu præparas.
Amen.

℣. Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs: ℟. In fímbriis áureis circumamicta varietátibus. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Una eſt columba mea, perfecta mea: vidérunt eam fíliæ, & beatíſſimam prædicavérunt. *Cant.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes. Fit Commem. de Adventu. Deinde ſanctæ Leocadiæ, Virg. & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus. xlj. *Oratio*, Omnípotens. xliv.

Die ix.

SANCTÆ LEOCADIÆ, Virginis & Martyris, *Commemoratio.*

Lectio iij.

LEocádia virgo Toletána, fervente Diocletiáni Imperatóris perſecutióne, à Præfecto Hispaniárum Daciáno in cárcerem detrúſa eſt. Ibi cùm prælia victoriasque beátæ Euláliæ & aliórum Mártyrum audiviſſet, póſitis in terram génibus, Deum eníxè orávit ut ejusdem glóriæ párticeps fíeret. Sed inter orandum impollútum Chriſto ſpíritum réddidit. Tres Toléti in ejus honórem erectæ ſunt Basílicæ: quarum prima ubi nata; áltera ubi paſſa; tértia verò ubi ſepulta fuit. Plures autem leguntur Synodi Toletánæ, eæque celebérrimæ hábitæ in Basílica beatíſſimæ & ſanctæ Leocádiæ, quibus interfuére Epíscopi Províncíæ Narbonenſis. Harum ſextæ præfuiſſe Selvam Archiepíscopum Narbonenſem ómnibus Hiſpaniárum Metropolitánis, étiam Bracarenſi, quin & ipſi Toletáno, teſtantur ſubſcriptiónes.

AD LAUDES, pro ejus Commem. Ant. Factus eſt. ℣. Hæréditas. *Oratio*, Omnípotens. xliv.

AD VESPERAS, fit Commem. ſanctæ Eulaliæ, Virg. & Mart. Ant. Infirma. ℣. Deus. xlj. *Oratio*, Deus, qui beátæ. *infrà.*

Die x.

SANCTÆ EULALIÆ Emeritenſis, Virg. & Mart.

Commemoratio.

Lectio iij.

Eulália virgo nóbilis apud Emerítam tunc Luſitániæ caput, cum eſſet annórum nata duódecim, furóri Daciáni Præfecti, qui chriſtiános vel ad idólis ſacrificandum, vel ad necem quærébat, à matre prærepta, aliquándiu ruri procul ab urbe delitéſcere coacta eſt. Verùm noctu fúgiens, per ínvia carpens iter, manè urbem ingréditur, & tribúnal ádiens exclámat: Quæritis Chriſtícolum genus? Adſum ipſa dæmónicis ſacris inimíca. Honóres & divítias pollicétur Prætor. Sed fruſtrà. Fruſtrà étiam gládium, feras, flammas minátur. Ad hæc nihil reſpondet puella Martyr; ſed in Tyranni fáciem ſputa jáciens, ſimulácra ſubvertit & calcat. Tunc Prætor Euláliam jubet váriis ſimul áfflci ſupplíciis. Carnífices vírginis pectus dilácerant, & latus utrumque férreis úngulis ad oſſa ſecant: mox in vúlnera faces accenſas úndique pertendunt. Ipſa voráces flammas aperto ore háuriens, puríſſimum ſpíritum ſub columbæ ſpécie emíſit. Illíus corpus Emerítæ magnâ religióne cólitur. Sanctam Mártyrem váriis inſignibusque miráculis claruiſſe réferunt ſanctus Iſidórus Hiſpalenſis, & ſanctus Gregórius Turonenſis. Eulália memória in Miſſáli Góthico-Gallicáno, quo Província Góthiæ, nunc Occitánia, ineunte ſéculo octávo utebátur, conſignáta reperítur. Antíquam verò & célebrem ejus nóminis veneratiónem in Eccléſia & Diœcéſi Agathenſi probant, tùm in públicis hujus Eccléſiæ ſupplicatiónibus ſanctæ Mártyris invocátum olim patrocínium, tùm vetus ſacellum quod intrà territórium pagi Marcelliáni étiamnùm conſpícitur, eódem in loco in quo fuiſſe Eccléſiam parochiálem ſanctæ Euláliæ dicátam, ex vetéribus manuſcriptis conſtat.

AD LAUDES, pro ejus Commem. Ant. Factus eſt. ℣. Hæréditas. xliv.

Oratio.

Deus, qui beátæ Euláliæ Vírgini & Mártyri tuæ, pro pœna glóriam, pro morte vitam, pro infirmitáte virtútem, pro paſſióne corónam tribuiſti: præſta, ut ſicut illa exultat in glória, ſic nos de tua miſericórdia gratulémur; Per.

Vesperæ de ſequenti, ut in Communi Pontificum. xvij.

Oratio, Deus, qui nos. *infrà.*

Fit Commem. de Adventu.

Poſteà ſancti Damaſi, Papæ, Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. *ut in Communi Pontificum.* xxj.

Oratio, Dírige. *infrà.*

Die xi.

In Feſto

SANCTI PAULI, primi Narbonenſis Epiſcopi.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Pontific. xvij. *additis quæ ſequuntur.*

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

[*Si transferatur hoc Feſtum, n.* 4. *Lectio ix.*

SIgna autem eos qui credi-túri ſunt, hæc ſequentur: In nómine meo dæmónia ejícient, linguis loquèntur novis, ſerpentes tollent: & ſi mortíferum quid bíberint, non eis nocébit: ſuper ægros manus impónent, & benè habébunt. Numquidnam, fratres mei, quia iſta ſigna non fácitis, mínimè créditis? Sed hæc neceſſária in exórdio Ecclésiæ fúerunt. Ut enim fides cresceret, miráculis fúerat nutrienda. Quia & nos, cùm arbuſta plantámus, támdiu eis aquam infúndimus, quouſque ea in terra jam convaluiſſe videámus; & ſi ſemel radícem fixerint, in rigando ceſſámus. Hinc eſt enim quòd Paulus dicit: Linguæ in ſignum ſunt, non fidélibus, ſed infidélibus.]

De ſancto Damaſo.

Lectio ix.

DAmaſus poſt Libérium Románus Póntifex, teſtante ſancto Ambróſio, manifeſto Dei judício electus, & tandem confirmátus eſt, dejecto in Synodo Romána Urſicíno, qui quorumdam factióne pſeudo-epiſcopus ordinátus fúerat. Hic in írritum miſit Ariminenſem conventum, in quo cathólicis ſtructa fraus, Valentis potíſſimùm & Urſátii perfídiâ; detectamque in Synodo Apollináris hæreſim primus anathémate percuſſit. Accépit litteras à Pátribus in Concílio ſecundo œcuménico Conſtantinópoli congregátis, cujus decréta pro fide rata hábuit. Priſcillianiſtas in Synodo Cæſarauguſtána ſolemni judício proſcriptos, cùm purgandæ fídei ſuæ ſpécie, Romam ad ipſum veniſſent, ne ad conſpectum quidem admíttere vóluit. Sanctum Hierónymum ad ſe vòcávit, ut eo in conſcribendis epíſtolis, & reſponſiónibus ſynodálibus uterétur. Ejus quoque juſſu idem Hierónymus novum Teſtamentum Græcæ fídei réddidit, & Pſaltérium quo Románа utebátur Ecclésia juxta Septuaginta interpretum tranſlatiónem, emendávit. Elegans in componendis vérſibus ingénium hábuit: verſu, & ſolútâ oratióne multa ſcripſit. Tandem annis octódecim in Pontificátu exactis, Theodóſio imperante, deceſſit, & viâ Ardeatínâ ſepultus eſt.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Pauli prædicatióne de infidelitátis ténebris, in admirábile Evangélii lumen transferre dignátus es; fac ut tanti Pontíficis interceſſióne crescámus in grátia & cognitióne Dómini noſtri & Salvatóris Jeſu Chriſti Fílii tui; Qui tecum vivit & regnat.

AD LAUDES, poſt Commem. de Adventu, fit Commem. ſancti Damaſi, Antiph. Sacerdótes. ℣. Salvum. xxij.

Oratio.

DIrige oves tuas, Dómine, in viam ſalútis ætérnæ, quam beáti Pontíficis Dámaſi vita cum doctrína monſtrávit;

& fac nos, eódem intercedente, ſic ejus ſúbſequi veſtígia, ut cum ipſo coronári mereámur; Per.

Die xiii.

SANCTÆ LUCIÆ, Virginis & Martyris, *Commemoratio.*

Pridiè AD VESP. Ant. Infirma. ℣. Deus. *ut in Communi.* xlj. *Or.* Intercéſſio. *infrà.*

Ex libro ſancti Adelmi Epíſcopi de láudibus ſanctæ virginitátis.

C. 23. *Lectio iij.*

SIcut Catanenſe munícipium, præ céteris Trinácriæ úrbibus, Agathæ martyrio felíciter coronátur; ita famosíſſimæ Chriſti tirúnculæ Lúciæ prærogatívâ, Syracúſæ, óppidum Sicíliæ, próſperis ſuccéſſibus ſublimantur. Quæ genitrícem prolixâ valetúdine fatigátam, & méritis Agathæ à rivo cruóris curátam, cùm alternátim confabularentur, hujuscémodi précibus interpellans: Per ipſam, inquit, te déprecor, quæ te ſervávit, ne tu mihi ſponſum nómines, nec de mea poſteritáte fructum immortalitátis inquíras; ſed ómnia quæ mihi eunti ad corruptiónis meæ auctórem hóminem moritúrum eras datúra, da mihi eunti ad integritátis meæ auctórem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum. Matre ígitur conſentiente, fit rerum repentína diſtráctio, arcárum ciſtellæ reſerantur, mancórum marſúpia replentur, ſponſália erogantur crepúndia, & cœli comparantur triclínia, ac dum carnále diſſipátur patrimónium, ſpirituále exercétur matrimónium. Verùm pro hujúsmodi negótio ſponſus iracúndiæ fácibus inflammátur. Paschááſius Conſul tribuníttiâ poteſtáte fretus, facti angóre affícitur, eò quòd Chriſti tirúncula, nec ſermónum ſeveritáte caſtigáta, nec lenónum falláci lenocínio trádita, à rígido virginitátis propóſito pénitùs inflecti váluit. Quamvìs réſtibus conſtríctam, ad deteſtábile proſtíbulum & invíſum lupánar ſcortórum trúdere niterentur Sanctam; ſed ab omni magórum máchina illæſam, & arúſpicum ſuperſtitióne incontaminátam Chriſti tutéla protexit. Poſtrémò furibundus Conſul flammívomis aſſandam tórribus trádidit, ita ut atræ picis & resínæ fomentum cum ſcintillante óleo, rogórum incéndia cumulárent. Sed hæc divínæ poteſtátis ímbribus ſopíta, dicto cítiùs tabuérunt. Igitur beáta Lúcia, ſalvo pudóris ſignáculo, & conſummáto vitæ curríiculo, glorióſum martyrii triumphum méruit, dum mucróne confoſſa, máluit purpúreum ſánguinem fúndere, quàm pretióſam pudicítiam pérdere.

AD LAUDES, pro ejus Commem. Ant. Factus eſt. ℣. Hæréditas. xliv.

Oratio.

INtercéſſio nos, quæſumus, Dómine, ſanctæ Lúciæ mártyris tuæ votíva confóveat; ut ejus ſacra natalítia & temporáliter frequentémus, & conſpiciámus ætérna; Per.

Die xxi.
In Feſto
S. THOMÆ, APOSTOLI.
Duplex-majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, exceptis quæ ſequuntur.

Pridiè ad Magníf. *Ant.* 7. a. Dixit Jeſus Thomæ: Ego ſum via, véritas, & vita; nemo venit ad Patrem, niſi per me. *Joan.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Adventu.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

THomas, qui & Dídymus, unus fuit ex duódecim quos Chriſtus è discípulis ſuis elégit & Apóſtolos nominávit. Dóminum, audítâ morte Lázari, in Judæam proficiſci volentem cùm discípuli objecto lapidatiónis perículo deterrére conarentur, dixit Thomas: Eámus & nos, ut moriámur cum eo. Cùm autem Chriſtus transitúrus ad Patrem dixiſſet discípulis, Vado paráre vobis locum; ſciscitátus Thomas quò váderet & quam iníret viam, his ab eo verbis edoctus eſt: Ego ſum via, véritas & vita; nemo venit ad Patrem, niſi per me.

Lectio v.

POſt octo à Reſurrectióne dies vidit ſtantem Dóminum in médio diſcipulórum; & qui priùs eum reſurrexiſſe non credíderat, præſentem intúitus, exclamávit: Dóminus meus & Deus meus. Erat autem cum Petro & Nathanaéle & fíliis Zebedæi, & duóbus áliis discípulis, quando manifeſtávit ſe iterùm Jeſus ad mare Tiberíadis. Poſt acceptum Spíritum ſanctum, Parthis & Medis Evangélium annuntiávit. Tum ad Indos ſe cóntulit: quibus in chriſtiána religióne erudítis, apoſtolátûs honórem martyrii corónâ cumulávit.

Lectio vj.

MAximo in honóre apud fidéles fuit; cujus plúrima olim extitére monumenta. In Indiæ loco in quo corpus ejus primùm cónditum fuit, extructum eſt monaſtérium, & templum miræ magnitúdinis, in quo Deus multis mirácúlis Apóſtoli ſui glóriam declarávit. Edeſſæ in Meſopotámia quò ejus relíquiæ tranſlátæ ſunt, ædificáta eſt Basílica inſignis, ejusque nómine dicáta; in qua propter loci ſanctitátem collectæ ſine intermiſſióne celebrabantur. Hujus ſpectandæ causâ Valens Imperátor Edeſſam profectus, cùm pulſos ex ea orthodoxos úndique in campum vicínum confluére ægrè ferret, extréma quæque licèt minátus, fruſtrà prohibére tentávit, & parátos omnes invénit ad mortem pro fide oppetendam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 20.

IN illo témpore; Thomas unus ex Duódecim, qui dícitur Dídymus, non erat

cum eis quando venit Jeſus. Et réliqua.

Homília ſancti Gregórii Papæ.

Homil. 26. in Evang. n. 2.

QUid, fratres cariſſimi, quid inter hæc animadvértitis? Numquid caſu geſtum créditis, ut electus ille discípulus tunc deeſſet, poſt autem véniens audíret, áudiens dubitáret, dúbitans palpáret, palpans créderet? Non hoc caſu, ſed divínâ diſpenſatióne geſtum eſt. Egit namque miro modo ſuperna cleméntia, ut discípulus ille dúbitans, dum in magiſtro ſuo vúlnera palpáret carnis, in nobis vúlnera ſanáret infidelitátis. Plùs enim nobis Thomæ infidélitas ad fidem, quàm fides credéntium discipulórum prófuit: quia dum ille ad fidem palpando redúcitur, noſtra mens, omni dubitatióne poſtpóſitâ, in fide ſolidátur.

n. 8. *Lectio viij.*

SIc quippe discípulum Dóminus poſt reſurrectiónem ſuam dubitáre permíſit, nec tamen in dubitatióne deſéruit; ſicut ante nativitátem ſuam habére Maríam ſponſum vóluit, qui tamen ad ejus núptias non pervénit. Nam ita factus eſt discípulus dúbitans & palpans, teſtis veræ reſurrectiónis, ſicut ſponſus matris fúerat cuſtos integérrimæ virginitátis. Palpávit autem, & exclamávit: Dóminus meus & Deus meus. Dicit ei Jeſus: Quia vidiſti me, Thoma, credidiſti. Cùm Paulus Apóſtolus dicat: Eſt autem fides ſperandárum ſubſtántia rerum, argumentum non apparéntium; profectò liquet quia fides illárum rerum argumentum eſt, quæ apparére non poſſunt. Quæ étenim appárent, jam fidem non habent, ſed agnitiónem.

n. 9. *Lectio ix.*

DUm ergo vidit Thomas, dum palpávit, cur ei dícitur: Quia vidiſti me, credidiſti? Sed áliud vidit, áliud crédidit. A mortáli quippe hómine divínitas vidéri non pótuit. Hóminem ergo vidit, & Deum confeſſus eſt dicens: Dóminus meus, & Deus meus. Videndo ergo crédidit, qui conſiderando verum hóminem, hunc Deum quem vidére non póterat, exclamávit. Lætíficat valdè quod ſéquitur: Beáti qui non vidérunt, & credidérunt. In qua nimírum ſenténtia nos ſpeciáliter ſignáti ſumus, qui eum quem carne non vídimus, mente retinémus. Nos ſignáti ſumus, ſed ſi fidem noſtram opéribus ſéquimur. Ille étenim verè credit, qui exercet operando quod credit.

Ad Benedictus. *Ant. 6.* F. Vide manus meas, & affer manum tuam, & mitte in latus meum; & noli eſſe incrédulus, ſed fidélis. *Joan. 20.*

Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, beáti Apóſtoli tui Thomæ ſolemnitátibus gloriári; ut ejus ſemper & patrocíniis ſublevémur, & fidem cóngruâ devotióne ſectémur; Per Dóminum noſtrum Jeſum

Chriſtum Filium tuum, qui tecum, &c.

Fit Commem. de Adventu.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Quia vidiſti me, Thoma, credidiſti: beáti qui non vidérunt, & crediderunt. *Joan.* 20.

Pro Commem. de Adventu, Ant. O. ℣. & Orat. Dominicæ præcedentis.

¶ *Officia Feſtorum quæ deinceps usque ad diem ſecundam Januarii in Calendario ſequuntur, habentur in Proprio de Tempore.*]

FESTA JANUARII.

DIE II.

OCTAVA S. STEPHANI.

Duplex-majus.

Omnia ut in die Feſti, 219. exceptis quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria in toto Officio.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Nativ. S. Steph.

Lectio iv.

SI in perſecutióne conſtitútos Mártyres futúræ beatitúdinis præmia non conſolarentur*, quando illa de diverſis paſſiónibus ſupplícia ſuſtinérent? Si beátus Stéphanus ſub imbre lápidum conſtitútus, futúra præmia non cogitaſſet, quómodò illam grándinem pertuliſſet? Sed illíus præceptum geſtábat in ánimo, cujus præſéntiam cernébat in cœlo; & ad eum flagrantíſſimo amóre ſuſpenſus, carnem quantóciùs relínquere, & ad ipſum cupiébat advoláre: nec mortem jam timébat, quia Chriſtum, quem pro ſe occíſum ſciébat, viventem vidébat, ac per hoc feſtinábat étiam ipſe mori pro illo, ut víveret cum illo. Quid enim víderit beatíſſimus Martyr in íllo agóne conſtitútus, recólitis ſine dúbio verba ejus: Ecce, inquit, vídeo cœlos apertos, & Chriſtum ſtantem à dextris Dei. Jeſum ſtantem vidébat: ídeò ſtabat, & non cadébat; quia ſtans ſursùm & deorsùm certantem déſuper ſpectans, invictas míliti ſuo vires, ne cáderet ſuggérebat. Ecce, inquit, vídeo cœlos apertos. Beátus homo cui cœli patébant. Sed quis cœlum apéruit? Ille de quo in Apocalypſi dícitur: Qui áperit, & nemo claudit; claudit, & nemo áperit.

Lectio v.

QUando Adam de paradíſo ejectus eſt, poſt illud primum nefandumque peccátum, contrà humánum genus clauſum eſt cœlum, poſt paſſiónem Chriſti latro primus

primus intrávit, póſteà Stéphanus apertum vidit. Quid mirámur? Quod fidéliter vidit, fidéliter indicávit, & violenter inváſit. Eía, fratres, ſequámur eum. Si enim ſéquimur Stéphanum, coronábimur. Máximè autem ſequendus & imitandus eſt nobis in dilectióne inimicórum. Noſtis enim quia frequéntium inimicórum congregatióne circúmdatus, cum crebris hinc & illinc ſaxórum ictibus tunderétur, plácidus & intrépidus, mitis & lenis inter lápides à quibus occidebátur, intuens illum pro quo occidebátur, non ait, Dómine, júdica óbitum meum, ſed àccipe ſpíritum meum. Non ait, Dómine Jeſu, víndica ſervum tuum, quem vides iſto ſupplício mortis addictum; ſed, Ne ſtátuas illis hoc peccátum.

Lectio vj.

PErſiſtens ergo beatíſſimus Martyr in teſtimónio veritátis, & caritátis ardens ſpíritu, ſicut noſtis, pervénit ad glorioſíſſimum finem; & qui vocátus ad finem perſeverávit, in fine quod vocabátur adeptus eſt, ſui nóminis glóriâ Stéphanus perductus eſt ad corónam. Quando ergo beátus Stéphanus pro Chriſto primus ſánguinem fudit, quaſi coróna proceſſit de cœlo, ut eam ſúmerent ſequentes in præmio, qui præcedentis virtútem imitarentur in prælio. Implevérunt póſtmodùm terram crebra martyria. Quicumque póſteà ſánguinem pro Chriſti confeſſióne fudérunt, impoſuérunt corónam illam cápiti ſuo, & eam ſecutúris íntegram ſervavérunt. Et modò, fratres, de cœlo pendet: Quiſquis eam concupíerit, ad eam velóciter volábit; & ut ſanctitátem veſtram bréviter atque evídenter hortémur, multis non opus eſt verbis: ſequátur Stéphanum quicumque desíderat corónam.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 23.

IN illo témpore; Dicébat Jeſus Scribis & Phariſæis: Ecce ego mitto ad vos Prophétas, & Sapientes, & Scribas; & ex illis occidétis. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

Comment. in Matth. c. 24.

QUi Prophétas cum graviſſimo píaculo occíſos fateantur, quâ véniâ Chriſtum qui Prophetárum ſcopus eſt condemnábunt: cùm ea quæ deteſtentur, étiam multiplicáto facínore perfíciant? Atque ídeò & ſerpentes, & viperína generátio ſunt, quia menſúram paternæ voluntátis implébunt. Et quómodò effúgient judícium, deteſtantes cædem Prophetárum, & uſque ad crucis mortem Dóminum perſequentes? A quibus propter Apóſtolos, qui de futurórum revelatióne prophétæ ſunt, & de Chriſti agnitióne ſapientes, de legis intelligéntia ſcribæ, cæſos, lapidátos, crucifixos, & à civitátibus in

civitátes fugátos, omnis ſanguis juſtórum ab Abel uſque ad Zachariam redundávit: ut quibus obedítum ſi fuiſſet, propriórum críminum eſſet vénia præſtanda, ab his ob eoſdem interemptos pœna, in eos qui perémerint, paternórum facinórum congererétur.

Lectio viij.

JErúſalem, Jerúſalem, quæ intérficis Prophétas, & lápidas eos qui ad te miſſi ſunt! Inter multa objurgatiónum génera, ſemper miſericórdiæ ſuæ proteſtátur affectum, cujus hinc omnis queréla eſt, quod régredi in ſalútem quam præſtábat abnúerint. Occíderant enim Prophétas, & ad ſe miſſos lapidáverant. Jerúſalem! In civitátis nuncupatióne habitántium fácinus oſténditur. Et ídcircò Abel ſanguis & Zacharíæ, in hanc horum poſteritátem ventúrus oſténditur: quia jam in his hábitans Chriſtus & prædicans, erat paſſus.

Lectio ix.

QUod ſi ei créditum fuiſſet, non ſolùm extra pœnam necis Prophetárum, credéntium fides foret; ſed illam ipſam Domínicæ paſſiónis ſenténtiam eſſet vénia conſecúta. At verò cùm nec poſt reſurrectiónem créditum ei fúerit, étiam últio ab his Abélis & Zacharíæ exposcétur. Quamvis enim corpóreus hæc loquátur, & opem univerſis homo repertus exhíbeat; frequenter tamen congregáre eos vóluit prædicatiónibus Prophetárum. Sed fruſtrà hunc impendit affectum & inceſſum. Tanquam gallína cóngregans pullos ſuos, continénter eos ſub alis ſuis vóluit: terréna vidélicet nunc doméſtica avis factus, quodam córporis ſui tanquam alárum operimento, calórem, ut pullis ſuis, vitæ immortális indulgens, & in volátum velut novâ generatióne prodúcens.

[*Si ſit Dominica loco præcedentis Lectionis, ponitur Evangelium cum Homilia Dominicæ inter Circumciſionem & Epiph. ut in Proprio de Tempore.*]

AD LAUDES & Horas, ut in die Feſti, 225.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui primítias Mártyrum in beáti Levítæ Stéphani ſánguine dedicaſti: tríbue, quæſumus, ut pro nobis interceſſor exiſtat, qui pro ſuis étiam perſecutóribus exorávit Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum; Qui tecum.

Canon ad calcem ſecundùm diem menſis.

AD VESPERAS, Ant. Ego replétus ſum. *cum reliquis de Laudibus in die Feſti*, 225. *Capit. Hymn.* ℣. *& Ant. ad* Magníficat, *ut in II. Veſperis Feſti*, 228. *Oratio*, Omnípotens. *ſuprà.*

Fit Commem. ſanctæ Genoveſæ, Virginis, Ant. Complácuit Dómino in te: & gaudébit ſuper te Deus tuus. *Iſ.* 62.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam: ℟. Oblivíſcere pópulum tuum, &

domum patris tui. *Pſal.* 44.

Oratio, Effunde. *infrà.*

Ad Completorium, *Ant. ad Pſalm.* & *ad* Nunc dimittis, *ut in Feſto.* (227).

DIE III.

In Feſto

SANCTÆ GENOVEFÆ, Virginis.

Semiduplex.

Omnia de Communi Virginum, exceptis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

GEnovéfa in agro Pariſienſi nata, magno virtútis ſplendóre à téneris annis cláruit. Germánus Autiſſiodorenſis in Británniam transmiſſúrus, ut Pelagiánæ hæreſis relíquias profligáret, Genovéfam vidit, & Deo caram, ac vitæ ſanctitáte illuſtrem fore præſéntiens, Eccléſiam frequenti pópulo ingreſſus, puellæ manus impóſuit, & veſpertínos inter Pſalmórum concentus vírginem deſignávit; quæ poſt áliquot annos à Felíce Pariſiórum Epíſcopo in vírginem conſecráta eſt. Poſtrídie nummum æreum ſigno crucis inſignítum vírgini dedit ſanctus Germánus, præcepitque ut collo appenſum geſtáret, nec ullis deinceps monílibus, quæ ſponſæ Chriſti non convéniunt, ornári ſe paterétur. Plúrima prophético ſpíritu edíxit; atque imprímis Lutétiam urbem, óppidis áliis munitióribus ſubverſis, ab Attila Hunnórum rege detrimenti nihil paſſúram. Rei veritátem probávit eventus. Graſſante deinde fame, magnâ frumenti cópiâ innúmeros páuperes abundè ſuſtentávit.

Lectio iij.

VAriis impetítam calúmniis Germánus in Británniam íterùm profectúrus, conſolátus eſt, hábitâque ad pópulum oratióne, vírginis laudes & ſanctitátem vindicávit. Ab anno ætátis décimo quinto ad quinquagéſimum usque, Domínicâ tantùm die & quintâ Fériâ jejúnio ceſſávit, ſumpto pane hordeáceo, ac módico pulmento. Poſt id tempus, ſuadéntibus Epíſcopis, quibus non obtemperáre nefas putábat, piſcículis & lacte victitávit. Miraculórum dono & multitúdine excélluit. Neque verò intra Gálliæ límites tanta virtus continéri pótuit. Símeon ille Stylites, audítâ tot miraculórum famâ, ejus ſe précibus vóluit commendátum. Ad annos octoginta in Chriſti ſervitúte conſénuit. Lutétiæ ſepulta eſt in Baſílica ſanctórum Apoſtolórum Petri & Pauli, ipſius Genovéfæ nomen deinde ſortíta.

Oratio.

EFfunde ſuper nos, Dómine, ſpíritum agnitiónis & dilectiónis tuæ, quo ancillam tuam Genovéfam implevíſti; ut ſédulâ ejus imitatióne tibi ſíncerè obſequentes, fide tibi & ópere placeámus; Per Dóminum.

¶ *Ab hac die usque ad Præſent. Domini, exceptis Feſtis Annualibus & Solemn. & eorum Octavis, fit Commem. de Virgine Deipara, ut ſequitur.*

AD LAUDES, *Antiph.* Péperit María filium ſuum primogénitum, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

℣. Homo natus eſt in ea: ℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti; quæſumus, Dómine, ut ejusdem Dei Genitrícis interc[illegible], & in illo renaſci, [illegible] myſtérii frúctum j[illegible] in nobis conſerváre mer[illegible]mur; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum.

In ℣℟. *Horar. duplex* Allelúia, *usque ad Epiphaniam.*

AD VESPERAS, *pro Commem. de Virgine Deipara.*

Ant. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. Quin imò, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11.

℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Oratio, Beáta témpora. *ut ſuprà.*]

Vesperæ à Capitulo de ſequenti, ut in Communi Doctorum, xxiij. *Oratio*, Excita. xxvij.

Fit Commem. ſanctæ Genovefæ, *Ant.* In reſurrectióne. ℣. Vírgines. xlvj. *Oratio*, Effunde. *ſuprà.*

Ultimò, de Virg. Deipara, ut ſuprà.

Die iv.

In Feſto

SANCTI BASILII MAGNI Cæſaréæ Epiſcopi, & Eccleſiæ Doctoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi Doctorum, exceptis quæ ſequuntur.

Lectio ij.

BAſílius Cæſaréæ in Cappadócia natus, propter doctrínæ & morum excelléntiam cognomento Magnus, cùm Cæſaréæ & Bizántii lítteris óperam dediſſet, Athénas venit; ubi cum Gregório Theólogo ſanctæ amicítiæ fœdus íniit. Reverſus in pátriam, cùm ſanctæ Macrínæ Vírginis ſoróris ſuæ consílio, mundo renuntiáre ſtatuiſſet, in Ægyptum, Paleſtínam, Cœleſyriam & Meſopotámiam iter fecit, ſolitários inviſúrus. Deinde in erémum Ponti ſeceſſit: ubi cóndito monaſtério, & collocátis juxta Anachorétas Cœnobitis, monáſticas régulas conſtítuit. Tum ab Eusébio Cæſaréæ in Cappadócia Epíſcopo Présbyter, licèt invítus, conſecrátur. Ob cujus póſteà malévolum in ſe ánimum iterùm in Ponti ſolitúdinem ſe recépit: unde Cæſaréam revocátus eſt aliquantò pòſt, ut Eusébium in perſecutióne Valentis Imperatóris Ariáni laborantem, in Eccléſiæ adminiſtratióne adjuváret. In ſumma annónæ caritáte páuperes Cæſaréæ in unum coactos ſuſtentávit, ſuis étiam mánibus cibos miniſtrans, quos verbi divíni pábulo condiébat. Eusébio inter

manus ejus defuncto, anniſente Gregório Gregórii Nazianzéni Patre, ſubrogátus eſt, & anno trecentéſimo ſeptuagéſimo ante autumnum ordinátus.

Lectio iij.

VAlente íterùm in Cathólicos ſæviente, Modeſtum ejus præfectum extréma ſibi minitantem tantâ libertáte repreſſit, ut pertérritus ille díxerit: Nemo me ad hanc usque diem ita allocútus eſt. Cui Basílius: Neque enim forſan in Epíſcopum incidiſti. Admirátus tantam ánimi fortitúdinem Modeſtus, Valentem adit: Imperátor, inquit, ab hujus Eccléſiæ Antíſtite victi ſumus: minis ſupérior eſt, ſermónibus firmior, & verbórum blandítiis fórtior. Cùm ígitur Valens, inſtántibus Ariánis, Basílium relegáre ſtatuiſſet, & jam exílii decreto eſſet ſubſcriptúrus, manum ejus Deus mirabíliter inhíbuit. Modeſtum, ingraveſcente morbo, ut ſibi ignóſceret deprecantem, ſanitáti reſtítuit. Eccléſiæ Orientális ab Ariánis vexátæ, & Antiochéno diſsídio ſciſſæ, calamitátibus permótus, egit apud ſanctum Athanáſium, & álios Orientis Epíſcopos, ut auxílium ipſi ab Occidentálibus Epíſcopis poſtulárent. Mónachis leges ſanctíſſimas, totíque Eccléſiæ probátas póſuit. Nihil propter labóres contínuos de vitæ auſteritáte remíſit. Stratus erat humi léctulus: aſſíduæ vigíliæ, panis & ſal pro obſónio, & aqua pro potu. Ex qua vivendi ratióne, graves morbos contraxit; quibus confectus, óbiit primâ die Januárii, has inter voces: In manus tuas, Dómine, commendo ſpíritum meum. Illi paulò poſt óbitum, conſecrátum feſtum diem refert ejus frater ſanctus Gregórius Nyſſénus.

Oratio, Excita xxvij.

Fit Commem. de Virgine Deipara, ut ſuprà, 420.

AD VESP. ℟ *Commem. ſancti Simeonis Stylitæ, Ant.* Reliquiſti. ℣. In umbra. *ut in Communi Monachorum*, xxix. *Oratio*, Omnípotens, xxxiij.

Ultimò, de Virg. Deipara, ut ſuprà, 420.

DIE V.

S. SIMEONIS STYLITÆ,

Commemoratio.

Lectio habetur in Proprio de Tempore, 276.

DIE VIII.

SS. JULIANI & BASILISSÆ, Martyrum,

Commemoratio.

Lectio habetur in Proprio de Tempore, 295.

DIE X.

S. PAULI, EREMITÆ,

Commemoratio.

Lectio habetur in Proprio de Tempore, 298.

DIE XIV.

In Feſto

S. HILARII, EPISCOPI, & Eccleſiæ Doctoris.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCT. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Hilárius Pictávis in Gállia Aquitánica nóbili génere natus, doctríná & eloquéntiâ excélluit. Ætáte matúrâ in cathólica conſubſtantiális Trinitátis fide renátus, hanc ita dídicit ac ténuit, ut áliter crédere ſe nec poſſe, nec velle conſtanter aſſéreret. Adhuc láicus & uxorátus à cathólicæ religiónis hóſtibus abhorrébat. Electus Pictavórum Epíſcopus, quo témpore terróribus, bonórum ſpoliatióne, aliâque omni ſævítiâ Conſtántius Cathólicos vexábat, niſi ad Ariánas partes transírent, Hilárius tanquam firmíſſimum murum Ariánis ſe fórtiter oppóſuit, & à Saturníni Arelatenſis, Urſácii & Valentis communióne ſe unà cum Gallicánis Epíſcopis ſejunxit. Itaque multis expetítus insídiis, tandem ejuſdem Saturníni factióne ad Biterrenſem Synodum ire compulſus, cùm vel impietátis, vel exílii necéſſitas imponerétur; exſílium amplexus, de ipſa Synodo in Phrygiam relegátus eſt, ubi duódecim libros de Trinitáte ſcripſit. Quarto exílii anno, cùm Conſtántius Imperátor Concílium apud Seleúciam Isáuriæ urbem convocaſſet, quo témpore celebrabátur in Occidente Ariminenſis Synodus, dicto Concílio adeſſe compulſus eſt Hilárius. Illîc interrogátus quæ eſſet Gallórum fides, expóſitâ fide ſuâ juxta ea quæ à Pátribus Nicænis conſcripta fúerant, Occidentálibus perhíbuit teſtimónium, eoſque à Sabelliánæ hæréſeos criminatióne vindicávit.

Lectio v.

Solúto Concílio, Legátos ejus decem Conſtantinópolim ſecútus, per ſcelus victos Seleucienſis Synodi Epiſcopos, Ariminenſes verò per fraudem deceptos advertit. In tanto fídei discrímine popoſcit Imperatóris audiéntiam, ut de fide coram adverſáriis disceptáret. Id annuente Conſtántio, libellum edit, quo Arianórum impietátem, deluſamque fraude ac mendáciis Príncipis religiónem oſtendens, enixè rogat ut nutantis fídei integritátem reſtítuat. Sed Arianórum factiónibus effectum eſt, ut quaſi discórdiæ ſeminárium, & perturbátor Orientis, manente tamen exílii pœnâ, redíre ad Gállias juberétur. Antequàm verò ſe itíneri accíngeret, de Orientálium Antíſtitum céleri reſipiscéntiâ cértior factus, lítteras quas ſtatim ab ipſis accéperat, ante ſe præmittendas ad Gallos Epíſcopos indicávit; ut per eas edocti, Ariminenſes legátos à ſua communióne contínuò removérent, & frátribus per Orientem exulántibus, quòd Uſiæ vocábulo conſtanter uterentur, quamprimùm ſubveníren. His acceptis lítteris, Synodus apud Paríſios congregátur; in qua, ex mente Hilárii qui à Pátribus fidélis Domínici nóminis prædicátor appellátur, abrogátis Ariminenſis Synodi geſtis, ejus

legáti totíus fraudis architecti, communiónis exſortes declarantur, pax adímitur erróris consórtibus, & cum Orientálibus ſancítur; ſuffecti dénique ſédibus exulántium intrà Gállias proſcribuntur.

Lectio vj.

INtéreà Hilárius permenſus orbem penè terrárum, dum redit in Gállias, Romam venit; eòque ſanctus Martínus ex ora maris Ligúſtici, illi ut occúrreret, acceſſit: ſed cùm eum jam præteriiſſe audíret, ad Gállias usque ſecútus eſt. Tunc Galliárum Eccléſia, ut ait ſanctus Hierónymus, Hilárium de prælio revertentem complexa eſt: qui per frequentes Synodos & Epíſtolas in id totus incúbuit, ut detectâ Ariminenſis Synodi fraude, ea quæ ibi geſta fúerant, ab ómnibus tandem Epíſcopis damnarentur, & ſic Galliæ ab hæreſis contagióne ſervarentur; fruſtrà conſuétas artes opponente Saturníno, qui propter hæreſim, & ália nefanda crímina ab Eccléſia ejectus eſt. In Itália quoque & Illyrico inſtaurandis Eccléſiis cum ſancto Eusébio Vercellenſi, natúrâ lénior, & ad perſuadendum áptior, allaborávit Hilárius. Medioláni Auxéntium Ariánum in pública disputatióne coégit ut Chriſtum verum Deum profiterétur. Sed cùm Auxéntii, qui captióſo fídei libello Valentiniánum Imperatórem decéperat, dolis obsíſteret; Mediolàno pulſus, quod ibi geſtum eſſet, ſcriptâ ad omnes orthodóxos epíſtolâ, expóſuit. Demum innúmeris ad cathólicam fidem tuendam labóribus perfunctis, multisque éditis miráculis conſpícuus, óbiit Pictávis circa annum trecentéſimum ſexagéſimum octávum, Valentiniáno & Valente regnántibus. Quos ſcripſit libros, inoffenſo pede decurri poſſe teſtátur ſanctus Hierónymus.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 10.

IN illo témpore; Circumdedérunt Jeſum Judæi, & dicébant ei: Quo usque ánimam noſtram tollis? Si tu es Chriſtus, dic nobis palam. Reſpondit eis Jeſus: Loquor vobis, & non créditis. Et réliqua.

Homília ſancti Hilárii Epíſcopi.

Lib. contr. Conſt. Aug.

TEmpus eſt loquendí, quia jam prætériit tempus tacendi. Clament paſtóres, quia mercenárii fugérunt. Ponámus ánimas pro óvibus; quia fures introiérunt, & leo ſæviens círcuit. Ad martyrium exeámus, & commoriámur Chriſto, ut Chriſto conregnémus. Ultériùs enim tacére diffidéntiæ ſignum eſt, non modéſtiæ rátio; quia non minus perículi eſt ſemper tacuiſſe, quàm numquam. Ego, fratres, ut mihi omnes qui me vel áudiunt, vel familiaritáte cógnitum habent, teſtes ſunt, graviſſimum fídei periculum longè ánteà prævidens, quinto abhinc anno à Saturníni, &

Urſácii, & Valentis communióne me cum Gallicánis Epíſcopis ſeparávi, indultâ céteris consórtibus eórum reſipiſcendi facultáte: atque exinde toto hoc témpore in exílio detentus, neque decedendum mihi eſſe de Chriſti confeſſióne decrévi, neque honeſtam áliquam ac probábilem ineundæ unitátis ratiónem ſtátui reſpuendam. Nunc mihi non ália ad dicendum cauſa quàm Chriſti eſt, cui & hoc débui quọd usque nunc tácui, & ex réliquo me intélligo debére ne táceam.

[*Si Feſtum transferatur, ex ſequenti Lectione duæ fiunt, diviſione factâ ad * aſteriſcum.*]

Lectio viij.

Atque útinam illud pótius, omnípotens Deus & universórum creátor, ſed & unius Dómini noſtri Jeſu Chriſti Pater, ætáti meæ & témpori præſtitiſſes, ut hoc confeſſiónis meæ in te atque in Unigénitum tuum, miniſtérium Neroniánis Decianisve tempóribus expleſſem! Nec ego per miſericórdiam Dómini, & Dei fílii tui Jeſu Chriſti calens Spíritu ſancto, equúleum metuiſſem; nec ignes timuiſſem, nec crucem, & fragmenta crurum meórum vitaſſem, nec profundum maris trepidaſſem. Pugnarémus enim palàm & cùm fidúcia contra negantes te, contra torquentes, contra jugulantes; & nos pópuli tui tanquam duces ſuos ad confeſſiónis religiónem intelligéntiâ perſecutiónis públicæ, comitarentur. * Nunc pugnámus contra perſecutórem fallentem, contra hoſtem blandientem. Sed me ipſe Unigénitus Deus quem in me perséqueris, admónuit ne tibi créderem, neque me hoc fallax in te ementitúmque nomen illúderet. Vide tu, ſi præferens nomen Dómini in verbis, voluntátem efficias Dei Patris in rebus. Clamat ille: Hic eſt Fílius meus dilectus; & tu decernis non eſſe Fílium, neque eſſe Patrem, ſed adoptiónis nómina. Clamat Fílius: Ego & Pater unum ſumus, & opéribus meis crédite, quia Pater in me, & ego in Patre: tu Chriſtum objurgas veritátis, tu Patrem árguis profeſſiónis, & orbem terræ profánâ ſimultáte committis, negans hoc de Deo quod ipſe de ſe profeſſus eſt.

De ſancto Felice,

Lectio ix.

Felix, Présbyter Nolánus, à Máximo Epíſcopo, qui declinandæ perſecutiónis cauſâ, juxta Dómini præceptum ſecéſſerat, paſcendi gregis curam ad tempus accépit. Quo múnere dum fúngitur, ab iis qui Pontíficem quærébant, conjícitur in cárcerem: ſed ab Angelo eductus, Máximum in monte latitantem adit, exánimem penè & humi jacentem érigit, uvâ divínitùs repertâ refocillat, revectúmque húmeris commendat ánui quæ ſola ex Præſulis famulítio ſupérerat. Felix domum reverſus, in ea látuit, donec pax Eccléſiæ redderétur. Exortâ rurſus perſecutióne, ab iis étiam qui

eum quærébant ad necem, concionantemque audiébant & alloquebantur, agnosci non pótuit; atque inter dírutos paríetes per anguſtum ingreſſus eſt áditum, quem repentè ex rúdere córruens agger præclúſit; & aránea ſic telis obtexit, ut némini recentis látebræ ſuſpício relicta ſit. In ſicca deinde ciſterna ſex menſes delitescentem Chriſtus miniſtério cujuſdam mulíeris mirabíliter pavit. Fínitâ tandem perſecutióne, oblátum ſibi poſt Máximi mortem episcopátum conſtanter recúſans, obtínuit ut Quinto deferrétur, qui ſeptem ante ſe diébus Présbyter fúerat ordinátus. Quintus dignitáte major Felícem ut ſanctitáte potiórem ſemper obſervávit, eique prædicandi munus injunxit. Céterùm Felix paupertátem exímiè cóluit: nec prædia ampliſſima in perſecutióne proſcripta vóluit repétere; ſed tribus terræ jugéribus, iiſque conductis, & hórtulo próprii juris contentus, labóre mánuum victum quærébat, parte frúctuum paupéribus erogátâ. Tot virtútibus inſignis migrávit in cœlum: ejuſque ſepulcrum crebris nobilitátum eſt miráculis.

Oratio.

PRoſit nobis, Dómine, beáti Pontíficis Hilárii feſtíva ſolémnitas; ut ſicut conſubſtantiális tibi Verbi fidem per univerſas Gállias ſervávit illæſam; ita nos, ejus intercesſióne, in eádem fide ſtábiles, ipſi ſoli ſemper Verbo vivámus Fílio tuo Dómino noſtro; Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum.

Fit Commem. ſancti Felicis, Presb. Ant. Ubi ſum ego. ℣. Sacerdótes. (xxxij).

Oratio.

EXcitâ in Ecclésia tua, Dómine, chriſtiánæ paupertátis ſpíritum, quem ſanctus Présbyter Felix tui nóminis confeſſor religiósè cóluit, ut ejus intercedéntibus méritis, promiſſa paupéribus ſpíritu præmia felíciter conſequámur; Per Chriſtum.

Ultimò, de Virg. Deipara, ut ſuprà, 420.

AD VESP. fit Commem. ſancti Sulpitii, Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus. *ut in Communi Pontificum.* xviij. *Oratio*, Deus fidélium. xxj.

Deinde ſancti Mauri, Ant. Egrédere. ℣. Potens. xxix. *Oratio*, Da nobis. xxxij.

Ultimò, de Virgine Deipara, 420.

DIE XV.

In Feſto

S. SULPITII, EPISCOPI.

Semiduplex.

Lectio iij.

SUlpítius, à púero pietáti déditus, cùm Ecclésiis & Monaſtériis conſtruendis, ac misericórdiæ opéribus eſſet intentus; ab Auſtregíſilo Bituricenſi Epíscopo ad Diaconátum promótus eſt, ut in Ecclésia officium docendi exercéret. Présbyter factus, à Clotário ſecundo poſtulátus eſt, ut in ejus caſtris Abbátis officio fungerétur; regemque ipſum morbo graviſſimo labó-

rantem, ſeptem diérum oratióne & jejúnio, ſanitáti reſtítuit. Auſtregíſilo ſucceſſor datus, óptimi Præſulis partes implévit. Diœcesánas ſæpè Synodos, interdum étiam Provinciáles celebrávit. Judæos omnes in Biturígibus degentes, ad Chriſti fidem addúctos, baptizávit. Cùm ad Eccléſiam noctu oratiónis causâ veníret, non antè recedébat, quàm Pſalmórum librum íntegrum recitaſſet. Indícto trídui jejúnio, ſuis précibus obtínuit à Dagoberto ut vectígal insólitum quod plebi Bituricenſi impoſúerat, abrogáret. Sedit in Concílio Remenſi ſub Sonnátio Epíſcopo. Coadjutórem ſibi in ſenectúte ex conſenſu regis Volfolendum cooptávit; tuncque totum ſe dedit levandis & inſtruendis paupéribus. Plenus tandem diérum, quiévit in Dómino die décimâ séptimâ Januárii, circa annum ſexcentéſimum quadragéſimum quartum; & in urbe Bituricenſi ſepultus eſt. Translátio autem córporis ejus décimo octávo Calendas Februárias facta légitur: unde hæc dies in véteri Eccléſiæ Agathenſis Calendário ſancti Sulpítii veneratióni aſſignáta.

De ſancto Mauro.

Lectio iij.

Maurus Diáconus, qui à multis séculis, ut ex libro miraculórum ſancti Benedícti conſtat, is créditus eſt quem juſſu ejusdem Patris Benedícti ſuper aquas cucurriſſe ut púerum Plácidum eríperet, narrat in Diálogis beátus Gregórius; cùm in Gálliam veniſſet, Glannofolienſe monaſtérium in Andegavénſium ſolo ad Lígerim ſub título Salvatóris conſtruxit. Cœnóbium illud Theodebertus Auſtraſiórum rex, ejusque ſucceſſor Theodevaldus ac Clotárius primus multis prædiis locupletárunt. Cùm autem Maurus annis plúribus Mónachos ibi ſanctíſſimè rexiſſet, ſuffecto in locum ſuum Bertulfo, ábiit ad Dóminum; & in ea è quátuor monaſtérii Basílicis quæ ſancti Martíni dicebátur, ſepultus eſt, ad auſtrálem altáris partem. Anno autem Dómini octingentéſimo quadragéſimo quinto, Mártii die duodécimâ, oſſa ejus inde ſubláta, ad partem orientálem, ponè ſcílicet altáre in arca férrea cóndita ſunt. Tumque in túmulo membránula vetuſtíſſima inventa eſt, hæc verba cóntinens: Hîc requiescit corpus Mauri Mónachi & Levítæ, qui témpore Theodeberti regis in Gálliam venit, & octávo décimo Calendárum Februariárum migrávit à século. Vigéſimo poſt translatiónem hanc anno, corpus idem propter Normannórum incurſiónem, ad Pagum Sagienſem, inde poſt annum in Burgúndiam, tandem jubente Cárolo Calvo, ad monaſtérium Foſſatenſe agri Pariſienſis ad Mátronam flúvium illátum eſt.

Oratio, Deus, fidélium. xxj.

Pro Commem. ſancti Mauri, Abbatis. Ant. Ecce ego. ℣. Veníte. *Oratio*, Da nobis. xxxij

Ultimò, de Virgine Deipara, 420.

DIE XVII.

In Feſto

S. ANTONII, ABBATIS.

Semiduplex.

Pridiè VESPERÆ *de Pſalterio; à Capit. de Communi Abbatum.* xxviij.

Poſt Hymn. Felíces. ℣. Potens. *Ant.* Egrédere. xxix. *Oratio*, Deus, cujus verbo. *ut infrà.*

Fit Commem. de Virgine Deipara, 420.

Lectio ij.

ANtónius, nóbilis Ægyptius, cùm circa annum ætátis vigéſimum ingreſſus Eccléſiam, ex Evangélio audiiſſet: Si vis perfectus eſſe, vade, vende ómnia quæ habes, & da paupéribus; tanquam ea ſibi dicta eſſent, ampliſſima quæ habébat prædia partítus eſt inter vicános, totiusque vénditæ ſuppelléctilis prétium paupéribus erogávit, ac primùm receſſit haud procul à vico ſuo, ubi rebus ómnibus abdicátis, non déſtitit ex labóris emolumento aſſuétis eleemóſynis páuperes fovére, non áliud ſibi ſervans ad victum quàm unde panem émeret, quo non ante ſolis occáſum veſcebátur, adhíbito tantùm ſale ad condimentum, & aquâ ad ſitim temperandam. Arctióris poſthàc ſolitúdinis deſidério, in monumento occlúſus remanſit, familiári cuídam mandans ut panem ſibi ſtatútis diébus afferret. Anno ætátis trigéſimo quinto erémum pétiit, unde poſt annos propè viginti, Spíritûs ſancti impulſu, éxiit, ut Cœnobítas moderarétur. Sæviente deinde Maximíno, martyrii deſidério flagrans, Mártyres usque ad Alexandríam, quò ducebantur, ſecútus eſt. Sed cùm votis non reſpondéret ſucceſſus, finítâ perſecutióne, in cœnóbium rédiit.

Lectio iij.

TAntam ſui veneratiónem ſenſim ubíque concitávit Antónius, ut ab ipſis Gentílibus homo Dei nuncuparétur. Magnum Athanáſium ab Ariánis penè oppreſſum crebrò inviſit. Ejus grátiâ ad Conſtantínum non ſemel ſcripſit. Ab hæreticórum congreſſu ſemper abſtínuit. Ariános ejus auctoritáte ſe tuentes, público ſermóne damnávit. Dæmones, quorum conflíctibus jam inde ab adoleſcéntia frequenter laceſſitus fúerat, vicit ſemper ac fugávit; ac docens quibus armis illi ſuperarentur: Mihi crédite, dicébat, fratres; pertimeſcit ſátanas piórum vigílias, oratiónes, jejúnia, voluntáriam paupertátem, miſericórdiam & humilitátem, máximè verò ardentem amórem in Chriſtum, cujus único ſanctíſſimæ crucis ſigno debilitátus áufugit. Morti próximus, inter ália mónita hæc frátribus inculcávit: Cuſtodienda eſt pia fides in Chriſtum, & Patrum ſervanda tradítio. Paulum Anachoretárum primum, quem ſenex adíerat, ſepelívit. Vixit annos quinque ſuprà centum. Scripſit Ægyptíacè ſeptem Epiſtolas, quæ

tiæ vanitátes, hîc confutandus dæmonum cultus, hîc ómnium ſacrificiórum impíetas deſtruenda, ubi diligentíſſimâ ſuperſtitióne habebátur collectum quidquid usquam fúerat vanis erróribus inſtitútum.

℟. Tibi dabo claves regni cœlórum : * Et quodcumque ligáveris ſuper terram, erit ligátum & in cœlis : & quodcumque sólveris ſuper terram, erit ſolútum & in cœlis. ℣. Vocábo ſervum meum, & dabo clavem domûs David ſuper húmerum ejus ; & erit in sólium glóriæ dómui patris ejus: * Et. *Matth.* 16. *Iſ.* 22.

Lectio iij.

AD hanc ergo urbem tu, beatíſſime Petre Apóſtole, veníre non métuis ; & conſorte glóriæ tuæ Paulo Apóſtolo aliárum adhuc Eccleſiárum ordinatiónibus occupáto, ſylvam iſtam freméntium beſtiárum, & turbulentíſſimæ profunditátis océanum, conſtántior quàm cùm ſuprà mare graderéris, ingréderis. Jam pópulos qui ex circumciſióne credíderant, erudíeras ; jam Antiochénam Eccléſiam, ubi primùm Chriſtiáni nóminis dígnitas eſt orta, fundáveras ; jam Pontum, Galátiam, Cappadóciam, Aſiam, atque Bithyniam légibus evangélicæ prædicatiónis impléveras ; nec aut dúbius de provectu óperis, aut de ſpátio tuæ ignárus ætátis trophæum crucis Chriſti Románis árcibus inferébas, quò te divínis præordinatiónibus anteíbant, & honor poteſtátis, & glória paſſiónis.

℟. Dixit Dóminus Petro : Quis, putas, eſt fidélis diſpensátor & prudens, quem conſtítuit Dóminus ſupra famíliam ſuam ? * Verè dico vobis quóniam † Supra ómnia quæ póſſidet, conſtítuet illum. ℣. Multi hómines miſericordes vocantur ; virum autem fidélem quis invéniet ? * Verè. Glória Patri. † Supra. *Luc.* 12. *Prov.* 20.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Pópulus Dómini, & oves páscuæ ejus, ℟. Introíte portas ejus in confeſſióne. *Pſ.* 99.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. AIt Dóminus: Simon, Simon, ecce sátanas expetívit vos ut cribráret ſicut tríticum ; ego autem rogávi pro te. *Luc.* 22.

Ant. 2. D. Ego rogávi ut non deficiat fides tua ; & tu aliquando converſus, confirma fratres tuos. *Luc.* 22.

Ant. 3. à. Dicit Jeſus Simóni Petro : Simon Joannis, díligis me plùs his ? Dicit ei : Etiam, Dómine ; tu ſcis quia amo te. Dicit ei : Paſce agnos meos. *Joan.* 21.

Ant. 4. E. Dicit ei íterùm : Simon Joannis, díligis me ? Ait illi : Etiam, Dómine ; tu ſcis quia amo te. Dicit ei : Paſce agnos meos. *Joan.* 21.

Ant. 6. *C.* Dicit ei tértiò : Simon Joannis, amas me ? Contriſtátus eſt Petrus, & dixit : Dómine, tu ómnia noſti ; tu ſcis quia amo te. Dixit ei : Paſce oves meas. *Joan.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 5.

SEnióres qui in vobis ſunt óbſecro, conſénior & teſtis Chriſti paſſiónum, qui & ejus quæ in futúro revelanda eſt, glóriæ communicátor; páſcite qui in vobis eſt gregem Dei.

Hymnus.

QUalis poteſtas, Petre, quis terris honos,
Cui jura Chriſtus ipſe conceſſit ſua!
Quidquid ligábis, quidquid & ſolves ſolo,
Hoc & ligábit, ſolvet & polo Deus.
Tui probáto cordis affectu, ſuum
Paſtor ſuprémus crédidit tibi gregem:
Serva, tuére, paſce nos, paſtor bone:
Illius & nos, Petre, pars gregis ſumus.
Patri ſuprémo ſit ſupréma glória:
Tibique laudes totus orbis cóncinat,
Æterne Fili, ſplendor æterni Patris:
Compar ſit almo laus decuſque Flámini. Amen.

℣. Póſui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi eléctum de plebe mea. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Eccléſia ædificabátur, ámbulans in timóre Dómini & conſolatióne ſancti Spíritûs replebátur: Petrus autem pertranſíbat univerſos. *Act.* 9.

Oratio.

DEus, qui beáto Petro Apóſtolo tuo, collátis clávibus regni cœleſtis, ligandi atque ſolvendi pontifícium tradidiſti: concéde ut interceſſiónis ejus auxílio, à peccatórum noſtrórum néxibus liberémur; Qui vivis.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 420.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Ait Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. Jerem. 15.

COnvertam te, & ante fáciem meam ſtabis; & ſi ſeparáveris pretióſum à vili, quaſi os meum eris: convertentur ipſi ad te, & tu non converteris ad eos: & bellábunt adversùm te, & non prævalébunt; quia ego tecum ſum, ut ſalvem te & éruam te, dicit Dóminus.

℟. *br.* Dómine, * Lábia mea apéries. Dómine. ℣. Et os meum * annuntiábit laudem tuam. * Lábia. Glória. Dómine. *Pſ.* 50.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis: ℟. In médio Eccléſiæ laudábo te. *Pſ.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. Dicit Jeſus.

Capitulum. 1. Paralip. 11.

TU eras qui educébas & introducébas Iſrael; tibi enim dixit Dóminus Deus tuus: Tu paſces pópulum meum Iſrael, & tu eris princeps ſuper eum.

℟. *br.* Accépit eum, * Páſcere Jacob ſervum ſuum. Accépit. ℣. Et Iſrael * hæreditátem ſuam, * Páſcere. Glória. Accépit. *Pſ.* 77.

℣. Quis regis Iſrael, inténde: ℟. Qui dedúcis, velut ovem, Joſeph. *Pſ.* 79.

AD NONAM.

Ant. 6. C. Dicit ei.

Capitulum. Ezech. 34.

IPſe erit eis in Paſtórem, ego autem Dóminus ero eis in Deum, & ſervus meus princeps in médio eórum : ego Dóminus lócutus ſum.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. Pavit. ℣. Et in intellèctibus mánuum ſuárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus, & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in sǽculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. g. LOquente Petro in domo Cornélii, cécidit Spíritus ſanctus ſuper omnes qui audiébant verbum. *Act.* 10.

Ant. 2. D. Obſtupuérunt ex circumciſióne fidéles, quia & in natiónes grátia Spiritûs ſancti effúſa eſt. *Act.* 10.

Ant. 3. *à*. Cùm aſcendiſſet Petrus Jeroſólymam, diſceptábant adversùs illum : incípiens autem Petrus, exponébat illis órdinem. *Act.* 11.

Ant. 4. d. Si eamdem grátiam dedit illis Deus, ſicut & nobis qui credídimus in Dóminum Jeſum Chriſtum, ego quis eram, qui poſſem prohibére Deum ? *Act.* 11.

Ant. 5. a. Tacuérunt, & glorificavérunt Deum, dicentes : Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. *Act.* 11.

Capitulum. Act. 15.

DEus in nobis elégit per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, & crédere : & qui novit corda Deus, teſtimónium perhíbuit, dans illis Spíritum ſanctum, ſicut & nobis.

Hymnus.

PRome commiſſas tibi, Petre, claves :
Nam tibi tradis ſua jam Chriſtus :
Quæ polum claudunt, ſcélerum, precámur,
Víncula ſolve.

Príma te ſedes Orientis oris
Extulit : cunas ibi Chriſtiánum
Obtinet nomen ; ſimul inde toto
Spárgitur orbe.

Roma mox ſortis melióris hæres,
Extitit mundi fideíque centrum,
Quam tuo, Paſtor paritérque Martyr,
Sánguine claras.

Qui fidem Petro ſtábilem rogaſti,
Ne ſinas, Jeſu, titubáre noſtram :
Vita fac concors fídei ſit omen
Dulce ſalútis.

Lætus æternum célebret Parentem
Orbis ; æternum célebret Parentis
Fílium : par ſit tibi laus per omne,
Spíritus, ævum. Amen.

℣. Exaltent eum in eccléſia plebis, ℟. Et in cáthedra ſeniórum laudent eum. *Pſ.* 106.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Simon narrávit quemádmodùm primùm Deus viſitávit

ſúmere ex Géntibus pópulum nómini ſuo ; & huic concordant verba Prophetárum. Notum à ſéculo eſt Dómino opus ſuum. *Act.* 15.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Fit Commem. ſancti Boniti, Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus. xviij. *Oratio*, Deus, qui ſacrum. *infrà.*

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

DIE XIX.

In Feſto

SANCTI BONITI, Epiſcopi.

Simplex.

AD NOCT. Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente, è tribus fiunt duæ ; & ſic in omnibus ſimplicibus.

Lectio iij.

BOnítus Arvernus pincernárum Sigeberti regis Auſtráſiæ primicérius, ac deinde Referendárius, póſtmodùm, agente Theodorico rege Burgúndiæ, Sigeberti nepóte, Massíliæ Præfectúram ádiit ; in qua ſe ita geſſit, ut non tam judex quàm ſacerdos eſſe viderétur. Poſtulanti Avíto fratri Arvernórum Epíſcopo, morti próximo, annuente rege, ſucceſſor deſignátus, ſacræ lectióni, vigíliis, jejúniis, hoſpitalitáti, aliiſque caritátis opéribus totum ſe dedit. Frequentes hábuit cum Clero de Canónibus obſervandis collatiónes, & plebem à Presbyteris edocendam máximè curávit. Véritus autem ne quid actum eſſet in ſua ordinatióne contra cánones, quòd poſtulanti fratri ſucceſſor datus fuiſſet, abdicáto Epiſcopátu, ex consílio ſancti Tillónis, qui Paríſiis beáti Elígii discípulus fúerat, mónachi vitam profeſſus eſt in Magnilocenſi cœnóbio ; ubi epíſtolam ſcripſit adversùs hæreſes Nováti & Joviniáni, quas apud Arvernos diſſeminári audíerat. Ibi aliquantiſper commorátus, límina Apoſtolórum pétiit ; Lugduno tránsiens, Epíſcopum cum Duce Burgúndiæ reconciliávit. Româ reverſus, Lugdúni pódagrâ confectus óbiit : unde ejus relíquiæ in urbem Claromontánam tranſlátæ ſunt.

Oratio.

DEus, qui ſacrum miniſtérium fidéliter exequentes in gáudium Dómini ſui tríbuis benignus intráre : da nobis, intercesſióne beáti Boníti Pontíficis tui, ut in módico fidéles, mercédem magnam & æternam, conſéqui mereámur ; Per Dóminum noſtrum.

Commem. de Virg. Deip. 420.

VESP. de S. Sebaſtiano, ut in Communi unius Mart. vj.

Oratio, Vide, Dómine. *infrà.*

Fit Commem. S. Fabiani, Papæ & Mart. Ant. Bonum. ℣. Adjútor. *Oratio*, Omnípotens. x.

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

DIE XX.

In Feſto

SANCTI SEBASTIANI, Martyris.

Duplex-minus.

Omnia de Communi unius Martyris, additis quæ ſequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

SEbaſtiánus Narbóne natus ex patre Narbonenſi & matre Mediolanenſi, unde ſanctus Ambróſius eum Mediolanenſem ſcribit, Medioláni lítteris & chriſtiánâ religióne informátus fuit. Carus fuit Diocletiáno, & ab eo dux primæ cohortis conſtitútus. Cùm Romæ fidéles ſuis adjuváret facultátibus, Confeſſoreſque ac Mártyres cohortatiónibus confirmáret, defertur ad Diocletiánum qui eum ad palum alligári & ſagittis configi juſſit. Ad quem ómnium opinióne mórtuum Iréne pia vídua noctu venit, ut corpus ejus ſepeliendum auferret; ſed vivum repertum in domum ſuam tránſtulit, & ejus vúlnera ſédulò curávit.

Lectio v.

PAulò poſt confirmátâ valetúdine Diocletiáno óbviam factus, ejus impietátem libériùs accusávit. Cujus aſpectu cùm ille primùm obſtupuiſſet, quòd mórtuum créderet, rei novitáte & acri Sebaſtiáni reprehenſióne excandeſcens, eum in Hippódromum palátii duci, & tándiu fúſtibus cædi imperávit, donec ánimam exhaláverit. Ejus corpus in ſentínam dejectum Lucína ad Catacumbas juxta pedes Apoſtolórum Petri & Pauli ſepelívit. Sancti Mártyris oſſa, Ludovíci pii témpore, annuente Eugénio ſecundo, in Gállias alláta, ſummâque populórum gratulatióne accepta, plúribus in locis peculiári veneratióne coluntur.

Lectio vj.

QUàm célebre à primis ſæculis fúerit in Eccléſia Mártyris Sebaſtiáni nomen, quam perantíqua ipſíus memóriæ exhíbita venerátio haud dúbiè teſtantur tùm vetus Calendárium ſub Libério Papa ordinátum, tùm auguſta quæ víſitur ad cœmetérium Calliſti, Baſílica, jam à Dámaſi tempóribus ſub ſancti Sebaſtiáni nómine dicáta, tùm illa orátio quam de ipſíus martyrio & glória ad Mediolanenſem pópulum hábuit ſanctus Ambróſius. Verùm nóminis celebritátem multùm auxit memorábile illud beneficium, quod máximæ calamitátis témpore, ſancti Sebaſtiáni præſídio debére ſe Roma méminit. Cùm enim anno ſeptingentéſimo octogéſimo, Pontífice ſancto Agathóne, Romæ & Ticíni páriter, peſtis uſque ádeò graſſarétur, ut parentes cum filiis, bini per féretra póſiti, ad ſepulcra deducerentur, ſtatim ad allátas ex Catacumbis in urbem ſancti Sebaſtiáni relíquias, peſtiléntiam conſtitiſſe refert Paulus Diáconus. De símili præſídio ſibi quoque gratulantur urbes multæ, tàm in Itália, quàm in Gálliis, in quibus célebris & religióſa, in contagióſis tempóribus ſancti Mártyris invocátio.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore; Dicébat Jeſus diſcípulis ſuis: Injícient vobis manus ſuas, & perſequentur tradentes in ſynagógas & cuſtódias, trahentes ad reges & præſides propter nomen meum. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

Enarr. in Pſ. 118. *Serm.* 20.

NOn unus perſecútor eſt, multos miniſtros habet; ſed non te térreant. Per multas enim tribulatiónes oportet nos introíre in regnum Dei. Si multæ perſecutiónes, multæ probatiónes; ubi multæ corónæ, multa certámina. Tibi ergo próficit quòd multi perſecutóres ſunt; ut inter multas perſecutiónes facíliùs invénias quemádmodùm coronéris. Utámur exemplo Sebaſtiáni mártyris, cujus hódie natális eſt. Hic Mediolanenſis oriundus eſt. Fortaſſe aut jam diſcéſſerat perſecútor, aut adhuc non vénerat in hæc pártium, aut mítior erat. Advertit hîc aut nullum eſſe, aut tepére certámen. Romam profectus eſt, ubi propter fídei ſtúdium perſecutiónis acerba fervébant: ibi paſſus eſt, hoc eſt, ibi coronátus. Itaque illîc, quò hoſpes advénit, domicílium immortalitátis perpétuæ collocávit.

Lectio viij.

SI unus perſecútor fuiſſet, coronátus hic Martyr útique non fuiſſet. Sed quod pejus, non hi ſolùm perſecutóres ſunt qui videntur, ſed étiam qui non videntur; & multò plures perſecutóres. Sicut enim unus perſecútor rex multis perſecutiónis præcepta mittébat, & per ſingulas vel civitátes, vel províncias erant diverſi perſecutóres; ita étiam diábolus multos miniſtros ſuos dírigit, qui non foris tantummodò, ſed étiam intùs fáciant perſecutiónes in ánimis ſingulórum. De his dictum eſt perſecutiónibus: Omnes qui volunt piè vívere in Chriſto Jeſu, perſecutiónem patiuntur. Omnes dixit, nullum excépit. Quis enim exceptus poteſt eſſe, cùm ipſe Dóminus perſecutiónum tentamenta toleráverit? Perſéquitur avarítia, perſéquitur ambítio, perſéquitur luxúria, perſéquitur ſupérbia, perſéquitur fornicátio. Iſti ſunt perſecutóres graves qui ſine gládii terróre mentem hóminis frequenter elídunt; qui illecebris magis quàm terróribus ánimos expugnant fidélium. Hi tibi hoſtes cavendi, hi gravióres tyranni, per quos Adam captus eſt. Multi in perſecutióne pública coronáti, occultâ hac perſecutióne cecidérunt.

[*Si Feſtum transferatur,*
Lectio ix.

VErùm ut multæ perſecutiónes, multa martyria. Quotídiè teſtis es Chriſti. Tentátus es ſpíritu fornicatiónis; ſed véritus Chriſti futúrum judícium, temerandam mentis & córporis caſtimóniam

non putaſti : Martyr es Chriſti. Tentátus es ſpíritu avarítiæ, ut poſſeſſiónem minóris inváderes, indefenſæ víduæ jura temeráres; & tamen contemplatióne cœléſtium præceptórum opem magis ferendam, quàm inferendam injúriam judicaſti : teſtis es Chriſti. Tentátus es ſpíritu ſupérbiæ : ſed videns ínopem atque egénum, piâ mente compaſſus es, humilitátem magis quàm arrogántiam dilexiſti : Teſtis es Chriſti : & quod eſt ámpliùs, non ſermónis tantúmmodò, ſed étiam óperis teſtimónium perhibuiſti. Quis enim locuplétior teſtis eſt, quàm qui confitétur Dóminum Jeſum in carne veniſſe, cùm Evangélii præcepta cuſtódit.]

De ſancto Fabiano,

Lectio ix.

FAbiánus, poſt mortem Anteróris, qui Románam ſedem menſis unius ſpátio ténuit, ad Pontificátum, præter ómnium expectatiónem, divínitùs vocátus eſt. Nam, ut refert Euſébius, cùm de electióne Románi Pontíficis ageréttur, ac nemo de Fabiáno cogitáret, columba è ſublími delapſa, repentè cápiti ejus inſediſſe fertur. Quo ſpectáculo permóti omnes, ſimul exclamáre cœpérunt Fabiánum dignum eſſe; ſtatimque pontificáli cáthedræ impoſuérunt. Per lítteras ácriter reprehendit Privátum hæréticum, in Concílio nonaginta Epiſcopórum Africanórum, ob multa & grávia delícta condemnátum. Ad ipſum Orígenes epíſtolam de ſua fide conſcripſit. Paſſus eſt autem in perſecutióne Décii. De cujus agóne ſanctus Cypriánus per epíſtolam Cleri Románi cértior factus, ſic reſcripſit : Plúrimùm grátulor quòd ejus memóriam tam célebri & illuſtrí teſtimónio proſequámini; ut & per vos innoteſceret nobis, quod & vobis eſſet circa Prǽpóſiti memóriam gloriósum, & nobis quoque fídei ac virtútis præbéret exemplum. Fabiáno ſuffectus eſt Cornélius.

Oratio.

VIde, Dómine, infirmitátes noſtras; & intercedente beáto Sebaſtiáno mártyre tuo, céleri nobis pietáte ſuccurre; Per Dóminum.

Fit Commem. S. Fabiani, Ant. Juſtum. ℣. Poſuiſti. xij. *Oratio*, Omnípotens. x.

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

AD VESP. fit Commem. ſanctæ Agnetis, Ant. Infirma. ℣. Deus. *ut in Communi.* xlj. *Oratio*, Omnípotens. 438.

Deinde SS. Fructuoſi & Soc. Mart. Ant. Cùm vos óderint. ℣. Viríliter. xiij. *Oratio*, Deus, qui. 438.

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

DIE XXI.

In Feſto

SANCTÆ AGNETIS,

Virginis & Martyris.

Semiduplex.

Ex libro ſancti Ambróſii Epíſcopi, de Virgínibus.

Ad Marcellinam ſororem, lib. 1. cap. 2.

Lectio ij.

HOdie natális eſt ſanctæ Agnes. Hæc trédecim an-

nórum martyrium feciſſe tráditur. Quò deteſtabílior crudélitas, quæ nec minúſculæ pepercit ætáti: immò magna vis fídei, quæ étiam ab illa teſtimónium invénit ætáte. Fuit-ne in illo corpúſculo vúlneri locus? Et quæ non hábuit quò ferrum recíperet, hábuit quò ferrum vínceret. Hæc inter cruentas carníficum impávida manus, hæc ſtridéntium grávibus immóbilis tráctibus catenárum, nunc furentis mucróni mílitis totum offerre corpus, mori adhuc néſcia, ſed paráta; vel ſi ad aras invíta raperétur, téndere Chriſto inter ignes manus, atque in ipſis ſacrílegis focis trophæum Dómini ſignáre victóris; nunc ferrátis colla manuſque ambas inſérere néxibus. Sed nullus tam tenúia membra póterat nexus inclúdere? Novum martyrii genus. Nondum idónea pœnæ, & jam matúra victóriæ: certáre difficilis, fácilis coronári: magiſtérium virtútis implévit, quæ præjudícium vehébat ætátis Quanto terróre egit cárnifex ut timerétur, quantis blandítiis ut ſuadéret, quantórum vota ut ſibi ad núptias proveníret? At illa: Et hæc ſponſi injúria eſt expectáre placitúrum. Qui me ſibi prior elégit, accípiet. Quid, percuſſor, moráris? Péreat corpus quod amári poteſt óculis quibus nolo. Stetit, orávit, cervícem inflexit. Cérneres trepidáre carníficem, quaſi ipſe addictus fuiſſet; trémere percuſſóris déxteram; palléſe ora aliéno timentis perículo, cùm puella non timéret ſuo. Habétis ígitur in una hóſtia duplex martyrium, pudóris & religiónis. Et virgo permanſit, & martyrium obtínuit.

De SS. Fructuoſo, Augurio, & Eulogio,
Lectio iij.

Fructuóſus, Tarraconenſis Epíſcopus, ſub Valeriáno & Gallieno Imperatóribus unà cum Diáconis ſuis Eulógio & Augúrio nóbile martyrium ignis ſupplício complévit. Cùm ad ſupplícium ducerétur horâ quartâ Feriæ ſextæ, oblátum ſibi póculum nóluit súmere; Nondum enim, inquit, hora eſt ſolvendi jejúnii. Tum chriſtiánus quidam apprehendit déxteram ejus, rogans ut ſui memor eſſet: Cui Fructuóſus reſpondit: In mente me habére neceſſe eſt Eccléſiam cathólicam ab Oriente uſque ad Occidentem diffúſam. Demùm in rogum ſancti Mártyres ingreſſi, exuſtis faſcíolis quibus manus eórum fúerant ligátæ, póſitis ad oratiónem génibus, ſimul ánimas effudérunt; & viſi ſunt quibuſdam frátribus in cœlum aſcéndere coronáti. Quorum cíneres cùm ſibi quiſque ut potúerat collegiſſet, appáruit frátribus Fructuóſus, mónuitque ut hos cíneres uno loco condendos curáret. Sancti Fructuóſi reliquiárum portiónem quamdam poſſidébat olim Eccléſia Cathedrális Agathenſis: unde ſanctum Pontíficem & ſócios ejus eâdem, quâ beátam Agnétem, feſtivitá-

te, hodiernâ die, proſequebátur.

Oratio.

OMnípotens ſémpiterne Deus, qui infirma mundi éligis ut fórtia quæque confundas: concéde propítius, ut qui beátæ Agnétis Vírginis & Mártyris tuæ ſolémnia cólimus, ejus in fide conſtántiam ſubſequámur; Per Dóminum noſtrum.

Fit Commem. SS. Mart. *Ant.* Beáti. ℣. Multæ. xv.

Oratio.

DEus, qui hodiernam diem glorióſo ſanctórum tuórum Fructuóſi, Augúrii & Eulógii ſanctificaſti martyrio: præſta, quæſumus, ut eórum adjúti interceſſiónibus, séculi iſtíus calíginem ſine perículo transeámus; Per Chriſtum.

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

VESPERÆ à Capitulo de ſancto Vincentio, ut in Communi unius Martyris, vj.

Oratio, Da nobis. *infrà.*

Fit Commem. ſanctæ Agnetis, Ant. Caſta. ℣. Confeſſio. xlvj. *Oratio*, Omnípotens. *ſuprà.*

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

DIE XXII.

In Feſto

SANCTI VINCENTII, Diaconi & Martyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

VIncéntius Diáconus in perſecutióne Diocletiáni apud Valéntiam Hiſpániæ civitátem ad Daciánum præſidem ductus, quòd palàm Chriſtum prædicáret, vinctus retortis bráchiis, extenſus eſt, donec oſſa membrátim divelleréntur. Deinde férreis únguibus ſemel atque iterùm excarnificátus. At ille tormenta contempſit; nec addúci pótuit, ut libros ſacros tráderet igni comburendos. Quapropter in craticula ſubjectis prunis ardéntibus impóſitus, & candéntibus láminis exuſtus eſt, arvínæ guttis & ſale perfúſus. Poſt hæc trúditur in cárcerem ſtratum teſtáceis fragmentis, ut ejus nudum corpus teſtárum acúleis cruciarétur, divaricátis étiam in nervo crúribus. Verùm illuſtráto cœlitùs cárcere, ab Angelo ad martyrium accénditur: illumque cárceris cuſtos ruptis caténis ambulantem conſpiciens, ſpectáculo ſtupefactus, Chriſtum confeſſus eſt.

Lectio iij.

EDuctus inde, collocátur in molli cúlcitra, ut recreátus aliquántulùm, ácriùs dénuo torquerétur; ſed exhauſtus viribus, ánimam exhalávit. Corpus ejus cùm projectum eſſet inhumátum, corvus & à volúcribus & à lupo, únguibus, roſtro, alis mirabíliter defendit. Quâ re cógnitâ, Daciánus inſútum cúleo, ſaxoque illigátum, in mare demergi jubet; ſed inde étiam divínitùs ejectum ad littus chriſtiáni ſepéliunt. Poſt multos annos Childebertus & Clotárius in obſidióne Cæſar-Auguſtána ſuſpicáti obſeſſos, quos vidébant circumíre mœnia civitátis, áliquid maleficii ágere; ubi accepérunt Vincéntii túnicam ad placan-

dum Deum in his rerum angúſtiis circumferri, pietáte commóti, pacem cum iis iniérunt. Childebertus autem Paríſios reverſus, baſílicam conſtruxit in honórem Mártyris. Ea eſt in qua ſancti Germáni Pariſienſis corpus quiescit.

Oratio.

DA nobis, quæſumus, omnípotens Deus, adverſa mundi invictâ mentis conſtántiâ toleráre, qui beátum Levítam Vincéntium nec minis terréri, nec pœnis paſſus es ſuperári; Per Dóminum noſtrum.

Commem. de Virg. Deip. 420.

DIE XXIV.

In Feſto

SANCTI TIMOTHEI, Episcopi & Martyris.

Simplex.

Lectio iij.

TImótheus Lyſtris in Lycaónia natus patre Gentíli & matre Judæâ, chriſtiánam colébat religiónem, cùm in ea loca venit Paulus Apóſtolus. Ab infántia ſacras lítteras didícerat, & teſtimónium illi reddébant qui in Lyſtris erant & Icónio fratres. Hinc factum eſt ut illum Paulus adhibúerit ſibi ſócium ſuæ peregrinatiónis; ſed propter Judæos qui ſe ad Chriſtum convértebant, ſcientes Timóthei patrem eſſe Gentílem, eum circumcídit. Cùm ambo Epheſum veniſſent, ibi ordinátus eſt Epíſcopus ab Apóſtolo, ut eam Eccléſiam, immò ut totam Aſiam gubernáret. Ad eum Apóſtolus duas Epíſtolas ſcripſit, primam è Macédonia, álteram Româ, quibus in paſtorális officii cura ipſum confirmat, & inſtituit de iis quæ ſeu ágere ſeu docére débeat. Has ut contínuè legant & meditentur, tanquam ſibi ſcriptas, omnes Epíſcopos & Eccléſiæ miniſtros hortátur Auguſtínus. Cùm pópulum Epheſínum in quadam celebritáte diis immolantem, ab illa impietáte removére Timótheus conarétur, fúſtibus & lapídibus, ut fert Græcórum tradítio, óbrutus, inter discipulórum manus paulò poſt réddidit ſpíritum.

Oratio.

DEus, qui beátum Timótheum verbis fidei & bonæ doctrínæ enutrítum, fidélem Evangélii miniſtrum effeciſti: da nobis, ejus interceſſióne, dívites fieri in opéribus bonis, ut ejus exemplo juſtítiam ſectantes, veram vitam apprehendámus; Per Dóminum.

Commem. de Virg. Deip. 420.

DIE XXV.

In Feſto Converſionis

S. PAULI, APOSTOLI.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria; & ſic in toto Officio.

Ant. 2. D. EGo Iſraelíta ſum, ex ſémine Abraham, de tribu Bénjamin. *Rom.* 11.

Ant. 6. F. Si quis álius vidétur confídere in carne, Ego magìs, circumcíſus octávo die, Hebræus ex Hebræis. *Philip.* 3.

Ant. 1. a. Sum natus in

Tarſo Cilíciæ, nutrítus autem in civitáte Jerúſalem ſecùs pedes Gamáliel. *Act.* 22.

Ant. 3. c. Eram ſecundùm legem Phariſæus, ſecundùm juſtítiam quæ in lege eſt, converſátus ſine querela. *Philip.* 3.

Ant. 7. *d.* Supra modum perſequébar Eccléſiam Dei, & expugnábam illam, abundántiùs æmulátor exiſtens paternárum meárum traditiónum. *Galat.* 1.

Capitulum. Geneſ. 49.

BEnjamin, lupus rapax, manè cómedet prædam, & véſpere dívidet ſpólia.

℟. Ut quid, Dómine, víneam tuam extermináviṫ aper de ſylva, & ſinguláris ferus depaſtus eſt eam? * Deus virtútum, convértere; réſpice de cœlo, & vide, & † Viſita víneam iſtam. ℣. Quanta mala fecit ſanctis tuis in Jerúſalem! & hic habet poteſtátem alligandi omnes qui ínvocant nomen tuum. * Deus. Glória. † Víſita. *Pſ.* 79. *Act.* 9.

Hymnus.

PAſtóre percuſſo, minas
Spirábat & cædes lupus;
Sparſumque vaſtábat gregem,
Te, Chriſte, Saulus néſciens.

Et jam caténas ſtríngere
Ferox parábat, jam cruces;
Sed ô! repentè ſtérnitur,
Verboque perculſus ruit.

Quid, Saule, Saule, quid ſtruis?
Agnoſce victrícem manum:
Cœlo reluctári nefas;
Abſiſte Jeſum pérſequi.

Jam tendit imbelles manus;
Jam colla ſubmittit jugo:
Stupens jacet, clamat tremens:
Quid, Chriſte, quid victor jubes?

Ex hoſte miles, ex lupo
Agnus, gregi ſe dévovet;
Et raptor ipſe nóbili
Raptus triumpho dúcitur.

O celſa cedrórum, Deus,
Qui voce vertis cúlmina!
O qui potenti súbjicis
Mentes ſuperbas grátiæ!

Tu, Paſtor, infenſas tuo
Vires ovíli cóntere;
Et noſtra, ſi quid dévium,
Ad te reflecte péctora.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Usquequò, Deus, improperábit inimícus? ℟. Irrítat adverſárius nomen tuum in finem? *Pſ.* 73.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Egreſſum tuum, & intróitum tuum cognóvi, cùm fúreres adversùm me: ponam ergo frænum in lábiis tuis, & redúcam te in viam per quam veniſti. *Iſ.* 37.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Comm. de Virg. Deip. 420.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum qui vocávit Paulum per grátiam ſuam, * Veníte, adorémus. *Galat.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

QUos in hoſtes, Saule, tendis
Quo furóre percitus?
Immoláre quid tot ardes
Innocentes víctimas?
Inſequendo quem laceſſis,
Séntics mox víndicem.

Chriſtus

Chriſtus inſtat, impotentem
Cæcat, urget, déjicit:
Ille cedit imperanti,
Seque totum ſúbjicit;
Inſecútor ante Chriſti,
Præco Chriſtum pérſonat.

Antè plenus qui minárum
Præparábat víncula,
Nunc tremens, nec jam rebellis,
Per manus dedúcitur:
Qui lupus rapax furébat,
Nunc in agnum vértitur.

Dura, Chriſte, quàm potenti
Corda verſas déxterâ!
Qui tuum delére nomen
Vult tuórum ſánguine,
Univerſum mox per orbem
Ipſe clarábit ſuo.

Sit ſupréma laus Parenti,
Qui creávit ómnia:
Filioque qui redémit
Morte nos volens ſuâ:
Par & illi, cujus almo
Confovémur hálitu. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Lapidábant Stéphanum: & teſtes depoſuérunt veſtimenta ſua ſecùs pedes adoleſcentis, qui vocabátur Saulus. *Act.* 7 & 8.

Ant. 1. a. Saulus erat conſéntiens neci ejus: facta eſt autem in illa die perſecútio magna in Eccléſia quæ erat Jeroſólymis. *Act.* 7 & 8.

Ant. 3. a. Omnes diſperſi ſunt præter Apóſtolos: Saulus autem devaſtábat Eccléſiam. *Act.* 8.

℣. Quanta malignátus eſt inimícus in ſancto! ℟. Et gloriáti ſunt qui odérunt te! *Pſ.* 73.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Poſt j. Lect. ℟. Exiſtimáveram me adverſùs nomen Jeſu Nazaréni debére multa contrária ágere; * Quod & feci Jeroſólymis, & multos ſanctórum ego in carcéribus inclúſi; & cùm occiderentur, détuli ſenténtiam. ℣. Dixit inimícus: Pérſequar, & comprehendam; dívidam ſpólia, implébitur ánima mea:*Quod. *Act.* 26. *Exod.* 15.

Poſt ij. Lect. ℟. Eram conclúdens in cárcerem, & cædens eos qui credébant in te: & * Cùm funderétur ſanguis Stéphani teſtis tui, ego aſtábam, & conſentiébam, & cuſtodiébam veſtimenta interficiéntium illum. ℣. Caſtigaſti me, & erudítus ſum, quaſi juvénculus indómitus. * Cùm. *Act.* 22. *Jerem.* 31.

Poſt iij. Lect. ℟. Ego ſum mínimus Apoſtolórum, qui non ſum dignus vocári Apóſtolus, quóniam * Perſecútus ſum Eccléſiam Dei; † Grátiâ autem Dei ſum id quod ſum. ℣. Hæc mutátio déxteræ Excelſi: quis Deus magnus ſicut Deus noſter? * Perſecútus ſum. Glória. † Grátiâ. 1. *Cor.* 15. *Pſ.* 76.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Saulus per domos intrans, & trahens viros ac mulíeres, tradébat in cuſtódiam. *Act.* 8.

Ant. 7. c. Spirans minárum & cædis in discípulos Dómini, acceſſit ad príncipem Sacerdótum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Pétiit ab eo epi-

ſtolas in Damaſcum ad ſynagógas ; ut ſi quos inveniſſet hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúſalem. *Act.* 9.

℣. Miſerátor & miſéricors Dóminus : ℟. Longánimis & multùm miſéricors. *Pſ.* 102.

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio iv. Cap. 9.

SAulus adhuc ſpirans minárum & cædis in diſcípulos Dómini, acceſſit ad príncipem Sacerdótum, & pétiit ab eo epíſtolas in Damaſcum ad ſynagógas ; ut ſi quos inveniſſet hujus viæ viros ac mulíeres, vinctos perdúceret in Jerúſalem. Et cùm iter fáceret, cóntigit ut appropinquáret Damaſco : & súbitò circumfulſit eum lux de cœlo. Et cadens in terram, audívit vocem dicentem ſibi : Saule, Saule, quid me perſéqueris ? Qui dixit : Quis es, Dómine ? Et ille : Ego ſum Jeſus, quem tu perſéqueris. Durum eſt tibi contra ſtímulum calcitráre. Et tremens ac ſtupens dixit : Dómine, quid me vis fácere ? Et Dóminus ad eum : Surge, & ingrédere civitátem ; & ibi dicétur tibi quid te opórteat fácere. Viri autem illi qui comitabantur cum eo, ſtabant ſtupefacti, audientes quidem vocem, néminem autem videntes. Surrexit autem Saulus de terra, apertiſque óculis nihil vidébat. Ad manus autem illum trahentes, introduxérunt Damaſcum. Et erat ibi tribus diébus non videns ; & non manducávit, neque bibit.

℟. De cœlo circumfulſit me lux copióſa ; & décidens in terram, audívi vocem dicentem mihi : * Saule, Saule, quid me perſéqueris ? ℣. Audívi vocem ſermónum ejus, & áudiens jacébam conſternátus ſuper fáciem terræ : * Saule, Saule. *Act.* 22. *Dan.* 10.

Lectio v.

ERat autem quidam diſcípulus Damaſci, nómine Ananías ; & dixit ad illum in viſu Dóminus : Ananía. At ille ait : Ecce ego, Dómine. Et Dóminus ad eum : Surge, & vade in vicum qui vocátur Rectus, & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarſenſem ; ecce enim orat. (Et vidit virum, Ananíam nómine, introeuntem, & imponentem ſibi manus, ut viſum recípiat.) Reſpondit autem Ananías : Dómine, audívi à multis de viro hoc, quanta mala fécerit ſanctis tuis in Jerúſalem ; & hic habet poteſtátem à princípibus Sacerdótum alligandi omnes qui ínvocant nomen tuum. Dixit autem ad eum Dóminus : Vade, quóniam vas electiónis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram géntibus, & régibus, & filiis Iſrael : ego enim oſtendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. Et ábiit Ananías, & introívit in domum ; & impónens ei manus, dixit : Saule frater, Dóminus miſit me Jeſus, qui appáruit tibi in via quâ veniébas, ut vídeas, & impleáris Spíritu ſancto.

Et confeſtim cecidérunt ab óculis ejus tanquam ſquamæ, & viſum recépit; & ſurgens baptizátus eſt. Et cùm accepiſſet cibum, confortátus eſt. Fuit autem cum discípulis qui erant Damasci per dies áliquot. Et contínuò in Synagógis prædicábat Jeſum, quóniam hic eſt Fílius Dei.

℟. Ego reſpondi ei qui loquebátur mecum: Quis es, Dómine? Dixitque ad me: Ego ſum Jeſus Nazarénus, quem tu perſéqueris. Et dixi: * Quid fáciam, Dómine? ℣. Tu terríbilis es, & quis reſiſtet tibi? de cœlo audítum feciſti judícium: * Quid fáciam, Dómine? *Act.* 22. *Pſ.* 75.

Sermo ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Serm. 279. de Paulo Apoſtolo.

Lectio vj.

IN præclára prophétia, cùm Jacob ſanctus Patriarcha benedíceret fílios ſuos, præſentes tangens, futúra proſpíciens, prædictum erat quod in Paulo cóntigit. Erat enim Paulus, ſicut ipſe teſtátur, de tribu Bénjamin. Cùm autem Jacob benedícens fílios ſuos veniſſet ad Bénjamin benedicendum, ait de illo: Bénjamin, lupus rapax, manè rápiet, & ad véſperum dívidet escas. Hoc in Apóſtolo Paulo complétum eſt, quia & de illo prædictum erat. Jam, ſi placet, inſpiciámus illum manè rapientem, & ad vésperum escas dividentem. Manè & vésperum póſita ſunt pro eo ac ſi dicerétur, Priùs & póſteà. Sic ergo accipiámus, Priùs rápiet, póſteà dívidet escas. Atténdite raptórem: Saulus, ſicut Actus Apoſtolórum teſtantur, ibat ſpirans & anhélans cædes. Hic eſt ille manè rápiens. Nam & quando lapidátus eſt Stéphanus primus martyr pro nómine Chriſti, evidéntiùs áderat & Saulus. Audívimus, Manè rápiet; videámus, Ad vésperum dívidet escas. Voce Chriſti de cœlo proſtrátus audívit: Saule, Saule, quid me perſéqueris? Membris adhuc in terra póſitis, caput in cœlo clamábat; & non dicébat: Quid perſéqueris ſervos meos? ſed, Quid me perséqueris? Et ille Quid me vis fácere? Jam parat ſe ad obediendum, qui priùs ſæviébat ad perſequendum. Jam informátur ex perſecutóre prædicátor, ex lupo ovis, ex hoſte miles. Ut interióre luce fulgéret cor ejus, extérior ad tempus erepta eſt; & eo tamen témpore quo cétera non vidébat, Jeſum vidébat. Ita & in ipſa ejus cæcitáte myſtérium informabátur credéntium; quóniam qui credit in Chriſtum, ipſum intuéri debet, cétera nec nata computáre; ut creatúra vileſcat, & creátor in corde dulceſcat.

℟. Exurge, & ſta ſuper pedes tuos; * Ad hoc enim appárui tibi, ut conſtítuam te miniſtrum & teſtem eórum quæ vidiſti, & eórum quibus apparébo tibi. ℣ Intéllige verba quæ ego loquor ad te, & ſta in gradu tuo, & noli

metúere? * Ad hoc. Glória Patri. * Ad hoc. *Act.* 26. *Dan.* 10.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Dóminus dixit ad me: Surgens vade Damascum, & ibi dicétur tibi de ómnibus quæ te opórteat fácere. *Act.* 22.

Ant. 6. F. Cùm non vidérem præ claritáte lúminis illíus ad manum deductus à comítibus, veni Damascum. *Act.* 22.

Ant. 2. D. Qui mecum erant, lumen quidem vidérunt, vocem autem non audiérunt ejus qui loquebátur mecum. *Act.* 22.

℣. Tu illúminas lucernam meam, Dómine: ℟. Deus meus, illúmina ténebras meas. *Pſ.* 17.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 15.

IN illo témpore; Dixit Jeſus discípulis ſuis: Non vos me elegiſtis; ſed ego elégi vos, & póſui vos ut eátis, & fructum afferátis, & fructus veſter máneat. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

In Joan. Tract. 86. *Ed. Bened.*

HÆc eléctio grátiæ eſt, de qua dicit Apóſtolus: Sic ergo & in hoc témpore relíquiæ per electiónem grátiæ ſalvæ factæ ſunt. Unde ſubjungit: Si autem grátia, jam non ex opéribus; alióquin grátia jam non eſt grátia. Audi, ingráte; ingráte, audi: Non vos me elegiſtis, ſed ego elégi vos. Non eſt ut dicas, Ideò electus ſum, quia jam credébam: ſi enim credébas in eum, jam elégeras eum. Sed audi: Non vos me elegiſtis. Quid ergo dictúri ſumus audiendo, Non vos me elegiſtis, niſi quia mali erámus, & electi ſumus, ut boni per grátiam nos eligentis eſſémus? Non eſt enim grátia, ſi præceſſerant mérita; eſt autem grátia: hæc ígitur non invénit, ſed efficit mérita.

℟. Ananía, ſurge, & vade in vicum qui vocátur Rectus, & quære in domo Judæ Saulum nómine, Tarſenſem; * Quóniam vas electiónis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram Géntibus: Ego enim oſtendam illi quanta opórteat eum pro nómine meo pati. ℣. Abiit vagus in via cordis ſui; vias ejus vidi, & ſanávi eum, & reduxi eum; * Quóniam. *Act.* 9. *Iſ.* 57.

Lectio viij.

Serm. 168. *Edit. Bened. C.* 3. 4 & 7.

ITerùm dicit Apóſtolus: Miſericórdiam conſecútus ſum. O conféſſio! Non ait, Miſericórdiam conſecútus ſum, quia fidélis eram; ſed, Ut fidélis eſſem, miſericórdiam conſecútus ſum. Veniámus ad ejus primórdia. Date mihi mérita ejus. Si mérita quæris, damnatiónis ſunt, non liberatiónis. Ibat ſævíre in membra Chriſti; ibat ſánguinem fúndere; ibat lupus, paſtor futúrus. Sic ibat. Non enim póterat áliter ire ad illa propter quæ ibat. Et cùm ſic ám-

bulat, cógitat, anhélat cædes: cùm ducit pedes ejus ira, movet membra ódium; dum pergit & ámbulat, obtémperat mancípium crudelitáti: & ecce vox de cœlo: Saule, Saule, quid me perſéqueris? Ecce quare dixit, Miſericórdiam conſecútus ſum. Non ſum, inquit, dignus vocári Apóſtolus, quia perſecútus ſum Eccléſiam Dei; ſed grátia Dei ſum id quod ſum.

℟. Abiit Ananías in domum, & impónens Saulo manus, dixit: Dómine miſit me Jeſus, qui appáruit tibi in via, ut vídeas, & impleáris Spíritu ſancto. Et * Confeſtim cecidérunt ab óculis ejus tanquam ſquamæ; & viſum recépit. ℣. Obturátus eſt óculus hóminis, qui viſiónem Omnipotentis intúitus eſt; cadit, & ſic aperiuntur óculi ejus. * Confeſtim. *Act.* 9. *Num.* 24.

Lectio ix.

ET grátia ejus, inquit, vácua in me non fuit. Ecce evangelízat fidem, quam aliquando vaſtábat; nec grátia ipſa vacat in illo, qui ait: In me vácua non fuit, ſed plùs ómnibus illis laborávi. Obſerva; erígere te cœpiſti: Plùs ómnibus illis laborávi. Dic unde. Quid enim habes quod non accepiſti? Statim reſpexit; & cùm dixiſſet, Plùs ómnibus illis laborávi, quaſi expávit ad verba ſua, & mox ſubjécit ſe húmilem Paulum: Non autem ego, ſed grátia Dei mecum. Nemo ſe extollat: nemo ſibi árroget, quaſi ſibi áliquid déderit. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur.

℟. Véniens ad me Ananías dixit: Saule frater, Deus præordinávit te ut vidéres Juſtum, & audíres vocem ex ore ejus; quia eris teſtis illíus ad omnes hómines. * Et nunc quid moráris? exurge, baptizáre, & áblue peccáta tua. ℣. Insíliet in te Spíritus Dómini, & prophetábis, & mutáberis in virum álium. * Et. Glória. * Et. *Act.* 22. 1. *Reg.* 10.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum; ℟. Quia miſericórdia tua magna eſt ſuper me. *Pſ.* 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* BAptizátus eſt Saulus; fuit autem cum discípulis qui erant Damasci, per dies áliquot; & contínuò in ſynagógis prædicábat Jeſum. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Stupébant omnes qui audiébant, & dicébant: Nonne hic eſt qui expugnábat in Jerúſalem eos qui invocábant nomen iſtud? *Act.* 9.

Ant. 5. a. Damasci conſílium fecérunt Judæi, & cuſtodiébant portas die ac nocte, ut eum interfícerent. Accipientes autem eum discípuli nocte, per murum dimiſérunt eum, ſubmittentes in ſporta. *Act.* 9.

Ant. 7. a. Cùm veniſſet in Jerúſalem, Bárnabas duxit illum ad Apóſtolos; & narrávit illis quómodò in via vidiſſet Dóminum. *Act.* 9.

Ant. 3. a. Erat cum illis intrans & éxiens in Jerúſalem, & fiduciáliter agens in nómine Dómini: loquebátur quoque Géntibus, & diſputábat cum Græcis. *Act.* 9.

Capitulum. *Act.* 26.

NOn fui incrédulus cœleſti viſióni; ſed his qui ſunt Damaſci, primùm & Jeroſólymis, & in omnem regiónem Judææ, & Géntibus annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, & converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

QUæ glorióſum tanta cœlis évocat
Te, Chriſte, cauſa? tu-ne rurſum víſere
Mundum redemptor? tu-ne Judex ſéculi?
Novum-ne prodis ultor hoſtem pérdere?
Heu quàm cruentus perſecútor! quàm ferox
Inſurgit! horret, ac fugit grex quà premit;
Humána tanto nulla par hoſti manus:
Te, Chriſte, ſparſæ víndicem poſcunt oves.
Nunc ergo voce victor unâ súbjicis;
Totum ſed uno ſubdis in Saulo tibi,
Vincisque mundum; ſternis ut mox érigas,
Agnisque prædam dívidat lupus tuis.
Sit Trinitáti ſempiterna glória,
Honor, poteſtas, atque jubilátio,
In unitáte, quæ gubernans ómnia
Per cuncta regnat ſeculórum ſécula. Amen.

℣. Miſericórdias Dómini in ætérnum cantábo: ℟. In generatiónem & generatiónem annuntiábo veritátem tuam. *Pſ.* 88.

Ad Benedictus. Ant. 8. G. Eram ignótus fácie Eccléſiis Judææ; tantùm autem audítum habébant: Quóniam qui perſequebátur nos aliquando, nunc evangelízat fidem quam expugnábat; & in me clarificábant Deum. *Galat.* 1.

Oratio.

DEus omnípotens & clemens, qui virtútem & miſericórdiam tuam magnam in peccatórum converſióne manifeſtas: quæſumus, ut illa nos ad te grátia convertat, quæ beátum Apóſtolum Paulum de perſecutóre vas electiónis effécit; Per.

Commem. de Virg. Deipara. 420.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Baptizátus eſt.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Stupébant omnes.

Capitulum. Galat. 1.

CUm plácuit ei qui me ſegregávit ex útero matris meæ, & vocávit per grátiam ſuam, ut reveláret Fílium ſuum in me, ut evangelizárem illum in Géntibus; contínuò non acquiévi carni & ſánguini.

℟. *br.* Deus, docuiſti me; * Pronuntiábo mirabília tua. Deus. ℣. Dómine, * memorábor juſtítiæ tuæ ſolíus; * Pronuntiábo. Glória. Deus. *Pſ.* 70.

℣. Doce me fácere voluntátem tuam; ℟. Quia Deus meus es tu. *Pſ.* 142.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Damasci.

Capitulum. 2. Cor. 11.

SI gloriári opórtet, quæ infirmitátis meæ ſunt, gloriábor: Deus & Pater Dómini noſtri Jeſu Chriſti ſcit quòd non méntior. Damasci præpóſitus gentis Arétæ regis cuſtodiébat civitátem Damascenórum, ut me comprehénderet: & per feneſtram in ſporta dimiſſus ſum per murum, & ſic effúgi manus ejus.

℟. *br.* Liberátor meus * De inimícis meis iracúndis. Liberátor. ℣. A viro iníquo * erípies me, * De inimícis. Glória Patri. Liberátor.

℣. Quis Deus præter Dóminum? ℟. Quis Deus præter Deum noſtrum? *Pſ.* 17.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Erat cum illis.

Capitulum. Act. 22.

FActum eſt reverténti mihi in Jerúſalem, & oranti in templo, fíeri me in ſtupóre mentis, & vidére Jeſum dicentem mihi: Feſtína, & exi velóciter in Jerúſalem; quóniam non recípient teſtimónium tuum de me: vade, quóniam ego in natiónes longè mittam te.

℟. *br.* Erípies me * De contradictiónibus pópuli. Erípies. ℣. Conſtítues me * in caput Géntium, * De contradictiónibus. Glória Patri. Erípies.

℣. Vivit Dóminus, & benedictus Deus meus; ℟. Et exaltétur Deus ſalútis meæ. *Pſ.* 17.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. FIdélis ſermo, quòd Chriſtus Jeſus venit in hunc mundum peccatóres ſalvos fácere, quorum primus ego ſum. 1. *Tim.* 1.

Ant. 3. a. Grátias ago ei, quia fidélem me exiſtimávit, ponens in miniſtério; qui priùs blaſphémus fui, & perſecútor, & contumeliósus. 1. *Tim.* 1.

Ant. 6. C. Miſericórdiam conſecútus ſum, quia ignórans feci in incredulitáte. 1. *Tim.* 1.

Ant. 5. C. Superabundávit grátia Dómini noſtri, cum fide & dilectióne quæ eſt in Chriſto Jeſu. 1. *Tim.* 1.

Ant. 8. G. Grátia ejus in me vácua non fuit, ſed abundantiùs ómnibus laborávi; non ego autem, ſed grátia Dei mecum. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. Galat. 2.

VIvo, jam non ego; vivit verò in me Chriſtus: quòd autem nunc vivo in carne, in fide vivo Fílii Dei, qui diléxit me, & trádidit ſemetipſum pro me.

Hymnus, Paſtóre. 440.

℣. Pſallam tibi in natiónibus, Dómine; ℟. Quia magna eſt ſuper cœlos miſericórdia tua. *Pſ.* 107.

Ad Magníficat. *Ant.* 6. F. Ideò miſericórdiam conſecútus ſum, ut in me primo oſténderet Chriſtus Jeſus omnem patiéntiam ad informatiónem eórum qui creditúri ſunt illi, in vitam ætérnam. 1. *Tim.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Commem. de Virgine Deip. 420.

Die xxix.
In Feſto
S. FRANCISCI SALESII,
Epiſcopi.
Semiduplex.
Lectio ij.

FRanciſcus Saléſius è ſtirpe nóbili in Sabáudia, Paríſiis Philoſóphiæ ac Theológiæ incúbuit, ibique in Eccléſia ſancti Stéphani de Gréſſibus coram imágine Vírginis Deíparæ ſupplex votum virginitátis emíſit. Tum Patávii Juriſprudéntiæ óperam dedit, indeque Romam pietátis grátiâ ſe cóntulit In pátriam reverſus, abjectis forénſibus ſtúdiis quibus ſeſe déderat ut paréntibus obſequerétur, presbyterátu initiátus, & Annecéii quò ſedes Geneveuſis tranſláta fúerat, Præpóſitus majóris Eccléſiæ electus eſt. Hoc in múnere, Calviniánam hæreſim in Cabaliácis graſſantem, Garnéro Epíſcopo jubente, adortus, poſt incredíbiles labóres felíciter expugnávit. His in locis, Thunóne máximè, cùm ſacrum fácere non licéret, in arcem Ablingiánam quátuor milliáribus diſtantem ſe recípere, ibique amnículum, innixus trabi quæ glácie plerùmque obriguérat, pédibus & mánibus reptans, trajícere cogebátur. Calúmniis & inimicórum inſídiis appetítus, látuit ſæpè in ſylvis, in furnis & rudéribus; nec ídcirco ſuſceptos pro extirpanda hæreſi labóres deséruit; compluresque doctrínâ célebres viros ad veritátis lumen adduxit. Suſcepto regímine Paróchiæ quam Thunóne eréxerat, cùm eam regiónem dira lues depopularétur, ómnia ómnibus córporis & ánimæ ſubsídia amanter, conſtanter atque indúſtriè procurávit.

Lectio iij.

IN Coadjutórem aſcítus à Garnéro Genevenſi Epíſcopo, Annecéii Seminárium Clericórum inſtítuit. Apud Regem Chriſtianíſſimum perfécit, ne quid à Genevénſibus, qui tum Gallis adversùs Sabaudos auxílio erant, in religiónis negótio innovarétur; utque ejecti Párochi Eccléſiis ſuis reſtituerentur. Garnéro mórtuo, coégit Synodum; & eccleſiáſticæ diſciplínæ leges Clero ſanxit. Multùm étiam Eccléſiæ prófuit, tum libris ſincérum Dei amórem ſpirántibus conſcriptis; tum ſermónibus quos públicè ac privátim, étiam extra diœcéſim, Divióne potíſſimum, Gratianópoli & Paríſiis hábuit; tum Congregatiónis Moniálium Viſitatiónis ſub régula ſancti Auguſtíni inſtitutióne. Dum autem, recuſáto Coadjutóris Pariſienſis múnere, ad diœcéſim luſtrandam revértitur, Lugdúni apopléxiâ correptus, munítus ſacramentis, óbiit die vigéſimâ-octávâ Decembris, anno ætátis quinquagéſimo ſexto, Chriſti milléſimo ſexcentéſimo vigéſimo ſecundo. Quem miráculis clarum Alexander ſéptimus Sanctórum albo inſéruit; ejuſque colendam memóriam ſtátuit quarto Calendas Februárii, quo die Annecéii ſepultus fúerat.

Oratio.

DEus, qui ad animárum ſalútem beátum Franciſcum Saléſium Pontíficem ómnibus ómnia fíeri voluiſti: concéde propítius, ut caritátis tuæ dulcédine perfúſi, ejus dirigéntibus mónitis, ac ſuffragántibus méritis, ætérna gáudia conſequámur; Per Dóminum.

Commem. de Virg. Deipara. 420.

AD VESP. fit Commem. ſanctæ Bathildis, Reginæ. Ant. Exultávit. ℣. Averte. xlviij. *Oratio,* Deus, in quem. lj.

Ultimò, de Virg. Deipara. 420.

DIE XXX.

In Feſto

S. BATHILDIS, REGINÆ.

Simplex.

Lectio iij.

BAthildis in Anglia, Sáxonum génere orta à prædónibus Ercunvaldo Majóri domûs régiæ véndita, ab eo ad porrigenda ſibi pócula adhíbita eſt; ac demum mórtuâ cónjuge, in uxórem expetíta. Quas illa ut vitáret núptias, látebras quæſívit; ſed póſtmodùm ob exímias córporis & ánimi dotes, ad Clodovéi ſecundi conjúgium inſperátò pertráhitur. Tum páuperes & Eccléſias Clodovéo ſtudióſè commendávit: quod ádeò gratum fuit príncipi, ut Genéſium Abbátem, póſteà Lugdunenſem Epíſcopum, Regínæ piis opéribus exequendis adjutórem déderit. Mórtuo Clodovéo, trium filiórum, Clotárii, Childeríci, & Theodoríci, quorum natu máximus vix quintum annum attígerat, tutélam geſſit; regnumque ac palátium, conſíliis Chrodoberti Pariſienſis Epíſcopi, & Audoéni Rotomagenſis, ſapientíſſimè moderáta eſt. Multa præclarè ſanxit. Simoníacas Ordinatiónes abolévit hortátu Sacerdótum: prohíbuit ne quis Chriſtiános vénderet éxteris, aut áliò vendendos abdúceret; plures étiam à ſervitúte ſuis ſúmptibus redémit. Effécit ut, Pontíficum & Abbátum ſtúdio, reguláris disciplína in monaſtériis ſanctórum Dionyſii, Germáni, Petri, Medardi, Aniáni, Martíni, & áliis, aut ſervarétur, aut reſtituerétur. Corbéiæ ad Sumínam cœnóbium extruxit; aliudque Calæ ad Matrónam, in quo relictâ Clotário jam adulto regni adminiſtratióne, ipſa, ſuſcepto religiónis hábitu, ſub obediéntiâ Bertillæ Abbatiſſæ, ómnibus exemplo & admiratióni fuit: ibique mórtua eſt ætátis ſuæ anno quinquagéſimo quinto.

Oratio, Deus, in quem. lj.

Comm. de Virg. Deip. 420.

VESPERÆ de Pſalterio; à Capitulo de ſancto Petro Nolasco, ut in Communi Juſtorum. xxxiv.

Oratio, Deus, cujus. *infrà.*

Comm. de Virg. Deip. 420.

DIE XXXI.

In Feſto

SANCTI PETRI, NOLASCI.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi Juſtorum. xxxiv.

Lectio ij.

PEtrus Nolaſcus, propè Carcaſſónam in Paróchia ſancti Pápuli, nóbili génere natus, ſinguláti erga próximum caritáte excélluit. Adoleſcens paréntibus orbátus, jamque milítiæ matúrus, prima arma tuliſſe fertur adversùs Albigenſes hæréticos, & in caſtris ſub Simóne de Montfort aliquándiù meruiſſe. Deinde cùm idem belli ſacri dux, devicto propè Murétum interfectoque Petro Aragóniæ rege, Jacóbum ejus fílium, eâ quâ par erat ratióne informári óptaret, delectus ab eo, ob virtútis famam miſſuſque Nolaſcus, ut Jacóbi adhuc júvenis, qui paulò ante obſes à patre tráditus, tùm Carcaſſónæ in cuſtódia detinebátur, inſtitutióni præficerétur. Quo in múnere omnes curas ad id potíſſimùm cóntulit, ut viri Príncipis ánimus ad pietátem colendam, eamdemque aliquandò tutandam omníno dirigeretur. Datâ póſtmodùm Jacóbo regi in Hiſpániam redeundi cópiâ, cum eo Nolaſcus Barcinónam venit.

Lectio iij.

TUm ſumma Nolaſci cáritas enítuit in liberandis ab infidélium ſervitúte captívis. Quam in rem cùm patrimónium abſúmere cogitáret, divínitùs ſe ſenſit inflammátum ad religióſum conſtituendum Ordinem, qui in iis miſericórdiæ opéribus totam in póſterum daret óperam. Inde Barcinónæ novus Ordo, ſub título beátæ Maríæ de Mercéde. Cùm autem Nolaſcus in redimendis captívis multùm labóris poſuiſſet; ac patiéntiâ, humilitáte, abſtinéntiâ, caſtitáte, cæteriſque virtútibus mirum in modum excelluiſſet; tandem annis méritiſque plenus obdormívit in Dómino, ipsâ nocte médiâ Nativitátis Dómini, anno milléſimo ducentéſimo quinquagéſimo ſexto. Ab Urbáno octávo in Sanctórum númerum relátus eſt; ejuſque feſtivitáti hanc últimam Januárii diem aſſignávit Alexander ſéptimus.

Oratio.

DEus, cujus caritátis exemplo accenſus beátus Petrus fidélium redemptióni captivórum ſe totum devóvit; ipſius interceſſióne concéde, ut qui delictórum noſtrórum caténis ſtríngimur, miſeratiónis tuæ grátiâ liberémur; Qui vivis & regnas.

Commem. de Virgine Deip. 420.

Vesperæ à Capitulo de ſancto Ignatio, ut in Communi unius Mart. vj. *Oratio*, Omnípotens. *infrà.*

Fit Commem. ſancti Petri Nolaſci, Ant. Tu feciſti. ℣. Innocens xxxix. *Oratio*, Deus, cujus caritátis. *ſuprà.*

Ultimò, de Virg. Deip. 420.

FESTA FEBRUARII.

Die 1.
In Feſto
SANCTI IGNATII,
Epiſcopi & Martyris.
Semiduplex.
Ex libro ſancti Hierónymi, Presbyteri, de Scriptóribus Eccleſiáſticis.
Cap. 16. *Lectio ij.*

Ignátius Antiochénæ Eccléſiæ tértius poſt Petrum Apóſtolum Epíſcopus, commovente perſecutiónem Trajáno, damnátus ad béſtias, Romam vinctus míttitur. Cùmque návigans Smyrnam veniſſet, ubi Polycarpus audítor Joannis Epíſcopus erat, ſcripſit unam epíſtolam ad Ephéſios, álteram ad Magneſiános, tértiam ad Trallenſes, quartam ad Romános: & inde egrédiens ſcripſit ad Philadélphios & ad Smyrnæos, & própriam ad Polycarpum, commendans illi Antiochenſem Eccléſiam, in qua & de Evangélio, quod nuper à me tranſlátum eſt, ſuper persóna Chriſti ponit teſtimónium, dicens: Ego verò & poſt reſurrectiónem in carne eum vidi.

Lectio iij.

Dignum autem vidétur, quia tanti viri fécimus mentiónem, & de epíſtola ejus, quam ad Romános ſcribit, pauca pónere: De Syria usque ad Romam pugno ad béſtias in mari & in terra, nocte dieque ligátus cum decem leopardis, hoc eſt, milítibus qui me cuſtódiunt; quibus & cùm beneféceris, pejóres fiunt. Iníquitas autem eórum mea doctrína eſt; ſed non ídcircò juſtificátus ſum. Utinam fruar béſtiis quæ mihi ſunt præparátæ, quas & oro mihi velóces eſſe ad intéritum & ad ſupplícia, & állici ad comedendum me; ne, ſicut & aliórum Mártyrum, non áudeant corpus attíngere. Quòd ſi veníre noluerint, ego vim fáciam, ego me ingéram ut dévorer. Ignóſcite mihi, fílioli: quid mihi profit, ego ſcio. Nunc incípio Chriſti eſſe diſcípulus; nihil de his quæ videntur desíderans, ut Jeſum Chriſtum invéniam. Ignis, crux, béſtiæ, confráctio óſſium, membrórum divíſio, & totíus córporis contrítio, & tota tormenta diáboli in me véniant; tantùm Chriſto fruar. Cùmque jam damnátus eſſet ad béſtias, & rugientes audíret leónes, ardóre patiendi ait: Frumentum Chriſti ſum; déntibus beſtiárum molar, ut panis mundus invéniar. Paſſus eſt anno undécimo Trajáni. Relíquiæ córporis ejus Antiochíæ jacent extra portam Daphníticam, in cœmetério.

Oratio.

Omnípotens & ætérne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirá-

bilis: da nobis in feſtivitáte beáti Ignátii, cum gratiárum actióne lætári, qui Fílii tui Martyr & Póntifex, quod miniſtério geſſit, teſtimónio comprobávit; & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat.

Fit Commem. de Virgine Deipara, 420.

VESPERÆ de ſequenti.

DIE II. FEBRUARII.

IN FESTO
PRÆSENTATIONIS DOMINI,
ET
PURIFICATIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Pſalmi de Feria.

Ant. 3. a. EXulta, fília Sion : ecce Rex tuus véniet tibi juſtus, & ſalvátor. *Zach.* 9.

Ant. 1. f. Véniet deſiderátus cunctis géntibus ; & implébo domum iſtam glóriâ, dicit Dóminus. *Agg.* 2.

Ant. 5. C. Magna erit glória domûs íſtíus noviſſimæ plusquàm primæ ; & in loco iſto dabo pacem. *Agg.* 2.

Ant. 6. F. Qui adhærent Dómino, ut colant eum, addúcam eos, & lætificábo eos in domo oratiónis meæ. *Iſ.* 56.

Ant. 7. a. Apérite portas, & ingrediátur gens juſta, cuſtódiens veritátem. *Iſ.* 26.

Capitulum. Malach. 3.

ECce ego mitto Angelum meum, & præparábit viam ante fáciem meam. Et ſtatim véniet ad templum ſuum Dominátor quem vos quæritis, & Angelus teſtamenti quem vos vultis. Ecce venit, dicit Dóminus exercítuum.

℟. Ex Sion ſpécies decóris ejus ; Deus manifeſtè véniet. * Congregáte illi ſanctos ejus qui órdinant teſtamentum ejus ſuper ſacrifícia. ℣. Umbram habens lex futurórum bonórum, hóſtiis quas ófferunt, nunquam poteſt accedentes perfectos fácere : * Congregáte illi ſanctos ejus. Glória Patri. * Congregáte illi. *Pſ.* 49. *Hebr.* 10.

Hymnus.

TEmpli ſacrátas pande Sion, fores ;
Chriſtus ſacerdos intrat & hóſtia :
Cedant inánes veritáti,
Quæ ſe ánimis áperit, figúræ.
Non immolandi jam pécudum greges,
Fumábit ater non cruor ámpliùs ;
En ipſe placando Parenti
Ipſe ſuis Deus aſtat aris.
Virgo latentis cónſcia Núminis,

Demiſſa vultus, quem pépe-
rit Deum,
Hunc geſtat ulnis; paupe-
rumque
Múnera fert téneras volú-
cres.
Hîc omnis ætas, omnis & áſtitit
Sexus, propinquo Númine
plénior:
Omnes anhelantis tot annos
Nunc fidei prétium repor-
tant.
Teſtes tot inter magnánimo,
Deus,
Tibi litábat firma ſiléntio
Verbi ſilentis muta mater:
Cuncta ánimo pénitùs pre-
mébat.
Sit ſumma Patri, ſummaque
Fílio,
Sanctoque compar glória
Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Conféſſio & pulcritúdo in conſpectu ejus: ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus *Pſ.* 95.

Ad Magníficat. *Antiph.* J. Ecce Dominátor quem quæritis, & purgábit fílios Levi quaſi aurum: & erunt Dómino offerentes ſacrifícia in juſtítia; & placébit Dómino ſacrifícium. *Malach.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Nulla ſit Commemoratio.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Feria.

Ant. 2. D. In ipſo vita erat, & vita erat lux hóminum, & lux in ténebris lucet. *Joan.* 1.

Hymnus, Virgo Dei génitrix. *ut in Officio parvo.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Salutáre tuum paraſti, Dómine, lumen ad revelatiónem géntium, & glóriam plebis tuæ Iſrael. *Luc.* 2.

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invitat. Ecce venit ad templum ſuum dominátor Dóminus: * Veníte, adorémus. *Malach.* 3.

Pſ. 94. Veníte. 1.

Hymnus.

FUmant Sabæis templa vapóribus;
Nos ſacra poſcunt: jam
præit hóſtia:
Sequámur omnes, & viciſ-
ſim
Puro ánimo mémores litémus.
Lumen miniſtret ſplendídior
fides:
Miniſtret ignes flámmea cá-
ritas;
Fundatque divínos odóres
Innócuæ bona fama vitæ.
Vitæ nocentis quid tráhimus
moras?
Sit fas beáto cum ſene cóm-
mori;
Ut quem ſub aris immolá-
tum
Vidímus, hoc étiam fruá-
mur.
Sit ſumma Patri, ſummaque
Fílio,
Sanctoque compar glória
Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Pſalm. Expectans, *cum ſuâ Diviſione.* 106.

Ant. 2. D. Ecce vénio, ut fáciam, Deus, voluntátem

tuam : Deus meus, vólui, & legem tuam in médio cordis mei.

In Pſalm. Eructávit. 125.

Ant. 5. a. Speciófus formâ præ fíliis hóminum : Diffúſa eſt grátia in lábiis tuis ; proptéreà benedixit te Deus in æternum.

In Pſalm. Deus noſter refúgium. 126.

Ant. 1. g. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

℣. Deus in dómibus Sion cognoscétur, ℟. Cùm ſuſcípiet eam. *Pſ.* 47.

Benedictiones, ut in Dominicis.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 13.

A It Móyſes ad pópulum: Cùm introdúxerit te Dóminus in terram Chananæi, ſicut jurávit tibi & pátribus tuis, & déderit tibi eam, ſeparábis omne quod áperit vulvam, Dómino, & quod primitívum eſt in pecóribus tuis : quidquid habúeris masculíni ſexûs, conſecrábis Dómino. Primogénitum áſini mutábis ove : quòd ſi non redémeris, interfícies. Omne autem primogénitum hóminis de fíliis tuis prétio rédimes. Cùmque interrogáverit te fílius tuus cras, dicens : Quid eſt hoc ? reſpondébis ei : In manu forti eduxit nos Dóminus de terra Ægypti, de domo ſervitútis. Nam cùm indurátus eſſet Phárao, & nollet nos dimíttere, occídit Dóminus omne primogénitum in terra Ægypti, à primogénito hóminis uſque ad primogénitum jumentórum : ídcirco ímmolo Dómino omne quod áperit vulvam masculíni ſexûs, & ómnia primogénita filiórum meórum rédimo.

℟. Locútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens : * Sanctífica mihi omne primogénitum in fíliis Iſrael. ℣. Tulérunt Jeſum in Jerúſalem, ut ſíſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini : * Sanctífica. *Exod.* 13. *Luc.* 2.

De libro Levítici.

Lectio ij. Cap. 12.

L Ocútus eſt Dóminus ad Móyſen, dicens : Lóquere fíliis Iſrael, & dices ad eos : Múlier, ſi ſuſcepto sémine, pepérerit másculum, immunda erit ſeptem diébus, juxta dies ſeparatiónis ménſtruæ. Et die octávo circumcidétur infántulus : ipſa verò triginta tribus diébus manébit in sánguine purificatiónis ſuæ. Omne ſanctum non tanget, nec ingrediétur in ſanctuárium, donec impleantur dies purificatiónis ſuæ : Sin autem féminam pepérerit, immunda erit duóbus hebdomádibus juxta ritum fluxûs ménſtrui, & ſexaginta ſex diébus manébit in sánguine purificatiónis ſuæ. Cùmque expléti fúerint dies purificatiónis ſuæ pro fílio, ſive pro fília, déferet agnum anniculum in holocauſtum, & pullum colúmbæ ſive túrturum pro peccáto, ad óſtium tabernáculi teſtimónii ; & tradet ſacerdóti qui ófferet illa coram Dómino, & orábit pro ea ; & ſic mundábitur à profluvio sánguinis ſui. Iſta eſt

lex parientis máſculum aut féminam. Quòd ſi non invénerit manus ejus, nec potúerit offerre agnum; ſumet duos túrtures, vel duos pullos columbárum, unum in holocauſtum, & álterum pro peccáto: orabitque pro ea ſacerdos, & ſic mundábitur.

℟. Múlier, cùm expléti fúerint dies purificatiónis ſuæ, déferet agnum annículum in holocauſtum, & pullum columbæ ſive túrturem pro peccáto: quòd ſi non potúerit offerre agnum, ſumet * Par túrturum, aut duos pullos columbárum. ℣. Poſtquàm impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ, dedérunt hóſtiam ſecundùm quod dictum eſt in lege Dómini, * Par túrturum. *Levit.* 12. *Luc.* 2.

De Zacharía Prophéta.

Lectio iij. Cap. 2.

LAuda, & lætáre, fília Sion; quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus. Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tuî; & ſcies quia Dóminus exercítuum miſit me ad te. Et poſſidébit Dóminus Judam partem ſuam in terra ſanctificáta, & éliget adhuc Jerúſalem. Síleat omnis caro à fácie Dómini, quia conſurrexit de habitáculo ſancto ſuo.

℟. Majeſtas Dómini ingreſſa eſt templum per viam portæ quæ reſpiciébat ad orientem; * Et ecce repléta erat glóriâ Dómini domus. ℣. Induxérunt púerum Jeſum in templum parentes ejus. * Et ecce. Glória Patri. * Et ecce. *Ezech.* 43. *Luc.* 2.

IN II. NOCTURNO.

In Pſalm. Magnus Dóminus. 127.

Ant. 8. G. Suſcépimus, Deus, miſericórdiam tuam in médio templi tui.

In Pſalm. Quàm dilecta. 90.

Ant. 6. F. Benedictiónem dabit legislátor; ibunt de virtúte in virtútem: vidébitur Deus deórum in Sion.

In Pſalm. Benedixiſti. 52.

Ant. 4. E. Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: juſtítia & pax oſculátæ ſunt.

℣. Prope timentes Dóminum ſalutáre ipſíus; ℟. Ut inhábitet glória in terra noſtra. *Pſ.* 84.

Sermo ſancti Gregórii Nysséni.

De occurſu Domini.

Lectio iv.

QUando circa primitívum præſentis feſti tempus, is qui in forma divína exiſtens, formam ſervi aſſúmpſerat, Dei & hóminum mediátor factus, legále præceptum éxequens, quadraginta dies natus infans, ſempiternum illud Verbum, unà cum Genitríce convenientem atque præſcriptam hóſtiam portante, ad templum pergébat; incorporeórum ſpíritùum órdines, ſervíliter cervícem flectentes, inviſibíliter Deo convenientem pompam parábant, & ineffábilis ſapiéntiæ pelágus venerabantur; atque ejus quæ óbvia eſt, legális litteræ conſtitutiónis expletió-

pro myſtérii in Deo
ım creatóre abſcónditi
ẻſtatióne , expectábant.
nos myſtérii memóriam
celebrantes , ſpirituáli-
eculatiónibus , incorpo-
n méntium more , nos-
ɔlectémus.
Hóſtiæ non poſſunt per-
ı fácere ſervientem , ſo-
odò in juſtítiis carnis
ad tempus correctiónis
itis : nunc autem * Ad
ıtiónem peccáti per hó-
ſuam Chriſtus appáruit.
ıò mihi multitúdinem
árum , dicit Dóminus ?
ſum ; ne offerátis ultrà
cium fruſtrà : * Ad de-
ſnem. *Hebr.* 9. *Iſ.* 1.

Lectio v.

quidem carnem indú-
Deus primogénitam diá-
ſbolem , id eſt peccá-
enccârat páriter ac abo-
t ; atque ſimul ac carne
eſt , malítiæ damnatió-
ecernens , ejusque in ſe
nodam abolitiónem fá-
adverſárias virtútes la-
ı oppléverat , tanquam
uædam ab iis áuferens ,
ı ab Oriente profectos ;
eos domínii adoratióne
ıitióne , vaſa apta Dó-
reddens , in ſubſídium
atiónis Eccléſiæ , à Deo
confecti tabernáculi il-
juod Dóminus fixit , &
omo.
Sacrifícium & oblatió-
oluiſti, aures autem per-
mihi : * Holocauſtum
peccáto non poſtulaſti ;
ixi , Ecce vénio. ℣. Im-
ile eſt ſánguine taurórum
& hircórum auferri peccáta ;
ídeò Chriſtus ingrédiens mun-
dum dicit : * Holocauſtum.
Pſ. 39. *Hebr.* 10.

Lectio vj.

DEo & Patri , nedum pri-
mogénita hóminum , ſed
& univerſum ipſum ſanctífi-
cat genus , per eas quas in ſe
aſſumpſit maſſæ noſtræ primí-
tias , id eſt , per carnem áni-
mâ intelligente præditam , à
nobis acceptam ; totam hu-
mánæ natúræ maſſam ad ſan-
ctificatiónem novo velut fer-
mento conſpergens. Nam &
ego nunc mérito díxerim, ſicut
divínus ait Apóſtolus : Si pri-
mítiæ ſanctæ , & maſſa. Ac
quemádmodùm olim legis
ſermo tribum illam , cui ſa-
cerdótii munus obtígerat , pro
primogenitórum primítiis ty-
picè Deo offerébat ; ita nunc
in ſpléndido veritátis caracté-
re Pontíficem & Apóſtolum
noſtræ confeſſiónis ſanctum il-
lum & innocentem , impollu-
tumque , ac ſegregátum ab
ómnibus sórdibus & cogita-
tiónibus peccatóris , Deo &
Patri corporáliter , pro eâ quæ
ei per fidem ſanctificáta eſt
humánâ natúrâ , oblátum eſſe
intellígimus.

℟. Deus Fílium ſuum mit-
tens in ſimilitúdinem carnis
peccáti , & de peccáto dam-
návit peccátum in carne , * Ut
juſtificátio legis implerétur in
nobis. ℣. Oblátus eſt : juſtifi-
cábit ipſe Juſtus multos : &
ipſe peccáta multórum tulit ;
* Ut juſtificátio. Glória Patri.
* Ut juſtificátio. *Rom.* 8. *Iſ.*
53.

IN III. NOCTURNO.

In Pſalm. Fundamenta. 127.

Ant. 5. C. Numquid Sion dicet : Homo natus eſt in ea ; & ipſe fundávit eam Altíſſimus ?

In Pſalm. Cantáte ... omnis terra. 40.

Ant. 7. ç. Tóllite hóſtias, & introíte in átria ejus ; adoráte Dóminum in átrio ſancto ejus.

In Pſalm. Dóminus regnávit exultet. 52.

Ant 3. à. Adoráte Deum, omnes Angeli ejus : audívit, & lætáta eſt Sion.

℣. Sicut audívimus, ſic vídimus ℟. In civitáte Dómini virtútum. *Pſ.* 47.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Lucam.

Lectio vi. Cap. 2.

IN illo témpore ; Poſtquàm impléti ſunt dies purgatiónis Maríæ ſecundùm legem Móyſi, tulérunt Jeſum in Jerúſalem, ut ſiſterent eum Dómino, ſicut ſcriptum eſt in lege Dómini. Et réliqua.

Homília ſancti Ambróſii Epíſcopi.

In Luc. lib. 2. *cap.* 2. *num.* 55.

FActus eſt ſub lege Chriſtus, ut eos qui ſub lege eſſent, lucrifáceret. Síſtitur in Jerúſalem. Vides omnem legis véteris ſériem fuiſſe typum futúri. Omne masculínum adapériens vulvam, ſanctum Dómino vocábitur; verbis enim legis promittebátur Vírginis partus, & verè ſanctus, quia immaculátus. Solus enim per ómnia ex natis de fémina ſanctus Dñus Jeſus, qui terrénæ contágia corruptélæ immaculáti partûs novitáte non ſénſerit, & cœleſti majeſtáte depúlerit. Et ecce homo erat in Jerúſalem, cui nomen Símeon ; & homo iſte juſtus & timorátus, expectans conſolatiónem Iſrael. Non ſolùm ab Angelis & Prophétis, à paſtóribus & paréntibus, ſed étiam à ſenióribus & juſtis generátio Dómini áccipit teſtimónium. Omnis ætas, & uterque ſexus, eventorumque mirácula fidem áſtruunt. Virgo génerat, ſtérilis parit, mutus lóquitur, Elízabeth prophétat, Magus adórat, útero clauſus Joannes exultat, vídua confitétur, juſtus expectat.

℟. Homo erat in Jerúſalem, cui nomen Símeon : * Et iſte juſtus & timorátus reſponſum accéperat à Spíritu ſancto, non viſúrum ſe mortem, niſi priùs vidéret Chriſtum Dómini. ℣. Véniet, & non tardábit ; juſtus autem in fide ſua vivet. * Et iſte. *Luc.* 2. *Habac.* 2.

n. 58 & 59. *Lectio viij.*

ET bene juſtus, qui non ſuam, ſed pópuli grátiam requirébat, cúpiens ipſe corpóreæ vínculis fragilitátis abſolvi, ſed expectans vidére promiſſum ; ſciébat enim quia beáti óculi qui eum vidérent. Et accépit eum in mánibus ſuis, & benedixit Deum, & dixit : Nunc, Dómine, dimitte ſervum tuum in pace. Vide juſtum velut corpóreæ cárcere molis inclúſum, velle diſſolvi. Diſſolvi enim multò mélius eſt. Sed qui vult dimitti, véniat in templum,

niat in Jerúſalem, expectet Chriſtum Dómini, accípiat in mánibus Verbum Dei; compleétátur, velut quibusdam fidei ſuæ bráchiis, opéribus ſuis: tunc dimittétur, ut non vídeat mortem, qui víderit vitam.

℟. Cùm indúcerent púerum Jeſum parentes ejus, ut fácerent ſecundùm conſuetúdinem legis pro eo, Símeon Accépit eum in ulnas ſuas. ℣. Deſidérium cordis ejus tribuiſti ei, Dómine, & voluntáte labiórum ejus non fraudaſti eum. * Accépit eum in ulnas ſuas. *Luc.* 1. *Pſ.* 20.

Lectio ix.

Vides úberem in omnes grátiam, Dómini generatióne diffúſam, & prophetíam incrédulis negátam eſſe, non juſtis. Ecce & Símeon prophétat in ruínam & reſurrectiónem plurimórum veniſſe Dóminum Jeſum Chriſtum; ut juſtórum iniquorumque méritis discernat, & pro noſtrórum qualitáte factórum, Judex verus & juſtus aut ſupplícia decernat, aut præmia.

℟. Benedixit Deum Símeon, & dixit: * Nunc dimittis ſervum tuum, Dómine, ſecundùm verbum tuum, in pace; † Quia vidérunt óculi mei ſalutáre tuum. ℣. Expectans expectávi Dóminum, & intendit mihi; & exaudívit preces meas, & immíſit in os meum cánticum novum: * Nunc. Glória Patri. † Quia. *Luc.* 2. *Pſ.* 39.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Magnus Dóminus, & laudábilis nimis in civitáte Dei noſtri, ℟. In monte ſancto ejus. *Pſ.* 47.

AD LAUDES.

Pſalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Erat pater Jeſu & mater mirantes ſuper his quæ dicebantur de illo. *Luc.* 2.

Ant. 3. à. Benedixit illis Símeon, & dixit ad Maríam matrem ejus: Ecce póſitus eſt hic in ruínam, & in reſurrectiónem multórum in Iſrael. *Luc.* 2.

Ant. 4. E. Póſitus eſt in ſignum cui contradicétur; (& tuam ipsíus ánimam pertranſíbit gládius) ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Erat Anna.

Canticum. Sophon. 3.

Lauda, fília Sion; júbila, Iſrael: * lætáre, & exulta in omni corde, fília Jerúſalem.

Abſtulit Dóminus judícium tuum, * avertit inimícos tuos.

Rex Iſrael Dóminus in médio tuî: * non timébis malum ultrà.

In die illa dicétur Jerúſalem: Noli timére; * Sion, non diſſolvantur manus tuæ.

Dóminus Deus tuus in médio tuî, fortis; * ipſe ſalvábit.

Gaudébit ſuper te in lætítia, ſilébit in dilectióne ſua, * exultábit ſuper te in laude.

Glória Patri, &c.

Ant. Erat Anna Propheſſa: & hæc vídua usque ad annos octoginta quátuor; & hæc

Ipſâ horâ ſupervéniens, confitebátur Dómino. *Luc.* 2.

Ant. 6. C. Loquebátur de Jeſu ómnibus qui expectábant redemptiónem Iſrael. *Luc.* 2.

Capitulum. Coloſſ. 1.

MYſtérium quod abscónditum fuit à séculis & generatiónibus, nunc manifeſtátum eſt ſanctis ejus, quibus vóluit Deus notas fácere divítias glóriæ ſacramenti hujus.

Hymnus.

QUi ſacris hódie ſíſtitur aris,
Stat ſignum pópulis ómnibus Infans:
Idem Judáïcæ glória gentis,
Et toti nova lux áddita mundo.
Plauſus inſólitos audit uterque
Miraturque parens: vota faventûm
Votis excípiunt, & ſua lætis
Gratantûm omínibus gáudia miſcent.
Afflátæ ſúbitò Númine mentes
Vix ſeſe cápiunt: ſpesque ſalútis
Hâc incluſa tenùs corde ſub imo,
Ipſis jam mánibus prenſa tenétur.
Quem vidêre procul mente Prophétæ,
Nunc te das óculis, Chriſte, fruendum:
Mox idem féries, ora reſolvens,
Dictis attónitas grándibus aures.
Si noſtris modò te ſénſibus aufers,
Horum firma fides ſúppleat uſum;
Hâc te, Chriſte, manu tángere fas eſt:
In templis réſides nunc quoque noſtris.
Æterno ſit honor laúsque Parenti:
Qui placáre paras víctima Patrem,
Æquális tibi ſit glória, Nate:
Ambórum ſímilis laus ſit Amóri. Amen.

℣. Annúntient in Sion nomen Dómini, ℟. Et laudem ejus in Jerúſalem. *Pſ.* 101.

Ad Benedictus. *Ant.* 2. D. Ut perfecérunt pater Jeſu & mater ómnia ſecundùm legem Dómini, reverſi ſunt in Galilæam in civitátem ſuam Nazareth. *Luc.* 2.

Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, majeſtátem tuam ſúpplices exorámus; ut ſicut unigénitus Fílius tuus hodiernâ die cum noſtræ carnis ſubſtántia in templo eſt præſentátus, ita nos fácias, purificátis tibi méntibus præſentári; Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum dicitur Doxologia:

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſecula. Amen.

Pſalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Erat.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es de María Vírgine. *Matth.* 1.

Canon proprius ad calcem.

AD TERTIAM.

Ant. 3. à. Benedixit.

Capitulum. 1. Petr. 2.

COntinet Scriptúra : Ecce pono in Sion lápidem ſummum angulárem, eléctum, pretióſum : & qui credíderit in eum, non confundétur.

[*Tempore Septuageſ. omiſſo* Allelúia. *reſumptio fit ad primum Aſteriſcum* * ; *& ſic ad Sextam & Nonam.*]

℟. *br.* Lápidem quem reprobavérunt, * Factus eſt in caput ánguli, * Allelúia, allelúia. Lápidem. ℣. A Dómino factum eſt iſtud ; * & eſt mirábile in óculis noſtris, * Allelúia. Glória Patri. Lápidem. *Pſ.* 117.

℣. Benedicentes ei hæreditábunt terram ; ℟. Maledicentes autem ei disperíbunt. *Pſ.* 36.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Póſitus eſt.

Capitulum. Iſ. 8.

DOminum exercítuum ipſum ſanctificáte : ipſe pavor veſter, & ipſe terror veſter : & erit vobis in ſanctificatiónem ; in lápidem autem offenſiónis & in petram ſcándali duábus dómibus Iſrael, in láqueum & in ruínam habitántibus Jerúſalem.

℟. *br.* Sagittæ tuæ acútæ, * pópuli ſub te cadent, * Allelúia, allelúia. Sagittæ. ℣. In corda * inimicórum regis. * Allel. Glória. Sagittæ. *Pſ.* 44.

℣. Judicábit in natiónibus, implébit ruínas ; ℟. Conquaſſábit cápita in terra multórum. *Pſ.* 109.

AD NONAM.

Ant. 6. *C.* Loquebátur.

Capitulum. Iſ. 12.

CAntáte Dómino, quóniam magníficè fecit. Annuntiáte hoc in univerſa terra. Exulta & lauda, habitátio Sion ; quia magnus in médio tuî Sanctus Iſrael.

℟. *br.* Vidérunt * Ingreſſus tuos, Deus, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Ingreſſus Dei mei, * regis mei qui eſt in ſancto, Allelúia. Glória. Vidérunt. *Pſ.* 67.

℣. Dicant nunc qui timent Dóminum, ℟. Quóniam in séculum miſericórdia ejus. *Pſ.* 117.

AD II. VESPERAS.

Pſalmi de Officio parvo.

Ant. 4. E. IN Chriſto Jeſu inhábitat omnis plenitúdo divinitátis corporáliter. *Coloſſ.* 2.

Ant. 5. C. De plenitúdine ejus non omnes accépimus, & grátiam pro grátia. *Joan.* 1.

Ant. 1. D. Lex per Móyſen data eſt, grátia & véritas per Jeſum Chriſtum facta eſt. *Joan.* 1.

Ant. 6. F. Finis legis Chriſtus ad juſtítiam omni credenti : omnis qui credit in illum, non confundétur. *Rom.* 10.

Ant. 8. *G.* Lex pædagógus noſter fuit in Chriſto, ut ex fide juſtificémur. *Galat.* 3.

Capitulum. Hebr. 8.

CUm eſſent qui offerrent ſecundùm legem múnera, qui exemplári & umbræ desérviunt cœléſtium ; nunc Chriſtus mélius ſortítus eſt miniſtérium, quantò & melióris

teſtamenti mediátor eſt, quod in melióribus repromiſſiónibus ſancítum eſt.

Hymnus.

STupéte, gentes: fit Deus
hóſtia;
Se ſpontè legi légifer óbligat:
Orbis Redemptor nunc redemptus;
Seque piat ſine labe mater.
De more matrum, Virgo puérpera
Templo ſtatútos abſtínuit dies.
Intráre ſanctum quid pavébas,
Facta Dei priùs ipſa templum?
Arâ ſub unâ ſe vovet hóſtia
Triplex; honórem virgíneum ímmolat
Virgo ſacerdos, parva mollis
Membra puer, ſeniorque vitam.
Eheu! quot enſes tranſádigent tuum
Pectus! quot altis nata dolóribus,
O Virgo! Quem geſtas, cruentam
Imbuet hic ſacer Agnus aram.
Chriſtus futúro, corpus adhuc tener,
Prælúdit inſons víctima fúneri:
Creſcet; profúſo vir cruóre,
Omne ſcelus móriens piábit.
Sit ſumma Patri, ſummaque Fílio,
Sanctoque compar glória Flámini:
Sanctæ litémus Trinitáti
Perpétuo pia corda cultu.
Amen.

℣. Protector noſter, áſpice, Deus; ℟. Et réſpice in fáciem Chriſti tui. *Pſ.* 83.

Ad Magníficat. *Ant.* 7. G. Sanctificáti per oblatiónem córporis Jeſu Chriſti, accedámus & ipſi, domus ſpirituális, ſacerdótium ſanctum, offerre ſpirituáles hóſtias, acceptábiles Deo per Jeſum Chriſtum. *Hebr.* 10. 1. *Petr.* 2.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Ante Septuageſimam, ſi non ſit Sabbatum, fit Commem. ſancti Blaſii, Epiſc. & Mart. Ant. Ecce Deus. ℣. In Deo. *ut in Communi*, vij. *Oratio*, Deus, cujus grátia. x.

[*Poſt Septuageſimam, non fit Commem. S. Blaſii.*

Si ſit Sabbatum, fit tantùm Comm. Dominicæ occurrentis.

AD COMPLETORIUM.

Pſalmi & Capit. de Dominica. Reliqua ut heri.

DIE III.

In Feſto

SANCTI BLASII,

Epiſcopi & Martyris.

Simplex.

Poſt Septuageſimam, Commemoratio tantùm; & ſic de aliis Simplicibus.

Omnia ut in Communi unius Martyris, vj.

Lectiones duæ priores de ſcriptura occurrente; è tribus fiunt duæ.

Lectio iij.

BLáſius, Epíſcopus Sebaſténus in Arménia, pro Chriſto martyr occúbuit. Illíus cultum apud Orientáles Ecclé-

ſias celebérrimum jam ab antíquis tempóribus fuiſſe patet ex vetuſtíſſimis eórum Menológiis. Non minùs célebris fuit per omnes Occidentis, & máximè Galliárum Eccléſias ſancti Bláſii memória, pópulis úndique ad ejus patrocínium confugiéntibus, ex eo máximè témpore quo ſancti Mártyris relíquiæ huc illuc per Itáliam & Gálliam váriè tranſlátæ ſunt. Eum cívitas Piſcenenſis ab antiquo Patrónum agnoſcit.

Oratio, Deus cujus. x.

AD LAUDES, fiunt Commem. communes, & ſuffragia Sanctorum.

Die v.

In Feſto

SANCTÆ AGATHÆ,

Virginis & Martyris.

Simplex.

[*Poſt Septuageſ. Commem.*]

Pridiè Vesperæ *de Pſalterio, à Capitulo de ſancta Agatha, Virg. & Mart. ut in Communi*, xl. *Oratio*, Omnípotens. xliv.

Lectio iij.

Agatha virgo, quam Panormitáni & Catinenſes civem ſuam fuiſſe contendunt, glorióſi martyrii corónam ſub Décio Imperatóre confecúta eſt. Carmen ſcripſit de ea ſanctus Dámaſus Papa, qui toto ferè ſéculo quarto vixit. Quo in cármine vírginem exímiam canit génere claram, elegantem ſpécie, móribus elegantiórem & fide, terréna próſpera nihil reputaſſe, ut Dei juſſis obtemperáret: aitque illam trúcibus fortiórem viris, membra ſua flagris expoſuiſſe, acerbum mamillæ tortæ dolórem válido péctore toleraſſe; cùmque à beáto Petro recreáta in cárcere fuiſſet, lætiórem inde ac magis flagrantem, ad flagella cuncta alácriter cucurriſſe. Addit ſanctus Póntifex beátæ Mártyris ope ſervátam ab igne fuiſſe Ethnicórum turbam. Légitur in Actis ejus pagános, anno vertente à martyrio ſanctæ vírginis, confugiſſe ad ejus túmulum, & velo quo túmulus obtegebátur oppóſito, ignem repreſſiſſe, qui ab Æthna monte exundábat. Catínæ velum illud aſſervári créditur: moſque ſolemnis ac pius civitátis eſt, ubi Æthna mons ignes évomit, flammis erumpéntibus id velum objícere, quo non ſemel ſedátæ leguntur.

Oratio, Omnípotens ſempiterne Deus. xliv.

Vesperæ *de Pſalterio; à Capitulo de ſancto Vedaſto, ut in Communi Pontificum*, xvij. *Oratio*, Deus, qui pópulis. xxj.

Fit Commem. de ſancto Amando, Epiſc. Ant. Ego ſum. ℣. Elégit. *Oratio*, Deus, fidélium. xxj.

Die vi.

In Feſto

S. VEDASTI, EPISCOPI.

Simplex.

Lectio iij.

Vedaſtus, relíctis ab adoleſcéntia paréntibus & prædiis ampliſſimis, ſolitáriam

Tulli Leucórum vitam ducébat, cùm Clodovéus, devíctis Germánis, Remos ad beátum Remígium baptizandus véniens, eum cómitem ascívit, ut in itínere fídei rudiméntis ab ipſo imbuerétur. Remis aliquámdiu commorátus, atque à Remígio Attrébatum Epíscopus factus, multos Ethnicos Chriſto acquisívit. Eccléſias erexit, in quibus conſtítuit Presbyteros & Diáconos. In páuperes liberális fuit, divítibus affábilis; quos ut ſuáviùs ad Chriſtum allíceret, ab eórum étiam convíviis non abſtínuit. Exactis in pontificátu annis quadraginta, febre correptus, & ſacro córporis & sánguinis Chriſti viático confirmátus, clarus miráculis ánimam Deo réddidit. Eódem die óbiit ſanctus Amandus Trajecténſis Epíscopus, qui Gandavénſibus primùm, tum Sclavis, tandem Vascónibus, & iis qui Pyrenæos montes íncolunt, Evangélii lucem íntulit; & multa in Gállia monaſtéria conſtruxit; quorum præcípuum eſt Elnonenſe ad Scarpam, in quo mórtuus & ſepultus eſt. Corpus ejus poſt annum octingentéſimum ſeptuagéſimum à Mónachis, ob procellóſa Normannórum témpora, Paríſios ad monaſtérium ſancti Germáni de Pratis allátum eſt.

Oratio, Deus, qui pópulis. xxj.

Pro Commemoratione ſancti Amandi. Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum. xxij. *Oratio*, Deus, fidélium. xxj.

Die viii.

In Feſto

S. JOANNIS DE MATHA,

Presbyteri.

Semiduplex.

Omnia de Communi Presbyterorum. (xxviij).

Lectio ij.

JOannes, cui de Matha cognómen, in província Narbonenſi ſecunda, Falcóne natus eſt paréntibus pietáte & nobilitáte conſpícuis. Studiórum causâ primùm Aquas Séxtias, & póſteà Paríſios profectus, emenſo Theológiæ currículo, Magiſtérii láuream adeptus eſt. In Clerum Pariſienſem ab Epíſcopo Maurítio aſcriptus, & tandem Présbyter ordinátus, cùm in ejus ſacello primum ſacrifícium offerret, divínitus inflammátum ſe ſenſit ad redimendos ab infidélium ſervitúte captívos. Ut tamen matúriùs in re tanta procéderet, in ſolitúdinem quamdam Vadenſis pagi intrà límites Meldenſis Episcopátûs ſeceſſit; ibique inítâ ſocietáte cum Felíce Eremíta, qui illic jam ab annis plúribus vitam agébat ascéticam, per triénnium, oratióne & jejúnio, humilitáte & obediéntiâ ſe exércuit. Romam cum Felíce profectus, ab Innocéntio tértio facultátem impetrávit ſeſe & ſuos redimendis captívis devovendi. Cæterùm Paríſios ad Odónem Epíſcopum qui Maurítio ſuccéſſerat, & Abſalónem Abbátem ſancti Victóris remiſſus, ut communicáto cum eis consílio, vitæ órdinem inſtitutumque ſelígeret,

tet, regulamque ſóciis, quàm ſequerentur, perſcríberet.

Lectio iij.

ITaque Felíce in príſtinam pagi Vadenſis ſolitúdinem remeante, ut ſócios congregáret, & exemplis régeret, Joannes Paríſios ad Epíſcopum, de modo ordinandæ famíliæ tractatúrus, accédit; ac tandem compóſitis ex ſenténtia rebus ómnibus, ad Felícem revértitur. Tunc ædificátâ conjunctis curis Ecclésiâ cum qualicumque domo, aliiſque ædifíciis, primum Ordinis monaſtérium in loco dicto Cervo-frígido ſub nómine & clientélâ ſanctíſſimæ Trinitátis conſtítuit. Régula autem, ut eam ipſe perſcrípſerat, paucis adjectis, ſtatim ab Apoſtólica Sede confirmáta eſt; nec multò pòſt inſtitútum Paríſiis, annuente Epíſcopo & Capítulo Pariſienſi, in domo ſancti Mathuríni recéptum. Ab eo témpore Joannes innúmera per Itáliam, Gálliam & Hiſpánias ædificávit cœnóbia, & captivórum immenſam multitúdinem per ſe & per Ordinis alumnos in libertátem asséruit. Dénique Romæ plenus opéribus bonis, óbiit die vigéſimâ-primâ Decembris anno milléſimo ducentéſimo décimo tértio.

Oratio.

DEus, qui beáto Joanni Presbytero, ac ſóciis ejus zelum fidéles redimendi captívos infudiſti: da ſervis tuis illam córporis & ánimæ libertátem, quâ Chriſtus Fílius tuus nos liberávit; Qui tecum vivit & regnat.

DIE X.

In Feſto

SANCTÆ SCHOLASTICÆ, Virginis.

Simplex.

Lectio iij.

SCholáſtica Benedícti Abbátis ſoror, Deo ab infántiæ témpore dedicáta, ad fratrem quotannis veníre conſuéverat, ut ejus ſacris collóquiis fruerétur. Ad hanc vir Dei non longè extrà jánuam in poſſeſſióne monaſtérii deſcendébat. Quâdam verò die, cùm diútiùs eum apud ſe retinére vellet, & ille non acquiéſceret, inſertas dígitis manus ad oratiónem ſuper menſam póſuit, ut Deus fratris mentem infléctteret. Tantaque ſúbitò tonítrui vis, & inundátio plúviæ erúpit, ut Benedíctus pedem extra limen efferre non poſſet. Sicque factum eſt ut totam noctem pervígilem in ſpirituáli collóquio transígerent. Hinc reverſus ad cellam Benedíctus, poſt tríduum elevátis óculis, vidit ejuſdem ſoróris ſuæ ánimam in columbæ ſpécie cœli ſecréta penetráre. Qui ex hac viſióne óbitum ejus intélligens, próximùs fratres miſit, qui corpus ejus ad monaſtérium ſuum deferrent, & in ſepulcro quod ſibi paráverat, pónerent.

VESPERÆ de Pſalterio; à Capitulo de ſancto Benedicto, ut in Communi Abbatum, xxviij. *Oratio*, Da nobis, quæſumus. xxxij.

Die xi.
In Feſto
SANCTI BENEDICTI
Anianensis, Abbatis.
Simplex.

BEnedictus Anianenſis, diſciplínæ monáſticæ per totum ferè Occidentem inſtaurátor, patre Magalonenſi Cómite natus, cùm in aula Pipíni regis liberálibus inſtitútus fuiſſet disciplínis, ſub Cárolo magno in caſtris aliquándiù ſumma cum laude méruit. Póſtmodùm ad ſancti Séquani Monaſtérium in Burgúndia ſe cóntulit. Ibi ſuſcepto religiónis hábitu, cum Mónachi in locum defuncti Abbátis Benedictum ſufficere cogitárent, diſceſſit in pátriam, extructâque in paterno ſolo, ad rivum Aniánum céllulâ, cum frátribus áliquot ibi in ſumma rerum inópia ſanctíſſimè vixit. Deinde verò, diſcípulis ad eum úndique confluéntibus, ampliſſimum Monaſtérium ædificávit. Interim à Ludovíco Pio accerſítus, tránstulit ſe in Monaſtérium ſancti Cornélii ad Indam, non longè ab Aquiſgráno, quod Imperátor ædificandum curáverat, ut ſancti viri conſíliis facíliùs uterétur. Tum collabentem in Gálliis & in Germánia disciplínam monáſticam Imperatóris juſſu reſtítuit. Plura erudítè ſcripſit; inter quæ éminet potiſſimùm regulárum concórdia. Obiit anno octingentéſimo vigéſimo primo, tértio Idus Februárii, in Indenſi Monaſtério in quo corpus ejus etiamnùm religiósè aſſervátur.

Oratio, Da nobis. xxxij.

Die xiii.
In Feſto
SANCTI FULCRANNI,
Lodovenſis Epiſcopi.
Semiduplex.

Omnia ut in Communi Pontificum, xvij. *Oratio*, Omnípotens, *infrà*.

Lectio ij.

FUlcrannus ex território Lodovenſi, paréntibus génere ac poténtiâ claris ortus, non parva à téneris annis dedit indícia ſanctitátis. Hunc pia mater Theodoríco Lodovenſi Antíſtiti inſtituendum trádidit. Scripturárum ſciéntiâ, carnis caſtigatióne, illæsâ pudicítiâ, assíduâ oratióne, ad ſacros órdines viam ſibi fecit Fulcrannus. Ad Presbyterátûs honórem evectus, dein Magalonenſis Eccléſiæ Archidiáconi dignitáte auctus, póſtmodùm mórtuo Theodoríco, in ejus locum unánimi Cleri ac plebis Lodovenſis ſuffrágio ſuffectus eſt. Quo audíto fugâ elapſus, latére vóluit: ſed repertus tandem, Narbónem addúci ſe vix paſſus, ab Aimeríco Narbonenſi confirmátâ electióne, in Baſílica ſancti Pauli Epíſcopus conſecrátus eſt. Lodóvam reverſus, Diœceſim aſſíduè perluſtráre cœpit, promovendæ pietáti, vitiiſque tollendis únicè intentus: ita verò in páuperes miſéricors, ut graſſante fame, vénditâ ſuppelléctili, fundis

que oppignerátis, egéntium ómnium neceſſitátibus abundè ſubvénerit.

Lectio iij.

COllapſam in nonnullis Monaſtériis diſciplínam reſtítuit: nova fundávit. Ecléſiam ſancti Genéſii quæ Cathedrális eſt à fundamentis inſtaurávit, & antíquo ritu conſecrávit. In quodam plácito apud ſanctum Baudílium Nemauſenſem hábito, cum Bernardo Nemauſenſi Epíſcopo & áliis electus árbiter, Eccléſiam ſancti Martíni de Caux, nonnulloſque vicínos pagos in Comitátu Agathenſi Amélio Agathenſi Præſuli adverſùs Raymundum Ruthenenſem Cómitem adjudicávit. Demùm febre correptus, vocátis Eccléſiæ ſuæ Canónicis, Diœcéſis ſuæ Abbátibus, confirmáto coram ipſis teſtamento, ſumptíſque cum íntimo pietátis ſenſu Sacramentis de manu Matfrédi Biterrenſis Epíſcopi, in cínere & cilício decumbens, migrávit ad Dóminum anno milléſimo ſexto, Idibus Februárii, Epiſcopátûs ſui quinquagéſimo ſéptimo, magnis dum vitam dégeret, nec minóribus poſt mortem clarus miráculis. Corpus ejus poſt annos círciter centum íntegrum repertum eſt, cultuque religióſo públicè donátum. Hæreticórum furóre labente ſéculo décimo ſexto flammis tráditum, ſed illæſum, ímpiè diſcerptum fuit. Illíus tamen partes áliquæ impiórum mánibus ereptæ, incorruptæ adhuc perſevérant, & Lodóvæ aſſervátæ ómnium óculis conſpícuæ, fidélium veneratióne coluntur, & multis infirmórum curatiónibus clarescunt. Célebris in Eccléſia Agathenſi ſancti Fulcranni memória, tùm propter inſígnia virtútum quæ ad illíus declaranda mérita operátus eſt Deus, tùm ob antíquam & ſanctam Agathenſis & Lodovenſis Capítuli neceſſitúdinem & oratiónum communiónem.

Oratio.

OMnípotens ſempitérne Deus, qui electum tuum Pontíficem Fulcrannum noſtris tempóribus per ſigna glorificáre non déſinis; concéde, plebi tuæ ejus ſolémnia celebranti, ut quæ piè ejus interceſſióne popóſcerit, à te percípere mereátur. Per.

DIE XXIV.

[*In anno biſſextili, die* XXV.]

In Feſto

S. MATTHIÆ, APOSTOLI.

Duplex-majus.

Omnia de Communi Apoſtolorum, exceptis quæ ſequuntur.

Ad Magníficat. *Ant.* 2. D. Oportet ex his viris qui nobiſcum ſunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jeſus, teſtem reſurrectiónis ejus nobiſcum fíeri unum ex iſtis. *Act.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

De Actibus Apoſtolórum.

Lectio iv. Cap. 1.

IN diébus illis, exurgens Petrus in médio fratrum, dixit: (erat autem turba hóminum ſimul ferè centum viginti) Viri fratres, oportet impléri Scriptúram quam prædixit Spíritus ſanctus per os David, de Juda qui fuit dux eórum qui comprehendérunt Jeſum, qui connumerátus erat in nobis, & ſortítus eſt ſortem miniſtérii hujus. Et hic quidem poſſédit agrum de mercéde iniquitátis, & ſuſpenſus crépuit médius, & diffúſa ſunt ómnia víſcera ejus. Et notum factum eſt ómnibus habitántibus Jerúſalem; ita ut appellarétur ager ille, linguâ eórum, Hacéldama, hoc eſt, Ager ſánguinis. Scriptum eſt enim in libro Pſalmórum: Fiat commorátio eórum deſerta, & non ſit qui inhábitet in ea, & Epiſcopátum ejus accípiat alter. Oportet ergo ex his viris qui nobiſcum ſunt congregáti in omni témpore quo intrávit & exívit inter nos Dóminus Jeſus, incípiens à baptíſmate Joannis uſque in diem quâ aſſumptus eſt à nobis, teſtem reſurrectiónis ejus nobiſcum fíeri unum ex iſtis. Et ſtatuérunt duos; Joſeph qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus, & Matthíam. Et orantes dixérunt: Tu, Dómine, qui corda noſti ómnium, oſtende quem elégeris ex his duóbus unum, accípere locum miniſtérii hujus & Apoſtolátûs, de quo prævaricátus eſt Judas, ut abíret in locum ſuum. Et dedérunt ſortes eis; & cécidit ſors ſuper Matthíam: & annumerátus eſt cum úndecim Apóſtolis.

Ex Commentário ſancti Joannis Chryſóſtomi in Actus Apoſtolórum.

Hom. 3. *Lectio v.*

IN diébus illis, exurgens Petrus. Tamquam fervidus, & tamquam is cui à Chriſto grex commiſſus fúerat, & tamquam chori princeps, ubíque primus íncipit loqui. Viri fratres, oportébat impléri Scriptúram. Illud conſídera quòd Petrus agit ómnia ex commúni ſenténtia, nihil ex auctoritáte, nihil cum império. Oportet ígitur ex viris nobiſcum congregátis in omni témpore. Quamobrem commúnicat hoc negótium cum illis? Ne delaberentur in contentiónem: nam ſi his ipſis hoc áccidit, multò magìs accidiſſet illis. Proptéreà ait: Viri fratres, oportet elígere è nobis. Multitúdini permittit judícium; ſimul eos qui eligebantur reddens venerandos, & ſeipſum líberans ab ódio cæterórum. Ex quibus autem facienda ſit eléctio, ipſe interpretátur, dicens: ex viris nobiſcum congregátis in omni témpore. Etenim ſi dixiſſet, Modeſtos oportet adeſſe, cæteros affeciſſet contumélià. Et ſtatuérunt duos: Joſeph qui vocabátur Bárſabas, qui cognominátus eſt Juſtus, & Matthíam. Quare non multos? Ne major fieret

animórum dejéctio, neve res in multos diſtraherétur.

Lectio vj.

ET verò omnes commúniter precantur, dicentes: Tu, Dómine, qui noſti corda ómnium, oſtende. Tu, inquiunt; non nos. Aptè córdium cognitórem appellant: hinc enim eléctio erat facienda, non ab exterióribus. Neque dixérunt, Elige; ſed, Oſtende electum, hoc eſt, quem tu elegiſti; ſcientes ómnia præfiníta eſſe à Deo. Et dedérunt eis ſortes. Nondum judicábant ſe eſſe idóneos ut rem ipſi ſibi permítterent. Ideòque cúpiunt áliquo ſigno edocéri. Alióqui, ſi illîc ubi nec erat precátio, neque viri probi tantùm váluit ſors eò quòd recto ánimo fíeret ſuper Jona; multò magis hîc explévit chorum, ac perfécit órdinem. Nec alter ille dóluit; non enim celaſſent Apóſtoli próprios defectus, qui de ipſis primóribus non vériti ſunt dícere, quòd álibi commóti fúerint indignatióne: idque non ſemel, ſed ſæpiùs. Hos ígitur & nos imitémur. Non jam ómnibus loquor, ſed his tantùm qui principátum affectant. Si credis Dei eſſe electiónem, ne indignéris: illi enim indignáris, & irritáris adversùs illum. Ille eſt qui elégit.

IN III. NOCTURNO.

Léctio ſancti Evangélii ſecundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 13.

ANte diem feſtum Paſchæ, dixit Jeſus diſcípulis ſuis: Amen, amen dico vobis; non eſt ſervus major Dómino ſuo, neque Apóſtolus major eſt eo qui miſit illum. Si hæc ſcitis, beáti éritis ſi fecéritis ea. Et réliqua.

Homília ſancti Auguſtíni Epíſcopi.

Tract. 59. *in Joan. n.* 1.

CUm hæc Dóminus præmiſiſſet, adjunxit: Non de ómnibus vobis dico, ego ſcio quos elégerim. Notum eſt de quo loquátur: Judas ille tráditor ejus attíngitur. Ergo ipſum non elégerat; unde ab eis quos elégit, iſto ſermóne ſecernit. Quid eſt ergo quod álio loco dicit: Nonne ego vos duódecim elégi, & unus ex vobis diábolus eſt? An & ipſe ad áliquid eſt electus, ad quod útique erat neceſſárius; non autem ad beatitúdinem, de qua modò ait: Beáti éritis ſi fecéritis ea? Hoc non de ómnibus dicit; ſcit enim quos ad ſocietátem beatitúdinis hujus elégerit. Non eſt ex eis iſte qui panem illíus ſic edébat, ut ſuper eum levaret calcáneum.

Tract. 37. *n.* 10.

Lectio viij.

ELecti in laude ſolent dici. An electus eſt & iſte, de quo nolente & nesciente magnum áliquid boni fíeret? Hoc eſt próprium Dei, contrárium iníquis. Omnibus bonis Dei malè útitur malus: contrà, malis hóminum malórum benè útitur bonus. Et quid tam bonum quàm unus Deus? Quandóquidem ipſe Dóminus

dixit : Nemo bonus niſi unus Deus. Quantò ergo ille mélior, tantò méliùs útitur & malis noſtris. Quid Judâ pejus? Sed malo ejus bene uſus eſt Dóminus. Tradi ſe pértulit, ut redímeret nos. Ecce malum Judæ in bonum converſum eſt. Poteſt & ſic intélligi quod ait : duódecim elégi, quia ſacrátus eſt númerus. Non enim quia périit inde unus, ídeò illíus númeri honor demptus eſt : nam in locum pereuntis álius ſubrogátus eſt.

Tract. 50. *num.* 10.

Lectio ix.

ECce audíte quia Judas iſte non tunc perverſus factus eſt, quando à Judæis corruptus Dóminum trádidit. Pleríque enim incurióſi Evangélii exíſtimant tunc periiſſe Judam, quando accépit à Judæis pecúniam ut Dóminum tráderet. Non tunc périit: jam fur erat, & Dóminum pérditus ſequebátur; quia non corde, ſed córpore ſequebátur. Duodenárium númerum Apoſtolórum implebat, Apoſtólicam beatitúdinem non habébat, ad imáginem fúerat duodécimus : quo decedente, & álio ſuccedente, & ſuppléta eſt Apoſtólica véritas, & númeri permanſit intégritas.

Ad Benedictus. *Ant.* 4. E. Tu, Dómine, qui corda noſti ómnium, oſtende quem elégeris accípere locum miniſtérii hujus. *Act.* 1.

Oratio.

DEus, qui beátum Matthíam Apoſtolórum tuórum collégio ſociaſti : tribue, quæſumus, ut ejus interventióne, tuæ circa nos pietátis ſemper víſcera ſentiámus; Per Dóminum.

Ad Magn. *Ant.* 6. F. Dedérunt ſortes eis : & cécidit ſors ſuper Matthíam; & annumerátus eſt cum úndecim Apóſtolis. *Act.* 1.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

FESTA MARTII.

Die i.

In Feſto S. ALBINI, EPISCOPI.

Simplex.

Lectio iij.

ALbínus, Venétiæ in Aremóricis claro génere natus, relictis à púero paréntibus, in Cincillacenſe monaſtérium ingreſſus eſt. Anno ætátis trigéſimo quinto Abbas creátus, ſingulári vigilántiâ cœnóbium adminiſtrávit annis quinque & viginti. Unde invítus ad cáthedram Andegavenſem evectus, totus alendis paupéribus, tuendis cívibus, ægris viſitandis, captívis redimendis, incúbuit. Eccleſiáſticæ diſciplínæ vindex fuit acérrimus, ádeò ut nec précibus nec minis potentiórum moverétur: quod ei multórum invídiam conflávit. Váriis in Synodis, ac præcípuè in Aurelianenſi tértia, plúrimùm laborávit, ut inceſtæ núptiæ damnarentur. Cæsárium quoque Arelatenſem ſuper eâ re conſultúrus ádiit unà cum ſancto Leobíno tum Abbáte Brajacenſi, pósteà Carnutenſi Epíſcopo. Juſſus ab Epíſcopis quoſdam à ſe excommunicátos abſólvere, páruit ſacerdotáli judício; ab iiſque rogátus ut & ipſe ſignáret Eulógias quas ad unum ex illis dirigendas benedíxerant, reſpondit: Etſi ad impérium veſtrum ſignáre compellor, dum vos cauſam Dei recusátis defféndere, ipſe potens eſt vindicáre. At ille, nondum acceptis Eulógiis, intériit. Explétis demum Epiſcopátûs annis viginti, ménſibus ſex, ætátis octoginta, mortalitátem éxuit.

Oratio.

FAmulos tuos, quæſumus, Dómine, intercedente beáto Albíno Pontífice, tibi fácias toto corde ſubjectos; ut tuæ caritátis Spíritu repléti, à terrénis mundémur cupiditátibus, & cœleſti beatitúdine, te donante, digni efficiámur; Per Dóminum noſtrum .... qui tecum vivit & regnat in unitáte ejuſdem Spíritûs ſancti Deus.

Die vii.

SANCTARUM PERPETUÆ & Felicitatis, Mart.

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Timor Dómini cum electis fœminis gráditur, & cum juſtis & fidélibus agnóſcitur: firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum. *Eccli.* 1. *Pſ.* 24.

℣. Deus noſter, refúgium & virtus; ℟. Non timébimus, dum turbábitur terra. *Pſ.* 45.

Oratio, Deus, fortitúdo *infrà*.

Sermo ſancti Auguſtini Epiſcopi.

I. In Nat. Mart. Perpet. & Felicit. qui eſt 280.

Lectio iij.

HOdiernus dies nobis in memóriam révocat diem quo ſanctæ fámulæ Dei Perpétua & Felícitas, corónis martyrii decorátæ, perpétuâ felicitáte floruérunt, tenentes nomen Chriſti in prælio, & ſimul invenientes étiam ſuum nomen in præmio. Exhortatiónes eárum in divínis revelatiónibus, triumphosque paſſiónum, cùm legerentur, audívimus. Quid glorióſius his fœminis quas viri mirantur facíliùs quàm imitantur? Quid hoc ſpectáculo ſuávius? quid hoc certámine fórtius? quid hàc victóriâ glorióſius? Tunc cùm béſtiis ſancta objicerentur córpora, toto Amphitheátro fremébant gentes, & pópuli meditabantur inânia. Sed qui hábitat in cœlis, irridébat eos. Nunc autem póſteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum ímpiè ſæviébant, mérita Mártyrum piis vócibus laudant. Neque tunc tanto concurſu hóminum ad eos occidendos câvea crudelitátis impléta eſt, quanto nunc ad eos honorandos Eccléſia pietátis implétur. Omni anno ſpectat cum religióne cáritas, quod uno die cum ſacrilégio commíſit impíetas.

AD LAUDES, pro earum Commemoratione, Ant. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Exultavérunt fíliæ Judæ, ℟. Propter judícia tua, Dómine. *Pſ.* 96.

Oratio.

DEus, fortitúdo certántium, & palma Mártyrum, qui fámulas tuas Perpétuam & Felicitátem contra tormentórum immanitátem mirâ virtúte roboraſti: quæſumus, ut ſicut eárum nos triumpho lætíficas, ita ſemper ſupplicatióne defendas; Per.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS HYEMALIS.

COMMUNE APOSTOLORUM.

[*In hoc Communi, & in ceteris, ad I. Veſperas ſemper dicuntur Pſalmi de Feria.*]

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. D. VOcávit Jeſus diſcípulos ſuos, & elégit duódecim ex ipſis, quos & Apóſtolos nominávit. *Luc.* 6.

Ant. 3. a. Vocávit ad ſe quos vóluit; & dedit illis poteſtátem curandi infirmitátes, & ejiciendi dæmónia. *Marc.* 3.

Ant. 4. E. Hos miſit Jeſus, præcípiens eis: Ite ad oves quæ periérunt domûs Iſrael. *Matth.* 10.

Ant. 5. C. Euntes prædicáte, dicentes: Quia appropinquávit regnum cœlórum. *Matth.* 10.

Ant. 7. d. Egreſſi autem, circuíbant per caſtella, evangelizantes, & curantes ubíque. *Luc.* 9.

Capitulum. Hebr. 2.

CUm inítium accepiſſet ſalus enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt, in nos confirmáta eſt, conteſtante Deo ſignis & portentis, & váriis virtútibus, & Spíritûs ſancti diſtributiónibus ſecundùm ſuam voluntátem.

℟. Ecce dedi vobis poteſtátem ſuper omnem virtútem inimíci: * Verúmtamen in hoc nolíte gaudére: † Gaudéte quòd nómina veſtra ſcripta ſunt in cœl s. ℣. Dabo vos in nomen, & in laudem ómnibus pópulis: * Verúmtamen. Glória. † Gaudéte. *Luc.* 10. *Soph.* 3.

Hymnus.

LÆtáre, cœlum; pláuſibus
Tellus reſultet æmulis:
Apoſtolórum glóriam
Solemnis inſtaurat dies.

Vos, ceu tubis ſonántibus,
Chriſtum per orbem ſpárgitis:
Vos illa ſacris vátibus
Prædicta mundi lúmina.

Qui, dante Chriſto, pánditis,
Qui cláuditis cœli fores,
Nos críminum tenácibus
Vinclis ligátos ſólvite.

Potente qui nutu graves
Morbos fugátis córporum,
Deſiderátam póſcite
Ægris medélam móribus;

Sublímis ut cùm vénerit,
Vobis ſimul ſedéntibus,
Ad déxterum Judex latus
Nos inter agnos cóllocet.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, ℟. Virtúte multâ. *Pſ.* 67.

Ad Magnificat. Ant. 1. E Prædicábant ut pœniténtiam ágerent: & dæmónia multa ejiciébant; & ungébant óleo multos ægros, & sanábant. *Marc.* 6.

Oratio, ut in Proprio.

[*In Solemnibus-majoribus & ſupra, ad Completorium, (in quo ſemper dicuntur Pſ. Feriales.)* *Ant.* 1. 2. Vos eſtis lux mundi: lúceat lux veſtra coram homínibus. *Matth.* 5.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox ſpeculatórum Sion: parávit Dóminus bráchium ſanctum ſuum in óculis ómnium géntium. *Iſ.* 52.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum, Apoſtolórum Magiſtrum & Dóminum, ✠ Veníte, adorémus. *Joan.* 13.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Supréme, quales, Arbiter,
Tibi miniſtros éligis;
Tuas opes qui vilibus
Vaſis amas commíttere!

Hæc nempe plena lúmine
Tu vaſa frangi præcipis:
Lux inde magna rumpitur,
Ceu, nube ſciſſa, fúlgura.

Totum per orbem núntii,
Nubes ut, citò volant:
Verbo graves, verbo Deo
Tonant, coruſcant, pérpluunt.

Chriſtum ſonant: verſæ ruunt
Arces ſuperbæ dæmonum:
Circùm tubis clangéntibus,
Sic verſa quondam mœnia.

Fac, Chriſte, cœleſtis tubæ
Somno graves nos éxcitent:
Accenſa de te lúmina
Pellant ténebras méntium.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ. Amen.

[*In Annualibus & Solemnibus-majoribus ad Officium Noct. itemque ad II. Veſperas, Pſalmi ſunt proprii, prout deſignantur in Proprio Eccleſiarum; vel, ſi nulli ſunt ejuſmodi, ſumuntur de Dominica: ad Laudes verò, ad Horas, & ad Completorium, dicuntur de Dominica; & ſic in omni alio Communi.*

In Solemnibus-minoribus & infra, Pſalmi in toto Officio ſemper ſunt de Feria.]

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Convocátis Jeſus duódecim Apóſtolis, cœpit illos míttere binos prædicáre regnum Dei. *Luc.* 9. *Marc.* 6.

Ant. 2. D. Præcípiens, dicébat eis: Infírmos curáte, mórtuos ſuſcitáte, dæmones ejícite: gratìs accepiſtis, gratis date. *Matth.* 10.

Ant. 3. c. Nolíte poſſidére aurum, neque argentum, neque pecúniam in zonis veſtris: dignus enim eſt operárius cibo ſuo. *Matth.* 10.

℣. Cuſtodiébant teſtimónia ejus, ℟. Et præceptum quod dedit illis. *Pſ.* 98.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente.

[*In Annualibus & Solemnibus-majoribus, Lectiones ſunt propriæ; & ſic in omni alio Communi.*]

℟. j. Ecce ego mitto vos ſicut oves in médio lupórum: ✠ Eſtóte ergo prudentes ſicut

ſerpentes, & ſimplices ſicut columbæ. ℣. Ex ore Dómini prudéntia; & próteget gradientes ſimplíciter: * Eſtóte. *Matth.* 10. *Prov.* 2.

℟. *ij*. Tradémini à paréntibus, & cognátis, & amícis; & morte affícient ex vobis, & capillus de cápite veſtro non períbit: * In patiéntia veſtra poſſidébitis ánimas veſtras. ℣. Nolíte timére oppróbrium hóminum, & blasphémias eórum ne metuátis; ego, ego ipſe conſolábor vos: * In patiéntia. *Luc.* 21. *Iſ.* 51.

℟. *iij*. Cùm tradent vos, nolíte cogitáre quómodò, aut quid loquámini: * Non enim vos eſtis qui loquímini, ſed Spíritus Patris veſtri qui lóquitur in vobis. ℣. Spíritus meus erit in médio veſtrûm, nolíte timére: * Non. Glória Patri. * Non enim. *Matth.* 10. *Agg.* 2.

IN. II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. In quamcumque domum intravéritis, dícite: Pax huic dómui; & ſi ibi fúerit fílius pacis, requieſcet ſuper illum pax veſtra. *Luc.* 10.

Ant. 5. a. Qui vos audit, me audit; & qui vos ſpernit, me ſpernit: qui autem me ſpernit, ſpernit eum qui miſit me. *Luc.* 10.

Ant. 6. F. Quod dico vobis in ténebris, dícite in lúmine; & quod in aure audítis, prædicáte ſuper tecta. *Matth.* 10.

℣. Annuntiáte inter gentes glóriam Dómini, ℟. In ómnibus pópulis mirabília ejus. *Pſ.* 95.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Tres Lectiones, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *iv*. Vos eſtis qui permanſiſtis mecum in tentatiónibus meis: * Et ego diſpóno vobis ſicut diſpóſuit mihi Pater meus regnum. ℣. Diſpóſui teſtamentum electis meis: * Et. *Luc.* 22. *Pſ.* 88.

℟. *v*. Jam non dicam vos ſervos: vos autem dixi amícos: * Quia ómnia quæcumque audívi à Patre meo, nota feci vobis. ℣. Antíqua ne intueámini: ecce ego fácio nova, & nunc orientur: útique cognoſcétis ea; * Quia. *Joan.* 15. *Iſ.* 43.

℟. *vj*. Elégi vos, & póſui vos, ut eátis, & fructum afferátis, & fructus veſter máneat; * Ut quodcumque petéritis Patrem in nómine meo, det vobis. ℣. Quod ſalvátum fúerit de domo Juda, fáciet fructum: zelus Dómini exercítuum fáciet iſtud; * Ut. Glória. * Ut. *Joan.* 15. *Iſ.* 37.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Príncipes géntium dominantur eórum; & qui majóres ſunt, poteſtátem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Ant. 7. d. Quicumque volúerit inter vos major fieri, ſit veſter miniſter: ſicut Fílius hóminis non venit miniſtrári, ſed miniſtráre. *Matth.* 20.

Ant. 3. à. Cùm fecéritis ómnia quæ præcepta ſunt vobis, dícite: Servi inútiles ſumus; quod debúimus fácere, fécimus. *Luc.* 17.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis, ſed nómini tuo da

glóriam. ℟. Super miſericórdia tua & veritáte tua. *Pſ.* 113.

Pater noſter. *Benedictiones habentur poſt Pſalterium.*

Evangelium & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

℟. *vij.* Mementóte ſermónis mei quem ego dixi vobis: * Non eſt ſervus major dómino ſuo: ſi me perſecúti ſunt, & vos perſequentur. ℣. Locúti ſunt adversùm me linguâ dolóſâ, & ſermónibus ódii circumdedérunt me: * Non eſt. *Joan.* 15. *Pſ.* 108.

℟. *viij.* De mundo non eſtis, ſed ego elégi vos de mundo; proptéreà odit vos mundus: ſed * Confídite, ego vici mundum. ℣. Non derelinquet Dóminus ſanctos ſuos; éruet eos à peccatóribus, & ſalvábit eos: * Confídite. *Joan.* 15. *Pſ.* 36.

℟. *ix.* Pater ſancte, ſerva eos in nómine tuo quos dediſti mihi. Sicut tu me miſiſti in mundum, ego miſi eos in mundum; & * Pro eis ego ſanctífico meipſum, ut ſint & ipſi ſanctificáti in veritáte. ℣. Sanctificábunt Sanctum Jacob, & Deum Iſrael prædicábunt: * Pro eis. Glória Patri. * Pro eis. *Joan.* 17. *Iſ.* 29.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus: ℟. Annuntiáte inter gentes ópera ejus. *Pſ.* 104.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* JEſus locútus eſt úndecim diſcípulis, dicens: Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra; euntes ergo, docéte omnes gentes. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Prædicáte Evangélium omni creatúræ, baptizantes eos, docentes ſerváre ómnia quæcumque mandávi vobis. *Marc.* 16. *Matth.* 28.

Ant. 2. D. Quorum remiſéritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, reténta ſunt. *Joan.* 20.

Ant. 4. *D.* Accipiétis virtútem ſuperveniéntis Spíritûs ſancti in vos; & éritis mihi teſtes uſque ad últimum terræ. *Act.* 1.

Ant. 1. 2. Ecce ego vobiſcum ſum ómnibus diébus, uſque ad conſummatiónem ſǽculi. *Matth.* 28.

Capitulum. Epheſ. 4.

CHriſtus dedit quoſdam quidem Apóſtolos, quoſdam autem Prophétas, álios verò Evangeliſtas, álios autem Paſtóres, & Doctóres, ad conſummatiónem ſanctórum in opus miniſtérii, in ædificatiónem córporis Chriſti.

Hymnus.

CŒleſtis aulæ Príncipes,
Sacri duces exércitûs,
Biſſéna mundi lúmina,
Olim futúri júdices:

Merſis gravi calígine,
Per vos dies renáſcitur:
Quos vanus error lúſerat,
Illuſtrat alma véritas.

Non vi, nec armis mílitum;
Fandi nec ullis ártibus;
Verbo ſed irríſæ Crucis,
Chriſto rebelles ſúbditis.

Quibus gemébat ſúbditus,
Rumpuntur orbis víncula:
Jam gaudet, excuſſo jugo,
Liber Dei ſub légibus.

Vulgáta terris ómnibus
Per vos Dei myſtéria:
Sic veſtra terris ómnibus

Præclára facta pérſonant.
Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De nócte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Príncipes populórũ congregáti ſunt ℟. Cum Deo Abraham. *Pſ.* 46.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. D. Vos qui ſecúti eſtis me, in regeneratióne cùm ſéderit Fílius hóminis in ſede majeſtátis ſuæ, ſedébitis & vos judicantes duódecim tribus Iſrael. *Matth.* 19.

Oratio, ut in Proprio.

AD HORAS, Ant. de Laudibus, quartâ prætermiſsâ; quod ſemper obſervatur, niſi aliter notetur.

AD PRIMAM.

Ant. 8. *G.* Jeſus.

Cetera, ut in Pſalterio.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Prædicáte.

Capitulum. 2. Cor. 2.

DEo grátias, qui ſemper triumphat nos in Chriſto Jeſu, & odórẽ notítiæ ſuæ manifeſtat per nos in omni loco.

℟. *br.* In omnem terram * Exívit ſonus eórum. In omnem. ℣. Et in fines orbis terræ * verba eórum. * Exívit. Glória Patri. In omnem.

℣. Non ſunt loquélæ neque ſermónes, ℟. Quorum non audiantur voces eórum. *Pſ.* 18.

Oratio, ut in Proprio.

[*In Solemnibus-minoribus & ſupra, ac per Octav. Annualium (niſi aliter notetur) in* ℟℟. *brevibus additur* * Allelúia, allelúia. *Iſque ritus ſervatur in quolibet Communi.*]

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Quorum.

Capitulum. 2. Cor. 5.

POſuit in nobis Deus verbum reconciliatiónis. Pro Chriſto ergo legatióne fúngimur, tanquam Deo exhortante per nos. Obſecrámus pro Chriſto, reconciliámini Deo.

℟. *br.* Dóminus excélſus * Subjécit pópulos nobis. Dóminus. ℣. Elégit nobis * hæreditátem ſuam: * Subjécit. Glória Patri. Dóminus. *Pſ.* 46.

℣. Nimis honorificáti ſunt amíci tui, Deus: ℟. Nimis confortátus eſt principátus eórum. *Pſ* 138.

AD NONAM.

Ant. 1. 2. Ecce.

Capitulum. 2. Theſſ. 2.

STate, & tenéte traditiónes quas didiciſtis ſive per ſermónem, ſive per epiſtolam noſtram. Ipſe autem Dóminus noſter Jeſus Chriſtus, & Deus, & Pater noſter, qui diléxit nos, & dedit conſolatiónem ætemam, & ſpem bonam in grátia, exhortétur corda veſtra, & confirmet in omni ópere & ſermóne bono.

℟. *br.* Confitébimur tibi, Deus: * Invocábimus nomen tuum. Confitébimur tibi, Deus. ℣. Narrábimus * mirabília tua: * Invocábimus. Glória. Confitébimur. *Pſ.* 74.

℣. In generatiónem & generatiónem ℟. Annuntiábimus laudem tuam. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. INjecérunt manus in Apóſtolos, & poſuérunt eos in cuſtódia. *Act.* 5.

Ant. 2. D. Cæſis denuntiavé

runt ne omnínò loquerentur in nómine Jeſu. *Act.* 5.

Ant. 4. E. Ibant gaudentes à conſpectu concílii, quóniam digni hábiti ſunt pro nómine Jeſu contuméliam pati. *Act.* 5.

Ant. 1. g. Loquebantur vérbum Dei cum fidúcia; & virtúte magnâ reddébant teſtimónium reſurrectiónis Jeſu Chriſti. *Act.* 4.

Ant. 3. a. Tradidérunt ánimas ſuas pro nómine Dómini noſtri Jeſu Chriſti. *Act.* 15.

Capitulum. 1. Cor. 4.

DEus nos Apóſtolos noviſſimos oſtendit, tanquam morti deſtinátos; quia ſpectáculum facti ſumus mundo, & ángelis, & homínibus.

Hymnus.

QUem miſit in terras Deus,
Ut morte nos ſervet ſuâ,
Amóris hic fidos ſui
Vos éligit vicários.

Occíſus Agnus à lupis,
Vos miſit agnos ad lupos:
Mores ferínos éxuunt,
Agni repentè de lupis.

Quæ victimárum cædibus
Tellus madébat ímpiis,
Veſtris eam ſudóribus,
Veſtro piaſtis ſánguine.

Hoc rore facta pínguior,
Quot illa fructus prótulit!
Quæ, quanta ſurrexit ſeges!
Et iſta nos ſeges ſumus.

Quam ſi bonus reſpéxeris,
Qui das rigátis créſcere;
Frumenta nos cœléſtibus
Matúra condes hórreis.

Uni ſit & trino Deo
Supréma laus, ſummum decus,
De Nocte qui nos ad ſuæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Pro pátribus tuis nati ſunt tibi filii: ℟. Conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. In fundamentis civitátis ſanctæ Jerúſalem nómina duódecim Apoſtolórum Agni: & lucerna ejus eſt Agnus. *Apoc.* 21.

Oratio, ut in Proprio.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. 8. G. FOrtitúdo ſímplicis via Dómini: juſtus in æternum non commovébitur. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, & non pavébit; quóniam ipſe eſt ſpes ejus. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit ſapiéntiam, permanébit confidens; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, & in primis éligit eum. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem, & metum, & probatiónem indúcet ſuper illum, donec credat ánimæ illíus; & firmábit illum. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. In tentatióne Deus illum conſervábit, & liberábit à malis; & non illidétur quaſi in procella navis. *Eccli.* 33.

Capitulum. Joſue 1.

ECce præcípio tibi: Confortáre, & eſto robuſtus. Noli metúere, & noli timére;

quóniam tecum eſt Dóminus Deus tuus.

In Duplicibus, & ſupra:

℟. Cepérunt me inimíci mei gratis: dixi, Périi; vocem meam, Dómine, audíſti: * Dixíſti, Ne tímeas: † Judicáſti cauſam ánimæ meæ, redémptor vitæ meæ. ℣. Ego non ſolùm alligári, ſed & mori parátus ſum propter nomen Dómini Jeſu: * Dixíſti. Glória Patri. † Judicáſti. *Thren.* 3. *Act.* 21.

Hymnus.

EX quo, ſalus mortálium,
Fluxit ſacer Dei cruor;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit ſánguinem.
Non jam crucis Chriſti pudet:
Quin ſurgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.
Hoc iſte plenus ſpíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxtera,
Tibi, Redemptor, mílitat.
Paráta ſpectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:
Sic pugnat, ut ſperet mori,
Et morte mortem víncere.
Unus tot armátas manus
Stupente laſſat júdice;
Et tortus ipſis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.
Da, Chriſte, tanti mílitis
Æquáre facta fórtia:
Da ſuſtinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. In Deo ſperávi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Pſ.* 55.

Ad Magníficat. Ant. 8. G.

Ecce Deus ſalvátor meus, fiducialiter agam, & non timébo; quia fortitúdo mea & laus mea Dóminus, & factus eſt mihi in ſalútem. *Iſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, niſi ſit propria.

[*In Solemnibus-majoribus, & ſupra, ad Completorium: Ant.* 3. *d.* Qui ſéquitur me, non ámbulat in ténebris; ſed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus. *Joan.* 8.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Ego ad Dóminum aſpíciam: expectábo Deum ſalvatórem meum. *Mich.* 7.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ & ſolátii, * Veníte, adorémus. *Rom.* 15. *Pſ.* 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et ſignáre cruóre
Quam Chriſto déderas, fidem!
Pœnis victa quibus deficeret fides,
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non ſufficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege ſua magnánimum mori,
Te Chriſtus púgilem ſpectat ab æthere:
Ne ſuccúmbere poſſis,
Tecum prælia ſuſtinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infida Deo, quærimus ánxii:

Quid torpémus? inertes
Sanguis Mártyris éxcitat:
Semper máxima laus ingénito
Patri:
Semper laus génito máxima
Filio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis qui te colit, Dómine, vita ejus, ſi in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3.

Ant. 8. G. Hæc eſt grátia, ſi propter Dei conſciéntiam ſúſtinet quis triſtítias, pátiens injuſtè. 1. *Petr.* 2.

Ant. 6. F. Qui ſuſtinúerit in finem, hic ſalvus erit. *Marc.* 13.

℣. Cepérunt ánimam meam; irruérunt in me fortes: ℟. Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine. *Pſ.* 58.

Lectiones de Scriptura occurr.

℟. *j.* Probávit me Dóminus quaſi aurum quod per ignem tranſit: * Veſtígia ejus ſecútus eſt pes meus; viam ejus cuſtodívi, & non declinávi ex ea. ℣. Omnia detrimentum feci ad cognoscendum Chriſtum, & societátem paſſiónum illíus, configurátus morti ejus: * Veſtígia. *Job.* 23. *Philip.* 3.

℟. *ij.* Certámen forte dedit illi Dóminus, * Ut vínceret, & sciret quóniam ómnium poténtior eſt Sapiéntia. ℣. Confortátus eſt fide, dans glóriam Deo, * Ut vínceret. *Sap.* 10. *Rom.* 4.

℟. *iij.* Cuſtodívit illum Dóminus ab inimícis; * Deſcendit cum illo in fóveam, & † In vínculis non derelíquit illum. ℣. Erat Deus cum eo, & erípuit eum ex ómnibus tribulatiónibus ejus: * Deſcendit. Glória. † In vínculis. *Sap.* 10. *Act.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Etſi in præſenti témpore ſupplíciis hóminum erípiar, manum Omnipoténtis nec vivus, nec defúnctus effúgiam; quamobrem fórtiter vitâ excedendo, exemplum forte relinquam. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. d. Prompto ánimo pro graviſſimis ac ſanctiſſimis légibus honeſtâ morte perfungar. 2. *Mach.* 6.

Ant. 8. c. E cœlo membra iſta poſsídeo; ſed propter Dei leges hæc ipſa deſpício, quóniam ab ipſo me ea receptúrum ſpero. 2. *Mach.* 7.

℣. Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam; ℟. Quia Deus ſusceptor meus es. *Pſ.* 58.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Factus es mihi adjútor, Dómine, & liberaſti me * A rugiéntibus præparátis ad escam, de mánibus quæréntium ánimam meam, & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me. ℣. Dóminus mihi áſtitit, & confortávit me; & liberátus ſum de ore leónis, * A rugiéntibus. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

℟. *v.* Dómine, qui habes ſanctam ſciéntiam, manifeſtè tu ſcis quia cùm à morte poſſem liberári, * Duros córporis ſuſtíneo dolóres; ſecundùm ánimam verò, propter timórem tuum libenter hæc

pátior. ℣. Gáudeo in paſſiónibus, & adímpleo ea quæ deſunt paſſiónum Chriſti in carne mea: * Duros córporis. 2. *Mach.* 6. *Coloſſ.* 1.

℟. *vj.* Liberávit me Dóminus ab omni ópere malo; * Et ſalvum fáciet in regnum ſuum cœleſte. ℣. In die tribulatiónis exultábo in Deo Jeſu meo: ſuper excelſa dedúcet me victor; * Et ſalvum. Glória Patri. * Et. 2. *Tim.* 4. *Habac.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, & labórem, & patiéntiam tuam; & quia ſuſtinuiſti propter nomen meum, & non defeciſti. *Apoc.* 2.

Ant. 4. d. Scient omnes quia ego dilexi te; quóniam ſervaſti verbum patiéntiæ meæ, & ego ſervábo tè ab hora tentatiónis. *Apoc.* 3.

Ant. 3. c. Qui vícerit, & cuſtodíerit usque in finem ópera mea, dabo illi poteſtátem ſuper gentes, ſicut & ego accépi à Patre meo. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Pſ.* 49.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Qui volúerit ánimam ſuam ſalvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam ſuam propter me & Evangélium, ſalvam fáciet eam. ℣. Erit tibi ánima tua in ſalútem, quia in me habuiſti fidúciam, ait Dóminus. * Qui autem. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *viij.* Eſto fidélis usque ad mortem, & dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte ſecunda. ℣. Usque ad mortem certa pro juſtítia, & Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui vícerit. *Apoc.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *ix.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei; * Et foràs non egrediétur ámpliùs: * & † Scribam ſuper eum nomen Dei mei, & nomen civitátis novæ Jeruſalem. ℣. Plantábo eum, & non turbábitur ámpliùs; nec addent filii iniquitátis, ut affligant eum ſicut priùs, * Et foràs. Glória Patri. † Scribam ſuper eum. *Apocal.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam: ℟. Et exultábo manè miſericórdiam tuam. *Pſ.* 58.

A D L A U D E S.

Ant. 3. à. Dominus mecum eſt, quaſi bellátor fortis: idcirco qui perſequuntur me, cadent, & infirmi erunt. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndique, & non erat qui adjuváret: memorátus ſum miſericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis ſuſtinentes te. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, & confortans in die tribulatiónis, & ſciens ſperantes in ſe. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum; quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum. *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuiſti me de témpore iníquo; proptéreà confitébor, & laudem dicam

tibi, & benedicam nómini Dómini. *Eccli.* 51.

Capitulum. Apoc. 3.

QUi vícerit, veſtiétur veſtimentis albis; & non delébo nomen ejus de libro vitæ: & confitébor nomen ejus coram Patre meo, & coram Angelis ejus.

Hymnus.

JAm non te lácerant carníficum manus,
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber ſúperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec ſitis ámpliùs,
Nec probróſa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Paſcit Chriſtus & índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória vindicet;
Confundiſque tyrannum,
Dum quos déprimit, élevas.
Semper máxima laus ingénito Patri:
Semper laus génito máxima Fílio:
Sacri nexus amóris,
Sit laus par tibi, Spíritus.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi pſallam; ℟. Quia Deus ſusceptor meus es. *Pſ.* 58.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Bonum certámen certávi, curſum conſummávi, fidem ſervávi: in réliquo repóſita eſt mihi coróna juſtítiæ. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

ADeſto, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injuſtè perſequéntium, nec ullis perturbémur adverſis; Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæſumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide & ſinceritáte conſtántiam; ut in caritáte divína firmári, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur; Per.

Si ſit Pontifex, Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis: da nobis in feſtivitáte beáti *N.* cum gratiárum actióne lætári, qui Filii tui Martyr & Póntifex, quod miniſtério geſſit, teſtimónio comprobávit; & quod prædicávit ore, confirmávit exemplo; Per eumdem Dóminum.

Alia Oratio.

DEus, cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in Sacerdótium elégit, doctrína ad prædicandum erúdiit, poténtia ad perſeverandum confirmávit: da nobis ex ejus imitatióne pópulum chriſtiánum & inſtrúere vivendi exemplo, & confirmáre patiendo; Per Dóminum.

Si ſit Sacerdos tantùm, Oratio.

DEus, à quo conſtántiam fides, & virtútem ſumit infírmitas: quæſumus, ut beáti

N. Sacerdótis & Mártyris tui exemplo & précibus, quidquid in perſecutiónibus ſævum eſt, quidquid in morte terríbile, fácias nos tui nóminis confeſſióne ſuperáre; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 3. à. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

Capitulum. Iſaiæ. 41.

Erunt quaſi non ſint, & véluti conſúmptio, hómines bellantes adversùm te; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam, dicensque tibi: Ne tímeas, ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo ſalutáre meum, * Et glória mea. In Deo. ℣. Deus auxílii mei, * & ſpes mea in Deo eſt, * Et. Glória Patri. In Deo. *Pſ.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus, & ſperábo in eum: ℟. Protector meus, & cornu ſalútis meæ. *Pſ.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

Capitulum. 2. Tim. 1.

Patior, ſed non confúndor: ſcio enim cui crédidi; & certus ſum quia potens eſt depóſitum meum ſerváre in illum diem.

℟. *br.* Si conſiſtant adversùm me caſtra, * Non timébit cor meum. Si conſiſtant. ℣. Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo: * Non. Glória Patri. Si conſiſtant. *Pſ.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor, ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Pſ.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuiſti me.

Capitulum. Tob. 3.

Poſt tempeſtátem tranquíllum facis, Dómine; & poſt lacrymatiónem & fletum, exultatiónem infúndis. Sit nómen tuum, Deus Iſrael, benedíctum in ſécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * Suſceptor meus. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Suſceptor. Glória. Factus es. *Pſ.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuviſti me, ℟. Et conſolátus es me. *Pſ.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. Propter opus Chriſti 8. G. uſque ad mortem acceſſit, tradens ánimam ſuam. *Philip.* 2.

Ant. 3. a. Patienter ſuſtinens, deſtinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æſtimans impropérium Chriſti, aſpiciébat in remuneratiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Glorioſiſſimam mortem magìs quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad ſupplícium. 2. *Mach.* 6.

Ant. 1. D. Hoc modo vitâ deceſſit, univerſæ genti memóriam mortis ſuæ ad exemplum virtútis & fortitúdinis derelinquens. 2. *Mach.* 6.

Capitulum. Jac. 1.

Beátus vir qui ſuffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quàm repromíſit Deus diligéntibus ſe.

Hymnus, Ex quo, ſalus, *ut in I. Veſperis.*

℣. Poſuiſti, Dómine, in cápite ejus corónam ℟. De lápide pretióſo. *Pſ.* 20.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Juſtum non derelíquit Deus; donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; & dedit illi claritátem ætérnam. *Sap.* 10.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obſéquium ſe præſtáre Deo. *Joan.* 16.

Ant. 3. c. Injícient vobis manus ſuas, & perſequentur trahentes ad reges & præſides propter nomen meum. *Luc.* 21.

Ant. 4. *D.* Tradet autem frater fratrem in mortem; & inſurgent filii in parentes, & morte eos afficient. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum; qui autem perſeveráverit uſque in finem, hic ſalvus erit. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os & ſapiéntiam, cui non póterunt reſiſtere & contradícere omnes adversárii veſtri. *Luc.* 21.

Capitulum. 1. Petr. 4.

SI exprobrámini in nómine Chriſti, beáti éritis; quóniam quod eſt honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui eſt ejus Spíritus, ſuper vos requieſcit.

In Duplicibus, & ſupra:

℟. In nullo terreámini ab adversáriis; * Quia vobis donátum eſt pro Chriſto, non ſolùm ut in eum credátis, ſed ut étiam pro illo patiámini. ℣. Confortámini, & non diſſolvantur manus veſtræ: erit enim merces óperi veſtro; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Philip.* 1. 2. *Paral.* 15.

Hymnus.

CHriſti Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica;
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere ſéculum.
Cœleſtis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi ſpernit opes fluxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carníficum truces:
Fœtas ſupplíciis deſpíciunt manus:
Enſes, flagra, rotas, ómnia pérpeti
Victrix edócuit fides.
O incredíbilem vim patiéntiæ!
Non, artus láceros qui crúciat dolor,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Agnis mítibus élicit.
Ergo nunc própior, Chriſte, tibi ſedet
Palmis turba nitens uſque viréntibus,

Victorumque gerens præmia, nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus ſumma Patri, ſummaque Filio:
Sit par, ſancte, tibi glória, Spíritus,
Cujus præſídio prælia ſúſtinent,
Contemptâ nece, Mártyres.
Amen.

℣. Viríliter ágite, & confortétur cor veſtrum, ℟. Omnes qui ſperátis in Dómino. *Pſ.* 30.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Cùm vos óderint hómines, & exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte & exultáte: ecce enim merces veſtra multa eſt in cœlo. *Luc.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, & ſupra, ad Completorium: Ant.* 2. A. Complebuntur dies luctûs tui, Sion: non óccidet ultrà ſol tuus: pópulus tuus omnes juſti. *Iſ.* 60.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo ſervi ejus, & vidébunt fáciē ejus; & nomen ejus in fróntibus eórum. *Apoc.* 22.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem, * Veníte, adorémus. 2. *Tim.* 2.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

FOrtes cadendo Mártyres,
Quos empta fuſo ſánguine
Cœleſtis ornat púrpura,
Junctis canámus vócibus.
Acti procellis ómnibus,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur, & Chriſto duce,
Portus beátos óccupant.
Sævit tyrannus, állicit,
Temnunt minas, temnunt preces,
Deum minantem dum tíment,
Dum munerantem díligunt.
Quem lictor inſánus ſitit,
Quem cæcus effundit furor,
Amor ſacerdos pródigum
Chriſto cruórem cónſecrat.
Et ille mixtus ſánguini
Quem fudit in ligno Deus,
Fundéntibus placábilem
Oráre non ceſſat Deum.
Implére vos omnes decet
Paſſo Deo quod défuit:
Per tot neces læſo Patri
Fit plena Chriſtus hóſtia.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Convenérunt adversùm nos, ut nos diſperdant: quómodò potérimus ſubsíſtere, niſi tu, Deus, ádjuves nos? 1. *Mach.* 3.

Ant. 5. a. Séquimur te in toto corde, & timémus te, & quærimus fáciem tuam: érue nos, & da glóriam nómini tuo, Dómine. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Omnes qui oſtendunt ſervis tuis mala, confundantur in omnipoténtia tua; & ſciant quia tu es Dóminus Deus ſolus. *Dan.* 3.

℣. Da nobis auxílium de tribulatióne, ℟. Quia vana ſalus hóminis. *Pſ.* 59.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Nos ſtulti propter Chriſtum, maledícimur, & benedícimus: * Perſecutiónem pá-

timur, & ſuſtinémus: blaſphemámur, & obſecrámus. ℣. Propter te, Dómine, mortificámur totâ die: æſtimáti ſumus ſicut oves occiſiónis: * Perſecutiónem. 1. *Cor.* 4. *Pſ.* 43.

℟. *ij*. Quis nos ſeparábit à caritáte Chriſti? Tribulátio? an angúſtia? an fames? an perſecútio? an gládius? * Neque mors, neque vita póterit nos ſeparáre à caritáte Dei. ℣. Hæc ómnia venérunt ſuper nos, nec oblíti ſumus te, Dómine; * Neque mors. *Rom.* 8. *Pſ.* 43.

℟. *iij*. Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam ſuam glóriam in Chriſto Jeſu, * Módicùm paſſos ipſe perfíciet: ipſi glória & impérium † In ſécula ſeculórum. ℣. Rex mundi defunctos nos pro ſuis légibus in æternæ vitæ reſurrectióne ſuſcitábit: * Módicùm. Glória Patri. † In ſécula. 1. *Petr.* 5. 2. *Mach.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. b. In mortem trádimur propter Jeſum, ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 3. b. Paráti ſumus mori, magìs quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7.

Ant. 6. F. Propítius ſit nobis Deus: non eſt nobis útile relínquere legem & juſtítias Dei, ut eámus álterâ viâ. 1. *Mach.* 2.

℣. In Deo faciémus virtútem; ℟. Et ipſe ad níhilum dedúcet tribulantes nos. *Pſ.* 59.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv*. Abſit à nobis, ut relinquámus Dóminum, & ſerviámus diis aliénis: * Dómino Deo noſtro ſerviémus, & obedientes érimus præceptis ejus. ℣. Etſi ſunt qui dicantur dii, ſive in cœlo, ſive in terra; nobis tamen unus Deus: * Dómino. *Joſue.* 24. 1. *Cor.* 8.

℟. *v*. Dóminus Deus aſpíciet veritátem, & conſolábitur in nobis. * Pótius eſt ab homínibus morti datos ſpem expectáre à Deo, íterùm ab ipſo reſuſcitandos. ℣. Sicut abundant paſſiónes Chriſti in nobis, ita & per Chriſtum abundat conſolátio noſtra: * Pótius eſt. 2. *Mach.* 7. 2. *Cor.* 1.

℟. *vj*. Exhibeámus noſmetipſos ſicut Dei miniſtros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, * In neceſſitátibus, in angúſtiis, in plagis, in carcéribus. ℣. Omnes qui placuérunt Deo, per multas tribulatiónes tranſiérunt fidéles. * In. Glória. * In. 2. *Cor.* 6. *Judit.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitáte; ut conflentur, & dealbentur usque ad tempus præfinítum. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Diſtenti ſunt, non ſuſcipientes redemptiónem, ut melióren invenírent reſurrectiónem. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti ſunt inter fílios Dei, & inter ſanctos ſors illórum eſt! *Sap.* 5.

℣. Salus juſtórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Pſ.* 36.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij*. Ludíbria & vérbera

experti ínſuper & víncula & cárceres, * Lapidáti ſunt, ſecti ſunt, tentáti ſunt, in occiſióne gládii mórtui ſunt. ℣. Tradidérunt córpora ſua, ne ſervírent, & ne adorárent omnem deum, excepto Deo ſuo: * Lapidáti. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *viij.* Vicérunt propter ſánguinem Agni, & propter verbum teſtimónii ſui, & non dilexérunt ánimas ſuas uſque ad mortem: * Proptéreà lætámini, cœli, & qui habitátis in eis. ℣. Módico dolóre ſuſtentáto, ſub teſtamento ætérnæ vitæ effecti ſunt: * Proptéreà. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *ix.* Antíquus diérum judícium dedit ſanctis Excelſi; * Et † Regnum obtinuérunt ſancti. ℣. Per fidem operáti ſunt juſtítiam, adepti ſunt repromiſſiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Salvaſti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in ſéculum. *Pſ.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum eſt béſtiæ bellum fácere cum ſanctis, & víncere eos. *Apoc.* 13.

Ant. 7. *d.* Elegérunt magìs mori, & noluérunt infríngere legem Dei ſanctam; & trucidáti ſunt. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coram homínibus tormenta paſſi ſunt, ſpes illórum immortalitáte plena eſt. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis bene diſponentur; quóniam Deus tentávit eos, & invénit illos dignos ſe. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquam aurum in fornáce probávit illos, & quaſi holocauſti hóſtiam accépit illos; & in témpore erit reſpectus illórum. *Sap.* 3.

Capitulum. Jac. 1.

OMne gáudium exiſtimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: ſcientes quòd probátio fidei veſtræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

Hymnus.

QUam, Chriſte, ſignaſti viam
Primus, profúſo ſánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem ſequuntur mílites.

Foſſus manus, foſſus pedes,
Ovans ad aſtra tránſvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho ſe tuo.

Omnes in oſtro ſpléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt:
Accepta monſtrant vúlnera,
Et per tot ora ſúpplicant.

Audíre ſi nos réſpuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui ſánguinem
Fudére pro te, Mártyres.

Fac, ſi tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipſis tyrannis ſævior.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

℣. Multæ tribulatiónes juſtórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Pſ.* 33.

Ad Benedictus. *Ant.* J. Beáti qui perſecutiónem patiuntur propter juſtítiam; quóniã

ipſórum eſt regnum cœlórum. *Math.* 5.

Oratio.

DEus inviſibilis fortitúdo cernántiũ, adeſto, quæſumus, nobis ſupplicántibus; ut qui hodierná die ſanctórum Mártyrum tuórum *N.* & *N.* glorióſum triumphum recólimus, eórum méritis & précibus contra ſpirituália nequítiæ muniámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

OMnípotens ſempiterne Deus, qui in ſanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus noſtris eamdem fídei caritatisque virtútem; ut Mártyrum tuórum *N.* & ſociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis; Per Dóminum noſtrum.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Datum eſt béſtiæ.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

Capitulum. Sap. 3.

JUſtórum ánimæ in manu Dei ſunt, & non tanget illos tormentum mortis. Viſi ſunt óculis inſipiéntium mori, & æſtimáta eſt afflíctio éxitus illórum; & quod à nobis eſt iter, extermínium: illi autem ſunt in pace.

℟. *br.* Cuſtódit Dóminus * Animas ſanctórum ſuórum. Cuſtódit. ℣. De manu peccatóris * liberábit * Animas. Glória Patri. Cuſtódit. *Pſ.* 96.

℣. Dóminus loquétur pacem in plebem ſuam, ℟. Et ſuper ſanctos ſuos. *Pſ.* 84.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coram homínibus.

Capitulum. 2. Cor. 4.

QUod in præſenti eſt momentáneum & leve tribulatiónis noſtræ, ſupra modum in ſublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ videntur, ſed quæ non videntur. Quæ enim videntur, temporália ſunt; quæ autem non videntur, æterna ſunt.

℟. *br.* Probaſti nos, Deus, * Et eduxiſti nos in refrigériũ. Probaſti. ℣. Igne nos examinaſti * ſicut examinátur argentum, * Et eduxiſti. Glória Patri. Probaſti. *Pſ.* 65.

℣. Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliaſti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Pſ.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquam aurum.

Capitulum. Iſaiæ 9.

LÆtabuntur coram te, ſicut qui lætantur in meſſe, ſicut exultant victóres captâ prædâ, quando dívidunt ſpólia.

℟. *br.* Qui ſéminant in lácrymis, * In exultatióne metent. Qui. ℣. Euntes ibant & flebant, * mittentes ſémina ſua; * In exultatióne metent. Glória Patri. Qui ſéminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos ſuos. *Pſ.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, & propter teſtimónium quod habébant. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *D.* Stabant ante thronum in conſpectu Agni; & palmæ in mánibus eórum. *Apoc* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, & lavérunt ſtolas ſuas & dealbavérunt eas in ſánguine Agni. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Ante thronum Dei ſunt, & ſérviunt ei die ac nocte in templo ejus; & qui ſedet in throno, habitábit ſuper illos. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non eſúrient, neque ſitient ámpliùs; nec cadet ſuper illos ſol, neque ullus æſtus. *Apoc.* 7.

Capitulum. Apoc. 21.

ABſterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum, & mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

Hymnus, Chriſti Martyribus. *ut in I. Veſperis.*

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Pſ.* 5.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Datæ ſunt illis ſingulæ ſtolæ albæ; & dictum eſt illis ut requiéſcerent, donec compleantur conſervi eórum, qui interficiendi ſunt ſicut & illi. *Apoc.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 1. f. DAbo vobis Paſtóres juxta cor meum, & paſcent vos ſciéntiâ & doctrínâ. *Jer.* 3.

Ant. 2. D. Pópulum meum docébunt quid ſit inter ſanctum & pollútum, & inter mundum & immundum oſtendent eis. *Ezech.* 44.

Ant. 3. a. Cùm fúerit controvérſia, ſtabunt in judíciis meis, & judicábunt. *Ezech.* 44.

Ant. 4. E. Holocauſta eórum, & víctimæ eórum placébunt mihi ſuper altári meo. *Iſ.* 56.

Ant. 5. a. Invocábunt nomen meum ſuper fílios Iſrael, & ego benedícam eis. *Num.* 6.

Capitulum. Hebr. 5.

OMnis Póntifex ex homínibus aſſumptus, pro homínibus conſtitúitur in iis quæ ſunt ad Deum, ut ófferat dona & ſacrifícia pro peccátis. Nec quisquam ſumit ſibi honórem, ſed qui vocátur à Deo, tanquam Aaron.

In Duplicibus, & ſuprà:

℟. Locútus es ſanctis tuis, Dómine, & dixiſti: Invéni ſervum meum, * Oleo ſancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei. ℣. Huic Deus teſtimónium pérhibens, dixit: Invéni virum ſecundùm cor meum: * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Pſ.* 88. *Act.* 13.

Hymnus.

CHriſte, Paſtórum caput atque princeps,
Præſulis feſtam veneráta lucē,
Débitis ſupplex tua templa votis
Turba frequentat.

Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu ſedem, próprio nec auſu:
Sed ſacrum juſſus, Dómino vocante,
Sumpſit honórem.

Strénuum bello púgilem ſuperni
Chríſmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, poſuitque ſanctam
Páſcere gentem.

Fit gregis paſtor, pater atque forma:
Lætus impendit ſua, ſeque; ſervus
Omnium, curis gravis, omnibusque
Omnia factus.

Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapſos, tenebrasque pellit,
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hoſtem.

Fac ut illíus précibus juvémur,
Chriſte; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Amen.

℣. Beátus quem elegiſti & aſſumpſiſti: ℞. Inhabitábit in átriis tuis. *Pſ.* 64.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. f. Elégit ipſum Dóminus ab omni vivente offerre ſacrifícium Deo, incenſum & bonum odórem pro pópulo ſuo. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus & ſuprà, ad Completorium:* *Ant.* 3. d. Die noctuque fugiébat ſomnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine. *Gen.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, & pulsáverit, beáti ſervi quos invénerit vigilantes. *Luc.* 12.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Chriſtum Paſtórum príncipem, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 5.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

CHriſte, decréto Patris inſtitútus
Póntifex ſummo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipſe miniſtros:

Hunc juvat feſto celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens & invitus, duce te, tremendum
Sumpſit honórem.

Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui ſummos ápices adeptus,
Omnium curas, ſibi raptus uni,
Súſtinet omnes.

Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poſcit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.

Dux iter, vitâ præeunte, monſtrat;
Cómprobat factis ſua dicta magnis;
Et domum ſanctam bene olente Chriſti
Implet odóre.

Lux

Lux erat cæco, cólumen labanti,
Una ſpes lapſo, miſero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.

Chriſte, Paſtórum bonus ipſe Paſtor,
Qui greges paſcis próprio cruóre,
Fac ut ætérnæ ſúbeant opíma
Páſcua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Vocávit eum Dóminus, & ait: Vidi afflictiónem pópuli mei: veni, & mittam te, ut edúcas pópulum meum. *Exod.* 3.

Ant. 1. g. Dixit ad Deum: Quis ſum ego, ut vadam & edúcam filios Iſrael? Qui dixit ei: Ego ero tecum. *Exod.* 3.

Ant. 8. G. Vade in hac fortitúdine tua, & liberábis Iſrael: ſcito quòd míſerim te. *Judic.* 6.

℣. Póſui adjutórium in potente, ℟. Et exaltávi electum de plebe mea. *Pſ.* 88.

Lectiones de Script. occurrente.

℟. *j.* Rectórem te poſuérunt? noli extolli: * Eſto in illis quaſi unus ex ipſis; curam illórum habe. ℣. Si quis vult primus eſſe, erit ómnium noviſſimus, & ómnium miniſter:* Eſto. *Eccli.* 32. *Marc.* 9.

℟. *ij.* Speculatórem dedi te dómui Iſrael: * Audiens ergo ex ore meo ſermónem, annuntiábis eis ex me. ℣. In mente habe quáliter accéperis, & audíeris, & ſerva: * Audiens. *Ezech.* 33. *Apoc.* 3.

℟. *iij.* Accéde ad altáre, & ímmola pro peccáto tuo: * Offer holocauſtum, & † Deprecáre pro te & pro pópulo. ℣. Debet Póntifex quemádmodùm pro pópulo, ita étiam & pro ſemetipſo offerre pro peccátis: * Offer. Glória Patri. † Deprecáre. *Levit.* 9. *Hebr.* 5.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. In lege Dómini congregatiónem judicávit, & in fide ſua probátus eſt prophéta; & cógnitus eſt in verbis ſuis fidélis. *Eccli.* 46.

Ant. 3. à. Dedit illis legem, ne obliviſcerentur præcepta Dómini, & ut non exerrárent méntibus; & hortabátur ne legem amovérent à corde ſuo. 2. *Mach.* 2.

Ant. 8. c. Apériet os ſuum, & in oratióne confitébitur Dómino; & ipſe díriget conſilium ejus & diſciplínam. *Eccli.* 39.

℣. Invocábant Dóminum ſacerdótes ejus: ℟. Ipſe exaudiébat eos, & loquebátur ad eos. *Pſ.* 98.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Audívit eum Dóminus & vocem ipſíus, & dedit illi præcepta, & legem vitæ & diſciplínæ, * Docére Jacob teſtamentum ſuum, & judícia ſua Iſrael. ℣. Hic eſt qui fuit in Eccléſia cum pátribus noſtris, qui accépit verba vitæ dare nobis,*Docére. *Eccli.* 45. *Act.* 7.

℟. *v.* Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis; & dedi ei timórem, & tímuit me: * Lex veritátis fuit in ore ejus; & iníquitas non eſt inventa in lábiis ejus. ℣. Fidélis erat in

tota domo ejus tanquam fámulus, in teſtimónium eórum quæ dicenda erant: * Lex. *Malach.* 2. *Hebr.* 3.

℟. *vj.* In pace & in æquitáte ambulávit, & multos avertit ab iniquitáte: * Lábia enim ſacerdótis cuſtódient ſciéntiam, & legem requírent ex ore ejus; † Quia Angelus Dómini exercítuum eſt. ℣. Oportet Epíſcopum amplecti eum, qui ſecundùm doctrínam eſt, fidélem ſermónem; ut potens ſit exhortári in doctrína ſana: * Lábia. Glória Patri. † Quia Angelus. *Malach.* 2. *Tit.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confeſſiónem Sancto & Excelſo in verbo glóriæ. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: juſtítiam & fidem conſervávit genti ſuæ; & exquiſívit omni modo exaltáre pópulum ſuum. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, & nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem. *Eccli.* 39.

℣. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Pſ.* 111.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Quis eſt fidélis ſervus & prudens, quem conſtítuit dóminus ſuus ſuper famíliam ſuam, ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille ſervus quem, cùm vénerit dóminus ejus, invénerit ſic faciéntem. ℣. A dómino ſuo præpóſitus ómnibus, gubernábat créditam ſibi domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Geneſ.* 39.

℟. *viij.* Dóminus ſupra ómnia quæ póſſidet, conſtítuet illum: * Omni autem cui multum datum eſt, multum quærétur ab eo; & cui commendavérunt multum, plus petent ab eo. ℣. In manu Dei poteſtas terræ, & útilem rectórem ſuſcitábit in tempus ſuper illam: * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *ix.* Euge, ſerve bone & fidélis; quia ſuper pauca fuiſti fidélis, ſuper multa te conſtítuam: * Intra in gáudium dómini tui. ℣. Super pópulum meum conſtítui te: ſapiéntia & ſciéntia data ſunt tibi; & glóriam dabo tibi: * Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Domus Aaron, benedícite Dómino: ℟. Dómus Levi, benedícite Dómino. *Pſ.* 134.

A D   L A U D E S.

Ant. 7. a. Qui intrat per óſtium, paſtor eſt óvium: huic oſtiárius áperit; & oves vocem ejus áudiunt. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, & edúcit eas, & ante eas vadit. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum ſequuntur, quia ſciunt vocem ejus; aliénum autem non ſequuntur, ſed fúgiunt ab eo. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unã ex illis, vadit ad illam, donec invéniat eam; & cùm invénerit, impónit in húmeros ſuos gaudens. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, & fugit: bonus paſtor ánimam ſuam dat pro óvibus ſuis. *Joan.* 10.

Capitulum. 1. Petr. 5.

PAſcite qui in vobis eſt gregem Dei, providentes non coactè, ſed ſpontáneè ſecundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, ſed voluntáriè; neque ut dominantes in Cleris, ſed forma facti gregis ex ánimo.

Hymnus.

JEſu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præſulem,
Votis adeſto súpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, & pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páſcere.

Hos novit, & præit vocans
In tuta quemque páſcua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur, & vivunt oves.

Quam ſentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam ſuo
Portans ovíli réddere.

Arcet fremen:es béſtias,
Lupi retundit ímpetus,
Doloſque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

Offert frequentem víctimam
Cum plebe Paſtor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius ſacerdos ímmolat.

Supréme Chriſte Póntifex,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

℣. Elégit Dóminus ſervum ſuum, ℟. Páſcere hæreditátem ſuam. *Pſ.* 77.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ego ſum óſtium: per me ſi quis introíerit, ſalvabitur; & ingrediétur, & egrediétur, & páſcua invéniet. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui pópulis tuis indulgéntiâ cónſulis, & amóre domináris; quique illis regendis vicários caritátis tuæ præficis miniſtros: da, quæſumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, Spíritum ſapiéntiæ, quibus præeſſe dediſti Eccléſiæ tuæ; ut de profectu ſanctárum óvium fiant gáudia æterna paſtórum; Per Dóminum..... in unitáte ejuſdem.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen & Paſtor animárum, qui beátum *N.* Epíſcopum in Eccléſia poſuiſti, ut oves tuas verbo páſceret, & informáret exemplo: da nobis ejus interceſſióne, & fidem ſerváre quam verbo dócuit, & vitam ſequi quam exemplo monſtrávit; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

Capitulum. Prov. 27.

DIligenter agnosce vultum pécoris tui, tuoſque greges conſídera; non enim habébis júgiter poteſtátem; ſed coróna tribuétur in generatiónem & generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * In ipſo ſperávi. Deus. ℣. Qui ſubdit * pópulum meum ſub me, * In ipſo. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 143.

℣. Niſi Dóminus cuſtodíerit

civitátem, ℟. Fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam. *Pſ.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

INtrodúcam vos in Sion, & dabo vobis Paſtóres juxta cor meum; & paſcent vos ſciéntiâ & doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * In viam rectam. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * In viam. Glória. Deduxit. *Pſ.* 106.

℣. Abſtulit ſicut oves pópulum ſuum, ℟. Et deduxit eos in ſpe. *Pſ.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & univerſo gregi, in quo vos Spíritus ſanctus póſuit epiſcopos régere Eccléſiam Dei, quam acquiſívit ſánguine ſuo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. Pavit eos. ℣. Et in intelléctibus mánuum ſuárum * deduxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECcléſiæ factus ſum ego miniſter ſecúndùm diſpenſatiónem Dei, quæ data eſt mihi in vos, ut impleam verbum Dei. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil ſubtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus ſum à ſánguine ómnium; non enim ſubterfúgi quóminùs annuntiárem omne conſilium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretioſiórem quàm me, dúmmodo conſummem curſum meum, & miniſtérium verbi quod accépi à Dómino Jeſu. *Act.* 20.

Ant. 7. c. Abſit à me hoc peccátum in Dóminum, ut ceſſem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NOcte & die non ceſſavi, cum lácrymis monens unumquémque veſtrûm: & nunc commendo vos Deo, & verbo grátiæ ipſius, qui potens eſt ædificáre, & dare hæreditátem in ſanctificátis ómnibus.

Hymnus, Chriſte, Paſtórum. *ut in I. Veſperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum: ℟. Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo. *Pſ.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induantur ſalútem: Dómine Deus, ne avértas fáciem Chriſti tui: meménto miſericordiárum ſervi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo profecta eſt ſapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit abſconſa ſua illi, & theſaurizábit ſuper illum ſciéntiam & intellectum juſtítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 6. G. Firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos ſuos. *Eccli* 15.

Ant. 3. a. In médio Eccléſiæ apériet os ejus, & adimplébit illum ſpíritu ſapiéntiæ & intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véſtiet illum; & nómine ætérno hæreditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 51.

Animam meam diréxi ad ſapiéntiam, & in agnitióne invéni eam: poſſédi cum ipſâ cor ab inítio; propter hoc non derelinquar.

In Duplicibus, & ſupra:

℟. Dóminus dat ſapiéntiam ſapiéntibus, & ſciéntiam intelligéntibus disciplínam: * Ipſe revélat profúnda & abſcóndita, & † Lux cum eo eſt. ℣. Spíritus ómnia ſcrutátur, étiam profúnda Dei: * Ipſe. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox ætérna Patris, Chriſte, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobi, quàm bene ſúppetis!
Hi ſemper vígilans, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His cuſtódibus íntegra.
Infâmes ábolent relliquias deûm:
Erróres ábigunt, crímina dédocent:
Chriſto reſtítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúſerat hæreſis.
Patrum caníciem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ ſunt priſca, docent; quæ nova ſúbruunt:
Servant depóſitum Dei.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas;
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et tu méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine; ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93.

Ad Magnificat. *Ant.* 7. G. Beátus qui excógitat vias ſapiéntiæ in corde ſuo, vadens poſt illam quaſi inveſtigátor: protegétur ſub tégmine illíus à fervóre, & in glória ejus requieſcet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, & ſupra, ad Completorium:* *Ant.* 3. *d.* Dedit illi Dóminus in præceptis ſuis poteſtátem docére Jacob teſtimónia, & in lege ſua lucem dare Iſrael. *Eccli.* 45.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Qui vigiláverit propter ſapiéntiam, citò ſecúrus erit; quóniam dignos ſe ipſa circuit quærens, & in viis oſtendit ſe illis hiláriter. *Sap.* 6.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem ſapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus. *Eccli.* 1. *Pſ.* 94. Veníte 2.

Hymnus

Jam nunc, quæ númeras tot tibi víndices,
Effer ſidéreum Relígio caput:
Quot ſunt mota tibi prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.
Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæreſis,
Doctóres tibi ſúſcitas.
Quando ſparſa lues úndique críminum,
Hi gliſcens vítium prótinus ámputant:
Quando plúrima nox méntibus íncubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant inſtábiles, & dúbios regunt:
Monſtrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónſona ſénſibus,
Noſtris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos ſéquimur duces,
Fac nos móribus áſſequi.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum, quando foris ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Sapiéntia non eſt multis manifeſta; quibus autem cógnita eſt, pérmanet uſque ad conſpectum Dei. *Eccli.* 6.

Ant. 4. E. Os prudentis quæritur in eccléſia, & verba illíus cogitábunt in córdibus ſuis. *Eccli.* 21.

Ant. 5. a. Sciéntia ſapientis tanquam inundátio abundábit, & conſilium illíus ſicut fons vitæ pérmanet. *Eccli.* 21.

℣. Os juſti meditábitur ſapiéntiam, ℟. Et lingua ejus loquétur judícium. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Sápiens apériet os ſuum in oratióne; * Si enim Dóminus magnus volúerit, Spíritu intelligéntiæ replébit illum. ℣. Si quis veſtrûm índiget ſapiéntiâ, póſtulet à Deo qui dat ómnibus affluenter; * Si enim. *Eccli.* 39. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Ipſe tanquam imbres mittet elóquia ſapiéntiæ ſuæ; * Ipſe palàm fáciet diſciplínam

nam doctrínæ ſuæ, & in lege teſtamenti Dómini gloriábitur. ℣. Multos filiórum Iſrael convertet ad Dóminum Deum ipſórum: * Ipſe palàm. *Eccli.* 39. *Luc.* 1.

℟. *iij.* Omnis ſcriba doctus in regno cælórum, * Símilis eſt hómini patrifamílias qui † Profert de theſauro ſuo nova & vétera. ℣. In corde prudentis requieſcit ſapiéntia, & indoctos quoſque erúdiet: * Símilis. Glória Patri. † Profert. *Matth.* 13. *Prov.* 14.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Ecce dedi verba mea in ore tuo; ecce conſtítui te ut evellas, & déſtruas, & diſperdas, & ædífices, & plantes. *Jerem.* 1.

Ant. 8. G. Ne retíneas verbum in témpore ſalútis: in lingua enim ſapiéntia dignóſcitur; & ſenſus, & ſciéntia, & doctrína in verbo ſenſáti. *Eccli.* 4.

Ant. 2. D. Depóſitum cuſtódi, devítans profánas vocum novitátes, & oppoſitiónes falſi nóminis ſciéntiæ. 1. *Tim.* 6.

℣. Deus, docuiſti me à juventúte mea: ℟. Pronuntiábo mirabília tua. *Pſ.* 70.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Qui habet ſermónem meum, loquátur ſermónem meum verè. * Numquid non verba mea ſunt quaſi ignis, & quaſi málleus cónterens petram? ℣. Si quis volúerit voluntátem fácere ejus qui miſit me, cognoſcet de doctrína, utrùm ex Deo ſit. * Numquid. *Jerem.* 23. *Joan.* 7.

℟. *v.* Ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ómnia quæ præcépero illi: * Qui autem verba ejus audíre nolúerit, ego ultor exiſtam. ℣. Qui à ſemetipſo lóquitur, glóriam própriam quærit: qui quærit glóriam ejus qui miſit eum, hic verax eſt; * Qui. *Deut.* 18. *Joan.* 7.

℟. *vj.* Dabo te, dicit Dóminus, in murum æreum, fortem: * Et bellábunt adversùm te, & † Non prævalébunt; quia ego tecum ſum. ℣. Exurgent viri loquentes perverſa, ut abdúcant diſcípulos poſt ſe: * Et. Glória. † Non. *Jerem.* 15. *Act.* 20.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Propóſui ſapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; ſciens quóniam mecum communicábit de bonis. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæſívi ſapiéntiam palàm in oratióne mea; & efflóruit tanquam præcox uva. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi ſunt ſermónes tui, Dómine; & comédi eos: & factum eſt mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam Dómine; ℟. Et cuſtódiam illam in toto corde meo. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Super ſalútem & ſpéciem diléxi ſapiéntiam; * Et propóſui pro luce habére illam: venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa. ℣. Quæ deſúrſum eſt ſapiéntia, pudíca eſt, pacífica, ple-

na miſericórdiâ & frúctibus bonis; * Et. *Sap. 7. Jac. 3.*

℟. *viij.* Optávi & datus eſt mihi ſenſus: & invocávi, & venit in me Spíritus ſapiéntiæ: & præpóſui illam regnis & ſédibus, * Et divítias nihil eſſe duxi in comparatióne illíus. ℣. Exíſtimo ómnia detrimentum eſſe propter eminentem ſciéntiam Jeſu Chriſti Dómini mei; * Et. *Sap. 7. Philipp. 3.*

℟. *ix.* Sapiéntia bonórum ómnium mater eſt; quam ſine fictióne dídici, & ſine invídia commúnico: infinítus enim theſaurus eſt; * Quo qui uſu ſunt, † Partícipes facti ſunt amicítiæ Dei. ℣. Bonus homo de bono theſauro cordis ſui profert bonum; * Quo. Glória. † Partícipes. *Sap. 7. Luc. 6.*

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit juſtítiam tuam, ℟. Totâ die ſalutáre tuum. *Pſ. 70.*

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dominus dedit mihi linguam erudítam, ut ſciam ſuſtentáre eum qui laſſus eſt, verbo. *Iſ. 50.*

Ant. 6. F. Sermo meus non in perſuaſibílibus humánæ ſapiéntiæ verbis; ſed in oſtenſióne Spíritûs, & virtútis. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. c. Auxílio adjútus Dei ſto, teſtíficans minóri atque majóri, nihil extra dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti ſunt. *Act.* 26.

Ant. 4. f. Non judicávi me ſcire áliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtum, & hunc crucifixum. 1. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim myſtéria ómnia, & omnem ſciéntiam; caritátem autem non habúero, nihil ſum. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. Sap. 7.

Mihi dedit Deus dícere ex ſenténtia, & præsúmere digna horum quæ mihi dantur; quóniam ipſe ſapiéntiæ dux eſt, & ſapiéntium emendátor: in manu enim illíus & nos, & ſermónes noſtri, & omnis ſapiéntia, & óperum ſciéntia & diſciplína.

Hymnus.

Vos ſuccenſa Deo ſpléndida lúmina:
Vos ſal, nos hómines quo ſápimus Deum;
Ævum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Relígio, tuaque Véritas,
Per vos virgíneis fulget honóribus:
Per vos Chriſtus amat pándere dívites
Theſauros ſapiéntiæ.
Veſtris unda fluit pura canálibus;
Chriſti floret ager; munda nitet ſeges:
Lac aptum púeris, & ſólidum viris
Cauti ſufficitis cibum.
Hi ſunt, ſumme Deus, qui tibi mílitant;
Hi ſunt, qui ſtábiles ædíficant domos:
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónſtruit álterâ.
Viciſtis ſtygias vos quibus hæreſes,
Hæc nos accípimus tela ſupérſtites:

His pugnámus adhuc, nec dúbio éxitu;
His armis quoque víncimus.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando forìs ſonas,
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et te méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Annuntiávi juſtítiam tuã in ecclésia magna: ℟. Ecce lábia mea non prohibébo: Dómine, tu ſciſti. *Pſ.* 39.

Ad Benedictus. *Ant.* J. Sapiéntia & fortitúdo Dñi ſunt: tibi, Deus, confíteor, teque laudo; quia ſapiéntiam & fortitúdinem dediſti mihi. *Dan.* 11.

Oratio.

OMnípotens æterne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, ſicut non ceſſas erudíre, ita non déſinis adjuváre: da fidélibus tuis, interceſſióne beáti *N.* quem eis æternæ ſalútis miniſtrum tribuiſti, ut, te miſerante, ſciéntiam recta faciendi, & virtútem cápiant exequendi; Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* ſervívit; ut eódem nos replente, ſtudeámus amárę quod amávit, & ópere exercére quod dócuit; Per Dóminum .... in unitáte ejuſdem Spíritûs.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. I. Cor. 12.

UNicuíque datur manifeſtátio Spíritûs ad utilitátem: álii quidem per Spíritum datur ſermo ſapiéntiæ: álii autem ſermo ſciéntiæ ſecundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * Et ſcrutábor legem tuam. Da mihi. ℣. Státue ſervo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Et. Glória Patri. Da mihi. *Pſ.* 118.

℣. Os meum loquétur ſapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudéntiam. *Pſ.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Auxílio.

Capitulum. 1. Tim. 6.

SI quis áliter docet, & non acquieſcit ſanis ſermónibus Dómini noſtri Jeſu Chriſti, & ei quæ ſecundùm pietátem eſt doctrínæ, ſuperbus eſt, nihil ſciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * Judícia tua non ſum oblítus. Viam. ℣. Adhæſi * teſtimóniis tuis, Dómine, * Judícia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem poſuiſti mihi. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. Tim. 1.

FInis præcepti eſt cáritas de corde puro, & conſciéntiâ bonâ, & fide non fictâ: à quibus quidam aberrantes, converſi ſunt in vanilóquium, volentes eſſe legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

civitátem, ℟. Fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam. *Pſ.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

Capitulum. Jerem. 3.

INtrodúcam vos in Sion, & dabo vobis Paſtóres juxta cor meum; & paſcent vos ſciéntiâ & doctrínâ.

℟. *br.* Dedúxit eos * In viam rectam. Dedúxit. ℣. Ut irent * In civitátem habitatiónis, * In viam. Glória. Dedúxit. *Pſ.* 106.

℣. Abſtulit ſicut oves pópulum ſuum, ℟. Et dedúxit eos in ſpe. *Pſ.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Pur venit.

Capitulum. Act. 20.

ATténdite vobis, & univerſo gregi, in quo vos Spíritus ſanctus póſuit epíſcopos régere Eccléſiam Dei, quam acquiſívit ſánguine ſuo.

℟. *br.* Pavit eos * In innocéntia cordis ſui. Pavit eos. ℣. Et in intellectíbus mánuum ſuárum * dedúxit eos, * In innocéntia. Glória. Pavit eos. *Pſ.* 77.

℣. Nos pópulus tuus & oves páſcuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in ſéculum. *Pſ.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. 3. a. ECcléſiæ factus ſum ego miniſter ſecundùm diſpenſatiónem Dei, quæ data eſt mihi in vos, ut ímpleam verbum Dei. *Coloſſ.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil ſubtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, & docérem vos públicè, & per domos. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus ſum à ſánguine ómnium; non enim ſubterfúgi quóminùs annuntiárem omne consilium Dei vobis. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretioſiórem quàm me, dúmmodo conſúmmem curſum meum, & miniſtérium verbi quod accépi à Dómino Jeſu. *Act.* 20.

Ant. 7. c. Abſit à me hoc peccátum in Dóminum, ut ceſſem oráre pro vobis; & docébo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12.

Capitulum. Act. 20.

NOcte & die non ceſſávi, cum lácrymis monens unumquémque veſtrûm: & nunc comméndo vos Deo, & verbo grátiæ ipſius, qui potens eſt ædificáre, & dare hæreditátem in ſanctificátis ómnibus.

Hymnus, Chriſte, Paſtórum, *ut in I. Veſperis.*

℣. Salvum fecit Dóminus Chriſtum ſuum: ℟. Exáudiet illum de cœlo ſancto ſuo. *Pſ.* 19.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Sacerdótes tui induántur ſalútem: Dómine Deus, ne avértas fáciem Chriſti tui: meménto miſericordiárum ſervi tui. 2. *Paral.* 6.

Oratio, *ut ſuprà ad Laudes.*

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 4. E. A Deo profecta est ſapiéntia: & in ore fidéli abundábit; & dominátor dabit eam illi. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit abſconſa ſua illi, & theſaurizábit ſuper illum ſciéntiam & intellectum juſtítiæ. *Eccli.* 4.

Ant. 6. *G.* Firmábitur in illo, & non flectétur; & continébit illum, & non confundétur; & exaltábit illum apud próximos ſuos. *Eccli:* 15.

Ant. 3. a. In médio Eccléſiæ apériet os ejus, & adimplébit illum ſpíritu ſapiéntiæ & intellectûs. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véſtiet illum; & nómine æterno hæreditábit illum. *Eccli.* 15.

Capitulum. Eccli. 51.

Animam meam dirRexi ad ſapiéntiam, & in agnitióne invéni eam: poſſédi cum ipſa cor ab inítio; propter hoc non derelinquar.

In Duplicibus, & ſupra:

℟. Dóminus dat ſapiéntiam ſapiéntibus, & ſciéntiam intelligéntibus disciplínam: * Ipſe revélat profúnda & abſcóndita, & † Lux cum eo eſt. ℣. Spíritus ómnia ſcrutátur, étiam profúnda Dei: * Ipſe. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.

Hymnus.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox ætema Patris, Chriſte, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm bene ſúppetis!
Hi ſemper vígilans, ne quid adúlterum
Corrumpat fidei virgíneum decus:
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His cuſtódibus íntegra.
Infámes ábolent relíquias deûm:
Errores ábigunt, crímina dédocent:
Chriſto reſtítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúſerat hæreſis.
Patrum caníti:em, tot venerábiles
Rugas objíciunt, unde nitet fides:
Quæ ſunt priſca, docent; quæ nova ſúbruunt:
Servant depóſitum Dei.
Sit ſupréma tibi glória, Véritas,
Quæ per ſcripta Patrum quando foris ſonas;
Nullo vocis egens, corda doces, ſono,
Et tu méntibus ínſeris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine; ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Pſ.* 93.

Ad Magnificat. Ant. 7. G. Beátus qui excógitat vias ſapiéntiæ in corde ſuo, vadens poſt illam quaſi inveſtigátor: protegétur ſub tégmine illius à fervóre, & in glória ejus requieſcet. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

cum, quo erat ipſe ventúrus. *Luc.* 10.

Ant. 2. D. Accépit Jeſus panem, & grátias agens fregit, & dixit: Accípite & manducáte: Hoc eſt corpus meum. Simíliter & cálicem, dicens: Hic calix novum teſtamentum eſt in ſánguine meo, hoc fácite in meam commemoratiónem. 1. *Cor.* 11.

Ant. 8. c. Inſufflávit, & dixit eis: Accípite Spíritum ſanctum: quorum remiſéritis peccáta, remittuntur eis; & quorum retinuéritis, retenta ſunt. *Joan.* 20.

℣. Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino. ℟. Laudáte, & ſuperexaltáte eum in ſǽcula. *Dan* 3.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Vos genus electum, regále ſacerdótium, gens ſancta, pópulus acquiſitiónis: * Ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen ſuum. ℣. Si cuſtodiéritis pactum meum, ait Dóminus, éritis in pecúlium, & in regnum ſacerdotále, & gens ſancta. * Ut virtútes. 1. *Petr.* 2. *Exod.* 19.

℟. *ij.* Impleſtis manus veſtras Dómino: * Accédite, & offerte víctimas & laudes in domo Dómini. ℣. Superædificámini domus ſpirituális, ſacerdótium ſanctum, offerre ſpirituáles hóſtias, acceptábiles Deo per Jeſum Chriſtum. * Accédite. 2. *Paral.* 29. 1. *Petr.* 2.

℟. *iij.* Vidéte quid faciátis! * Non enim hóminis exercétis judícium, ſed Dómini; & quodcumque judicavéritis, in vos redundábit. ℣. Nolíte judicáre ſecundùm fáciem, ſed juſtum judícium judicáte. * Non enim. Glória. * Non enim. 2. *Paral.* 19. *Joan.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Sanctificámini, & eſtóte ſancti: cuſtodíte præcepta mea, & fácite ea: Ego Dóminus qui ſanctífico vos. *Levit.* 20.

Ant. 1. f. Ambulétis dignè Deo, per ómnia placentes, in omni ópere bono fructificantes, & creſcentes in ſciéntia Dei. *Coloſſ.* 1.

Ant. 3. *a.* Erit hoc vobis legítimum ſempiternum, ut orétis pro fíliis Iſrael, & pro cunctis peccátis eórum. *Levit.* 16.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo? ℟. Qui ingréditur ſine mácula. *Pſ.* 14.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Secundùm eum qui vocávit vos, ſanctum, * Et ipſi in omni converſatióne ſancti ſitis: quóniam ſcriptum eſt: Sancti éritis, quia ego ſanctus ſum. ℣. Ego ſum Dóminus Deus veſter: ſancti eſtóte, quia ego ſanctus ſum. * Et ipſi. 1. *Petr.* 1. *Levit.* 11.

℟. *v.* Vos eſtis lux mundi. Sic lúceat lux veſtra coram homínibus, ut vídeant ópera veſtra bona, & gloríficent Patrem veſtrum, qui in cœlis eſt. ℣. Juſtórum ſémita quaſi lux

ſplendens, procédit & creſcit usque ad perfectum diem. * Sic lúceat. *Matth.* 5. *Prov.* 4.

℟. *vj.* Miniſtráte in ſanctuário, & * Sanctificáti immoláte: fratres étiam veſtros, ut poſſint juxta verba quæ locútus eſt Dóminus fácere, præparáte. ℣. Dignè Evangélio Chriſti conversámini, collaborantes fídei Evangélii. * Sanctificáti. Glória Patri. * Sanctificáti. 2. *Paral.* 35. *Philip.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Præceptum ſempiternum eſt, ut habeátis sciéntiam discernendi inter ſanctum & profánum, doceátisque fílios Iſrael ómnia legítima mea. *Levit.* 10.

Ant. 4. D. Si præoccupátus fúerit homo in áliquo delicto, vos qui ſpirituáles eſtis, inſtrúite in ſpíritu lenitátis. *Galat.* 6.

Ant. 1. g. Cùm apparúerit Princeps Paſtórum, percipiétis immarcessíbilem glóriæ corónam. 1. *Petr.* 5.

℣. Vidi prævaricantes, & tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non cuſtodiérunt. *Pſal.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Ubicumque quæſtio eſt de lege, de mandáto, de cæremóniis, de juſtificatiónibus, * Oſténdite frátribus veſtris, ut non peccent in Dóminum, & ne véniat ira ſuper vos & ſuper fratres veſtros: ſic agentes non peccábitis. ℣. Unusquisque ſicut accépit grátiam, in altérutrum illam adminiſtrantes, ſicut boni diſpenſatóres multíformis grátiæ Chriſti. * Oſténdite. 2. *Par.* 19. 1. *Petr.* 4.

℟. *viij.* Quóniam vos eſtis Presbyteri in pópulo Dei, & ex vobis pendet ánima illórum, * Ad elóquium veſtrum corda eórum erígite. ℣. Corrípite inquiétos, conſolámini puſillánimes, ſuscípite infirmos, patientes eſtóte ad omnes. * Ad elóquium. *Judith.* 8. 1. *Theſſ.* 5.

℟. *ix.* Beáti ſervi illi, quos cum vénerit Dóminus, invéniet vigilantes, * Præcinget ſe & fáciet illos discúmbere, & tránsiens miniſtrábit illis. ℣. Accípient regnum decóris, & diadéma ſpeciéi de manu Dómini. * Præcinget ſe. Glória Patri. Præcinget ſe. *Luc.* 12. *Sap.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Psállite Dómino, ſancti ejus. ℟. Et confitémini memóriæ ſanctitátis ejus. *Pſ.* 20.

AD LAUDES.

Ant. 8. *G.* O homo Dei, ſectáre juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem. 1. *Tim.* 6.

Ant. 7. a. Præcipe hæc & doce. Exemplum eſto fidélium in verbo, in converſatióne, in caritáte, in fide, in caſtitáte. 1. *Tim.* 4.

Ant. 6. F. Noli neglígere grátiam quæ in te eſt, quæ data eſt tibi cum impoſitióne mánuum presbytérii. 1. *Tim.* 4.

Ant. 1. a. Vígila, in ómnibus labóra, opus fac Evangeliſtæ, miniſtérium tuum imple, ſóbrius eſto. 2. *Tim.* 4.

Ant. 2. D. Sollícitè cura teipſum probábilem exhibére Deo, operárium inconfusíbilem, rectè tractantem verbum veritátis. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. 2. Tim 2.

SEctáre juſtítiam, fidem, caritátem, & pacem, cum iis qui ínvocant Dñum de corde puro: ſtultas autem & ſine disciplína quæſtiónes devíta, ſciens quia génerant lites: ſervum autem Dñi non oportet litigáre, ſed manſuétum eſſe ad omnes.

Hymnus.

QUantis nites honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cum præmiórum pródigus
Tibi Deus ſe détegit.

Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus,
Tot emicantem glóriâ,
Ornant corónæ vérticem.

Quos parturiſti númini
Te fílii nunc ámbiunt,
Tuoque lætis cánticus
Certant triumpho pláudere.

Chriſtus tuum fit præmium:
Quem conſecraſti víctimam
Dehinc aperto númine
Te paſcet eſca cœlitum.

Adhuc Sacerdos hóſtiam
Gratam, Deo nos dévove:
Undique merſos náufragia
Duc ad ſalútis líttora.

Supréme Chriſte Póntifex,
Jugis tibi ſit glória,
Cum Patre & almo Spíritu
In ſempiterna ſécula. Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam ſalutári: ℟. Et ſancti ejus exultatióne exultábunt. *Pſal.* 131.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Ubi ſum ego, & miniſter meus erit. Si quis mihi miniſtráverit, honorificábit eum Pater meus. *Joan.* 12.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut ſacerdótio tibi fungerétur, à pópulo ſegregaſti: ejus nos interceſſióne à peccatóribus ſégrega; ut, ſecundùm vocatiónem noſtram, gens ſancta, & regále ſacerdótium coram te efficiámur; Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio.

DEus, qui in Eccléſiæ tuæ decus & ſubſídium, beátum *N.* verendo ſacerdótii miniſtério decoraſti: præſta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum & Domínici córporis Sacramentum ſúſcepit, ejus patrocínio dignos utriuſque fructus percípiat; Per.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. O homo Dei.

AD TERTIAM.

Ant. 7. a. Præcipe.

Capitulum. Tit. 2.

IN ómnibus teipſum præbe exemplum bonórum óperum, in doctrína, in integritáte, in gravitáte, verbum ſanum, irreprehensíbile: ut is qui ex adverſo eſt, vereátur nihil habens malum dícere de nobis.

℟. *br.* Dómine, dilexi * Decórem domus tuæ. Dómine. ℣. Et locum habitatiónis

* glóriæ tuæ. * Decórem. Glória Patri. Dómine.

℣. Ego in innocéntia mea ingreſſus ſum. ℟. Rédime me & miſerére meî. *Pſ.* 25.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Noli.

Capitulum. 2. Tim. 1.

ADmóneo te ut reſſúſcites grátiam Dei, quæ eſt in te per impoſitiónem mánuum meárum.

℟. *br.* Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi? Quid. ℣. Cálicem ſalutáris accípiam, * & nomen Dómini invocábo. * Pro ómnibus. Glória Patri. Quid.

℣. Vota mea Dómino reddam, ℟. Coram omni pópulo ejus. *Pſ.* 115.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Sollícitè.

Capitulum. 1. Tim. 5.

QUi benè præſunt Preſbyteri, dúplici honóre digni habeantur; máximè qui labórant in verbo & doctrína.

℟. *br.* Hic accípiet * Benedictiónem à Dómino. Hic. ℣. Et miſericórdiam * à Deo ſalutári ſuo. * Benedictiónem. Glória Patri. Hic. *Pſ.* 23.

℣. Exaltent eum in Eccléſia plebis; ℟. Et in cáthedra ſeniórum laudent eum. *Pſal.* 106.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. FUit Dóminus cum eo, & gubernábat créditam ſibi domum, & univerſa quæ ei trádita fúerant. *Gen.* 39.

Ant. 5. a. De omni corde ſuo laudávit Dóminum, & diléxit Deum, qui fecit illum; & dedit in celebratiónibus decus. *Eccl.* 47.

Ant. 3. a. Porrexit manum ſuam in libatióne, & libávit de ſánguine uvæ. Effúdit in fundamento altáris odórem divínum excelſo príncipi. *Eccli.* 50.

Ant. 7. c. Obtulit holocauſta & pacífica, & invocávit Dóminum: & exaudívit eum de cœlo. 1. *Par.* 21.

Ant. 8. G. Confirmávit omnes húmiles pópuli ſui, & legem exquiſívit, & ábſtulit omne iníquum & malum. 1. *Macch.* 14.

Capitulum. 2. Par. 31.

OPerátus eſt bonum & rectum & verum coram Dómino Deo ſuo in univerſa cultúra domus Dómini juxta legem & cæremónias volens requírere Deum ſuum in toto corde ſuo: fecitque & proſperátus eſt.

Hymnus.

O Sacerdótum veneranda jura!
Ceu vices Chriſti téneant ſalútis
Arbitri, claudunt reſerantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes ſcelus in ſtatéra,
Cùm reum ſolvunt, Deus ipſe ſolvit:
Cùm ligant ſontem, Deus ipſe ſontis
Víncula nectit.

Verba dum promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempe divínæ ſacra verba legis
Mente recondunt.
Dum Sacerdótes tua ſacra tractant,
Chriſte, fac ſacris quibus applicaſti
Cónſonent mores, pópulique fiat
Forma Sacerdos.
Lumínis ſplendor Patris una proles,
Chriſte, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Glóriâ & honóre coronaſti eum: ℟. Et conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum. *Pſ.* 8.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Induit eum Deus ſtolam glóriæ, & coronávit eum in vaſis virtútis. *Eccli.* 45.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut ſacerdótio tibi fungerétur, à pópulo ſegregaſti: ejus nos interceſſióne à peccatóribus ſégrega; ut, ſecundùm vocatiónem noſtram, gens ſancta, & regále ſacerdótium coram te efficiámur; Per Dóminum noſtrum.

Alia Oratio, Deus, qui. *ut ſuprà ad Laudes.*

COMMUNE SS. ABBATUM, MONACHORUM, CŒNOBITARUM, ET ANACHORETARUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. QUid prodeſt hómini, ſi mundum univerſum lucrétur, ánimæ verò ſuæ detrimentum patiátur? *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus eſſe, vade, vende quæ habes, & da paupéribus; & habébis theſaurum in cœlo. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo eſt qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat cénties tantùm in témpore hoc, & in século futúro vitam ætérnam. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli reſpícere poſt tergum; ſalvum te fac, ne péreas. *Geneſ.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, & dimitte mórtuos ſepelíre mórtuos ſuos. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. Cor. 6.

EXíte de médio eórum, & ſeparámini, dicit Dóminus, & immundum ne tetigéritis: & ego recípiam vos; & ero vobis in patrem, &

& vos éritis mihi in fílios.

In Duplicibus, & ſupra:

℟. Suſceptor meus es tu, Dómine, & in verbum tuum ſuperſperávi; * Declináte à me, maligni, & † Scrutábor mandáta Dei mei. ℣. Magiſter, ſequar te quocumquè íeris. * Declináte. Glória Patri. † Scrutábor. *Pſ.* 118. *Matth.* 8.

Hymnus.

FElíces némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio ſecli
Mores læderet íntegros.
Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, ſuos, ſe quoque déſerunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléſtia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius ádvolant;
Ut vaſtum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.
Æternas ut opes, certaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Conſíſi melióribus.
Illis ſumma fuit glória, déſpici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis ſumma voluptas,
Longo ſupplício mori.
Fac nos, ſumme Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam ſcélerum ferre libéntiùs;
Et, tellúre relíctâ,
Immortália quærere.
Æternus ſit honos ingénito Patri;
Sit par unígenæ glória Fílio:
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Si ſit Abbas, ℣. Potens in terra erit ſemen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Pſ.* 111.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Egrédere de cognatióne tua, & de domo patris tui; & veni in terram quam monſtrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, & benedícam tibi. *Geneſ.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum ſperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Pſ.* 56.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. *D.* Reliquiſti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem veniſti, & ſub cujus confugiſti alas.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus & ſupra, ad Completorium: Ant.* 4. c. Qui hábitant in deſerto, ſecúri dórmient in fáltibus; & ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem. *Ezech.* 34.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. A. Habitábit in ſolitúdine judícium; & erit opus juſtítiæ pax, & cultus juſtítiæ ſiléntium, & ſecúritas uſque in ſempiternum. *Iſ.* 32.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Remuneratórem inquiréntibus ſe, Deum, * Veníte, adorémus. *Hebr.* 11.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus, Felíces. *ut ſuprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Omnis ex vobis qui non renúntiat ómnibus quæ póſſidet, non poteſt meus eſſe diſcípulus. *Luc.* 14.

Ant. 7. ç. Véndite quæ poſſidétis, & date eleemóſynam: fácite vobis theſaurum non deficiéntem in cælis. *Luc.* 12.

Ant. 6. G. Nolíte quærere quid manducétis, aut quid bibátis: quærite primùm regnum Dei, & juſtítiam ejus; & hæc ómnia adjicientur vobis. *Luc.* 12.

℣. Non eſt inópia timéntibus Dóminum: ℟. Dívites eguérunt, & eſuriérunt. *Pſ.* 33.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Fúgite de médio Babylónis, & ſalvet unuſquiſque ánimam ſuam; * Quóniam tempus ultiónis eſt à Dómino. ℣. Exíte de illa, pópulus meus, ut ne partícipes ſitis delictórum ejus, & de plagis ejus non accipiátis; * Quóniam. *Jerem.* 51. *Apoc.* 18.

℟. *ij.* Vade, pópule meus, intra in cubícula tua, abscóndere módicum, * Donec pertránseat indignátio. ℣. Veníte ſeorſum in deſertum locum, & requiéſcite, * Donec. *Iſ.* 26. *Marc.* 6.

℟. *iij.* Exeámus ad Jeſum extra caſtra, impropérium ejus portantes; * Non enim habémus hic manentem civitátem, ſed futúram inquírimus. ℣. Peregríni ſumus coram te, Deus: dies noſtri quaſi umbra ſuper terram; * Non. Glória Patri. * Non. *Hebr.* 13. 1. *Paral.* 29.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Ecce nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te. *Matth.* 19.

Ant. 7. c. Eſurímus, & ſitímus, & nudi ſumus, & laborámus operantes mánibus noſtris. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. Non defícimus: ſed licèt is qui foris eſt, noſter homo corrumpátur; tamen is qui intus eſt, renovátur de die in diem. 2. *Cor.* 4.

℣. Rédimit Dóminus de intéritu vitam tuam: ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Pſ.* 102.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Omnis qui in agóne contendit, ab ómnibus ſe ábſtinet: * Ego ígitur ſic curro, non quaſi in incertum: ſic pugno, non quaſi áerem vérberans; ſed caſtígo corpus meū, & in ſervitútem rédigo. ℣. A juventúte mea inveſtigábam ſapiéntiam: colluctáta eſt ánima mea in illa, & in faciendo eam confirmátus ſum: * Ego ígitur. 1. *Cor.* 9. *Eccli.* 51.

℟. *v.* Non ſecundùm carnem ambulámus, ſed ſecundùm ſpíritum; quóniam ſapiéntia carnis inimíca eſt Deo: * Qui autem in carne ſunt, Deo placére non poſſunt. ℣. Excelſus Deus & hábitans cum contríto & húmili ſpíritu; ut vivíficet ſpíritum humílium, & vivíficet cor contritórum: * Qui. *Rom.* 8. *Iſ.* 57.

℟. *vj.* Quæ mihi fuérunt lucra, hæc arbitrátus ſum propter Chriſtum detrimenta; * Ut invéniar in illo habens juſtítiam quæ ex fide eſt, confi-

juratus morti ejus. ℣. Elégi abjectus eſſe in domo Dei mei, magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum; * Ut. Glória. * Ut. *Philipp.* 3. *Pſ.* 83.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Omnes erant perſeverantes unanímiter in oratióne. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Poſſeſſiónes & ſubſtántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. *Act.* 11.

Ant. 6. *C.* Plorábant, & jejunábant, & orábant in conſpectu Dómini. *Baruch.* 1.

℣. Flévimus, cùm recordarémur Sion: ℟. Quómodò cantábimus in terra aliéna? *Pſ.* 136.

Evang. & Hom. ut in Proprio.

℟. *vij.* Sapiéntia direxit ópera eórum: * Iter fecérunt per deſerta quæ non habitabantur; & in locis deſertis fixérunt caſas. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, anguſtiáti, afflicti; quibus dignus non erat mundus: in ſolitudínibus errantes, & in cavernis terræ: * Iter. *Sap* 11. *Hebr.* 11.

℟. *viij.* Multitúdinis erat cor unum, & ánima una: nec quiſquam áliquid ſuum eſſe dicébat; ſed * Erant illis ómnia commúnia. ℣. Ecce quàm bonum, & quàm jucundum habitáre fratres in unum! * Erant illis. *Act.* 4. *Pſ.* 132.

℟. *ix.* Pars Dómini pópulus ejus: invénit eum in terra deſerta, circumduxit, & dócuit, atque portávit in húmeris ſuis; * Et conſtítuit ſuper excelſam terram. ℣. Confitentes quia peregríni & hóſpites ſunt ſuper terram, pátriam meliórem áppetunt: ídeò parávit illis civitátem; * Et. Glória Patri. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, ſancti, & húmiles corde, Dómino: ℟. Laudáte, & ſuperexaltáte eum in ſécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. PErféctio tua, Dómine, & doctrína tua viro ſancto tuo, qui dixit patri ſuo & matri ſuæ: Néſcio vos, & frátribus ſuis: Ignóro vos. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non ſedi in concílio ludéntium; ſolus ſedébam, quóniam comminatióne replesti me. *Jerem.* 15.

Ant. 3. b. Exui me ſtolâ pacis, índui autem me ſacco obſecratiónis; & venit mihi gáudium à Sancto. *Baruch.* 4.

Ant. 4. a. Mihi mundus crucifixus eſt & ego mundo. *Galat.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi: quæcumque vovi, reddam pro ſalúte Dómino. *Jonæ.* 2.

Capitulum. Iſaïæ 51.

COnſolábitur Dñus Sion, & conſolábitur omnes ruínas ejus; & ponet deſertum ejus quaſi delícias, & ſolitúdinem ejus quaſi hortum Dómini. Gáudium & lætítia inveniétur in ea, gratiárum áctio, & vox laudis.

Pro S. Abbate, Monacho, & Cœnobita, Hymnus.

O Pulcras ácies, caſtraque fórtia,
Quæ ſpes, una fides, unus amor regit!

℣. Super judícia* juſtítiæ tuæ, * Laudem. Glória. Sépties.

℣. Cantábiles mihi erant juſtificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. SUmus húmiles in univerſa terra, Dómine: ſed in ánimo contríto & ſpíritu humilitátis ſuscipiámur; quóniam non eſt confúſio confidéntibus in te. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, ſemper mortificatiónem Jeſu in córpore noſtro circumferentes; ut & vita Jeſu manifeſtétur in carne noſtra mortáli. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quaſi morientes, & ecce vívimus; quaſi triſtes, ſemper autem gaudentes; tanquam nihil habentes, & ómnia poſſidentes. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, miſericordes, modeſti, húmiles. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Teneámus ſpei noſtræ confeſſiónem indeclinábilem, (fidélis enim eſt qui repromíſit) & conſiderémus ínvicem in provocatiónem caritátis & bonórum óperum. *Hebr.* 10.

Capitulum. Deut. 7.

DOminus Deus ipſe eſt fortis & fidélis, cuſtódiens pactum & miſericórdiam diligéntibus ſe, & his qui cuſtódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

Hymnus, Felices. xxix.

Si ſit Abbas, ℣. Juſtus ut palma florébit, ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Pſ.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. D. Atténdite ad patrem veſtrum, qui ſequímini quod juſtum eſt, & quæritis Dóminum; quia unum vocávi eum, & benedixi ei, & multiplicávi eum. *Iſ.* 51.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Pſ.* 91.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. E. Scimus quóniam ſi terreſtris domus noſtra diſſolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus ætérnam in cœlis: nam & in hoc ingemiscimus, habitatiónem noſtram quæ de cœlo eſt, ſuperíndui cupientes. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. DIcébat Jeſus ad omnes: Si quis vult poſt me veníre, ábneget ſemetipſum, & tollat crucem ſuam quotídie, & ſequátur me. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Niſi abundáverit juſtítia veſtra pluſquam Scribárum & Phariſæórum, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 5.

Ant. 6. *C.* Niſi converſi fuéritis, & efficiámini ſicut párvuli, non intrábitis in regnum cœlórum. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi : Dómine , Dómine , intrábit in regnum cœlórum ; ſed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis eſt , ipſe intrábit in regnum cœlórum. *Matth.* 7.

Ant. 4. *D.* Contendíte intráre per anguſtam portam ; quia multi , dico vobis , quærent intráre , & non póterunt. *Luc.* 13.

Capitulum. Eccli. 2.

QUi timétis Dóminum , crédite illi ; & non evacuábitur merces veſtra. Qui timétis Dóminum , ſperáte in illum ; & in oblectatiónem véniet vobis miſericórdia. Qui timétis Dóminum , dilígite illum ; & illuminabuntur corda veſtra.

In Duplicibus , & ſupra :

℟. Qui timent Dóminum , non erunt incredíbiles verbo illíus ; & * Qui díligunt illum, conſervábunt viam illíus. ℣. Plenitúdo legis eſt diléctio. * Qui díligunt. Glória. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.

Hymnus.

SUmmi puſillus grex Patris,
Timóre mentem ſólvite ;
Sui paternus vos amor
Vult eſſe regni cómpotes.

En regnat inter cœlites ,
Qui vixit olim século
Ignótus , exóſus ſibi ,
Qui pauper , & ſciens pati.

Anguſta pœniténtiæ
Ingreſſus , & viam crucis ,
Per dura Chriſtum prælia ,
Per damna non timet ſequi.

Carnem terit jejúniis ;
Linguam domat ſiléntio ;
In páuperum , parcus ſibi ,
Abscondit & ſpargit ſinu.

Sapóre verbi páſcitur ;
Totoque legem péctore
Scrutátus , orat pérvigil ;
Mens celſa versátur polo.

Hâc ſurgit ad cœlum viâ :
Et nos eâdem da , Pater ,
Da , Nate , da cum Spíritu ,
Ad te veníre ſémitâ.

Amen.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum ; ℟. Quóniam non dereliquiſti quærentes te , Dómine. *Pſ.* 9.

Ad Magníficat. Ant. 3. Qui confídunt in Dómino , intélligent veritátem : & fidéles in dilectióne acquiescent illi ; quóniam donum & pax eſt electis ejus. *Sap.* 3.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus , & ſupra , ad Completorium : Ant.* 2. A. Vigiláte , & eſtóte paráti ; quia neſcítis quâ horâ Fílius hóminis ventúrus eſt. *Matth.* 24.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Oculus non vidit, Deus , absque te , quæ præparaſti expectántibus te. *Iſ.* 64.]

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Diligentem juſtos Dóminum , * Veníte, adorémus. *Pſ.* 145.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

NOn parta ſolo ſánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta , quæ ſuos
Habent triumphos , prælia.

Non iſte flammas , non cruces ,

Non ſenſit uncos péctines:
Crudélis & durus ſibi
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi défuit,
Si vincla, fuſtes, úngulæ,
Paráta pro Chriſto mori
Hoc ſupplet omne cáritas.
Corpus ſubégit cáſtitas,
Et líberam mentem fides;
Amor ſupernis ígnibus
Totam litávit hóſtiam.
Venis apertis ómnibus,
Qui vellet ultro erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fuſus in fletum cruor.
Da, Chriſte, ſic nos vívere,
Discámus ut ſemper mori:
Da, poſt brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Qui vult vitam dilígere, & dies vidére bonos, declínet à malo, & fáciat bonum. 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. *D.* Cùm ingreſſus fúeris ſémitas æquitátis, non arctabúntur greſſus tui; & currens, non habébis offendículum. *Prov.* 4.

Ant. 7. d. Inhabitábis cum juſtítia, & próteget te in ſempitérnum; & in die agnitiónis invénies firmamentum. *Eccli.* 27.

℣. In nómine tuo exultábunt juſti, Dómine, ℟. Et in juſtítia tua exaltabuntur. *Pſ.* 88.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Tóllite jugum meum ſuper vos, & díscite à me quia mitis ſum & húmilis corde: * Et inveniétis réquiem animábus veſtris; jugum enim meum ſuáve eſt, & onus meum leve. ℣. Interrogáte quæ ſit via bona, & ambuláte in ea: * Et. *Matth.* 11. *Jerem.* 6.

℟. *ij.* Nihil dúlcius, quàm reſpícere in mandátis Dómini. * Glória magna eſt ſequi Dóminum. ℣. Si quis mihi miniſtrat, me ſequátur; & ubi ſum ego, illic & miniſter meus erit. * Glória. *Eccli.* 23. *Joan.* 12.

℟. *iij.* Omnis qui venit ad me, & audit ſermónes meos, & facit eos, oſtendam vobis cui ſímilis ſit: * Símilis eſt hómini ædificanti domum, qui † Fodit in altum, & póſuit fundamentum ſuper petram. ℣. Beátus homo, cui donátum eſt habére timórem Dei: qui tenet illum, cui aſſimilábitur? * Símilis eſt. Glória Patri. † Fodit. *Luc.* 6. *Eccli.* 25.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Turris fortíſſima nomen Dómini: ad ipſum currit juſtus, & exaltábitur. *Prov.* 18.

Ant. 6. F. Deridétur juſti ſimplícitas: lampas contempta apud cogitatiónes dívitum, paráta ad tempus ſtatútum. *Job.* 12.

Ant. 5. a. Benedíctio Dei in mercédem juſti feſtínat; & in hora velóci proceſſus illíus fructíficat. *Eccli.* 11.

℣. Gloriabuntur in te ómnes qui díligunt nomen tuum, ℟. Quóniam tu benedíces juſto. *Pſ.* 5.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Quàm magnus qui invénit ſapiéntiam & ſciéntiam! ſed * Non eſt ſuper timentem Dóminum. ℣. Mundémus nos ab omni inquinamento carnis & ſpíritûs, perficientes ſanctificatiónem in timóre Dei: * Non eſt. *Eccli.* 25. 2. *Cor.* 7.

℟. *v.* Si quis emundáverit ſe, * Erit vas in honórem ſanctificátum, & útile Dómino, ad omne opus bonum parátum. ℣. Sápiens cor abſtinébit ſe à peccátis, & in opéribus juſtítiæ ſucceſſus habébit: * Erit vas. 2. *Tim.* 2. *Eccli.* 3.

℟. *vj.* Beátus qui inventus eſt ſine mácula, & qui poſt aurum non ábiit, nec ſperávit in pecúnia & theſauris: * Qui probátus eſt in illo, & perfectus eſt, † Erit illi glória ætérna. ℣. Probátio veſtræ fídei multò pretióſior auro: * Qui. Glória Patri. † Erit. *Eccli.* 31. 1. *Petr.* 1.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* Qui ſperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem; current, & non laborábunt; ambulábunt, & non deficient. *Iſ.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit juſtus viam ſuam, & mundis mánibus addet fortitúdinem. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hæreditábit terram, & poſſidébit montem ſanctum meum. *Iſaia* 57.

℣. Beátus vir cujus eſt nomen Dómini ſpes ejus; ℟. Et non reſpexit in vanitátes & insánias falſas. *Pſ.* 39.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Sint lumbi veſtri præcincti, & lucernæ ardentes in mánibus veſtris: * Et vos símiles homínibus expectántibus dóminum ſuum; ut cùm vénerit, confeſtim apériant ei. ℣. Qui vigiláverint ad illum, juſtítias quaſi lumen accendent: * Et vos símiles. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *viij.* Ego in juſtítia apparébo conſpéctui tuo, Dñe: * Satiábor, cùm apparúerit glória tua. ℣. Nunc cognoſco ex parte; tunc autem cognoſcam ſicut & cógnitus ſum: * Satiábor. *Pſ.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *ix.* Sapiéntia juſtum deduxit per vias rectas, & oſtendit illi regnum Dei; & * Dedit illi ſciéntiam ſanctórum: † Honeſtávit illum in labóribus, & complévit labóres illíus. ℣. Regnum Dei juſtítia eſt, & pax in Spíritu ſancto: qui in hoc ſervit Chriſto, placet Deo. * Dedit. Glória Patri. † Honeſtávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, ſervi Dómini, Dómino; ℟. Laudáte & ſuperexaltáte eum in ſǽcula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 1. f. ANte Dóminum qui elégit me, vílior fiam pluſquam factus ſum;

& ero húmilis in óculis meis. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quaſi timentes ſuper me fluctus tímui Deum, & pondus ejus ferre non pótui. *Job.* 31.

Ant. 4. d. A mandátis labiórum ejus non receſſi, & in ſinu meo abscondi verba oris ejus. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum : zelátus ſum bonum, & non confundar. *Eccli.* 51.

Ant. 3. d. Donec ſúpereſt hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória noſtra hæc eſt, teſtimónium conſciéntiæ noſtræ, quòd in ſimplicitáte cordis & ſinceritáte Dei, & non in ſapiéntia carnáli, ſed in grátia Dei conversáti ſumus in hoc mundo.

Hymnus.

QUi te, Deus, ſub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suſpírat, oblítus ſuî.

Quid ergo gaudes néctere
Triſtes moras amántibus?
Terris retardas éxules,
Cives polo quos déſtinas.

Hinc fervet in dies amor;
In vota toti díffluunt:
Ad aſtra feſtinántibus
Fit pœna vita lóngior.

Vix iſte tardi córporis
Pondus moleſtum ſúſtinet;
Præ mortis occupat diem,
Ardens Deo ſe júngere.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

℣. Proba me, Deus, & vide ſi via iniquitátis in me eſt; ℟. Et deduc me in via ætérna. *Pſ.* 138.

Ad Benedictus. *Ant.* 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifeſtentur ópera ejus; quia in Deo ſunt facta. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæſumus, Dómine Deus noſter, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua eſt & plena felícitas, ſi bonórum ómnium ſerviámus auctóri; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Ante Dóminum.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

Capitulum. Philip. 2.

CUm metu & tremóre veſtram ſalútem operámini; Deus eſt enim qui operátur in vobis & velle & perfícere, pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * Timentes te, Dómine. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * teſtimónia tua, * Timentes. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego ſum ómnium timéntium te, ℟. Et cuſtodiéntium mandáta tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. d. A mandátis.

Capitulum. Jac. 1.

QUi perſpéxerit in legem perfectam libertátis, &

permánſerit in ea, non audítor obliviósus factus, ſed factor óperis; hic beátus in facto ſuo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * Verbum tuum, Dómine. Lucerna pédibus meis. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Verbum. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua & teſtimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conſpectu tuo. *Pſ.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *d.* Donec ſúpereſt.

Capitulum. Eccli. 15.

JUſtítia longè abeſt à ſupérbia & dolo: viri mendáces non erunt illíus mémores; & viri veráces invenientur in illa, & ſucceſſum habébunt uſque ad inſpectiónem Dei.

℟. *br.* Juſtítia tua, Dómine, * Juſtítia in ætemum. Juſtítia. ℣. Et lex tua, * véritas. * Juſtítia in ætemum. Glória Patri. Juſtítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis uſquequáque; ℟. Quia in judíciis tuis ſuperſperávi. *Pſ.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Iſraelíta, in quo dolus non eſt. *Joan.* 1.

Ant. 4. f. Erat vir ſimplex, & rectus, ac timens Deum, & recédens à malo. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Cuſtodívit ánimam ſuam, & memor fuit Dómini in toto corde ſuo. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de univerſis mandátis; nec unum quidem verbum quod júſſerat Dóminus. *Joſue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permanſit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ ſuæ. *Tob.* 2.

Capitulum. Galat. 6.

FRatres, quæ ſemináverit homo, hæc & metet. Quóniam qui ſéminat in carne ſua, de carne & metet corruptiónem: qui autem ſéminat in ſpíritu, de ſpíritu metet vitam ætemam.

Hymnus.

SUmmi puſillus grex Patris,
Timóre mentem ſólvite;
Sui paternus vos amor
Vult eſſe regni cómpotes.

En regnat inter cœlites,
Qui vixit olim ſéculo
Ignótus, exóſus ſibi,
Qui pauper, & ſciens pati.

Anguſta pœniténtiæ
Ingreſſus, & viam crucis,
Per dura Chriſtum prælia,
Per damna non timet ſequi.

Carnem terit jejúniis;
Linguam domat ſiléntio;
In páuperum, parcus ſibi,
Abſcondit & ſpargit ſinu.

Sapóre verbi páſcitur;
Totoque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil;
Mens celſa verſátur polo.

Hâc ſurgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre ſémitâ.
Amen.

℣. Innocens mánibus & mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Pſ.* 23.

Ad Magníf. *Ant.* 7. G. Tu

feciſti, Dómine, cum ſervo tuo miſericórdiam magnam, ſicut ambulávit in conſpectu tuo in veritáte, & juſtítia, & recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum eſt, & quid pulcrum ejus, niſi frumentum electórum, & vinum gérminans vírgines? *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, & cónfluent ad bona Dómini; & ultra non eſúrient: tunc lætábitur virgo in choro. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum. *Iſ.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis & filiábus: nomen ſempiternum dabo eis, quod non períbit. *Iſ.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt. *Matth.* 19.

Capitulum. 1. Cor. 7.

UNuſquiſque próprium donum habet ex Deo: álius quidem ſic, alius verò ſic. Dico autem non nuptis, & víduis: Bonum eſt illis, ſi ſic permáneant.

In Duplicibus, & ſupra:

℟. Neſcítis quóniam córpora veſtra membra ſunt Chriſti? membra veſtra templum ſunt Spíritûs ſancti qui in vobis eſt. * Glorificáte, & † Portáte Deum in córpore veſtro. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio veſtrî: ambulábo inter vos, & ero Deus veſter: * Glorificáte. Glória Patri. † Portáte. 1. *Cor.* 6. *Levit.* 26.

Si ſit Martyr,

Hymnus.

FEſtis læta ſonent æthera cántibus:
Nunc aptáte tubas, ſúmite tympana,
Cœtus Angélici; dícite Vírginem,
Chriſti dícite Mártyrem.
Veſtris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nóbilis æmula,
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.
Sed quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponſo virgíneum fúndere ſánguinem:
Oblíti méminit tunc bene córporis,
Præcláræ ſítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos ſuperéminet,

Immortále

Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna ſui córporis, íntegram
Teſtári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque ſacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia ſúſtinent,
Spreto fúnere, Vírgines.
Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et póſuit immaculátam viam meam. *Pſ.* 17.

Ad Magníficat. *Ant.* 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conſpectu ejus. 1. *Cor.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Martyr.

Hymnus.

Vos ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponſum virgíneo progénitum ſinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc eſt ſacra dies, óbvia quâ ſuo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponſo, ſtansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réſpuit
Mortáles thálamos; ut ſemel óbligat
Seſe fida ſuo, quem bene déperit,
Ultro ſe Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,
In ſe tota ſui córporis immemor
Mens ſeſe récipit; nil óculi vident,
Surdis nil ſonat áuribus.
Ægro vix ſua ſunt pábula córpori,
Ardet mille modis ante diem mori:
Quidquid mors rápiet, jam ſibi præripit;
Unus ſit Deus ómnia.
Fac, ô Chriſte, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ:
Qui gens ſancta ſumus, móribus íntegris
Fac ſoli tibi vívere.
Da te, ſumme Pater, tóllere láudibus:
Da te, Chriſte, ſequi, láurea Vírginum;
Fac incenſa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora.
Amen.

℣. Audi, fília, & vide, & inclína aurem tuam: ℟. Oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui. *Pſ.* 44.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. G. Complácuit Dómino in te: & gaudébit ſuper te Deus tuus. *Iſ.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus-majoribus, & ſupra, ad Completorium:* *Ant.* 2. A. Ego dilecto meo; & ad me convérſio ejus. *Cant.* 7.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei pulſantis: Aperi mihi, ſoror mea, immaculáta mea. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem ſequuntur Virgines, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 14.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Si ſit Martyr, *Hymnus.*

Virginum robur, Deus, atque cuſtos:
Sexus imbellis, médios per enſes,
Dum faves, quas non ſúperat viríli
Péctore mortes!

Pro tuis aris animóſa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus;
Non ſuos ſentit, memor ô! tuórum,
Chriſte, dolórum.

Non graves plagæ, válidi nec ictus
Integram poſſunt violáre mentem;
Quin ſacri crescit magìs obſtinátus
Ardor amóris.

Sponſa dilecto placitúra Sponſo,
Déſpicit ruptũ laniáta corpus:
Eſt ſuus truncis honor, & venuſtas
Eſt ſua membris.

Omnis à recto fluit ille ſplendor:
Chriſte, ſic olim, cruce tenſus altâ,
Obſequens Patri, láceros placébas
Hórridus artus.

Summa laus Patri, genitoque Verbo;
Et tibi compar, utriuſque Nexus:
Fac tibi ſemper placeámus uni
Móribus æquis. Amen.

Si non ſit Martyr,
Hymnus.

Cœleſtis aula panditur:
En Sponſus; omnes óbviæ
Exíte ſponſo vírgini,
Exíte, ſponſæ Vírgines.

Hæc nuptiális eſt dies,
Quæ, longa poſt ſuſpíria,
Dat ómnibus, dat ſíngulis
Jam plénius frui Deo.

Quæ caſta vobis gáudia,
Quos afflet ignes, dícite:
Ab ore cujus púrior
Torrens volúptas éffluit?

Hunc propter unum vìluit
Superba regum púrpura:
Dotáta quæ ſponſo Deo,
Quid virgo terris ámbiat?

O virgináles núptiæ,
Per quas caro fit ſpíritus!
O dulce vinclum, júngitur
Quo mens Deo, menti Deus!

Sit laus Patri, laus Fílio;
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas ſigillis fœdera. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Oleum effúſum nomen tuum; ídeò adoleſcéntulæ dilexérunt te. *Cant.* 1.

Ant. 3. c. Trahe me: poſt te currémus in odórem unguentórum tuórum. *Cant.* 1.

Ant. 5. a. Exultábimus & lætábimur in te; recti díligunt te. *Cant.* 1.

℣. Deus meus, impollúta via ejus: ℟. Protector eſt ómnium ſperántium in ſe. *Pſ.* 17.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Súſcipe me, Dómine, ſecundùm elóquium tuum, & vivam: * Non confundas me

ab expectatióne mea. ℣. Ut Deo vivam, in fide vivo Filii Dei qui dilexit me : * Non. *Pſ.* 118. *Galat.* 2.

℟. *ij.* Lex tua, Dómine, meditátio mea eſt : * Fiat cor meum immaculátum in juſtificatiónibus tuis, ut non confundar. ℣. Secundùm expectatiónem & ſpem meam, magnificábitur Chriſtus in córpore meo : * Fiat. *Pſ.* 118. *Philip.* 1.

℟. *iij.* Ecce qui elongant ſe à te, Dómine, períbunt : * Mihi adhærére Deo bonum eſt, pónere in Dómino Deo ſpem meam. ℣. Qui adhæret Dómino, unus ſpíritus eſt : * Mihi. Glória. * Mihi. *Pſ.* 72. 1. *Cor.* 6.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. *G.* In caritáte perpétua dilexi te ; ídeò attraxi te, míſerans. *Jerem.* 31.

Ant. 4. f. Ingreſſus ſum pactum tecum, & facta es mihi. *Ezech.* 16.

Ant. 7. b. Cave nequando obliviſcáris pacti Dómini Dei tui, quod pépigit tecum ; quia Dóminus Deus tuus, Deus æmulátor. *Deut.* 4.

℣. Concupiſcet rex decórem tuum ; ℟. Quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus. *Pſ.* 44.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Sponſábo te mihi in ſempiternum : * Et ſponſábo te in juſtítia, & judício, & in miſericórdia, & in miſeratiónibus. ℣. Sectáre juſtítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, manſuetúdinem : * Et ſponſábo. *Oſ.* 2. 1. *Tim.* 6.

℟. *v.* Scient quia ego dilexi te : * Tene quod habes, ut nemo accípiat corónam tuam. ℣. Dedi corónam decóris in cápite tuo : & profeciſti in regnum ; quia perfecta eras in decóre meo : * Tene. *Apoc.* 3. *Ezech.* 16.

℟. *vj.* Pone me ut ſignáculum ſuper cor tuum, ut ſignáculum ſuper bráchium tuum ; * Quia † Fortis eſt ut mors diléctio. ℣. Neque inſtántia, neque fortitúdo, neque creatúra ália póterit ſeparáre à caritáte Dei ; * Quia. Glória. † Fortis. *Cant.* 8. *Rom.* 8.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum in incorruptióne. *Epheſ.* 6.

Ant. 3. *d.* Incorrúptio facit eſſe próximum Deo. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non eſt digna continentis ánimæ. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Pſ.* 118.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* O quàm pulcra eſt caſta generátio cum claritáte ! * Immortális eſt enim memória illíus ; quóniã & apud Deum nota eſt, & apud hómines. ℣. Relígio munda apud Deum & Patrem hæc eſt, Immaculátum ſe cuſtodíre ab hoc ſǽculo ; * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *viij.* Felix eſt ſtérilis ; * Et incoinquináta habébit fructũ in reſpectióne animárum ſanctárum. ℣. Deus reddet iis qui ſecundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quæ-

æternum : * Et. Glória Patri. Quid. *Pſ.* 72.

℣. Concupiſcit, & déficit ánima mea in átria Dómini : ℟. Cor meũ & caro mea exultavérunt in Deum vivũ. *Pſ.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. Cor. 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne; deſpondi enim vos uni viro vírginem caſtam exhibére Chriſto.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * In lætítia & exultatióne. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur * in templũ Regis, * In lætítia & exultatióne. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regũ, ℟. In honóre tuo. *Pſ.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. *D.* VIrgines accipientes lámpades ſuas, exiérunt óbviam ſponſo & ſponſæ. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vaſis ſuis cum lampádibus, & ornavérunt lámpades ſuas. *Matth.* 25.

Ant. 7. d. Médiâ nocte clamor factus eſt: Ecce ſponſus venit, exíte óbviá ei. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. Venit ſponſus, & quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines ſequuntur Agnum quocumque íerit: ſine mácula enim ſunt ante thronum Dei. *Apoc.* 14.

Capitulum. Apoc. 19.

REgnávit Dóminus Deus noſter omnípotens: gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni, & uxor ejus præparávit ſe.

Si ſit Martyr, Hymnus, Feſtis *ut in primis Veſperis*, xl.

℣. Confeſſio & pulcritúdo in conſpectu Dei : ℟. Sanctimónia & magnificéntia in ſanctificatióne ejus. *Pſ.* 95.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Caſta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr,
Hymnus.

O Virgo, pectus cui ſacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intus ſuis ardóribus
Sanctus peruſſit Spíritus!

Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis móllíit,
Solas amantem pérſequi
Cœleſtis Agni núptias.

Síc ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

Beáta cui nunc, Cœlitum
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponſi potíri gáudiis.

Æterne ſponſe Vírginum,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula. Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum eſt nomen ejus ſolíus. *Pſ.* 148.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. f. In reſurrectióne neque nubent, neque nubentur; ſed erunt ſicut Angeli Dei in cœlo. *Matth.* 22.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. DOmine, qui habes ómnium ſciéntiam, tu ſcis quòd nunquam lætáta ſit ancilla tua niſi in te, Dómine Deus. *Eſther.* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo: tu ſcis quia mundam ſervávi ánimam meã ab omni concupiscéntia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquam cum ludéntibus miſcui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me præbui. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne deſidérium averte à me, & ánimæ irreverenti & infrunítæ ne tradas me. *Eccli.* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, niſi te, Dómine, qui noſti quia ódeꝛim glóriam iniquórũ. *Eſther.* 14.

Capitulum. Epheſ. 5.

RElinquet homo patrem, & matrem ſuam, & adhærébit uxóri ſuæ; & erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum eſt; ego autem dico in Chriſto & in Ecclésia. Verúmtamen & vos ſínguli unuſquiſque uxórem ſuam ſicut ſeipſum díligat; uxor autem tímeat virum ſuum.

In Duplicibus & ſupra:

℟. Virum, Dómine, cum timóre tuo, non cum libídine mea conſenſi ſuſcípere: * Sit nomen tuum, Deus Iſrael, benedíctum in ſécula. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam, ſed in ſanctificatiónem: * Sit. Glória Patri. * Sit. *Tob.* 3. 1. *Theſſ.* 4.

Hymnus.

AD núptias Agni Pater
Matres & innuptas vocat:
O te beátam, cui thorus
Interque ſponſas ſors datur!

Lex nuptiárum cáritas;
Dos magna, paupertas, tibi,
Calcáre falláces opes,
Cadúca corde ſpérnere.

Te multus oblectat labor,
Fuſæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ,
Te cura páuperum juvat.

Quàcumque confixam ſibi,
Per probra ſponſam, per cruces
Trahit Magiſter; & ſequi
Deſpecta gaudes, & pati.

Beáta quæ ſponſo Deo
Caſtis adhæret vínculis:
Sic corpus unum póſſumus,
Sic unus eſſe ſpíritus.

Hoc præſtet almo cum Patre,
Natoque nobis Spíritus,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne ſéculum.
Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Factus es ſpes mea, Dómine: ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Pſ.* 60.

Ad Magníficat. Ant. 4. *D.* Deus cœlórum, exaudi me deprecantem, & de tua miſericórdia præſumentẽ; ut gentes agnoſcant quia tu es Deus, & non eſt álius præter te. *Judit.* 9.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, ℣. Averte óculos meos ne videant vanitátem: ℟. In via tua vivífica me. *Pſ.* 118.

Ad Magníficat. *Ant.* 1. A. Exultávit cor meum in Dómino, & dilatátum eſt os meum, quia lætáta ſum in ſalutári tuo. 1. *Reg.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*In Solemnibus majoribus, & ſupra, ad Completorium:* *Ant.* 2. A. Guſtávit, & vidit quia bona eſt negotiátio ejus: non extinguétur in nocte lucerna ejus. *Prov.* 31.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre ſempitérnæ glóriæ; Deus enim oſtendet ſplendórem ſuum in te. *Baruch.* 5.]

AD OFFICIUM NOCTUR.

Invit. Deum in quo ſperant ſanctæ mulíeres, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 3.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

Adeſte, ſanctæ Cónjuges:
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hoſtes vínceret,
Hanc fortitúdo véſtiit:
Ut proſit intuéntibus,
Cœleſtis ornávit decor.

Non vana pompa ſéculi
Senſus fefellit, nec malis
Gliſcens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.

Non illa luxu véſtium,
Non crine torto ſplénduit:
Cultu nitens ſed ſimplice,
Puris placébat móribus.

Se ſub ſerénis vúltibus
Auſtéra virtus óccuit:
Timet vidéri, ne ſuum,
Dum prodit, amittat decus.

Paſcenda cœleſti cibo,
Sacris ſtudébat lítteris;
Templo frequens, ſed ſédula
Redíbat ad curam domûs.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Inítiū ſapiéntiæ timor Dómini, & cum electis féminis gráditur. *Eccli.* 1.

Ant. 2. D. Sápiens múlier ædíficat domum: múlier gratióſa invéniet glóriã. *Prov.* 14.

Ant. 3. *a.* Pars bona, múlier bona: in parte timéntium Deum dábitur. *Eccli.* 26.

℣. Lex Dei ejus in corde ipſíus; ℟. Et non ſupplantabuntũr greſſus ejus. *Pſ.* 36.

Lectiones de Scriptura occurrente.

℟. *j.* Mulíerem fortem quis invéniet? procul & de últimis fínibus prétium ejus. * Confídit in ea cor viri ſui: reddet ei bonum, & non malum ómnibus diébus vitæ ſuæ. ℣. Vir imágo & glória Dei eſt: múlier autem glória viri eſt. * Confídit. *Prov.* 31. 1. *Cor.* 11.

℟. *ij.* Grátia mulíeris ſédulæ delectábit virum ſuum: * Diſciplína illíus datum Dei eſt. ℣. Quæ fílios aut nepótes habet, diſcat domum ſuam régere; hoc enim acceptum eſt coram Deo. * Diſciplína illíus. *Eccli.* 26. 1. *Tim.* 5.

℟. *iij.* Grátia ſuper grátiam, múlier ſancta & pudoráta: *Fundamenta ætérna ſupra petram ſólidam, mandáta Dei in corde mulíeris ſanctæ. ℣. Venérunt

nérunt flúmina, & flavérunt venti; & irruérunt in domũ, & non cécidit; fundáta enim erat ſuper petram. * Fundamenta. Glória Patri. * Fundamenta. *Eccli.* 26. *Matth.* 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Deprecabátur Dóminum, dicens: Dómine mi, qui rex noſter es ſolus, ádjuva me, cujus præter te nullus eſt auxiliátor álius. *Eſther.* 14.

Ant. 5. a. Oſtende quóniam non derelinquis præſumentes de te; & præſumentes de ſe, & de ſua virtúte gloriantes, humílias. *Judith.* 6.

Ant. 6. F. In conſílium eórum non véniat ánima mea, & in cœtu illórum non ſit glória mea. *Geneſ.* 49.

℣. Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit ſupérbiam: ℟. Qui lóquitur iníqua, non direxit in conſpectu oculórum meórum. *Pſ.* 100.

Lectiones, ut in Proprio.

℟. *iv.* Miſericórdia tua, Dómine, ante óculos meos eſt; & * Complácui in veritáte tua: non ſedi cum concílio vanitátis. ℣. Quæ participátio juſtítiæ cum iniquitáte? * Complácui. *Pſ.* 25. 2. *Cor.* 6.

℟. *v.* Dilexi, Dómine, mandáta tua ſuper aurum & topázion; * Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: omnem viam iníquam ódio hábui. ℣. Non in abundántia cujuſquam, vita ejus eſt ex his quæ póſſidet. * Proptéreà. *Pſ.* 118. *Luc.* 12.

℟. *vj.* Ego in Dómino ſperávi, * Exultábo & lætábor in miſericórdia tua; † Quóniam reſpexiſti humilitátem meam, ſalvaſti de neceſſitátibus ánimam meam. ℣. Ubi Spíritus Dómini, ibi libertas. * Exultábo. Glória Patri. † Quóniam. *Pſ.* 30. 2. *Cor.* 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúſalem, tu lætítia Iſrael, tu honorificéntia pópuli noſtri. *Judith.* 15.

Ant. 8. G. Benedícta es à Dómino; ſcit enim omnis pópulus mulíerem te eſſe virtútis. *Ruth.* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit ſuper te Dóminus in lætítiâ, ſilébit in dilectióne ſua, exultábit ſuper te in laude. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion; ℟. Et vídeas bona Jerúſalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Pſ.* 127.

Evangelium & Homilia, ut in Proprio.

℟. *vij.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias; tu ſupergreſſa es univerſas. * Fallax grátia, & vana eſt pulcritúdo: múlier timens Dóminum ipſa laudábitur. ℣. In incorruptibilitáte modeſti ſpíritûs, qui eſt in conſpectu Dei lócuples, ſanctæ mulíeres ornábant ſe. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. *viij.* Feciſti viríliter, & confortátum eſt cor tuum, eò quòd caſtitátem amáveris: * Ideò & manus Dómini confortávit te, & ídeò eris benedícta in æternũ. ℣. O múlier, magna eſt fides tua: * Ideò & manus. *Judith.* 15. *Matth.* 15.

℟. *ix.* Omnia quæ locúta es, vera ſunt; & non eſt in ſermónibus tuis ulla reprehénſio:

* Nunc ergo † Ora pro nobis, quóniam múlier ſancta es, & timens Deum. ℣. Fides tua te ſalvam fecit. * Nunc. Glória. † Ora. *Judith.* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum; ℟. Quia miſericórdia tua magna eſt ſuper me. *Pſ.* 85.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. SIcut ſol óriens mundo in altíſſimis Dei, ſic mulíeris bonæ ſpécies in ornamentum domûs ejus. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum ſuum; & annos vitæ illíus in pace implébit. *Eccli.* 26.

Ant. 3. c. Múlier ſenſáta, & tácita: non eſt immutátio eruditæ ánimæ. *Eccli.* 26.

Ant. 4. d. Os ſuum apéruit ſapiéntiæ, & lex cleméntiæ in lingua ejus. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non diſcedébat de templo, jejúniis & obſecratiónibus ſérviens nocte ac die. *Luc.* 2.

Capitulum. 1. Petr. 3.

MUlíeres ſúbditæ ſint viris ſuis; ut & ſi qui non credunt verbo, per mulíerum converſatiónem ſine verbo lucrifíant, conſiderantes in timóre caſtam converſatiónem veſtram.

Hymnus.

ARdet Deo quæ Fémina,
Latére fruſtrà cógitat:
Quot índigos hæc ſúblevat,
Tot próditur præcónibus.

Prodeſſe quærit ómnibus,
Curis honeſtis ánxia;
Patróna cuſtos vírginum,
Secunda mater órphanis.

Pannis latentem viſibus
Chriſtum fovébat hóſpitem:
Quas dura ſubtraxit ſibi,
Opes refundit pródiga.

Pacem domi, pacem foris
Alto colit ſiléntio:
Lites amat compónere,
Ut una mens ſit ómnibus.

Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.
Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Adhæſit ánima mea poſt te, Deus meus: ℟. Me ſuſcépit déxtera tua. *Pſ.* 62.

Ad Benedictus. *Ant.* J. Invocávi Dóminum patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ; & exaudíta eſt orátio mea. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur: largíre nobis beátæ *N.* Mártyris tuæ paſſiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat; Per.

Si non ſit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam, ℟. Et orátio mea in ſinu meo convertétur. *Pſ.* 34.

Ad Bened. *Ant.* 6. F. Orátio humiliantis ſe nubes penetrábit; & non diſcédet, donec Altíſſimus aſpíciat. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miſerátor, illuſtra: & beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna deſpícere, & amáre cœléſtia; Per.

Si ſit Vidua, Oratio.

DEus, in quem ſperat omnis ánima, quæ longè à te éxulans in terris ſe verè víduam ſentit ac deſolátam: tríbue nobis, quæſumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obſecratiónibus & oratiónibus inſtantes, cœléſtium conſolatiónum mereámur eſſe partícipes; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut ſol.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

Capitulum. Epheſ. 5.

MUlíeres viris ſuis ſúbditæ ſint, ſicut Dómino; quóniam vir caput eſt mulíeris, ſicut Chriſtus caput eſt Ecclésiæ; ipſe ſalvátor córporis ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * Quia Deus meus es tu. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * dedúcet me, * Quia. Glória Patri. Doce me. *Pſ.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos; ℟. Ut custódiam verba tua. *Pſ.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. c. Múlier.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier in ſiléntio diſcat cum omni ſubjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, ſed eſſe in ſiléntio.

℟. *br.* Cuſtódiam vias meas, * Ut non delinquam in lingua mea. Cuſtódiam. ℣. Póſui ori meo * cuſtódiam, * Ut. Glória Patri. Cuſtódiam. *Pſ.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ: ℟. Dicam Deo, Suſceptor meus es. *Pſ.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non diſcedébat.

Capitulum. 1. Tim. 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia & ſobrietáte ornantes ſe, & non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veſte pretióſâ; ſed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * Et intendit mihi. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Et intendit mihi. Glória Patri. Expectávi. *Pſ.* 39.

℣. Veníte, & vidéte ópera Dei, ℟. Qui póſuit ánimam meam ad vitam. *Pſ.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. IN ancilla ſua adimplévit Dóminus miſericórdiam ſuam. *Judith.* 13.

Ant. 4. E. Erat hæc in ómnibus famoſíſſima, quóniam timébat Dóminum valde; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum. *Judith.* 8.

Ant. 7. c. Conſiderávit ſémitas domûs ſuæ, & panem otióſa non comédit. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hoſpítio recépit, ſanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus ſubminiſtrávit, omne opus bonum ſubſecúta eſt. 1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, & beatíſſimam prædicavérunt: vir ejus, & laudávit eam. *Prov.* 31.

Capitulum. 1. Tim. 2.

MUlier ſalvábitur per filiórum generatiónẽ, ſi permánſerit in fide, & dilectió-

ne, & ſanctificatióne cum ſobrietáte.

Hymnus.

O Jam beáta, quæ ſuo
Tandem ſolúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!
Per quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos ſolútæ Cónjuges.
Inſignis & nos Féminæ
Sequi decet veſtígia,
Magnum vel ipſis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.
Queîs arſit illa, fac, Deus,
Flagrémus & nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.
Æterne tu Verbi Pater,
Æterne Fili par Patri,
Et par utríque Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória. Amen.

Si ſit Martyr, ℣. Videant qui óderunt me, & confundantur; ℟. Quóniam, tu Dómine, adjuviſti me. *Pſ.* 85.

Ad Magníficat. *Ant.* 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor & protector factus es mihi, & liberaſti corpus meum à perditióne. *Eccli.* 51.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

Si non ſit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet; ℟. Et ſemen meum ſérviet ipſi. *Pſ.* 21.

Ad Magníficat. *Ant.* 5. C. Fortitúdo & decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum ſuárum; & laudent eam in portis ópera ejus. *Prov.* 31.

Oratio, ut ſuprà ad Laudes.

OFFICIUM BEATÆ MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

IN VESPERIS Feriæ ſextæ præcedentis.

Capitulum. Geneſ. 3.

AIt Dóminus Deus ad ſerpentem: Inimicítias ponam inter te & mulíerem, & ſemen tuum & ſemen illíus: ipſa cónteret caput tuum.

Hymnus.

DAvídis ſóboles, glória Vírginum,
Chriſti Virgo parens, te póſuit Deus,
Partu Virgíneo quæ malè ſúbdoli
Anguis contéreres caput,
Rebus princípium qui dedit ómnibus,
A te princípium ſumpſit homo Deus;
Cunctis proſpíciens qui tríbuit cibos,
Paſtus lacte fuit tuo.
Per te, quod múlier perdíderat vetus,
Humáno géneri rédditur áuctiùs:
Tu clauſas míſeris, heu nímium diu!
Cœlórum réferas fores.
Qui lucis pater eſt, glória ſit Patri;

Cujus Virgo parens, glória Fílio;
Quo fœcunda, tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Amen.

Ante Præſent. ℣. Benedixiſti, Dómine, terram tuam: ℟. Avertiſti captivitátem Jacob. *Pſ.* 84.

Ad Magníf. *Ant.* 7. a. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. Quinimmo, beáti qui áudiunt verbum Dei, & cuſtódiunt illud. *Luc.* 11.

Oratio, Beáta. *infrà, ad Laudes.* liv.

Non fiunt Suffragia.

Poſt Præſent. ℣. Deus operátus eſt ſalútem in médio terræ: ℟. Tu confregiſti cápita dracónis. *Pſ.* 73.

Ad Magníf. *Ant.* 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum noſtrórum. *Judith.* 13.

Oratio, Concéde. *ut infrà ad Laudes.*

Suffragia de Patrono, de Sanctis, & pro pace.

Completorium, *ut in Pſalterio. Hymnus*, Virgo, Dei génitrix. *infrà, in Officio parvo.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſ. 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm gloríſica luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis réſidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viſcéribus caſta dediſti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Pſalmi de Sabbato, ſub tribus Antiphonis ſequentibus.

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ant. 8. c. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Deſcendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſol. Deus memínerit, 147.

Benedictiones de Sanctis, ut ordinantur poſt Pſalterium.

Lection. duæ priores de Script. occurrente; è tribus fiunt duæ.

Poſt j. Lect. ℟. Benedícam ei, & ex illa dabo fílium cui benedictúrus ſum: * Conſtítuam pactum meum illi in fœ-

dus ſempiternum. ℣. Hic erit magnus, & Filius Altiſſimi vocábitur; & regnábit in domo Jacob in æternum. * Conſtituam. *Geneſ.* 17. *Luc.* 1.

Poſt ij. Lect. ℟. Quod in ea natum eſt, de Spíritu ſancto eſt: páriet autem filium; * Ipſe ſalvũ fáciet pópulum ſuum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dñus. * Ipſe. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è ſequentibus, ſecundùm diverſitatem menſium.

Poſt iij. Lect. ℟. Deus ex fémine David, * Secundùm promiſſiónem, eduxit Iſrael ſalvatórē Jeſum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam ſuper ſedem tuam. * Secundùm. Glória Patri. * Secundùm. *Act.* 13. *Pſ.* 131.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66.

AD LAUDES.

Pſalmi de Sabbato, ſub ſola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 31.

CReávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Triſtes orbe procul díſſipat umbras.
O quàm lucídior, nocte ſepultis
Portans ipſa diem, Virgo refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis:
Te ſi terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis hauſtus,
O Regína, tibi ſánguine junctum
Ne dediſce genus: noſtra fuiſti,
Summi facta parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrē
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Ante Præſent. ℣. Homo natus eſt in ea: ℟. Et ipſe fundávit eam Altíſſimus. *Pſ.* 86.

Ad Bened. Ant. 8. G. Péperit María Filiũ ſuum primogénitũ, & pannis eum involvit, & reclinávit eum in præſépio. *Luc.* 2.

Oratio.

BEáta témpora celebrantes, quæ per temporálem Unigéniti tui Nativitátem, & partum Maríæ Vírginis conſecraſti: quæſumus, Dómine, ut ejuſdem Dei genitrícis interceſſióne, & in illo renaſci, & tanti myſtérii fructum júgiter in nobis conſerváre mereámur; Per eumdem Dóminum.

Non fiunt ſuffragia.

Poſt Præſent. ℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Benedictus. Ant. 3. à. Beáta quæ credidiſti; quóniam

perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

COncéde nos fámulos tuos, quæſumus, Dómine, Deus, perpétuâ mentis & córporis ſanitáte gaudére; & glorióſâ beátæ Maríæ ſemper Vírginis intercessióne, à præſenti liberári triſtítia, & æternâ pérfrui lætítia; Per Dóminum.

Suffragia de Patrono, de Sanctis, & pro pace.

AD HORAS, Doxologia: Qui natus es de Vírgine, Jeſu, tibi ſit glória, &c.

Pſalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus eſt ei ex sémine David ſecundùm carnem. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. d. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matth.* 1.

Capitulum. Iſaïæ 7.

DAbit Dóminus ipſe vobis ſignum: Ecce Virgo concípiet, & páriet fíliũ, & vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non. Glória Patri. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Elégit eam Dñus ℟. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui ſit dominátor in Iſrael, & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos uſque ad tempus in quo partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℟. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam * Altíſſimus. * Natus eſt. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℟. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

AD NONAM.

Ant. 1. *g.* Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex muliere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Miſericórdia & véritas * Obviavérunt ſibi. Miſericórdia. ℣. Juſtítia & pax * oſculátæ ſunt, * Obviavérunt ſibi. Glória. Miſericórdia.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

LECTIONES ſequentes dicuntur ſingulis menſibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE JANUARIO.

Ex libro Epiſtolárum ſancti Cyrilli Alexandríni.

Conc. Eph. part. 1. *cap.* 9.

Lectio iij.

QUod Verbum caro factum perhibétur, id áliud nihil eſt, quàm quòd, perinde ac nos, carni & ſánguini communicávit, noſtroque córpore ſibi adjuncto ex muliere pro-

díxerit, deitáte ínterim, aut ex Patre nativitáte non abjectâ: manſit enim, in ipſa quoque carnis aſſumptióne, quod prius erat. Hoc exactióris fidei doctrína ubíque prædicat: hoc ſanctos patres ſanxiſſe, eâque de causâ ſacram Vírginem Deíparam appelláre mínimè dubitaſſe conſtat; non quòd Verbi natúra, ipſiúsve divínitas, ortûs ſui princípium ex ſancta Vírgine ſúmpſerit; ſed quòd ſacrum illud corpus ánimâ intelligente perfectum, ex ea tráxerit; cui & Dei Verbum ſecundùm hypóſtaſim unítum, ſecundùm carnem natū dícitur.

MENSE FEBRUARIO.

Sermo ſancti Gregórii Nyſſéni.

Orat. in Nativ. Chriſti.

Lectio iij.

AUdi pudícam Vírginis vocē. Angelus partum núntiat: at illa virginitáti inhæret, & integritátem angélicæ demonſtratióni anteponendā júdicat · nec Angelo fidem non habet, nec à propóſito recédit ſuo. Interdixi, inquit, mihi conſuetúdine viri. Quómodò iſtud erit mihi, quóniam virum non cognosco? Hæc Maríæ vox, demonſtrátio eſt eórum quæ in occulta hiſtória referuntur. Si enim nuptiárum causâ ducta fuiſſet à Joſeph, quómodò paritúram Angelo prænuntianti ſe rem novam & aliénam audíre præ ſe tuliſſet, cùm ipſa quoque ſeſe obſtrinxiſſet natúræ lege, ut aliquando mater eſſet? Verùm quia carnem Deo conſecrátam, tanquam ſanctum áliquod oblátum munus, oportébat intactam integrámque præſtáre; idcirco, Licèt, inquit, Angelus ſis, licèt è cœlo vénias, licèt id quod oſténditur, natúram ſúperet humánam; tamen me virum cognóſcere nefas eſt: quómodò ſine viro mater ero? Joſeph enim ſponſum novi, ſed virum non cognosco.

MENSE MARTIO.

Ex libro ſancti Irenæi Epíscopi & Mártyris, adversùs hæreſes.

Lib. 5. cap. 19.

Lectio iij.

IN ſua própria veniente Dómino; & ſuâ própriâ eum bajulante conditióne, quæ bajulátur ab ipſo; & recapitulatiónem ejus quæ in ligno fuit inobediéntiæ, per eam quæ in ligno eſt, obediéntiam faciente; & ſeductióne illâ ſolútâ, quâ ſeducta eſt malè illa quæ jam viro deſtináta erat virgo Eva: per veritátem evangelizáta eſt bene ab Angelo jam ſub viro Virgo María. Quemádmodùm enim illa per angélicum ſermónem ſeducta eſt, ut effúgeret Deum, prævaricáta verbum ejus; ita & hæc per angélicū ſermónem evangelizáta eſt, ut portáret Deum, obédiens ejus verbo. Et ſicut illa ſeducta eſt, ut effúgeret Deum; ſic hæc ſuáſa eſt obedíre Deo, uti vírginis Evæ virgo María fieret advocáta. Et quemádmodùm aſtrictum eſt morte genus humánum per vírginem, ſolvátur per vírginem: æquâ lance diſpóſita virginális inobediéntia per virginálem obediéntiam.

OFFICIUM PARVUM
BEATÆ MARIÆ.

Non dicitur quoties ſit Officium Semiduplex, aut ſuprà, nec intrà Octavas, nec quando Officium diei eſt de Beata.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum, Laudes & Vesperæ dicuntur intrà Suffragia. Prima, poſt Primam diei, ante Officium Capituli: Tertia poſt Benedicámus *Tertiæ; & ſic de ceteris Horis.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jeſum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Pſalmus 94. Veníte. 2.

Hymnus.

O Quàm gloríficâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis réſidens, virgo María,
Supra Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus caſta dediſti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus ſubveniente,
Æterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli, qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

In Feſtis B. Mariæ dicuntur in Nocturnis novem ſequentes Pſalmi, cum Antiph. propriis.

In Officio autem parvo dicuntur tantùm tres Pſalmi, ſecundùm ordinem Feriarum, ut infrà notatur.

IN I. NOCTURNO.

Feriâ II. & V.

Ant. ſola 1. a. Ave.

Pſalmus 8.

DOmine, Dóminus noſter, * quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Quóniam eleváta eſt magnificéntia tua * ſuper cœlos.

Ex ore infántium & lacténtium perfeciſti laudem propter inimícos tuos, * ut déſtruas inimícum & ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam & ſtellas, quæ tu fundaſti:

Quid eſt homo, quòd memor es ejus? * aut filius hóminis, quóniam víſitas eum?

Minuiſti eum pauló minùs ab Angelis, glóriâ & honóre coronaſti eum, * & conſtituiſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubjeciſti ſub pédibus ejus, * oves & boves univerſas, ínſuper & pécora campi,

Vólucres cœli, * & pisces maris qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine, Dóminus noſter,* quàm admirábile eſt nomen tuum in univerſa terra!

Pſalmus 18.

CŒli enárrant glóriã Dei, * & ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * & nox nocti índicat ſciéntiam.

Non ſunt loquélæ, neque ſermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit ſonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum: * in ſole póſuit tabernáculum ſuum;

Et ipſe tanquam ſponſus procédens de thálamo ſuo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A ſummo cœlo egréſſio ejus, & occurſus ejus usque ad ſummum ejus: * nec eſt qui ſe abscondat à calóre ejus.

Lex Dómini immaculáta, convertens ánimas: * teſtimónium Dómini fidéle, ſapiéntiam præſtans párvulis.

Juſtítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini ſanctus, pérmanens in ſéculum ſéculi: * judícia Dómini vera, juſtificáta in ſemetipſa.

Deſiderabília ſuper aurum & lápidem pretióſum multum, * & dulcióra ſuper mel & favum.

Etenim ſervus tuus cuſtódit ea: * in cuſtodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliénis parce ſervo tuo.

Si mei non fúerint domináti, * tunc immaculátus ero, & emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * & meditátio cordis mei in conſpectu tuo ſemper.

Dómine, adjútor meus, * & redemptor meus.

Pſalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea regi.

Lingua mea * cálamus ſcribæ velóciter ſcribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum: diffúſa eſt grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo ſuper femur tuum, * Potentíſſime.

Spécie tuâ & pulcritúdine tuâ intende, * próſperè procéde,

Et regna propter veritátem, & manſuetúdinem, & juſtítiam; * & dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli ſub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in ſécu-

ſum ſéculi : * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexiſti juſtítiam, & odiſti iniquitátem; * proptéreà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ, præ conſórtibus tuis.

Myrrha, & gutta, & cáſia à veſtimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Aſtitit regína à dextris tuis in veſtítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam; * & oblivíſcere pópulum tuum, & domum patris tui:

Et concupiſcet rex decórem tuum, * quóniam ipſe eſt Dóminus Deus tuus; & adorábunt eum.

Et filiæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filiæ regis ab intùs: * in fímbriis áureis, circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines poſt eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia & exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati ſunt tibi filii: * conſtítues eos príncipes ſuper omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui* in omni generatióne & generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in ætérnum, * & in ſéculum ſéculi.

Ant. Ave, grátiâ plena: Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

℣. Audi, filia, & vide, & inclína aurem tuam; ℟. Et concupiſcet rex decórē tuum. *Pſ.* 44. Pater noſter, &c.

Lectiones infrà.

IN II. NOCTURNO.

Feriâ III. & VI.

Ant. ſola. 8. c. Ecce.

Pſalmus 45.

Deus noſter refúgium & virtus: * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Proptéreà non timébimus, dum turbábitur terra, * & transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt & turbátæ ſunt aquæ eórum: * conturbáti ſunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * ſanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus.

Deus in médio ejus; non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculo.

Conturbátæ ſunt gentes, & inclináta ſunt regna: * dedit vocem ſuam, mota eſt terra.

Dóminus virtútum nobiſcum; * ſuſceptor noſter Deus Jacob.

Veníte, & vidéte ópera Dómini, quæ póſuit prodígia ſuper terram, * áuferens bella uſque ad finem terræ.

Arcum cónteret, & confringet arma, * & ſcuta combúret igni.

Vacáte, & vidéte quóniam ego ſum Deus: * exaltábor in géntibus, & exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum, * ſusceptor noſter Deus Jacob.

Pſalmus 71.

DEus, judícium tuum regi da, * & juſtítiam tuam filio regis:

Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo: * & colles juſtítiam.

Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum, * & humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum ſole & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.

Descendet ſicut plúvia in vellus, * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.

Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usque ad mare, * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.

Coram illo prócident Æthíopes, * & inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharſis & ínſulæ múnera ófferent; * reges Arabum & Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes ſérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * & páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi & ínopi; * & ánimas páuperũ ſalvas fáciet.

Ex uſúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum; * & honorábile nomen eórum coram illo.

Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipſo ſemper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in ſummis móntium, ſuperextollétur ſuper Líbanum fructus ejus; * & florébunt de civitáte ſicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in ſécula: * ante ſolem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipſo omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Iſrael, * qui facit mirabília ſolus.

Et benedictum nomen majeſtátis ejus in æternum; * & replébitur majeſtáte ejus omnis terra: fiat, fiat.

Pſalmus 84.

BEnedixiſti, Dómine, terram tuam, * avertiſti captivitátem Jacob.

Remiſiſti iniquitátem plebis tuæ, * operuiſti ómnia peccáta eórum.

Mitigaſti omnem iram tuã, * avertiſti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus ſalutáris noſter, * & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum iraſcéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu converſus vivificábis nos; * & plebs tua lætábitur in te.

Oſtende nobis, Dómine, miſericórdiam tuam, * & ſalutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in

me Dóminus Deus ; * quóniam loquétur pacem in plebem ſuam ,

Et ſuper ſanctos ſuos , * & in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen prope timentes eum ſalutáre ipsíus , * ut inhábitet glória in terra noſtra.

Miſericórdia & véritas obviavérunt ſibi: * juſtítia & pax osculátæ ſunt.

Véritas de terra orta eſt,* & juſtítia de cœlo proſpexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem ; * & terra noſtra dabit fructum ſuum.

Juſtítia ante eum ambulábit,* & ponet in via greſſus ſuos.

Ant. Ecce concípies in útero, & páries fílium, & vocábis nomen ejus Jeſum. *Luc.* 1.

℣. Sanctificávit tabernáculum ſuum Altíſſimus: ℟. Deus in médio ejus. *Pſ.* 45.

Pater noſter , &c.

Lectiones infrà.

IN III. NOCTURNO.

Feriâ IV. & Sabbato.

Ant. ſola. 2. D. Quod naſcétur.

Pſalmus 86.

FUndamenta ejus in móntibus ſanctis : * díligit Dóminus portas Sion ſuper ómnia tabernácula Jacob.

Glorióſa dicta ſunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab & Babylónis , * ſciéntium me.

Ecce alienígenæ , & Tyrus , & pópulus Æthíopum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, & homo natus eſt in ea ; * & ipſe fundávit eam Altíſſimus ? Dóminus narrábit in ſcriptúris populórum & príncipum,* horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátio eſt in te.

Pſalmus 96.

DOminus regnávit , exultet terra , * lætentur ínſulæ multæ.

Nubes & calígo in circúitu ejus : * juſtítia & judícium corréctio ſedis ejus.

Ignis ante ipſum præcédet,* & inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit , & commóta eſt terra.

Montes ſicut cera fluxérunt à fácie Dómini ; * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli juſtítiam ejus ; * & vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant ſculptília , * & qui gloriantur in ſimulácris ſuis.

Adoráte eum , * omnes Angeli ejus.

Audívit, & lætáta eſt Sion:* & exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua , Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíſſimus ſuper omnem terram : * nimis exaltátus es ſuper omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum , odíte malum : * cuſtódit Dóminus ánimas ſanctórum ſuórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta eſt juſto , * & rectis corde lætítia.

Lætámini , juſti , in Dómino , * & confitémini memóriæ ſanctificatiónis ejus.

Pſalmus 97.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit ſibi déxtera ejus, * & bráchium ſanctum ejus.

Notum fecit Dóminus ſalutáre ſuum; * in conſpectu géntium revelávit juſtítiam ſuam.

Recordátus eſt miſericórdiæ ſuæ, * & veritátis ſuæ dómui Iſrael.

Vidérunt omnes términi terræ * ſalutáre Dei noſtri.

Jubiláte Deo, omnis terra: * cantáte, & exultáte, & psállite.

Psállite Dómino in cíthara, * in cíthara, & voce pſalmi,

In tubis ductílibus, & voce tubæ córneæ: * jubiláte in conſpectu regis Dómini.

Moveátur mare, & plenitúdo ejus; * orbis terrárum, & qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, ſimul montes exultábunt à conſpectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in juſtítia, * & pópulos in æquitáte.

Ant Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Descendet ſicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majeſtáte ejus omnis terra. *Pſ.* 71.

Pater noſter, &c.

Abſolutio. Judith 13.

NObiscum ſit Deus, qui in ancilla ſua adimplévit miſericórdiam ſuam quam promíſit dómui Iſrael. ℟. Amen.

Bened. Deus à quo. *poſt Pſalterium.*

Lectio j. Iſaïæ 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi ſignum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, ſive in excelſum ſuprà. Et dixit Achaz: Non petam, & non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergo, domus David: Numquid parum vobis eſt moleſtos eſſe homínibus, quia moleſti eſtis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipſe vobis ſignum: Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium; & vocábitur nomen ejus, Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam. liij.

Bened. Fílius Altíſſimi, &c.

Lectio ij. Gal. 4.

QUanto témpore hæres párvulus eſt, nihil differt à ſervo, cùm ſit dóminus ómnium; ſed ſub tutóribus & actóribus eſt, usque ad præfinítum tempus à patre: ita & nos, cùm eſſémus párvuli, ſub elementis mundi erámus ſervientes. At ubi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex mulíere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea natum eſt. liij.

Bened Spíritus Sanctus, &c.

Lectio iij Apoc. 11 & 12.

APertum eſt templum Dei in cœlo, & viſa eſt arca teſtamenti ejus in templo ejus: & facta ſunt fúlgura, & voces, & terræmotus, & grando magna. Et ſignum magnum appá-

ruit in cœlo: Múlier amícta ſole, & luna ſub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna ſtellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex ſémine. liv.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum ſuum. *Pſ.* 66.

Si Laudes non ſequantur, dicitur hîc Oratio, Concéde, *ut infrà ad Sextam*, lxv.

AD LAUDES.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. ſola. 4. a. Benedícta tu.

Pſalmus 66.

DEus miſereátur noſtrî, & benedícat nobis: * illúminet vultum ſuum ſuper nos, & miſereátur noſtrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus ſalutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, * confiteantur tibi pópuli omnes.

Lætentur & exultent gentes, quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * & gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum ſuum.

Benedícat nos Deus, Deus noſter, benedícat nos Deus; * & métuant eum omnes fines terræ.

Pſalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus eſt: * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcinxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc: * à ſéculo tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine: * elevavérunt flúmina vocem ſuam.

Elevavérunt flúmina fluctus ſuos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris: * mirábilis in altis Dóminus.

Teſtimónia tua credibília facta ſunt nimis: * domum tuam decet ſanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérũ.

Pſalmus 99.

JUbiláte Deo, omnis terra: * ſervíte Dómino in lætítia.

Introíte in conſpectu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipſe eſt Deus: * ipſe fecit nos, & non ipſi nos.

Pópulus ejus, & oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confeſſióne, átria ejus in hymnis: * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam ſuávis eſt Dóminus.

In æternum miſericórdia ejus, * & usque in generatiónẽ & generatiónem véritas ejus.

Canticum. Zach. 2.

LAuda & lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, & habitábo in médio tuî, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * & erunt mihi in pópulum, & habitábo in médio tuî.

Et ſcies quia Dóminus exercítuum * miſit me ad te.

Et poſſidébit Dóminus Judam partem ſuam in terra ſanctificáta; * & éliget adhuc Jerúſalem.

Sîleat omnis caro à fácie Dómini, * quia conſurrexit de habitáculo ſancto ſuo.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ: * laudáte eum in pſaltério & cíthara.

Laudáte eum in tympano & choro: * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis ſpíritus laudet Dñum.

Ant. Benedicta tu inter mulíeres, & benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

Capitulum. Jerem. 31.

CReávit Dóminus novum ſuper terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus. Nunc auróra. liv.

℣. Recordátus eſt Dóminus miſericórdiæ ſuæ, ℟. Et veritátis ſuæ dómui Iſrael. *Pſ.* 97.

Ad Benedictus. *Ant.* 3. à. Beáta quæ credidiſti; quóniam perficientur ea quæ dicta ſunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem ſuscípere voluiſti: præſta ſupplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te interceſſiónibus adjuvémur; Per eumdem.

Fiunt Commemorationes.

AD PRIMAM.

Hym us.

MEmento, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Noſtrî miſertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réſpice:
Placábilem tuâ prece
Fac eſſe nobis Fílium.

Qui natus es de Vírgine,
Jeſu, tibi ſit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In ſempiterna ſécula.
Amen.

Pſ. Deus, in nómine. 103. Cantáte.... omnis terra. 42. Laudate Dóminum. 124. *ſub Antiph.* 2. D. Fílius Dei factus eſt ei ex fémine David ſecundùm carnem. *Rom.* 1.

Capitulum. Iſaïæ 11.

EGrediétur virga de radíce Jeſſe, & flos de radíce ejus aſcendet, & requieſcet ſuper eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In ætérnum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus ſicut ſol * in conſpectu meo, * In. Glória Patri. Semen. *Pſ.* 88.

℣. Dominábitur à mari usque ad mare, ℟. Et usque ad términos orbis terrárum. *Pſ.* 71.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos ſubsídiis pacis; & beátæ Maríæ ſemper vírginis patrocíniis confidentes, à cunctis hóſtibus & periculis redde ſecúros; Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſalm Ad Dóminum. 63. Levávi. 46. Lætátus ſum. lxvj.

ſub Antiph. 4. d. De María natus eſt Jeſus, qui vocátur Chriſtus. *Matth.* 1.

Capitulum. Iſaïæ 7.

DAbit Dóminus ipſe vobis ſignum: Ecce Virgo concípiet, & páriet fílium; & vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℞. *br.* Deus in médio ejus; * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculo: * Non commovébitur. Glória. Deus. *Pſ.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℞. In habitatiónem ſibi. *Pſ.* 131.

Oratio.

DEus, qui ſalútis ætérnæ, beátæ Maríæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præſtitiſti: tribue, quæſumus, ut ipſam pro nobis intercédere ſentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ ſuscípere Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſal. Ad te levávi. 80. Niſi quia. 46. Qui confidunt. 80. *ſub. Ant.* 7. d. Péperit fílium máſculum, qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

Capitulum. Mich. 5.

EGrediétur qui ſit dominátor in Iſrael; & egreſſus ejus ab inítio, à diébus æternitátis. Propter hoc dabit eos uſque ad tempus in quo partúriens páriet; & relíquiæ fratrum ejus convertentur ad fílios Iſrael.

℞. *br.* Homo * Natus eſt in ea. Homo. ℣. Et ipſe fundávit eam * Altiſſimus. * Natus eſt. Glória. Homo. *Pſ.* 86.

℣. Ipſe tanquam ſponſus ℞. Procédens de thálamo ſuo. *Pſ.* 18.

Oratio.

COncéde, miſéricors Deus, fragilitáti noſtræ præſídium; ut qui ſanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, interceſſiónis ejus auxílio à noſtris iniquitátibus reſurgámus; Per eumdem Chriſtum Dóminum noſtrum.

AD NONAM.

Hymnus, Memento. *ſuprà.*

Pſalm. In convertendo. 47. Niſi Dóminus. lxvj. Beáti omnes. 131. *ſub Antiph.* 1. g. Beátus venter qui te portávit, & úbera quæ ſuxiſti. *Luc.* 11.

Capitulum. Galat. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, miſit Deus Fílium ſuum, factum ex mulíere, factum ſub lege; ut eos qui ſub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℞. *br.* Miſericórdia & véritas * Obviavérunt ſibi. Miſericórdia. ℣. Juſtítia & pax * oſculátæ ſunt, * Obviavérunt ſibi. Glória Patri. Miſericórdia.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℞. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæſumus, Dómine, delictis ignoſce; ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur; Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, in adjutórium, &c.

Ant. ſola 3. c. In me ancilla.

Pſalmus 109.

DIxit Dóminus Dómino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimícos tuos * ſcabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis tuæ in ſplendóribus ſanctórum : * ex útero ante lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum : * Tu es Sacerdos in æternum ſecundùm órdinem Melchíſedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ ſuæ reges.

Judicábit in natiónibus ; implébit ruínas ; * conquaſſábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet ; * proptéreà exaltábit caput.

Pſalmus 112.

LAudáte, púeri, Dñum ; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

A ſolis ortu uſque ad occáſum, * laudábile nomen Dñi.

Excelſus ſuper omnes gentes Dóminus, * & ſuper cœlos glória ejus.

Quis ſicut Dóminus Deus noſter, qui in altis hábitat, * & humília réſpicit in cœlo & in terra ?

Súſcitans à terra ínopem, * & de ſtércore érigens páuperem ;

Ut cóllocet eum cum principibus, * cum princípibus pópuli ſui.

Qui habitáre facit ſtérilem in domo, * matrem filiórum lætantem.

Pſalmus 121.

LÆtátus ſum in his quæ dicta ſunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes noſtri * in átriis tuis, Jerúſalem.

Jerúſalem quæ ædificátur ut cívitas, * cujus participátio ejus in idipſum.

Illuc enim aſcendérunt tribus, tribus Dómini ; * teſtimónium Iſrael, ad confitendum nómini Dómini.

Quia illic ſedérunt ſedes in judício, * ſedes ſuper domum David.

Rogáte quæ ad pacem ſunt Jerúſalem ; * & abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua, * & abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos & próximos meos, * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei noſtri, * quæſívi bona tibi.

Pſalmus 126.

NIſi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædíficant eam.

Niſi Dóminus cuſtodíerit civitátem, * fruſtrà vígilat qui cuſtódit eam.

Vanum eſt vobis ante lucem ſúrgere : * ſúrgite, poſtquam ſedéritis, qui manducátis panem dolóris, cùm déderit dilectis ſuis ſomnum.

Ecce hæréditas Dómini, filii; * merces, fructus ventris.

Sicut ſagittæ in manu potentis, * ita filii excuſſórum.

Beátus vir qui implévit deſidérium ſuum ex ipſis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis ſuis in porta.

Pſalmus 147.

LAuda, Jerúſalem, Dóminum, * lauda Deum tuum, Sion;

Quóniam confortávit ſeras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te.

Qui póſuit fines tuos pacē, * & ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium ſuum terræ, * velóciter currit ſermo ejus;

Qui dat nivem ſicut lanam, * nébulam ſicut cínerem ſpargit;

Mittit cryſtallum ſuam ſicut buccellas: * ante fáciem frígoris ejus quis ſuſtinébit?

Emittet verbum ſuum, & liquefáciet ea: * flabit ſpíritus ejus, & fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum ſuum Jacob, * juſtítias & judícia ſua Iſrael.

Non fecit táliter omni natióni, * & judícia ſua non manifeſtávit eis.

Ant. In me ancillâ ſuâ adimplévit Dóminus miſericórdiam ſuam quam promíſit dómui Iſrael. *Judith.* 13.

Capitulum. Eccli. 24.

QUi creávit me, requiévit in tabernáculo meo, & dixit mihi: In Jacob inhábita, & in Iſrael hæreditáre, & in electis meis mitte radíces. Et ſic in Sion firmáta ſum.

Hymnus.

AVe, maris ſtella,
Dei mater alma,
Atque ſemper virgo,
Felix cœli porta.

Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala noſtra pelle:
Bona cuncta poſce.

Monſtra te eſſe matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit eſſe tuus.

Virgo ſinguláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis ſolútos,
Mites fac & caſtos.

Vitam præſta puram,
Iter para tutum;
Ut videntes Jeſum,
Semper collætémur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Chriſto decus,
Spirítui ſancto;
Tribus honor unus. Amen.

℣. Anima mea exultábit in Dómino: ℟. Et delectábitur ſuper ſalutári ſuo. *Pſ.* 34.

Ad Magníficat. *Ant.* 8. *G.* Beátam me dicent omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens eſt, & ſanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Oratio.

COrdibus noſtris, quæſumus, Dñe, grátiam tuā benignus infunde; & interceden te ſanctiſſimâ Dei genitríce Maríâ, corpora noſtra caſtitáre, & mentes noſtras humilitáte & caritáte ſanctífica; Per eundē.

Fiunt Commemorationes.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, in adjutórium.

Pſ. Sæpè expugnavérunt. 113. De profundis. 81. Dómine, non eſt. 81. *ſub Antiph.* 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur ſuper te Deus Iſrael. *Judith.* 13.

Hymnus.

VIrgo, Dei génitrix, quem
totus non capit orbis,
In tua ſe clauſit víſcera, factus
homo.
Hinc méritò dicent te ſécu-
la cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te domi-
namque colunt.
Súſcipe, quos pia plebs tibi
péndere certat, honóres:
Annue, ſollícitâ quam prece
poſcit, opem.
Glória magna Patri; com-
par ſit glória Nato;
Ambórum tibi par, Spíritus
alme, decus. Amen.

Capitulum. Judith. 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui. ℟. In omni generatióne & generatiónem. *Pſ.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérũ humilitátis tuæ; & ínvoca Dóminum, & lóquere Regi pro nobis, & líbera nos de morte. *Eſther.* 15.

Oratio.

BEátæ & glorióſæ ſemperque vírginis Maríæ, quæſumus, Dómine; intercéſſio glorióſa nos prótegat, & ad vitam perdúcat æternam; Per Dóminum noſtrum.

PROSA DE BEATA ad devotionem.

INvioláta, íntegra & caſta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Chriſti cariſſima,
Súſcipe pia laudũ præcónia.
Noſtra ut pura péctora ſint & córpora,
Te nunc flágitant devóta corda & ora.
Tua per precáta dulcíſſona,
Nobis concédas véniam per ſécula.
O benigna! O benigna! O benigna!
Quæ ſola invioláta permanſiſti.

℣. Véritas de terra orta eſt, ℟. Et juſtítia de cœlo proſpexit. *Pſ.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum, quæſumus, Dómine, delictis ignoſce; ut qui tibi placére de áctibus noſtris non valémus, Genitrícis Fílii tui Dómini noſtri interceſſióne ſalvémur, Per eumdem Dóminum noſtrum.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dómine, quóniam infirmus ſum: * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valdè; * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam;

Quóniam non eſt in morte, qui memor ſit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſingulas noctes lectum meum, * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Diſcédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam ſuſcépit.

Erubeſcant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur & erubeſcant valde velóciter.

Pſalmus 31.

BEáti quorum remiſſæ ſunt iniquitátes, * & quorum tecta ſunt peccáta.

Beatus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec eſt in ſpíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt oſſa mea, * dum clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta eſt ſuper me manus tua: * converſus ſum in ærumna mea, dum configitur ſpina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * & injuſtítiam meam non abſcondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injuſtítiam meam Dómino; * & tu remiſiſti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis ſanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, & inſtruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo ſuper te óculos meos.

Nolíte fieri ſicut equus & mulus, * quibus non eſt intellectus.

In camo & fræno maxillas eórum conſtringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris; * ſperantem autem in Dómino miſericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, & exultáte, juſti; * & gloriámini, omnes recti corde.

Pſalmus 37.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam ſagittæ tuæ infixæ ſunt mihi, * & confirmaſti ſuper me manum tuam.

Non eſt ſánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non eſt pax óſſibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ ſupergreſſæ ſunt caput meum: * & ſicut onus grave gravátæ ſunt ſuper me.

Putruérunt & corruptæ ſunt cicatríces meæ, * à fácie inſipiéntiæ meæ.

Miſer factus ſum & curvátus ſum usque in finem: * totâ die contriſtátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti ſunt illuſiónibus; * & non eſt ſánitas in carne mea.

Afflictus ſum & humiliátus ſum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne deſidérium meum; * & gémitus meus à te non eſt abſcónditus.

Cor meum conturbátum eſt, derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ipſum non eſt mecum.

Amíci mei, & próximi mei * adversùm me appropinquavérunt & ſtetérunt.

Et qui juxta me erant, de longè ſtetérunt; * & vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti ſunt vanitátes, * & dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquam ſurdus non audiébam, * & ſicut mutus non apériens os ſuum.

Et factus ſum ſicut homo non áudiens, * & non habens in ore ſuo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, ſperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequando ſupergáudeant mihi inimíci mei; * &, dum commoventur pedes mei, ſuper me magna locúti ſunt.

Quóniam ego in flagella parátus ſum; * & dolor meus in conſpectu meo ſemper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti ſunt ſuper me; * & multiplicáti ſunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam ſequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discéſſeris à me.

Intende in adjutórium meũ, * Dómine Deus ſalútis meæ.

Pſalmus 50.

MIſerére meî, Deus, * ſecundùm magnam miſericórdiam tuam.

Et ſecundùm multitúdinem miſeratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * & à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meã ego cognosco, * & peccátum meum contra me eſt ſemper.

Tibi ſoli peccávi, & ma-

lum coram te feci; * ut juſtificéris in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus ſum, * & in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexiſti: * incerta & occulta ſapiéntiæ tuæ manifeſtaſti mihi.

Aſperges me hyſſópo, & mundabor: * lavábis me, & ſuper nivem dealbábor.

Audítui meo dabis gáudium & lætítiam; * & exultábunt oſſa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * & omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * & ſpíritum rectum innova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * & Spíritum ſanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam ſalutáris tui; * & ſpíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * & ímpii ad te convertentur.

Líbera me de ſanguínibus, Deus, Deus ſalútis meæ; * & exultábit lingua mea juſtítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam ſi voluiſſes ſacrifícium, dediſſem útique; * holocauſtis non delectáberis.

Sacrifícium Deo ſpíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum, Deus, non deſpícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúſalem.

Tunc acceptábis ſacrifícium juſtítiæ, oblatiónes & holocauſta; * tunc impónent ſuper altáre tuum vítulos.

Pſalmus 101.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * & clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me: * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me;

Quia defecérunt ſicut fumus dies mei, * & oſſa mea ſicut crémium aruérunt.

Percuſſus ſum ut fœnum, & áruit cor meum; * quia oblítus ſum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæſit os meum carni meæ.

Símilis factus ſum pelicáno ſolitúdinis: * factus ſum ſicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * & factus ſum ſicut paſſer ſolitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei, * & qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cínerem tanquam panem manducábam, * & potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ & indignatiónis tuæ; * quia élevans alliſiſti me.

Dies mei ſicut umbra declinavérunt; * & ego ſicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes; * & memoriále tuum in generatiónem & generatiónem.

Tu exurgens miſeréberis Sion, * quia tempus miſerendi ejus, quia venit tempus;

Quóniam placuérunt ſervis tuis lápides ejus, * & terræ ejus miſerebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * & omnes reges terræ glóriam tuam;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * & vidébitur in glória ſua.

Reſpexit in oratiónem humílium, * & non ſprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera: * & pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum;

Quia proſpexit de excelſo ſancto ſuo: * Dóminus de cœlo in terram aſpexit;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut ſólveret fílios interemptórum;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * & laudem ejus in Jerúſalem,

In conveniendo pópulos in unum, & reges, * ut ſérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis ſuæ: * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum: * in generatiónem & generatiónem anni tui.

Inítio tu, Dómine, terram fundaſti: * & ópera mánuum tuárum ſunt cœli.

Ipſi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes ſicut veſtimentum veterascent; * & ſicut opertórium mutábis eos, & mutabuntur.

Tu autem idem ipſe es, * & anni tui non deficient.

Fílii ſervórum tuórum habitábunt; * & ſemen eórum in ſéculum dirigétur.

Pſalmus 129.

DE profundis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus, * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem * ſperet Iſrael in Dómino;

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Pſalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obſecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua juſtítia.

Et non intres in judícium cum ſervo tuo; * quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens.

Quia perſecútus eſt inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris, ſicut mórtuos ſéculi; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus: in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquó-
rum: meditátus ſum in ómni-
bus opéribus tuis; * in factis
mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit ſpíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & ſímilis ero deſcendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam; * quia in te ſperávi.

Nótam fac mihi viam in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * própter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in miſericórdia tua diſperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ánimam meam; * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Ant. Dómine, memor eſto mei, & ne vindíctam ſumas de peccátis meis, neque reminiſcáris delícta mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3.

LITANIÆ.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.
Chriſte, audi nos.
Chriſte, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, Miſerére nobis.
Fili redemptor mundi, Deus, miſerére nobis.
Spíritus ſancte, Deus, miſerére.
Sancta Trínitas unus Deus, miſerére nobis.
Sancta María, ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes ſancti Angeli & Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes ſancti beatórum Spirítuum órdines, oráte.
Sancte Joannes Baptiſta, ora.
Omnes ſancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte pro nobis.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, (Zeb.) ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philíppe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Luca, ora.
Sancte Marce, ora.
Omnes ſancti Apóſtoli & Evangeliſtæ, oráte pro nobis.
Omnes ſancti Discípuli Dómini, oráte pro nobis.
Omnes ſancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Venuſte, ora.
Sancte Laurénti, ora.

[Sa]ncte Vincenti, ora.
[Sa]ncte Irenæe cum ſóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Dionyſi cum ſóciis tuis, ora pro nobis.
Sancti Thybéri, Modeſte & Floréntia, oráte pro nobis.
Sancti Nazári & Celſe, oráte.
Sancti Juſte & Paſtor, oráte.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Sebaſtiáne, ora.
Sancte Ponti, ora.
Sancte Genéſi, ora.
Sancti Cosma & Damiáne, oráte pro nobis.
Omnes ſancti Mártyres, oráte.
Sancte Sylveſter, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Leo, ora.
Sancte Ambróſi, ora.
Sancte Auguſtíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Paule, (*Ep. Narb.*) ora.
Sancte Martiális, ora.
Sancte Hilári, ora.
Sancte Martíne, ora.
Sancte Cæsári, ora.
Sancte Remígi, ora.
Sancte Nicoláe, ora.
Sancte Germáne, (*Ep. Aut.*) ora
Sancte Firmíne, ora.
Sancte Stéphane, (*Ep. Apt.*) ora pro nobis.
Sancte Fulcranne, ora.
Sancte Cárole, ora.
Omnes ſancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Omnes ſancti Doctóres, oráte.
Sancte Paule, ora.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Sevére, ora.
Sancte Maxenti, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Ægídi, ora.
Sancte Guillelme, ora.
Sancte Roberte, ora.
Sancte Bernarde, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Franciſce, ora.
Sancte Yvo, ora.
Sancte Raymunde, (*Can. Tol.*) ora pro nobis.
Sancte Ludovíce, ora.
Sancte Roche, ora.
Omnes ſancti Sacerdótes & Levítæ, oráte pro nobis.
Omnes ſancti Mónachi & Eremítæ, oráte pro nobis.
Sancta Anna, ora.
Sancta María Magdaléne, ora.
Sancta Thecla, ora.
Sanctæ Perpétua & Felícitas, oráte pro nobis.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Leocádia, ora.
Sancta Eulália, ora.
Sancta Fides, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Sancta Clotildis, ora.
Sancta Bathildis, ora.
Sancta Theréſia, ora.
Sancta María Ægyptia, ora.
Omnes ſanctæ Vírgines & Víduæ, oráte pro nobis.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, intercédite pro nobis.
Propítius eſto, Parce nobis, Dñe.
Propítius eſto, Exaudi nos, Dñe.
Ab omni malo, líbera nos, Dñe.
Ab omni peccáto, líbera.
Ab ira tua, líbera.
A ſubitánea & improvíſa morte, líbera nos, Dómine.
Ab insídiis diáboli, líbera.
Ab immundis cogitatiónibus, líbera nos, Dómine.
A ſpíritu fornicatiónis, líbera.
Ab ira, & ódio, & omni mala voluntáte, líbera.

A fulgure & tempeſtáte, líbera
A morte perpétua, líbera.
Per myſtérium ſanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per adventum tuum, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera.
Per baptismum & ſanctum jejúnium tuum, líbera.
Per crucem & paſſiónem tuam, líbera nos, Dómine.
Per mortem & ſepultúram tuam, líbera.
Per ſanctam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera.
Per adventum Spíritûs ſancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rog.
Ut remiſſiónem peccatórũ noſtrórum nobis dones, te rog.
Ut compunctiónem cordis, fontemque lacrymárum nobis dones, te rog.
Ut fidem, ſpem & caritátem nobis dones, te rog.
Ut Eccléſiam tuam ſanctam régere & conſerváre dignéris, te rog.
Ut Domnum Apoſtólicum, & omnes gradus Eccléſiæ in ſancta religióne conſerváre dignéris, te rog.
Ut Antíſtitem noſtrum, & omnes congregatiónes illi commiſſas, in tuo ſancto obſéquio conſerváre dignéris, te rog.
Ut Regem noſtrum cuſtodíre dignéris, te rog.
Ut inimícos ſanctæ Eccléſiæ humiliáre dignéris, te rog.
Ut Régibus & Princípibus Chriſtiánis pacem & veram concórdiam donáre dignéris, te rog.
Ut cuncto pópulo Chriſtiáno pacem & unitátem largíri dignéris, te rog.
Ut nosmetipſos in tuo ſancto ſervítio confortáre & conſerváre dignéris, te rog.
Ut mentes noſtras ad cœléſtia deſidéria érigas, te rog.
Ut ómnibus benefactóribus noſtris ſempiterna bona retríbuas, te rog.
Ut ánimas noſtras, fratrum, propinquórum, & benefactórum noſtrórum, ab ætérna damnatióne erípias, te rogámus, audi nos.
Ut fructus terræ dare & conſerváre dignéris, te rog.
Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rog.
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, audi nos.
Fili Dei, te rogámus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exaudi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. Pater noſter. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non ſecundùm peccáta noſtra fácias nobis: ℟. Neque ſecundùm iniquitátes noſtras retríbuas nobis. *Pſ.* 102.

℣. Eſto nobis, Dómine,

turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Pſ.* 60.

℣. Orémus pro Paſtóre noſtro *N.* ℟. Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum. *Pſ.* 40.

℣. Pro Rege noſtro *N.* ℟. Dómine, ſalvum fac Regem; & exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Pſ.* 19.

℣. Pro benefactóribus noſtris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, & áugeat incrementa frugum juſtítiæ illórum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, & vídeant juſtítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, & peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus ſuis. *Pſ.* 24.

℣. Pro frátribus noſtris abſéntibus. ℟. Bénefac, Dñe, bonis & rectis corde. *Pſ.* 124.

℣. Memor eſto congregatiónis tuæ, ℟. Quam poſſediſti ab inítio. *Pſ.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

Pſalmus, Deus, in adjutórium. 10.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium eſt miſeréri ſemper, & párcere: ſúſcipe deprecatiónem noſtram; ut nos, & omnes fámulos tuos, quos delictórum caténa conſtringit, miſerátio tuæ pietátis clementer abſolvat.

EXaudi, quæſumus, Dómine, ſúpplicum preces, & confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benignus & pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, miſericórdiam tuam clementer oſtende; ut ſimul nos & à peccátis ómnibus éxuas, & à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium diſtrictè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúſas: quæſumus, ut qui pondus tuæ animadverſiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam ſentiámus.

OMnípotens, ſempiterne Deus, miſerére fámulo tuo Pontífici noſtro *N.* & dírige eum ſecundùm tuam cleméntiã in viam ſalútis æternæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, & totâ virtúte perfíciat.

QUæſumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noſter *N.* qui tuâ miſeratióne ſuscépit regni gubernácula, virtútum etiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monſtra devitáre, hoſtes ſuperáre; & ad te, qui via, véritas & vita es, gratióſus váleat pervenire.

DEus, à quo ſancta deſidéria, recta consília & juſta ſunt ópera: da ſervis tuis illam, quam mundus dare non poteſt, pacem; ut & corda noſtra mandátis tuis dédita, &, hóſtium ſubláta formídine, témpora ſint tuâ protectióne tranquilla,

URe igne ſancti Spíritûs renes noſtros, & cor noſtrum, Dómine; ut tibi caſto córpore ſerviámus, & mundo corde placeámus.

ACtiónes noſtras, quæſumus, Dómine, aſpirando præveni, & adjuvando proſéquere; ut cuncta noſtra orátio & operátio à te ſemper incípiat, & per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remiſſiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequantur.

OMnípotens, ſempiterne Deus, qui vivórum domináris ſimul & mortuórum, omniumque miſeréris, quos tuos fide & ópere futúros eſſe prænoſcis: te ſúpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quoſque vel præſens ſéculum adhuc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore ſuſcépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum ſuórum véniam conſequantur; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

ORDO

COMMENDATIONIS ANIMÆ

ANTE DECESSUM.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.
Sancta María, Ora pro eo [*vel* ea.]
Omnes ſancti Angeli, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Juſtórum, ora pro eo [*vel* ea.]
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Baptiſta, ora pro eo [*vel* ea.]
Omnes ſancti Patriarchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes ſancti Apóſtoli & Evangeliſtæ, oráte.
Omnes ſancti Diſcípuli Dómini, oráte.
Omnes ſancti Innocentes, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Dionyſi cum ſóciis tuis, ora pro eo [*vel* ea.]
Omnes ſancti Mártyres, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancte Sylveſter, ora.
Sancte Auguſtíne, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Franciſce, ora pro eo [*vel* ea.]
Omnes ſancti Confeſſóres, oráte pro eo [*vel* ea.]
Sancta María Magdaléne, ora pro eo [*vel* ea.]
Sancta Thecla, ora.

Sancta Lúcia, ora.
Sancta Genovéfa, ora.
Omnes ſanctæ Vírgines, oráte pro eo [*vel* ea.]
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, intercédite pro eo [*vel* ea.]
Propítius eſto, Parce ei, Dómine.
Propítius eſto, Adjuva eum, [*vel* eam,] Dómine.
Propítius eſto, Líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A poteſtáte diáboli, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Per nativitátem tuam, líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Per crucem & paſſiónē tuam, líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Per mortem & ſepultúram tuam, líbera.
Per glorióſam Reſurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Aſcenſiónem tuam, líbera eum, [*vel* eam,] Dómine.
Per grátiam Spíritûs ſancti paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus, audi nos.
Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Deinde, cùm in agone ſui exitûs anxiatur anima, dicitur:

PRoficíſcere, ánima chriſtiána, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnipotentis, qui te creávit: In nómine Jeſu Chriſti Fílii Dei vivi, qui pro te paſſus eſt: In nómine Spíritûs ſancti, qui in te effúſus eſt. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúſalem cœleſtem, & multórum míllium Angelórum frequéntiam, & Eccléſiam primitivórum qui conſcripti ſunt in cœlis. Exurgat Deus, & diſſipentur omnes poteſtátes tenebrárum: fúgiant cuncta ſpirituália nequítiæ in cœléſtibus, & ovem pretióſo Chriſti ſánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Chriſtus, qui pro te crucifixus eſt. Líberet te ab æternâ morte Chriſtus, qui pro te mori dignátus eſt. Ovem ſuam te bonus paſtor agnoscat, atque in electórum ſuórum grege conſtítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; & præſens ſemper aſſiſtens manifeſtíſſimam beátis óculis aſpícias veritátem in ſécula ſeculórum.
℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* precamurque te, Dómine Jeſu Chriſte, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram miſericórditer deſcendiſti, eam in pace ſuſcípias, & in ſinu Abrahæ per manus ſanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnosce, Dómine Jeſu, creatúram tuam, per te renátam ex aquâ & Spíritu ſancto, conſecrátam ſigno crucis tuæ, nutrítam córpore & ſánguine tuo, & in Eccléſiæ tuæ ſinu verbo veritátis inſtructam. Ne péreat prétium quod pro eius æternâ redemptióne perſolvi-

ſti. Delicta juventútis ejus & ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas ſuscitávit furor mali deſidérii: ſed memento miſeratiónum tuárum, & glóriæ nóminis tui. Licèt enim peccáverit, tamen in te ſperávit & crédidit, teque Deum & Salvatórem ſuum unà cum Patre & Spíritu ſancto fidéliter adorávit.

℟. Amen.

Pſ. 3. Dómine, quid multiplicáti ſunt. 4.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus; ℟. Quóniã intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. *Pſ.* 68.

℣. In multitúdine miſericórdiæ tuæ exaudi me: ℟. In veritáte salútis tuæ. *Pſ.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar: ℟. Líbera me ab iis qui odérunt me, & de profundis aquárum. *Pſ.* 68.

℣. Non me demergat tempeſtas aquæ, neque abſórbeat me profundum: ℟. Neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum. *Pſ.* 68.

℣. Exurge in adjutóriũ mihi: ℟. Dic ánimæ meæ, Salus tua ego ſum. *Pſ.* 34.

℣. Fac mecum ſignum in bonum, ut vídeant qui odérunt me & confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuviſti me, & conſolátus es me. *Pſ.* 85.

Orémus.

UNigénite & dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluiſti in præſépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre óſculo tradi, vínculis alligári, ſicut Agnus ad víctimam duci, flagellis & cólaphis cædi, ſputis fœdári, ſpinis coronári, cruci affígi, cum ſcelerátis deputári, & inter acerbíſſimos dolóres expiráre: quæſumus ut per has ſanctíſſimas pœnas tuas, & per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris fámulum tuum *N.* (fámulam tuam *N.*) à pœnis inferni, & perdúcere quò perduxiſti latrónem tecum crucifixum; Qui cum Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

Poſteà legitur de Paſſione Domini noſtri Jeſu Chriſti. (Ex Matth. Marc. Luc.)

ASſúmit Jeſus Petrum, & Jacóbum, & Joannem ſecum; & cœpit pavére, & tædére, contriſtári, & mœſtus eſſe. Tunc ait illis: Triſtis eſt ánima mea usque ad mortem; ſuſtinéte hic, & vigiláte mecum. Et progreſſus puſillùm, póſitis génibus, orábat dicens; Pater, ſi vis, transfer cálicem iſtum à me: verúmtamen non mea voluntas, ſed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit ſuper terram in fáciem ſuam, orans; & factus in agónia, prolíxiùs orábat, ut, ſi fieri poſſet, transíret ab eo hora. Et dixit: Abba, Pater, ſi possíbile eſt,

tránseat à me calix iſte : ómnia tibi poſſibília ſunt ; transfer cálicem hunc à me : ſed non quod ego volo, ſed quod tu. Et factus eſt ſudor ejus, ſicut guttæ ſánguinis decurrentis in terram.

Pſ. 69. Deus, in adjutórium meum. 10.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam : ℟. Intende mihi, & exaudi me. *Pſ.* 54.

℣. Cor meum conturbátum eſt in me : ℟. Et formído mortis cécidit ſuper me. *Pſ.* 54.

℣. Timor & tremor venérunt ſuper me : ℟. Et contexérunt me ténebræ. *Pſ.* 54.

℣. Ego autem in te ſperávi, Dómine; ℟. Dixi : Deus meus es tu ; in mánibus tuis ſortes meæ. *Pſ.* 30.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte ; ℟. Nequando dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum. *Pſ.* 12.

℣. Cuſtódi ánimam meam, & érue me : ℟. Non erubescam ; quóniam ſperávi in te. *Pſ.* 24.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per illam ánimæ tuæ triſtítiam usque ad mortem, & per agóniam quam, inſtante paſſióne, pertuliſti, quando factus eſt ſudor tuus ſicut guttæ ſánguinis decurrentis in terrā : ſuccurre fámulo tuo, [*vel* fámulæ tuæ] *N.* in agóne mortis conſtitúto [*vel* conſtitútæ] : tuére eum [*vel* eam] in hac hora contra diabólicos incurſus : líbera eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus ; & de peccatórū ſuórum consciéntia formidantem, fac eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immenſa largitáte ſecúrum [*vel* ſecúram] ; Qui vivis & regnas Deus.

℟. Amen.

Pſ. 141. Voce meâ ad Dóminum, . . . voce meâ ad Dóminum deprecátus ſum. 64.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam & labórem meum : ℟. Et dimitte univerſa delicta mea. *Pſ.* 24.

℣. Dómine Deus miſerátor & miséricors, pátiens, & multæ miſericórdiæ, & verax ; ℟. Réſpice in me, & miſerére meî. *Pſ.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine Deus meus : ℟. Ne discéſſeris à me. *Pſ.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas ſicut columbæ ? ℟. Et volábo & requiescam. *Pſ.* 54.

℣. Moriátur ánima mea morte Juſtórum : ℟. Et fiant noviſſima mea horum ſimília. *Num.* 23.

Orémus.

DOmine Jeſu Chriſte, qui per os Prophétæ dixiſti : In caritáte perpétua dilexi te ; ideò attráxi te, miſerans : te ſúpplices deprecámur, per iſtam caritátem quâ dilexiſti nos, ut omnes amaritúdines paſſiónum tuárum, quas pro nobis peccatóribus ſuſtinuiſti in cruce, offerre & oſténdere dignéris Deo Patri pro ánima fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* in hac hora éxitûs ejus ; quátenùs

eum ipſa miſericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt; Qui cum eódem Deo Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

Finitis Pſalmis & Orationibus, (vel etiam antequàm finiantur,) ſi inſtet momentum exitûs animæ de corpore, legitur ſuper moribundum quod ſequitur de Paſſione Domini noſtri Jeſu Chriſti.

(Ex Matth. Luc. Joann.)

TEnebræ factæ ſunt in univerſam terram uſque in horam nonam, & obſcurátus eſt ſol. Et circa horam nonam clamávit Jeſus voce magnâ, dicens: Eli, Eli, lamma ſabacthâni? hoc eſt: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me? Póſteà, ſciens Jeſus quia ómnia conſummáta ſunt, ut conſummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Vas ergo erat póſitum acéto plenum. Et continuò currens unus ex eis, acceptam ſpóngiam implévit acéto, & impóſuit arúndini, & dabat ei bíbere. Cùm ergo accepiſſet Jeſus acétum, dixit: Conſummátum eſt. Et íterùm clamans voce magnâ, ait: Pater, in manus tuas commendo ſpíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit ſpíritum.

Orémus.

MEmor eſto, piíſſime Dómine Jeſu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamaſti voce magnâ: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquiſti me? & íterùm: Pater, in manus tuas commendo ſpíritum meum; & hæc dicens expiraſti. Per iſtam ergo pretioſíſſimam mortem quæ vita noſtra fuit, obſecrámus clementiam tuam, ut non derelinquas in hac hora fámulum tuum [*vel* fámulam tuam] *N.* cujus præter te nullus eſt auxiliátor álius; ſed ſuſcípere dignéris ſpíritum ejus, & introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre & Spíritu ſancto perpétuâ caritáte díligat, & cum ſanctis & electis in æternum cantet miſericórdias tuas.

℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratione, & egreſſâ animâ, ſtatim dicitur.* ℟. In te, Dómine, ſperávi. *cum verſibus & Oratione, infrà.*]

Si autem adhuc anxiatur anima, recitantur ſequentes Pſalmi, vel eorum pars, prout neceſſe erit.

Pſ. 21. Deus, Deus meus, réſpice in me. 111.

Pſ. 34. Júdica, Dómine, nocentes me. 57.

Pſ. 53. Deus, in nómine tuo. 103.

Pſ. 56. Miſerére mei, Deus, . . . quóniam in te confidit. 121.

Pſ. 70. In te, Dómine, ſperávi. 104.

Pſ. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam. 134.

Pſ. 87. Dómine Deus ſalútis. 125.

Pſ. 90. Qui hábitat in adjutório. 27.

Pſ. 138. Dómine, probaſti me. 113.

Egreſſâ autem animâ, dicitur: ℟. In te, Dómine, ſperávi; non confundar in ætérnum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo ſpíritum meum: * Redemiſti me, Dómine, Deus veritátis, illuſtra fáciem tuam ſuper ſervum tuum [*vel* ancillam tuam]; * ſalvum [*vel* ſalvam] me fac in miſericórdia tua. ℣. Dómine Jeſu, ſúſcipe ſpíritum meum: * Redemiſti me. *Pſ.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò*, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum ſervo tuo [*vel* ancilla tua], Dómine; ℟. Quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens. *Pſ.* 142.

℣. Ne tradas béſtiis ánimas confiténtes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviſcáris in finem. *Pſ.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut defunctus [*vel* defuncta] ſéculo, tibi vivat: & quæ per fragilitátem humánæ converſatiónis peccáta commíſit, tu véniâ miſericordiſſimæ pietátis abſterge; Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Qualibet Hora ſequentis Officii inchoatur abſolutè.

AD VESPERAS.

Ant. 3. c. O Dómine.

Pſalmus 114.

DIlexi, * quóniam exáudiet Dóminus vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem ſuam mihi, * & in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * & perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem & dolórem invéni; * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, líbera ánimam meam: * miséricors Dóminus, & juſtus, & Deus noſter miſerétur.

Cuſtódiens párvulos Dóminus; * humiliátus ſum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus beneféćit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapſu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

In hoc Officio, in fine omnium Pſalmorum & Canticorum tantùm, dicitur: Réquiem æternam dona eis, Dómine; * & lux perpétua lúceat eis.

Ant. O Dómine, líbera ánimam meam.

Ant. 2. D. Heu mihi.

Pſalmus 119.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudívit me.

Dómine, líbera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolóſa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolóſam?

Sagittæ potentis acútæ, * cum carbónibus deſolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt! habitávi cum habitántibus Cedar; * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacē, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratìs.

Réquiem.

Ant. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt!

Ant. 8. d. Auxílium.

Pſalmus 120.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui cuſtódit te.

Ecce non dormitábit neque

dórmiet, * qui cuſtódit Iſrael.

Dóminus cuſtódit te, Dóminus protéctio tua * ſuper manum déxteram tuam.

Per diem ſol non uret te, * neque luna per noctem.

Dóminus cuſtódit te ab omni malo: * cuſtódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus cuſtódiat intróitum tuum & éxitum tuum, * ex hoc nunc, & uſque in ſéculum.

Réquiem.

Ant. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum & terrã.

Ant. 8. G. Si iniquitátes.

Pſalmus 129.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, éxaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; * Dómine, quis ſuſtinébit?

Quia apud te propitiátio eſt, * & propter legem tuam ſuſtínui te, Dómine.

Suſtínuit ánima mea in verbo ejus, * ſperávit ánima mea in Dómino.

A cuſtódia matutína uſque ad noctem * ſperet Iſrael in Dómino;

Quia apud Dóminum miſericórdia, * & copióſa apud eum redémptio;

Et ipſe rédimet Iſrael * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

Réquiem.

Ant. Si iniquitátes obſerváveris, Dómine; Dómine, quis ſuſtinébit?

Ant. 2. D. Opera.

Pſalmus 137.

COnfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * quóniam audiſti verba oris mei.

In conſpectu angelórum pſallam tibi: * adorábo ad templum ſanctum tuum,

Et confitébor nómini tuo ſuper miſericórdia tua & veritáte tua; * quóniam magnificaſti ſuper omne, nomen ſanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteantur tibi, Dómine, omnes reges terræ, * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna eſt glória Dómini;

Quóniam excelſus Dóminus, & humília réſpicit, * & alta à longè cognoſcit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * & ſuper iram inimicórum meórum extendiſti manum tuam, & ſalvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, miſericórdia tua in ſéculum: ópera mánuum tuárum ne deſpícias.

Réquiem.

Ant. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne deſpícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat. *Ant.* 1. 2. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; & eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória ætérna erunt juſti; ℟. Ab auditióne mala non timébunt. *Pſ.* 111.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Pſ.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini, ℟. In terra vivéntium. *Pſ.* 26.

Pſalmus 145.

LAuda, ánima mea, Dóminum: * laudábo Dóminum in vita mea; pſallam Deo meo quámdiu fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non eſt ſalus:

Exíbit ſpíritus ejus, & revertétur in terram ſuam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, ſpes ejus in Dómino Deo ipſíus, * qui fecit cœlum & terram, mare, & ómnia quæ in eis ſunt.

Qui cuſtódit veritátem in ſéculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam eſuriéntibus.

Dóminus ſolvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elíſos: * Dóminus díligit juſtos.

Dóminus cuſtódit ádvenas: pupíllum & víduam ſuſcípiet; * & vias peccatórum diſperdet.

Regnábit Dóminus in ſécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem & generatiónem.

Réquiem.

℣. Requieſcant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcū, ℟. Et cum ſpiritu tuo.

In depoſitione defuncti, Oratio.

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces noſtras quíbus miſericórdiam tuam ſúpplices deprecámur; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc ſéculo migráre juſſiſti, in pacis ac lucis regióne conſtítuas, & ſanctórum tuórum júbeas eſſe conſortem.

Pro Diacono, poſt litteram N: *additur* Diáconi.

In depoſitione Defunctæ, Oratio.

QUæſumus, Dómine, pro tua pietáte miſerére ánimæ fámulæ tuæ *N.* & à contágiis mortalitátis exútam, in ætérnæ ſalvatiónis partem reſtítue.

In depoſitione Sacerdotis, Oratio.

DEus, qui inter apoſtólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* ſacerdotáli feciſti dignitáte vigére: præſta, ut eórum quoque perpétuo aggregétur conſórtio.

(*Pro Epiſcopo, loco* ſacerdotáli. *dicitur* pontificáli.)

In Anniverſariis dicuntur tres ſequentes Orationes.

DEus indulgentiárum, Dómine, da ánimæ fámuli tui *N.* [ſacerdótis, *vel* pontíficis [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulórum tuórum *N.* & *N.* quorum] [*vel* famulárum tuárum *N.* & *N.* quarum] an-

niverſárium depoſitiónis diem commemorámus, refrigérii ſedem, quiétis beatitúdinem, & lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor, & humánæ ſalútis amátor: quæſumus cleméntiam tuam, ut noſtræ congregatiónis fratres, propinquos, & benefactóres, qui ex hoc ſéculo tranſiérunt, beátâ Maríâ ſemper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis conſórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor & redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remiſſiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam ſemper optavérunt, piis ſupplicatiónibus conſequantur; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Si aliud Officium non ſequatur, dicitur:

℣. Requieſcant in pace.
℟. Amen.

[*Privatim pro patre & matre,*

Oratio.

DEus, qui nos patrem & matrem honoráre præcepiſti: miſerére clementer animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in ætérnæ claritátis gáudio fac vidére; Per Dóminum.]

AD VIGILIAS.

Vigiliæ dicuntur cum tribus Nocturnis in Depoſitione corporis, & in omnibus Anniverſariis ritu duplici celebrandis. In iis verò quæ ritu ſimplici fiunt, ubi dicitur unicum Nocturnum, Feriâ II. & V. dicitur primum; Feriâ III. & VI. ſecundum; Feriâ IV. & Sabbato, tertium.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. ç. Dómine.

Pſalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine; * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, * Rex meus & Deus meus.

Quóniam ad te orábo, Dómine, * manè exáudies vocē meam.

Manè aſtábo tibi, & vidébo; * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxtà te malignus, * neque permanébunt injuſti ante óculos tuos.

Odiſti omnes qui operantur iniquitátem: * perdes omnes qui loquuntur mendácium.

Virum ſánguinum & dolóſum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam, * adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in juſtítia tua: * propter inimícos meos dírige in conſpectu tuo viam meam;

Quóniam non eſt in ore eórum véritas, * cor eórum vanum eſt.

Sepulcrum patens eſt guttur eórum, linguis ſuis dolóſè agébant: * júdica illos, Deus.

Décidant à cogitatiónibus ſuis; ſecundùm multitúdi-

nem impietátum eórum expelle eos, * quóniam irritavérunt te, Dómine.

Et lætentur omnes qui ſperant in te: * in æternum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum, * quóniam tu benedíces juſto.

Dómine, ut ſcuto bonæ voluntátis tuæ * coronaſti nos.

Réquiem.

Ant. Dómine, deduc me in juſtítia tua: propter inimícos meos dírige in conſpectu tuo viam meam.

Ant. 8. G. Salvum me fac.

Pſalmus 6.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miſerére meî, Dómine, quóniam infirmus ſum: * ſana me, Dómine, quóniam conturbáta ſunt oſſa mea.

Et ánima mea turbáta eſt valde; * ſed tu, Dómine, úſquequò?

Convértere, Dómine, & éripe ánimam meam: * ſalvum me fac propter miſericórdiam tuam;

Quóniam non eſt in morte qui memor ſit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per ſíngulas noctes lectum meum, * lácrymis meis ſtratum meum rigábo.

Turbátus eſt à furóre óculus meus; * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam ſuscépit.

Erubeſcant & conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur & erubéſcant valde velóciter.

Réquiem.

Ant. Salvum me fac propter miſericórdiam tuam; quóniam non eſt in morte, qui memor ſit tuî.

Ant. 3. c. Illúmina.

Pſalmus 12.

USquequò, Dómine, obliviscéris me in finem! * úſquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiu ponam conſília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimícus meus ſuper me? * réſpice, & exaudi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte; * nequando dicat inimícus meus: Præválui adversùs eum.

Qui tríbulant me, exultábunt ſi motus fúero; * ego autem in miſericórdia tua ſperávi.

Exultábit cor meum in ſalutári tuo: * cantábo Dómino qui bona tríbuit mihi, & pſallam nómini Dñi altíſſimi.

Réquiem.

Ant. Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béſtiis ánimas confiténtes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne oblivisćáris in finem. *Pſ.* 73.

Secretò. Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur ſine Abſolutione, ſine Benedictionibus & ſine Titulo.

Lectio j. Job 7.

PArce mihi, nihil enim ſunt dies mei. Quid eſt homo, quia magníficas eum? aut quid appónis erga eum cor tuum? Víſitas eum dilúculo, & ſúbitò probas illum. Uſquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam ſalívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô cuſtos hóminum? Quare poſuiſti me contrárium tibi, & factus ſum mihimetipſi gravis? Cur non tollis peccátum meum? & quare non aufers iniquitátem meam? Ecce nunc in púlvere dórmiam; & ſi manè me quæſíeris, non ſubſiſtam. *In fine Lectionum nihil additur.*

℟. Defecérunt ſicut fumus dies mei, & oſſa mea ſicut crémium aruérunt: * Dies mei ſicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ eſt vita noſtra? Vapor eſt ad módicum parens. * Dies. *Pſ.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. *Job* 10.

TÆdet ánimam meam vitæ meæ: dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo: Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur, ſi calumniéris me, & ópprimas me opus mánuum tuárum, & conſílium impiórum ádjuves? Numquid óculi cárnei tibi ſunt? aut ſicut videt homo, & tu vidébis? Numquid ſicut dies hóminis dies tui, & anni tui ſicut humána ſunt témpora; ut quæras iniquitátem meam, & peccátum meum ſcrutéris? Et ſcias quia nihil ímpium fécerim, cùm ſit nemo qui de manu tua poſſit erúere. Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me totum in circúitu; & ſic repentè præcípitas me? Memento, quæſo, quòd ſicut lutum féceris me, & in púlverem redúces me. Nonne ſicut lac mulſiſti me, & ſicut cáſeum me coagulaſti? Pelle & cárnibus veſtiſti me, óſſibus & nervis compegiſti me. Vitam & miſericórdiam tribuiſti mihi, & viſitátio tua cuſtodívit ſpíritum meum.

℟. Peccávi valde; ſed * Precor, Dñe, ut tránsferas iniquitátem ſervi tui, quia ſtultè egi nimis. ℣. Deus, propítius eſto mihi peccatóri. * Precor, Dómine. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job 10.

QUare de vulva eduxiſti me? qui útinam conſumptus eſſem, ne óculus me vidéret. Fuiſſem quaſi non eſſem, de útero transſlátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi? Dimitte ergo me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequàm vadam, & non revertar, ad terram tenebróſam & opertam mortis calígine, terram miſériæ & tenebrárum, ubi umbra mortis, & nullus ordo, ſed ſempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aſpíciam; expectábo Deum Salvatórem meum; conſurgam, cùm ſédero in ténebris: * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit: * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 12.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. *F.* In médio.

Pſalmus 22.

Dominus regit me, & nihil mihi déerit: * in loco páſcuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me ſuper ſémitas juſtítiæ, * propter nomen ſuum.

Nam & ſi ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua, & báculus tuus, * ipſa me conſoláta ſunt.

Paraſti in conſpectu meo menſam, * adversùs eos qui tribulant me.

Impinguaſti in óleo caput meum: * & calix meus inébrians quàm præclárus eſt!

Et miſericórdia tua ſubſequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Réquiem.

Ant. In médio umbræ mortis non timébo mala, quóniam tu mecum es, Dómine.

Ant. 8. G. Delicta.

Pſalmus 24.

Ad te, Dómine, levávi ánimam meam; * Deus meus, in te confido, non erubeſcam.

Neque irrídeant me inimíci mei; * étenim univerſi qui ſúſtinent te, non confundentur.

Confundantur omnes iníqua agentes * ſupervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonſtra mihi, * & ſémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, & doce me; * quia tu es Deus Salvátor meus, & te ſuſtínui totâ die.

Reminíſcere miſeratiónum tuárum, Dómine, * & miſericordiárum tuárum quæ à ſéculo ſunt.

Delicta juventútis meæ * & ignorántias meas ne memíneris.

Secundùm miſericórdiam tuam memento mei tu, * propter bonitátẽ tuam, Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus; * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via:

Díriget manſuétos in judício, * docébit mites vias ſuas.

Univerſæ viæ Dómini, miſericórdia & véritas, * requiréntibus teſtamentum ejus & teſtimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; * multum eſt enim.

Quis eſt homo qui timet Dóminum? * legem ſtátuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * & ſemen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum eſt Dóminus timéntibus eum; * & teſtamentum ipſius, ut manifeſtétur illis.

Oculi mei ſemper ad Dóminum, * quóniam ipſe evellet de láqueo pedes meos.

Réſpice in me, & miſerére mei, * quia únicus & pauper ſum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ ſunt: * de neceſſitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam, & labórem meum, * & dimitte univerſa delicta mea:

Réſpice inimícos meos, quóniam multiplicáti ſunt, * & ódio iníquo odérunt me.

Cuſtódi ánimam meam & érue me; * non erubeſcam, quóniam ſperávi in te.

Innocentes & recti adhæſérunt mihi, * quia ſuſtínui te.

Líbera, Deus, Iſrael * ex ómnibus tribulatiónibus ſuis.

Réquiem.

Ant. Delicta juventútis meæ, & ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

Ant. 4. E. Credo.

Pſalmus 26.

Dominus illuminátio mea, & ſalus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dum apprópiant ſuper me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipſi infirmáti ſunt & cecidérunt.

Si conſiſtant adversùm me caſtra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego ſperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini, * & víſitem templum ejus.

Quoniam abſcondit me in tabernáculo ſuo: * in die malórum protexit me in abſcóndito tabernáculi ſui.

In petra exaltávit me, * & nunc exaltávit caput meum ſuper inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóſtiam vociferatiónis: * cantábo, & pſalmum dicam Dómino.

Exaudi, Domine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miſerére mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquiſívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in irâ à ſervo tuo.

Adjútor meus eſto, ne derelinquas me, * neque deſpícias me, Deus ſalutáris meus;

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem aſſumpſit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * & dírige me in ſémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántiũ me; * quóniam inſurrexérunt in me teſtes iníqui, & mentíta eſt iníquitas ſibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * & confortétur cor tuum, & ſúſtine Dóminum.

Réquiem.

Ant. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.

℣. Unam pétii à Dómino, hanc requíram; ℞. Ut inhábitem in domo Dómini. *Pſ.* 26.

Lectio iv. Job. 13.

QUantas hábeo iniquitátes & peccáta, ſcélera mea & delicta oſtende mihi. Cur fáciem tuam abſcondis, & arbitráris me inimícum tuum? Contra fólium quod vento rápitur, oſtendis poténtiã tuam, & ſtípulam ſiccam perſéqueris. Scribis enim contra me amaritúdines, & conſúmere me vis peccátis adoleſcéntiæ meæ. Poſuiſti in nervo pedem meum, & obſervaſti omnes ſémitas meas, & veſtígia pedum meórum conſideraſti; qui quaſi putrédo conſumendus ſum, & quaſi veſtimentum quod comédítur à tínea.

℞. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis: * Etiamſi occíderit me, in ipſo ſperábo, & ipſe erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, ſive mórimur, Dómini ſumus: * Etiamſi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job. 14.

HOmo natus de mulíere, brevi vivens témpore, replétur multis miſériis. Qui quaſi flos egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eódem ſtatu pérmanet. Et dignum ducis ſuper hujuscémodi aperíre óculos tuos, & addúcere eum tecum in judícium. Quis poteſt fácere mundum de immundo conceptum ſémine? Nonne tu qui ſolus es? Breves dies hóminis ſunt, númerus ménſium ejus apud te eſt; conſtituiſti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat ſicut mercenárii dies ejus.

℞. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repóſitam grátiam. * Sancta ergo & ſalúbris eſt cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis ſolvantur. ℣. Si quis ſuperædíficat ſuper fundamentum, & opus ejus árſerit, detrimentum patiétur; ipſe autem ſalvus erit, ſic tamen quaſi per ignem. * Sancta ergo. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job. 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, & abscondas me, donec pertránseat furor tuus, & conſtítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rurſum vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidem greſſus meos dinumeraſti: ſed parce peccátis meis.

℞. Dómine omnípotens, Deus Iſrael, * Audi nunc oratiónem mortuórum Iſrael: noli meminiſſe iniquitátum patrum noſtrórum; ſed memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occíſus es, Dómine, & redemiſti nos Deo in ſánguine tuo: * Audi nunc. *Baruc.* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Amove.

Pſalmus 38.

DIxi : Cuſtódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Póſui ori meo cuſtódiam, * cùm conſiſteret peccátor adversùm me.

Obmútui, & humiliátus ſum, & ſílui à bonis; * & dolor meus renovátus eſt.

Concáluit cor meum intrà me, & in meditatióne mea exardeſcet ignis : * locútus ſum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, & númerum diérum meórum, quis eſt; * ut ſciam quid deſit mihi.

Ecce menſurábiles poſuiſti dies meos; * & ſubſtántia mea tanquam níhilum ante te.

Verúmtamen univerſa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo; * ſed & fruſtrà conturbátur.

Theſaurízat, * & ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ eſt expectátio mea? nonne Dóminus? * & ſubſtántia mea apud te eſt.

Ab ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium inſipienti dediſti me.

Obmútui, & non apérui os meum; * quóniam tu feciſti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci.

In increpatiónibus propter iniquitátem corripuiſti hóminem, & tabéſcere feciſti ſicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meam, Dómine, & deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne ſíleas, quóniam ádvena ego ſum apud te, & peregrínus, * ſicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer, priusquàm ábeam; * & ámpliùs non ero.

Réquiem.

Ant. Amove à me plagas tuas, Dómine : áuribus pércipe lácrymas meas.

Ant. 3. b. Numquid.

Pſalmus 40.

BEátus qui intélligit ſuper egénum & páuperem; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conſervet eum, & vivíficet eum, & beátum fáciat eum in terra, * & non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi ſuper lectum dolóris ejus : * univerſum ſtratum ejus verſaſti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine, miſerére mei; * ſana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quando moriétur, & períbit nomen ejus?

Et ſi ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur : * cor ejus congregávit iniquitátem ſibi.

Egrediebátur foràs, * & loquebátur in idipſum.

Adversùm me ſuſurrábant omnes inimíci mei : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iniquum conſtituérunt adversùm me : * numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo ſperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit ſuper me ſupplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miſerére meî, & reſúſcita me ; * & retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluiſti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus ſuper me.

Me autem propter innocéntiam ſuscepiſti, * & confirmaſti me in conſpectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Iſraël à ſéculo, & usque in ſéculum : * fiat, fiat.

Réquiem.

Ant. Numquid qui dormit, non adjíciet ut reſurgat ? Dómine, miſerére meî, & reſúſcita me.

Ant. 8. G. Sitívit.

Pſalmus 41.

QUemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum ; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : * quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei !

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dum dícitur mihi quotídie : Ubi eſt Deus tuus ?

Hæc recordátus ſum, & effúdi in me ánimam meam ; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei,

In voce exultatiónis & confeſſiónis, * ſonus epulantis.

Quare triſtis es, ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Ad meipſum ánima mea conturbáta eſt ; * proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis, & Hermóniim à monte módico.

Abyſſus abyſſum ínvocat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelſa tua, & fluctus tui * ſuper me transiérunt.

In die mandávit Dóminus miſericórdiam ſuam, * & nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ ; * dicam Deo : Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, & quare contriſtátus incédo, * dum affligit me inimícus ?

Dum confringuntur oſſa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dum dicunt mihi per ſíngulos dies : * Ubi eſt Deus tuus ?

Quare triſtis es, ánima mea ? * & quare conturbas me ?

Spera in Deo ; quóniam adhuc confitébor illi : * ſalutáre vultûs mei, & Deus meus.

Réquiem.

Ant. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum : quando véniam & apparébo ante fáciem Dei !

℣. Quare triſtis es, ánima mea ? & quare conturbas me ?

℟. Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi. *Pſ.* 41.

Lectio vij. Job 16 & 17.

BReves anni tránseunt; & sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur, dies mei breviabuntur, & ſolum mihi ſúpereſt ſepulcrum. Non peccávi, & in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, & pone me juxta te; & cujusvis manus pugnet contra me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, & in noviſſimo die de terra ſurrectúrus ſum; * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, & mortále hoc indúere immortalitátem; * Et in carne mea vidébo Deum meum. *Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job. 17.

DIes mei transiérunt; cogitatiónes meæ diſſipátæ ſunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rurſum poſt ténebras ſpero lucem. Si ſuſtinúero, infernus domus mea eſt; & in ténebris ſtravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es; Mater mea & ſoror mea, vérmibus. Ubi eſt ergo nunc præſtolátio mea? & patiéntiam meam quis consíderat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam, & álii in oppróbrium, ut vídeant ſemper. ℣. Omnes quidem. reſurgémus, ſed non omnes immutábimur: * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job 19.

PElli meæ, conſumptis cárnibus, adhæſit os meum; & derelícta ſunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miſerémini meî, miſerémini meî, ſaltèm vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quare perſequímini me ſicut Deus, & cárnibus meis ſaturámini? Quis mihi tríbuat ut ſcribantur ſermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro ſtylo férreo & plumbi láminâ, vel celte ſculpantur in ſílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, & in noviſſimo die de terra ſurrectúrus ſum: & rurſum circúmdabor pelle meâ, & in carne mea vidébo Deum meum; quem viſúrus ſum ego ipſe, & óculi mei conſpectúri ſunt, & non álius. Repóſita eſt hæc ſpes mea in ſinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non abſórbeat me profundum, neque úrgeat ſuper me púteus os ſuum: * Exaudi me, quóniam † Benigna eſt misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex ſeculórum, ſolus pius es: * Exaudi me, quóniam † Benigna eſt misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Miſerére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna eſt misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. ℣. Propóſuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remiſſiónem delictórum: § Intende ánimæ meæ, & líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera. *usque ad* ℣. Dómi-

ne. *Pſ.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigiliæ celebrantur manè, prætermiſſis quæ ſequuntur, continuò inchoantur Laudes.*]

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua luceat eis.

℣. Requieſcant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meã; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcũ, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

ABſolve, quæſumus, Dómine, ánimam fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas famulórum tuórum *N.* & *N.*] *vel* famulárum tuárum *N.* & *N.*] & ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum; ut in reſurrectionis glória, inter ſanctos & electos tuos reſuſcitáti reſpírent; Per eum qui ventúrus eſt judicáre vivos & mórtuos, & ſéculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requieſcant in pace. ℟. Amen.

AD LAUDES.

In Pſalm. Miſerére. lxx.

Ant. 1. *g.* Secundùm multitúdinem miſeratiónum tuárum dele iniquitatem meam.

Ant. 8. G. Exaudi.

Pſalmus 64.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * & tibi reddétur votum in Jeruſalem.

Exaudi oratiónem meam: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt ſuper nos; * & impietátibus noſtris tu propitiáberis.

Beátus quem elegiſti, & aſſumpſiſti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * ſanctum eſt templum tuum; mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus, ſalutáris noſter, * ſpes ómnium fínium terræ, & in mari longè;

Præparans montes in virtúte tuâ, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, ſonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timébunt qui hábitant términos, à ſignis tuis: * éxitus matutíni & véſpere delectábis.

Viſitaſti terram, & inebriaſti eam: * multiplicaſti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum eſt àquis; * paraſti cibum illórum, quóniam ita eſt præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus; * in ſtillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * & campi tui replebuntur ubertáte.

Pingueſcent ſpecióſa deſerti, * & exultatióne colles accingentur.

Indúti ſunt aríetes óvium, & valles abundábunt fruménto: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

Réquiem.

Ant. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

Ant. 4. E. Propter.

Pſalmus 142.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obſecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua juſtítia.

Et non intres in judícium cum ſervo tuo; * quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens.

Quia perſecútus eſt inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obſcúris ſicut mórtuos ſéculi; * & anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus: in me turbátum eſt cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus ſum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te: * ánima mea ſicut terra ſine aqua tibi.

Velóciter exaudi me, Dómine; * defécit ſpíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me; * & símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè miſericórdiam tuam; * quia in te ſperávi.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine; ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dñe, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam; * & in miſericórdia tua diſperdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tribulant ánimam meam; * quóniam ego ſervus tuus ſum.

Réquiem.

Ant. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. D. Miſerére.

Canticum. Baruch. 3.

DOmine omnípotens, Deus Iſrael, * ánima in anguſtiis, & ſpíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, & miſerére, quia Deus es miſéricors; * & miſerére noſtri, quia peccávimus ante te.

Quia tu ſedes in ſempitérnum, * & nos períbimus in ævum.

Dómine omnípotens, Deus Iſrael, * audi nunc oratiónem mortuórum Iſrael,

Et filiórum ipſórum qui peccavérunt ante te, & non audiérunt vocem Dómini Dei ſui: * & agglutináta ſunt nobis mala.

Noli meminiſſe iniquitátum patrum noſtrórum; * ſed meménto manûs tuæ, & nóminis tui in témpore iſto:

Quia tu es Dóminus Deus noſter; * & laudábimus te, Dómine.

Réquiem.

Ant. Miſerére noſtri, Dómine; quia peccávimus ante te.

Ant. 7. b. Omnis ſpíritus.

Pſalmus 150.

LAudáte Dóminum in ſanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus:

ejus : * laudáte eum ſecundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in ſono tubæ : * laudáte eum in pſaltério & cithara.

Laudáte eum in tympano & choro : * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cymbalis beneſonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis : * omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Réquiem.

Ant. Omnis ſpíritus laudet Dóminum.

Ad Benedíctus. *Ant.* 1. a. Ego ſum reſurréctio & vita : qui credit in me, etiamſi mórtuus fúerit, vivet ; & omnis qui vivit & credit in me, non moriétur in ætemum. *Joan.* 11.

Pater. *& cetera ut ſuprà in Veſperis.* lxxxiv. *excepto quòd loco Pſalmi* Lauda, *dicitur Pſ.* De profundis. lxxxiv.

COMMENDATIONES.

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℟. Domine Deus, audi nunc oratiónem mortuórum Iſrael, qui peccavérunt ante te. Noli meminiſſe iniquitátum patrum noſtrórum, ſed * Memento manûs tuæ & nóminis tui. ℣. Occíſus es, Dómine, & redemiſti nos Deo in ſánguine tuo : * Memento. *Baruch.* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *Secretò*, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos à malo.

Tibi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] ſéculo, tibi vivat : & quæ per fragilitátem mundánæ converſatiónis peccáta commíſit, tu vénia miſericordíſſimæ pietátis abſterge ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Orémus.

Miſericórdiam tuam, Dómine ſancte, Pater omnípotens, æterne Deus, pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur, qui pro noſtris rogáre peccátis nequáquam ſufficimus ; tamen de tua confíſi gratúita pietáte & inólita benignitáte, cleméntiam tuam depóſcimus, ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te revertentem cum pietáte ſuſcípias : adſit ei Angelus teſtamenti tui Míchael, & per manus ſanctórum Angelórum tuórum inter ſanctos & electos tuos in ſínibus Abrahæ, Iſaac & Jacob Patriarchárum tuórum, eam collocáre dignéris, quátenus liberáta de princípibus tenebrárum & de locis pœnárum, nullis jam primævæ nativitátis, vel ignorántiæ, aut própriæ iniquitátis ſeu fragilitátis confundátur erróribus : ſed agnoſcátur à Sanctis tuis, & beatitúdinis réquie perfruátur : atque cùm magni judícii dies advénerit, inter ſanctos & electos tuos * reſuſcitátus [*vel*

reſuscitáta] glóriâ manifeſtæ contemplatiónis tuæ perpétuò ſatiétur; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

In Pſ. In éxitu Iſrael. 26. *in cujus fine dicitur* Réquiem, &c.

Ant. 7. ç. Qui timent Dóminum, ſperavérunt in Dómino; adjútor eórum & protector eórum eſt. *Pſ.* 113.

Orémus.

OMnipotens, ſempitérne Deus, qui humáno córpori ánimam ad ſimilitúdinem tuam inspiráre dignátus es: dum, te jubente, pulvis in púlverem revértitur; tu imáginem tuam cum ſanctis & electis tuis ætérnis ſédibus præcípias ſociári; eamque ad te reverténtem de Ægypti pártibus, blandè leniterque ſuscípias, & Angelos tuos ſanctos ei óbviam mittas; viamque illi juſtítiæ demonſtra, & portas glóriæ tuæ áperi. Repelle, quæſumus, Dómine, ab ea omnes príncipes tenebrárum, & agnosce depóſitum fidéle quod tuum eſt. Súscipe, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creátam, ſed à te ſolo Deo vivo & vero; quia non eſt álius Deus præter te, Dómine, & non eſt ſecundùm ópera tua. Lætífica, clementíſſime Pater, ánimam ejus, & clarífica eam in multitúdine miſericórdiæ tuæ. Ne memíneris, quæſumus, iniquitátum ejus antiquárum, quas ſuscitávit furor mali deſidérii: licèt enim peccáverit, tamen te non negávit; ſed ſigno fídei inſigníta, te qui ómnia, & eam inter ómnia feciſti, fidéliter adorávit; Qui vivis & regnas Deus. ℟. Amen.

In Pſalm. Dilexi. 46. Crédidi propter. 96. Laudáte Dóminum omnes gentes. 124. Confitémini Dómino. 14. & Beáti immaculáti. 15, *integrè.*

Ant. ſola. 8. G. Circumdedérunt me dolóres mortis, & pericula inferni invenérunt me. O Dómine, líbera ánimam meam. *Pſ.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculſi, & quodámmodo córdibus ſauciáti, miſericórdiam tuam, mundi Redemptor, flebílibus vócibus implorámus; ut * cari noſtri *N.* [*vel* caræ noſtræ *N.*] ánimam ad tuam cleméntiam, qui fons pietátis es, revertentem blandè leniterque ſuscípias; & quas ex carnáli commoratióne contraxit máculas, tu, Deus, inólitâ bonitáte clementer déleas, *Chorus*, Amen: Piè indúlgeas, *Chorus*, Amen. Oblivióni in perpétuum tradas, *Chorus*, Amen: Atque hanc laudem tibi cum céteris redditúram, & ad corpus próprium quandóque reverſúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias; Qui cum Deo Patre & Spíritu ſancto vivis & regnas Deus; Per ómnia ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Pater noſter.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine, ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et ſemen ejus hæréditet terram. *Pſ.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * ſervo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine ; ℟. Quia non juſtificábitur in conſpectu tuo omnis vivens. *Pſ.* 142.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. *Pſ.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

℣. Dóminus vobiſcum, ℟. Et cum ſpíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ reſurrectiónis obtíneat, quæſumus, Dómine, ánima * famuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jeſu Chriſte, Salvátor mundi.

DEus, cui ſoli cómpetit medicínam præſtáre poſt mortem : præſta, quæſumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

℣. Requieſcat in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ.

ANTE PRANDIUM.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Oculi ómnium in te ſperant, Dómine; & tu das illis eſcam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, & imples omne ánimal benedictióne. *Pſ.* 144.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio, & nunc, & ſemper, & in ſécula ſeculórum. Amen.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Secretò, Pater. *uſque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo. Orémus.

BEnedic, Dómine, dona ✝ tua, quæ de tua largitáte ſumus ſumptúri ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

Si fiat Lectio, Lector dicit : Jube, domne, benedícere.

Bened. Menſæ cœleſtis partícipes fáciat nos Rex ætérnæ glóriæ. ℟. Amen.

In fine Lectionis, dicitur : Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO *poſt Prandium.*

COnfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua ; & Sancti tui benedícant tibi. *Pſ.* 144.

Glória Patri, &c.

Qui benedixit menſam, dicit :

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro univerſis beneficiis tuis; Qui vivis & regnas in ſécula ſeculórum. ℟. Amen.

Deinde procedendo ad Eccleſiam, dicitur Pſ. Miſerére, 133.

Si verò non procedatur, dicitur Pſ. Laudáte Dóminum omnes gentes. 112. *Qui Pſalmus ſemper dicitur, quando abſolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.*

In fine Pſalmi dicitur Glória Patri. *deinde.* Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater. *ſecretò usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Diſperſit, dedit paupéribus; ℟. Juſtítia ejus manet in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Pſ.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea: ℟. Audiant manſuéti, & læténtur. *Pſ.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipſum. *Pſ.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc, nunc, & usque in ſéculum. *Pſ.* 112.

Retribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen ſanctum tuum, vitam ætérnam. ℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò, Et fidélium ánimæ per miſericórdiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ
ante Cœnam.

Benedícite. ℟. Dóminus. Edent páuperes, & ſaturabuntur; & laudábunt Dóminum qui requírunt eum; vivent corda eórum in ſéculum ſéculi. *Pſ.* 21.

Glória Patri, &c.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Secretò, Pater noſter. *Clarà voce*, Et ne nos indúcas in tentatiónem, ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

Benedic, Dómine, dona † tua quæ de tua largitáte ſumus ſumptúri; Per Chriſtum Dóminum noſtrum. ℟. Amen.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex ætérnæ glóriæ.

℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO
poſt Cœnam.

Memóriam fecit mirabílium ſuórum miſéricors & miſerátor Dóminus: escam dedit timéntibus ſe. *Pſ.* 110.

Glória Patri, &c.

Qui benedixit menſam, dicit:

Benedictus Deus in donis ſuis, & ſanctus in ómnibus opéribus ſuis; Qui vivit & regnat in ſécula ſeculórum.

℟. Amen.

Pſalm. & reliqua, ut ſuprà. lxxxviij.

IN JEJUNIIS, *ad refectionem fit Benedictio menſæ & Gratiarum actio, ut notatum eſt pro Cœna.*

¶ *Prædictus modus benedicendi menſam, & agendi gratias, mutatur diebus infrà ſcriptis, ut ſequitur.*

AD UTRAMQUE reſectionem.

A NATALI DOMINI ad Vigiliam Epiphaniæ.

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Verbum caro factum eſt, allelúia; & habitávit in nobis, allelúia. *Joan.* 1.

Glória Patri, &c.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *& reliqua, in ſuprà*, xcix.

GRATIARUM ACTIO.

NOtum fecit Dóminus, allelúia, ſalutáre ſuum, allelúia. *Pſ.* 97.

Glória Patri, &c. *& reliqua omnia ut ſuprà, excepto quòd loco Pſ.* Miſerére, *dicitur Pſ.* Cantáte Dómino.... quia. 43.

IN EPIPHANIA DOMINI, *ET PER OCTAVAM.*

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus. Omnes de Saba vénient, allelúia, aurum & thus deferentes, allelúia. *Iſ.* 60.

Glória Patri, &c.

Kyrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon. *& reliqua, ut ſupra*, xcix.

GRATIARUM ACTIO.

REges Tharſis & inſulæ múnera ófferent, allelúia; reges Arabum & Saba dona addúcent, allelúia. *Pſ.* 71.

Glória Patri, &c. *& reliqua omnia ut ſuprà, excepto quòd loco Pſalmi* Miſerére, *dicitur Pſ.* Deus, judícium. *cum ſua diviſione*, 51.

ITINERARIUM.

Viator, in ipſo itineris ingreſſu, ſi ſolus fuerit, dicat quæ ſequuntur, in ſingulari; ſi cum ſociis, in plurali, ut ſequitur.

In Cantic. Benedictus. 13. *Ant.* 5. C. In viam pacis & proſperitátis dírigat nos omnípotens & miſéricors Dóminus: & Angelus Ráphael comitétur nobiſcum in via, ut cum pace, ſalúte & gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Secretò, Pater noſter. *usque ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac ſervos tuos, ℟. Deus meus, ſperantes in te. *Pſ.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de ſancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Pſ.* 19.

℣. Eſto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Pſ.* 60.

℣. Nihil profíciat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Pſ.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídie: ℟. Próſperum iter fáciat nobis Deus ſalutárium noſtrórum. *Pſ.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonſtra nobis, ℟. Et ſémitas tuas édoce nos. *Pſ.* 24.

℣. Utinam dirigantur viæ noſtræ ℟. Ad cuſtodiendas

juſtificatiónes tuas ! *Pſ.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Iſ.* 40.

℣. Angelis ſuis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Pſ.* 90.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

Orémus.

DEus, qui filios Iſrael per maris médium ſicco veſtígio ire feciſti, quique Magis iter ad te, ſtellâ duce, pandiſti: tríbue nobis, quæſumus, iter próſperum tempuſque tranquillum; ut, Angelo tuo ſancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demum ad æternæ ſalútis portum pervenire felíciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes ſuæ peregrinatiónis vias illæſum cuſtodiſti; quæſumus ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: eſto nobis, Dómine, in procinctu ſuffrágium, in via ſolátium, in æſtu umbráculum, in plúvia & frígore tegumentum, in laſſitúdine vehículum, in adverſitáte præſídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, próſperè perveniámus, & demum incólumes ad própria redeámus.

ADeſto, quæſumus, Dómine, ſupplicatiónibus noſtris: & viam famulórum tuórum in ſalútis tuæ proſperitáte diſpóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes, tuo ſemper protegámur auxílio.

PRæſta, quæſumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam ſalútis incédat; & beáti Joannis præcurſóris hortamenta ſectando, ad eum quem prædixit ſecúra pervéniat, Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini. ℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM, AD LIBITUM SACERDOTIS.

Pſalmi, Quàm dilecta. 92. Benedixiſti. 54. Inclína, Dómine. *cum ſua diviſione.* 134. Crédidi. 96. De profundis clamávi. 81.

Ant. Dómine, memor eſto meî; & ne vindictam ſumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter, &c.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dñe, miſerére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Pſ.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis eſto ſuper ſervos tuos. *Pſ.* 89.

℣. Fiat Miſericórdia tua, Dómine, ſuper nos; ℟. Quemádmodùm ſperávimus in te. *Pſ.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur juſtítiam, ℟. Et ſancti tui exultent. *Pſ.* 131.

℣. Ab occultis meis munda me, Dómine; ℟. Et ab aliénis parce ſervo tuo. *Pſ.* 18.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíſſime Deus, inclína précibus noſtris, & grátiâ ſancti Spíritûs illúmina cor noſtrum; ut tuis myſtériis dignè miniſtráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, & omnis voluntas lóquitur, & quem nullum latet ſecrétum: puríſica per infuſiónem ſancti Spíritûs cogitatiónes cordis noſtri, ut te perfectè dilígere, & dignè laudáre mereámur.

URe igne ſancti Spíritûs renes noſtros & cor noſtrum, Dómine; ut tibi caſto córpore serviámus, & mundo corde placeámus.

MEntes noſtras, quæſumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, & indúcat in omnem, ſicut tuus promíſit Filius, veritátem.

ADſit nobis, quæſumus, Dómine, virtus Spíritûs ſancti; quæ & corda noſtra clementer expurget, & ab ómnibus tueátur adverſis.

DEus, qui corda fidélium ſancti Spíritûs illuſtratióne docuiſti: da nobis in eódem Spíritu recta ſápere, & de ejus ſemper conſolatióne gaudére.

COnſciéntias noſtras, quæſumus, Dómine, viſitándo puríſica; ut véniens Dóminus noſter Jeſus Chriſtus Filius tuus, parátam ſibi in nobis invéniat manſiónem, Qui tecum vivit & regnat Deus. ℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Pſ. Dóminus regit me. 93. Benedícam Dóminum. *cum ſua diviſione*, 93. Bénedic, ánima mea, Dómino; & ómnia. *cum ſua diviſione.* 77.

Ant. O quàm ſuávis eſt, Dómine, Spíritus tuus! qui, ut dulcédinem tuam in filios demonſtráres, pane ſuavíſſimo de cœlo præſtito, eſurientes reples bonis, dívites dimittens inánes. *Sapient.* 12 & 16. *Luc.* 1.

PRECES.

KYrie, eléiſon. Chriſte, eléiſon. Kyrie, eléiſon.

Pater noſter, &c.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Memóriam fecit mirabílium ſuórum miſéricors & miſerátor Dóminus : ℟. Escam dedit timéntibus ſe. *Pſ.* 110.

℣. Quid eſt homo, quòd memor es ejus? ℟. Aut fílius hóminis, quóniam víſitas eum? *Pſ.* 8.

℣. Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea ; ℟. Et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Pſ.* 62.

℣. Non nobis, Dómine, non nobis ; ℟. Sed nómini tuo da glóriam. *Pſ.* 113.

℣. Nunc dimittis ſervum tuum, Dómine, ſecundùm verbum tuum, in pace ; ℟. Quia vidérunt óculi mei ſalutáre tuum. *Luc* 2.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Pſ.* 101.

Orémus.

Víſita, quæſumus, Dómine, famíliam tuam : & pervígili tuére pietáte ; ut remédia ſalútis ætérnæ, quæ te miſerante percípiunt, te protegente cuſtódiant.

Quæſumus, Dómine Deus noſter, ut quos divínâ tríbuis participatióne gaudére, humánis non ſinas ſubjacére perículis.

Cognóſcimus, Dómine, tuæ circa nos cleméntiæ largitátem : & ideò fiduciáliùs implorámus, ut quos páſcere non déſinis imméritos, & dignè tibi ſervíre perfícias, & donis uberióribus proſequáris.

Majeſtátem tuam, Dómine, ſupplíciter exorámus, ne períre patiáris quibus tanta remédia providiſti ; ſed cum divíni frequentatióne myſtérii creſcat noſtræ ſalútis effectus.

Actiónes noſtras, quæſumus, Dómine, aſpirando præveni, & adjuvando proſéquere ; ut cuncta noſtra orátio & operátio à te ſemper incípiat, & per te cœpta finiátur.

Adjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus ; ut qui officium ſacerdotále ſuſcépimus, dignè ac devótè tibi in omni puritáte & conſciéntia bona famulári valeámus : & ſi non póſſumus in tanta innocéntia vitæ converſári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géſſimus, & in ſpíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propóſito tibi ferventiùs de cétero deſervíre ; Per Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

ac ſalúbriter vivant : nec ſolùm eos verbis, ſed étiam exemplis ad bona ópera provocáte. Ante ómnia ubicumque fuéritis, ſive in domo, ſive in itínere, ſive in convívio, ſive in conceſſu, verba túrpia & luxurióſa nolíte ex ore veſtro proferre ; ſed magis vicínos & próximos veſtros júgiter admonéte, ut ſemper, quod bonum eſt & honeſtum, loqui ſtúdeant ; ne fortè detrahendo, mala loquendo, & in ſanctis feſtivitátibus choros ducendo, cántica luxurióſa & túrpia proferendo, de lingua ſua, unde debúerant Deum laudáre, inde ſibi vúlnera videantur infligere. Iſti enim infelíces & míſeri hómines, qui balatiónes & ſaltatiónes ante ipſas baſílicas Sanctórum exercére nec métuunt, nec erubeſcunt : etſi Chriſtiáni ad Eccléſiam vénerint, Pagáni de Eccléſia revertuntur ; quia iſta conſuetúdo balandi de Paganórum obſervatióne remanſit.

CANONES.

PARS HYEMALIS.

De Adventûs Tempore. De reverentia ſacris Scripturis debita, & de ſacrorum Canonum auctoritate atque obſervantia.

DOMINICA PRIMA ADVENTUS.

Ex * Synodo Trecenſi, & ** Litterâ ſancti Cároli, de Adventûs témpore.

* *Ann.* 1459. ** *Ann.* 1573.

IN Adventu Dómini eſt multùm commendábile jejúnium, illis quibus Dóminus déderit voluntátem páriter & facultátem, & máximè Cléricis.... Jejúnium toto Adventu à multis olim fidélibus obſervátum, útpote quibus totum hoc tempus ſit inſtar Natalitiórum Dómini vigíliæ; quod lóngius vidéri non debet, conſiderátâ Feſti illíus excelléntiâ.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtrì.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Ann. 633. *Cap.* 25.

SAcerdótes légere ſanctas Scriptúras admonentur, Paulo Apóſtolo dicente ad Timótheum: Attende lectióni, exhortatióni, doctrínæ; ſemper pérmane in his. Sciant ígitur Scriptúras ſanctas, & Cánones meditentur; ut omne opus eórum in prædicatióne divína & doctrína conſiſtat; atque ædíficent cunctos, tam fídei ſciéntiâ, quàm óperum disciplínâ.

FERIA TERTIA.

Ex Epíſtola Leónis Papæ quarti, ad Epíſcopos Británniæ.

Script. poſt ann. 847. *tom.* 8. *Conc.*

NOn cónvenit áliquem judicáre, & ſanctórum Conciliórum Cánones relínquere, vel Decretálium régulas quæ habentur apud nos ſimul cum illis in Cánone; quia qui illórum ſanctórum Patrum Statúta, quæ apud nos Cánones prætitulantur, non recéperit, ipſe ſe convincit nec Cathólicam & Apoſtólicam fidem, nec ſancta Chriſti Evangélia quátuor utíliter & efficáciter, & ad effectum ſuum retinére vel crédere.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Nicæno ſecundo.

Ann. 787. *C.* 1.

CAnones ampléctimur, non ſolùm qui ab almis Apóſtolis & univerſálibus Synodis,

ſed qui étiam in áliis Concíliis quæ locáliter per Províncias & regiónes ſunt collecta, in expoſitiónem hujúsmodi Decretórum promulgáti ſunt, & qui à ſanctis Pátribus noſtris proláti fuiſſe probantur. Ab uno enim omnes eodemque Spíritu illumináti, quæ erant utília definiérunt.

FERIA QUINTA.

Ex Epíſtola canónica beáti Agobardi Lugdunenſis Epíſcopi, contra legem Gundobaldi.

Scripta anno 829. n. 12.

CAnones Gallicános Románi antíqui religióſè veneráti ſunt, quóniam venerandi & ſancti viri eos edidérunt, quorum ſanctitátem & vitam crebra miràcula commendârunt. Hoc idcircò dícitur, quia cóngruâ veneratióne pro cauſis neceſſáriis, quarum definitiónes in Concíliis generálibus non inveniúntur, fides ſit Canónibus Gallicánis adhibenda religióne débitâ, & mélius ſit unicuíque, eórum ſequi auctoritátem, quàm próprium ſenſum; & ſine áliquo dolóre transíri non poſſit, cùm definitiónes multórum & ſanctórum atque catholicórum prætermittantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. Seſſ. 25. de Reform. C. 18.

SCiant univerſi ſacratíſſimos Cánones exactè ab ómnibus, & quoad fieri póterit, indiſtinctè obſervandos. Quòd ſi urgens juſtaque rátio, & major quandóque utílitas poſtuláverit, cum alíquibus diſpenſandum eſſe; id, causâ cógnitâ, ac ſummâ maturitáte, atque gratìs à quibuscumque ad quos diſpenſátio pertinébit, erit præſtandum: aliterque facta diſpenſátio, ſurreptítia cenſeátur.

SABBATO.

Ex Epíſtola Innocéntii Papæ primi, ad Macédones Epíſcopos.

Script. ann. 416. num. 3.

QUod pro remédio ac neceſſitáte témporis ſtatútum eſt, conſtat primitùs non fuiſſe, ac fuiſſe régula véteres quas ab Apóſtolis, aut Apoſtólicis viris tráditas Eccléſia Romána cuſtódit, cuſtodiendaſque mandat his qui audíre eam conſuevérunt. Ergo quod pro remédio necéſſitas réperit, ceſſante neceſſitáte, debet útique ceſſáre; quia álius eſt ordo legítimus, ália uſurpátio quam ad præſens tantùm fieri tempus impellit.

De Tyrocinio clericali, Tonſura & minoribus Ordinibus.

DOMINICA SECUNDA ADVENTUS.

Ex Concílio Sardicenſi.

Ann. 347. *Can.* 13.

Aderat Victorinus Ep. Pariſ.

COnvéniens non eſt, nec rátio, vel disciplína pátitur, ut témerè ordinétur, aut Epíſcopus, aut Préſbyter, aut Diáconus; máximè cùm & magiſter Géntium beátus Apóſtolus, ne hoc fieret, denuntiaſſe & prohibuiſſe videátur; ſed hi quorum per longum tempus examináta ſit vita, & mérita fúerint comprobáta.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. C.* 4.

PRimâ Tonſúrâ non initientur qui Sacramentum Confirmatiónis non ſuscéperint, & fídei rudimenta edocti non fúerint, quique légere & ſcríbere néſciant, & de quibus probábilis conjectúra non ſit eos, ut Deo fidélem cultum præſtent, hoc vitæ genus elegiſſe.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. C.* 11.

MInóres Ordines iis qui ſaltèm intélligunt linguam Latínam, per témporum interſtítia, niſi áliud Epíſcopo expedíre magìs vidébitur, conferantur; ut eò accurátiùs quantum ſit hujus disciplínæ pondus poſſint edocéri, ac in unoquóque múnere juxta præſcriptum Epíſcopi ſe exérceant, idque in ea cui aſcripti erunt Eccléſia, niſi fortè ex cauſa ſtudiórum abſint: atque ita de gradu in gradum aſcendant, ut in eis cum ætáte vitæ méritum & doctrína major accreſcat; quod & bonórum morum exemplum, & aſſíduum in Eccléſia miniſtérium, atque major erga Preſbyteros & ſuperióres Ordines reveréntia, & crébrior quàm ánteà córporis Chriſti Commúnio máximè comprobábunt.

FERIA QUARTA.

Ex Epíſtola Decretáli beáti Zózimi Papæ ad Heſychium Salonicenſem Epíſcopum.

Ann. 418.

SI offícia ſeculária principem locum, non veſtíbulum actiónis ingreſſis, ſed per plúrimos gradus examinátis tempóribus déferunt; quis ille tam árrogans ut in cœleſti milítia ſtatim dux eſſe desíderet? Aſſueſcat in Dómini caſtris: discat in Lectórum prímitus gradu divíni rudimenta ſervítii; nec vile ſit illi Exorciſtam, Acólythum, Subdiáconum, Diáconum per órdinem fieri, nec hoc ſaltu, ſed ſtatútis majórũ ordinatióne tempóribus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Burdigalenſi.

Ann. 1624. *Cap.* 6. *art.* 4.

QUi minórum Ordinum officiis ritè functi Subdiaconátum promovéri anhélant, ſint título ſufficienti vel eccleſiáſtico, vel patrimónii muníti: ſerváverint interſtítia à ſusceptióne minórum Ordinum oportet, niſi pro officio Eccléſiæ impendendo áliter Epíſcopo videátur. Denuntiatiónes in ipſis Miſſárũ ſolémniis Eccléſiæ Parochiális, ex qua orti fúerint vel in qua diútiùs converſáti, fieri præcípimus; quibus denuntiatiónibus palàm ejusdem loci Parochiánis præcipiátur, ut de promovendórum vita, religióne, pietáte, ceterisque virtútibus, valóre dénique tituli (patrimoniális) glóriam Deo dantes, veritátem próferant & revélent.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. C.* 13.

SUbdiáconi & Diáconi ordinentur habentes bonum teſtimónium, & in minóribus Ordínibus jam probáti, ac lítteris & iis quæ ad Ordinem exercendum pértinent, inſtructi. Qui ſperent, Deo auctóre, ſe continére poſſe, Eccléſiis quibus aſcribentur, inſérviant; ſciantque máximè decére, ſi ſaltèm diébus Domínicis & ſolémnibus, cùm altári miniſtráverint, ſacram Communiónem percéperint.

SABBATO.

Ex concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Reform. C.* 14.

QUi ad Presbyterátûs Ordinem aſſumuntur, bonũ hábeant teſtimónium. Non modò in Diaconátu ad minus annum íntegrum, niſi ob Eccléſiæ utilitátem ac neceſſitátem áliud Epíſcopo viderétur, miniſtráverint; ſed étiam ad pópulum docendum ea quæ ſcire ómnibus neceſſárium eſt ad ſalútem, ac ad miniſtranda Sacramenta, diligenti exámine præcedente, idónei comprobentur; atque ita pietáte ac caſtis móribus conſpícui, ut præclárum bonórum óperum exemplum & vitæ mónita ab eis poſſint expectári. Curet Epíſcopus ut ii, ſaltèm diébus Domínicis & Feſtis ſolémnibus, ſi autem curam habúerint animárum, tam frequenter ut ſuo múneri ſatisfáciant, Miſſas célebrent.

De Jejuniis Quatuor Temporum, & de Ordinationibus.

DOMINICA TERTIA ADVENTUS.

Ex Concílio Cloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *C.* 18.

JEjuniórum témpora, id eſt, quarti, ſéptimi & décimi menſis, nullus neglígere præſúmat; ſed ante horum inítia per ſíngulos annos admoneátur plebs, quátenùs legítima univerſális Eccléſiæ ſciat atque obſervet jejúnia.

FERIA SECUNDA.

Ex Epíſtola Decretáli beáti Geláſii Papæ ad Epíſcopos Lucániæ.

Script. ann. 494. *Can.* 11.

ORdines Presbyterórum & Diaconórum, niſi certis tempóribus & diébus, exercére non áudeant Pontífices, id eſt, quarti menſis jejúnio, ſéptimi ac décimi; ſed étiam quadrageſimális inítii ac mediáná Quadragéſimæ, die Sábbati, jejúnio, circa véſperam nóverint celebrandos.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Anno 1576: *Part.* 2. *Tit.* 7.

IMpedimento irretítus ne ad ſacram ordinatiónem, contra ſacrórum Cánonum & Conciliórum præſcriptum, accédat. Impedimento irretíti hi ſunt; minóres natu, Sacramento Chrismatis non confirmáti, rudes & ignári, criminóſi, ſoléminiter pœnitentes, neóphyti, ebrietáti & gulæ déditi, impudíci, lapſi poſt Ordinem ſusceptum, perjúri, uſurárii maniſeſti, infámes, ratiocíniis obligáti, ſervi, córpore vitiáti, insígniter deformes, illegítimè nati, peregríni & ignóti, bígami, irreguláres, ſuſpenſi, interdicti, excommunicáti, morbo cadúco laborantes, energúmeni, non examináti, & non probáti.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio.

Ann. 1573. *Inſtruct. Prædic. in append.*

COncionátor pópulum hortábitur, ut ſtatis quátuor anni tempóribus, & privátim in ſuis quisque ædibus & públicè in Eccléſia oret, & ad Litánias convéniat, Deum precatúrus pro iis qui Ordinis Sacramento initiantur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Aurelianenſi quinto.

Ann. 549. *Can.* 5.

Aderat Saſſaracus Ep. Pariſ.

NUllus Cléricum ſeu Lectórem aliénum ſine ſui ceſſióne Pontíficis, vel promovére, vel ſibi quibúſlibet conditiónibus áudeat vindicáre. Quòd ſi quis hanc conſtitutiónem fúerit quâcumque præſumptióne transgreſſus, memorátæ perſónæ ab eo cui ſunt débitæ, ſeu Eccleſiáſtico jure, ſeu próprio revocátæ, quia illícitâ vagatióne discéſſerant, ab honóre vel offício ſuſcepto, juxta arbítrium ſui Pontíficis, ſuſpendantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Colonienſi.

Ann. 1536. *Part.* 1. *Can.* 21.

QUo affectu ac propóſito accédant Ordinandi, vidéndum accuratèque inveſtigandum eſt; num vidélicet Dei causâ tantùm, an pótiùs ſuæ commoditátis grátiâ ad Ordines capeſſendos aſpírent, quærentes quæ ſua ſunt, non quæ Jeſu Chriſti. Quid enim eſt ſua quærere, & non quæ Chriſti ſunt, niſi cùm tales non Deum propter Deum quærunt, temporália cómmoda ſequentes, lucris inhiantes, & honóres ab homínibus expetentes? Quisquis talis eſt, mercenárius eſt.

SABBATO.

Ex Epíſtola ſancti Leónis Papæ, ad Dióscorum Epíscopum Alexandrínum.

Ann. 445. *C.* 1.

QUod à Pátribus noſtris propenſióre curâ nóvimus eſſe ſervátum, à vobis hoc vólumus cuſtodíri; ut non paſſim diébus ómnibus Sacerdotális, vel Levítica Ordinátio celebrétur; ſed poſt diem Sábbati, ejus noctis quæ in prima Sábbati lucescit, exórdia deligantur in quibus his qui conſecrandi ſunt, jejúnis, & à jejunántibus ſacra benedíctio conferátur. Quod ejusdem obſervántiæ erit, ſi mane ipſo Domínico die, continuáto Sábbati jejúnio celebrétur, à quo témpore præcedentis noctis inítia non recédunt.

De functionibus & officiis ſex Ordinum inferiorum.

DOMINICA QUARTA ADVENTUS.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *de Ord.* 1. *Cap.* 2.

NOn ſolùm de Sacerdótibus, ſed & de Diáconis ſacræ lítteræ apertam mentiónem fáciunt; & quæ máximè in illórum Ordinatióne attendenda ſunt, graviſſimis verbis docent: & ab ipſo Eccléſiæ inítio ſequéntium Ordinum nómina, atque uniuscujusque eórum própria miniſtéria, Subdiáconi ſcílicet, Acólythi, Exorciſtæ, Lectóris & Oſtiárii in uſu fuiſſe cognoscuntur, quamvìs non pari gradu. Nam Subdiaconátus ad majóres Ordines à Pátribus & à ſacris Concíliis refertur, in quibus & de áliis inferióribus frequentíſſimè légimus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aquisgranenſi.

Ann. 816. *L.* 1. *C.* 7.

DIaconórum Ordo à tribu Levi accépit exórdium: in Evangélio autem primórdia eórum & in Actibus Apoſtolórum leguntur. Exhinc jam decrevérunt Apóſtoli Apoſtolorumque ſucceſſóres per omnes Eccléſias Diáconos ordinandos eſſe, qui ſublimióri

gradu céteris circa aram Chriſti quaſi columnæ assíſterent: ipſi quoque evangelízant.

FERIA TERTIA.

Ex Petro Lombardo Epíſcopo Pariſienſi.

Ann. 1159. *Lib.* 4. *Sentent. diſt.* 23. *art.* 8 & 9.

SIcut in Sacerdóte conſecrátio, ita & in Diácono myſtérii diſpenſátio habétur. Ad Diáconum pértinet assíſtere Sacerdótibus, & miniſtráre in ómnibus quæ aguntur in Sacramentis Chriſti, oblatiónes quoque inferre & dispónere in altári: ipſe præmonet aures habére ad Dóminum. Hic Ordo ab Apóſtolis celebrátus eſt, quando, ut légitur in Actibus Apoſtolórum, ſeptem viros plenos Spíritu ſancto (quorum máximus fuit beátus Stéphanus) ad hoc offícium elegérunt, & oratióne præmiſſâ, manus eis impoſuérunt. Cùm ordinantur, accípiunt textum Evangélii; ut intélligant ſe eſſe præcónes Evangélii Chriſti. Antequàm ordinentur, probentur, ut docet Apóſtolus; & ſic miniſtrent, nullum crimen habentes.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Aquisgranenſi.

Ann. 816. *L.* 1. *C.* 6.

SUbdiáconi in Esdra inveniuntur, appellanturque ibi Nathinæi, id eſt; In humilitáte Dómino ſervientes: iſti oblatiónes in templo Dómini ſuſcípiunt à pópulis: iſti obédiunt officiis Levitárum, iſti quoque vaſa córporis & ſánguinis Chriſti Diacónibus ad altária Dómini ófferunt. De quibus quidem plácuit Pátribus, ut quia ſacra myſtéria contrectant, caſti & continentes ſint ab uxóribus.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1579. *Part.* 3. *Cap.* 3.

QUi Subdiaconátûs Ordini aſcriptus eſt, cùm ſtatim lege aſtrictus ſit Canonicárum horárum offícium recitandi; nemo ad eum Ordinem capeſſendum recipiátur, qui horárii illíus Offícii cujus lege devinctus tenétur, rectè ac ritè recitandi perítus non ſit. Unusquiſque porrò eórum qui ſacris Ordínibus initiabuntur, diligenter admoneátur, quàm ſanctum munus susceptúrus eſt. Verùm ejus ſermónis vis in Subdiáconis potíſſimùm monendis verſétur, quò réctiùs, dum íntegrum eſt, deliberáre poſſint, an caſtitátem quæ perpétua illi Ordini eſt annexa, profitéri velint; ne in eo Eccleſiáſtico ſpiritualique múnere ſuſcipiendo quidquam agnatórum vel hujúsmodi aliénâ voluntáte, ſed ſuâ ſpontáneâ deliberatióne agant; nec verò in ſacri ejusdem Ordinis ſusceptióne vitæ hujus cómmodum aut áliud quidquam ejúsmodi, ſed Dei honórem ſibi propóſitum hábeant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1562. *Seſſ.* 22. *de Ref. C.* 4.

QUi cujuscumque Ordinis offícia ac quælibet Benefícia in Eccléſiis óbtinent, aut inpóſterùm obtinébunt,

quibus vária ónera ſunt annexa, vidélicet ut álii Miſſas, álii Evangélium, álii Epíſtolam dicant ſeu cantent: quocumque ii privilégio, exemptióne, prærogatívâ, géneris nobilitáte ſint inſigníti, teneantur, juſto impedimento ceſſante, infra annum Ordines ſuſcípere requiſítos; cogantque Epíſcopi eos diébus ſtatútis dictos Ordines per ſeipſos exercére, ac cétera ómnia offícia quæ debent in cultu divíno præſtáre, ſub pœnis arbítrio imponendis.

Die xxiv. Decembris.

IN VIGILIA *NATALIS DOMINI.*

Ex Concíliis * Bituricenſi & ** Narbonenſi.

Ann. * 1584. *C.* 1. & ** 1609. *C.* 39.

† SErvétur Vigília Nativitátis Dómini, ad imitandum pietátem paſtórum, qui Chriſto Dómino eâ nocte adoratiónis munus impendérunt...

Non fiant in Eccléſiis áliqua indecéntia, uti repræſentátio Prophetárum aut Paſtórum in nocte Natális Dómini, & cantus prædictiónum Sibyllárum. Satìs enim eſt firmátum quod credendum; nec tálibus repræſentatiónibus índigent imperíti.

Tu autem.

Die xxv. Decembris.

IN NATALI DOMINI.

Ex Statútis Synodálibus Eccléſiæ Rotomagenſis.

Circa annum 1233. *Can.* 127.

† CIrca fidem Incarnatiónis docére debent expressè Sacerdótes, Dei Fílium pro redemptióne géneris humáni carnem aſſumpſiſſe in beáta María, de carne ejusdem Vírginis humána, ſed ſancti Spíritûs operatióne; & eumdem de Vírgine natum eſſe, virginitáte manente íntegrâ & in partu, & in conceptióne, & in nativitáte.

Tu autem.

De ſolemni Presbyterorum officio, & partibus muneris eorum ordinarii, ac operis.

Die xxvi. Decembris.

Ex Concílio Aquisgranenſi ſecundo.

An. 836. *De mor. & doctr. C.* 5.

PResbyterórum qui præſunt Eccléſiæ Chriſti, & in confectióne divíni córporis & ſánguinis conſortes cum Epíſcopis ſunt, miniſtérium eſſe vidétur, ut in doctrína præſint pópulis & in officio prædicandi, nec in áliquo déſides inventi appáreant, ut item de ómnibus homínibus qui ad eórum Eccléſiam pértinent, per ómnia curam gerant; ſcientes ſe pro certo reddituros ratiónem pro ipſis in die judícii, quia cooperatóres óneris noſtri eſſe procul dúbio noscuntur.

Die xxvii. Decembris.

Ex Capituláribus Theodulphi Aurelianenſis Epíscopi.

Ann. 979. *C.* 1.

SIcut Epíscopi Apoſtolórum in Eccléſia, ita Presbyteri

ceterórum Dómini diſcipulórum vicem tenent. Unde oportet vos ſemper eſſe mémores tantæ dignitátis, mémores veſtræ conſecratiónis, mémores ſacræ quam in mánibus ſuscepiſtis unctiónis; ut nec ab ea degenerétis, nec veſtram conſecratiónem írritam faciátis, nec manus ſacro únguine delibútas peccando polluátis; ſed cordis & córporis mundítiam conſervantes, & plébibus exemplum bene vivendi præbentes, his quibus præeſtis, ducátum ad cœléſtia regna præbeátis.

DIE XXVIII. DECEMBRIS.

Ex Decrétis Præſulum Eccléſiæ Gallicánæ Melodúni congregatórum.

Ann. 1579. *Tit. de Sacr. Ordinis.*

DUóbus conſtat totum Presbyterórum miniſtérium, quorum álterum eſt ut in commiſſum ſibi pópulum Deum réddere propítium nitantur piis précibus ac ſacris ſacrificiis; álterum, ut ſint religiónis magiſtri, meditantes in lege Dómini die ac nocte.

DIE XXIX. DECEMBRIS.

Ex Concílio Cloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *Can.* 8.

PResbyteri indeſinenter reminiscant ad quod divínâ ordinatióne præ céteris promóti ſint, quòd Dei vidélicet miniſtri, & diſpenſatóres myſteriórum Chriſti vocantur. Unde ſciant ſe neceſſáriò pro Dei intúitu debére à ſeculáribus negótiis cauſisque, in quantum præváleant, vacáre, altáris officium divinique cultûs obſéquium ſummâ intentióne perſólvere; Oratórii domum & cuncta ad cultum ipsius pertinéntia ſub ſua curà conſerváre; Lectióni, Oratióni, Miſſárum celebratióni, Pſalmiſque canendis invigiláre.

DIE XXX. DECEMBRIS.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *Cap.* 4.

SAcerdótes Chriſti, quos útique conſtat janitóres cœleſtis aulæ exíſtere, primùm ipſi átria ſupernæ civitátis ſubíre, deinde auditóribus ſuis dictis & exemplis ea ſtúdeant aperíre; ne, quod abſit, áudiant à Dómino: Habentes clavem * ſciéntiæ, vos ipſi non intrátis, & álios intráre non ſinitis. Quando vita Sacerdótum cum doctrína non concordat, & auditóribus infirmis ſcándalum, & animárum proveníre periculum non eſt dúbium. Proinde ſummópere cavendum Sacerdótibus ne offendículum fiant his quibus præſunt: tunc enim offendículum fiunt illis, quando quod verbis prædicant, móribus impugnant.

DIE XXXI. DECEMBRIS.

Ex Capítulis * Herardi Turonenſis Epíſcopi, atque ex ** Concílio Pariſienſi.

* *Ann.* 858. ** *Ann.* 1429. *C.* 22.

PResbyteri, ſicut órdine ſanctióres, ita verbo, inceſſu & actu ſint reverentióres; quia celſitúdo gráduum gra-

* *Luc.* 11. 52.

viórum peccáti facit cúmulū.... Quantò Eccleſiáſtici viri perfectióris ſtatûs & majóris dignitátis honóre illuſtrantur, tanto majórem Dómino tenentur exhibére reveréntiam, & ab ómnibus illícitis diligéntiùs abſtinére.

DIE I. JANUARII.
In Feſto
CIRCUMCISIONIS
DOMINI.
Ex Concílio Lugdunenſi ſecundo œcuménico.
Ann. 1274. *Conſtit.* 25.

† QUod generáliter ſcríbitur ut In nómine Jeſû omne genu flectátur, ſínguli ſinguláriter in ſeipſis implentes, præcípuè dum aguntur Miſſárum ſacra myſtéria, glorióſum illud nomen quandocumque recólitur, flectant génua cordis ſui, quod vel cápitis inclinatióne teſtentur.

DIE II. JANUARII.
Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianenſis Epíſcopi.
Ann. 797. *C.* 2.

OPortet (Sacerdótes) & aſſiduitátem habére legendi, & inſtántiam orandi; quia vita viri juſti lectióne inſtrúitur & ornátur, & aſſiduitáte lectiónis munítur homo à peccáto, juxta illum qui dicébat: In corde meo abſcondi elóquia tua, ut non peccem tibi. Hæc ſunt enim arma, léctio vidélicet & orátio, quibus diábolus expugnátur: hæc ſunt inſtrumenta quibus æterna beatitúdo acquíritur, vítia comprimuntur, virtútes nutriuntur.

DIE III. JANUARII.
Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianenſis Epíſcopi.
Ann. 797. *C.* 3.

SI quando à lectióne ceſſátur, debet operátio ſúbſequi; quia otióſitas inimíca eſt ánimæ: & antíquus hoſtis, quem à lectióne ſive ab oratióne vacantem invénerit, fácilè ad vítia rapit. Per uſum namque lectiónis diſcétis quáliter & vos vivátis, & álios doceátis. Per uſum oratiónis, & vobis & his quibus in caritáte conjuncti eſtis, prodeſſe valébitis. Per operatiónem & córporis maceratiónem, & vítiis alimenta negábitis, & veſtris neceſſitátibus ſubveniétis, & habébitis quò neceſſitátem patiéntibus porrigátis.

DIE IV. JANUARII.
De libro Ænéæ Pariſienſis Epíſcopi adversùs Græcos; ex ſancto Ambróſio.
Ann. 855. *Cap.* 126. *apud Ambr.*
Lib. 3. *de Offic. Cap.* 20.

TEmpora quibus ab Eccléſia vacas, (ô Sacerdos,) lectióni impendas. Cur non Chriſtum revíſas, Chriſtum alloquáris, Chriſtum áudias? Illum allóquimur, cùm orámus; illum audímus, cùm divína légimus orácula. Quid nobis cum aliénis dómibus? Illi pótiùs ad nos convéniant, qui nos requírunt. Quid nobis cum fábulis? Miniſtérium altáribus Chriſti, non obſéquium homínibus deferendum recépimus. Húmiles decet eſſe, mites, manſuétos, graves, patientes.

Modum nos tenére in ómnibus, vel tácitus vultus, vel ſermo annúntiet.

Die v. Januarii.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1579. *Part.* 3.

ILlud unusquisque ſæpè répetat, ſe non ad inértiam atque ignáviam, ſed ad ſpirituális atque eccleſiáſticæ milítiæ labóres vocátū eſſe. Sciat prætéreà id in officio ſuo póſitum eſſe, ut cùm vel in Officiis divínis obeundis, vel in frequentandis Eccléſiis, quod debet, tempus conſúmpſerit; ſi quid ſibi réliquum eſt, id omne, non in rerum ſeculárium collóquiis profanisque actiónibus, ſed in divinárum litterárum ſtúdiis tradúcat.

Die vi. Januarii.

IN EPIPHANIA DOMINI.

Ex concíliis * Aurelianenſi quarto, & ** Autiſſiodorenſi ſub ſancto Aunário.

* *Ann.* 541. *Can.* 1. *Aderat Amphilochius Abbas, nomine Amelii Episc. Pariſienſ.*

** *Ann.* 578. *C.* 2.

† PLácuit, Deo propítio, ut ſanctum Pascha ab ómnibus Sacerdótibus uno témpore celebrétur: quæ feſtívitas annis ſingulis Epiphaniórum die in eccléſia pópulis denuntiétur.... Presbyteri (ad Epíscopum) ante Epiphániam miſſos ſuos dírigant, ut eis de princípio Quadragéſimæ núntient, & in ipſa Epiphánia ad pópulum índicent.

De hierarchicis Presbyterorum functionibus Episcoporum auctoritati ſpecialiter ſubordinatis.

Die vii. Januarii.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *Cap.* 4. *de Ord.*

QUóniam in Sacramento Ordinis ſicut & in Baptiſmo & Confirmatióne caracter imprímitur, qui nec deléri nec auferri poteſt; méritò ſancta Synodus damnat eórum ſenténtiam, qui áſſerunt novi Teſtamenti Sacerdótes temporáriam tantúmmodò poteſtátem habére; & ſemel ritè ordinátos, iterùm láicos fieri poſſe, ſi verbi Dei miniſtérium non exérceant. Quòd ſi quis omnes Chriſtiános promíscuè novi Teſtamenti Sacerdótes eſſe, aut omnes pari inter ſe poteſtáte ſpirituáli prædítos affirmet, nihil áliud fácere vidétur, quàm eccleſiáſticam hierárchiam, quæ eſt ut caſtrórum ácies ordináta, confúndere.

Die viii. Januarii.

Ex Concílio Hispalenſi ſecundo. *Ann.* 619. *Can.* 7.

Præerat S. Iſidorus Hispal.

PRæcipiente Dómino, ſolus Móyſes in tabernáculo Dei erexit altáre, ſolus ipſe unxit; útique quia ſummus Sacerdos Dei erat, ſicut ſcriptum eſt: Móyſes & Aaron in Sacerdótibus ejus. Ideòque id quod tantùm fácere princípibus Sacerdótum juſſum eſt, quorum ty-

quam Móyſes & Aaron tenuérunt, Presbyteri qui filiórum Aaron geſtant figúram, arrípere non præſúmant. Nam quamvìs cum Epíſcopis plúrima illis myſteriórum commúnis ſit diſpenſátio, quædam tamen auctoritáte véteris legis, quædam novellis & eccleſiáſticis régulis ſibi prohíbita nóverint. Hæc illícita Presbyteris, quia Pontificátûs ápicem non habent, quem ſolis debéri Epíſcopis auctoritáte Cánonum præcípitur.

DIE IX. JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1563. *Seſſ.* 23. *C.* 4. *de Ord.*

SAcroſancta Synodus declárat, præter céteros Eccleſiáſticos gradus, Epíſcopos qui in Apoſtolórum locum ſucceſſérunt, ad hierárchicum órdinem præcípuè pertinére, & póſitos, ſicut Apóſtolus ait, à Spíritu ſancto régere Eccléſiã Dei; eosque Presbyteris ſuperióres eſſe, ac Sacramentum Confirmatiónis conferre, miniſtros Eccléſiæ ordináre, atque ália pléraque perágere ipſos poſſe, quarum functiónum poteſtátem réliqui inferióris órdinis nullam habent.

DIE X. JANUARII.

Ex Diálogo ſancti Hierónymi Presbyteri adversùs Luciferiános.

Script. ann. 384.

ECcléſiæ ſalus in ſummi Sacerdótis dignitáte pendet: cui ſi non exſors quædam & ab homínibus éminens detur poteſtas, tot in Eccléſiis efficiéntur ſchiſmata quot Sacerdótes. Inde venit ut ſine chríſmate Epíſcopi, neque Preſbyter, neque Diáconus jus hábeant baptizandi; quod frequenter, ſi tamen necéſſitas cogit, ſcimus étiam licére láicis.

DIE XI. JANUARII.

Ex Concílio Tridentíno.

An. 1563. *Seſſ.* 23. *de Ref. C.* 15.

QUamvìs Presbyteri in ſua ordinatióne à peccátis abſolvendi poteſtátem accípiant; decernit tamen ſancta Synodus nullum étiam regulárem poſſe confeſſiónes ſeculárium, étiam Sacerdótum, audíre, nec ad id idóneum reputári, niſi aut Parochiále Beneficiũ, aut ab Epíſcopis per exámen, ſi illis vidébitur eſſe neceſſárium, aut áliàs idóneus judicétur, & approbatiónem quæ gratìs detur, obtíneat, privilégiis & conſuetúdine quâcumque, étiam immemorábili, non obſtántibus.

DIE XII. JANUARII.

Ex Concílio Burdigalenſi.

Ann. 1582. *Tit.* 20.

CUm ex Evangélica & Apoſtólica doctrína nullus niſi legítimè miſſus verbum Dei prædicáre poſſit ac débeat, quandóquidem ipſe Chriſtus non niſi à Patre miſſus, neque Apóſtoli niſi ex inſtitúto Chriſti atque præcepto id munus ſuscepérunt; proinde nos Evangélicæ & Apoſtólicæ régulæ innitentes, ſtatúimus atque præcípimus ne quis, ſive ſit ſeculáris, ſive reguláris, públicè ad pópulum verba fácere de Religióne áudeat, niſi ab Epíſcopo facultátem & mandátum id ſpeciátim munus obeundi habúerit.

DIE XIII. JANUARII.
OCTAVA EPIPHANIÆ ET BAPTISMUS CHRISTI.
Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1547. *Seſſ.* 7. *Can.* 1. 7 & 12.

✝ SI quis díxerit Baptíſmum Joannis eamdem vim habuiſſe cum Baptiſmo Chriſti; baptizátos per Baptiſmum ipſum, ſolíus tantùm fidei debitóres, non autem univerſæ legis Chriſti ſervandæ; & néminem eſſe baptizandum, niſi eâ ætáte quâ Chriſtus baptizátus eſt, vel in ipſo mortis artículo, anáthema ſit.

De virtutibus Clero neceſſariis, ac primùm de obedientia erga Superiores præſcripta, & unitate in miniſterio ſervanda & inſinuanda.

DOMINICA PRIMA *poſt Epiphaniam, quæ eſt intrà Octavam.*

[*Ab hac die Canones præcedentes qui non lecti ſunt deſeruntur, & ſumuntur ſequentes.*]

Ex Concíliis Toletáno quarto & undécimo.
Ann. 633 & 675. *Can.* 27 & 10.

QUando Presbyteri vel Diácones per Paróchias conſtituuntur, oportet eos primùm profeſſiónem Epíſcopo ſuo fácere ut caſtè & purè vivant ſub Dei amóre....ut unuſquiſque fidem Cathólicam ſincérâ cordis devotióne cuſtódiens, in nullis opéribus ſuis canónicis régulis contradícat; débitum per ómnia honórem atque obſéquii reveréntiam præeminenti ſibi dependat, juxta illud beáti Leónis edictum: Qui ſcit ſe quibuſdam eſſe præpóſitum, non moleſtè ferat áliquem ſibi eſſe prælátum; ſed obediéntiam quam éxigit, étiam ipſe dependat.

FERIA SECUNDA.
Ex Epíſtola ſancti Hierónymi ad Nepotiánum.
Scripta ann. 394. *num.* 7.

ESto ſubjectus Pontífici tuo, & quaſi ánimæ parentem ſúſcipe. Amáre filiórum, timére ſervórum eſt. Epíſcopi Sacerdótes ſe eſſe nóverint, non dóminos. Honórent Cléricos quaſi Cléricos; ut & ipſis à Cléricis quaſi Epíſcopis honor deferátur. Quod Aaron & fílios ejus, hoc eſſe Epíſcopum & Presbyteros novérimus. Unus Dóminus, unum templum, unum ſit étiam miniſtérium.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Calcedonenſi.
Ann. 451. *Can.* 8.

QUi præficiuntur Paróchiis, vel qui ordinantur in Monaſtériis & Baſílicis Mártyrum, ſub Epiſcopórum qui in unaquáque civitáte ſunt, ſecundùm ſanctórum Patrum traditiónes, poteſtáte permáneant, nec per contumáciam ab Epíſcopo ſuo diſſíliant: qui verò audent evértere ejúſmodi

formam quocumque modo, nec próprio ſubjiciuntur Epíſcopo, Cánonum correptiónibus ſubjáceant.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Carthaginenſi ſexto.

Ann. 419. *C.* 10.

SI quis Présbyter à Præpóſito ſuo correptus, & ſupérbia (quod abſit) inflátus, ſecernendum ſe ab Epíſcopi ſui communióne dúxerit, ac ſeparátim cum alíquibus ſchisma fáciens, ſacrifícium Deo obtúlerit, anáthema habeátur, & locum amittat.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Carthaginenſi ſexto.

Temp. Cæleſt. Pap. ann. 419. *C.* 31.

QUicumque Clérici vel Diáconi, pro necéſſitátibus Eccleſiárum non obtemperáverint Epíſcopis ſuis, voléntibus eos ad honórem amplióre in Eccléſia ſua promovére, nec illi miniſtrent in gradu ſuo unde recédere noluérunt.

FERIA SEXTA.

Ex libro Régulæ Paſtorális ſancti Gregórii Papæ.

Part. 1. *C.* 5 *&* 6.

NOnnulli dum ſolíus contemplatiónis ſtúdiis inardeſcunt, parére utilitáti proximórum in prædicatióne refúgiunt; de quo ſi diſtrictè judicentur, ex tantis procul dúbio rei ſunt, quantis venientes ad públicum prodeſſe potuérunt. Nonnulli ex ſola humilitáte refúgiunt, quorum profectò humílitas, ſi céteris quoque virtútibus cíngitur, tunc ante Dei óculos vera eſt, cùm ad reſpuendum hoc quod utíliter ſubíre præcípitur, pértinax non eſt. Neque enim verè húmilis eſt, qui ſuperni nutûs arbítrium ut débeat præeſſe intélligit, & tamen præeſſe contemnit: ſed divínis diſpoſitiónibus ſúbditus, atque à vítio obſtinatiónis aliénus, ſi jam donis præventus eſt, quibus & áliis proſit, & ex corde debet fúgere, & invítus obedíre.

SABBATO.

Ex Concíliis * Carthaginenſi quarto, & ** Pariſienſi ſub Petro Cambellàno Epíſcopo.

* *Ann.* 398. *Can.* 59.

** *Ann.* 1212. *Part.* 2. *Can.* 12.

DIſcordantes Cléricos Epíſcopus, vel ratióne, vel poteſtáte ad concórdiam trahat; inobedientes Synodus per audiéntiam damnet.... Summópere cavendum eſt ſúbditis, ne inobediéntiæ vítium incúrrant: ſed Prælátis ſuis, in his quæ ſecundùm Deum ſunt, humíliter obédiant & devótè.

DOMINICA SECUNDA *poſt Epiphaniam.*

Ex Commentário Ambroſiáno in univerſas Pauli Epíſtolas.

Script. poſt ann. 370.

APóſtolus ait: Corpus non eſt unum membrum, ſed plura. Hoc dicens, oſtendit unitátem habére varietátes officiórum, & diverſitátem hanc non diſcrepáre in unitáte poteſtátis, quando únitas córporis non in ſingularitáte conſiſtit, ſed in multis membris, ut ínvicem ſibi præſtent quod debent. Si omnes uníus eſſent offícii &

óperis, quómodò implerétur réliqua necéſſitas córporis, cùm conſtet multis offíciis opus eſſe ad gubernácula córporis. Nunc autem multa quidem membra unum autem corpus; quia divérſitas hæc in unum concurrit, ut córporis necéſſitas expleátur.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Lugdunenſi ſecundo.

Ann. 567. *Can.* 1.

UNitátem Sacerdótũ, quam & Dóminus díligit, & Scriptúra commendat, & concórdia caritátis expoſcit, cónvenit ab ómnibus cuſtodíri ita ut in omni tractátu & definitióne, uno ſpíritu, unâ ſenténtiâ, Sacerdótum conſtántia perſevéret.

FERIA TERTIA.

Ex libro ſéptimo ſancti Optáti Epíſcopi de ſchíſmate Donatiſtárum.

Script. circa ann. 370. *n.* 3.

CHriſtus omnes discípulos ſuos vóluit in uno eſſe. Dum nollet ſe negári, promíſit ſe apud Patrem negatúrum eſſe qui ſe negáret; & tamen bono unitátis beátus Petrus, cui ſatis erat ſi poſt quod negáverat ſaltem véniá conſequerétur, claves regni cœlórum communicandas céteris ſolus accépit. Bono unitátis ſepelienda eſſe peccáta multa hinc intélligi datur. Apóſtoli céteri bono unitátis noluérunt à Petri communióne recédere, qui negáverat Chriſtum. Interclúſa eſt malítiæ via. Proviſum eſt ut peccátor aperíret innocéntibus, ne innocentes cláuderent contra peccatóres, & quæ neceſſária erat únitas, eſſe non poſſet.

FERIA QUARTA.

Ex Commentário ſancti Joannis Chryſóſtomi in Epíſtolam primam ad Corinthios.

Script. ante ann. 397. *Hom.* 86.

PAulus étiam prophetíam, ſi confuſiónem in Eccléſia fáciat, & conturbatiónem & tumultum importúnum, jubet cohibéri. Spíritus Prophetárum, inquit, Prophétis ſubjecti ſunt. Ne contendat homo, & ſeditiónem ágitet, ipſum donum oſtendit ſúbjici: ſpíritum enim hic vocat operatiónem. Si autem ſpíritus ſubjícitur, multò magis non æquum eſt ut tu qui póſſides contendas. Dénique oſtendit quòd hoc quoque ſit Deo acceptum, ſubjungens & dicens: Non enim diſſenſiónis eſt Deus, ſed pacis, ſicut & dóceo in ómnibus Eccléſiis.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Arelatenſi ſexto.

Ann. 813. *C.* 12.

DEfiníre nos oportet de pacis bono atque concórdia, ut ab ómnibus omníno indisrupta teneátur inter Epíſcopos, inter Cléricos & Mónachos, & omnem pópulum Chriſtiánum, ut beátus Apóſtolus dócuit, dicens: Sectámini caritátem & ſanctimóniam, ſine qua nemo vidébit Deum. Et idcircò quidquid illud eſt, quod nos ad veræ pacis ſtúdium & caritátis perfe-

ctiónem próvocat, totis víribus noſtris ſectandum eſt: quidquid nos ab illa disjungit, ut venénum mortíferum à nobis cavendum eſt.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Cloveshovienſi ſecundo.

Ann. 747. *Can.* 2.

SIt concórdia in ómnibus viris Eccleſiáſticæ Religiónis, in ſermóne, in ópere, in judício, ſine cujusquam adulatióne perſónæ, útpote uníus Dómini miniſtri, uniusque miniſtérii conſervi. Licèt ſédibus ſint divíſi per diverſa loca, tamen méntibus conjuncti in uno ſpíritu, Deo in fide & ſpe & caritáte deſérviant, orantes diligenter pro ínvicem, ut ſui certáminis curſum fidéliter unusquisque conſummáre poſſit.

SABBATO.

Ex Statútis Provinciálibus ſancti Edmundi Cantuarienſis Epíſcopi.

Ann. 1236. *Cap.* 5.

MAgna nobis (ò Sacerdótes) injuncta eſt necéſſitas pacis obſervandæ, cùm Deus ipſe pacis ſit auctor & amátor, qui non ſolùm cœléſtia, ſed étiam terréſtria venit ad ínvicem pacificáre. Pacem, quantùm in vobis eſt, cum ómnibus habentes, Parochiános veſtros moneátis, ut in unitáte fídei & pacis vínculo unum corpus ſint in Chriſto: inimicítias, ſi exortæ fúerint in Paróchia veſtra, diligenter ſedantes, amicítias copulantes, discordantes à discórdia revocantes; quantùm in vobis eſt, non permittentes quòd ſol óccidat ſuper iracúndiam Parochianórum veſtrórum.

De ſpiritu paupertatis & modeſtia eccleſiaſtica in poſſeſſione, uſu, vel acquiſitione rerum temporalium.

DOMINICA TERTIA *poſt Epiphaniam.*

Ex Statútis Synodálibus Euſtáchii de Belláio, Pariſienſis Epíſcopi.

Ann. 1563. *Statuto.* 6.

SI Chriſtus vóluit nos, ut Jacóbus ait, eſſe factóres, non auditóres tantùm doctrínæ ſuæ; quantò magis Clérici ejus qui in ejus ſortem aſſumpti ſunt, alacrióres eſſe debent, ut in converſatióne honeſti ſint, in caſtitáte íntegri, in doctrína, móribus & bonis opéribus eminentes; ut velut in domo Dei exiſtentes lúceant coram ómnibus homínibus tanquam lucernæ ſupra candelábrum póſitæ.

FERIA SECUNDA.

Ex Libro ſecundo ſancti Iſidóri Hiſpalenſis Epíſcopi, de Officiis eccleſiáſticis.

Circa annum 630. *Cap.* 1.

IN Eccleſiáſtici miniſtérii grádibus ordináti, generáliter Clérici nominantur. Cleros enim vel Cléricos hinc apellátos Doctóres noſtri dicunt; quia Matthías ſorte electus eſt, quem primum per Apóſtolos légimus ordinátum: nam Cleros ſors intérpretátur. Proinde ergo Clé-

ricos vocári áiunt, eò quòd in ſortem hæreditátis Dómini dentur, vel pro eò quòd ipſe Dóminus ſors illórum eſt. Unde oportet ut qui Deum hæreditáte póſſident, abſque ullo impedimento ſéculi, Deo ſervíre ſtúdeant, & páuperes ſpíritu eſſe contendant; ut cóngruè illud Pſalmiſtæ dícere poſſint: Dóminus pars hæreditátis meæ.

FERIA TERTIA.

Ex ſancto Iſidóro Hiſpalenſi.

Apud Æneam Par. Ep. Lib. adverſùs Græcos, C. 185.

EST in Cléricis tonſúra ſignum quoddam quod in córpore figurátur, ſed in ánimo ágitur; ſcílicet, ut hoc ſigno vítia in religióne reſecentur, & criminibus carnis noſtræ quaſi crínibus exuámur, exſpoliantes nos, juxta Apóſtolum, véterem hóminē cum áctibus ſuis, & induentes novum qui renovátur in agnitiónem Dei. Quam renovatiónem in mente oportet fíeri, ſed in cápite demonſtrári, ubi ipſa mens nóſcitur habitáre.

FERIA QUARTA.

Ex Libro ſancti Ambróſii de Offíciis Miniſtrórum.

Lib. I. *Cap.* 36.

CONſídera quemádmodùm eos qui ad Offícia Eccléſiæ accédunt, deſpiciéntiam rerum humanárum habére dóceat Apóſtolus: tibi contemptum divitiárum ſuádet, nihil permittens niſi quod te exérceat ad pietátē. Exérceat ergo te pietas ad juſtítiā, continéntiam, manſuetúdinem. Non te ímplices negótiis ſeculáribus, quóniam Deo mílitas. Etenim ſi is qui Imperatóri mílitat, à ſuſceptiónibus lítium, actu negotiórum foréñſium, venditióne mércium prohibétur humánis légibus; quantò magìs qui fídei exercet milítiam, ab omni uſu negotiatiónis abſtinére debet; agélluli ſui contentus frúctibus ſi habet; ſi non habet ſtipendiórum ſuórum fructu. Ea eſt enim tranquíllitas ánimi & temperántia, quæ neque ſtúdio quærendi afficitur, neque egeſtátis metu ángitur.

FERIA QUINTA.

Ex Sermóne ſancti Auguſtíni de Paſtóribus Eccléſiæ.

Extat in Concilio Aquisgran. Ann. 816. *Lib.* 1. *Cap.* 12.

APóſtolus dicit ſic Dóminum diſpoſuiſſe, ut qui Evangélium annúntiant, de Evangélio vivant; non tanquam venāle ſit Evangélium, ut iſtud ſit prétium ejus, quod ſumunt qui annúntiant, unde vivant. Si enim ſic vendunt, magnam rem vili vendunt. Accípiant ſuſtentatiónem neceſſitátis à pópulo, mercédem diſpenſatiónis à Dómino.

FERIA SEXTA.

Ex Libro Juliáni Pomérii de vita contemplatíva.

Script. circa ann. 491. *C.* 10.

SI Apóſtolus qui nihil habébat, nóluit de Evangélio, ubi laborábat, ſed ſuis mánibus vívere, ne mercédem amítteret; quid nos qui & própria nólumus, amóre poſſidendi, non vivendi neceſſitáte, relínquere, & accípere ínſuper vólumus, non unde vivámus,

ſed unde cenſum noſtrum damnabílibus incrementis augeámus?

SABBATO.

Ex Epíſtola beáti Yvónis Carnutenſis Epiſcopi, ad Gualónem Epíſcopum Pariſienſem.

Epiſt. 218. *ann.* 1110.

INſtitúta eſt Clericális milítia, ut pſalmódiæ & hymnódiæ quotidiánum Deo offerat ſacrificium. Ad hoc fidélium oblatiónes in ſtipéndia Clericórum deputátæ ſunt, ut benefactórum ſuórum peccáta ſanctitátis interceſſióne detérgere ſuffíciant; quátenus hi de quorum eleemóſynis vivunt, hæc eórum méritis aſſequantur, quod ſuis méritis áſſequi non merentur. Quàmdiu ergo Clérici in hoc agóne póſiti ab ómnibus à quibus abſtinendum eſt, ſe ábſtinent, méritò ſtipéndiis milítiæ ſuæ habentur digni: cùm autem ea ſerváre contémpſerint, eisdem judicantur indigni.

DOMINICA QUARTA *poſt Epiphaniam.*

Ex ſancto Joanne Chryſóſtomo.

Homil. 67. *in Matth. ſcript. circa ann.* 388 *vel* 389.

NObis miniſtris ſuis régulas præbet Chriſtus, ne majóra quàm neceſſárius uſus éxigat, requirámus. Itaque diſcípulos, non oratóres, aut ſapientes vóluit, nec génere aut fortúnâ claros, ſed inopes valde atque ignótos. Menſa ſua nonnunquam hordeáceis pánibus nonnunquam emptis è foro per diſcípulos referta erat. Recumbébat prætéreà in fœno: veſtes viles nec conditiónem vulgi excedentes induebátur: non magníficas ædes, nec próprias ullas quidem habébat. Cùmque de loco in locum transeundum eſſet, pédibus iter faciebat; & ſic faciébat, ut labóre plerumquè conficerétur, términos nobis in omni vivendi ratióne conſtítuens, ut quousque progrediendum eſſet non ignorarémus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *C.* 19.

IRrepſit in nonnullis (Sacerdótibus) corrigenda conſuetúdo quæ jam pro lege tenétur, ſuper diverſárum rerum innúmeris ſuperfluitátibus & vanitátibus, necnon in vanæ glóriæ appetítu; &, quod his periculóſius eſt, ſuî offícii curâ poſthábitâ, in divinórum præceptórum transgreſſióne. Non igitur mirum eſt ſi propter hæc & his ſimília Deus offendátur, & infirmórum ánimis ſcándalū generétur, ſtatusque ſanctæ Eccléſiæ periclitétur. Proinde ómnibus ſtudendum eſt Sacerdótibus ut ab his deinceps cáveant, & his rebus inſiſtant, quibus ſibi & his quibus præſunt, Dóminum propítium fácere mereantur. Quàm moderáta autem diſcrétio in véſtiū cultu & menſæ apparátu Sacerdótibus tenenda ſit, dicta beáti Gregórii, necnon & vita ſanctórum virórum Auguſtíni & Ambróſii pleníſſimè docent. Tu autem.

FERIA TERTIA.

Ex Epiſtola ſancti Bernardi Abbátis ad Fulcónem adoleſcentem Cléricum.

Epiſt. 2. *ſcript. circa ann.* 1120.

DIgnum eſt ut qui altário deſervit, de altário vivat. Concéditur ergo tibi, ut ſi bene deſervis, de altário vivas, non autem ut de altário luxuriéris, ut de altário ſupérbias, ut inde cómpares tibi fræna áurea, ſellas depictas, vária griſeaque pellícia à collo & mánibus ornátu purpúreo diverſificáta. Dénique quidquid præter neceſſárium victum ac ſimplicem veſtítum de altário rétines, tuum non eſt.... Contenti ſimus veſtimentis, quibus operiámur, non quibus laſciviámus, non quibus ſuperbiámus.

Tu autem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Londinenſi.

Ann. 1268. *Cap.* 5.

TAm ab antíquis quàm modernis Pátribus trádita eſt moderátio, quam Clérici, qui juxta nóminis impoſitiónē in ſortem Dómini ſunt vocáti, in hábitu exterióri ſequantur. Nos gravem abúſum contra præmiſſa diffúſum deteſtantes, quo Clericális Ordinis celſitúdo deprímitur, Chriſtus à ſuis milítibus inſígnia feréntibus aliéna deféritur, decor honeſtátis eccleſiáſticæ maculátur, dum Cléricum à Láico reſpíciens óculus non diſcernit; ſtatúimus ut Clérici univerſi veſtes gerant, non ridículas vel notandas, & corónas hábeant probandâ latitúdine condecentes, in quibus præcípuè depoſítio terrenórum, & regális Sacerdótii dígnitas deſignantur.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Anno 1528. *In Decretis morum, Cap.* 23.

OMnes Clérici, máximè in ſacris conſtitúti, cùm in loco Sanctórum ſint, ópera Sanctórum exérceant: ínſuper profeſſiónem ſuam probent; hábitu ſcílicet, ut per decéntiam hábitûs extrínſeci intrínſecam morum honeſtátem oſtendant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Pariſienſi.

Anno 1528. *In Decretis morum, Cap.* 23 & 24.

CUm elatiónis hábeat calúmniam quidquid propter venuſtátem, non propter neceſſitátem accípitur; & ne bona Eccléſiæ, quæ páuperum ſunt, in faſtum & córporis ornátum qui à ſacráto Ordine aliénus eſſe debet, convertantur, (omnes & ſínguli Eccleſiáſtici) in ſuis veſtimentis decéntiam eccleſiáſticam obſervent. Veſtes ſint taláres, nec nímiâ amplitúdine ſupérfluæ, nec plùs æquo conſtrictæ, in quibus Clericális Ordinis honeſtas & modéſtia deprehendátur. Non tamen pannóſi ſint Clérici, aut in véſtibus láceri; non enim affectátæ ſordes, aut exquisítæ delíciæ laudem páriunt.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

SABBATO

SABBATO.

Ex ſancto Joanne Chryſóſtomo.

Homil. 9. in Epiſt. ad Philipp. ſcript. poſt ann. 397.

MUlti eórum qui hîc ſunt ..... ſi Sacerdos quiſpiam pauló honeſtióre veſte indútus fúerit, aut neceſſário alimento non égeat, aut fámulum ideò hábeat, ne cogátur à decóre diſcédere, hoc ipſum ſtatim divítias nóminant. Quid ígitur, inquit, hîc rem quærit? Dic mihi: Num ſérica hæc veſtis eſt quâ indúitur? Num ſectatórum multitúdinem per forum incédens circumdúcit? Num equo véhitur? Num ædes éxtruit, habens ubi hábitet? Si hæc facit, ego étiam reprehendo, neque illi parco, & ſacerdótio indignum eſſe júdico. Nam quómodò álios monére póterit, ne rebus iſtis inutílibus vacent, qui ſeipſum monére non poteſt? Si autem in eo conſiſtit, ut rebus tantùm ad vitam neceſſáriis non égeat, hoc ipſo crimen injuſtítiæ in eum intendis.

DOMINICA QUINTA *poſt Epiphaniam.*

Ex Concílio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. *Lib.* 1. *C.* 29.

AIt Paulus: Nemo mílitans Deo ímplicat ſe negótiis ſæculáribus, ut ei pláceat cui ſe probávit. Quanquam hæc Apoſtólica ſenténtia generáliter de ómnibus Chriſtiánis ſit dicta, & ab ómnibus obſervanda, ſpeciálius tamen atque religióſius ab his obſervári cónvenit, qui ſe divínæ milítiæ devótius ſtrictiùsque mancipárunt. Sunt multa divínæ legis præcepta & ſanctórum Patrum dicta, quæ Sacerdótes Dómini à terrénis & ſeculáribus negótiis expedíri, cœleſtique milítiæ líberè ſánciunt ſervíre. Quisquis ígitur Preſbyterórum ſe ab his cohibére detrectáverit, dignum eſt ut ab Epíſcopo ſuo rígidâ corripiátur invectióne.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Carthaginenſi tértio & ** Cabilonenſi ſecundo.

* *Ann.* 388. *C.* 15.
** *Ann.* 813. *C.* 5.

PLácuit ut Epíſcopi, & Preſbyteri, & Diáconi, vel Clérici non ſint conductóres & procuratóres, neque ullo turpi vel inhoneſto negótio victum quærant.... A túrpibus lucris & uſúris non ſolùm abſtíneant, verùm étiam plebes ſibi ſúbditas abſtinére móneant.

FERIA TERTIA.

Ex Libro ſancti Auguſtíni Epíſcopi de ópere ſervórum Dei.

Script. ann. 400. *C.* 13.

ALiud eſt córpore laboráre, ánimo líbero ſicut ópifex, ſi non ſit fraudulentus, & avárus, & privátæ rei ávidus: áliud autem ipſum ánimum occupáre curis colligendæ ſine córporis labóre pecúniæ, ſicut ſunt vel negotiatóres, vel procuratóres, vel conductóres. Curâ enim præſunt, non mánibus occupantur; adeóque ipſum ánimum ſuum óccupant habendi ſollicitúdi-

ne. Apóſtolus Timótheum, ne in tália incíderet, quia per infirmitátem córporis mánibus laboráre non póterat, ſic exhortátur: Labóra ſicut bonus miles Chriſti.

FERIA QUARTA.

Ex Commentário ſancti Hierónymi in Epíſtolam ad Titum.

Script. ann. 387.

QUæritur inter diſpenſatóres, ut fidélis quis inveniátur. Turpis quoque lucri appetítus ab eo qui Epíſcopus (ſive Préſbyter) futúrus eſt, debet eſſe aliénus. Sunt enim multi docentes quæ non opor-tet, turpis lucri grátiâ; qui totas domos ſubvertunt, & putant quæſtum eſſe pietátem. Mélior eſt autem, juxta Salomónem, módica accéptio cum juſtítia, quàm multa genímina cum iniquitáte; & magìs eligendum in paupertáte nomen bonum, quàm in divítiis nomen péſſimum. Turpis lucri appetítio eſt plusquàm de præſéntibus cogitáre.

Tu autem.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Pariſienſi ſub Petro Cambelláno Epíſcopo.

Ann. 1212. *Part.* 1. *Cap.* 25.

OMnes, ſive Cléricos, ſive Láïcos qui merces ſuas vendunt ad términum, ut propter ipſum términum cáriùs vendant, tam pœnâ quàm culpâ uſurariórum apud Deum & hómines decérnimus obligátos.

Tu autem.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanenſi quarto, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1576. *Part.* 3.

In appendice quæ monitiones continet.

EXemplo Sanctórum, vos in Eccleſiáſtico Ordine conſtitúti, paupertáte, ſobrietáte ac parcimóniâ ita ágite, ut non modò à ſupervacaneárum rerum úſibus abſtinentes, ſed veſtro étiam defraudantes victu, Eccléſias veſtras & altária exornétis, aliénis item neceſſitátibus ſubveniátis, & paupéribus opitulémini.

Tu autem.

SABBATO.

Ex Synodo Ebroicenſi.

Ann. 1576.

IN primis cáveant omnes Eccleſiáſtici ab illis vítiis propter quæ irritátur Deus, & nomen ejus blasphemátur inter gentes, atque Eccléſia Dei afflígitur. Sint mores eórum ſine avarítiâ; pro quocumque offício contenti his quæ ſibi vel jus ipſum, vel laudábilis conſuetúdo conſtítuit: ac ne quidem avídiùs, ſive inhumániùs, quod ſibi debétur éxigant; atque in ómnibus pauperiórum ratiónem hábeant.

Tu autem.

De caſtitate, verecundia, & temperantia clericali.

DOMINICA SEXTA
poſt Epiphaniam.

Ex Libro ſancti Epiphánii Epíſcopi adversùs hæreſes.

Script. inter. ann. 374 & 378.
Hæreſ. 48.

CHriſtus delectátur iis potiſſimùm qui tale pietátis ſpécimen præſtáre potúerint, ut virginitátem, caſtimóniam, continentiamque profiteantur; nec núptias quidem plusquàm unas commendat, cùm ſacerdotália múnia & ornamenta cum iis tantùm qui poſt unas núptias continéntiam ſerváverint, aut in virginitáte perſtíterint, communicanda eſſe velut in quodam exempári monſtráverit: id quod Apóſtoli deinde per Eccleſiáſticam Sacerdótii régulam honeſtè ac religióſè decrevérunt.

FERIA SECUNDA.

Ex Ambroſiáno Commentário in univerſas Pauli Epiſtolas.

Script. [*ut creditur ab Hilario Diac.*] *circa ann.* 370.

QUamvìs ſecundam número uxórem non ſit habére prohíbitum, nec habuiſſe flagítium; ut tamen quis dignus ad Episcopátum ſit, étiam lícita debet ſpérnere propter ſublimitátem ipsíus Ordinis; quia céteris mélior eſſe debet, qui cúpidus eſt ſedis illíus. Diácones quoque (inquit Apóſtolus] ſint unius uxóris viri, fílios ſuos regentes & domos próprias. Oſtendit étiam ipſos unius uxóris viros eſſe debére, ut hi ad miniſtérium eligantur, qui non ſunt egreſſi conſtitútum Dei. Hómini enim uxórem unam decrévit Deus. Qui ſi fílios bene gubernáverint & domos ſuas, id eſt, vernáculos & doméſticos, póterunt digni fíeri Sacerdótio, & fidúciā habére apud Deum; ut ſciant ſe impetráre quod póſtulant, jam de cétero ſe ab uſu féminæ continentes.

FERIA TERTIA.

Ex Senténtia Synódica ſancti Veráni Cabellicenſis Epíſcopi.

Dicta, ut probabiliter conjicitur, in Concilio Matiſconenſi II. cui aderat cum Ragnemodo Ep. Pariſ. an. 585.

CUm purificátis córporis atque ánimi mótibus, multâ cogitatióne perpendendum quàm idóneus eſſe debet is qui non ſolùm pro ſuis, verùm étiam pro aliénis peccátis interceſſúrus accédit. Optimè noſtis oblatúrum ſpiritális ſacrifícii víctimas quaſi opórteat igne flagráre. Quis immaculátas Agni carnes poſt paſſiónum inquinamenta áudeat conſecráre? Apóſtolus in veritáte nos conteſtátur, dicens: Probet ſe unusquisque miniſtrórum, & ſic panem illum præſúmat offerre. Ad Clericórum officia in promptu eſt viros bonos asſúmi. Utílior eſt in Eccléſia paucórum bonórū electa probátio, quàm erráticæ multitúdinis præſéntia conglobáta.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Toletáno quarto.

Ann. 633. *C.* 21 & 22.

SAcerdótes caſtè viventes, mundos ſemetipſos celebrandis exhíbeant Sacramentis. Abſtineámus ergo nos ab omni ópere malo, & ab omni inquinamento carnis líberi maneámus; ut mundi córpore, purgáti mente, possímus ad ſacrificium Chriſti dignè accédere, & Deum pro delictis ómnium deprecári. Quamvis conſciéntiam nos habére puram apud Deum opórteat, tamen apud hómines famam óptimam cuſtodíre cónvenit; ut, juxta præceptum Apoſtólicum non tantùm coram Deo, ſed étiam coram homínibus vitæ ſanctæ teſtimónium habeámus.

FERIA QUINTA.

Ex Concíliis * Carthaginenſi primo, & ** Turonenſi ſecundo.

**Ann.* 348. *C.* 3. ***Ann.* 567. *Cap.* 10.

NUllus in Eccléſia, nullave ſanctimóniæ & virginitáti deſérviens, propter blasphémiam Eccléſiæ, ſi vobis placet, in una domo cum extráneis commorári débeat.... Epiſcopus, vel quílibet Cléricus álius, aut ſorórem, aut fíliam vírginem dicátam Deo tantùm hábeat. Extránea eſt, dum non eſt mater, aut ſoror, aut filia.

FERIA SEXTA.

Ex Epíſtola ſancti Basílii Epíſcopi ad Paregórium Presbyterum.

Epiſt. 55. *Script. poſt ann.* 370.

LIberum eſſe te à corporálibus affectiónibus affirmas; neque ego credo virum annos ſeptuaginta natum cum hujúsmodi affectibus cohabitáre féminæ: nec proptéreà erga te quiddam determinávi, quòd áliquid abſurdi deſignáveris; ſed quòd ab Apóſtolo edocti ſumus, non eſſe fratri ponendum offendículũ. Scimus autem uſu veníre, ut quod à nonnullis rectè géritur, áliis in occaſiónem peccáti cedat: ob hanc cauſam, conſtitutiónem ſanctórum Patrum ſecúti, præcépimus ut à mulíere ſeparéris.

SABBATO.

Ex Epíſtola ſancti Hierónymi Presbyteri ad Nepotiánum.

Script. ann. 394.

HOſpitíolum tuum, aut rarò, aut nunquam mulíerum pedes terant. Omnes puellas & vírgines aut æquáliter ignóra, aut æquáliter dílige; nec ſub eódem tecto mánſeris, nec in prætérita caſtitáte confídas. Nec Samſóne fórtior, nec Davíde ſánctior, nec Salomóne potes eſſe ſapiéntior.

DOMINICA SEPTUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

✝ STúdeat Epíſcopus, ut, quo témpore in Septuagéſimæ, Sexagéſimæ, & Quinquagéſimæ hebdómadis Eccléſia mater pópulum Dei ínſtruit ac præparat ad ſanctè recolendam Chriſti Dómini paſſiónem & crucem, fidéles ſpectácula, ludos ſcénicos, & ália tunc præſertim morum

corruptélis introducta, tanquam à ſanctiſſimis Eccléſiæ inſtitútis abhorréntia, omníno fugientes, ad pietátis chriſtiánæ ſtúdia, & ad oratiónem attentióres ſint, propóſitâ omni chriſtianárum actiónum exercitatióne.

FERIA SECUNDA.

Ex Concilio Cameracenſi.

Anno. 1565. Canone 50. quem ſanctus Carolus ann. 1576. ſuis Decretis aſcivit.

NE paſtóres & Clérici libros apud ſe téneant aut legant, ex quibus corrumpi Relígio, boníque mores, ac ſtúdium boni óperis, timorque & amor Dómini languére poſſit: ut ſunt libri qui laſcíva, ſcurrília, vana & impúra cóntinent; ne horum librórum lectióne ſeipſos & pópulos ſibi créditos corrumpant. Proclíve eſt enim ut quæ quis legat & éadem dóceat. Inſtruant autem bibliothécas ſuas bonórum & piórum auctórum libris ab Académiis cathólicis approbátis; ex quibus doctrínam háuriant, quam ſalúbriter ſuis populáribus poſſint effúndere.

FERIA TERTIA.

Ex Concilio Pariſienſi ſexto.

Ann. 829. Lib. 1. Can. 38.

CUm ab ómnibus Chriſtiánis, juxta Apóſtoli documentum, ſtultilóquium & ſcurrílitas ſit cavenda; multò magìs à Sacerdótibus Dómini, qui áliis exemplum & condiméntum ſalútis eſſe debent, cavéri oportet. Hæc quippe à ſanctis viris pénitùs ſunt propellenda, quibus magìs cónvenit lugére, quàm ad ſcurrilitátes & ſtultilóquia, & céteras vanitátes quæ ánimum chriſtiánum à rigóre ſuæ rectitúdinis emollíre ſolent, in cachinnos ora diſſólvere.

Tu autem.

FERIA QUARTA.

Ex ſancto Bernardo.

Lib. 2. de Conſid. Cap. 13.

INter ſeculáres nugæ, ſunt in ore Sacerdótis blasphémiæ. Interdum tamen ſi incídant, ferendæ fortassìs, referendæ nunquam. Magìs interveniendum cautè & prudenter nugacitáti. Prorumpendum ſanè in ſérium quid, quod non modò utíliter, ſed libenter áudiant, & ſuperſédeant otióſis. Conſecraſti os tuum Evangélio: tálibus jam aperíre illícitum, aſſuéscere ſacrílegum eſt. Lábia Sacerdótis cuſtódiunt ſciéntiam; & legem requírent de ore ejus, non nugas profectò vel fábulas. Verbum ſcúrrile, quod facéti urbanive nómine colórant, non ſúfficit peregrinári ab ore; procul & ab aure relegandum.

Tu autem.

FERIA QUINTA.

Ex Libro ſecundo ſancti Iſidóri Hiſpalenſis Epíscopi, de Offíciis Eccleſiáſticis.

Cap. 2. de Regulis Clericorum. Ann. 630.

Extat in Concilio Moguntino. Ann. 813. C. 10.

CLérici lege Patrum cavétur ut à vulgári vita ſeclúſi, à mundi voluptátibus ſeſe abſtíneant, nec ſpectáculis nec pompis interſint, ſecu-

ſária negótia fúgiant, non vagis óculis, non infræni linguâ, aut petulanti tumidoque geſtu incédant; ſed pudórem ac verecúndiam mentis ſimplici hábitu inceſſuque oſtendant. Obscœnitátem étiam verbórum ſicut óperum pénitùs execrentur, contubérnia fœminárum nullátenùs áppetant, caſtimóniam quoque invioláti córporis perpétuò retinére ſtúdeant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Turonenſi tértio.

Ann. 813. *Can.* 7 & 8.

AB ómnibus quæcumque ad áurium & ad oculórum pértinent illécebras, unde vigor ánimi emolliri poſſe credátur, [quod de alíquibus genéribus muſicórum, aliiſque nonnullis rebus ſentíri poteſt,] Dei Sacerdótes abſtinére debent; quia per áurium oculorumque illécebras vitiórum turba íngredi ſolet. Hiſtriónum quoque túrpium & obſcœnórum inſoléntias jocórum, & ipſi ánimo effúgere ceterisque effugienda prædicáre debent. Sacerdótibus non éxpedit ſeculáribus & túrpibus quibúſlibet intereſſe jocis: venatiónes quoque ferárum vel ávium mínime ſectentur.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Londinenſi.

Ann. 1268. *Can.* 4.

QUóniam in armis virtútum conſiſtat ſecúritas innocéntiæ Chriſtiánæ, docet Apóſtolus ut induámur armatúram Dei, & gládio ſpíritûs accingámur; eò quòd non ſit nobis colluctátio adversùs carnem & ſánguinem, ſed adversùs príncipes tenebrárum, qui non armis férreis, ſed oratiónibus, & lácrymis, & virtútum opéribus expugnantur. Cléricis ígitur qui ad præcláram Chriſti hæreditátem aſſumpti ſunt, uſus armórum ſit omníno prohíbitus.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri. ℟. Deo grátias.

DOMINICA

SEXAGESIMÆ.

Ex Capituláribus Theodulphi Aurelianenſis Epíſcopi.

Cap. 36.

† HEbdómadâ ante inítium Quadragéſimæ, Confeſſiónes Sacerdótibus dandæ ſunt, pœniténtia accipienda, diſcordantes reconciliandi, & ómnia júrgia ſedanda: & dimíttere debent débita ínvicem de córdibus ſuis, ut libérius dicant: Dimitte nobis débita noſtra, ſicut & nos dimíttimus debitóribus noſtris; & ſic ingredientes in beátæ Quadragéſimæ tempus, mundis & purificátis méntibus ad ſanctum Paſcha accédant, & per pœniténtiam ſe rénovent, quæ eſt ſecundus baptiſmus.

FERIA SECUNDA.

Ex Concíliis * Turonenſi primo, & ** Toletáno tértio.

* *Ann.* 461. *Can.* 1. & ** *Ann.* 589. *Can.* 7.

CUm Láïco abſtinéntia imperétur, ut poſſit oratióni vacans, & Deum déprecans,

exaudíri : quantò magìs Sacerdótibus vel Levítis, qui omni momento paráti eſſe Deo debent in omni mundítia puritáte ſecúri ; ne aut ſacrificium offerre aut baptizáre, ſi id témporis necéſſitas popóſcerit, cogantur? .... Quia ſolent crebrò menſis otióſæ fábulæ interpóni, in ſacerdotáli convívio léctio Scripturárum divinárum misceátur : per hoc enim & ánimæ ædificantur ad bonum, & fábulæ non neceſſáriæ prohibentur.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Aquileienſi.
Ann. 1596. *Tit.* 11.

CONvívia, & nímiam Laïcórum familiaritátem, multárum offenſiónũ & ſcandalórum oríginem, debent Clérici in quocumque gradu conſtitúti declináre ac fúgere. Meminiſſe verò debent non aliunde Clericális órdinis dignitátem gráviùs fuiſſe offenſam, quàm à nímia Laïcórum familiaritáte. Illi enim ut honeſtè de iis quæ honeſti ſpéciem præ ſe ferunt, ſentíre ſolent; ita ſi honeſtum íllud quod opinióne comprehendérunt, aſſíduâ tractatióne non repériunt, parvipéndere, & quos imperfectióres norunt, omníno deſpícere ſolent.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Pariſienſi.
Ann. 1429. *Cap.* 20.

CUm morum grávitas & vitæ honeſtas in Eccleſiáſticis viris præcípuè débeant relucére, Epíſcopi & álii ad quos ſpectat inferiórum mores reformáre, diligenter ſervent & curent à ſuis ſúbditis obſervári quæ in ſanctórum Patrum Decrétis & canónicis inſtitutiónibus de vita & honeſtáte Clericórum fuérunt laudabíliter inſtitúta : máximè autem provídeant circa Cléricos qui tabernas, quod non cónvenit, adíre & frequentáre non verentur.

FERIA QUINTA.
Ex Statútis Synodálibus Valthéri Aurelianenſis Epíſcopi.
Ann. 858. *Can.* 16.

PResbyteri vel réliqui Ordinis Eccleſiáſtici in tabernis non bibant, nec ſcurrilitátibus cachinnum movéntibus conſueſcant; ſcientes quod de omni verbo otióſo ratiónem redent, hi máximè quorum ſermo omni témpore ſale debet eſſe condítus ; ut verbo & óperè, exemplo ſint & forma cunctis cernéntibus, præſtentque grátiam audiéntibus.

FERIA SEXTA.
Ex Synodo Ebroicenſi.
Ann. 1576.

SEculáribus homínibus nec Joannis Baptiſtæ auſtéritas, nec Chriſti in victu populáritas probári pótuit. Proínde ſátius eſt Eccleſiáſticos viros fúgere promíſcua contubérnia ſeculárium, ac pótiùs hoſpitalitátem inter ſe exercére.

SABBATO.
Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1562. *Seſſ.* 22. *de Ref. C.* 1.

QUæ álias à ſummis Pontifícibus & à ſacris Concíliis de Clericórum vita, honeſtáte, cultu, doctrinaque

retinenda, ac ſimul de luxu, comeſſatiónibus, chóreis, áleis, lúſibus, ac quibuscumque crimínibus, necnon ſeculáribus negótiis fugiendis copióſè ac ſalúbriter ſancíta fuérunt, eádem in póſterum iisdem pœnis vel majóribus arbrítrio Ordinárii imponendis obſerventur; nec appellátio executiónem hanc, quæ ad morum correctiónem pértinet, ſuspendat. Si qua verò ex his in deſuetúdinem abiiſſe compérerint (Epíscopi,) ea quamprímum in uſum revocári & ab ómnibus accurátè cuſtodíri ſtúdeant, non obſtántibus conſuetudínibus quibuscumque, ne ſubditórum neglectæ emendatiónis ipſi condignas Deo víndice pœnas perſolvant.

De præparatione ad Quadrageſimalem Pœnitentiam.

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.

Anno 1579. *Part.* 1. *Titulo* 7.

✝ PArochus die Domínico qui Fériam aſperſiónis Cínerum próximè præcédit, pópulum ſalutáres utilitátes dóceat, quas in eórum benedictióne multis oratiónibus Eccléſia petit. Hæ quidem præter céteras ſunt, ut fidéles qui ſacro cínere asperguntur, ad íntimam cordis humilitátem adjuventur; ut in eos benedíctio cœleſtis descendat, quâ adjúti verè intimèque toto ánimo peccáta dóleant, hoc mente reputantes ad hóminis peccátum terram maledíctam fuiſſe, nosque omnes in cínerem ac terrã reditúros. Fidéles Párochus móneat quàm religióſâ pietáte, quàm contríto corde, quàm húmili demiſſoque veſtítu ad eam (cínerum asperſiónem) convéniant, quàmque fériò ſtátuant jejúnii dies in amaritúdine ánimæ tradúcere ad peccatórum ſatisfactiónem.

FERIA SECUNDA.

Ex venerábili Guillelmo Arverno, Pariſienſi Epíscopo.

Ann. 1230. *Serm.* 1. *Domin. Quinquag, n.* 1.

SIcut ille qui ingreſſúrus eſt Religiónem, prætentat áliqua quæ ſunt Religiónis, & eis ante ingreſſum aſſuescit; ſic ante Quadragéſimam áliquid pœniténtiæ inchoandum eſſet. Contrárium verò hómines fáciunt, qui in delíciis hoc témpore excédunt, quaſi néſciant quòd quantò magis tálibus aſſuevérunt, tantò difficíliùs eis carébunt. Hoc (ígitur) témpore multùm conandum eſt ad ſobrietátem.

FERIA TERTIA.

Ex Líttera ſancti Cároli de témpore Septuagéſimæ.

Ann. 1574.

QUantò magis mundus ſuis ómnibus diſſolutiónibus, profánis lúſibus, dæmonisque opéribus inſaníre vidébitur; tantò magis ex caritátis débito caritáti

cæcitáti eórum [qui ad convívia, feſta, aliaque vétita oblectamenta læti & álacres currúnt,] debétis unà cum Eccléſia condolére, & ardentióribus oratiónibus Dóminum deprecári, nolit ad tot ingráti noſtri erga ipſum ánimi vítia reſpícere; ſed pro immenſa ſua miſericórdia his dignétur, útpote frátribus noſtris, licèt obcæcátis, compunctiónis ſpíritū, nobisque emendatiónem impertíri.

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN FESTO *CONCEPTIONIS BEATÆ MARIÆ* VIRGINIS.

Ex Concílio Tridentíno.
Ann. 1546. Seſſ. 5. Decret. de Peccato originali.

DEclárat ſancta Synodus, non eſſe ſuæ intentiónis comprehéndere in decréto ubi de peccáto originâli ágitur, beátam & immaculátam vírginem Maríam Dei genitrícem; ſed obſervandas eſſe conſtitutiónes Sixti Papæ quarti, ſub pœnis in eis conſtitutiónibus contentis, quas ínnovat.

Tu autem.

DIE II. FEBRUARII.

IN PRÆSENTATIONE DOMINI, *ET PURIFICATIONE* B. MARIÆ VIRGINIS.

Ex Concílio Mediolanenſi quinto, ſub ſancto Cárolo.
Ann. 1579. Part. 1. Titulo 7.

✝ DIe ſacro (Præſentatiónis Dómini, &) Purificatiónis beátæ Maríæ uſus ritusque benedictiónis candelárum cereorumve cùm plenus myſteriórum eſt, tum ſalutárium utilitátum; cùm illíus benedictiónis precátio ad multa referátur, tum ad hæc in primis, ut mentes & corda fidélium igne & ſplendóre ſancti Spíritûs accendantur illuſtrenturque; ac depulſis vitiórum ténebris, vídeant quæ ſint Deo grata & ſalúti utília; ut ignis caritátis cum lúmine fidei in ánimis accendátur, quo ad lumen æternum vitæ cœleſtis perducámur: hæc à Chriſto Dómino, qui eſt Deus verus & ſplendor lucis ætérnæ, ſibi concédi precantur fidéles.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℟. Deo grátias.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE
SS. PATRONORUM,
ubi deeſt proprius Canon.

Ex Concílio Mediolanenſi tértio, ſub ſancto Cárolo.

Ann. 1573. *Tit.* 1.

QUò religióſiùs íncolæ uniuscujusque Paróchiæ feſtum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Eccléſia dicáta eſt, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religióſas ejus ſanctárum virtútum exercitatiónes; quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm ſempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum ſalútis patrocínium ſuscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus eſt & cuſtos, quò ad illíus imitatiónem magìs fidéles inflámmentur, id Párochus præſtet, cùm frequéntior in Eccléſia pópulus adeſt, ut ipſe aut álius in ſuggeſtu res ejus ſanctè admirabiliterque geſtas, morum diſciplínam, pietátis ſtúdia ac virtútes pronúntiet.

Tu autem, Dómine, miſerére noſtri.

℞. Deo grátias.

